ပါခ်ိတ်ပါဠိတော်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၅။ ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

၁။ မုသာဝါဒဝဂ်

၁။ မသာဝါသေ်ကွာပုန်

အာယသ္မန္တော-အရှင်တို့၊ ဒွေနဝုတိ-ကိုးဆယ့်နှစ်ပါးသော၊ ပါစိတ္တိယာ-ပါစိတ် မည်ကုန်သော၊ ဣမေ ခေါ ပန ဓမ္မာ-ဤအာပတ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ-သရုပ်အားဖြင့် ရွတ်ပြအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (သရုပ်အားဖြင့် ရွတ်ပြခြင်းသို့၊) အာဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။

🚍 ၁။ တေန ခေါပန သမယေန[ာ]-ထိုအခါ၌၊ (မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ် တော်မမူအပ်သေးရာ ထိုအခါ၌၊) ဗုဒ္ဓေါ ^၂ -အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်

(၁) တေန သမယေန။ မဤဝါကျမျိုး၌ ရှေးဆရာများက နောက်လာမည့် ဝတ္ထု ကြောင်းပါ စကားရပ်ကို ယူ၍ အနိယမဝါကျ ထည့်တော်မူလေ့ရှိကြ၏၊ ဤ၌မူ တေန သမယေနာတိ ယေန သမယေန ဘဂဝတာ သိက္ခာပဒံ အပညတ္တံ ဟောတိ၊ တေန သမယေန-(ဝိ, ဠ, ၃, ၃၀၇) ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်၊ အနိယမအပြည့်အစုံ ထည့်၍ ပေးလိုမူ "ယေန သမယေန-အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သိက္ခာပဒံ-မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ကို၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တေန သမယေန-မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မမူအပ်သေးရာ ထိုအခါ၌" ဟု ဆိုပါ။

မှန်၏ - တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ စသော စကားတော်သည် သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်ပေါ် လာပုံ အကြောင်း (ဝတ္ထု) ကို ပြသော စကားဖြစ်၏။ ထိုစကား၏ လိုရင်းအချုပ်မှာ "မြတ်စွာ ဘုရား သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် အရှင်ဟတ္ထက၏ ဝန်ခံ သည့်အတိုင်း မပြုလုပ်ခြင်းဟူသော လိမ်လည်မှုပြဿနာ ပေါ် ပေါက်လာ၏။ ထိုကို အကြောင်း ပြု၍ ဤသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူရသည်" ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ ဆိုခြင်းအားဖြင့် "မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မမူမီ သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည်"ဟုလည်းကောင်း, "ဤမုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ပညတ်တော်မူသည်"ဟုလည်းကောင်း ဤအဓိပ္ပာယ်များ ထင်ရှားပါသည်၊ ရှေးဆရာတော်များအတိုင်း အနိယမထည့်လိုက ထည့်ပေး နိုင်ပါသည်။ [တေန သမယေန၌ အာဓာရ ဟေတု ကရဏ အနက်သုံးမျိုး ပေးပုံကို ပါရာဇိ ကဏ်ဘာသာဋီကာ ၂။ ၆၉၈ ရှု။]

(၂) အညွှန်း။ ။ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ၊ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ- ၁၊ ၆၃၂။

မူပြီးသော၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ-သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဝါ-သာဝတ္ထိ မြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ-ဇေတဝန်မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ-အနာထပ်ဏ်သူဌေး၏၊ အာရာမေ-အာရာမ်၌၊ (ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူ၏ (နေတော်မူ၏။)

အြမှာ။ ။ဤပါဠိတော်နိဿယ၌ ရှေးရှေး ရေးအပ်ပြီးသော ပုဒ်များ၏ အနက်, လွယ်ကူသော ပုဒ်များ၏ အနက်ကို မရေးတော့ပါ။ သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော် များ၏ အနက်ကိုလည်း ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ရှိပြီးဖြစ်၍ မရေးတော့ပါ။ ပို့ချသော ဆရာတို့ကမူ စာသင်သားများ နှုတ်တက်အောင် မခုန်ကျော်ဘဲ ပို့ချရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

တေန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ သကျပုတ္တော-သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်သော၊ ဟတ္ထကော-ဟတ္ထကသည်၊ ဝါဒက္ခိတ္တော ာ -အယူဝါဒသည် ပရဝါဒီအထံသို့ ပစ် ပို့အပ်သည်၊ (တစ်နည်း) ဝါဒက္ခိတ္တော -အယူဝါဒ၌ မိမိစိတ်က ပစ်သွင်းထားအပ် သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုအရှင်ဟတ္ထကသည်၊ တိတ္ထိယေဟိ-တိတ္ထိတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ သလ္လပန္တော-စကားပြောလတ်သော်၊ (စကားပြောရင်း၊) အဝဇာနိတွာ-ပယ်ပြီး၍၊ (ပယ်ပြီးမှ၊) ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံ၏၊ ပဋိဇာနိတွာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ အဝဇာနာတိ-ပယ်ပြန်၏၊ အညေန-အခြားသော အကြောင်းဖြင့်၊ အညံ-အခြားသော အကြောင်း ကို၊ ပဋိစရတိ-ဖုံးကွယ်၏၊ (တစ်နည်း) ပဋိစရတိ-ဖုံးကွယ်သောအားဖြင့် ဖြစ်၏၊ သမ္ပဇာနံ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက်၊ မုသာ-မဟုတ်မမှန်သော စကား ကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏၊ သင်္ကေတံ-ချိန်ခါနေရပ် သတ်မှတ်မှုကို၊ ကတွာ-ပြပြီး ၍၊ ဝိသံဝါဒတိ-ချို့ယွင်းစေ၏၊ (ချွတ်လွဲစေ၏။)

တိတ္ထိယာ-တို့သည်[၊] ဥဇ္ဈာယန္တိ-အောက်တန်းစားဟု, အသိအမှတ်ပြုလျက်, ကြည့်ရှုကြကုန်၏၊ (အမြင်သေးကြကုန်၏၊) ဝါ-အဟုတ်သဘော, နှုတ်ဖြင့်ပြောဘဲ,

အညွှန်း (၁)။ ။ဝါဒက္ခိတ္တော၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၂၊ အဝဇာနိတ္တာ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ-၃။

⁽၂) ။ ျပဋိစရတိ၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီ-၄၊ ၁၀၄၊ သမ္မဇာနမုသာ၊ ဘာသာဋီ-၆။ သင်္ကေတံ၊ ဘာသာဋီ - ၆။

အမှာ။ ။အညွှန်းပြရာ၌ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာဖြစ်လျှင် ပါစိတ်ဘာဋီဟုလည်း ကောင်း, ဘာသာဋီကာဟု သာမညလည်းကောင်း ညွှန်းပါသည်၊ တစ်ရံတစ်ခါ၌မူ အညွှန်းပုဒ် နောင် ဘာသာဋီကာပင် မထည့်တော့ဘဲ အညွှန်းနံပါတ်ကိုသာ ပြထားပါမည်။

တွေးတောကြံစည်ကြကုန်၏၊ (အထင်သေးကြကုန်၏၊) ခိယျန္တီ-အပြစ်ကိုပြ, ရှုတ် ချကြကုန်၏၊ ဝိပါစေန္တီ-အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏၊ (အပြစ်ကျယ်ပြန့်အောင် မိမိတို့ စပ်ရာစပ်ရာ ပြောဆိုကြကုန်၏၊) [ဥဇ္ဈာယန္တီ စသည်အဓိပ္ပာယ်ကို ပါရာဇိ ကဏ် ဘာသာဋီ-၂၊ ၅၂၁၊ ၇ဝ၄ တို့၌ ပြထားပြီ။) (ကိ် ၁ -အဘယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ, အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်သနည်း၊) ကထံဟိ - အဘယ့်ကြောင့်၊ သကျ ပုတ္တော-သော၊ ဟတ္တကော-သည်၊ အမှေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ သလ္လပန္တော အဝဇာနိ တွာ-၍၊ ပဋိဇာနိဿတိနာမ^၃-ဝန်ခံရသနည်း၊ ပဋိဇာနိတ္တာ-၍၊ အဝဇာနိဿတိ နာမ-ဖုံးကွယ်ရသနည်း၊ သမ္ပဇာနံ-လျက်၊ မုသာ-ကို၊ ဘာသိဿတိနာမ-ပြောရ သနည်း၊ သင်္ကေတံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝိသံဝါဒေဿတိနာမ-ချတ်ယွင်းစေရသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။

ဘိက္ခူ-ရဟန်းတို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တာနံ-အောက်တန်းစားဟု, အသိအမှတ် ပြုလျက်, ကြည့်ရှုကြကုန်သော၊ ဝါ - အယုတ်သဘော, နှတ်ဖြင့် မပြောဘဲ, တွေးတောကြံစည်ကြကုန်သော၊ ခိယျန္တာနံ - အပြစ်ကိုပြ, ရှုတ်ချကြကုန်သော၊

⁽၁) ကိ ။ ။နောက်၌ အာကာရပါကျရှိ၍ ပုစ္ဆာဝါစက ကိံသဒ္ဒါကို သဒ္ဒါထုံးစံ အတိုင်း ထည့်ရသည်၊ တစ်စုံတစ်ယောက်က မေးအပ်သော မေးခွန်းမျိုး မဟုတ်၊ အာကာရ ဇောတက ဣတိသဒ္ဒါကို အနက်ပေးရာ၌ "ဣတိ-ဤသို့၊ ဥရ္ဈာယန္တိ-ကုန်၏၊ ခိယျန္တိ-ကုန်၏၊ ဝိပါစေန္တိ-ကုန်၏" ဟု ကြိယာသို့ ပြန်လှည့်ရမည်ဖြစ်၏၊ သို့ရာတွင် လွယ်ကူအောင် ကြိယာ၏ အနက်ကို ယူ၍ "ဣတိ-ဤသို့ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ, အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏" ဟု ပေးပါသည်။ နောက်နောက် ပုဒ်များ၌လည်း နည်းတူသိပါ။

⁽၂) ကထံဟိနာမ။ ။ကထံသည် ပုစ္ဆာဝါစကနိပါတ၊ ဟိသည် အနက်သီးခြား မရှိ သော နိပါတ၊ နာမသည် ဂရဟာဇောတကနိပါတ၊ တစ်ချို့နေရာ၌ ဝိမှယ (အံ့ဩခြင်း) အနက် ဟော နိပါတ၊ ထိုနာမကို ကြိယာနှင့် တွဲ၍ ပေးရသည်။

⁽၃) ပဋိစာနိဿတိ။ းပြဋိ+ဉာ+ဿတိ၊ ဂရဟာအနက်ဟော (အချို့နေရာ၌ ဝိမှယအနက်ဟော) နာမနိပါတ်နှင့် ယှဉ်ရာဝယ် ဿတိ အနာဂတ်ဝိဘတ်သည် အတိတ် အနက်၌ သက်၏း နာမေ ဂရဟာ နိမှယေသု၊-မောက်, ကစ္စည်းဘာဋီ-၂၊ ၃၁၄။ မှန်၏- သစ္ခါထုံးစံအတိုင်း အနာဂတ်စကားလုံးဖြင့် သုံးထားသော်လည်း တိတ္ထိများ ကဲ့ရဲ့သော အချိန်၌ အရှင်ဟတ္ထက၏ ပယ်ရှား၍ ဝန်ခံမှုစသော လိမ်လည်မှုများ ဖြစ်ခဲ့ပြီးပေပြီ၊ ဤနေရာမျိုး၌ မြန်မာများလည်း "သူ ဘာဖြစ်လို့ လိမ်ပါလိမ့်, သူ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို လုပ်ပါလိမ့်" စသည်ဖြင့် သုံးကြ၏၊ ထို "လိမ့်" ကား အနာဂတ်ဖြစ်သော်လည်း အတိတ်ကို ရည်ရွယ်သုံးထားအပ်သော စကားတည်း။ ပြါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ၁၊ ၆၆။ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ-၂ ၄၉၈၊ ၆၆၁။

ဝိပါစေန္တာနံ-အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်သော၊ တေသံ တိတ္ထိယာနံ-ထိုတိတ္ထိ တို့၏ (စကားကို၊) အသောသုံ-ကြားသိရကုန်ပြီ၊ အထ-ကြားသိရာ, ထိုအခါ၌၊ တေ ဘိက္ခူ-တိုရဟန်းတို့သည်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ သကျပုတ္တော-သော၊ ဟတ္ထကော-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-ဟတ္ထကရှိရာ, ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိုသု^၁-သွားကြကုန်ပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ရောက်ရာအရပ်မှ တစ်ဆင့် သာ၍ နီးကပ်သော အရပ်သို့ သွားပြီး၍၊ သကျပုတ္တံ-သော၊ ဟတ္ထတံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါ်စုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောကြသနည်း။)

အာဝုသော ဟတ္ထက-ငါ့ရှင် ဟတ္ထက၊ တွံ-သင်သည် ၊ပေ၊ အဝဇာနိတွာ-၍၊ ပဋိဇာနာသိ ကိရ-ဝန်ခံသတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ ၂ -မှန်သလော၊ (မှန်သလား၊) ပဋိဇာနိတွာ-၍၊ အဝဇာနာသိ ကိရ-ပယ်သတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-လော၊ အညေန-ဖြင့်၊ အညံ-ကို၊ ပဋိစရသိ ကိရ-ဖုံးကွယ်သတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-လော၊ သမ္မဇာနံ-လျက်၊ မုသာ-ကို၊ ဘာသသိ ကိရ-ပြောဆိုသတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-လော၊ သမ္မဇာနံ-လျက်၊ မုသာ-ကို၊ ဘာသသိ ကိရ-ပြောဆိုသတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-လော၊ သင်္ကေတံ-ကို၊ တတွာ-၍၊ ဝိသံဝါဒေသိ ကိရ-ချွတ်ယွင်း စေသတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-လော၊ တွစ်-လော၊ ကွတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

ြာ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ ဧတေ တိတ္ထိယာနာမ-ဤတိတ္ထိတို့မည်သည်ကို၊ (တိတ္ထိ တွေ ဆိုတာကို၊) ယေနကေနစိ-အကြင်အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အကြောင်း ဖြင့်၊ (တော်သလို လျော်သလိုဖြင့်၊) ဇေတဗွာ-အောင်ထိုက်ကုန်၏၊ (အနိုင်ယူထိုက် ကုန်၏၊) တေသံ-ထိုတိတ္ထိတို့အား၊ ဇယော-အောင်ခြင်းကို၊ (အနိုင်ကို၊) နေဝ ဒါတဗွော-မပေးထိုက်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ယေ တေ ဘိက္ခူ-အကြင်

⁽၁) ဥပသက်မိ သု။ ျပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ- ၁၊ ၄၉၇၊ ၄၉၈၊-ရှု၊ "ဥပသင်္က မိသု-ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဓာ-ချဉ်းကပ်ပြီး၍" ဟု ရှေးဆရာတော်များ ပေးတော်မူ ကြ၏၊ "ချဉ်းကပ်" ဟူသည်မှာ အနီးရောက်အောင် သွားခြင်းတည်း။

⁽၂) သစ္စံ ကိရ။ ။ကိရသည် အနုဿဝနတ္ထ (တစ်ဆင့်ကြားခြင်း အနက်ဟော) နိပါတ၊ ဤပုဒ်ကို ကြိယာနှင့် တွဲပါ၊ ထိုသို့တွဲရာ၌ ကြိယာတစ်ခုရှိလျှင် တစ်ခုနှင့်၊ အများရှိလျှင် အားလုံးနှင့် တွဲပါ၊ အချို့ဆရာတော်များကား အာကာရဝါကျ ဆုံးအောင် ပေးပြီးမှ "ဣတိ ကိရ-ဤသို့ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလော"ဟု ပေးတော်မူကြ၏၊ ပေးပုံမှာ- "အာဝုသော ဟတ္ထက၊ တွဲ-သည် ၊ပေ၊ ပဋိဇာနာသိ-ဝန်ခံ၏ ၊ပေ၊ ဝိသံဝါဒေသိ-ချွတ်ယွင်းစေ၏၊ ဣတိ ကိရ-ဤသို့ကြားရာသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ တစ်ချို့ဆရာတော် များကလည်း အာကာရဝါကျ ဆုံးအောင် ပေးပြီးမှ "ဣတိ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ သစ္စံ ကိရ-လျှောက်ထားတိုင်း မသွေ, မှတ်ချေသလော၊ ဝါ-ကြားတိုင်းမသွေ, မှန်ချေသလော" ဟု ပေး တော်မူကြသည်။

ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပိစ္ဆာ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ အလိုမရှိကုန်၊ ဝါ-အလိုဆိုး မရှိကုန်၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥစ္ဈာယန္တိျပေ။

မှသာဝါဒဝဂ်

အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ တေ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သကျပုတ္တံ-သော၊ ဟတ္တကံ-ကို၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝိဂရဟိတွာ-ကဲ့ရဲ့ပြီး၍၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဧတမတ္ထံ-ဤအကြောင်းအရာကို၊ အာရောစေသုံ-လျှောက်ထားကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ-လျှောက်ထားကြရာ, ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဧတသ္မိ နိဒါနေ-ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ဧတသ္မိ ပကရဏေ-ဤ အရာကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ရဟန်းအပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာပေတ္ပာ-စည်းဝေးစေ ပြီး၍၊ သကျပုတ္တံ-သော၊ ဟတ္ထကံ-ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိ-မေးတော်မူပြီ၊ (ကိi) ဟတ္ထက-ဟတ္တက၊ တွံ-သည်၊ပေ၊ ပဋိဇာနာသိ ကိရ-ဝန်ခံသတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလား၊ပေ၊ ဝိသံဝါဒေသိ ကိရ-ချွတ်ယွင်းစေသတဲ့ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလား၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ သစ္စံ-မှန်ပါ၏၊ က္ကတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီး ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးသော တရားကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိဂရဟိ-ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ ၊ပေ၊ မောဃပုရိသ[ာ]-ဈာန်မဂ်ဖိုလ် မရှိသည့် အချီး နိုးသော ယောက်ျား၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ တွံ-သည် ၊ပေ၊ ဝိသံဝါဒေဿသိနာမ-ချွတ်ယွင်းစေရသနည်း၊ မောယပုရိသ၊ ဧတံ-ဤအမှုသည်၊ (ဤအလုပ်သည်၊) အပ္မသန္နာနံ - သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုသေးသူတို့၏၊ ပသာဒါယဝါ-ကြည်ညို ခြင်းငှာလည်းကောင်း ၊ပေ၊ န-မဖြစ်၊ ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ဧဝံ စပန-ဤသို့လျှင်၊ က္ကမံ သိက္ခာပဒံ-ဤသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဒိသေယျာထ-ရွတ်ပြကြကုန်လော၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ရွတ်ပြရမည်နည်း။)

၂။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယန္တိ-သမ္မာဇနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံဟူ၍၊ (ဥဒ္ဒိသေယျာထ။)

၃။ သမ္မဇာနမ္သသာဝါဒေါနာမ - သမ္မဇာနမ္သသာဝါဒမည်သည်၊ ဝိသံဝါဒန ပုရေက္ခာရဿ - ချွတ်ယွင်းစေကြောင်း စိတ်ကို ရှေးရှုပြုသူ၏၊ (အယူအဆ မှားစေ ကြောင်း စိတ်ကို ရှေ့သွားပြုသူ၏၊) ဝါစာ - ပြောဆိုကြောင်း စေတနာတည်း၊ ဂိရာ-အသံတည်း၊ (ပြောအပ်သော အသံတည်း၊) ဗျပထော-စကားသည်ပင် လမ်း ကြောင်းတည်း၊ (ဒိဋ္ဌာနုဂတိ လိုက်သူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း၊) (တစ်နည်း) ဗျပ္ပထော-သိလိုသောသူ, သိစေလိုသူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း၊ ဝစီဘေဒေါ-စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းတည်း၊ (တစ်လုံးနှင့် တစ်လုံး

⁽၁) **မောဃပုရိသ**။ ။ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ-၂။ ၆၆၉။

⁽၂) **၀ါစာ စသည်။** ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၇၊ ဗျပ္မထော၊ ပါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၇၊ အဋ္ဌသာ လိနီ ဘာသာဋီ- ၄၊ ၁၆၊ ၅၇၉။

မတူအောင် စကားလုံး၏ ကွဲပြား ခြားနားခြင်းတည်း၊) ဝါ-နှုတ်မြွက်ခြင်းတည်း၊ ဝါစသိကာ-ဝစီဒွါရ၌ ဖြစ်သော၊ (နှုတ်၌ ဖြစ်သော၊) ဝိညတ္တိ-ဝိညတ်တည်း၊ (သိ စေခြင်းတည်း။)

အနရိယဝေါဟာရာ-အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ အသုံးအနှုန်းတို့သည်၊ အဋ္ဌ-ရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ အဒိဋ္ဌံ ၁-စကျွဒ္ပါရဖြင့် မြင်အပ်သော အာရုံကို၊ (ရူပါရုံကို၊) မေ-ငါသည်၊ ဒိဋ္ဌံ-မြင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း၊ အသုတံ-သောတ ဒွါရဖြင့် မကြားအပ်သော အာရုံကို၊ (သဒ္ဒါရုံကို၊) မေ-သည်၊ သုတံ-ကြားအပ်ပြီ၊ ဣတိ-လည်းကောင်း၊ အမုတံ-ဃာန ဇိဝ္ဝါ ကာယဒွါရဖြင့် ဖွဲ့ စပ်ထိရောက်၍ မယူ အပ်သော အာရုံကို၊ ဝါ-ဃာန ဇိဝ္ဝါ ကာယဒွါရဖြင့် ရောက်၍ မသိအပ်သော အာရုံကို၊ (ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, ဖောဋ္ဌဗွာရုံကို၊) မေ-သည်၊ မုတံ-ဖွဲ့ စပ်ထိရောက်၍ ယူအပ်ပြီ၊ ဝါ-ရောက်၍ သိအပ်ပြီ၊ ဣတိ-လည်းကောင်း၊ အဝိညာတံ-မနောဝိညာဉ်ဖြင့် မသိ အပ်သော အာရုံကို၊ (စိတ်ဖြင့် မသိအပ်သော အာရုံကို၊) မေ-သည်၊ ဝိညာတံ-သိအပ်ပြီ၊ ဣတိ-လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌံ-စက္ခုဒ္ဓါရဖြင့် မြင်အပ်သော အာရုံကို၊ မေသည်၊ အဒိဋ္ဌံ-မမြင်အပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း ၊ပေ၊ မုတံ-ဃာန ဇိဝ္ဝါ ကာယဒွါရဖြင့် ဖွဲ့ စပ်ထိရောက်၍ ယူအပ်သော အာရုံကို၊ ဝါ-ဖွဲ့ စပ်၍ သိအပ်သော အာရုံကို၊ မေ-သည်၊ အမုတံ-အပ်၊ ဣတိ-လည်းကောင်း၊ ဝိညာတံ-မနော ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော အာရုံကို၊ မေ-သည်၊ အမုတံ-အပ်၊ ဣတိ-လည်းကောင်း၊ ဝိညာတံ-မနော ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော အာရုံကို၊ ဝါ-စိတ်ဖြင့် သိအပ်သော အာရုံကို၊ မေ-သည်၊ အဝိညာတံ-အပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်းတည်း။

အဒိဋ္ဌံနာမ-အဒိဋ္ဌမည်သည်၊ စက္ခုနာ^၂-စက္ခုပသာဒဖြင့်၊ (မျက်စိဖြင့်၊) န ဒိဋ္ဌံ-မမြင်အပ်သော အာရုံတည်း၊ (ယံ-အကြင်အာရုံကို၊ စက္ခုနာ-ဖြင့်၊ န ဒိဋ္ဌံ-မမြင်အပ်၊

⁽၁) အ**ဒိဋ္ဌဲ စလည်**။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၈၊ မုတံ၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၉။ အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီ- ၄၊ ၅၄။

⁽၂) စက္ခုနာ စသည်။ ။ရူပါရုံကို မြင်သောအခါ စက္ခုပသာဒ (ဒွါရ) ဖြင့် မမြင်နိုင်၊ စက္ခုပသာဒကို အကြောင်းခံ၍ (အမှီပြု၍) ဖြစ်ပေါ် လာသော စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်သာ မြင်နိုင်၏၊ သို့ရာတွင် (အဘိမ္မော နားလည်သူ တစ်ချို့တလေမှအပ) လူအများက စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်သည်ဟု မပြောကြ၊ စက္ခုပသာဒ (မျက်စိ) ဖြင့် မြင်သည်ဟုသာ ပြောကြ၏၊ ဘုရားရှင် ကလည်း လောကဝေါဟာရ (လူအများ ပြောရိုးဆိုစဉ်) အတိုင်း သြဠာရိကာယတန-ပေါ် လွင် ထင်ရှားသော နည်းဖြင့် စက္ခုနာ ဒိဋံ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူထားပါသည်။ ယာန ဇိဝှါ ကာယတို့၌လည်း နည်းမှီ သိပါ၊ စက္ခုနာ ရုပံ ဒိသွာ စသည်ကို ကြည့်၍ ကရိုဏ်းအနက် ပေးထားပါသည်။ သာရတ္ထ- ၃၊ ၂၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီ-၁၊ ၉။ သီလက္ခန်ဘာသာဋီ- ၂၊ ၅၇၄။ အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီ- ၄၊ ၂၅၄။

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

တံ-ထိုအာရုံသည်၊ အဒိဋ္ဌံနာမ-အဒိဋ္ဌမည်၏၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊ နောက်၌ လည်း နည်းတူသိပါ၊) သောတေန-သောတပသာဒဖြင့်၊ (နားဖြင့်၊) ၊ပေ၊ ဃာနေန-ဃာနှပသာဒဖြင့်၊ (နှာခေါင်းဖြင့်၊) န ဃာယိတံ-မနမ်းရှူအပ်သော အာရုံတည်း၊ ဇိဝှါယ-ဇိဝှါပသာဒဖြင့်၊ (လျှာဖြင့်၊) န သာယိတံ-မသာယာအပ်သော အာရုံတည်း၊ ကာယနေ-ကာယပသာဒဖြင့်၊ (ကိုယ်ဖြင့်၊) န ဖုဋ္ဌံ-မတွေ့ထိအပ်သော အာရုံတည်း၊ မနသာ-မနောဝိညာဉ်ဖြင့်၊ (စိတ်ဖြင့်၊) န ဝိညာတံ-မသိအပ်သော အာရုံတည်း၊ မေ

၄။ တီဟိ-သုံးပါးကုန်သော၊ အာကာရေဟိ ာ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့ဖြင့်၊ (အကြောင်းအရာတို့ဖြင့်၊) အဒိဋံ - ကို၊ မေ - သည်၊ ဒိဋံ - အပ်ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သမ္ပဇာနမုသာ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို၊ ဘဏန္တဿ-ပြောသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယဿ-ပါစိတ်အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ပုဋ္ဌေဝ-မပြောမီ ရှေ့အဖို့၌ပင်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-ထိုရဟန်းမှာ၊ မုသာ-မဟုတ်မမှန်သော စကားကို၊ ဘဏိဿံ-ပြောအံ့၊ (ပြောမည်၊) ဣတိ-ဤအသိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဘဏန္တဿ-ပြောဆဲ ရဟန်း၏၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏာမိ-ပြောနေ၏၊ ဣတိ-ဤအသိသည်၊ ဟောတိ၊ ဘဏိတသာ-ပြောပြီး သော ရဟန်း၏၊ မယာ-သည်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိတံ-ပြောအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤအသိ သည်၊ ဟောတိ၊ (တစ်နည်း) (ဘဏိတဿ ဘဏိတေ + အဿ) ဘဏိတေပြောအပ်ပြီးသော်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-မှာ၊ မယာ-သည်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိတံ-အပ်ပြီ၊ ဣတိ-သည်၊ ဟောတိ။

(၁) အာကာရေဟိ။ ။ဘဏိတဿ၊ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ - ၃၊ ၄၄၇။

(၂) သမ္မစာနမူသာ။ ။၀တ္ထု၌ ပါသော သမ္မဇာနမုသာ ဘာသတိ၌ သမ္မဇာနမုသာ သည် သမာသိမဟုတ် ဝါကျတည်း၊ မှန်၏- "သမ္မဇာနံ+မုသာ" ဟု ဆိုလိုလျက် နိဂ္ဂဟိတ် ချေထားသည်၊ ထိုသမ္မဇာနံသည် "သော တိတ္ထိယေဟိ" ၌ သောနှင့် အရတူဖြစ်၍ သမ္မဇာနန္တမှ သိဝိဘတ်နှင့်တကွ "န္တ" ကို အံပြုထားသော ပဌမန္တပုဒ်တည်း၊ "သမ္မဇာနမုသာဝါဒေ" မှ စ၍ ပဒဘာဇနီ၌ ပါသော သမ္မဇာနမုသာကား ဝါကျ မဟုတ် သမာသိတည်း၊ သမ္မဇာနန္တဿ+မုသာ သမ္မဇာနန္တမှသာဟု ပြု၍ "န္တ" ကို ချေထားသည်၊ မှန်၏ - ထိုသမ္မဇာနသည် သိက္ခာပုဒ်၌ ဘိက္ခုနောနှင့် ပဒဘာဇနီ၌ ဘဏန္တဿနှင့် အရတူ၏၊ အရတူလျှင် ဝိဘတ်လည်း တူရသည်၊ အနက်ကိုမူ "တောင်းစွာ အပြာအားဖြင့် သိသူ၏ မဟုတ်မမှန်သော စတားကို" ဟု ပေးရမည် ဖြစ်သော်လည်း စကားချောအောင် "ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို" ဟု ပေးထားသည်၊ မုသာသည် အာကာရန္တနိပါတ်ဖြစ်၍ ဒုတိယာ စသည်၌လည်း "မှသာ" ဟုပင် ရှိသည်။

👼 စတူဟိ ၊ပေ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ၊ ဒိဋိ-အယူကို၊ ဝိနိဓာယ ^၁ -ချထား၍၊ ဝါ-ဖုံးကာဝှက်ထား မထင်ရှားအောင်ပြု၍၊ (ပုဋ္ဌေဝ စသည်ပေးပါ၊) ခန္တိ-နှစ်သက် ခြင်းကို၊ ရုစိ-အကြိုက်ကို၊ ဘာဝံ-အလိုကို ၊ပေ။

၆။ တီဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဒိဋံ-မမြင်အပ်သော အာရုံကို၊ မေ-သည်၊ ဒိဋ္ဌဥ-မြင်လည်း မြင်အပ်ပြီ၊ သုတဉ္စ-ကြားလည်း ကြားအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့ ၊ပေ။ 瘭

၉။ တီဟာကာရေဟိ၊ ဒိဋ္ဌေ-မြင်အပ်ပြီးသော အာရုံ၌၊ ဝေမတိကော^၂-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိ၏၊ ဒိဋ္ဌံ-ကို၊ နော ကပ္ပေတိ-မသက်ဝင် မယုံကြည်၊ ဒိဋ္ဌံ-ကို၊ နဿရတိ-အမှတ်မရ၊ ဒိဋ္ဌံ-ကို၊ ပမုဋ္ဌော-မေ့နေသည်၊ ဟောတိ။

၁၁။ (ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊) ဒဝါ-အဆောတလျှင်၊ (အလျင်အမြန်၊) ဘဏတိ-ပြော၏၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) (ယော၊) ရဝါ-ချွတ်ချော်၍၊ ဘဏတိ-၏၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊) ဒဝါ ဘဏတိနာမ-ဒဝါ ဘဏတိမည် သည်၊ သဟသာ-အလျင်အမြန်၊ ဘဏတိ-ပြောမိ၏၊ ရဝါ ဘဏတိနာမ-မည်သည်၊ အညံ-အခြားစကားကို၊ ဘဏိဿာမိ-ပြောမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အညံ-အခြားစကားကို၊ ဘဏ်ဿာမိ-ပြောမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အညံ-အခြားစကားကို၊ ဘဏတိ-ပြောဆို၏၊ ("စီဝရံ" ဟု ပြောဆိုမည်ဟု ရည်ရွယ်၍ "စီရံ" ဟု ပြောဆို၏၊) ဥမ္မတ္တကဿ-ရူးသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အာဒိကမ္မိကဿ-အစအဦး လွန်ကျူးမှု၌ ယှဉ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ (ဤနေရာ၌ အရှင် ဟတ္ထက၊) အနာမတ္တိ ?-အနာမတ်သည်၊ (အာမတ်သို့ မရောက်ခြင်းသည်၊) ဟောတိ။

ပဌမံ_ရေးဦးစွာသော၊ မူသာဝါဒသိက္ခာပဒီ_သည်။ ´ နိဋိတံ_ပြီးပြီ။

- (၁) ဒိဋ္ဌို ဝိနိုမာယ စသည်။ ။ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီ- ၃၊ ၄၅၁။
- (၂) စေမ**ထိကော စသည်။** ။ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ- ၄၊ ၁၀၄၊ ၁၀၅။
- (၃) အ**နာပတ္တိ စသည်။** ။အာပတ္တိကို အာပတ်ဟု ဆိုသကဲ့သို့ အနာပတ္တိကိုလည်း အနာပတ်ဟု ဆရာများ ဘာသာပြန်တော်မူကြ၏၊ "အာပတ်သို့ မရောက်ခြင်း, အာပတ် မသင့် ခြင်း" ဟု ဆိုလို၏။

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

၂။ ဩမသဝါဒသိက္ခာပုန်

၁၂။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ-ခြောက်ယောက်အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ခြောက်ယောက် အစုတွင် ပါဝင်ကုန်သော၊) ဘိက္ခူ, ပေသလေဟိ ၁-ချစ်အပ်သော သီလရှိကုန် သော၊ ဝါ-သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ သဋ္ဌိ၊ ဘဏ္ဍန္တာ-ငြင်း ခုန်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ပေသလေ, ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ သြမသန္တိ ၂-နှတ်လှံထိုးကြကုန်၏၊ (နှုတ်တည်းဟူသော လှံဖြင့် ထိုးကြကုန်၏၊) ဇာတိယာပိ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာမ-နာမည်၊ ဂေါတ္တ-အနွယ်၊ ကမ္မ-အလုပ်၊ သိပ္ပ-အတတ်ပညာ၊ အာတာ-အနာရောဂါ၊ လိင်္ဂ-အသွင်သဏ္ဌာန်၊ ကိလေသ-ကိလေသာ၊ အာပတ္တိ-အာပတ်။] ဟီနေန-ယုတ်ညံ့သော၊ အတ္တော သေနပိ-ဆဲရေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဆဲရေးကြောင်း စကားဖြင့်လည်းကောင်း၊) ခုံသေနွှိ-ဆဲရေးကြကုန်၏၊ ဝမ္ဘေန္တိ-ရှုတ်ချကြကုန်၏ ၊ပေ၊ သြမသိဿန္တိနာမ-နှုတ် လှံထိုးကြကုန်သနည်း၊ (နှုတ်လှံထိုးကြပါလိမ့်၊) ၊ပေ၊ ခုံသေဿန္တိနာမ-ဆဲရေးကြ ကုန်သနည်း၊ ဝမ္ဘေဿန္တိနာမ-ရှုတ်ချကြကုန်သနည်း၊ ၊ပေ၊ ဓမ္မံ-တရားရှိသော၊ ကထံ-စကားကို၊ ကတွာ-ပြုတော်မူပြီး၍၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသနည်း။)

၁၃။ ဘိက္ခငေ-ရဟန်းတို့၊ ဘူတပုဗ္ဗံ ?-ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုတား၊ (ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊) တက္ကသိလာယံ-တက္ကသိုလ်ပြည်၌၊ အညတရဿ-နာမည်အနွယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဝါ-တစ်ယောက်သော၊ ငြာဟ္မဏဿ-ပုဏ္ဏား၏၊ ဝါ-မှာ၊ နန္ဒီဝိသာလောနာမ-နန္ဒီဝိသာလမည်သော၊ (နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၍ ပြန့်ကားသော ဦးချိုရှိသောကြောင့် နန္ဒီဝိသာလမည်သော၊) ဗလီဗဒ္ဒေါ-နွားလား သည်၊ အဟောသိ-ရှိပြီ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ၊) ငြာဟ္မ-ငြာဟ္မဏ၊ တွံ-သင်သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားပါ၊ သေဋ္ဌိနာ-ဂေါဝိန္ဒကသူဌေးနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ သဟဿေန-(အသြာ) တစ်ထောင်ဖြင့်၊ အဋ္ဌာတံ-အလောင်းအစားကို၊ ကရောဟိ-ပြုချေပါ၊ (ကိံ-အဘယ် သို့ ပြော၍ ပြုရမည်နည်း၊) မဟုံ-ကျွန်ုပ်၏၊ ဗလီဗဒ္ဒေါ-သည်၊ အတိဗဒ္ဓံ-တစ်ဆက် တည်း ဖွဲ့တုပ်အပ်သော၊ သကဋသတံ - လှည်းပေါင်းတစ်ရာကို၊ ပဝင္မေသာတိ -

- (၁) **ပေသလေဟိ။** ။ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ- ၂။ ၂၆၅။
- (၂) ဩမသန္တိ စသည်။ ျပါစိတ်ဘာသာဋီကာ- ၁၊ ၁၃။
- (၃) ဘူတပုဗ္ဗံ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋိ- ၁၊ ၁၃။ ဘြူတပုဗ္ဗံအရ ဝတ္ထု၏ ဝတ္ထုသဒ္ဒါ သည် အကြောင်းအရာ ကာရဏအနက်ကို ဟော၍ "ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား"ဟု ပေးနိုင်၏။]

လိမ့်စေနိုင်ပါလိမ့်မည်၊ (လိမ့်အောင် ရုန်းနိုင်ပါလိမ့်မည်၊) ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ပြုချေပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။ [အဝေါစ ကရောဟိ ကြိယာနှစ်ပုဒ် ရှိ၍ ဣတိ တစ်လုံး အကျေကြံသည်။]

အထခေါ-(နန္ဒီဝိသာလနွားလားကြီးက ပြောဆိုရာ) ထိုအခါ၌၊ သော ပြာဟ္မ ကော ၊ပေ၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြော၍ ပြုသနည်း၊)၊ပေ၊ ပဝေဋ္ဋဿတိ၊ ကွတိ-ဤသို့ပြော၍ ပြုပြီ ၊ပေ၊ သကဋသတံ-ကို၊ အတိဗန္ဒိတ္မွာ-တစ်ဆက်တည်း ဖွဲ့ တုပ်၍၊ နန္ဒီဝိသာလံ, ဗလိဗဒ္ဒံ-ကို၊ ယုဥ္ထိတွာ-ကပ်ယှဉ်၍၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောသနည်း၊) ကုဋ-ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော နွား၊ (မရိုးမသား လိမ်ညာသော နွား၊) ဂစ္ဆ-သွား၊ ကုဋ, ဝဟဿု-ရုန်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အထခေါ-ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ တတ္ထေဝ-ကပ်ယှဉ်ရာ ထိုအရပ်၌ပင်၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်နေပြီ ၊ပေ၊ သဟဿေန-တစ်ထောင်ဖြင့်၊ ပရာဇိတော ^၁-ရှုံးစေအပ်သည် (ဖြစ်၍၊) ဝါ-ရှုံးသည်ဖြစ်၍၊ ပဇ္ဈာယိ-ကြံမှိုင်နေပြီ ၊ပေ၊ ပြာဟ္မဏ, ကိဿ-အဘယ့်ကြောင့်၊ တွဲ, ပဇ္ဈာယသိ-ကြံမှိုင်နေသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဘော-အို နွားလား၊ ဟိ-အကြင့်ကြောင့်၊ အဟံ-ငါ့ကို၊ တယာ-သင်သည်၊ သဟဿန-ဖြင့်၊ ပရာဇိတော-ရှုံးစေအပ်ပြီ၊ (ရှုံးအောင်လုပ်အပ်ပြီ၊)

တစ်နည်း။ ။ ဘော, အဟံ-ကို၊ တယာ-သည်၊ သဟဿေန-ဖြင့်၊ ပရာဇိ တော-အပ်ပြီ၊ တထာဟိ (တတောဧဝ)-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ပဇ္ဈာယာမိ-ကြံမှိုင်နေပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

⁽၁) ပရာဇိတော။ ျပရာ + ဇိ + ကာရိတ်ကျေ + ကံဟော တ။ ပရာဇိတော၏ သဒ္ဒတ္တမှာ "ရှုံးစေအပ်" ဟု ဖြစ်၏၊ ဤပုဒ်၏ ကတ္တားက နန္ဒီဝိသာလေန ဗလီဗဒ္ဒေနတည်း၊ နွားလားကြီးက ရှုံးစေအပ်, ရှုံးအောင်လုပ်အပ်-ဟူလို။

⁽၂) တထာဟိ။ ။တထာသည် တသ္မာအနက်ဟော နိပါတ်၊ တိသည်၊ ယသ္မာ အနက်ဟော နိပါတ်၊ ဤသို့ယူဆ၍ ပဌမနည်း ပေးသည်၊ (တစ်နည်း) ယထာသည် တတောနှင့် အနက်တူသော နိယမဟိတ်အနက်ဟော နိပါတ်၊ ဟိသည် ဧဝအနက်ဟော နိပါတ်၊ "ယသ္မာ" ဟု အနိယမ ထည့်ပါ၊ တထာဟိ၏ စပ်ရာတိုလည်း ရှေးဝါကျရှိ ပုဒ်များကို ထည့်ပါ၊ ပဌမနည်း သည် "တထာဟိမှာ, ဉာပကာ, ရုံခါချဲ့မြဲစွဲ" ဟူသော နိယာမ်အရ ဉာပကဟေတု အနက်ပေး ပုံနှင့် လျော်၏၊ ခုတိယနည်းကား အာစရိယဝါဒတည်း၊ "တထာဟိ ပန-ဖြစ်သမျှအကြောင်းကို ဖြစ်တိုင်းဆိုအံ့" ဟု ဘုရားကြီးဆရာတော် နိဿယ၌ ပေးတော်မူ၏။ ပြါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ-၃၊ ၆၃၂။ ပါရာဇိကဏ် ပါဠိတော်နိဿယ- ၁၆ဝ။ ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ-၆။]

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

ပြာဟ္မဏ, ကိဿ-ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ အကူဋံ-မကောက်ကျစ် မစဉ်း လဲပါဘဲ၊ ကူဋဝါဒေန-ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသူဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားဖြင့်၊ (ကူဋ ဟူသော စကားဖြင့်၊) ပါပေသိ-ရောက်စေရသနည်း၊ (ယုတ်ညံ့သူအဖြစ်သို့ ရောက် စေသနည်း၊) ၊ပေ၊ မံစ-ငါ့ကိုလည်း၊ အကူဋံ-ဘဲ၊ မာ ပါပေသိ-မရောက်စေပါလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ ၊ပေ၊ ဘဒြ-ကောင်းသော နွားလား၊ ဂစ္ဆ-သွားလိုက်စမ်းပါ၊ ဘဒြ, ဝဟဿု-ရုန်းလိုက်စမ်းပါ၊ (ကြိုးစားလိုက်စမ်းပါ၊) ၊ပေ၊ ပဝဋေသိ-လိမ့်စေပြီ၊ (လိမ့်အောင် ရုန်းပြီ။)

ြောက် ဂါထာအနက်။ ။ မနာပမေဝ-မြတ်နိုးဖွယ်စကားကိုသာ၊ ဘာသေယျ-ပြောဆိုရာ၏၊ အမနာပံ-မမြတ်နိုးဖွယ်စကားကို၊ ကုဒါစနံ-တစ်ရံတစ်ခါမျှ၊ (ဘယ်သော အခါမှ၊) န ဘာသေယျ-မပြောဆိုရာ၊ မနာပံ-ကို၊ ဘာသမာနဿ-ပြောဆိုသော ပုဏ္ဏား၏၊ ဂရုံ-လေးသော၊ ဘာရံ-ဝန်ကို၊ (လှည်းပေါင်း တစ်ရာဟူသော ဝန်ကို၊) ဥဗဗ္ဗဟိ ၁-ထုတ်ဆောင်ပြီ၊ (နွားလားကြီးက ထုတ်ဆောင်ပြီ၊) နေဥ-ဥစ္စာကိုလည်း၊ နံ-ထိုပုဏ္ဏားကို၊ အလာဘေသိ-ရစေပြီ၊ တေနစ ၂ -ထိုသို့ရခြင်းကြောင့်လည်း၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ်ရှိသူသည်၊ ဝါ-နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သူသည်၊ အဟု-ဖြစ်ပြီ၊ ဏ္ကတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

တဒါဟိ-တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌သော်မှလည်း၊ မေ-သည်၊ ခုံသနာ-ဆဲရေး ခြင်းကို၊ ဝမ္ဘနာ-ရှုတ်ချခြင်းကို၊ အမနာပါ-မမြတ်နိုးအပ်၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ကိမင်္ဂ ?-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ခုံသနာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝမ္ဘနာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ မနာပါ-မြတ်နိုးအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း၊ (တစ်နည်း) ဧတ ရဟိ-၌၊ ခုံသနာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝမ္ဘနာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ မနာပါ, ဘဝိဿတိ-လမ့်မည် နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကိမင်္ဂ-အကြောင်းဆိုဖွယ် ဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။

⁽၁) ဥဒဗ္ဗဟိ။ ။[၁+၀ဟ+ဤ။] ဓာတ်၏ အစ၌ အလာ၊ ဒ်လာ၊ ဝဒွေဘော်လာ၊ ဝနှစ်လုံးကို ဗနှစ်လုံးပြု၊ ဤကို ရသာပြု၊ ဤသို့ရှေးနိဿယ၌ ရုပ်ပြီးစေ၏၊ တစ်နည်း-အဗ္ဗဟိ ဝတ မေ သလ္လံ (ဝိမာန၊ ၁၁၄) စသည်၌ အဗ္ဗဟိကဲ့သို့ ဥ+အာ++ဝဟ+ဤ ဟု ကြံလျှင်လည်း သင့်လျော်၏။ တြိပိ-အဘိဓာန် အတွဲ ၁၊ ၈၃၆။]

⁽၂) တေနစ။ မတေနဖြင့် "နေစ အလာဘေသိ" ကို ကြည့်၍ နေလာဘကို စွဲပါ။ "စ" ကား အဝုတ္တသမုစ္စည်း၊ ထို "စ" ဖြင့် အတ္တနော ကမ္မေနကို ဆည်းပါ၊ ထိုအတိုင်း အနက်ပေးလိုမူ "တေန-ထိုပုဏ္ဏား၏ ဥစ္စာကို ရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္ဗေနစ-အလုပ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တမနော, အဟု"။ ဥြာဗွဟိ, အလာဘေသိ, အဟု ဤသုံးပုဒ်၏ ကတ္တားမှာ နန္ဒီဝိသာလနွားလားတည်း၊ ပါစိတ်ဘာသာဋိ- ၁၊ ၁၅။

⁽၃) ကိမဂ်ဴး၊ ။ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီ - ၄၊ ၁၄၊ ၄၄၄၊ ၄၅၅။ စာသွား မတူသည်ကို သတိပြုပါ။

၁၅။ ဩမသဝါဒေါနာမ-မည်သည်၊ ဒသဟိ, အာကာရေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါ 'တို့ဖြင့်၊ ဝါ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ထြိုဒသသရုပ် ဖော်လို၍ ဇာတိယာပိ စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။ ဇာတိယာပိ-ဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ အက္ကောသေနပိ-ဆဲရေးကြောင်းဖြစ်သော စကားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဩမသတိ-၏။ (ဇာတိနာမ စသော ဆယ်မျိုးကို အက္ကောသဝတ္ထုဟု ခေါ်၏။]

ဇာတိနာမ-ဇာတိမည်သည်၊ ဇာတိယော-အမျိုးဇာတ်တို့သည်၊ ဒွေ-၂ မျိုးတို့ တည်း၊ ဟီနာ-ယုတ်ညံ့သော၊ (အောက်တန်းကျသော၊) ဇာတိစ-အမျိုးဇာတ်လည်း ကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌာ-မြင့်မြတ်သော၊ (အထက်တန်းကျသော၊) ဇာတိစ-လည်းကောင်း တည်း၊ ဟိနာ-သော၊ ဇာတိနာမ-မည်သည်၊ စဏ္ဍာလဇာတိ-ဒွန်းစဏ္ဍားတို့၏ အမျိုး ဇာတ်လည်းကောင်း၊ ဝေနဇာတိ ^၁ -လက်သမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်လည်းကောင်း၊ ဝါ-နှီးရွှေသမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်လည်းကောင်း၊ (နေသာဒ-မုဆိုးတံငါ၊ ရထကာရ-ရထားလုပ်သမား၊ ဝါ-သားရေနယ်သမား၊) ပုက္ကုသဇာတိ-ပန်းမှိုက်သွန် မစင်ကျုံး သမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်လည်းကောင်းတည်း၊ ဧသာ-ဤအမျိုးဇာတ်သည်၊ ဟီနာ-သော၊ ဇာတိနာမ-မည်၏၊ ဥက္ကဋ္ဌာ-သော၊ ဇာတိနာမ-မည်သည်၊ ခတ္တိယဇာတိ-မင်းတို့၏ အမျိုးဇာတ်လည်းကောင်း၊ (မင်းမျိုးလည်းကောင်း၊) ပြာဟ္မဏဇာတိ-ဗြာဟ္မဏတို့၏ အမျိုးဇာတ်လည်းကောင်း၊ (ပုဏ္ဏားမျိုးလည်းကောင်း) တည်း၊ သော-သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌာ-သော၊ ဇာတိနာမ-မည်၏။

ဟီနံ-သော၊ နာမံနာမ-မည်သည်၊ အဝကဏ္ဏကံ-အဝကဏ္ဏကအမည်လည်း ကောင်း၊ ဇဝကဏ္ဏကံ-ဇဝကဏ္ဏကအမည်လည်းကောင်း၊ ဓနိဋ္ဌကံ-လည်းကောင်း၊ သဝိဋ္ဌကံ-လည်းကောင်း၊ ကုလဝဖုကံ-ကုလဝဖုကအမည်လည်းကောင်းတည်း၊ (အဝကဏ္ဏကစသည်ကား ကျွန်များ၏ နာမည်တည်း၊) ဝါ ပန-သည်သာ မကသေး၊ တေသု တေသု ဇနပဒေသု-ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌၊ ဩညာတံ-အယုတ်အညံ့ဟု အသိ အမှတ်ပြုအပ်သော၊ အဝညာတံ-ရှုတ်ချ၍ သိအပ်သော၊ ဝါ-အောက်ချ၍ သိအပ် သော၊ ဟီဠိတံ-စက်ဆုပ်အပ်သော၊ ပရိဘူတံ-လွှမ်းမိုးအပ်သော၊ အစိတ္တီကတံ-မိမိစိတ်ကဲ့သို့ မပြုအပ်သော၊ ဝါ-အလေးအမြတ် မပြုအပ်သော အမည်တည်း။

ဥက္ကဋ္ဌံ-သော၊ နာမံနာမ-မည်သည်၊ ဗုဒ္ဓပဋိသံယုတ္တံ-ဘုရားနှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ ဓမ္မပဋိသံယုတ္တံ-သော၊ သံဃပဋိသံယုတ္တံ-သံဃာနှင့် စပ်ယှဉ်သော အမည်တည်း၊ (ဗုဒ္ဓဝံသ, ဇိနောရသ စသော အမည်များတည်း၊) ဝါ ပန-သေး၊ တေသု တေသု ဇနပဒေသု-တို့၌၊ အနောညာတံ-အယုတ်အညံ့ဟု အသိအမှတ် မပြုအပ်သော၊

⁽၁) ဝေနတတိ စသည်။ ၂၀ါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၅။

⁽၂) ဩညာတံ စသည်။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၆။

အနဝညာတံ-ရှုတ်ချ၍ မသိအပ်သော၊ ဝါ-အောက်ချ၍ မသိအပ်သော၊ အဟီဠိ တံ-မစက်ဆုပ်အပ်သော၊ အပရိဘူတံ-မလွှမ်းမိုးအပ်သော၊ စိတ္တီကတံ-စိတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော၊ ဝါ-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အမည်တည်း။

။နောက်နောက်ဝါကျများ၌ ဂေါတ္တစသည်ကို ကြည့်၍ ဤသို့ အပြည့်အစုံ အနက်ပေးပါ။

ကောသိယဂေါတ္တံ-ကောသိယအနွယ်၊ ဂေါတမဂေါတ္တံ-ဂေါတမအနွယ်၊ ကောဋ္ဌကကမ္မံ-လက်သမားတို့၏ အလုပ်၊ ဝါ-ကျောက်ဆစ်သမားတို့၏ အလုပ်၊ ပုပ္မဆဒ္ဒကကမ္မံ ^၁ (ပုပ္မဆဋ္ရကကမ္မံ)-ပန်းမှိုက်သွန် မစင်ကျုံးသမားတို့၏ အလုပ်၊ ကသိ-လယ်ယာလုပ်ခြင်း၊ ဝဏိဇ္ဇာ-ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်ခြင်း၊ ဂေါရက္ခာ-နွားတို့ကို စောင့်ရှောက် မွေးမြူခြင်း၊ နဠကာရသိပ္ပံ-ကျူထရံသည်တို့၏ အတတ်ပညာ၊ ကုမ္ဘ ကာရ-အိုးလုပ်သမား၊ ပေသကာရ-ရက်ကန်းသည်၊ စမ္ပကာရ-သားရေနယ်သမား၊ (ဖိနပ်ချုပ်သမား၊) နဟာပိတ-ဆတ္တာသည်၊ (ရေချိုးပေးရသူ၊) မုဒ္ဒါ ^၂-လက်ချောင်း ချိုး၍ ရေတွက်ကြောင်းအတတ်၊ ဂဏနာ-အစ္ဆိန္နက စသော ဂဏန်းအတတ်၊ လေခါ-စားရေးအတတ်။

သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာဗာဓာ-အနာရောဂါတို့သည်။ ဟီနာ-ယုတ်ညံ့ကုန်၏၊ အပိစ-စင်စစ်ကား၊ မခုမေဟော-ဆီးချိုရောဂါဖြစ်သော၊ အာဗာဓော-သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌော ၊ပေ၊ အတိဒီဃံ-အလွန်ရှည်သော (အလွန်မြင့်သော၊) ပုံသဏ္ဌာန်၊ အတိရဿံ-အလွန်ပုတိုသော (အလွန်နိမ့်သော) ပုံသဏ္ဌာန်၊ အတိ ကဏှံ-အလွန်မည်းနက်သော အဆင်း၊ အစ္စောဒါတံ-အလွန်ဖြူသော အဆင်း၊ နာတိဒီဃံ-အလွန်မရှည်သော၊ပေ၊ သောတာပတ္တိ-သောတာပတ္ထိသည်လည်း ကောင်း၊ သမာပတ္ကိ-သမာပတ္တိသည်လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌာ။ (ပါရာဇိကာပတ္တိ စသည်၌ အာပတ္တိအားလုံး ဟီနဖြစ်သော်လည်း သောတာပတ္တိ, သမာပတ္တိ၌ အာပတ္တိကား ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်-ဟူလို။)

အက္ကောသောနာမ-မည်သည်၊ အက္ကောသာ-ဆဲရေးခြင်းတို့သည်၊ ဝါ-ဆဲရေး ကြောင်း စကားတို့သည်၊ ဒွေ-တို့တည်း၊ ဟီနော-သော၊ အက္ကောသောစ-ဆဲရေး ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆဲရေးကြောင်း စကားလည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌော-သော၊ အက္ကောသောစ-လည်းကောင်းတည်း၊ ဟီနော-သော၊ အက္ကောသောနာမ-မည် သည်၊ (တွံ၊) ဩဌော-ကုလားအုပ်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ (မေကြွော-ဆိတ်၊ ဂေါ ကော-နွား၊ ဂဒြဘော-မြည်း၊ တိရစ္ဆာနဂတော-တိရစ္ဆာန်၊ နေရယိကော-ငရဲ၌

⁽၁) **ပုပ္စဆင္မက။** ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၆။

ဖြစ်လတံ့သူ၊ (ငရဲကောင်၊) တုယှံ-သင်၏၊ ဝါ-မှာ၊ သုဂတိ-ကောင်းသော ဂတိသည်၊ နတ္ထိ၊ တုယှံ-သည်၊ ဒုဂ္ဂတိယေဝ-မကောင်းသော ဂတိကိုသာ၊ ပါဋိကင်္ခါ ^၁-အလိုရှိ ထိုက်၏၊ (မျှော်လင့်ထိုက်၏း) ဣတိ-ဤသို့ဆဲရေးခြင်းတည်း။

ယကာရေနဝါ ^၂ -ယအက္ခရာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘကာရေနဝါ-ဘ အက္ခရာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာဋကောဋစိကာယဝါ-ယောက်ျားအင်္ဂါဇာတ်, မိန်းမအင်္ဂါဇာတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယော အက္ကောသော-အကြင်ဆဲရေးခြင်း သည်၊ အတ္ထိ၊ ဧသော-ဤဆဲရေးခြင်းသည်၊ ဟီနော-သော၊ အက္ကောသောနာမ-မည်၏၊ (ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိ၊ ဗျတ္တော-ထက်မြက်ကျွမ်းကျင်သူ၊ မေဓာဝီ-တစ်ခဏ ချင်း ဖြစ်ပေါ် လာသော ပညာရှိသူ၊ ဗဟုဿုတော-ဗဟုဿုတ ရှိသူ၊ ဓမ္မကထိ ကော-ဓမ္မကထိက။)

၁၉။ ကဿကံ-လယ်သမားကို၊ ဝါဏိဇ္ဇံ-ကုန်သည်ပွဲစားကို၊ ဂေါရက္ခံ-နွားကို စောင့်ရှောက်မွေးမြူသူကို၊ (ဥပသမ္ပန္နံကို ကြည့်၍ အားလုံး ရဟန်းဟု သိပါ။)

買 ၂၀။ မုဒ္ဒိကံ-လက်ချောင်းချိုး၍ ရေတွက်ကြောင်း အတတ်ရှိသူကို၊ ဂဏကံ-အရ္ဆိန္နကစသော အတတ်ဖြင့် ရေတွက်တတ်သူကို၊ လေခကံ-စာရေးကို၊ ကုဋ္ဌိကံ-နူနာရှိသူကို၊ ဂဏ္ဌိတံ-မြင်းဖုအနာ အိုင်းအမာရှိသူကို၊ ကိလာသိကံ-ပွေးညှင်း

⁽၁) ပါဋိကစီး၊ (၂) ယကာရေနဝါ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၇။

ဟိနေန ဟိနံ။ ။ဟိနေနအရ စကားရ၏၊ ဇာတိကို တိုက်ရိုက် မရ၊ သို့သော် ဇာတ် ဖြင့် နှုတ်လှံ ထိုးပုံကို ပြသော ဝါရဖြစ်၍ "ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်ကို ပြောဆိုကြောင်း စကား" ဟု အနက်ဆိုရသည်၊ ဟိနံလည်း အဿတ္ထိ မဟုတ်၊ ဂုဏ္ဍပစာတည်း၊ နောက်နောက်ဝါရများ နည်းမှီ သိပါ။

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

တင်းတိတ်ရှိသူကို၊ သောသိကံ-ချောင်းဆိုးသွေးပါ မြစ်ချောက်နာရှိသူကို၊ အပမာရိ ကံ-အရူးရောဂါရှိသူကို၊ မဓုမေဟိကံ-ဆီးချိုရောဂါရှိသူကို။

🚌 **၂၃**။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ ^၁ -ရာဂသည် ထက်ဝန်းကျင် လုယူအပ်သော စိတ်ရှိ သူကို၊ ဝါ-ရာဂလွှမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်သူကို ၊ပေ၊ ဝီတရာဂံ-ကင်းသော ရာဂရှိသူကို။

၂၄။ ပါရာဇိကံ-ပါရာဇိကအာပတ်၊ အဇ္ဈာပန္နံ-လွှမ်းမိုး၍ ရောက်သူကို၊ ဝါ-လွန်ကျူးသူကို၊ သောတာပန္နံ-သောတာပန်ကို။

၂၆။ ဣဓ-ဤလောက၌၊ ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ စဏ္ဍာလာ-ဒွန်းစဏ္ဍား တို့သည်၊ ဝေနာ-တို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏။

၂၉။ ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ (သန္တိ၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊) နူန-စင်စစ်၊ စဏ္ဍာလာ-တို့တည်း။

၃၀။ မယံ-ငါတို့သည်၊ စဏ္ဍာလာ-တို့သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ မြယံ-တို့သည်၊ န စဏ္ဍာလာ-စဏ္ဍာလ မဟုတ်ကုန်၊ ဤသို့လည်း ပေါင်းပေးနိုင်၏။]

🚌 **၃၁**။ ဥပသမ္ပန္နော-သည်၊ အနုပသမ္ပန္ခံ ^၂ -ရဟန်း မဟုတ်သူကို၊ (ရဟန်းမှ အခြားသော ဘိက္ခုနီ သာမဏေ သာမဏေမ သိက္ခမာန် လူ နတ် တိရစ္ဆာန်အားလုံး ကို။)

၃၂။ ဥပသမ္ပန္ရော-သည်၊ ဥပသမ္ပန္ရံ-ကို၊ န ခုံသေတုကာမော-ဆဲရေးခြင်းဌာ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ န ဝမ္ဘေတုကာမော-ရှုတ်ချခြင်းဌာ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ န မင်္ကုံကတ္တုကာမော-အရှိန်အစော် မရှိအောင် ပြုခြင်းဌာ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဒဝကမျဘာ?-ရယ်မြူခြင်းကို အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပျက်ရယ်ပြုလို ပြောင်လှောင်လိုခြင်းကြောင့်၊) ဟီနေန ဟီနံ ဝဒေတိ၊ ဝါစာယ ဝါစာယ?-စကား ခွန်းတိုင်း စကားခွန်းတိုင်း၌၊ ဒုဗ္ဘာသိတဿ-ဒုဗ္ဘာသိတအာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ။)

⁽၁) ရာဂပရိယု**ဋိတံ။** ။ပရိ+ဉ+ဌာတ၊ ပရိယုဋ္ဌာနသဒ္ဒါ အဘိဘဝနအနက်၊ ဝဟဏ အနက် နှစ်မျိုး ဟောနိုင်၏၊ အဘိ, ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၉၆၊ ၃၉၈၊ မူလသဒ္ဒါနက်အတိုင်း "ပရိယုဋ္ဌာန-ထကြွသောင်းကျန်း" ဟုလည်း အနက်ပေးတော်မူကြ၏။

⁽၂) အနုပသမ္မန္နဲ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၀။

⁽၃) **၁၀ကမျဘား၊** ။၁၀ကမျတာယဟု ဆိုလိုလျက် "ယ" ကျေနေသည်၊ ဟိတ်အနက် ဖြစ်စေ, ကရိုဏ်းအနက်ဖြစ်စေ ပေးနိုင်၏။ ပြါစိတ်ဘာဋိ- ၁၊ ၁၉၊ ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၅။)

⁽၄) ဝါစာယ ဝါစာယ။ ။ပါစိတ်ဘာဦ- ၁၊ ၁၈။ ဒုဋ္ဌာသိတ, ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၉။ ကင်္ခါဘာဋီ- ၂၊ ၅။

၃၅။ အတ္ထပုရေကွာရဿ^၁-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှေးရှုပြုသော ရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊ ဓမ္မပုရေကွာရဿ-ပါဠိကို ရှေးရှုပြုသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ (တရားကို ရှေးရှုပြုသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) အနုသာသနိပုရေကွာရဿ-အဆုံးအမကို ရှေးရှုပြုသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဥမ္မတ္တကဿ-ရူးသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ခိတ္တစိတ္တဿ-ပြန့်လွင့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏လည်း ကောင်း၊ ဝေဒနာဋ္ဋဿ-ဒုက္ခဝေဒနာ လွန်စွာနှိပ်စက်အပ်သော ရဟန်း၏လည်း ကောင်း၊ အာဒိကမ္မိကဿ-အစအဦး လွန်ကျူးမှု၌ ယှဉ်သော ရဟန်း၏လည်း ကောင်း၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ (အာပတ် မဟုတ်သည်၊) ဟောတိ။

ဩမသငါဒသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ၊ ဒုတိယံ။

၃။ ပေသညသိက္ခာပုန်

👼 ၃၆။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ - ဖြစ်သော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ကလဟဇာတာနံ-ဖြစ်သော ခိုက်ရန်ရှိကုန်သော၊ ဝိဝါဒါပန္ဒာနံ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ-ငြင်းခုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဘိကျွနံ-ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့၊) ပေသညံ 7-ညီညွတ်သူတို့ကို ကွဲပြားအောင် ချေမှုန်းတတ်သော စကားကို၊ (ကုန်းတိုက် ရန်တိုက်စကားကို၊) ဥပသံဟရန္တိ - ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဣမဿ-ဤသူ၏ (စကားကို၊) သုတွာ-ကြားရ၍၊ ဣမဿ-ဤသူ၏၊ ဘေဒါယ-ထိုသူနှင့် ကွဲပြားခြင်းငှာ၊ အမုဿ-ထိုသူအား၊ အက္ခာယန္တိ - ပြောပြကြကုန်၏၊ အမုဿ-ထိုသူ၏ (စကားကို၊) သုတွာ-၍၊ အမုဿ-ထိုသူ၏၊ ဘေဒါယ-ဤသူနှင့် ကွဲပြားခြင်းငှာ၊ ကမ္ဘသာ-ဤသူအား၊ အက္ခာယန္တိ၊ တေန-ထိုသို့ပြောခြင်းကြောင့်၊ အနုပ္ပန္နာနိ-မဖြစ်ကုန်သေးသော၊ ဘဏ္ဍနာနိစေဝ-ငြင်းခုံခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဝါ-ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပန္နန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥပ္ပန္နန္နာနိ-ဖြစ်ပြီးကုန်သော၊ ဘဏ္ဍနာနိစ-တို့သည်လည်း၊-ဘိယျောဘာဝါယ-လွန်စွာဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-တိုးပွားခြင်းငှာ၊ ဝေပုလ္လာယ-ကျယ်ပြန့်ကုန်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

⁽၁) အတ္ထပုရေက္နွာရဿ စသည်။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၀။

⁽၂) **ဘဏ္ဍနဇာတာနဲ စသည်။** ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၁။ ပါတိမောက်ဘာသာ ဋီ-၃၄၃။

⁽၃) ပေသည်။ ျပီသတီတိ ပိသုဏာ၊ ဝါစာ၊ ပြသဓာတ်, ဥနန်ပစ္စည်း, နငယ်ကို ဏကြီးပြန် ဣတ္ထိဇောတက အာ။) သမဂ္ဂေ သတ္တေ အဝယဝဘူတေ ဝဂ္ဂေ ဘိန္ဓေ ကရောတီတိ အတ္တော၊ ပိသုဏာ ဧဝ ပေသည် (သွတ္တ၌ ဏျ)၊ သာရတ္ထ- ၃၊ ၄။

၃၈။ ပေသညံနာမ-မည်သည်၊ ဒွီဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ ^၁-အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ (ထိုကို သရုပ်ဖော်လို၍ ပိယကမျဿ စသည်မိန့်၊) ပိယကမျဿ-ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်း၏၊ (ပိယကမျတာယ^၂)ဝါ-ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချစ်စေလိုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘေဒါဓိပ္ပာယဿ-ကွဲပြားခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုရှိသူ၏၊ (ဘေဒါဓိပ္ပာယတာယ)ဝါ-ကွဲပြားခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကွဲပြားစေလိုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေသုညံ-သည်၊ ဟောတိ။

ဒသဟိ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့ဖြင့်၊ ဝါ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဇာတိတောပိ-အားဖြင့်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ပေသုညံ-ကို၊ ^{ချာ} ဥပသံဟရတိ-ပို့ဆောင်၏။

၃၉။ ဥပသမ္မန္ဓော^၃-သည်၊ ဥပသိမ္ပန္ဓဿ-၏ (စကားကို၊) သုတ္တာ-၍၊ ဥပ သမ္ပန္ဓဿ-၏ (အထံသို့၊) ပေသုညံ-ကို၊ ဥပသံဟရတိ၊ (ကိၢံ) ဣတ္ထန္ဓာမော-ဤ

တစ်နည်း။ ၊တာယ ဝါစာယဝါ သမန္ဓာဂတော ပိသုဏော၊ တဿ ကမ္မံ ပေသည်၊ သာရတ္တ- ၃၊ ၄၊ ဤနည်း၌ ပိသတိတိ ပိသုဏောဟု ပုဂ္ဂိုလ်ရအောင် ပြု၍ "ပိသုဏဿ+ကမ္မံ ပေသည်" ဟု ပြု၊ ကမ္မအနက်၌ ဏျ၊ ညီညွတ်သူတို့ကို ကွဲပြားအောင် ချေမှုန်းတတ်သူ၏ အလုပ်၊ (ကုန်းတိုက်ခြင်း။)

တစ်နည်း။ မပိယောစ + သည်စ ပိယသည်၊ ကရောတီတိ ကရဏာ၊ ပိယသည ဿ + ကရဏာ ပိယသညကရဏာဟု ဆိုလိုလျက် "ယ + ည + ကရ" တို့ကို ချေ၍ "ပိသုဏာ" ဟု ဖြစ်၏၊ ပိသုဏာယေဝ ပေသုညံ၊ ဤနည်းအလို "ပေသုညံ-မိမိ၏ ချစ်အပ်သူ၏ အဖြစ်, သူတစ်ပါး၏ အချစ်မှ ကင်းဆိတ်သူ၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော စကား၊ ဝါ-မိမိကို ချစ်ခြင်း, သူတစ်ပါး၏ အချစ်မှ ကင်းခြင်းကို ပြုတတ်သော စကား" ဟု ဆိုပါ။ ကြင်္ခါဘာသာဋီ-၂။ ၇။ ၈။ သီလက္ခန်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၄၆ဝ။

တစ်နည်း။ ။သည် ကရောတီတိ သညကရဏာ၊ ပိယဿ-ချစ်အပ်သူ၏ အဖြစ် ကို၊ ဝါ-ချစ်ခြင်းကို၊ သုညကရဏာ - ကင်းဆိတ်အောင် ပြုတတ်သော စကား၊ ပိယသည ကရဏာဟု ဆိုလိုလျက် "ယ + ည + ကရ" တို့ကို ချေ၊ ပိသုဏာယေဝ ပေသည်ဟု ဆက်။ သာရတ္ထ-၃၊ ၄။ ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၁။ ဤ၌ ပထမတစ်နည်းကိုသာ ပေးထားပါသည်။]

- (၁) **အာကာရေဟိ**။ ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂။
- ၂ (၂) **ပိယကမျတာယ။** ။ကာမေတီတိ ကာမော၊ ပိယံ + ကာမော ပိယကာမော၊ ပိယကာမဿ + ဘာဝေါ ပိယကမျှံး (ဏျပစ္စည်း, ကာ၌ ရဿ၊) ပိယကမျံယေဝ ပိယကမျတာ။
- (၃) ဥပသမ္မန္နော ၊ပေ၊ ဥပသမ္မန္နညာ။ ။ဦးတိဿ, ဦးဒတ္တ, ဦးနာဂဟု ရဟန်း သုံးပါး ရှိ၏၊ ဦးတိဿသည် ဦးဒတ္တ၏ စကားကို ကြား၍ ဦနာဂတံ သွား၍ ပြော၏၊ ထိုသို့

အမည်ရှိသူသည်၊ တံ-သင့်ကို၊ စဏ္ဍာလော-တည်း ၊ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏတိ-ပြောနေ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပို့ဆောင်အံ့ ၊ပေ။

၄၂။ ဥပသမ္ပန္နော-သည်၊ ဥပသမ္ပန္နွဿ-၏ (စကားကို၊) သုတ္မာ, ဥပသမ္ပန္န ဿ-၏ (အထံသို့၊) ပေသုညံ-ကို၊ ဥပသံဟရတိ-အံ့ ၊ပေ၊ အနုပသမ္ပန္နဿ-ရဟန်း မဟုတ်သူ၏ (အထံသို့) စသည် ဆိုပါ။

၄၃။ န ပိယကမျဿ-ချစ်ခြင်းကို အလိုမရှိသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ န ဘေဒါဓိပ္ပာယဿ-ကွဲပြားခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုမရှိသော ရဟန်း၏လည်း ကောင်း၊ အနာပတ္တိ။ လြွယ်ကူအောင် ပေးထားသည်၊ န ပိယကမျဿ-၏၊ ဝါ-အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝဒန္တဿ-ပြောသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ စသည်ဖြင့် ဆိုပါ။

ပေသုညသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄။ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုန်

၄၄။ ဥပါသကေ-ဥပါသကာတို့ကို၊ ပဒသော - အစုအစုဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ-ပါဠိ အဋ္ဌကထာတရားကို၊ ဝါစေန္တိ-ဆိုစေကြကုန်၏၊ ဝါ-ပို့ချကြကုန်၏၊ (စာအုပ် မရှိသေးသော ရှေးခေတ်က စာချသောအခါ ဆရာက ရှေးဦးစွာ ဆိုပြ၍ တပည့်ကို လိုက်ဆိုစေရသည်၊) ဥပါသကာ-တို့သည်၊ ဘိက္ခူသု-တို့၌၊ (ရဟန်းတို့အပေါ်၌၊) အဂါရဝါ-လေးစားခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အပ္ပတိဿာ-ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) အပ္ပတိဿာ - မှီခိုအားထား, ကိုးစားခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အသဘာဂဝုတ္တိကာ-သဘောတူသော အသက်မွေးခြင်း မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိဟရန္တိ။

ပြောရာ၌ ဦးတိဿမှာ ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဥပသမွန္နော သည် ဦးတိဿ၊ ဥပသမ္ပန္နဿ သုတ္တာ၌ ဥပသမ္ပန္နဿသည် ဦးဒတ္တ၊ သုတ္တာ၏ ကံကို ဝစနံဟု ထည့်ပါ၊ ထိုဝစနံသည် ဥပသမ္ပန္နဿ၏ သမ္ပန္မီလည်း ဟုတ်၏၊ နောက် ဥပသမ္ပန္နဿကား ဦးနာဂတည်း၊ ဥပသံဟရတိကို ကြည့်၍ "သန္တိကံ" ဟု သမ္ပန္မီထည့်ပါ၊ ဝတ္ထု၌ ကျမဿ သုတ္တာ အမုဿ အက္ခာယန္တိဟု ရှိ၏၊ ထို၌ အက္ခာယန္တိကို ကြည့်၍ ဤသူ၏ စကားကို ကြား၍ ထိုသူ့အား ပြောကြကုန်၏" ဟု ဆိုခဲ့ရသည်။

- (၁) ပခသော။ ျပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၃။ ကင်္ခါဘာသာဋီ-၂၊ ၁ဝ။
- (၂) အပ္မတိဿာ စသည်။ ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ၊ ၂၃။

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

၄၆။ အနုပသမ္ပန္နောနာမ-မည်သည်၊ ဘိက္ခုံစ-ရဟန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိ[ံ]စ-ရဟန်းမကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ အဝသေသော-ကြွင်း သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်၊ အနုပသမ္ပန္နောနာမ-မည်၏။

ပဒသောနာမ-မည်သည်၊ ပဒံ ၁ -ပဒလည်းကောင်း၊ (ဂါထာပါဒ၏ ပဌမပါဒ လည်းကောင်း၊) အနုပဒံ-အနုပဒလည်းကောင်း၊ (နောက်ဖြစ်သော ဒတိယပါဒ လည်းကောင်း၊) အနွက္ခရံ-အနွက္ခရလည်းကောင်း၊ (အက္ခရာတိုင်း အက္ခရာတိုင်း လည်းကောင်း၊) အနုဗျဥ္ဇနံ-အနုဗျဍ္ဇနလည်းကောင်း၊ (ဝိဘတျန္တပုဒ်ဗျည်းလည်း ကောင်း) တည်း။

ပဒံနာမ-မည်သည်၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-တစ်ပြိုင်နက်၊ ပဋ္ဌပေ တွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ (စတင် အားထုတ်၍၊) ဧကတော, ဩသာပေန္တိ-ပြီးဆုံးစေကြ ကုန်၏၊ (ယံ-အကြင်ပုဒ်ကို၊ ဧကတော, ပဋ္ဌပေတွာ, ဧကတော, ဩသာပေန္တိ၊ တံ-သည်၊ ပဒံနာမ-မည်၏၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊) အနုပဒံနာမ-မည်သည်၊ ပါဋေတ္တံ-အသီးအသီး ၊ပေ၊ အနွက္ခရံနာမ-မည်သည်၊ ရူပံ အနိစ္စန္တိ-ရူပံ အနိစ္စံတူ၍၊ ပုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝါ-ပြောဆိုအပ်သော သာမဏောသည်၊ ရုန္တိ-ရုဟူ၍၊ သုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝါ-ပြောဆိုအပ်သော သာမဏောသည်၊ ရုန္တိ-ရုဟူ၍၊ သြပါတေတိ^၂-အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေ၏၊ ဝါ-အကြား၌ ကျစေ၏၊ အနုဗျဉ္စနံ နာမ-မည်သည်၊ ရူပံ အနိစ္စန္တိ-ဟူ၍၊ ပုစ္စမာနော-အပ်သော်၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာတိ- ေတြ၍၊ သဒ္ဒံ-အသံကို၊ နိစ္ဆာရေတိ-ထွက်ပေါ် စေ၏၊ (မြွက်ဆို၏၊) ယဥ္စ ပဒံ-အကြင် ပဒသည်လည်းကောင်း၊ ယဥ္စ အနုဗျဥနံ-သည်လည်းကောင်း၊ ယဥ္စ အနုတ္ခရံ-သည် လည်းကောင်း၊ ယဥ္စ အနုဗျဥနံ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ စတံ-ဤပဒ, အနုပဒ, အနွက္ခရ, အနုဗျဥနသည်၊ (စတံ သဗ္ဗံ-ဤအလုံးစုံသည်ဟု အလွယ်ဆိုပါ၊) ပဒသောနာမ-ပဒသောမည်၏။

ဓမ္မောနာမ-မည်သည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသိတော ^၃ -မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ် သော၊ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ဟောတော်မူအပ်သော တရားများလည်း ဤဗုဒ္ဓဘာသိတ၌ ပါဝင်၏၊) သာဝကဘာသိတော-သာဝကတို့ ဟောအပ်သော၊ ဣသိဘာသိတော-ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့ ဟောအပ်သော၊ ဝါ - ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့ လျှောက်ထားအပ်သော၊

⁽၁) **ပဒ, အနုပဒ စသည်။** ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၄။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၂၅။

⁽၂) ဩပါတေတိုး၊ ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၃၁။ မဟာဝါဘာသာဋီ- ၁၄၄။ ပါစိတျာဒိ ယောဇနာ- ၇။

⁽၃) ဗုဒ္ဓဘာသိတော စသည်။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၆။

ဒေဝတာဘာသိတော-နတ်တို့ ဟောအပ် (လျှောက်)ထားအပ်သော၊ အတ္ထူပသဉ့် တော-အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ ဝါ-အဋ္ဌကထာနှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ မ္မေူပ သဉ့်တော-တရားနှင့် စပ်ယှဉ်သော (ပါဠိနှင့် စပ်ယှဉ်သော) တရားတည်း။

ဝါစေယျာတိ-ကား၊ ပဒေန-ပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါစေတိ-ဆိုစေအံ့၊ ဝါ-ပို့ချအံ့၊ ပဒေ ပဒေ-ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်း၌၊ ပါစိတ္တိယဿ, (အာပတ္တိ၊) ဟောတိ၊ အက္ခရာယ-အက္ခရာဖြင့်၊ ဝါစေတိ၊ အက္ခရက္ခရာယ-အက္ခရာတိုင်း အက္ခရာတိုင်း၌။

၄၇။ အနုပသံမွန္ဒေ-ရဟန်း မဟုတ်သူ၌၊ အနုပသမွန္ဒသညီ-ရဟန်း မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ပဒသော မွေ့, ဝါစေတိ-အံ့၊ အနုပသမွန္ဒေ-၌၊ ဝေမတိ ကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ၊ပေ၊ အနုပသမွန္ဒေ-၌၊ ဥပသမွန္ဒသညီ-ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အနုပသမွန္ဒေ-၌၊ အနုပသမွန္ဒသညီ, ပဒသော မမ္မံ ဝါစေတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါစိတ္ထိယဿ, အာပတ္တိ, ဟောတိ၊ ဤသို့လည်း ယ-တ ထည့်၍ ပေးနိုင်၏၊) ဥပသမွန္ဒေ-ရဟန်း၌၊ အနုပသမွန္ဒသညီ-ရဟန်း မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ပဒသော မမ္မံ ဝါစေတိ၊) အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ၊ ဥပသမွန္ဒေ-၌၊ ဝေမတိကော, (ပဒသော မမ္မံ ဝါစေတိ၊) အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ၊ (ဤသို့စသည်ဖြင့် ရှေးပါစိတ္တိယဝါရလာ ပုဒ်များကို ယူ၍ အနက်ပေးရသည်၊ နောက် သိက္ခာပုဒ်များ၌လည်း နည်းတူသိပါ။)

၄၈။ (ယော) ဧကတော - တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ- တစ်ပြိုင်နက်၊ ဥဒ္ဒိသာ ပေန္တော-ပါဠိကို ရွတ်ပြစေလတ်သော်၊ (ဝဒတိ-ရွတ်ဆို၏၊) တဿ-ထိုရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊ (သာမဏေနှင့် အတူတွဲ၍ ဆရာ့ထံ စာတက်ရာ၌ သာမဏေနှင့် အတူ သံပြိုင်ရွတ်ဆိုမိသော ရဟန်း၊) (ယော) ဧကတော, သရွာယံ-သရရွာယ်ခြင်းကို၊ ဝါ-စာပြန်ခြင်းကို၊ ကရောန္တော-ပြုစဉ်၊ (ဝဒတိ၊) တဿ-၏လည်းကောင်း၊ (ယော), ယေဘုယျေန-များသောအားဖြင့်၊ ပဂုဏံ-အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီး သော၊ ဂန္ထံ-ကျမ်းစာကို၊ ဘဏန္တံ ရွတ်ဆိုသူကို၊ သြပါတေသိ-အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေ၏၊ ဝါ-အကြား၌ ကျစေ၏၊ (ထောက်ပေး၏၊) တဿ-၏လည်းကောင်း၊ (ယော), သြသာရေနွှံ-ပါဠိကို သက်ရောက်စေသူကို၊ ဝါ-ပါဠိသက်သက် ရွတ်ဆိုသူကို၊ သြပါတေတိ၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊) ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ

ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

⁽၁) ဧကတော ဥဒ္ဒိသာပေန္ကော။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၉။ ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၁။

၅။ သတသေယျသိက္ခာပုန်

၄၉။ အာဠဝိယံ-အာဠဝိမြို့၌၊ ဝါ-အနီးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂါဠဝေ-အဂ္ဂါဠဝမည် သော၊ စေတိယေ ာ -စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း၌၊) ဝိဟရတိ၊ ဥပါသကာ-တို့သည်၊ ဓမ္မဿဝနာယ-တရားနာခြင်းငှာ၊ (တရားနာဖို့ရာ၊) အာရာမံ-အာရာမ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ-ရောက်လာကုန်၏၊ ဓမ္မေ-ကို၊ ဘာသိတေ-ဟောအပ်ပြီးသော်၊ ထေရာ-ထေရ် ဖြစ် ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ယထာ ဝိဟာရံ-အကြင်အကြင်မိမိနေရာ ကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ပြန်သွားကြကုန်၏၊ နဝကာ-သီးတင်းငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ တတ္ထေဝ-ထိုတရားဟောရာ အရပ်၌ပင်၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ၂-ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌၊ ဝါ - ဆည်းကပ်ရာ စရပ်၌၊ ဥပါသကေဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ, မုဋ္ဌဿတီ ၃ -ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကုန်သည်၊ အသမ္မဇာနာ-တောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိကုန်သည်၊ နဂ္ဂါ-အဝတ်မဆည်း, အချီးနှီးတို့သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိကူဇမာနာ-ယောင်ရမ်း မြည်တမ်းတုန်လျက်၊ ဝါ-ငြီးတွားကုန်လျက်၊ ကာကစ္ဆ မာနာ-စက်ဆုပ်ဖွယ် အသံကို ပြောဆိုကုန်လျက်၊ ဝါ-ကျီးသံကဲ့သို့ အသံပြုကုန် လျက်၊ သေယံ့၊ ၄ - အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္မေန္တိ ၊ပေ။

⁽၁) စေတိယေ။ ။လူအများ လေးစားပူဇော်အပ်ရာ ဖြစ်သော နတ်ကွန်း, နတ်နန်း, နတ်စင်, နတ်ရှိသော သစ်ပင်သည် စေတီမည်၏၊ အဂ္ဂါဥဝနတ်ဘီလူး၏ နေရာဖြစ်၍ "အဂ္ဂါ ဥဝစေတိယ" ဟု နာမည်တွင်စေ၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူလာသောအခါ တိတ်ဆိတ် ငြိမ် သက်၍ အရိပ်အာဝါသကောင်းသော ထိုနေရာမျိုး၌ သီတင်းသုံးတော်မူလေ့ ရှိ၏၊ အချို့နေရာ၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးရန် ကျောင်းများလည်း ဆောက်လုပ်ထားကြ၏၊ ထိုကျောင်းတိုက်သည် မူလနာမည် မပျောက်ဘဲ "အဂ္ဂါဥဝစေတီ" ဟုပင် နာမည်တွင်နေပေ သည်။

⁽၂) ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ။ ။ဘုရားရှင်အထံနှင့် ဆရာသမားများအထံ ဆည်းကပ်ရာ စရပ် (တန်ဆောင်းဝန်း, ဓမ္မာရုံ) သည် ဥပဋ္ဌာနသာလာမည်၏၊ ထိုနေရာ၌ ရဟန်းတော်များ (ဥပါသကာ, ဥပါသိကာများ) စုဝေး၍ တရားဟော, တရားနာ ပြုလုပ်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် "စည်းဝေးညီမူရာ စရပ်" ဟုလည်း ရှေးက ပေးတော်မူကြ၏၊ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒ (ဝိ-၂၊ ၆၁) ၌ ဆွမ်းစားကျောင်းကိုလည်း "ဥပဋ္ဌာနသာလာ" ဟု သုံးသေး၏၊ ကပ်ဝင်တည်နေရာ ဆွမ်းစားစရပ်ဟု ဆိုလိုသည်။ (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၄၃။ သီလက္ခန်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၇၄။)

⁽၃) မုဋ္ဌဿ**တိ စသည်။** ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ဝန ၃၃။

⁽၄) သေယျံ။ ။ဥပဋ္ဌာနသာလာယံဟု အာဓာရ၊ သဒ္ဓိဟု သဟာဒိ ပါပြီးဖြစ်၍ "အတူ တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော ကျောင်းသို့ ဝင်၍ အိပ်ခြင်းကို" ဟု မဆိုရ၊ "အိပ်ခြင်းကို" ဟုသာ ဆိုရသည်။

៊ အနုပသမ္ပန္ဓေန-ရဟန်း မဟုတ်သူနှင့်၊ (လူသာမဏေနှင့်၊) သဟသေယျံ[ာ]-အတူ တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော ကျောင်းသို့ ဝင်၍ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေဿန္တိနာမ-ပြုကြ ကုန်သနည်း။ (ပြုကြပါလိမ့်။)

ဝေဥ^{်၂}-ဤသို့လျှင်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပညတ္တံ-ပညတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ။ (အလွယ်ပေးထားပါသည်။)

၅၀။ အာဠဝိယံ-၌၊ ယထာဘိရန္တံ ^၃-ကျွတ်ထိုက်ကြသား, ဝေနေများကို, ထောက်ထားရှုမျှော်, အလိုတော်အတိုင်း၊ ဝိဟရိတ္တာ-၍၊ ယေန ^၄-၌၊ ကောသမွီ-ကောသမွီမြို့သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-ကောသမွီမြို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ စာရိကံ-ဒေသ စာရီကို၊ ပက္ကာမိ-ဖဲကြွတော်မူပြီ၊ အနုဗွေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ-ကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ (လှည့်လည်တော်မူစဉ်၊) ယေန-၌၊ ကောသမွီ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တံ-ကောသမွီမြို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တတြ ကောသမွိယံ-ထိုကောသမွီမြို့၌၊ ဗဒရိကာရာမေ-ဗဒရိကာရုံ ကျောင်းတိုက်၌၊ (ဆီးတောဝယ် ဆောက်လုပ်အပ်သောကြောင့် ဗဒရိကမည်သော အာရာမိ၌၊) ဝိဟရတိ။

ရှေးဆရာတော်များက ဧဝဥ္စ၌ စကို ကြိယာချင်း မဆည်းဘဲ ကတ္တားချင်း ဆည်း၍ ပေး တော်မူကြ၏၊ ပေးပုံမှာ - "ဧဝံ-သို့၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ ဣဒဉ္စ သိက္ခာပဒံ-ကို လည်း၊ ပညတ္တံ-အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အညဉ္စ ဝတ္ထု-တစ်ပါးသော ဝတ္ထုသည်လည်း၊ ဥပေါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်လာပြန်၏။ ပြါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ (ဘုရားကြီးမူ)၊-၁၇။)

⁽၁) သဟသေယျံ။ ။ဤ၌ သာမညနိဒ္ဒေသနည်း, ဧကသေသနည်းဟု ၂ မျိုးရှိ၏၊ သာမညနိဒ္ဒေသနည်းအလို "အနုပသမ္ပန္ဒေန-နှင့်၊ သဟ-အတူ၊ သေယျံ-တစ်မိုးတစ်ရံတည်း သော ကျောင်းသို့၊ (ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊) သေယျံ-အိပ်ခြင်းကို" ဟု ပေးပါး (ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၂၇၊) ဧကသေသနည်းဟု ဆိုလျှင် "အနုပသမ္ပန္ဒေန-နှင့်၊ သဟ-အတူ၊ သေယျံ-တစ်မိုးတစ်ရံ တည်းသော ကျောင်းသို့ဝင်၍ အိပ်ခြင်းကို"ဟု တစ်ခါတည်း ဆိုပါ။ (ကင်္ခါဘာသာဋီ-၂၊ ၁၂။)

⁽၂) **ေဥိဒံ။** ။အလွယ်ပေးထားပါသည်၊ အကျယ်ပေးလိုမူ "ဧဝံ-သို့၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပညတ္တံစ, ဟောတိ-ပညတ်အပ်ပြီးသည် လည်း ဖြစ်၏၊ ဝါ-ပညတ်အပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ရော၊ အညံ-မူလဝတ္ထုမှ အခြားသော၊ ဝတ္ထု-ရာဟုလာဝတ္ထုသည်၊ ဥဒပါဒိစ-ထင်ရှားလည်း ဖြစ်ပေါ် လာလေရော။ ပြါရာဇီကဏ်ဘာဋီ-၂၊ ၃ဝ၁။

⁽၃) ယထာဘိရန္က်။ မပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၂၊ ၁၇၉။

⁽၄) ယေန ကောသမွီ တဒဝသရိ။ ။ပေးရိုးအတိုင်း လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါ သည်၊ အခြားနည်းများ ရှိသေး၏၊ ပါရာဇိကဏ်ဘာဠီ-၂၊ ၁၈ဝ။ သီလက္ခန်ဘာဋီ- ၃၊ ၂၉၄။

ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ--ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး) အာဝုသော ရာဟုလာ-ငါ့ရှင်ရာဟုလာ၊ ဘဝဝတာ-သည်။ န အနုပသမ္ပန္နေန သဟသေယျာ ကပ္မေတဗ္ဗာတိ-ဟူ၍၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ အာဝုသော ရာဟုလာ, သေယျံ-အိပ်ရာကို၊ (အိပ်ရာနေရာ ကို၊) ဇာနာဟိ-သိပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

သေယျံ - အိပ်ရာကို၊ အလဘမာနော - မရသည်ဖြစ်၍၊ ဝစ္စကုဋိယာ - ၌၊ သေယျံ-အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ဂေသိ-ပြုပြီျပေ၊ ရတ္ထိယာ-၏၊ ပစ္ဆူသသမယံ-မိုးသောက် အခါ၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ-ထတော်မူ၍၊ ဥက္ကာသိ-ချောင်းဟန့်တော်မူပြီ ၊ပေ၊ ဧတ္ထ-ဤ အရပ်၌၊ ကော-အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ ရာဟုလော-တပည့်တော် ရာဟုလာပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ရာဟုလ, ကိဿ-အဘယ့်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ ဣဓ-ဤအရပ်၌၊ နိသိန္နော-နေထိုင်သည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီျပေ၊ အနုပသမ္ပန္ဓေန-နှင့်၊ ဒိရတ္က တိရတ္တံ-နှစ်ညဉ့်သုံးညဉ့်ပတ်လုံး၊ သဟသေယျံ-ကို၊ ကပ္ပေတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၅၂။ အနုပသမ္ပန္နောနာမ[ာ] -မည်သည်၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေ သော-ကြွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်၊ အနုပသမ္ပန္နောနာမ-မည်၏၊ ဒိရတ္ကတိ 🚎 ရတ္တန္တိ-ကား၊ အတိရေကဒိရတ္တတိရတ္တံ-နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက် အပိုအလွန်၊ [ဥတ္တရိ ဒိရတ္တတိရတ္တံ-နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်တို့၏ အထက်၌ဟု ကခါအဋကထာ ဖွင့်၏။ သဟ သာတိ-ကား၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-အတူ။

သေယျာနာမ-မည်သည်၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နာ ^၂ -အလုံးစုံ မိုးအပ်သော၊ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နာ-အလုံးစုံကာရံအပ်သော ကျောင်းလည်းကောင်း၊ ယေဘုယျေနစ္ဆန္နာ-များသော အားဖြင့် မိုးအပ်သော၊ ယေဘုယျေနပရိစ္ဆန္နာ-များသောအားဖြင့် ကာရံအပ်သော ကျောင်းလည်းကောင်းတည်း၊ [ယေဘုယျေနစ္ဆန္နာသည် ဝါကျလည်းဖြစ်နိုင်၏။] သေယျံ ကပ္မေယျာတိ-ကား၊ စတုတ္ထေ-လေးရက်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဒီဝသေ-နေ့ ၌၊ သူရိယေ-နေသည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-ဝင်လတ်သော်၊ အနုပသမ္ပန္နေ-သည်၊ နိပန္နေ-လျှောင်းလတ်သော်၊ (အိပ်လတ်သော်၊) ဘိက္ခု-သည်၊ နိပဇ္ဇတိ-အံ့၊ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိပန္နေ^၃-လျောင်းလတ်သော်၊ အနုပသမ္ပန္နော-သည်၊ နိပဇ္ဇတိ-လျောင်းအံ့၊

[ူ]ပါတိမောက်ဘာဋီ - ၂၂၇။ ပါစိတ်ဘာဋီ - ၁၊ ၅၀။ (၁) အနုပသမ္မန္ဂေ။ (အောက်ချေ မှတ်ချက်။)

⁽၂) သဗ္ဗစ္ဆန္နာ စသည်။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၃၆၊ ၃၈။

⁽၃) ဘိက္မွု နိပန္နေ။ ။အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူရ၏၊ ဤ၌ ဘိက္ခုဟူသော လက္ခဏ ဝန္တနှင့် နိပန္ဒေဟူသော လက္ခဏသည် ဝိဘတ် မတူ ဖြစ်နေသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဝိဘတ်တူအောင်

၊ပေ၊ ဥဘောဝါ-နှစ်ဦးလုံးတို့သည်သော်လည်း၊ နိပဇ္ဇန္တိ-မရှေးမနှောင်း လျောင်းကုန် အံ့ ၊ပေ၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ကာထပ်ကာ၊ နိပဇ္ဇန္တိ-လျောင်းကုန်အံ့။

၅၃။ အနုပသမ္ပန္ရေ-၌၊ အနုပသမ္ပန္နသညီ-ဖြစ်၍၊ ဥတ္တရိဒ္ဓိရတ္တတိရတ္တံ[ာ]-နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်တို့၏ အထက်၌၊ ဝါ-နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက် အပိုအလွန်၊ သဟ သေယျံ, ကပ္ပေတိ-အံ့၊ပေ။

ဥပଞ୍ଚୁଚ୍ଛန္ရေ-ထက်ဝက်မိုးအပ်သော၊ ဥပဗုပရိစ္ဆန္ရေ-ထက်ဝက်ကာရံအပ်သော ကျောင်း၌၊ (ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္မေတိ၊) ၊ပေ။ .

၅၄။ ဒွေတိဿော ^၂-နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ကုန်သော၊ ရတ္တိယော-ညဉ့်တို့ပတ်လုံး၊ ဝသတိ-နေအံ့၊ ဉီနကဒွေတိဿော-ယုတ်လျော့သော နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ဖြစ်ကုန် သော၊ ရတ္တိယော-တို့ပတ်လုံး၊ ဝသတိ၊ ဒွေရတ္တိယော-တို့ပတ်လုံး၊ ဝသိတွာ-၍၊ တတိယာယ-သော၊ ရတ္တိယာ-၌၊ ပုရာရုဏာ-အရုဏ်၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဝါ-အရုဏ် မတက်မီ၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်၍၊ ပုန, ဝသတိ-အံ့၊ သဗ္ဗစ္ဆန္ဒေ-အလုံးစုံ မိုးအပ်သော၊ သဗ္ဗအပရိစ္ဆန္ဒေ-အလုံးစုံ မကာရံအပ်သော၊ ကျောင်း၌၊ (ဝသတိ၊) သဗ္ဗပရိစ္ဆန္ဒေ-အလုံးစုံ ကောရံအပ်သော၊ သဗ္ဗအစ္ဆန္ဒေ-အလုံးစုံ မမိုးအပ်သော ကျောင်း၌၊ (ဝသတိ၊) လေဘုပျေန-များသောအားဖြင့်၊ အစ္ဆန္ဒေ-မမိုးအပ်သော၊ ယေဘုပျေန-ဖြင့်၊ အပရိစ္ဆန္ဒေ-မကာရံအပ်သော၊ ကျောင်း၌၊ (ဝသတိ၊) အနုပသမ္မန္ဒေ-ရဟန်း မဟုတ် သူသည်၊ နိပန္ဒေ-လျောင်းလတ်သော်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိသီဒတိ-ထိုနေအံ့၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိပန္ဒေ-လတ်သော်၊ အနုပသမ္မန္ဒေ-သည်၊ နိသီဒတိ-အံ့၊ ဥဘောဝါ-နှစ် ယောက်လုံးတို့သည်သော်လည်း၊ နိသီဒန္တိ-ကုန်အံ့။

သဟသေယျသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတိ ပဉ္စမီ။

ဘိက္ခု၌ ဘုမ္မတ္ထဝယ် ပစ္စတ္က (ပဌမာ) ဝိဘတ် သက်ပါ၊ တစ်နည်း - ဘိက္ခုနောင် သတ္တမီ သက်၍ ချေပါ၊ နောက်နောက်၌လည်း နည်းတူ သိပါ။ သာရတ္ထ- ၂၊ ၃၇၉။ ပါရာဇိကဏ် ဘာဋီ- ၄၊ ၂၀၅။

- (၁) ဥတ္တရိဒ္ဓိရတ္အတိရတ္အဲ။ ။ကခ်ီးဘာဋီ-၂။ ၁၂။
- (၂) နွေတိဿော စသည်။ ဖဤဝါကျမျိုး၌ "ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ငွေ တို့သောရတ္တိယော-တို့ပတ်လုံး၊ ဝသတိ-နေ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏လည်းကောင်း" စသည်ဖြင့် ယ, တ ထည့်၍ အနက်ပေးရ၏၊ ယ, တ မထည့်လျှင် "ဝသတိ-အံ့" စသည်ဖြင့် ပရိကပ္ပ အနိယမ အနက်ပေးပါ။

၆။ ဒုတိယသတသေယျသိက္ခာပုန်

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

(၁၅)။ အာယည္မွာ အနုရုခ္ဓေါ-သည်၊ ကောသလေသု-ကောသလာမည်သော၊ ဇနပဒေ ၁-ဇနပုဒ်၌၊ (တိုင်း၌၊) သာဝတ္ထိ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားလတ်သော်၊ သာယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ အညတရံ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးသော၊ (တစ်ခုသော၊) ဂါမံ-သို့၊ ဥပဂစ္ဆိ-ကပ်ရောက်ပြီ၊ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ တသ္ဖိ ဂါမေ-ထိုရွာ၌၊ အညတရိဿာ-တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊ အာဝသထာဂါရဲ ၂-ဧည့် သည်တို့၏ နေရာအိမ်သည်၊ ဝါ-ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရာ စရပ်သည်၊ ပညတ္တံ-တည်ထားအပ်သည်၊ (ဆောက်လုပ်ထားအပ်သည်၊) ဟောတိ ၊ပေ၊ ဘဂိနီ-နှမ၊ တေ-သင်၏၊ ဂါ-မှာ၊ အဂရု ၃-ဝန်မလေးသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (သစေ) ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကရတ္တံ-တစ်ညဉ့်မှု၊ အာဝသထာဂါရေ-၌၊ ဝသေ ယျာမ-နေလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အညေပိ-အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အခွိကာ-ခရီးသွားတို့သည် ၊ပေ၊ အယျေ-အရှင်မ ၊ပေ၊ အယျော-အရှင်တို့၊ သောထိုရဟန်းသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဥပဂတော-ကပ်ရောက်နေပါပြီ၊ သောထိုရဟန်းသည်၊ သစေ အနုဇာနာတိ-အကယ်၍ ခွင့်ပြုအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝသေ ယျာထ-နေပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ပေ၊ အာဝုသော-ဒါယကာတို့၊ ဝသေယျာ ထ-နေကြပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

⁽၁) ကောသလေသ စနပဒေ။ ၂၄၁နီဖြစ်သော မင်းသားများ၏ ကောသလာ အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ဇနပုဒ်တစ်ခုအပေါ် ၌ တင်စားထားအပ်သော ရုဋီသဒ္ဒါ ဖြစ်သော ကျောင့် "ကောသလာ" ဟု ဗဟုဝုစ် ဖြစ်၏၊ သို့ဖြစ်၍ ကောသလေသုဟု ရှိသည်။ ပုံ ဗဟုတ္တေ ကုရူသက္ကာ, ကောသလာ မဂဓာ သိင်း-အဘိဓာနဂါထာ၊-၁၈၄။) ဇနပဒသဒ္ဒါကား ဇာတိသဒ္ဒါ ဖြစ်သောကြောင့် ဧကဝုစ်ပင် ရှိသည်၊ ကောသလာ, မာဂဓာ စသော ဇနပဒနာမည်သော သဒ္ဒါ၌သာ ဗဟုဝုစ်ဖြစ်၍ ဇနပဒသဒ္ဒါ၌ ဧကဝုစ်ဖြစ်ပုံကို သတိပြုပါ။ သြီဋီသစ်-၂။ ၂၀ဝ။ ၃ဝဝ။ သီဘာဋီ-၃၊ ၂၇၆။]

⁽၂) အာ၀သထာဂါရံ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၅ဝ။

⁽၃) သစေ အဂရု။ မဤဝါကျ၌ "တေ" အရ အမျိုးသမီး ရ၏၊ "အဂရု" အရ လည်း "ဝန်မလေးသူ" ဟူသော အမျိုးသမီးပင် ရ၏၊ အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူရ၏၊ ဤ၌ ဝိဘတ် မတူ၊ "တေ" ဟု သမ္ဗန်ရှိ၍ အဂရုသည် တတ္တားဖြစ်၏၊ သို့ဖြစ်၍ အဂရု၌ ဘာဝပဓာန, ဘာဝလောပ ကြံ၍ "အဂရု-ဝန်မလေးသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ဝန်မလေးခြင်းသည်" ဟု အနက် ဆိုရသည်၊ သစေ၏ စပ်ရာကိုလည်း "သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့" ဟု ဟောတိဖြစ်စေ, "သစေ သိယာ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့" သိယာဖြစ်စေ ထည့်ပေးရသည်။ [အဂရုတ် ဘာရိပဲ န သိယာတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊-မဟာဝါ။] ဘဂိနိ-နှမ၊ တေ-သင်အား၊ သစေ အဂရု-အကယ်၍ ဝန်မလေးသည် ဖြစ်အံ့ဟုလည်း ပေးတော်မူကြ၏။

သာ ဣတ္ထီ-ထိုအမျိုးသမီးသည်၊ အာယသ္မန္တေ အနုရုဒ္မေ-၌၊ ဒဿနေန-မြင်ခြင်းနှင့်၊ (မြင်လျှင်မြင်ခြင်း၊) သဟ-အတူတကွ၊ (တစ်နည်း) [သဟဒဿနေန-မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ၁ -ရာဂဖြင့် ဖွဲ့စပ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဝါ-ရာဂဖြင့် တပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ ၊ပေ၊ ဘန္တေ, အယျော-အရှင်သည်၊ ဣမေတိ မနုသောဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏော-ရောပြွမ်းသည်ဖြစ်၍၊ ဖာသု-ချမ်းသာစွာ၊ န ဝိဟရိဿတိ-နေရမည် မဟုတ်ပါ၊ ဘန္တေ သာခု-တောင်း ပန်ပါ၏၊ အတံ, အယျဿ-အရှင်ဘုရား၏၊ (အတွက်၊) မခ္စကံ-ညောင်စောင်းငယ် ကို၊ အဗ္ဘန္တရံ - အတွင်း၌၊ ပညပေယံ့ - ခင်းလိုပါ၏၊ (ခင်းပရစေ၊) ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ, တုဏှီဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်၊) အဓဝါသေသိ-လက်ခံတော်မှုပြီ။ [အမျိုးသမီး၏ စကားကို မပယ်ရှားဘဲ "မိမိ၏အထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေပြီ"ဟု သဒ္ဓတ္ထပေးပါ။)

အထခေါ-၌၊ သာ ဣတ္ထီ-သည်၊ အာယသ္မတော အနုရုဒ္မဿ-၏ (အတွက်၊) မဉ္စကံ-ကို၊ အင္ဘန္တရံ-၌၊ ပညပေတွာ-ခင်းပြီး၍၊ အလက်တပဋိယတ္တာ ၂ -တန်ဆာ ဆင်ခြင်းဖြင့် ပြင်ဆင်အပ်သည်၊ ဂန္ဓဂန္ဓိနီ ၃ - (အကျော်ကုက်မံ စသော) နံ့သာတို့၏ အနံ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ၊) အယျော-အရှင်သည်၊ အဘိရူပေါ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိပါ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ထက် သာလွန်သော အဆင်းရှိပါ၏၊) ဒဿနိယော-ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်ပါ၏၊ (ရှုချင်ဖွယ် တင့်တယ်ပါ၏၊) ပါသာဒိ ကော-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ပါ၏၊ အဟံစ-တပည့်တော်မလဲဘဲ၊ အဘိရူပါ-သည်၊ ဒဿနိယာ-သည်၊ ပါသာဒိကာ-သည်၊ အမို-၏၊ သာခု-တောင်း ပန်ပါ၏၊ ဘန္တေ, အတံ, အယျဿ-၏၊ ပဇာပတိ-ဇနီးသည်၊ ဘဝေယံျ-ဖြစ်လိုပါ၏၊ ဝါ-ဖြစ်ပါရစေ၊ ဣတိ-ပြီ ၊ပေ၊ ဘန္တေ, သာခု၊ အပျော-သည်၊ မခ္ဓေဝ-တပည့်တော် ကိုလည်းကောင်း၊ သင္ပံ-သော၊ သာပတေယံျစ-ဥစ္စာနှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ထတု-လက်ခံတော်မူပါ ၊ပေ။

အထခေါ-၌၊ သာ ဣတ္ထီ-သည်၊ သာဋကံ-အဝတ်ကို၊ (ထမီကို၊) နိက္ခိပိတွာ-ချွတ်ချ၍၊ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ-၏၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ စင်္ကမတိပိ-လမ်း လည်း လျှောက်၏၊ တိဋတိပိ-ရပ်လည်း ရပ်၏၊ နိသီဒတိပိ-ထိုင်လည်း ထိုင်၏၊ သေယျမွိ - အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကပ္မေတိ - ပြု၏၊ပေ၊ ဣန္ဒြိယာနိ - ဣန္ဒြေတို့ကို၊

⁽၁) ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ။ ။ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ- ၃၊ ၅၃၄။

⁽၂) အလက်တပဋိယတ္တာ။ ျပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၂၃၄။

⁽၃) ဂန္နဂန္နိနီ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ- ၁၊ ၅၁။

ဩက္ခိပိတ္မွာ - အောက်၌ ချ၍၊ တံ ဣတ္ထိံ - ကို၊ နေဝ ဩလောကေသိ - ကြည့်လည်း မကြည့်တော့၊ နပိ အာလပိ-ၿကားလည်း မပြောတော့။

မုသာဝါဒဝင်

🗐 အထခေါ-၌၊ သာ ဣတ္ထီ - သည်၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော ^၁- လက်ဖျောက် ခတ်တီး, အံ့ချီးလောက်ပါပေစွ၊ (အံ့ဩစရာ ကောင်းလိုက်တာနော်၊) အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော-မဖြစ်စဖူး, ထူးဆန်းပါပေစွ အော်၊ (ထူးဆန်းလိုက်တာနော်၊) ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ မေ-ငါ၏၊ (အထံသို့၊) သတေနပိ-တစ်ရာဖြင့် လည်းကောင်း၊ သဟဿေနပိ-တစ်ထောင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဟိဏန္တိ-စေလွှတ် ကုန်၏၊ အယံ ပန သမဏော-သည်ကား၊ မယာ-သည်၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ယာစိ ယမာနော-တောင်းပန်အပ်ပါလျက်၊ မဥ္မေဝ သဗ္ဗဥ္စ သာပတေယျံ, ပဋိစ္ဆိတုံ-လက်ခံ ခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆတိ-အလိုမရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ သာဋကံ-ကို၊ နိဝါသေတွာ-ပြန်ဝတ်၍၊ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓိဿ-၏၊ ပါဒေသု-တို့၌၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ နိပတိတ္မွာ-ပျပ်ဝပ်၍ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိၨ၊) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ယာ အဟံ-အကြင်တပည့်တော်မသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အကာသိ-ပြုမိပါပြီ၊ (တံ) မံ-ထိုတပည့် တော်မကို၊ ယထာ ဗလံ-အကြင်အကြင်မိုက်သည့်အလျောက်၊ ယထာမှုဋ္ဌံ-အကြင် အကြင်တွေဝေသည့်အလျောက်၊ (နားမလည်သည့်အလျောက်၊) ယထာ အကု သလံ-အကြင်အကြင်မလိမ္မာသည့်အလျောက်၊ အစ္စယော-အပြစ်သည်၊ အစ္စဂမာ-ကျော်လွန်၍ သွားပါပြီ၊ ဝါ-လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ, အယျော-အရှင်သည်၊ တဿ မေ-ထိုတပည့်တော်မ၏၊ အစ္စယံ-အပြစ်ကို၊ အစ္စယတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ အာယတိံ-နောင်အခါ၌၊ သံဝရာယ-စောင့်စည်းခြင်းငှာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-လက်ခံတော် မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

ဘဂိနိ, ယာ တွံ-အကြင်သင်သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အကာသိ-ပြီ၊ တဂ္ဃ-စင်စစ်၊ (တံ) တွံ-ထိုသင့်ကို၊ (တွံ၌ ဥပယောဂတ္ထဝယ် ပစ္စတ္တဝစန၊ တစ်နည်း- ကံအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ် သက်၊) ယထာဗလံ-အလျောက်၊ ယထာမူဠံ-အလျောက်၊ ယထာ အကုသလံ-အလျောက်၊ အစ္စယော-သည်၊ အစ္စဂမာ-ပြီ၊ ဘဂိနိ, စခေါ-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ အစ္စယံ-ကို၊ အစ္စယတော-အားဖြင့်၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ယထာဓမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ (တရားနည်းလမ်းအတိုင်း၊) ပဋိကရောသိ-ပြု၏၊ ဝါ-ကုစား၏၊ (တတော-ထို့ကြောင့်၊) တေ-သင်၏၊ တံ-ထို

⁽၁) အစ္လရိယံ ဝက ဘော။ ကြို "ဘော" သည် အခြား တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ပြောသော ပုဂ္ဂလာလပန မဟုတ်၊ အံ့သြထူးဆန်းသော သဘောကို ဖော်ပြသော ဓမ္မာလပန တည်း။ နီတိသုတ္တ- ၁၀၁။ ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၁၊ ၃၉၁။

သင့်ကို၊ မယံ, ပဋိဂ္ဂဏှာမ-လက်ခံပါကုန်၏၊ ဘဂိနိ, ဟိ ု -မှန်၏၊ ယော-အကြင် သူသည်၊ အစ္စယံ-ကို၊ အစ္စယတော-အားဖြင့်၊ ဒိသွာ-၍၊ ယထာမ္မေ, ပဋိကရောတိ-ကုစား၏၊ အာယတိစ-နောင်အခါ၌လည်း၊ သံဝရံ-စောင့်စည်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ (တဿ-ထိုသူ၏၊) ဧသာ-ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ကုစားခြင်း, နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ အရိယဿ-အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ် စွာဘုရား၏၊ သာသနေ-ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ဝုစို-ကြီးပွားကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

အထခေါ-၌၊ သာ ဣတ္ထီ-သည်၊ တဿာ ရတ္တိယာ-၏၊ အစ္စယေန-ကျော်လွန်ရာ အခါ၌၊ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္မံ-ကို၊ ပဏီတေန-မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယေန-ခဲဖွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယေန-ဘောဇဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဟတ္ထာ-မိမိလက်ဖြင့်၊ သန္တပ္မေတွာ-ကောင်းစွာ နှစ်သက်စေပြီး၍၊ (တင်းတိမ်စေပြီး၍၊) သမ္မဝါရေတွာ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊ ("တော်ပြီ တော်ပြီ" ဟု နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ, ကိုယ်အမူအရာဖြင့် ဖြစ်စေ ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊) ဘုတ္တာဝိ ၂-ဆွမ်းစားပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဩဏိတပတ္တပါဏိ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသော၊ အာယသုန္တံ အနုရုဒ္မံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ-ရှိခိုးပြီး၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ်, တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်နေပြီ။

ဧကမန္တံ-၌၊ နိသိန္ခံ-ထိုင်နေပြီးသော၊ တံ ဣတ္ထိ-ကို၊ အာယသ္မာ အနုရုချွေါ-သည်၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သံဒဿေသိ-ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ၊ သမာ ဒါပေသိ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ၊ သမုတ္တေဇေသိ - ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ၊ သမ္ပဟံသေသိ-အားတက်သရောရှိပုံ, ထင်ရှား ရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီ။

⁽၁) ဟေသာ။ ။ဟိ + သော၊ ဟိကို ဒဋိကရဏကြံ၍ ပေးလိုက်ပါသည်။ ဘုရား ကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "ဝေအနက် ကြံ၍ ဝုဖိုဝေ-ပွားစီးခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ" ဟု ပေးတော်မူ၏၊ သိဋိသစ်- ၂။ ၁၉၁ ၌မူ အနက်မရှိဟု ဖွင့်သည်။

⁽၂) ဘုတ္တာဝိ စသည်။ ။ဘုတ္တာဝိ ဩဏီတပတ္တပါဏီကို ဝိသေသန၊ အာယသွန္တံ့ အနုရုဒ္ခံကို ဝိသေသျာဖြစ်ဖြင့် ပေးထားပါသည်။ အစဉ်အတိုင်း သာမညကံ, ဝိသေသကံ အဖြစ်ဖြင့် အနက်ပေးလိုမူ "အာယသွန္တံ့ အနုရုဒ္ခံ-ကို၊ ဘုတ္တာဝိ-ဆွမ်းစားပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဩဏီတ ပတ္တပါဏီ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ကို၊ (ဥ တွာ-သိ၍၊) အဘိဝါဒေတွာ" ဤသို့ ပါဌသေသ ထည့်၍ ပေးပါ။

အထခေါ-၌၊ သာ ဣတ္ကီ-လည်၊ (အဝေါစ၌ စပ်၊) အာယသ္ပကာ အနုရုဒ္ဓေန-၊ သည်၊ ဓမ္မိယာ-သော၊ ကထာယ-ဖြင့်၊ သံဒဿိတာ-ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ, စီးပွားနှစ် ဖြာကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေအပ်ပြီးသည်။ ဝါ-ပြအပ်ပြီးသည်။ သမာဒါပိတာ--ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေအပ်ပြီးသည်၊ (ဆောက်တည်စေအပ်ပြီး သည်၊) သမုတ္တေဇိတာ-ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေအပ်ပြီးသည်၊ သမ္ပတံသိတာ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေအပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ၊) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ ဘန္ကေ, အဘိက္ကန္တံ-အလွန်နှစ်သက်စေအပ်ပါပေစွ၊ ဝါ-အလွန် ကောင်းပါပေစွ၊ အဘိက္ကန္တံ, ဘန္တေ၊ ဘန္တေ, သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ နိက္ကုဇ္ဇိတံ - ကစ်စုံတစ်ယောက် မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ - အလို အလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ကုက္ကဇ္ဇေယျ (သေယျထာပိ)ဝါ-လှန်ပြ လိုက်ကသဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နံ-မြက်, သစ်ရွက်စသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝရေယျ (သေယျထာပိ)ဝါ-ဖွင့်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မူဠဿ-အရပ်မျက်နှာ၌ တွေဝေနေသူအား၊ ဝါ-မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား၊ မဂ္ဂံ-လမ်းဖြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ (သေယျထာပိ)ဝါ-ပြောပြလိုက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ စကျွမန္တော-ပသာဒစကျူ ရှိသူတို့သည်။ ဝါ-မျက်စိကောင်းသူတို့ သည်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ (အဆင်းတို့ကို၊) ဒက္ခန္တိ-မြင်နိုင်ကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (ရည်ရွယ် ၍၊) အန္ဓကာရေ-အမိုက်မှောင်၌၊ တေလပဇ္ဇောတံ-ဆီးမီး အရောင်ကို၊ ဓာရေယျ (သေယျထာပိ)ဝါ-ညှိထွန်းဆောင်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊ ဧ၄မေဝ-ဤ့အတူပင်၊ အယျေန အနုရုဒ္ဓေန-သည်၊ အနေကပရိယာ ယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ (နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်၊) ဓမ္မော-ကို၊ ပကာသိတော-ထင်ရှားပြအပ်ပါပြီ။

ဘန္တေ, ဧသာဟံ-ထိုတပည့်တော်မသည်၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဥ္မကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသယဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊
ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-ဉာဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါ၏၊ အယျော-သည်၊ မံ-တပည့်
တော်မကို၊ အဇ္ဇတဂွေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်
တတ်သော၊ (အသက်အပ်၍ ဆည်းကပ်တတ်သော၊) သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊
ဂတံ-ဆည်းကပ်သော၊ ဥပါသိကံ-ဥပါသိကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်
မူပါ၊ ဝါ-သိမှတ်တော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ ၊ပေ၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊
အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ, မာတုဂါမေန-နှင့်၊ သဟ-တူ၊ သေယံျ-တစ်မိုးတစ်ရံတည်း
သော နေရာသို့ ဝင်၍ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေသာတိနာမ-ပြုရသနည်း။

၅၇။ မာတုဂါမောနာမ-မည်သည်၊ မနုဿိတ္ထီ-လူမိန်းမတည်း၊ ယက္ခီ-ဘီလူးမ သည်၊ န-မဟုတ်၊ ပေတ္တီ-ပြိတ္တာမသည်၊ န-မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာနဂတာ-တိရစ္ဆာန်မ သည်၊ န-မဟုတ်၊ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ယူရမည့် မာတုဂါမ မဟုတ်-ဟူလို။] အန္တမ သော-အောက်၌ ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ တဒဟုဇာတာပိ-ထိုနေ့၌ မွေးဖွားသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒါရိကာ-သူငယ်မတည်း၊ မဟတ္တရီ-မိန်းမကြီးသည်၊ ပဂေဝ-မာတုဂါမဟု ပြောဆိုဖွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိအံ့ နည်း။

ဒုတိယသတသောယျသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

ဂ။ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်

၆၀။ အာယသ္မာ ဥဒါယီ-သည်၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ကုလူပကော-အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဗဟုကာနိ-များစွာကုန်သော၊ ကုလာနိ-အမျိုးအိမ်တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမတိ ၊ပေ၊ ယရဏီ ၁ -အိမ်ရှင်မသည်၊ နိဝေသန ယရေ-အိမ်တံခါးမ၌၊ နိသိန္နာ-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ယရသုဏှာ-အိမ်၌ ချွေးမ သည်၊ (ထိုအိမ်က ချွေးမသည်၊) အာဝသထဒ္ဝါရေ-အခန်းတံခါးပေါက်၌၊ နိသိန္နာ, ဟောတိ ၊ပေ၊ ယရဏိယာ-၏၊ ဥပကဏ္ဏကေ-နား၏ အနီး၌၊ ဓမ္မံ, ဒေသေသိ-ဟောပြီ၊ အထခေါ-၌ ဃရသုဏှာယ-၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ-နည်း၊) ကိ-အဘယ်သို့နည်း၊ (ဘယ်လိုလဲ၊) သော သမဏော-သည်၊ သဿုယာ-ယောက္ခမ၏၊ ဇာရော နုခေါ-လင်ငယ်လေလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဩဘာသတိ နုခေါ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုလေသလော၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ ၊ပေ။ தေ

ဟေ ဇေ-ဟဲ့ ကျွန်မ၊ တေ-အား၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဧသော သမဏော-သည်၊ အဝေါစ-ပြောသနည်း ၊ပေ၊ ဝိဿဋ္ဌေန-စွန့်လွှတ်အပ်သော၊ ဝိဝဋေန-ဖွင့်လှစ်အပ် သော အသံဖြင့် (ပွင့်လင်းသော အသံဖြင့်၊) ဓမ္မော-ကို၊ ဒေသိတဗွော နနုနာမ-ဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။

၆၁။ ဥပါသိကာ-ဥပါသိကာမတို့သည်၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ပဿိတွာ-တွေ့မြင်၍၊ ဧတဒဝေါစုံ၊ (ကိi) အယျာ-အရှင်တို့၊ ဣင်္ဃ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ ဒေသေ ထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဘဂိနီ-နှမတို့၊ မာတုဂါမဿ-အား၊ ဓမ္မ-ကို၊ ဒေသေတုံ-၄၁၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အယျာ-တို့၊ ဣင်္ဃ-ပါ၏၊ ဆပ္ပဥ္စဝါစာဟိ-ခြောက်ခွန်း, ငါးခွန်းသော စကားတို့ဖြင့်၊ ဓမ္မ, ဒေသေထ၊ ဧတ္တကေနပိ - ဤမျှ

⁽၁) ယရဏီ စသည်။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၅၂။

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

လောက်ဖြင့်လည်း၊ (ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားဖြင့်လည်း၊) ဓမ္မော-သည်၊ (သက္ကာ၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ အညာတုံ ၁ -သိခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်နိုင်ပါ၏၊ (ဖြစ်နိုင် ပါ၏၊) ၊ပေ၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကုန်လျက်၊ န ဒေသေသုံ-မဟောကြ ကုန် ၊ပေ၊ အယျာ-တို့သည်၊ အမှေဟိ-ငါတို့က၊ ယာစိယမာနာ-တောင်းပန်အပ် ကုန်လျက်၊ ဓမ္မံ န ဒေသေသာန္တိနာမ။

၆၂။ ဘဂဝတာ-သည်၊ မာတုဂါမဿ-အား၊ ဆပ္ပဥ္စ ဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဓမ္ပံ-ကို၊ ဒေသေတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ဟောခြင်းကို၊ အနညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တေ-ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်၊ အဝိညံု-မသိ နားမလည်သော၊ ပုရိသ ဝိဂ္ဂဟံ-ယောက်ျား၏ ကိုယ်ကို၊ ဝါ-ယောက်ျားဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ဥပနိသီဒါပေတွာ-➡ အနီး၌ ထိုင်စေ၍ ၊ပေ၊ ဒေသေန္တိ။

၆၅။ မာတုဂါမေ-၌၊ မာတုဂါမသညီ-မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝိညုနာ-သော၊ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန-ကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတိ-အံ့ ၊ပေ။

(၁) အညာတုံး၊ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၅၂။

- (၂) ဥတ္အရိ**ဆပ္ပဥ္စဝါ စာဟိ**။ ။အတိရေကဆပ္ပဥ္စ၌ ဝါစာဟိကို ကြည့်၍ "ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စ ဝါစာဟိ-ခြောက်ခွန်း ငါးခွန်းထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့်" ဟု သမာသ်ပေးနိုင်၏။ ပြါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ "ဆုပ္ပဥ္စဝါစာဟိ-ခြောက်ခွန်း ငါးခွန်းသော စကားတို့ထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်" ဟု ဝါကျပေးတော်မူ၏။)
- (၃) ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန ။ ။ပုရိသဝိဂ္ဂဟ-ယောက်ျား၏ ကိုယ်၊ ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၅၂။ ဝါ-ယောက်ျားဖြစ်သော ကိုယ်၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၃၁။ ဝိဂ္ဂဟသဒ္ဒါနှင့် လာသမျှ လူယောင် ဆောင် ဖန်ဆင်းထားသော နတ်, ဘီလူး, ပြိတ္တာ, နဂါး, ဂဠုန် တိရစ္ဆာန်များကို မယူရ၊ လူ ယောက်ျားအစစ်ကို ယူရသည်။

ယက္ခ်ိနိယာဝါ-ဘီလူးမအားလည်းကောင်း၊ ပေတိယာဝါ-ပြိတ္တာမအားလည်း ကောင်း၊ ပဏ္ဍကဿဝါ-ပဏ္ဍုက်အားလည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိ ယာဝါ ^၁-လူယောင်ဆောင်သော တိရစ္ဆန်မအားလည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဒေသေတိ။

၆၆။ ဝိညုနာ-သော၊ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန-နှင့် (အတူ၊) (ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊) ၊ပေး ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ နိသီဒိတွာ-ထိုင်၍၊ ဒေသေတိ-အံ့၊ မာတုဂါ မော-သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ-၍၊ ပုန နိသီဒတိ-၏၊ တသ္မံ-ထိုခဏ၌၊ ဒေသေတိ-ဟော့ အံ့၊ (တစ်နည်း) တသ္မိ - ထိုမာတုဂါမအား၊ ဒေသေတိ-အံ့၊ အညဿ-အခြား သော၊ မာတုဂါမဿ-အား၊ ဒေသေတိ-အံ့၊ (မာတုဂါမော၊) ပဉ္နံ-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆတိ-မေး၏၊ ပဉ္နံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သော ရဟန်းသည်၊ ကထေတိ-မာတုဂါမ အား ဟောအံ့၊ အညဿ-အခြားသူ၏၊ (အခြားယောတ်ျား၏၊) အတ္တာယ-အကျိုး ဌာ၊ ဘဏန္တံ-ဟောအပ်သော တရားကို၊ မာတုဂါမော, သုဏာတိ-အံ့။

မုပ္မဒေသနာသိက္ခာပဒီ သတ္တမံန

၈။ ဘူတာရောစနသိတ္ခာပုဒ်

် ၆၇။ တေန သမယေန ၊ပေ၊ ကူဋာဂါရသာလာယံ (ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ-၃၊ စာပိုဒ် ၁၆၂၊ မျက်နှာ ၆၂၈၌ ရှု၊) ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိသု-(ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ-၃၊ စာပိုဒ် ၁၉၃၊ မျက်နှာ ၆၅ဝ၌ ရှု၊) တေန သမယေန ၊ပေ၊ ယာပေတုံ(ပါရာဇိ ကဏ်ဘာဋီ-၂၊ စာပိုဒ် ၁၆၊ မျက်နှာ ၆၃ဝ၌ ရှု၊) အထခေါ ၊ပေ၊ ကိလမိဿမာတိ-(ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၃၊ စာပိုဒ် ၁၉၃၊ မျက်နှာ ၆၅ဝ၌ ရှု၊) 💬

အာဂုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ အမှာကံ-တို့၏၊ (အညမညညာ၌ စပ်၊) ဂိဟိနံ-လူတို့ အား၊ (ဘာသိတော၌ စပ်၊) အညမညဿ-အချင်းချင်း၏၊ ဉတ္တရိမနုဿမ္မေဿ-မြတ်သော ဈာယီအရိယာ လူတို့၏ ဉစ္စာဖြစ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၏၊ ယော ဝဏ္ဏော-အကြင်ဂုဏ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသိတော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊) ဧသောယေဝ-ဤပြောဆိုအပ်မည့် ဂုဏ်သည်သာ၊ သေယျော-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏၊ (ကောင်းမြတ်၏၊) ဣတိ-ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ကြကုန်ပြီ။

အထခေါ ၊ပေ၊ ဝိပ္မသန္နဆဝိဝဏ္ဏာ-(ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၃၊ စာပိုဒ် ၁၉၄၊ မျက်နှာ ၆၅၃ ၌ရှု။) .

⁽၁) တိရစ္ဆာနဂတမနဿ၀ိဂ္ဂဟိတ္ထိယာ။ ။တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိယာ-လူ့ ကိုယ်ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်မဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊ လူမိန်းမယောင်ဆောင်ထားသော နတ်, နဂါး, ဂဠုန်ဟု ဆိုလိုသည်။

⁽၂) **ကသို့ ဒေသေတိ**။ ။တသို့ဖြင့် ခဏကို စွဲပါး (တစ်နည်း) သမ္ပဒါန်အနက်၌ သတ္တမိ သက်ပါ၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၅၃။

မှသာဝါဒဝင်္ဂ

၆၈။ အာစိဏ္ကံ ခေါ ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-(ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၃၊ ၆၅၃ ၌ ရှု၊) အထခေါ ၊ပေ၊ နစ ပိဏ္ဍကေန ကိလမိမှာတိ-(ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၃၊ ၆၅၄ ၌ရှု၊) ဇာနန္တာပိ ၊ပေ၊ ပညပေဿာမာတိ-(ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၂၊ စာပိုဒ် ၁၆၊ မျက်နှာ ၆၃၂ ၌ရူ။)

□

အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ တေ ဘိက္ခူ ^၁ -တို့သည်၊ (ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခဲ့ကြသော ထိုရဟန်းတို့သည်၊) ဘဂဝတော-အား၊ ဧတမတ္တံ-ဤအကြောင်း အရာကို၊ အာရောစေသုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ ကစ္စိ-အဘယ်သို့နည်း၊ ဝေါ-သင်တို့၏ (သန္တာန်၌၊) ဘူတံ-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှားဖြစ်၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ (နော-တပည့်တော်တို့၏ သန္တာန်၌၊) ဘူတံ ^၂-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှားဖြစ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

၇၀။ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ- ၃၊ ၆၆၁ ၌ရှု။]

ဝိနီဝရဏတာ ^၃ စိတ္တဿာတိ-ကား၊ ရာဂါ-ရာဂမှ၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဝိနီဝရဏ တာ-ကင်းသော နီဝရဏ ရှိ၏၊ (တစ်နည်း) ရာဂါ-မှ၊ စိတ္တံ-စိတ်၏၊ ဝိနီဝရဏတာ-ကင်းသော နီဝရဏရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဝါ-ကင်းသော နီဝရဏရှိခြင်းတည်း။

၇၁။ အနုပသမ္ပန္ရသာ-ရဟန်း မဟုတ်သူအား၊ ပဌမံ ဈာနံ-သို့၊ ဝါ-ကို၊ သမာ ပ**ို့**-ကောင်းစွာ ရောက်ပြီး ဝါ-ဝင်စားပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဏန္တသာ-ပြောသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ။) [ကြွင်းသော ပုဒ်များကို စတုတ္ထပါရာဇိက၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၇၇။ (ယော-သည်၊) ဥပသမ္ပန္ရဿ-ရဟန်းအား၊ ဘူတံ-ထင်ရှားဖြစ်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ ဝါ-ဟုတ်မှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ အာရောစေတိ-ပြော၏၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) အာဒိကမ္ပိကဿ-၏လည်းကောင်း၊ (ဤ၌ မဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေသော ရဟန်းများ၊) အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ။) [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဥမ္မတ္တကဿ မပါ။]

ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ အဋ္ဌမီ။

- (၁) တေ ဘိက္ခူ။ ။ပါစိတ်ဘာဠီ- ၁၊ ၅၅။
- (၂) **ဘူတံ ဘဂဝါ**။ ။ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ငဲ့သော်လည်း သာမည မေးအပ်သော အရာဖြစ်၍ နပုံလိန်ဖြင့် သုံးစွဲတော်မူသည်၊ "ဘူတံ-ဟုတ်မှန်၏လော" ဟူ၍လည်း ပေးတော် မူကြ၏။ [ဝိ-ဋ္ဌ- ၃၊ ၁၇၊ ၁၈။ ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၅၇။ ကခါဘာဋီ- ၂၊ ၁၉။]
 - (၃) ၀ိနီ၀ရထာတာ။ ။ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၃၊ ၆၆၃။

၉။ ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပုန်

၇၈။ သကျပုတ္တော-သော၊ အာယသ္မာ ဥပနန္ဒော-သည်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ, ဘဏ္ဍနကတော-ပြုအပ်ပြီးသော ခိုက်ရန်ရှိသည်၊ (ခိုက်ရန် ပြုထားသည်၊) ဟောတိ၊ သော-ထိုအရှင်ဥပနန္ဒသည်၊ သဥ္စေတနိကံ-လွှတ်စေလို သော စေတနာ ထင်ရှားရှိသော၊ သုက္ကဝိသဋိ-သုက္ကဝိသဋိမည်သော၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ - ရောက်၍၊ သံဃံ - ကို၊ တဿာ အာပတ္တိယာ - ထိုအာပတ်၏ (အတွက်၊) ဝါ-ထိုအာပတ်ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ-ပရိဝတ်ကို၊ ယာစိ-တောင်းပြီ၊ တဿ-ထိုဥပနန္ဒအား၊ သံဃော-သည် ၊ပေ၊ အဒါသိ-ပေးပြီ ၊ပေ၊ အညတရဿ-သော၊ 學 ပူဂဿ-ကောင်းမှုပြုသော အသင်း၏၊ (ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၃၁ဝ။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၄၄၂။] သံဃဘတ္တံ-သံဃဘတ်သည်၊ (သံဃာအား လှူအပ်သော ဆွမ်းသည်၊) ဟောတိ၊ သော-ထိုဥပနန္ဒသည်၊ ပရိဝသန္တော-ပရိဝတ်ကျင့်သုံးလတ်သော်၊ (ပရိ ဝတ် ဆောက်တည်လတ်သော်၊) ဘတ္တဝ္ဂေ-ဆွမ်းစားကျောင်း၌၊ အာသနပရိယန္တေ-နေရာ၏ အစွန်၌၊ နိသိဒိ ၊ပေ။

အာဝုသော-တို့၊ သကျပုတ္တော-သော၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ (ကုလူပကော၌ စပ်၊) ဝါ-တို့သည်၊ သမ္ဘာဝိတော-ချီးမွမ်းအပ်သော၊ ကုလူပကော-သော၊ ဧသော အာယည္မာ ဥပနန္ဒော-ဤအရှင်ဥပနန္ဒသည်၊ ယေနေဝ ဟတ္ထေန-အကြင်လက်ဖြင့်ပင်၊ သစ္ခါဒေယုံ-သစ္ဓါဖြင့် လှူအပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဘုဥတိ-စား၏၊ တေနေဝ ဟတ္ထေန-ဖြင့်ပင်၊ ဥပက္ကမိတွာ-လုံ့လပြု၍၊ အသုံစိ-သုက်ကို၊ မောစေသိ-လွှတ်စေပြီ ၊ပေ၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်နေရပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ ၊ပေ၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ-ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော၊ အာပတ္တိ-ကို၊ အနုပသမွန္နဿ-အား၊ အာရောစေဿန္တိနာမ-ပြောကြရကုန်သနည်း၊ (ပြောကြပါလိမ့်။)

ဒုဋ္ဌုလ္လာ-သေား ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၅၉။| အာပတ္တိနာမ-မည်သည်၊ စတ္တာရီ-ကုန်သော၊ ပါရာဇိကာနိစ-ပါရာဇိကတို့လည်းကောင်း၊ တေရသ- ၁၃ ပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာစ-သံဃာဒိသေသ်တို့လည်းကောင်းတည်း။

ဂ၀။ ဘိက္ခုသမ္မုတိံ ^၁-ရဟန်းအား ပေးအပ်သော သမ္မုတိကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အာပတ္တိပရိယန္တာ-အာပတ် အပိုင်းအခြား ရှိသော၊ န ကုလပရိယန္တာ-အမျိုးအပိုင်း အခြား မရှိသော၊ ဘိက္ခုသမ္မုတိ-သည်၊ အတ္ထိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တာစ-အာပတ် အပိုင်း အခြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကုလပရိယန္တာစ-အမျိုး အပိုင်းအခြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုသမ္မုတိ-သည်၊ အတ္ထိ၊ နေဝ အာပတ္တိပရိယန္တာ-အာပတ် အပိုင်း

[,] **(၁) ဘိက္ခုသမ္မုတိ**။ ။ကခ်ီးဘာဋီ-၂၊ ၂၂။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၃၄။ "ဘိက္ခု သမ္မုတိ-သမ္မုတိရသော ရဟန်းကို" ဟု ရှေးက ပေးတော်မူကြ၏။

အခြား ရှိသည်လည်း မဟုတ်သော၊ န ကုလပရိယန္တာ-အမျိုး အပိုင်းအခြား ရှိသည် လည်း မဟုတ်သော၊ ဘိက္ခုသမ္မုတိ, အတ္ထိ။

အာပတ္တိပရိယန္တာနာမ-မည်သည်၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိ တာယော-ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သနည်း၊) ဧတ္တကာဟိ-ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိ ကုန်သော၊ အာပတ္တီဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာရောစေတဗွော-ပြောထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ (လွယ်ပြီ။) ■

၈၁။ အာပတ္တိပရိယန္တေ-အာပတ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၌၊ ဝါ-အာပတ် အပိုင်းအခြား ရှိသော ဘိက္ခုသမ္မုတိ၌၊ ယာ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၌ စပ်၊) ဝါ-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတာယော, ဟောန္တိ၊ တာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ အညာဟိ-ကုန်သော၊ အာပတ္တိဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာရောစေတိ-အံ့ ၊ပေ။

၈၂။ ဒုဋ္ဌုလ္လာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၌၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိသညီ-ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် (ဖြစ်၍၊) ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ-ရဟန်းအား ပေးအပ်သော သမ္ပုတိကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ အနုပသမ္ပန္နဿ-လူသာမဏေအား၊ အာရောစေတိ-အံ့ ၊ပေ၊ အဒုဋ္ဌုလ္လံ-မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းသော၊ အာပတ္တိ, အာရောစေတိ၊ (ထုလ္လစ္စယ, ပါစိတ္တိယ, ပါဋိဒေသနီယ, ဒုက္ကဋ္ဌ, ဒုဋ္ဌာသိတဟူသော အောက်အာပတ်ငါးပုံတည်း၊) အနုပသမ္ပန္နဿ-ရဟန်း မဟုတ်သူ၏၊ (သာမဏေ၏) ဒုဋ္ဌုလ္လံဝါ-ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အဒုဋ္ဌုလ္လံဝါ-မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အရွာစာရံ-လွန်ကျူးမှုကို၊ အာရောစေတိ။ (သာမဏေများအတွက် အာပတ်ဟု 등 မဆိုရ၊ အရွာစာရဟုသာ ဆိုရသည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လ, အဒုဋ္ဌုလ္လ အခွဲကို ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၆၂ ၌ ရှု။)

စ၃။ (ယော၊) ဝတ္ထုံ-ကို၊ (အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကို၊) အာရောစေတိ-၏၊ (သုက္ကဝိသဋ္ဌိအမှု ပြု၏, ကာယသံသဂ္ဂအမှု ပြု၏ စသည်ဖြင့် ဝတ္ထုကို ပြော၏၊) အာပတ္တိ-ကို၊ နော အာရောစေတိ-မပြော၊ (သံဃာဒိသေသ်သို့ ရောက်၏ စသည် မပြော၊) တဿ-၏လည်းကောင်း၊ (ယော၊) အာပတ္တိ-ကို၊ အာရောစေတိ-၏၊ ဝတ္ထုံ-ကို၊ နော အာရောစေတိ၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊) ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ^၁-ကြောင့်၊ (အာရောစေန္တဿ-ပြောသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) (စပ်ပုဒ် မရှိ၍ ထည့်သည်၊) အနာပတ္တိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနည်က္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတီ နဝမီ။

⁽၁) ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ။ ။ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၏ စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် "အာရောစေ န္တဿ" ဟု ထည့်သည်။ "ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ-ကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ အာရောစေန္တဿ" ဟု

၁၀။ ပထဝီခဏနသိက္ခာပုဒ်

ဂ၄။ အာဠာဝကာ-အာဠဝီမြို့၌ မွေးဖွားကုန်သော၊ ဝါ-အာဠဝီတိုင်းသား ဖြစ် ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ, နဝကမ္မံ-အသစ်ဖြစ်သော အမှုကို၊ (အမှုသစ်ကို၊) ကရောန္တာ-ပြုကုန်လတ်သော်၊ (ပြုကုန်စဉ်၊) ပထဝီ-မြေကို၊ ခဏန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း တူးကြ ကုန်၏၊ ခဏာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း တူးစေကြကုန်၏၊ (အတူးခိုင်းကြကုန်၏၊) သကျပုတ္တိယာ-သာကီဝင်မင်းသား, ဘုရားသားတော် ဖြစ်ကုန်သော၊ သမဏာ-တို့သည်၊ ဧကိန္ဒြယံ ^၁-တစ်ခုသော ကာယိန္ဒြေရှိသော၊ ဇီဝံ-အသက်ကို၊ ဝါ-သတ္တဝါ ကို၊ ဝိဟေဌေန္တိ-ညှဉ်းဆဲကြကုန်၏။

မောဃပုရိသာ ^၂ - ဈာန်မဂ်ဖိုလ် မရှိသည့် အချီးနှီးသော ယောက်ျားတို့၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ပထဝိယာ-၌၊ ဇီဝသည်နော-အသက်ဟု အမှတ်ရှိကုန်၏၊ ဝါ-သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိကုန်၏။

၈၆။ ပထဝီနာမ-မည်သည်၊ ပထဝိယော-တို့သည်၊ ခွေ-၂ မျိုးတို့တည်း၊ ဇာတာ-ဇာတဖြစ်သော၊ ဝါ-အစစ်ဖြစ်သော၊ ပထဝီစ-ပထဝီလည်းကောင်း၊ အဇာ တာ-အဇာတဖြစ်သော၊ ဝါ-အစစ် မဟုတ်သော၊ ပထဝီစ-လည်းကောင်းတည်း။ ဇာတာ ^၃ -သော၊ ပထဝီနာမ-မည်သည်၊ သုဒ္ဓပံသု-သက်သက်သော မြေမှုန် လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓမတ္တိကာ - သက်သက်သော မြေညက်လည်းကောင်း၊ အပွ

ပေးလျှင် အနာပတ္တိဝါရ ဖြစ်၍ မလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်၏ - ဘိကျွ သမ္ဗုတိကို ကြဉ်၍ ပြောလျှင် အာပတ်သင့်လိမ့်မည်။

- **(၁) က်ေနြိုယ်။** ။ဧကိန္ဒြိယန္တို့ ကာယိန္ဒြိယံ အတ္တီတိ မညမာနာ ၀ဒန္တိ၊-သာရတ္ထ ၃၊ ၁၄။
- (၂) မောဃပုရိသာ။ ။ဝိနည်းဋီကာများ၌ မဂ်ဖိုလ် မရသူကိုသာ "မောဃပုရိသ" ဟု ဖွင့်ကြ၏၊ ဈာန်တရား မပါ၊ ထိုသို့ ဖွင့်ခြင်းမှာ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် ဖွင့်ခြင်းဟု မှတ်ပါ၊ ဒီ၊ ဋီ- ၃၊ ၂ ၌မူ ဈာန်တရားပါ ထည့်၍ ဖွင့်ထား၏၊ ဋီကာဖွင့်ပုံက ပို၍ ပြည့်စုံပေသည်၊ မှန်၏- ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မဂ်ဖိုလ် မရသေးသော်လည်း ဈာန်အဘိညာဉ်ရသူကို "မောဃပုရိသ" ဟု သုံးတော်မမူပါ၊ ဝိ၊ ၃၊ ၁၄၄၊ ၁၄၅၊ ၁၄၆။ ပါရာဇီကဏ်ဘာဋီ- ၂၊ ၆၆၉။
- (၃) စာတာ။ ။ ဧာတာ-ဖြစ်ပြီးသော၊ အဇာတာ-မဖြစ်သေးသော ပု သဒ္ဒတ္တ ဖြစ်သော်လည်း ဧာတပထဝီ တူသော အသုံးအတိုင်း အနက်ပေးထားပါသည်။ ပံသု-မြေမှုန် (ဖုံ)၊ မတ္တိကာ-မြေညက်၊ (မြေသား၊) လက်ဆုပ်ပမာဏ အထက်ရှိလျှင် ပါသာဏ-ကျောက်ခဲ၊ လက်ဆုပ်ပမာဏရှိလျှင် သက္ခရ-ကျောက်စရစ်၊ လက်ဆုပ်ပမာဏအောက် ငယ်လျှင် မရုမွ-ကျောက်ပြုတ်, ကျောက်သေး၊ ကဌလ-အိုးကွဲ၏ အပိုင်းအစ=အိုးခြမ်းကွဲ၊ ဝါလိကာ-သဲ။ ပါစိတ် ဘာသာဋီ- ၁၊ ၆၂။ ကင်္ခါဘာဋီ- ၂၊ ၂၃။

ပါသာဏာ-နည်းသော ကျောက်ခဲရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ အပ္ပသက္ခရာ-နည်း သော ကျောက်စရစ်ရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ အပ္ပကဌလာ-နည်းသော အိုးခြမ်း ကွဲရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ အပ္ပမရုမွာ-နည်းသော ကျောက်ပြုတ်ရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ အပ္ပဝါလိကာ-နည်းသော သဲရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ ယေဘု ယျေန ပံသုကာ-များသောအားဖြင့် မြေမှုန်ရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ ယေဘု ယျေနမတ္တိကာ-များသောအားဖြင့် မြေညက်ရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ ယေဘု ယျေနမတ္တိကာ-များသောအားဖြင့် မြေညက်ရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ ယေဘု အဒဖုာပိ-မီးမလောင်အပ်သော မြေကိုလည်း၊ ဇာတာ-သော၊ ပထဝီ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ ယောပိ ပံသုပုဥ္ကောဝါ-အကြင်မြေညက်အစုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကစာတု မတ္တိကာပုဥ္ကောဝါ-အကြင်မြေညက်အစုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကစာတု မာသံ-လေးလထက် ပိုလွန်သော ရက်၌၊ ဝါ-လေးလထက် အလွန်၊ ဩဝဌော-မိုးစွပ်အပ်ပြီ၊ အယမ္မိ-ဤပံသုပုဍ္တ, မတ္တိကာပုဍ္ထကိုလည်း၊ ဇာတာ-သော၊ ပထဝီ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

အဇာတာ-သော၊ ပထဝီနာမ-မည်သည်၊ သုဒ္ဓပါသာဏာ-သက်သက်သော ကျောက်ခဲတို့လည်းကောင်း ၊ပေ၊ သုဒ္ဓဝါလိကာ-သက်သက်သော သဲတို့လည်း ကောင်း၊ အပ္ပပံသုကာ-နည်းသော မြေမှုန်ရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ အပ္ပမတ္တိကာ-နည်းသော မြေညက်ရှိသော မြေလည်းကောင်း၊ ယေဘုယျေနပါသာဏာ-များ သောအားဖြင့် ကျောက်ခဲရှိသော မြေလည်းကောင်း ၊ပေ၊ ယေဘုယျေနဝါလိကာ-များသောအားဖြင့် သဲရှိသော မြေလည်းကောင်းတည်း၊ ဒစ္ ာပိ-မီးလောင်အပ်ပြီး သော မြေကိုလည်း၊ အဇာတာ-သော၊ ပထဝီ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

ယောပိ ပံသုပုဍ္ကောဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ (ယောပိ) မတ္တိကာပုဍ္ကောဝါ-ကို လည်းကောင်း၊ ဩမကစာတုမာသံ-လေးလအောက် ယုတ်လျော့သော ရက်၌၊ ဝါ-လေးလအောက် ယုတ်လျော့စွာ၊ ဩဝဋ္ဌော-မိုးစွပ်အပ်ပြီ၊ အယမ္ပိ-ဤပံသုပုဥ္ထ, မတ္တိကာပုဥ္ထကိုလည်း၊ အဇာတာ-သော၊ ပထဝီ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏ ၊ပေ၊ အာဏာ ပေတိ-စေခိုင်းအံ့ ၊ပေ၊ သက်ိ-တစ်ကြိမ်၊ အာဏတ္တော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ ဗဟု ကမ္ပိ-များစွာလည်း၊ ခဏတိ-အံ့။

၈၇။ ပထဝိယာ ^၁-ဇာတပထဝီ၌၊ (အကပ္ပိယမြေ၌၊) ပထဝီသညီ-ဇာတပထဝီ ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ခဏတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း တူးအံ့၊ ခဏာပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း တူးစေအံ့၊ ဘိန္ဒတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း ဖျက်ဆီးအဲ့၊ ဘေဒါ ပေတိဝါ - သူတစ်ပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးစေအံ့၊ ဒဟတိဝါ - ကိုယ်တိုင်မူလည်း

⁽၁) ပထဓိယာ။ ။ဇာတပထဝိကို ဆိုလိုသည်၊ ထိုဇာတပထဝီကို ရဟန်းများအတွက် တူးဆွ ဖျက်ဆီး မီးရှို့ဖို့ရာ မအပ်သောကြောင့် "အကပ္ပိယပထဝီ" ဟုလည်း ခေါ်၏။

မီးတိုက်အံ့၊ (မီးရှို့အံ့၊) ဒဟာပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း မီးတိုက်စေအံ့၊ (မီး ရှို့ခိုင်းအံ့၊) အပထဝိယာ-ဇာတပထဝီ မဟုတ်သည်၌၊ (အဇာတပထဝီ၌။)

စစ္။ ဣမံ-ဤမြေကို၊ ဇာန-သိလော၊ ဣမံ-ကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ ဣမံ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့ပါ၊ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိ၏၊ ဣမံ-ကို၊ ကပွိယံ-အပ်စပ်သည်ကို၊ (အပ်စပ်အောင်၊) ကရောဟိ-ပြုပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဏတိ-ပြော အံ့၊ (ဤမြေကိုဟု ဆိုသော်လည်း မြေသာမက "ဤတွင်းကို သိပါ၊ တိုင်စိုက်ဖို့ရာ တွင်းလုပ်ပေးပါ၊ ဤမြေကို ဆောင်ယူခဲ့ပါ၊ တိုင်စိုက်ဖို့ရာ တွင်းအလိုရှိ၏၊ တွင်းကို ကပ္ပိပါ၊ တွင်းကို ကပ္ပိစမ်း" စသည်ဖြင့် ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် ခိုင်းနိုင်၏။)

အသဉ္စိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မူ၍၊ (ဘိန္ဒန္တဿ^၁-ဖျက် သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အဿတိယာ-သတိမရှိသဖြင့်၊ (သတိကင်းသဖြင့်၊) (ဘိန္ဒန္တဿ-၏လည်းကောင်း၊) အဇာနန္တဿ-မသိသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

ပထဝီစဏနသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ ဒသမီ။ ပဌမော--သော၊ မူသာဝါဒဝဂျွေ--တည်း။

ာသာ-ထိုမုသာဝါဒဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ဥဒ္ဒါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ်ကား၊) မုသာ-မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်၊ ဩမသံ-ဩမသသိက္ခာပုဒ်၊ ပေသုညံ-ပေသုညသိက္ခာပုဒ်၊ ပဒ-ပဒသောမေ့၊ ဝေ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဒုဝေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ သေယျာယ-သဟသေယျသိက္ခာပုဒ်တို့၊ အညတြ ဝိညုနာ-တတ်သိနားလည်သူကို ကြဉ်၍၊ (မာတုဂါမအား တရားဟောခြင်း၊) ဘူတာ-ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိရောစနသိက္ခာပုဒ်၊ ဣတိ-ဤကား ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

အမှာ။ ။ဥဒ္ဒါန်း၌ သင့်လျော်သလို အနက်ပေးရသည်၊ မုသာ-မုသား စကား ပြောခြင်း၊ ဩမသ-နှုတ်လှံထိုးခြင်း၊ ပေသညံ-ကုန်းတိုက်ခြင်း စသည်ဖြင့် လည်း ပေးနိုင်၏။

⁽၁) ဘိန္ဒန္တဿ။ ၊ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၇၄၊ ပထဝိ ခဏေယျဝါ ခဏာပေယျဝါကို ကြည့်၍ ခဏန္တဿဝါ ခဏာပေန္တဿဝါဟုလည်း စပ်ပုဒ် ထည့်နိုင်၏။

၂။ ဘူတဂါမဝဂ်

၁။ ဘူတဂါမသိက္သာပုန်

၈၉။ ရုက္ခံ-သစ်ပင်ကို၊ ဆိန္ဒန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း ဖြတ်ကြကုန်၏၊ ဆေဒါပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း ဖြတ်စေကြကုန်၏၊ အညတရော-နာမည် အနွယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဝါ-တစ်ယောက်သော၊ အာဠဝကော-သော၊ ဘိက္ခုပိ-သည်လည်း၊ ရုက္ခံ ဆိန္ဒတိ၊ တသ္မို့ ရုကွေ-၌၊ အဓိဝတ္ထာ-အုပ်စိုး၍ နေသော၊ ဒေဝတာ-နတ်သည်၊ (ဤနေရာ၌ နတ်သမီး၊) တံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ၊ (ကိ၊) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ အတ္တနော-၏၊ ဘဝနံ-ဗိမာန်ကို၊ ကတ္တုတာမော-ပြုလုပ်လိုသည် ဖြစ်၍၊ မယှံ-၏၊ ဘဝနံ-ကို၊ မာ ဆိန္ဒိ-မဖြတ်ပါနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

သော ဘိကျွ-သည်၊ အနာဒိယန္တော-စကားကို မနာယူသည်၊ (နားမထောင် ဂရုမစိုက်သည်၊) (ဟုတွာ၊) ဆိန္ဒိယေဝ-ဖြတ်မြဲဖြတ်သည်သာ၊ [အနာဒိယန္တော-စကားကို မနာယူဘဲ၊ (နားမထောင်ဘဲ) ဟု အလွယ်ပေးပါ။] စ-သည်သာမကသေး၊ (ဖြတ်ရုံသာ မကသေး၊) တဿာ ဒေဝတာယ-ထိုနတ်သမီး၏၊ ဒါရကဿ-နတ် ကလေး၏၊ ဗာဟုံ - လက်မောင်းကို၊ အာကောင္ရေသိ - ဖြတ်မိပြီ၊ အထခေါ - ၌၊ တဿာ ဒေဝတာယ-၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ၊) အဟံ, ဣမံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဣဓဝေ-ဤအရပ်၌ပင်၊ ဇီဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒေမှ၊ (အသက်မှ၊) ယန္ဒူန ဝေါရောပေယျံ ၁-အကယ်၍ ခွင်းရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ (ခွင်းရလျှင် ကောင်းမှာဘဲ၊) ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ ၊ပေ၊ ယာတံ-အကြင်ငါသည်၊ ဧတံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဣဓဝေ-၌ပင်၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေယျံ-ခွင်းရာ၏၊ (တဿာ) မေ-ထိုငါ၏၊ (ဧတံ၌ စပ်၊) ဝါ-တိုငါ့အား၊ (နပတိရူပံ၌ စပ်၊) ဇတံ-ဤသို့ခွင်းခြင်းသည်၊ န ပတိရုပံ - မလျှောက်ပတ်ချေ၊ (မသင့်တော်ချေ၊) အတံ ဘဂဝတော-အား၊ ဧတမတ္ထံ-ကို၊ ယန္ဒူန အာရောစေယျံ-အကယ်၍ လျှောက်ရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထခေါ-အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ အာရောစေသိ-လျှောက်ပြီ၊ ဒေဝ တေ-နတ်သမီး၊ သာဓု သာဓု-ကောင်း၏ ကောင်း၏၊ ဒေဝတေ, တွံ-သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ န ဝေါရောပေသိ-မခွင်းသည်မှာ၊ သာဓု ခေါ-ကောင်းသည် သာ၊ ဒေဝတေ, အဇ္ဇ-ယနေ့၊ တွံ-သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ သစေ ဝေါရော

⁽၁) ယန္နူန္။ ျပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ - ၂၊ ၁၈၇။

⁽၂) န ခေါ မေတံ ပဋိရုပ်။ ဖတံ-ဤသို့ခွင်းခြင်းသည်၊ မေ-အား၊ န ပတိရူပံ-မလျောက်ပတ်ချေဟုလည်း ပေးနိုင်၏၊ ဤ၊ ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ ၁၊ ၁၉၉ကို ကြည့်၍ မေကို ဧတံ, ပဋိရူပံ နှစ်ပုဒ်လုံး၌ စပ်သောနည်းဖြင့် ပေးထားပါသည်။

ပေယျာသိ-အကယ်၍ ခွင်းလိုက်အံ့၊ (ခွဲလိုက်အံ့၊) ဒေဝတေ, တွံ, ဗဟုံစ-များစွာ လည်း၊ အပုညံ-မကောင်းမှုကို၊ ပသဝေယျာသိ ^၁-ဖြစ်စေရာ၏၊ ဒေဝတေ, တွံ, ဂစ္ဆ-သွားပါ၊ အမုကသ္မိ-ထိုမည်သော၊ ဩကာသေ-အရပ်၌၊ ရုက္ခော-သစ်ပင်သည်၊ ဝိဝိတ္တော^၂-ပိုင်ရှင်နတ်မှ ကင်းဆိတ်၏၊ (ပိုင်ရှင် မရှိ၊) တသ္မိ-ထိုသစ်ပင်၌၊ (ဝါ-သို့၊) ဥပဂစ္ဆ-ချဉ်းကပ်ချေ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဧကိန္ဒြိယံ-တစ်ခုသော ကာယိန္ဒြေရှိသော၊ ဇီဝံ-အသက်ကို၊ (သတ္တဝါကို၊) ဝိဟေဌေန္တိ-ညှဉ်းဆဲကြကုန်၏။ 🗐

၉၁။ ဘူတဂါမောနာမ-မည်သည်၊ ဗီဇဇာတာနိ ^၃-မျိုးစေ့တို့ကြောင့် ဖြစ်သော သစ်ပင်တို့သည်၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုးတို့တည်း၊ မူလဗီဇံ-အမြစ်မျိုးလည်းကောင်း၊ (ခန္ဓဗီဇံ-ပင်စည်၊ ဖဋ္ဌ-အဆစ်၊ အဂ္ဂ-အညွှန့်၊) ပဉ္စမံ-ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ဗီဇဗီဇမေဝ-အစေ့သာလျှင်ဖြစ်သော မျိုးလည်းကောင်းတည်း။

မူလဗီဇံနာမ 9 - အမြစ်မျိုးမည်သည်၊ ဟလိဒ္ဒိ-နနွင်းလည်းကောင်း၊ သိဂ်ီဝေရံ-ချင်း (ဂျင်း၊) ဝစာ-လင်းနေ၊ (လင်းလေ၊) ဝစတ္တံ-ဆိတ်ဖူး၊ အတိဝိသာ-တိဝုတ်၊ (ဓိဝုတ်၊) ကဋုကရောဟိဏီ-ကုလားဆောင်းမေးခါး၊ ဥသိရံ-ပန်းရင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ-နွားမြေရင်းလည်းကောင်းတည်း၊ ဝါ ပန-သည်သာ မကသေး၊ အညာနိပိ-အခြား လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ၁-အကြင်သစ်ပင်တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ တာနိ-

- (၁) ပသဝေယျာသိ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၇၆။
- (၂) စိစိတ္တော။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၇၈။
- (၃) ဗီစောတာနိ၊၊ ။ဤပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ နှစ်နည်း ဖွင့်ထား၏၊ ပထမနည်းအလို "ဗီဇေဟိ+ဇာတာနိ ဗီဇဇာတာနိ"ဟု တပ္ပုရိသ်သမာသ် ပြု၊ မျိုးစေ့ကြောင့် ဖြစ်သော သစ်ပင် တို့သည်ဟု ပေး၊ ဒုတိယနည်းအလို "ဗီဇာနိစ+တာနိ+ဇာတာနိစာတိ ဗီဇဇာတာနိ"ဟု ကမ္မဓာရယပြု၊ ဗီဇဝိဇာတာနိဟု ဆိုလိုလျက် ဝိသဒ္ဒါကျေနေသည်၊ မျိုးစေ့လည်းဖြစ်+ပေါက် ဖွားပြီးလည်း ဖြစ်သော သစ်ပင်တို့သည်ဟု ပေး။ ပြါစိတ်ဘာသာဋီ-၁၊ ၈ဝ၊ ၈၁။]
- (၄) မူလဗီဇံနာမ စသည်။ မူလဗီဇံနာမ ဟလိဒ္ဒိ စသည်ဖြင့် မျိုးစေ့ကို ပြတော် မူခဲ့၏၊ ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ ၊ပေ၊ သဉ္ဇာယန္တိဟု အမြစ်၌ ပေါက်သော သစ်ပင်ကို ပြတော် မူ၏၊ ဤစကားနှစ်ရပ် ရှေ့နောက် ညီအောင် "ယာနိ ဝါပနညာနိ" စသည်ကို မျိုးစေ့ကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးသစ်ပင်ဖြင့် အကြောင်းမျိုးစေ့ကို ပြသော ဖလူပစာရစကားဟု မှတ်ပါ။ ပြါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၈၁၊ ၈၂။
- (၅) ယာနိ ငါ ပနညာနိပိ။ းဤ၌ "ယာနိ ဝါ ပနညာနိ အတ္ထိ" ဟု တစ်ဝါကျ, "မူလေ ဇာယန္တိ မူလေ သဥ္လာယန္တိ" ဟု တစ်ဝါကျ, "ဧတံ မူလဗီဇံနာမ" ဟု တစ်ဝါကျ, သုံးဝါကျရှိပုံကို သတိပြုပါ၊ ထိုတွင် ယာနိ အညာနိပိသည် အတ္ထိ၏ အနိယမကတ္တား၊ ထို၏

တာနိ-ထိုသစ်ပင်တို့သည်၊ (ယမိ) မူလေ-အကြင်အမြစ်၌၊ ဇာယန္တိ-ပေါက်ကုန်၏၊ (ယမို) မူလေ-၌၊ သဉ္ဇာယန္တိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်း ကြီးပွားကုန်၏၊ ဧတံ-ဤအမြစ် အပေါင်းသည်၊ မူလဗီဇံနာမ-မူလဗီဇမည်၏၊ (အမြစ်မျိုးမည်၏။)

ခန္ဓဗီဇံနာမ-မည်သည်၊ (ပင်စည်မျိုးမည်သည်၊) အဿတ္ထော-ညောင်ဗုဒ္ဓဟေ (ဗောဓိညောင်၊) နိဂြောဓော-ပင်ညောင်၊ ပိလက္ခော-ညောင်ကြပ်၊ ဥဒုမ္ဓရော-ရေ သဖန်း၊ ကစ္ဆကော-ဖအောင်း၊ ကပိတ္ထနော-ညောင်ချဉ် ၊ပေ၊ (ယမှိ) ခန္ဓေ-အကြင် ပင်စည်၌ ၊ပေ၊ ဧတံ-ဤပင်စည်အပေါင်းသည်။

ဥစ္ဆု-ကြံ၊ ဝေဠု-ဝါး၊ နဠော-ကျူ၊ပေ၊ (ယမို) ပဗ္ဗေ-အကြင်အဆစ်၌ ၊ပေ၊ အဇ္လကံ-ကည္သို့၊ ဖဏိဇ္ဇကံ-ရုံး၊ ဟိရိဝေရံ-ဖန်လာ ၊ပေ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ-(ပဲ၏ ဦးစွာ, ဖြစ်ပေါ် လာသည့် အစာဟူသော) ကောက်, စပါး၊ အပရဏ္ဏံ-(ကောက်၏နောက်မှ ဖြစ်ပေါ် ရသည့် အစာဟူသော) ပဲ။

၉၂။ ဗီဇေ-မျိုးစေ့၌၊ ဗီဇသညီ ၁-မျိုးစေ့ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (တစ်နည်း) ဗီဇေ-ဘူတဂါမ်ဖြစ်သော မျိုးစေ့၌၊ ဗီဇသညီ-ဘူတဂါမ်ဖြစ်သော မျိုးစေ့ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဆိန္ဒတိဝါ ^၂-ကိုယ်တိုင်မူလည်း ဖြတ်အံ့၊ ဆေဒါပေတိဝါ-သူတစ်ပါး ကိုမူလည်း ဖြတ်စေအံ့၊ ဘိန္ဒတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း ဖျက်ဆီးအံ့၊ ဘေဒါပေတိ ဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း ဖျက်ဆီးစေအံ့၊ ပစတိဝါ ^၃-ကိုယ်တိုင်မူလည်း မီးတိုက်အံ့၊ ပစာပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း မီးတိုက်စေအံ့ ၊ပေ။

၉၃။ အသဉ္စိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မူ၍၊ (ဆိန္ဒန္တဿ-ဖြတ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) အဿတိယာ-သတိ မရှိသဖြင့်၊ (အမှတ် တမဲ့၊) ဆိန္ဒန္တဿ-၏လည်းကောင်း၊ အဇာနန္တဿ-မသိသော ရဟန်း၏လည်း ကောင်း ၊ပေ။

ဘူတဂါမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပထမံ။

နိယမကို "တာနိ" ဟု ထည့်ပါ၊ ဤတာနိသည် ဇယန္တိ သဥ္ဂာယန္တိ၏ ကတ္တားလည်းဖြစ်၏၊ မူလေ၌ "ယမို" ဟု အနိမယ ထည့်ပါ၊ ဧတံသည် ထို၏ နိယမတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဧတံ-ဤအမြစ်သည်" ဟု ဆိုရသည်၊ နောက်နောက်ဝါကျများ၌လည်း နည်းမှီသိပါ။ ဘာသာဋီ-၈၂။]

- (၁) ဗီ**ဇေ ဗီဇသည်။** ။ဘာသာဋီ- ၁၊ ၈၃၊ ၈၄။
- (၂) **ဆိန္နတိ၀ါ။** ။ဘာသာဋီ- ၁၊ ၉၅။
- (၃) ပစတိဝါ။ ။ဘာသာဋီ- ၁၊ ၉၆။

၂။ အညဝါအောသိတ္ခာပုန်

(၂၈) ၂၀ (၂၈)

⊜ **၉၅။ သံ**ယေန-သည်၊ ဆန္နဿ ဘိက္ခုေနာ-ကို၊ အညဝါဒကံ-သို့၊ ရောပိတံ*-*တင်အပ်ပါပြီ။

၉၆။ အညေန-ဖြင့်၊ အညံ-ကို၊ ပဋိစရန္တော-လတ်သော်၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိ ဿာမိ-ရောက်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တုဏှီဘူတော-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်သည်၊ (ဖြစ်၍၊) ဝါ-ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ဖြစ်၍၊ သံဃံ-ကို၊ ဝိဟေသေတိ-ညှဉ်းဆဲ၏။

⁽၁) **အညေန အညံ။** ။ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁ဝ၄။

⁽၂**) ပဋိရတိ။** ။ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၀၄။

⁽၃) အညဝါဒက် ရောပေတု။ ။ "ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော အညဝါဒကံ ရောပေတု" ဟု ပါဠိတော် ရှိ၏၊ ဆန္နဿ ဘိက္ခုနောကို ရှေးဆရာတော်များက "အား" ဟု ပေးတော်မူကြ၏း ထိုသမ္ပဒါန်သည် ဤနေရာ၌ "ကံအစား သုံးထားသည်" ဟု ယူမှ သင့်လျော်မည်၊ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ကား- ဤဝါကျမျိုးဝယ် အောက်ပါအတိုင်း အနက်ပေးတော်မူလေ့ ရှိသည်၊ "ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ် ၌၊) အညဝါဒကံ-အညဝါဒကကံကို၊ ရောပေတု-တင်လော၊" (တစ်နည်း) ဆန္နဿ ဘိက္ခုနောကို ဆဋီကံအဖြစ် ယူ၍ "ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော-ကိုး အညဝါဒကံ-သို့၊ ရောပေတု-တင်လော"။ "ရောပေတု-တင်လော" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။ ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁ဝ၆။

ဘူတဂါမဝင်္ဂ

၉၉။ အညဝါဒကောနာမ-သည်၊ သံဃမၛွေ-၌၊ ဝတ္ထုသ္မိဝါ-အကြောင်းဝတ္ထု၌ သော်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိယာဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ အနုယုဉ္ဇိယမာနော-စစ်ဆေးမေးမြန်းအပ်သော်၊ တံ-ထိုအကြောင်းအရာကို၊ (ထိုဝတ္ထု, အာပတ်ကို၊) န ကထေတုကာမော-မဖြေလိုသည်ဖြစ်၍၊ န ဥဂ္ဃါဋေတုကာမော-မဖွင့်ဖော်လို သည်ဖြစ်၍ ၊ပေ၊ ပဋိစရတိ၊ ဧသော-ဤရဟန်းသည်၊ အညဝါဒကောနာမ-မည်၏၊ (မေးအပ်သော အကြောင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အကြောင်းအရာကို ပြောဆို တတ်သူမည်၏။)

၁၀၀။ အညဝါဒကေ-သို့၊ အရောပိတေ-မတင်အပ်သေးမီ ၊ပေ၊ ပဋိစရတိ ၊ပေ၊ အညဝါဒကေ-သို့၊ ရောပိတေ-တင်အပ်ပြီးသော်။

၁၀၁။ ဓမ္မကမ္မေ-၌၊ ဓမ္မကမ္မသညီ-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အည ဝါဒကေ[ာ]-မေးအပ်သော စကားမှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သော ဖုံးကွယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိဟေသကေ-သံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါစိတ္တိယဿ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ။

ာ၀၂။ အဇာနန္တော-မသိသည်ဖြစ်၍၊ ပုစ္ဆတိ-မေးအံ့၊ ဂိလာနော-သည်၊ ဟုတွာ ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်း၊ န ကထေတိ-မပြောအံ့၊ သံဃဿ-၏၊ ဘဏ္ဍနံဝါ ၂-ငြင်းခုံခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကလဟောဝါ-ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းသည်သော်လည်း တောင်း၊ ဝိဂ္ဂဟောဝါ-ဆန့်ကျင်ဘက် ယူခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဝါဒေါ ဝါ-ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ န ကထေတိ၊ သံဃဘေဒေါဝါ-သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းသည် သော်လည်းကောင်း၊ သံဃရာဇိဝါ-သံဃာ၏ အရေးအကြောင်းသည်သော်လည်း ကောင်း၊ (သံဃာကွဲဖို့ရန် အရေးအကြောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ (သံဃာကွဲဖို့ရန် အရေးအကြောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊) ဘဝိဿတီ တိ၊ န ကထေတိ၊ အဓမ္မေနဝါ-မတရားသဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂေနဝါ-ဝဂ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ န ကမ္မာရဟဿ ဝါ-ကံ မထိုက်သူ၏ (အပေါ်၌) သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရိဿတိ-ပြုလိမ့်မည်၊ ဣတိ န ကထေတိ။

အညဝါကေသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

⁽၁) အည၀ါဒကေ။ ။ဤအဋ္ဌကထာကို ကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်။ ပါစိ တျာဒိအဋ္ဌကထာနှင့် ကခ်ါအဋ္ဌကထာတို့ ဖွင့်ပုံချင်း အနည်းငယ် ကွဲ၏၊ သတိပြုပါ။ ပြါစိတ် ဘာဋီ- ၁၊ ၁၀၆။ ကင်္ခါဘာဋီ- ၂၊ ၃၆။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၄၁။]

⁽၂) **ဘဏ္ဍနံ စသည်။** ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁ဝ၈။

၃။ ဥစ္ချာပနကသိက္ခာပေ

၁၀၃။ တေန သမယေန ၊ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ပြါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၄၊ ၄၅၄ ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] အာယသ္မာ ဒဗွော ၊ပေ၊ လာမကာနိစ ဘတ္တာနိ၊ ပြါရာဇိ ကဏ်ဘာဋီ-၄၊ ၄၅၇၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] တေ-ထိုမေတ္တိယ ဘူမဇကရဟန်းတို့သည်၊ မလ္လပုတ္တံ-သော၊ အာယသ္မန္တံ ဒဗ္ဗံ-ကို၊ ဘိက္ခူ-အခြားရဟန်းတို့ကို၊ ဥဇ္ဈာပေန္တိ^၁- အောက်တန်းစားဟု, အသိအမှတ်ပြုလျက်, ကြည့်ရှုစေကြကုန်၏၊ ဝါ-အယုတ် သဘော, ထုတ်မပြောဘဲ, တွေးတောကြံစည်စေကြကုန်၏၊ (အထင်သေးစေကြ ကုန်၏၊) ကိံ-နည်း၊ ဆန္ဒာယ-ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁ဝ၈။) ဒဗွော မလ္လပုတ္တော-သည်၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ ပညပေတိ-ခင်းစေ၏၊ ဆန္ဒာယစ-ကြောင့်လည်း၊ ဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိသတိ-ညွှန်ချ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ အထင် သေးစေကြကုန်၏။

၁၀၄။ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဥဇ္ဈာပနကံ-အောက်တန်းစားဟု, အသိအမှတ် ပြုလျက်, ကြည့်ရှုစေကြောင်းစကားကို၊ ဝါ-အယုတ်သဘော, ထုတ်မပြောဘဲ, တွေး တော ကြံစည်စေကြောင်း စကားကို၊ ဝါ-ကဲ့ရဲ့ကြောင်း စကားကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ် မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သောဿန္တိ-နားထောင်ကြလိမ့်မည်၊ (ကြားကြလိမ့်မည်၊) ဣတိ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ သာမန္တာ-အနီး၌၊ ခိယန္တိ-အပြစ်ကိုပြ, ရှုတ်ချကြကုန်၏။ ⊜

၁၀၆။ ဥရွာပနကံနာမ-မည်သည်၊ ဥပသမ္ပန္နံ J-မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်သူကို၊ (သာမညကံ၊) သံဃေန-သံဃာသည်၊ သမ္မတံ-သမုတ် အပ်သော၊ သေနာသနပညာပကံဝါ-အိပ်ရာနေရာကို ခင်းပေးတတ်သူကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကံဝါ-ဆွမ်းကို ညွှန်ချတတ်သူကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယာဂုဘာဇကံဝါ-ယာဂုကို ဝေဖန်တတ်သူကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဖလ-သစ်သီး) အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကံဝါ-အနည်းငယ်သော ပိတ်တိုဖျင်စ စသည်ကို စွန့်လွှတ်တတ်

⁽၁) ဥန္ရာေနတ္တို၊ ကြုံပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၀၈ ၌ ပြထားပြီ၊ ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၂၊ ၅၂၁ ၌ "အယုတ်သဘော, နှုတ်ဖြင့် မပြောဘဲ" ဟု ပေးတော်မူခဲ့၏၊ ဤ၌ "အယုတ်သဘော, ထုတ်မပြောဘဲ" ဟု ပေးတော်မူသည်၊ အဓိပ္ပာယ် အတူတူပင်။

⁽၂) ဥပသမွန္နဲ့ စသည်။ ူပြင္မြဲတော် ကြည့်ပါ။ "ဥပသမွန္နဲ့ ၊ပေ၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇ တံဝါ" ဟူသော ဒုတိယန္တပုဒ်တို့ကို မင်္ကုံကတ္တုကာမောဝယ် ကတ္တု၌ ကံအဖြစ်ဖြင့် စပ်၊ ထိုပုဒ် တို့ကို အဝဏ္ဏံ အယသံ၌ စပ်ခိုက် ကံအဖြစ်ဖြင့် မစပ်နိုင်၊ သမွန်အဖြစ်ဖြင့်သာ စပ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဥပသမွန္နဲ့ စသည်၌ သမွန်အနက်ပေးပါ၊ လွယ်ကူအောင် တစ်နည်းသာ ပေးထား ပါသည်။ ပြါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁ဝ၉, ၁၁ဝ။

သူကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဝိသေသကံ၊) အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်းာက် အပြစ် ကို၊ ကတ္တုကာမော-ပြုလိုသည် ဖြစ်၍၊ အယသံ-အခြံအရံမဲ့ကို၊ (အကျော်အစော မဲ့ကို၊) ကတ္တုကာမော-၍၊ မင်္ကုကတ္တုကာမော-အရှိန်အစော်မဲ့သူ၏ အဖြစ်ကို ပြု လိုသည်ဖြစ်၍၊ (ဝါ-မျက်နှာ မသာမယာသူ ဖြစ်အောင် ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊) ဥပ သမ္ပန္နံ-ကို၊ ဥရ္ဈာပေတိဝါ-ကဲ့ရဲ့မူလည်း ကဲ့ရဲ့စေအံ့၊ ခိယျတိဝါ-ရှုတ်ချမူလည်း ရှုတ်ချအံ့။

ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညီ၊ ဉဇ္ဈာပနကေ[ာ]-အောက်တန်းစားဟု, အသိအမှတ် ပြုလျက်, ကြည့်ရှုစေကြောင်း စကားကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အယုတ်သဘော, ထုတ်မပြောဘဲ, တွေးတော ကြံစည်စေကြောင်း စကားကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခိယျနကေ-အပြစ်ကိုပြ, ရှုတ်ချကြောင်း စကားကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိ, ပါစိတ္တိယဿ။

၁၀၇။ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ ဆန္ဒာ-ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ဒေါသာ-မုန်းခြင်း၊ မောဟာ-မသိနားမလည်ခြင်း၊) ဘယာ-ကြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကရောန္တံ-ပြုသူကို၊ ဥဇ္ဈာပေတိဝါ။

ဥ၅ျာပနကသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄။ ပထမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

ော ၁၀၈။ ဟေမန္တိကေ J-ဆီးနှင်းရှိသော၊ ဝါ-ဆီးနှင်းကျရာ ဆောင်းဥတုဖြစ် သော၊ ကာလေ-အခါ၌၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ (လွင်ပြင်၌၊) သေနာ သနံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ ပညပေတွာ-ခင်းပြီး၍၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ ဩတာပေန္တာ-နေ၌ ပူစေကုန်လတ်သော်၊ (နေဆာ လှုံ့ကုန်လတ်သော်၊) ကာလေ-ယာဂုဆွမ်း စသည်တို့၏ အခါကို၊ အာရောစိတေ-လျှောက်အပ်သော်၊ တံ-ထိုအိပ်ရာနေရာကို၊ ပက္ကမန္တာ-ဖဲသွားကုန်စဉ်၊ နေဝ ဥခ္ခရိသု-ကိုယ်တိုင်လည်း မရုပ်သိမ်းကြကုန်၊ န ဥစ္စရာပေသုံ-သူတစ်ပါးကိုလည်း မရုပ်သိမ်းစေကြကုန်၊ အနာပုစ္ဆာ-မပန်ပြောဘဲ၊ ပက္ကမိုသု-ကုန်ပြီ၊ သေနာသနံ-သည်၊ ဩဝဋံ-မိုးစွပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ။

၁၁၀။ ကာလဿဝ-စောစော၌ပင်၊ သေနာသနံ-ကို၊ အဘိဟရန္တိ-ရှေးရှု ဆောင်ကြကုန်၏၊ (သိမ်းဖို့ရာ ဆောင်ယကြကုန်၏၊) ၊ပေ၊ အဝဿိကသင်္ကေ တေ^၃-မိုးအခါ၌ ဖြစ်သော လတို့ဟု အသိအမှတ် မပြုအပ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌမာသေ-

- (၁) ဥဏ္ဈာပနကေ, ခ်ိယျနကေ။
- ။ပါစိတ်ဘာဋီ ၁၊ ၁ဝ၉။
- (၂) ဟေမန္တိကေ စသည်။
- ျပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၁၃။
- (၃) အဝဿိကသင်္ကေတာ။
- ျပါစိတ်ဘာဋီ ၁၊ ၁၁၃။ ကင်္ခါဘာဋီ ၂၊ ၄၅။

ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ မဏ္ဍပေဝါ-မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေဝါ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ (အကြင်သစ်ပင်အနီး အောက်၌၊) ကာကာဝါ - ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကုလလာဝါ - စွန်တို့သည် လည်းကောင်း၊ န ဦဟဒန္တိ-ကျင်ကြီး မစွန့်ကြကုန်၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ (ထိုသစ်ပင် အနီးအောက်၌၊) သေနာသနံ-ကို၊ နိက္ခိပိတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၁၁၁။ သံဃိကံနာမ-မည်သည်၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္ရံ-လှူအပ်သည်၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်လွှတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ မခ္စောနာမ-မည်သည်၊ မခ္စာ-ညောင်စောင်းတို့သည်း စတ္တာရော-လေးမျိုးတို့တည်း၊ မသာရကော-ထွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ညောင် စောင်းလည်းကောင်း၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၁၉။ ဗုန္ဓိကာဗဒ္ဓေါ-အခြေ၌ ဖွဲ့စပ်ညှပ် ထားအပ်သော အပေါင်ရှိသော ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊ ကုဋီရပါဒကော-ပုဇွန်မြင်းခြေ, ယွင်းမသွေသည့်, အခြေရှိသော ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊ အာဟစ္စပါဒကော-အပေါင်ထွင်း၍, သွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း လည်းကောင်းတည်း။ ပြီဌာနိ-အင်းပျဉ် (ထိုင်ခံ့) တို့သည်ဟု ပေး။]
≡

ဘိသိယော-ဘုံလျှို (မွေ့ယာ) တို့သည်၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုးတို့တည်း၊ ဉဏ္ဏဘိသိ-သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော ဘုံလျှိုလည်းကောင်း၊ (သားမွေးအဆာ သွတ်ထားသော ဘုံလျှိုု) (စောဠ-အဝတ်၊ ဝါက-လျှော်မျှင်၊ တိဏ-မြက်၊ ပဏ္ဏ-သစ်ရွက်။) ကြင်္ခါ ဘာဋီ- ၂၊ ၄၄။

ကောစ္ဆံနာမ[ာ]-ခတ်အခင်းမည်သည်၊ ဝါကမယံဝါ-လျှော်မျှင်ဖြင့် ပြုအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ (ဥသီရ-ပန်းရင်းမြက်၊ မုဥ-ဖြူဆံမြက်၊) ပဗ္ဗဇမယံဝါ-ပြိန်းမြက် ဖြင့် ပြုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အန္တော-အလယ်အတွင်း၌၊ သံဝေဌေတွာ-ကောင်းစွာ ရစ်ပတ်၍၊ ဗဒ္ဓံ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော အခင်းသည်၊ ဟောတိ။

သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ သန္တရိတွာ-ခင်းပြီး၍ ၊ပေ၊ အညံ-အခြားသူကို၊ သန္တရာ ပေတွာ-ခင်းစေပြီး၍၊ အနုပသမ္ပန္နံ-ရဟန်း မဟုတ်သူကို၊ (လူ, သာမဏာကို၊) သန္တရာပေတိ-ခင်းစေအံ့၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (ခင်းခိုင်းသော ရဟန်း၏၊) ပလိ ဗောဓော-တာဝန်တည်း၊ (ဖဲသွားခြင်းကို နှောင့်ယှက်တတ်သော တာဝန်တည်း၊) ၊ပေ၊ သန္တာရကဿ-ခင်းသော ရဟန်း၏ ၊ပေ။

⁽၁) ကောစ္ညံ စသည်။ းပါစိတ်ဘာဋီ - ၁၊ ၁၂ဝ။ ကခ်ီါဘာဋီ - ၂၊ ၄၅။ မြဒ္မ -ညောင်စောင်းဟူသည် အိပ်စရာ ခုတင်အမျိုးမျိုးတည်း၊ ပီဌ -အင်းပျဉ်ဟူသည်ကား ကုလားထိုင်, ထိုင်ခုံအမျိုးမျိုးတည်း။ - ပါတိမောက်ဘာဋီ - ၂၄၅။]

ဘူတဂါမဝင်္ဂ

မရွိမဿ-အားအစွမ်းအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်သော၊ [ဘာဋီ- ၁၊ ၁၂၁။] ပုရိသဿ-၏၊ လေ့ချူပါတံ-ခဲ့ကျရာ အရပ်ကို၊ (ခဲတစ်ကျ အရပ်ကို၊) အတိ က္ကမန္တဿ-ကျော်လွန်သော ရဟန်း၏ ၊ပေ။

၁၁၂။ အနာပုစ္ဆံဝါ-မပန်ပြောမူ၍လည်း၊ [ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၄၈။] ဂစ္ဆေယျ၊ပေ၊ စိမိလိကံဝါ-အဝတ်ကြမ်းအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ [ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၂၅။] ဥတ္တ ရတ္ထကံဝါ-အပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အပေါ် လွှမ်း အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘူမတ္ထရဏံဝါ-မြေပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော အခင်းကို လည်းကောင်း၊ တဋိုကံ-သပေ့ါဖျာ (သင်ဖြူး) ကိုလည်းကောင်း၊ စမ္မခဏ္ဍံဝါ-သားရေ ပိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ (စမ္မခဏ်-သားရေနယ်၊) ပါဒပုဥ္ထနိုဝါ-ခြေသုတ်ဖုံကိုလည်း ကောင်း၊ ဖလကပီဌံဝါ-ပျဉ်ချပ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ထိုင်ခုံကိုလည်းကောင်း၊ [ဘာဋီ-၁၊ ၁၂၇။] (တစ်နည်း) ဖလကပီဌံဝါ-ပျဉ်ချပ်နှင့် ထိုင်ခုံကိုလည်းကောင်း၊ (၁) အညဿ-အခြားသူ၏၊ ပုဂ္ဂလိကေ-ပုဂ္ဂလိက၌ ၊ပေ။

運 **၁၁၃။** ဩတာပေန္တော-နေ၌ ပူစေလျက်၊ (နေလှန်းလျက်၊) ဂစ္ဆတိ၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ပလိဗုဒ္ဓံ-နှောင့်ယှက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ (ဂစ္ဆန္တဿ-မရုပ်သိမ်းဘဲ သွားသူ၏လည်းကောင်း၊) ၊ပေ။

ပထမသေနာသနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထီ။

၅။ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

၁၁၄။ သတ္တရသဝဂ္ဂိယာ-တစ်ဆယ့် ခုနစ်ယောက် အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (သတ္တရသဝဂ္ဂီမည်ကုန်သော၊) ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သဟာယကာ-သဟယ်ချင်း (သူ ငယ်ချင်း)တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ သြဟာယကာ-သုခဒုက္ခ, ဟူသမျှသို့, တကွအတူ, ကပ်ရောက်တတ်သူတို့သည်ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။] တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဝသန္တာပိ-နေကုန်သော်လည်း၊ ဧကတောဝ-တစ်ပေါင်းတည်းသာ၊ ဝသန္တိ၊ ပတ္ကမန္တာပိ-ဖဲသွား ကုန်သော်လည်း ၊ပေ၊ အညတရသ္မိ-တစ်ခုသော၊ သံယိကေ-သံဃာ့ဉစ္စာဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ သေယျံ-အိပ်ရာနေရာ အခင်းကို၊ သန္ထရိတွာ ၊ပေ၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာသည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ (ခါယိတံ၌ စပ်၊) ဥပစိကာဟိ-ခြတို့ သည်၊ ခါယိတံ-ခဲစားအပ်သည်၊ (ကိုက်အပ်သည်၊) ဟောတိ။

👼 **၁၁၆။** သံဃိကော-သော၊ ဝိဟာရောနာမ-မည်သည်၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္<u></u>နော-လှူအပ်သည်၊ ပရိစ္စတ္တော-စွန့်လွှတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ။ သေယျံနာမ-မည်သည်၊ ဘိသိ-ဘုံလျှိုျပေ၊ ပစ္စတ္ထရဏံ-သီးခြားအခင်း၊ (ခြုံထည်, သားမွေးကော်ဇောအခင်း၊) တိဏသန္တာရော-မြက်အခင်း၊ ပဏ္ဏသန္တာ ရော-သစ်ရွက်အခင်း။

ဘိက္ခုံဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ပေ၊ အနာပုစ္ဆာ-မပန်ပြောဘဲ၊ ပရိက္ခိတ္တဿ-ကာရံ အပ်သော၊ အာရာမဿ-၏၊ ပရိက္ခေပံ-အကာအရံကို၊ အတိက္ကမန္တဿ-ကျော်လွန် သော ရဟန်း၏ ၊ပေ၊ အပရိက္ခိတ္တဿ-မကာရံအပ်သော၊ အာရာမဿ-၏၊ ဥပစာရံ-ဥပစာကို၊ (အစွန်ဆုံးကျောင်းမှ ခဲနှစ်ကျကို၊) [ဘာဋီ- ၁၊ ၁၃ဝ။] အတိတ္က မန္တဿ-၏ ၊ပေ။

၁၁၇။ ဝိဟာရဿ-၏၊ ဥပစာရေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာ ယံဝါ-ဆွမ်းစားစရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (ပရဝုဏ်အတွင်းရှိ ဆွမ်းစားစရပ်၊) [ဘာဋီ-၁၊ ၃၁၃။] မက္ကာပေဝါ-မက္ကာပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေဝါ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌သော်လည်းကောင်း ၊ပေ။

^{ធ္စာ} ၁၁၈။ သာပေက္ခော-ငဲ့ကွက်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သည် (ဖြစ်၍၊) ဂန္တာ-သွား၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ (ဆက်လက်၍ ခရီးသွားလိုသော စိတ်ဖြစ်ရာ ထိုအရပ်၌၊) ဌိတော-ရပ်လျက်၊ အာပုစ္ဆတိ-ပန်ပြောအံ့။

ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆။ အနပခင္မသိက္မွာပုဒ်

၁၁၉။ ဝရသေယျာယော-ကောင်းမြတ်သော အိပ်ရာနေရာတို့ကို၊ ပလိဗုန္ဓေန္တိ-နှောင့်ယှက်ကြကုန်၏၊ (ရှေးဦးစွာ သွား၍ နေရာဦးကြကုန်၏၊) ထေရာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ-နေရာမှ ထစေကြကုန်၏၊ (ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ဦးယူ ထားသော နေရာမှ ထစေကြကုန်၏၊) ၊ပေ၊ ကေန ဥပါယေန-အဘယ်နည်းလမ်း ဖြင့်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဣဝေ-ဤကျောင်း၌ပင်၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသေယျာမ နုခေါ-နေရပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ ၊ပေ။

ထေရေ-ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့၏၊ အနုပခဇ္ဇ ^၁-အနီးသို့ ကပ်ဝင်၍၊ သေယျံ - ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေန္တိ - ပြုကြကုန်၏၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ ကြံ၍

⁽၁) အနုပစ္စေ။ ။ထေရေ ဘိက္ခူ အနုပခစ္လသည် သိက္ခာပုဒ်၌ ပါသော ပုဗ္ဗူပဂတံ ဘိက္ခုံ အနုပခဇ္ဇနှင့် စာသွား တူ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (၂၅၀) ကြည့်၍ ပေးထားပါသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ "ထေရေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အနုပခဇ္ဇ-တိုးဝှေ့၍" ဟု ပေးတော်မူ၏။ [အနုပခဇ္ဇ၊-ကခ်ါဘာဋီ-၂၊ ၁၅၂။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၅၁။]

ဘူတဂါမဝဂ်

ပြုကြသနည်း၊) ယဿ-ေကြင်ရဟန်း၏၊ သမွာစော-ကျဉ်းကြပ်ခြင်းသည်၊ ဘဝိ ဿတိ-လိမ့်မည်၊ သော-သည်၊ ပတ္တမိဿတိ-ဖဲသွားလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ ပြုကြကုန်၏။

🗐 ၁၂၁။ ဇာနာတိနာမ-မည်သည်၊ ဝုဗောတိ-သီတင်းကြီးသူဟူ၍၊ (သိက္ခာကြီး သူဟူ၍၊) ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဂိလာနောတိ-မကျန်းမာသူဟူ၍၊ ဇာနာတိ၊ သံယေန-သည်၊ ဒိန္နောတိ-(နေရာ) ပေးထားအပ်သူဟူ၍၊ ဇာနာတိ၊ အနုပခဇ္ဇာတိ-ကား၊ အနုပဝိသိတ္ပာ-အနီးသို့ကပ်ဝင်၍။

မဉ္စဿဝါ-၏လည်းကောင်း၊ ပီဌဿဝါ-၏လည်းကောင်း၊ ပဝိသန္တဿဝါ-ဝင် သော ရဟန်း၏သော်လည်းကောင်း၊ နိက္ခမန္တဿဝါ-ထွက်သော ရဟန်း၏သော် လည်းကောင်း၊ ဥပစာရေ-၌၊ (နှစ်တောင်ထွာ ဥပစာ၌၊) သေယံျ-အိပ်ရာနေရာကို၊ သန္တရတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း ခင်းအံ့ ၊ပေ၊ အဘိန်သီဒတိဝါ-ထိုင်မူလည်း ထိုင်အံ့၊ အဘိနိပဇ္ဇတိဝါ-အိပ်မူလည်း အိပ်အံ့၊ (လျောင်းမူလည်း လျောင်းအံ့၊) ၊ပေ။

၁၂၃။ ဂိလာနော-မကျန်းမာသည် (ဖြစ်၍၊) ပဝိသတိ-ဝင်အံ့၊ သီတေနဝါ-အအေးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥဏှေနဝါ-အပူသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပီဠိ တော-နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပဝိသတိ၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့် ၊ပေ။

အနုပခဇ္ဇသိက္မွာပဒီ နိုင္ဓိတိ ဆင္ဆံ။

ဂျ။ နိုကဗူနသိက္ခာပုဒ်

၁၂၄။ ပစ္စန္တိမံ-အစွန်အဖျား၌ ဖြစ်သော၊ (အစွန်အဖျား ကျသော၊) မဟာ ဝိဟာရံ-ကျောင်းကြီးကို၊ ပဋိသင်္ခရောန္တိ-ပြင်ဆင်ကြကုန်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ ပြင်ဆင်ကြကုန်သနည်း၊) ဣမ-ဤကျောင်း၌၊ မယံ, ဝဿံ-ပတ်လုံး၊ ဝသိဿာမ-နေကြကုန်အံ့၊ (နေကြမည်၊) ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ ပြင်ဆင်ကြကုန်၏၊ ဆဗွဂ္ဂိယာ န္ခာ့ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သတ္တရသဝဂ္ဂိယေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ပဋိသင်္ခရောန္တေ-ပြင်ဆင်နေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသံသု-မြင်ကြကုန်ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့် ၊ပေ၊ ပဋိသင်္ခရောန္တိ၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေဿာမ-ထစေကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စေ-အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ, အာဟံသု၊ (ကိံ၊) အာဝုသော-တို့၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ပဋိသင်္ခရောန္တိ-ကုန်၏၊ တာဝ-ထိုပြင်ဆင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ အာဂမေထ-စောင့်ဆိုင်းကြပါဦး၊ ပဋိသင်္ခတေ-ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော်၊ ဝုဋ္ဌာပေဿာမ၊၊ အာဝုသော-တို့၊ ဥဋ္ဌေထ-ထြာကုန်၊ အမှာကံ-တို့၏ (အထံသို့၊) ၀ိဟာရော-သည်၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ ပဋိကစ္စေဝ-ကြိုတင် ၍သာ၊ အာစိက္ခိတဗွံ နနု-ပြောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော၊ မယံစ-တို့သည်လည်း၊ အညံ-အခြားကျောင်းကို၊ ပဋိသင်္ခရေယျာမ-ပြင်ဆင်ကုန်ရာပါ၏၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ ၀ိဟာရော-သည်၊ သံယိကော နနု-သံဃာ့ဥစ္စာ မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ အာမ-မှန်ပါ၊ ၀ိဟာရော, သံယိကော-ပါတည်း၊ ပေ၊ အာဝုသော-တို့၊ ၀ိဟာရော, မဟလ္လကော-ကြီးပါ၏၊ တုမေှဝိ-အရှင်ဘုရား၊ တို့သည်လည်း၊ ဝသထာ-နေကြပါကုန်၊ မယမွိ-တို့သည်လည်း၊ ဝသိဿာမ-နေကြပါမည်၊ ပေ၊ ကုပိတာ-စိတ်ဆိုးကုန်သည်၊ အနတ္တမနာ-မိမိစိတ် မရှိကုန်သည်၊ (ဖြစ်၍၊) ဂီဝါယံ-လည်ပင်း၌၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ နိတ္ကစုန္တိ-နှင်ထုတ်ကြကုန်၏၊ တေ-ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းကလေးတို့သည်၊ နိတ္ကစုိယမာနာ-နှင်ထုတ်အပ်ကုန်လတ်သော်၊ ရော ဒန္တိ-ငိုကြကုန်၏ ၊ပေ၊ အာဝုသော-တို့၊ ကိဿ-အဘယ့်ကြောင့်၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ရောအထ-ငိုကြကုန်သနည်း ၊ပေ၊ ဣမေ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ကုပိတာ, အနတ္တမနာ, အမှေ-တို့ကို၊ သံယိကာ-သော၊ ဝိဟာရာ-မှ၊ နိတ္တစုန်္တိ ၊ပေ။

摩 **၁၂၆**။ ကုပိတော ၊ပေ၊ ခိလဇာတော၊ [ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၄၊ ၄၆၂၊ စာပိုခ် ၃၈၆ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဂဗ္ဘေ-အခန်း၌၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ပမုခံ-မုခ်ဦးသို့၊ နိက္ကၶုတိ ၊ပေ၊ ဧကေန-တစ်ကြိမ်းတည်းသော၊ ပယောဂေန-ပယောဂဖြင့်၊ (လုံ့လဖြင့်၊) ဗဟုကေပိ-များစွာ လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွါရေ-တံခါးတို့ကို၊ အတိက္ကာမေတိ-ကျော်လွန်စေအံ့။

၁၂၇။ တဿ-၏၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ နိဂ္ကာဖုတိဝါ ^၁-ကိုယ်တိုင်မူလည်း ဆွဲထုတ်အံ့၊ နိဂ္ကာဖုာပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း ဆွဲထုတ်စေအံ့။

□ ၁၂၈။ အလဇ္ဇိ-ကို၊ နိက္ကဗုတိဝါးပေ၊ ဘဏ္ဍနကာရကံ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင် ခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ ကလဟကာရကံ-ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်သော၊ ဝိဝါဒကာရကံ-ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောမှုကို ပြုတတ်သော၊ ဘဿကာရကံ-စကားများမှုကို ပြုတတ်သော၊ ဘဿကာရကံ-စကားများမှုကို ပြုတတ်သော၊ သသာ၊ သံဃေ-၌၊ အဓိကရဏကာရကံ-အဓိကရုဏ်းကို ပြုတတ်သော ရဟန်းကို ၊ပေ၊ အနွှေဝါသိကံဝါ-နိုဿယည်းယူ, အနီးနေတပည့်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သဋ္ဌိ ဝိဟာရိုကံဝါ-ဥပၛွာယ်ယူ, အတူနေတပည့်မူလည်း ဖြစ်သော၊ န သမ္မာဝတ္တန္တံ-ကောင်းစွာ မကျင့်သူကို ၊ပေ။

နိက္ကဗုနသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမီ။

⁽၁) နိက္ကဗုတိ။ ။သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်၍ "နိက္ကဗု-နှင်ထုတ်" ဟု ဆိုပါ။ သက်မဲ့ပရိက္ခရာဖြစ်လျှင် "နိက္ကဗု-ဆွဲထုတ်" ဟု ဆိုပါ။ ရှေးဆရာတော်များကား "ငင်ထုတ်" ဟု ပေးတော်မူကြ၏။

ဘူတဂါမဝဂ်

၈။ ဝေတာသကုဋိသိတ္ခာပုန်

၁၂၉။ ဗွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ^၁-တို့သည်၊ (တစ်နည်း) ဗွေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့တွင်၊ (ဧကော၌ နိဒ္ဓါရဏ, နိဒ္ဓါရဏီယ စပ်၊) သံဃိကေ-သော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာ-အထက်ဆင့်တွင်, ပျဉ်မခင်းသဖြင့်, ဟင်းလင်းအပြင် ရှိသော ကုဋိ၌၊ ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ ဟေဌာ-အောက်၌၊ ဧကော, ဥပရိ-အပေါ် ၌၊ ဝိဟရတိ။

ဥပရိမော-အထက်၌ ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အာဟစ္စပါဒကံ-အပေါင်၌ သွင်းအပ်သော အခြေရှိသော၊ မဉ္စံ-ညောင်စောင်းကို၊ သဟသာ-အလျင်အမြန်၊ အဘိနိသီဒိ-ဖိ၍ ထိုင်ပြီ၊ (တစ်နည်း) အာဟစ္စပါဒကံ-သော၊ မဉ္စံ-၌၊ အဘိနိသီဒိ-ထိုင်ပြီ၊ [ပါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၁၄၄။] မဉ္စပါဒေါ-ညောင်စောင်းခြေသည်၊ နိပတိတွာ-ပြုတ်ကျ၍၊ (တစ်နည်း)နိပတိတွာ-ပြုတ်ထွက်၍၊ ဟေဋိမဿ-အောက်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ မတ္ထကေ-ဦးခေါင်း၌၊ အဝတ္ထာသိ-ဖိမိပြီ၊ (လွှမ်းမိုး၍ တည်ပြီဟု သစ္မတ္ထပေး၊) သော ဘိက္ခု-သည်၊ ဝိဿရံ-ဖောက်ပြန်သော အသံကို၊ (နာကျင် သော အော်သံကို၊) [ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၄၂။] အကာသိ-ပြီ၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဥပ ဓာဝိတွာ-အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ တံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကုန်ပြီ၊ (ကိ၊) အာဝုသော, ကိဿ-ကြောင့်၊ တွဲ, ဝိဿရံ-ကို၊ အကာသိ-ပြုရသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

屢 ၁၃၁။ ဝေဟာသကုဋိနာမ-မည်သည်း မၛ္ဈိမဿ-အရပ်ပမာဏအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်သော၊ (ဤနေရာ၌ အားစွမ်း မလို၊) ပုရိသဿ-၏၊ အသီသ ယဋ္ဌာ-ဦးခေါင်းကို မထိခိုက်သော ကုဋိတည်း။ (ယာ-အကြင်ကုဋိသည်၊ မၛ္ဈိမဿ ပုရိသဿ-၏၊ အသီသဃဋ္ဌာ-ဦးခေါင်းကို မထိခိုက်၊ သာ-သည်၊ ဝေဟာသကုဋိ နာမ-မည်၏။ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။)

အာဟစ္စပါဒကော-သော၊ မဉ္စောနာမ-မည်သည်၊ အင်္ဂေ ^၃-အပေါင်၌၊ ဝါ-အပေါင်တို့ကို၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ထွင်းဖောက်၍၊ ဌိတော-တည်သည်၊ ဟောတိ။

- (၁) ရွေ ဘိက္နူ။ ။ဤပုဒ်ကို ဌ-ဋီတို့၌ အထူး မဖွင့်ကြ၊ ယခုတွေ့ရသော ပါဠိမှာ စာသွား မကောင်းလှ၊ အောက်ခြေ၌ ပြထားသော ပါဠိက စာသွားကောင်းသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ ခွေ ဘိက္ခူကို ဧကော၌ စပ်၍ နိဒ္ဓါရဏတ္ထ၌ ပစ္စတ္တဝစနဟု မိန့်သည်၊ အမှန်မှာ- "ခွေ ဘိက္ခူ သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာ ဝိဟရန္တိ၊ ဧကော ဟေဌာ ဧကော ဥပရိ" ဟု ရှိ သင့်သည်၊ ပါဠိတော်များ၌ ဤအသွားမျိုး တွေ့ရတတ်သည်၊ မြန်မာများကလည်း "ရဟန်း နှစ်ပါး သံဃိကကျောင်းမှာ နေကြသည်၊ တစ်ပါးက အောက်က, တစ်ပါးက အထက်က" ဟု ပြောလေ့ရှိကြသည်။
 - (၂) **နိပတိတွာ။** ။ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၄၂။
 - (၃) အင်္ဂေ။ ။တိပိဋကပါဠိ မြန်မာအဘိဓာန် ၁၊ ၁၃၇ ၌ ဤပါဠိတော်ကို သာဓက

၁၃၃။ အဝေဟာသကုဋိယာ-ဝေဟာသကုဋိ မဟုတ်သော ကျောင်း၌လည်း ကောင်း၊ သီသယဋ္ဌာယ-ဦးခေါင်းကို ထိခိုက်သော ကျောင်း၌လည်းကောင်း၊ (ဦးခေါင်း မလွတ်သော ကျောင်း၊) အနာပတ္တိ၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-အောက်ထပ်သည်၊ အပရိဘောဂံ-မသုံးစွဲအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပဒရသဉ္စိတံ-သစ်သားတို့ဖြင့် စီအပ် သည်၊ ဟောတိ၊ ပဋာဏိ-မယ်န (စို့) သည်၊ (ယခုခေတ်၌ သံစသည်၊) ဝါ-ကို၊ ဒိန္နာ-ပေးအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိ-ထိုညောင်စောင်း၌၊ (အာဟစ္စပါဒက ညောင် စောင်း၌၊) ဌိတော-လျက်၊ ဂဏုတိဝါ-ယူမူလည်း ထူအံ့၊ (ဂဏှာတိဝါဟု ဆိုလိုလျက် ဏှာ၌ ရဿပြု၊) လဂွေတိဝါ-ချိတ်မူလည်း ချိတ်အံ့။

ဝေတာသကုဋိသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ အဋ္ဌမီ။

၉။ မဟလ္လကဝိတာရသိက္ခာပုန်

၁၃၄။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ-အရှင်ဆန္န၏၊ ဥပဋ္ဌာတော-အလုပ်အကျွေး ဖြစ်သော၊ မဟာမတ္တော-အမတ်ကြီးသည်၊ အာယသ္မတော ဆန္နဿ-၏ (အတွက်၊) ဝိဟာရံ-ကို၊ ကာရာပေတိ-ဆောက်လုပ်စေ၏၊ (အာယသ္မတော ဆန္နဿသည် တဒတ္ထသမ္မဒါန်ဖြစ်၍ "အရှင်ဆန္န၏ အကျိုးငှာ, အရှင်ဆန္နအတွက်, အရှင်ဆန္နဖို့" ဟု ပေးနိုင်၏၊) အာယသ္မာ ဆန္နော-သည်၊ ကတပရိယောသိတံ-ပြုအပ်, ပြီးဆုံးစေ အပ်ပြီးသော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ကာ ထပ်ကာ၊ ဆာဒါပေတိ-မိုးစေ၏၊ (အမိုးခိုင်း၏၊) ပုနပ္ပုနံ, လေပါပေတိ-လိမ်းကျံစေ၏၊ အတိဘာရိတော ၁-အလွန် ဝန်လေးသော၊ (ဝါ-အလွန်ဝန်လေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဝိဟာရော-သည်၊ ပရိပတိ-ပြိုကျပြီ။

အထခေါ-(ပြိုကျရာ) ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ ဆန္နော-သည်၊ တိဏဉ္စ-မြက်ကို လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌခွ-သစ်သားကိုလည်းကောင်း၊ သံကစုန္တော-စုရုံးလတ်သော်၊ (ကောက်ယူ စုဆောင်းလတ်သော်၊) အညတရဿ, ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ယဝခေတ္တံ-မုယောခင်းကို၊ (ဂျုံခင်းကို၊) ဒူသေတိ-ဖျက်ဆီးပြီ၊ (ပျက်စီးစေပြီ-ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊) ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ဘဒ္ဒန္တာ-အရှင်မြတ်တို့သည် ၊ပေ။

ပြ၍ အင်္ဂသဒ္ဒါ-အပေါင် (ညောင်စောင်းပေါင်၊ ခုတင်ပေါင် စသည်) ဟောကြောင်း ပြထား၏၊ ရှေးနိဿယ၌မူ "အင်္ကေ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊ မှန်၏- အင်္ကသဒ္ဒါ သည် ဦရ (ပေါင်) ဟူသော အနက်ကို ဟောနိုင်၏၊ ပကတိပေါင်ကို ဟောနိုင်လျှင် သဒိသူ ပစာရအားဖြင့် ညောင်စောင်းပေါင်ကိုလည်း ဟောနိုင်တော့သည်သာ။ တြိ-ပိ ပါဠိအဘိဓာန်-၁၊ ၁၃၃။

⁽၁) အတိဘာရိတော။ ။"အလွန်လေးသော ဝန်ရှိသော" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။ ဤပုဒ်သည် ဟေတုမန္တဝိသေသန (ဟိတ်အနက် အတွင်းရှိသော ဝိသေသန) ဖြစ်၍ "ကြောင့်" ဟု ပေးရသည်။

၁၃၆။ သဿာမိကော-ဆောက်လုပ်မည့်သူ, ကျောင်းရှင်ဒါယကာရှိသော၊ ဝိဟာရော-ကို၊ မဟလ္လကောနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝိဟာရောနာမ-မည်သည်၊ ဥလ္လိတ္တောဝါ-အထက်သို့ တက်, အတွင်းဘက်၌, မြေညက်စသည်, သုတ်လိမ်းအပ် သော ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အဝလိတ္တောဝါ-အောက်သို့ ဆင်းသက်, အပြင်ဘက်၌, မြေညက်စသည်, သုတ်လိမ်းအပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်း ကောင်း၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တောဝါ-ထက်အောက်ဆင်းတက်, တွင်းပြင်ဘက်၌, မြေ ညက်စသည်, သုတ်လိမ်းအပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ။

ဘူတဂါမဝင်္ဂ

ကာရယမာနေနာတိ-ကား၊ ကရောန္တောဝါ-ကိုယ်တိုင်ပြုသော ရဟန်းသည် သော်လည်းကောင်း၊ ကာရာပေန္တောဝါ-သူတစ်ပါးကို ပြုစေသော ရဟန်းသည် သော်လည်းကောင်း၊ ယာဝဒွါရကောသာတိ-ကား၊ ပိဋသံဃာဋဿ-တံခါးပေါင်၏၊ (ကျည်းခွေ၏၊) သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဟတ္တပါသာ-၂ တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသိ အရပ်တိုင်အောင်၊ အဂ္ဂဋ္ဌပနာယာတိ-ကား၊ ဒွါရဋ္ဌပနာယ-တံခါးရွက်, တံခါးပေါင် တို့ကို မလှုပ်ရှားအောင် ထားခြင်းငှာ။

အာလောကသန္ဓိပရိကမ္မာယာတိ-ကား၊ ဝါတပါနပရိကမ္မာယ-လေသောက် ပြုတင်း တံခါးရွက်တို့ကို ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းငှာ၊ (ပုနပျွနံ-အထပ်ထပ်၊ လိမ္ပိတ ဗွောဝါ-ကိုယ်တိုင်းမူလည်း လိမ်းကျုံအပ်, လိမ်းကျုံနိုင်၏၊ လိမ္ပာပေတဗွောဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း လိမ်းကျုံစေအပ်, လိမ်းကျုံစေနိုင်၏၊ (ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌ ပါဌသေသ ထည့်သည်၊) သေတဝဏ္ဏံ ^၁-ဖြူသော အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ကာဠ-မည်းနက်၊ ဂေရုကပရိကမ္မံ-အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော ဂွေးနီ (ဂွေးနီပရိကမ်၊) မာလာကမ္မံ-ပြုအပ်သော ပန်း (ခြူးပန်း၊) လတာကမ္မံ-ပြုအပ်သော နွယ် (ခြူးနွယ်၊) မကရဒန္တကံ-မကရ်းသွား၊) ပဉ္စပဋိကံ-လက်ငါးချောင်းရာကိုလည်းကောင်း၊ (အနု ဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။)

(ရပ်) ပရိတေ-စိမ်းစိုသော ကောက်ပဲရှိရာ အရပ်၌၊ ဌိတော-တည်လျက်၊ (ရပ်) လျက်၊) သစေ အဓိဋ္ဌာတိ-အကယ်၍ စီမံအံ့ ၊ပေ၊ မဂ္ဂေန-အစဉ်အတန်းအားဖြင့်၊ (ဝါ-အဖြောင့်အားဖြင့်၊) ဆာဒေန္တဿ-မိုးလတ်သော်၊ (ဝါ-မိုးသော ရဟန်းသည်၊) ဒွေ-ကုန်သော၊ မဂ္ဂေ-အစဉ်အတန်းတို့ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-စီမံပြီး၍၊ တတိယံ-၃ ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ အာဏာပေတွာ-စေခိုင်းပြီး၍၊ ပက္ကမိတဗ္ဗံ-ဖဲသွားရာ၏၊ ပရိယာယေန-ဝန်းကျင်လှည့်ပတ်, အထပ်ထပ် မိုးခြင်းဖြင့်၊ ဆာဒေန္တဿ, ဒွေ-ကုန်သော၊ ပရိယာယေ-ဝန်းကျင်လှည့်ပတ်၍ မိုးခြင်းတို့ကို ၊ပေ။

⁽၁) သေတဝဏ္ထံ။ ၊ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ ပုံလိန်၊ ဤနေရာ၌ ၁တိယန္တဲတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အနုဇာနာမိ" ဟု ပါဌသေသ ထည့်ရသည်။ (အဘိဓာန်ဂါထာ- ၇၇၉ ရှု။)

၁၃၇။ ဣဋ္ဌကာယ-အုတ်ဖြင့်၊ ဆာဒေန္တဿ-မိုးသော ရဟန်း၏၊ ဣဋ္ဌကိဋ္ဌ ကာယ-အုတ်ချပ်တိုင်း, အုတ်ချပ်တိုင်း၌၊ (သိလာ-ကျောက်၊ သိလာယ သိလာယ-ကျောက်ချပ်တိုင်း, ကျောက်ချပ်တိုင်း၌၊ သုဓာ-အင်္ကတေ၊ ပိဏ္ဍေ ပိဏ္ဍေ-အင်္ကတေ အခဲတိုင်း အခဲတိုင်း၌၊ တိဏ-မြက်၊ ကရဋ္ဌေ ကရဠေ-မြက်ဆုပ်တိုင်း, မြက်ဆုပ် တိုင်း၌၊ ပဏ္ဏ-သစ်ရွက်။)

အတိရေကဒွတ္တိပရိယာယေ-ဝန်းကျင်လှည့်ပတ်, ၂ ထပ် ၃ ထပ် မိုးခြင်းထက် အပိုအလွန်၌၊ ဦနကဒွတ္တိပရိယာယေ-ယုတ်လျော့သော ၂ ထပ် ၃ ထပ် မိုးခြင်း၌။

၁၃၈။ လေဏေ-လိုက်၌လည်းကောင်း၊ ဂုဟာ-ဂူ၊ တိဏကုဋိ-မြက်အမိုးရှိ သော ကျောင်း၊ အညဿ-၏၊ အတ္တာယ-ငှာ၊ (ကရောန္တဿ-ပြုသော ရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊) အတ္တနော, ဓနေန-ဖြင့်၊ (ကရောန္တဿ၊) ဝါသာဂါရံ-နေရာကျောင်း ကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗတ္တ-အလုံးစုံသော အဆောက်အဦ၌လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

မတလ္လက၀ိတာရသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ နဝမီ။

၁၀။ သင္ပါဏကသိက္ခာပုန္ပ

၁၃၉။ နဝကမ္ပံ-အသစ်ဖြစ်သော အမှုကို (အမှုသစ်ကို၊) ကရောန္တာ-ပြုကုန် လတ်သော်၊ ဇာနံ-ပိုးရှိသော ရေဟု သိကုန်လျက်၊ (ဤဇာနံကား ဗဟုဝစနန္တ ဪ သပ္ပါဏကံ-ပိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (ပိုးရှိသော၊) ဥဒကံ ၁-ရေကို၊ တိဏမ္ပိ-မြက်သို့လည်းကောင်း၊ မတ္တိကမ္ပိ-မြေညက်သို့လည်းကောင်း၊ သိဉ္စန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်း လည်း သွန်းလောင်းကြကုန်၏၊ သိဉ္စာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း သွန်းလောင်းစေ ကြကုန်၏၊ (တစ်နည်း) သပ္ပါဏကံ-သော၊ ဥဒကံ-ရေထည်းသို့၊ တိဏမ္ပိ-ကိုလည်း ကောင်း၊ မတ္တိကမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ သိဉ္စန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း လောင်းထည့်ကြ ကုန်၏၊ သိဉ္စာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း လောင်းထည့်ကြ

၁၄၁။ ဇာနာတိနာမ-မည်သည်၊ သာမံဝါ-ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ အညေဝါ-အခြားသူတို့ကသော်လည်း၊ တဿ-ထိုသူအား၊ အာရောစေန္တိ-ပြောကြကုန်၏ ၊ပေ၊ သကိံ-တစ်ကြိမ်၊ အာဏတ္တော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ (အခိုင်း ခံရသူသည်၊) ဗဟုကမ္ပိ-များစွာလည်း၊ သိဥ္စတိ-လောင်းထည့်အံ့။

⁽၁) သပ္ပါ**တကံ ဥဒကံ။** ။ဤဝါကျ၌ အနက် (၂) နည်း ပေးရပုံကို ပါတိမောက် ဘာဋီ-၂၅၇ ၌ ပြထားပြီ၊ ဝိမတိဋီကာ၊ ပါစိတ်ယောဇနာနှင့် ရှေးနိဿယတို့ အမျိုးမျိုး ဖွင့်ကြ သေး၏။

ဘူတဂါမဝင်္ဂ

၃၈၁

တဿ-ထိုဘူတဂါမဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ဥဒ္ဒါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ် မေါင်းစဉ်ကား၊) ဘူတံ-ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်၊ အညာယ-အညာဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၊ ဥဇ္ဈာယံ-ဥဈ္ဈာ ပနကသိက္ခာပုဒ်၊ ပက္ကန္တေန-ဖဲသွားသဖြင့်၊ ဒုဝေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ တေ-ထိုအခင်း ကို မရုပ်သိမ်းသော သိက္ခာပုဒ်တို့၊ ပုဗွေ-ရှေး၌ နေနှင့်သော ရဟန်းကို ကပ်၍ အိပ်ခြင်း၊ [ပုဗွေ-ပုဗ္ဗူပဂတ။] နိက္ကဖုနာ-နှင်ထုတ်ခြင်း၊ ဒွါရံ-ယာဝဒ္ဓါရကောသ၊ သပ္ပါဏကေနစ-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်၊ ဣတိ-ဤကား ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

ဘူတဂါမဝဂ် ပြီး၏။

والمعاقبة فالمتعارب

၃။ ဩဝါဒဝင်္ဂ

၁။ ဘြဝျဘွေယီ၁ဂ်န္

၁၄၄။ ထေရာ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒန္တာ-ဆုံးမကုန် လတ်သော်၊ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိုက္ခာရာနံ-သင်္ကန်း ဆွမ်း, ကျောင်း, ဂိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏ အရံအကာ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ဆေးတို့ကို၊ လာဘိနော-ရခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အာဝုသော-တို့၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ မယမ္ပိ-တို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒါမ-ဆုံးမကြကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ဧတံ, အဝေါစုံ၊ (ကိံ၊) ဘဂိနိယော-နှမတို့၊ အမေ့ပိ-ငါတို့သို့လည်း၊ ဥပသင်္ကမထ-ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၊ မယမ္ပိ-တို့သည်လည်း၊ ဩဝဒိဿာမ-ဆုံးမကြမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

္ဘြာအထခေါ ၊ပေ၊ ဘိက္ခူနီနံ-ရဟန်းမတို့၏ အတွက်၊ (ကတွာ၌ စပ်၊) ပရိတ္တ ညေဝ-အနည်းငယ်သာဖြစ်သော၊ ဓမ္မိ-တရားရှိသော၊ (တရားပါသော၊) ကထံ-စကားကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ ဒိဝသံ-တစ်နေ့ပတ်လုံး၊ (တစ်နေ့လုံး၊) တိရစ္ဆာန ကထာယ-သုဂတိလမ်း, နိဗ္ဗာန်လမ်းတို့၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သော စကားဖြင့်၊ ဝီတိနာမေတွာ-ကုန်လွန်စေပြီး၍၊ ဘဂိန်ယော-နှမတို့၊ ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဥယျောဇေသုံ-ပြန်လွှတ်ကြကုန်ပြီ ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့၊ ကစ္စိ-အဘယ်သို့နည်း၊ ဩဝါဒေါ-သည်၊ ဣဒ္ဓေါ-ပြည့်စုံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီလော၊ (ဖြစ်ခဲ့၏လော၊) ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ကုတော-အဘယ်မှာ၊ ဩဝါဒေါ-သည်၊ ဣဒ္ဓေါ-သည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနောဝါဒကံ-ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းကို၊ သမ္ဗန္နီတုံ-သမုတ်ခြင်းဌာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၁၄၅။ သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မံ-ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္ပုတိကံသည်၊) ပတ္တကလ္လံ-လျောက်ပတ်သော အခါရှိသည်၊ ယဒိ (သိယာ)-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သံဃော-သည်၊ ဣတ္ထန္ဓာမံ-ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကံ-ဟူ၍၊ သမ္မန္နေယျ-သမုတ်ရာပါ၏၊ ယဿာယသ္မတော-အား၊ (ခမတိ၌ စပ်၊) ဣတ္ထန္နာ မဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-ကို၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကဿ-ဟူ၍၊ သမ္ပုတိ-သမုတ်ခြင်း သည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏ ၊ပေ။

၁၄၇။ ထေရာ, ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သမ္မတာ-သမုတ်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ (သမ္မုတိရကုန်သည် ဖြစ်၍၊) ၊ပေ၊ နိဿီမံ-သိမ်ပြင်ပသို့၊ ဂန္တာ-သွား၍ ၊ပေ၊ မယမွိ-တို့ကိုလည်း၊ သမ္မတာ-အပ်ကုန်ပြီ။ (票)

ဘိက္ခဝေ, အဋ္ဌဟိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္ခာဂတံ-ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကံ-ဟူ၍၊ သမ္မန္နိတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ သီလဝါ-သီလရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော -ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဖြင့် စောင့်စည်းအပ်သော ကာယဒွါရ, ဝစီဒွါရရှိသည်၊ (ကိုယ်နှုတ်ရှိသည်၊) အာစာရဂေါစရသမ္မန္နော - မိစ္ဆာဇီဝကို တားမြစ်တတ်သော အကျင့်, သဒ္ဓါသည်၊) အစေရှိသော ကျက်စားရာ အရပ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၊ အဏုမတ္တေသု^၃-အနည်းငယ် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝဇ္ဇေသု-အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝီ-ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိဟရတိ။

⁽၁) **ပါတိမောက္မွသံစရသံဇုတော။** ။ဘာဋီ- ၁၊ ၁၅၃။

⁽၂) အာစာရဂေါစရသမ္ပန္မော။ ေဘာဋီ- ၁၊ ၁၅၆။ |အာစာရနှင့် ဂေါစရသည် ဒွန္ဒ သမာသတည်း၊ "အကျင့်၏ ကျက်စားရာအရပ်နှင့်" ဟု မဆိုနှင့်။]

⁽၃) အဏုမတ္တေသ စသည်။ ကြုံဝါကျ၌ အာပတ်အပြစ်, အကုသိုလ်အပြစ်ကို ရည်ရွယ်၍ နှစ်မျိုး အနက်ပေးတော်မူလေ့ ရှိသည်၊ အာပတ်အတွက်- အဏုမတ္တေသု-အနည်း ငယ် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝဇွေသု-ဒုက္ကဋ, ဒုဇ္ထာသိတအပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝီ-ပါရာ ဇိကအလား, ဘေးအားဖြင့် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိဟရတိ၊ အကုသိုလ်အတွက်- အဏု မတ္တေသု-ကုန်သော၊ (ဝါ-အဏုမြူသဖွယ်, သေးငယ်ကုန်သော၊) ဝဇ္ဇေသု-အကုသိုလ်အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝီ-မြင့်မိုရ်တောင်အလား, ကြီးမားသော ဘေးအားဖြင့် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ။ အြံ-ဋီ-၂၊ ၃၇။ သာရတ္ထ-၃၊ ၃၈။ ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၅၆။ ဤဝါကျကို နောက် ဝါကျနှင့် တွဲ၍လည်း ပေးတော်မူကြ၏။

သိက္ခာပဒေသု[ာ]-သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ သမာဒါယ-ကောင်းစွာ ယူ၍၊ သိက္ခတိ-ကျင့်၏၊ (တစ်နည်း) သိက္ခာပဒေသု-တို့တွင်၊ (တံ တံ သိက္ခာပဒံ-ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်ကို၊) သမာဒါယ-၍၊ သိက္ခတိ-၏။

ဗဟုဿုတော-များသော ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ်ရှိသည်၊ ပြါစိတ် ဘာဋီ- ၁၊ ၁၅၆၊ ၁၅၇။] (ဝါ-များစွာ ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ်ရှိသည်၊) သုတဓရော-ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ်ကို ဆောင်ရွက်မှတ်သားနိုင်သည်၊ သုတသန္နိစယော-ကောင်းစွာ စုထားအပ်သော ပရိယတ်သုတရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ယေ တေ ဓမ္မာ-အကြင်တရားတို့သည်၊ အာဒိကလျာဏာ-အစ၌ ကောင်းကုန် ^{ធ្វា} သည်၊ မဇ္ဈေကလျာဏာ-အလယ်၌ ကောင်းကုန်သည်၊ ပရိယောသာနကလျာ ဏာ-အဆုံး၌ ကောင်းကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သာတ္ထံ-သတိပဋ္ဌာန် စသော အနက်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-သတိပဋ္ဌာန် စသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ သဗျဉ္ဇနံ-သိထိလ ဓနိတ စသော သဒ္ဒါနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-သော၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သော အကျင့်ကို၊ အဘိဝဒန္ထိ-ပြောဆိုညွှန်ပြကြကုန်၏၊ တထာရှုပါ-ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ မ္မော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၌ စပ်၊) ဝါ-တို့ကို၊ (သုတာ စသည်၌ စပ်၊) အဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ ဗဟုဿုတာ-များစွာ ကြားနာအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဓာတာ - ဆောင်ရွက် မှတ်သားအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝစသာ - နှုတ်ဖြင့်၊ ပရိစိတာ -အဖန်ဖန် လေ့ကျက်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (လေ့ကျင့်အပ်ပြီးကုန်သည်၊) မနသာ-စိတ်ဖြင့်၊ အနုပေက္ခိတာ-အဖန်ဖန် ရှုအပ်, ကြံစည်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဒိဋ္ဌိယာ-ပညာဖြင့်၊ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ-ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (သွာဂတာနိ၌ စပ်၊) ဉဘယာနိ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ပါတိ မောက္ခာနိ-ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက်တို့သည်၊ ဝိတ္ထာရေန-အကျယ်ဉဘတော ဝိဘင်းအားဖြင့်၊ (ဝါ-အကျယ် ဉဘတောဝိဘင်းနှင့် တကွ၊) သွာဂတာနိ-ကောင်း စွာ နှတ်၌ လာကုန်သည်၊ သုဝိဘတ္တာနိ - ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ပြီးကုန်သည်၊

⁽၁) သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသျ။ ။သိက္ခာပဒေသုသည် အာဓာရအနက်၌ ဘုမ္မ (သတ္တမိ) ဝိဘတ်၊ သိက္ခတိ၌ စပ်ပါ၊ "သိက္ခာပုခ်တို့တွင် တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ သီးခြား မယူဘဲ (မသတ်မှတ်ဘဲ၊) သိက္ခာပုခ်အားလုံးတို့၌ +ကျင့်၏" ဟု ဆိုလိုသည်။

တစ်နည်း။ ။သိက္ခာပဒေသုသည် နိဒ္ဓါရဏအနက်၌ ဘုမ္မ (သတ္တမီ) ဝိဘတ်၊ တံတံ သိက္ခာပဒံဟု ပါဌသေသ ထည့်၍ နိဒ္ဓါရဏသမုဒါယ + နိဒ္ဓါရဏီယ စပ်ပါ၊ မှန်၏ - သိက္ခာပုဒ် အားလုံး တစ်ပြိုင်နက် ကျင့်၍ မဖြစ်၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်ရပေသည်။ အြံ-ဋီ-၂၊ ၃၇။)

သုပ္ပဝတ္တိနီ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ကြေကြေညက်ညက် နှုတ်တက်ကုန် သည်၊) သုတ္တသော^၁-မဟာဝဂ္ဂ, စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက, ပရိဝါရဟူသော သုတ်အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အနုဗျဍနသော-အနက်ကို အဖန်ဖန် ထင်ရှားပြတတ်သော အဋ္ဌကထာ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ - ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

ကလျာဏဝါစော^၂-ကောင်းသော စကားရှိသည်၊ ကလျာဏဝါက္ကရဏော-ကောင်းသော စကားသံရှိသည်၊ ဟောတိ။ ကြလျာဏဝါစောဖြင့် စကားပြော ကောင်းပုံကို ပြ၍, ကလျာဏဝါက္ကရဏောဖြင့် အသံကောင်းပုံ ပြသည်။

ယေဘုယျေန -များသောအားဖြင့်၊ ဘိက္ခုနီနံ -တို့သည်၊ ပိယော -ချစ်အပ်, ကြည်ညိုအပ်သည်၊ မနာပေါ-စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည်၊ (တစ်နည်း) မနာပေါ-မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ရောက်အပ်သည်၊ ဝါ-မြတ်နိုးအုပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိကျွန်ယောတို့ကို၊ သြဝဒိတုံ-ဆုံးမခြင်းငှာ၊ ပဋိဗလော -စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧတံ ဘဂဝန္တံ-ကျွှိမြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥဒ္ဒိဿ -ရည်စူး၍၊ ပဗ္ဗဇိတာယ -ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ (ဝါ-ရှင်ရဟန်းပြုသော၊) ကာသာယဝတ္ထဝသနာယ? -ဝတ်အပ်သော ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်ရှိသူမ၌၊ (ဝါ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကို ဝတ်သူမ၌၊) (ဘိက္ခုနီ, သိက္ခမာန်, သာမဏာမ၌-ဟူလို၊) ဂရုဓမ္မံ-ကြီးလေးသော အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္ရပုဗွော -ရောက်ဖူးသည်၊ န ဟောတိ၊ [ဘိက္ခုနီ၌ ကာယသံသဂ္ဂ၊ သိက္ခမာန်, သာမဏာမ၌ မေထုနဓမ္မသို့ မရောက်ဖူးသူ။] ဝီသတိဝသောဝါ-ဝါနှစ်ဆယ်ရှိ သည်သော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကဝီသတိဝသောဝါ-နှစ်ဆယ်ထက် ပိုလွန်သော ဝါရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကဝီသတိဝသောဝါ-နှစ်ဆယ်ထက် ပိုလွန်သော ဝါရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဖောာတိ။

⁽၁) သုတ္တသော စသည်။ ။ဤဝါကျကို ဤအဋ္ဌကထာအဖွင့်အတိုင်း ပေးထား သည်း [၀ိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၅၆။ ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၆၂။] မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၌ကား-သုတ္တသောအရ မဟာဝဂ္ဂ, စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက, ပရိဝါရတို့၌ သိက္ခာပုဒ်အကျဉ်းမာတိကာကို ယူ၍, အနုဗျဥ္ဇနသော အရ မဟာဝဂ္ဂ, စူဠဝါဝဂ္ဂခန္ဓက, ပရိဝါရဟူသော အကျယ်ဝိဘင်္ဂကို ယူထားသည်။ [၀ိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၇၂။] "မာတိကာ" ဟု ဆိုသဖြင့် "ဇွေမာတိကာ" ဟု မထင်ပါနှင့်၊ ဒွေမာတိကာကို "ဥဘယာနိ ခေါ ပနသာ ပါတိမောက္ခာနိ" ဖြင့် ပြခဲ့ပြီ။

⁽၂) ကလျာဏဝါေနာ စသည်။ ။ဘာဋီ- ၁၈ ၁၆၃။

⁽၃) ကာသာယဝတ္ထဝသနာယ။ ။ဘာဋီ- ာ ၁၆၄။

၁၄၈။ အသမ္မတောနာမ-မည်သည်၊ ဉ တ္တိစတုတ္ထေန-ဉ တံဟုသော လေး ကြိမ်မြောက်ရှိသော ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုထိုက်သော၊ ပြါရာဇီကဏ်ဘာဋီ-၂၊ ၃၅၈။ ကမ္မေန-ကံဖြင့်၊ အသမ္မတော-မသမုတ်အပ်ဘဲ၊ (ဩဝါဒေယျ၌ စပ်၊) ဘိက္ခုနိယော နာမ-မည်သည်၊ ဥဘတော သံဃေ-နှစ်ဖက်သော (ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီ) သံဃာ၌၊ ဥပသမ္ပန္ရာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းမတို့တည်း။

ဩဝဒေယျာတိ-ကား၊ အဋ္ဌဟိ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဂရုဓမ္မေဟိ- ဂရုဓမ်တို့ဖြင့်၊ (အလေးပြုထိုက်သော တရားတို့ဖြင့်၊) ဩဝဒတိ-ဆုံးမအံ့ ၊ပေ၊ အညေန-အခြား သော၊ ဓမ္မေန-ဖြင့် ၊ပေ၊ ဧကတော ဥပသမ္ပန္ခံ-တစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီသံဃာ၌ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းမကို။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၆၅။)

၁၄၉။ သမ္မတေန - သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ တေန ဘိကျွနာ - သည်၊ ပရိဝေဏံ-ပရဝုဏ်ကို၊ သမ္မဇ္ဇိတွာ - တံမြင်စည်းလှည်း၍၊ ပါနီယံ - သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ - သုံးရေကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ - တည်စေပြီး၍၊ ဝါ-တည် ထားပြီး၍၊ အာသနံ - နေရာကို၊ ပညပေတွာ - ခင်းပြီး၍၊ ဒုတိယံ - ၂ ယောက်မြောက် အဖော်ကို၊ ဂဟေတွာ - ခေါ်၍၊ နိသိဒိတဗွံ - ထိုင်ရာ၏၊ ဘိက္ခုနီဟိ - တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္ဟာ - ၍၊ တံ ဘိက္ခုံ - ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ - ရှိခိုးပြီး၍၊ ဧကမန္တံ - သင့်တင့် လျောက်ပတ်, တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ နိသိဒိတဗွံ - ရာ၏၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပုစ္ဆိတဗွာ - မေးထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ၊) ဘဂိန်ယော - တို့၊ သမဂ္ဂါ - ညီညွတ်ကြကုန် သည်၊ ဝါ- အားလုံးစုံကြကုန်သည်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ - ၁၊ ၁၆၇။) အတ္ထ - ဖြစ်ကြကုန်၏ လော၊ ဣတိ - ဤသို့မေးထိုက်ကုန်၏၊ အယျ - အရှင်၊ သမဂ္ဂါ - ကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဘဏန္တိ - အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဘဂနိယော - တို့၊ အဋ္ဌ - ကုန်သော၊ ဂရုဓမ္မာ - တို့သည်၊ ဝတ္တန္တိ - နှတ်၌ ဖြစ်ကုန်၏လော၊ ဝါ - နှုတ်တက်ရကုန်၏လော၊ ဣတိ - ဤသို့မေးထိုက်ကုန်၏။

အယျ, ဝတ္တန္တိ-ပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဘဏ္တန္တိ၊ (ဧဝံသတိ၊) ဘဂိနိယော-တို့၊ ဧသော-ဤဂရုဓမ်သည်၊ ဩဝါဒေါ-ဩဝါဒတည်း ဣတိ-သို့၊ နိယျာဒေတဗွော-နိဂုံးအုပ်ထိုက်၏။

အယျ, န ဝတ္တန္တိ-နှုတ်၌ မဖြစ်ပါကုန်၊ ဣတိ, သစေ ဘဏန္တိ၊ ဩသာရေတဗွာ-ပါဠိသက်သက် ရွတ်ပြထိုက်ကုန်၏၊ (ပါဠိကို သက်ရောက်စေထိုက်ကုန်၏ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊) (တိ၊) ဝဿသတူပသမ္ပန္ဓာယ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီး၍ အနှစ်တစ်ရာ ရှိသော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ တဒဟုပသမ္ပန္ဓဿ-ထိုနေ့၌ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက် သော၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏ အပေါ် ၌၊ (ကာတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) ဝါ-ရဟန်းကို၊ (အဘိဝါဒနံ စသည်၌ စပ်၊) အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးမှုကိုလည်းကောင်း၊ ဖစ္စုဌာနံ-ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို လည်းကောင်း၊ အဥလိကမ္ပံ-လက်အုပ်ချီမှုကိုလည်းကောင်း၊ သာမိစိကမ္ပံ-အရို အသေပြုမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကာတဗွံ-ပြုထိုက်၏၊ အယမွိ ဓမ္မော-ဤတရားကို လည်း၊ သက္ကတွာ-ကောင်းစွာ ပြု၍၊ ဂရုံ ကတွာ-အလေးအမြတ် ပြု၍၊ မာနေတွာ-မြတ်နိုး၍၊ ပူဇေတွာ-ပူဇော်၍၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ (အသက် နာည်သမျှ၊) အနတိက္ကမနီယော-မလွန်ကျူးအပ်, မလွန်ကျူးထိုက်။

ဘိကျွနိယာ-သည်၊ အဘိက္ခုကေ-သြဝါဒပေးမည့် ရဟန်းမရှိသော၊ အာဝါ သေ-ကျောင်း၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ န ဝသိတဗ္ဗံ-မနေရာ ၊ပေ၊ အနွဒ္ဓမာသံ-အစဉ်အားဖြင့် လခွဲတိုင်း၊ ကြင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၉၆။] ဘိကျွနိယာ-သည်၊ ဘိကျွသံဃ တော - မှ၊ ဥပေါသထပုစ္ဆကဉ္စ - ဥပုသ်နေ့ကို မေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပြါစိတ် ဘာဋီ-၁၊ ၁၇၃။] သြဝါခူပသင်္ကမနဉ္စ-သြဝါဒခံယူဖို့ရန် ချဉ်းကပ်ခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-အကျင့်တရားတို့ကို၊ ပစ္စာသီသိတဗွာ-တောင့်တ ထိုက်ကုန်၏၊ ဝါ-အလိုရှိထိုက်ကုန်၏။

ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာယ-နေပြီးသော၊ ဝါ-ဝါကျွတ်ပြီးသော၊ ဘိကျွနိယာ-သည်၊ ဥဘတော သံဃေ-နှစ်ဖက်သော (ဘိကျွ, ဘိကျွနီ) သံဃာ၌၊ တီဟိ-သုံးပါး ကုန်သော၊ ဌာနေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌေနဝါ-မြင်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ [ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၇၉။] သုတေနဝါ-ကြားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိသင်္ကာ ယဝါ-ယုံမှားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ-(ပြောဆိုဖို့ရန်) ဖိတ်မန်ရာ၏။

ဂရုဓမ္မံ-ကြီးလေးသော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့၊ အၛွာပန္နာယ-ရောက် သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဥဘတော သံဃေ-၌၊ ပက္ခမာနတ္တံ-ပက္ခမာနတ်ကို၊ စရိတဗ္ဗံ-ကျင့်ထိုက်၏။

ဒွေ ဝဿာနိ-၂ နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဆသု-၆ ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-သိက္ခာပုဒ် တို့၌၊ သိက္ခိတသိက္ခာယ-ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော၊ သိက္ခမာနာယ-သိက္ခ မာန်၏၊ (ဥပသမ္ပဒါ၌ စပ်၊) ဥဘတော သံဃေ-၌၊ ဥပသမ္ပဒါ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်း မ အဖြစ်ကို၊ ပရိယာသိတဗွာ-ရှာထိုက်၏၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ကေနစိ-တစ်စုံ တစ်ခုသော၊ ပရိယာယေန-အကြောင်းဖြင့်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ န အက္ကောသိတဗွော-မဆဲထိုက်၊ န ပရိဘာသိတဗွော-ဘေးကို ပြ၍ မခြိမ်းခြောက်ထိုက်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၁၈ဝ။] အဇ္ဇတဂွေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ဘိက္ခူသု-တို့၌၊ ဝစန ပထာ-စကားလမ်းကြောင်းကို၊ (သိလိုသူ, သိစေလိုသူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကား ကို၊) ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၈ဝ။] ဩဝဋော-တားမြစ်အပ်ပြီ၊ အနောဝဋော- အယျ, သမဂ္ဂါ-ညီညွတ်ကြကုန်သည်၊ (ဝါ-အားလုံးစုံကြကုန်သည်း) အမှ-ဖြစ်ပါ ကုန်၏၊ ဣတိ, ဘဏန္တံ ^၁-လျှောက်သော ဘိကျွနီသံယာကို၊ အညံ-ဂရုမမ်မှ အခြား သော၊ ဓမ္မံ-ကို၊ (သုတ္တ, အဘိဓမ္မတရားကို၊) သစေ ဘဏတိ-အကယ်၍ ဟောအံ့၊ ဝဂ္ဂါ-ဝဂ်တို့သည်၊ (မညီညွတ်ကုန်သည်၊) အမှ၊ ဣတိ, ဘဏန္တံ-ကို၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ဂရုဓမ္မေ-တို့ကို၊ သစေ ဘဏတိ-အံ့၊ သြဝါဒံ-ကို၊ အနိယျာဒေတွာ-နိဂုံးမအုပ်မူ၍၊ ၊ပေ။

၁၅၀။ အမ္မေကမ္မေ-၌၊ (ဘိက္ခုနောဝါဒကဟု သမုတ်ကြောင်း ကံက အမ္မေ ဖြစ်သည်ကို ရည်ရွယ်သည်၊) အမ္မေကမ္မသညီ-ဖြစ်၍၊ ဝဂ္ဂံ-ဝဂ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနိ သံဃံ-ကို၊ ဝဂ္ဂသညီ-ဝဂ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဩဝဒတိ-အံ့။ ∰

၁၅၂။ ဥဒ္ဒေသံ-ရွတ်ပြအပ်သော ပါဠိကို၊ (ဂရုမေ်ပါဠိကို၊) ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၈၂။ ဒန္တော-ပေးစဉ်၊ (ဘဏတိ-အံ့၊) ပရိပုစ္ဆံ-အဖန်ဖန် မေးအပ်သော အဋ္ဌ ကထာကို၊ ဒေန္တော၊ (ဘဏတိ၊) အယျ, ဩသာရေဟိ-ဂရုမေ်ပါဠိကို သက်ရောက် စေပါလော၊ (ရွတ်ပြပါလော၊) ဣတိ, ဝုစ္စမာနော-သော်၊ ဩသာရေတိ-အံ့၊ ပဉံ-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆတိ-မေးအံ့၊ ပဉံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ (ကထေတိ၊) အညသာ-၏၊ အတ္တာယ-ငှာ၊ ဘဏန္တံ-ဟောသော ရဟန်းကို၊ ဝါ-ဟောအပ်သော တရားကို၊ ဘိက္ခုနိယော, သုဏန္တိ၊ ဘိက္ခုနိယာ-အားလည်းကောင်း၊ သိက္ခမာနာယ-အားလည်းကောင်း၊ သာမဏေရိယာ-အားလည်းကောင်း၊ (ဩဝဒန္တသာ-ဂရုမေ်ဖြင့် ဆုံးမသော ရဟန်း ၏လည်းကောင်း၊) အနာပတ္တိ။

ဩဝါဒသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၂။ အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပုန်

(နာ) ၁၅၃။ ထေရာ, ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ပရိယာယေန-အလှည့် အကြိမ်အားဖြင့်၊ (အလှည့်ကျအားဖြင့်၊) ဩဝဒန္တိ ၊ပေ၊ ဒါနိ-ယခု၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ဩဝါဒေါ-သည်၊ ဣဒ္ဓေါ-ပြည့်စုံသည်၊ န ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ တညေဝ ဥဒါနံ-ထိုဥဒါန်းကလေးကိုပင်၊ အယျော စူဠပန္တကော-အရှင်စူဠပန္တကသည်၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ကာ ထပ်ကာ၊ ဘဏိဿတိ-ရွတ်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြ ကုန်ပြီ။

အဓိစေတသော-လွန်ကဲသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ရှိထသော၊ [ပါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၁၃၈၊ ၁၈၄။) အပ္ပမဇ္ဇတော-ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ထသော၊ မောန

⁽၁) ဘ**ထန္တံ။** ။ဘိက္ခုနီသံဃာကို ရည်ရွယ်၍ "ဘဏန္တံ့" ဟု ရှိသည်၊ ဘိက္ခုနီကို ရည်ရွယ်လျှင် " ဘဏန္တိံ့" ဟု ရှိရမည်။

ပထေသု-အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်၏ လမ်းကြောင်းဖြစ်သော, ၃၇ ပါး, ဗောမိပက္ခိယ တရားတို့၌၊ ဝါ-အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်၏ လမ်းကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာ ၃ ပါးတို့၌၊ သိက္ခတော-ကျင့်သော၊ တာဒိနော-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ (ဝါ-ဣဌာနိဋ္ဌ, ထိုနှစ်ဝကို, လုံးဝအတူ, ရှုတော်မူတတ်သော၊) ဥပသန္တဿ-ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်း အေးပြီးသော၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သတိမတော-သတိရှိသော၊ မုနိနော-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာနိ ၌၊ သောကာ-ဝမ်းနည်းခြင်းတို့သည်၊ န ဘဝန္တိ-မဖြစ် (မရှိ) တော့ကုန်။

အကျယ်။ ။အဓိစေတသော-စိတ်များထိပ်ခေါင်, ဉာဏ်ရောင်လျှံဖိတ်, အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်လည်း ရှိထသော၊ အပ္ပမဇ္ဇတော-ကုသိုလ်ကိစ္စ, ဟူသမျှ၌, နေ့ ညမရွေ့, မမေ့မလျော့ထသော၊ မောနပထေသု-အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်, လမ်းကြောင်းမှန်သည့်, သတိပဋ္ဌာန်စသား, ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌၊ ဝါ-အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်, လမ်းကြောင်းမှန်သည့်, ၃ တန်သော သိက္ခာတို့၌၊ သိက္ခတော-ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်နေသော၊ တာဒိနော-ထိုရဟန္တာအတူ ရှုအပ်သော၊ ဝါ-က္ကဋ္ဌာနိဋ္ဌ, ထိုနှစ်ဝကို, လုံးဝအတူ, ရှုတော်မူတတ်သော၊ ဥပသန္တဿ-ကိလေသာဟူ, အပူခပ်သိမ်း, ငြိမ်းအေးပြီးသော၊ သဒါ-နေ့ရောညဉ့်ပါ, ဘယ်ခါမလတ်၊ သတိ မတော-သတိမပြတ်, အမှတ်ရခြင်းရှိသော၊ မုနိနော-ပစ္စုပွန်သံသရာ, နှစ်ဖြာလောက, ကျနသိမြင်, ရဟန္တာအရှင်သန္တာန်၌၊ သောကာ-ဝမ်းတွင်းလှိုက်ဆူ, အပူ ခပ်သိမ်းတို့သည်၊ န ဘဝန္တိ-တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ, မဖြစ်ကြတော့ကုန်။

ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ဧဝမာဟံသု၊ (ကိi) "န ဒါနိ ၊ပေ၊ ဘဏိဿတီတိ"ဟူ၍၊ အဝေါစုမှာ နန္-ပြောခဲ့ကြသည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊
အာယသ္မာ စူဠပန္ထကော-သည်၊ တာသံ ဘိက္ခူနီနံ-တို့၏၊ ဣမံ ကထာသလ္လာပံဤစကားပြောသံကို၊ (ဤအပြန်အလှန် စကားပြောသံကို၊) အသောသိ-ပြီ၊ အထ
ခေါ-၌၊ အာယသ္မာ စူဠပန္ထကော-သည်၊ ဝေဟာသံ-ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တာပျံတက်၍၊ အန္တလိက္ခေ-ဆီးတားမထင်, ကြားအပြင်ဖြင့်, ရှုမြင်အပ်သော၊ အာကာ
သေ-ကောင်းကင်၌၊ စက်မတိပိ-စင်္ကြန်လည်း သွား၏၊ တိဋတိပိ-ရပ်လည်း ရပ်၏၊
နိသီဒတိပိ-ထိုင်လည်း ထိုင်၏၊ သေယျမွိ-အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကပ္မေတိ-ပြု၏၊ ဓူမာ
ယတိပိ ၁-အခိုးလည်း လွှတ်၏၊ ပဇ္ဇလတိပိ-အလျှံလည်း လွှတ်၏၊ အန္တရဓာယတိ
ပိ-ကွယ်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ တဝွေဝ ဥဒါနံ-ထိုဥဒါန်းကိုလည်းကောင်း၊ အညံသော၊ ဗဟုံ-သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံစ-ဘုရားစကားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဏတိရွတ်ဆို၏။

⁽၁) ရူမာယတိ**ိ**။ ။"ဓူမာယတီတိပိ-အခိုးကိုလည်း ပြု၏၊ ပဇ္ဇလတိ**ပိ-**အလျှံလည်း တောက်ပ၏" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း ပေါ် လွင်အောင် ပေးထားပါသည်။

အယျဿ စူဠပန္ထကဿ-၏၊ (ဩဝါဒေါ) ယထာ-ဩဝါဒကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ နော-ငါတို့၏၊ ဣတော-ဤနေ့မှ၊ ပုဗွေ-ရှေး၌၊ ဩဝါဒေါ-သည်၊ ဣဒ္ဓေါ-ပြည့်စုံသည်၊ န ဝတ ဘူတပုဗွော-မဖြစ်ဖူးပေစွတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

ယာဝ သမန္ဓကာရာ-ညဉ့်မှောင်မိုက်ရာ ကာလတိုင်အောင်၊ ဩဝဒိတ္ဝာ-ဆုံးမ၍၊ ဘဂ်ိနိယော-တို့၊ ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဥယျောဇေသိ-ပြန်လွှတ်ပြီ၊ နဂရဒ္ဝါရေ-မြို့တံခါးကို၊ ထက်တေ-ပိတ်ထားအပ်သော်၊ ဗဟိနဂရေ-မြို့ပြင်ပ၌၊ ဝသိတွာ-နေ၍၊ ကာလဿဝ-နံနက်စောစော၌ပင်၊ နဂရံ-မြို့သို့၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဣမာ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ အငြာပ္မစာရိနိယော-မြေတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ အာရာမေ-၌၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဝသိတွာ-နေပြီး၍၊ ဣဒါနိ-ယခုမှ၊ နဂရံ-သို့၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်လာကုန်၏၊ သူရိယေ-နေသည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-ဝင်လတ်သော်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒတိနာမ-ဆုံးမရသနည်း။

၁၅၅။ သူရိယေ~သည်၊ ဩဂ္ဂတေ-အောက်သို့ သက်လတ်သော်၊ (ဝါ-ဝင် လတ်သော်။)

၁၅၆။ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယ[ာ]-တစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီသံဃာ၌ မြင့်မြတ် သော ရဟန်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းမအား၊ ဩဝဒတိ-အံ့။

အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ နတိယံ။

၃။ သိုက္ခုနုပဿယသိုက္ခာပုန်

👼 ၁၅၈။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ, ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ-ဘိက္ခုနီတို့ ကျောင်းသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ, ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒန္တိ ၊ပေ၊ အယျေ-အရှင်မတို့၊ ဧထ-လာကြပါကုန်၊ ဩဝါဒံ-ဩဝါဒသို့၊ (ဩဝါဒပေးရာ အရပ် သို့၊) ဂမိဿာမ-သွားကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အယျေ-တို့၊ ယမ္ပိ-အကြင်အရပ်

(၁) ကေတော ဥပသမွန္နာယ။ ။ "ဧကတော ဥပသမွန္နာယ" ဟု လာသမျှ၌ တစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီသံဃာအထံဝယ် ရဟန်းဖြစ်သော ဘိက္ခုနီကို ယူရ၏၊ ဘိက္ခုသံဃာ တစ်ဖက်၌ ရဟန်းဖြစ်သော သာကီဝင်မင်းသမီး ငါးရာနှင့် ဘိက္ခုအဖြစ်မှ ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ လိင်ပြန်သော ဘိက္ခုနီအား သြဝါဒပေးမှု စသည်ပြုလျှင် ဆိုင်ရာသိက္ခာပုဒ်အလိုက် ပါစိတ် အာပတ် သင့်သည်။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၆၅၊ ၁၈၇။

သို့လည်း၊ မယံ, ဩဝါဒဿ-၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဂစ္ဆေယျာမ-သွား ကုန်ရာပါ၏၊ အယျာ-အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂီယာ-တို့သည်၊ ဣဓေဝ-ဤအရပ် သို့သာ၊ အာဂန္တာ-လာ၍၊ အမှေ-တို့ကို၊ ဩဝဒန္တိ။

၁၅၉။ မဟာပဇာပတိ-မည်သော၊ ဂေါတမီ-သည်၊ ဂိလာနာ-မကျန်းမာသည်၊ ဟောတိ၊ ဂေါတမီ-မီ၊ ကစ္စိ-အဘယ်သို့နည်း၊ ခမနီယံ -ကျန်းမာပါ၏လော၊ ယာ ပနီယံ-မျှတပါ၏လော၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အယျာ-တို့၊ မေ-တပည့်တော်အား၊ န ခမနီယံ-မကျန်းမာပါ၊ န ယာပနီယံ-မမျှတပါ၊ အယျာ-တို့၊ ဣင်္ဃ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ မမ္မံ-တရားကို၊ ဒေသေထ-ဟောတော်မူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ပုင္မေ-ရေး၌၊ မေ-အား၊ ထေရာ ဘိက္ခူ, အာဂန္တာ, ဓမ္မံ, ဒေသေန္တိ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ (ဝါ-မှာ၊) ဖာသု-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣဒါနိ ပန-ကား၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကုန်လျက်၊ ဓမ္မံ, န ဒေသေန္တိ-မဟောကြပါကုန်၊ တေန-ကြောင့်၊ မေ-၏၊ ဖာသု, န ဟောတိ-မဖြစ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ။

၁၆၁။ ယတ္တ-အကြင်အရပ် (အကြင်ကျောင်း) ၌၊ ဘိကျွနိယော-တို့သည်။ ဧကရတ္တမ္မိ-တစ်ညဉ့်မျှလည်း၊ ဝသန္တိ-နေထိုင်ကုန်၏၊ သော-ထိုအရပ် (ထိုကျောင်း) သည်၊ ဘိကျွနုပဿယောနာမ-မည်၏၊ ဂိလာနာ-သော၊ ဘိကျွနီနာမ-မည်သည်၊ သြဝါဒါယဝါ-သြဝါဒအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ (ဂရုဓမ်ဩဝါဒကို နာယူခြင်းအကျိုး ငှာလည်းတောင်း၊) သံဝါသာယဝါ-ဥပုသ်, ပဝါရဏာ စသော သံဝါသအကျိုးငှာ လည်းကောင်း၊ ဂန္တုံ-သွားခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်။

၁၆၂။ ဥပသမ္ပန္နာယ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းမ၌၊ ဥပသမ္ပန္နသညီ-ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သမယာ-ဆုံးမသင့်ရာ အခါကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ ဩဝဒတိ-အံ့။

၁၆၃။ သမယေ-ဆုံးမသင့်ရာ အခါ၌၊ (ဘိက္ခုနီ မကျန်းမမာဖြစ်ရာ အခါကို ဆိုလိုသည်၊) (ဩဝဒတိ-အံ့၊) ၊ပေ။

ဘိက္ခုနပဿယသိက္ခာပဒံ နိဋိတံ တတိယံ။

⁽၁) က**စို ဓမနီယံ။** ။လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။ အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာဋီ- ၃၊ ၆၅၄ ၌ ပြဲထားပြီ။

၄။ သာမိသသိက္ခာပုန်

၁၆၄။ ဆင္ဗဂ္ဂိယာ, ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဧဝံ, ဝဒန္တိ၊ (ကိi) ထေရာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒိတုံ-၄၁၊ န ဗဟုကတာ-ပြုအပ်သော များစွာ မြတ်နိုးမှု မရှိကုန်၊ အာမိသဟေတု-အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ထေရာ ဘိက္ခူ, ဘိက္ခုနိယော, ဩဝဒန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။ ⑤ ၁၆၆။ အာမိသဟေတူတိ-ကား၊ စီဝရဟေတု-သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်၊ (သက္ကာရ-ပူဇော်သက္ကာရ၊ ဂရုကာရ-အလေးပြုခြင်း၊ မာနန-မြတ်နိုးခြင်း၊ ဝန္ဒန-ရှိခိုးခြင်း၊) ပူဇနဟေတု-ပူဇော်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။

ဧဝံ ဝဒေယျာတိ-ကား၊ ဥပသမ္ပန္နံ-သော၊ သံဃေန-သည်၊ သမ္မတံ-သမုတ် အပ်သော၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကံ-ကို ၊ပေ။

၁၆၇။ အနုပသမ္ပန္နံ-ဥပသမ္ပန္န မဟုတ်သော၊ (သာမဏေဖြစ်သော၊) သံဃေန-သည်၊ သမ္မတံဝါ-သမုတ်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အသမ္မတံဝါ-မသမုတ်အပ် သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကံ-ဘိက္ခုနောဝါဒကကို၊ (ဤ၌ ရဟန်း မဟုတ်။)

အာမိသသိတ္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅။ စီဝရဒါနသိက္ခာပုန်

ာရေ။ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ အညတရိဿာ-တစ်ခုသော၊ ဝိသိခါယ-လမ်းမ၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရတိ-လှည့်လည်၏၊ အညတရာ-သော၊ ဘိက္ခုနီပိ-သည် လည်း၊ တဿာ ဝိသိခါယ-ထိုလမ်းမ၌၊ ပိဏ္ဍာယ စရတိ ၊ပေ၊ ဘဂ်ိနိ, ဂစ္ဆ-သွားပါ၊ အမုကသ္မိ-ထိုမည်သော၊ ဩကာသေ-အရပ်၌၊ ဘိက္ခာ-ဆွမ်းကို၊ ဒီယတိ-လောင်း လှူအပ်ပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ ၊ပေ၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ (ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီတို့သည်၊) အဘိဏှဒဿနေန-မပြတ်မြင်ခြင်းကြောင့်၊ သံ့ဒိဋ္ဌာ-သံဒိဋ္ဌမိတ်ဆွေတို့သည်၊ (ထိုဤအရပ်, ပေါင်းဆုံလတ်၍, မြင်အပ်ဖူးသော မိတ်ဆွေတို့သည်၊) ပြါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၁၈၉။ အဟာသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

တေန ခေါပန သမယေန-်၌၊ သံဃဿ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ ဘာဇီယတိ-ဝေဖန်အပ် ၏ ၊ပေ၊ ဘဂိနိ, အယံ-ဤသည်ကား၊ မေ-၏၊ စီဝရပဋိဝီသော-သင်္ကန်းအဖို့အစု တည်း၊ သာဒီယိဿသိ-သာယာမည်လော၊ (လက်ခံမည်လော၊) ဣတိ-ပြီ၊ အယျ, အာမ - မှန်ပါ၊ ဒုဗ္ဗလစီဝရာ - အားနည်းသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (သင်္ကန်းနွမ်းပါး, ရှားပါးသည်၊) အမှိ-ဖြစ်ပါ၏ ၊ပေ၊ စီဝရံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးလိုက်ပြီ ၊ပေ၊ အာဝုသော, ဒါနိ-ယခု၊ တေ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ ကရောဟိ-(ချုပ်ဆိုးမှု) ပြုပါ၊ ဘိက္ခု, တေ-၏၊ ဉာတိကာ-ဆွေမျိုးလော၊ အဉာတိကာ-ဆွေမျိုး မဟုတ်သူလော ၊ပေ၊ အဉာတ ကော-ဆွေမျိုး မဟုတ်သူသည်၊ (ဆွေမျိုး မတော်သူသည်၊) အဉာတိကာယ-ဆွေမျိုး မဟုတ်သူမ၏၊ (ဆွေမျိုး မတော်သူမ၏၊) ပဋိရူပံဝါ-လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ကောင်း၊ အပ္ပဋိရူပံဝါ-မလျောက်ပတ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ သန္တံဝါ-ထင်ရှားရှိ သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အသန္တံဝါ-ထင်ရှား မရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ န ဇာနာတိ-မသိနိုင်။

👼 ၁၇၀။ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ ပါရိဝတ္တကံ-လဲလှယ်အပ်သော၊ စီဝရံ-သင်္ကန်းကို၊ န ဒေန္တိ၊ ပဉ္စန္ရံ-ငါးဦးတို့အား၊ (သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတို့အား၊) ဘိက္ခုဿ-အား လည်းကောင်း၊ပေ၊ သာမဏေရိယာ-အားလည်းကောင်း၊ ပါရိဝတ္တကံ-လဲလှယ် အပ်သော သင်္ကန်းကို၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ။

၁၇၂။ အညာတိကာနာမျှပေ၊ အသမွဒ္ဓါ၊ ပြါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၄၊ ၄၉၉ စာပို့ခ် ၅၀၅ ၌ ရှုပါ။ စီဝရံနာမ-မည်သည်၊ ဆန္နံ-ကုန်သော၊ စီဝရာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-သော၊ ဝိကပ္ပနုပဂံ-ဝိကပ္ပနာသို့ ကပ်ရောက်သော၊ (ဝိကပ္ပနာ ပြုလောက်သော၊) ပစ္ဆိမံ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ စီဝရံ-တည်း။

၁၇၃။ ပါရိဝတ္တကာ-လဲလှယ်အပ်သော သင်္ကန်းကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ အညာတိကာယ-ဆွေမျိုး မတော်သော ရဟန်းမ၌၊ အညာတိကသညီ-ဆွေမျိုး မတော်သော ရဟန်းမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ စီဝရံ, ဒေတိ။

၁၇၄။ ဉာတိကာယ-ဆွေမျိုးတော်သော ရဟန်းမ၌၊ (ဒေတိ၊) ပါရိဝတ္တကံ-ကို၊ ပရိတ္တေနဝါ-အဖိုးနည်းသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊ ဝိပုလံ-အဖိုးများသော သင်္ကန်းကို၊ ဝိပုလေနဝါ-ဖြင့်လည်း၊ ပရိတ္တံ-ကို၊ (ဒေတိ၊) ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ဝိဿာ သံ ^၁-အကျွမ်းဝင်သည်ဖြစ်၍၊ ဂဏှာတိ၊ တာဝကာလိကံ ^၂-ထိုသုံးစွဲရာကာလ၌ ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ ဝါ-ထိုကာလမျှ သုံးစွဲထိုက်သော သင်္ကန်းကို။

စီဝရဒါနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

⁽၁) ဝိဿာသံ။ ။ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ - ၃၊ ၉၄။

⁽၂) တာစကာလိတ်။ ျပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ- ၃၊ ၉၂၊ ၉၇ ကို ကြည့်၍ "ထိုသုံးစွဲရာ ကာလ၌ ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို" ဟု ပေးသည်၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ, ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒ-၂၈၁ ၌ လာသော ယာဝကာလိကအဖွင့်ကို ကြည့်၍ "တာဝကာလိကံ-ထိုကာလမျှ သုံးစွဲထိုက် သော သင်္ကန်းကို" ဟု ပေးသည်။

၆။ စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုန်

၁၇၅။ အာယသ္မာ ဥဒါယီ-သည်၊ စီဝရကမ္မံ-သင်္ကန်းအမှုကို၊ (သင်္ကန်းချုပ် ဆိုးမှုကို၊) ကာတုံ-ငှာ၊ ပဋ္ဌော^၁-ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘန္တေ, သာဓု, အယျော-သည်၊ မေ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ သိဗ္ဗတု-ချုပ်ပေးတော်မူပါ၊ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ သိဗ္ဗိတွာ-ချုပ်ပြီး၍၊ သုရတ္တံ-တောင်းစွာ ဆိုးအပ်သည်ကို၊ သုပရိကမ္မ ကတံ-တောင်းစွာ ပြုအပ်သော ပရိကမ်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ, မဇ္ဈေ-(သင်္ကန်း) အလယ်၌၊ ပဋိဘာနစိတ္တံ-နှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ် သော မိန်းမရုပ်, ယောက်ျားရုပ်ကို၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၉ဝ။၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ-ထင်ပေါ် စေ၍၊ သံဟရိတွာ-ခေါက်၍၊ နိက္ခိပိ-သိမ်းထားပြီ ၊ပေ၊ ဘန္တေ, တံ စီဝရံ-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂိနို, ဟန္ဒ-ရော့၊ ဣမံ စီဝရံ-ကို၊ ယထာ သံဟတံ-အကြင်အကြင်ခေါက်အပ်သည့်အတိုင်း၊ (ခေါက်ထားသည့်အတိုင်း၊) ဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ နိက္ခိပိတွာ-သိမ်းထား၍၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ဘိက္ခုနိ သံဃော-သည်၊ ဩဝါဒံ-သို့၊ အာဂစ္ဆတိ-လာ၏၊ တဒါ-၌၊ ဣမံ စီဝရံ-ကို၊ ပါရုပိတွာ-ရန်း၍၊ (ရုံ၍၊) ဘိက္ခုနိသံဃဿ-၏၊ ပိဋိတော ပိဋိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောတ်က၊) အာဂစ္ဆ-လိုက်လာခဲ့ပါ၊ ဣတိ-ပြီ။

ယတြ-အကြင်ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ စီဝရေ-၌၊ ပဋိဘာနစိတ္တံ-ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေဿန္တိ နာမ-ထင်ပေါ် စေကြကုန်၏၊ ဣမာ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ယာဝ-အလွန်အကဲ သာ၊ ဆိန္နိကာ-ပြတ်သော ဩတ္တပ္ပရှိကုန်၏၊ ဓုတ္တိကာ-အပျော်အပါး, အကစား ကြူးကုန်၏၊ အဟိရိကာယော-အရှက်မရှိကုန်။

က္ကဒံ-ဤအမှုသည်၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊ ကမ္မံ-အမှုနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော ကုန်ပြီ၊ အယျဿ ဥဒါယိဿ-၏၊ (ကမ္မံ-တည်း၊) ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ယေပိ တေ-အကြင်သူတို့သည်လည်း၊ ဆိန္နကာ-ပြတ်သော သြတ္တပ္ပရှိကုန်၏၊ တေသမ္ပိ-ထိုသူ တို့အတွက်လည်း၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော အမှုသည်၊ န သောဘေယျ-မတင့်တယ်ရာ၊ အယျဿ ဥဒါယိဿ-၏အတွက်၊ ကိံ ပန-အဘယ်မှာ တင့်တယ် ရာအံ့နည်း။

၁၇၇။ သိဗွေယျာတိ-ကား၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ သိဗ္ဗတိ-အံ့၊ အာရာပထေ အာရာပထေ-အပ်လမ်းကြောင်းတိုင်း အပ်လမ်းကြောင်းတိုင်း၌၊ (အပ်နှုတ်တိုင်း, အပ်နှုတ်တိုင်း၌၊) ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၉၁။] အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။

⁽၁) **ပဋ္မော။** ။ပဋျစဝ ပဋ္ရော၊ ဝိမတိ- ၁၊ ၃၂၅။ ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၄၊ ၂၇၆။ ပါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၉၀။

၁၇၈။ အညာတိကာယ-၌၊ အညာတိကသညီ-၍၊ စီဝရံ-ကို၊ သိဗ္ဗတိဝါ-ကိုယ် တိုင်မူလည်း ချုပ်အံ့၊ သိဗ္ဗာပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း ချုပ်စေအံ့။

၁၇၉။ ဉာတိကာယ-၏၊ (စီဝရံ သိဗ္ဗတိ ဝါ သိဗ္ဗာပေတိ ဂါ၊) ၊ပေ၊ သိက္ခမာ နာယ-၏၊ သာမဏောရိယာ-၏၊ (စီဝရံ သိဗ္ဗတိ ဝါ သိဗ္ဗာပေတိ ဝါ။)

စီဝရသိဗ္ဗနည်က္ခာပဒံ နိဋိတံ ဆဋံ။

ဂူး သံဝိဓာနသိက္ခာပုန်

၁၈၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ, ဘိက္ခုနီဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ, သံဝိဓာယ[ာ]-ကောင်းစွာ စီစဉ်၍၊ ဝါ-တိုင်ပင်၍၊ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ-တစ်ကြောင်းတည်း ရှည်သော ခရီးကို၊ ကြင်္ခါ ဘာဋီ-၂၊ ၈၁။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၆၃။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ-သွားကြကုန်၏ ၊ပေ၊ မယံ- 🛒 တို့သည်၊ သပဇာပတိကာ-ဇနီးနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ အာဟိဏ္ဍာမ ယထေဝ-လှည့်လည်ကြသကဲ့သို့ပင်၊ ဧဝမေဝ-ဤ့အတူပင်၊ သကျပုတ္တိယာ-သာကီ ဝင်မင်းသား, ဘုရားသားတော်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိ သံဝိဓာယ, အာဟိဏ္ဍန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကဲ့ရဲ့ကြကုန်ပြီ။

၁၈၁။ သမ္မဟုလာ-သုတ္တန်နည်းလာ, များစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခူစ-တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သာကေတာ-သာကေတ မြို့မှ၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္ရာ-ရှည်သော ခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပေ၊ မယမ္ပိ-တို့သည်လည်း၊ အယျေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ, ဂမိဿာမ-သွားကြပါမည်၊ (လိုက်ကြပါမည်၊) ဣတိ-ဤသို့ပြောကုန်ပြီ ၊ပေ၊ တုမှေဝါ-သင်တို့သည်သော်လည်း၊ ပထမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဂစ္ဆထ-သွားကြပါကုန်၊ မယံဝါ-ငါတို့သည်သော်လည်း၊ ဂမိဿာ မ-သွားကြပါမည်၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ။

ဘန္တေ-တို့၊ အယျာ-တို့သည်၊ အဂ္ဂပုရိသာ-မြတ်သော ယောက်ျားတို့ပါတည်း၊ အယျာဝ-တို့သည်သာ၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဂစ္ဆထ-ကုန်၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အထခေါ-၌၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ ဂစ္ဆန္တီနံ J-လိုက်သွားကုန်သော၊ တာသံ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ (ပတ္တ

- (၁) သံဝိမာယ။ ။သံသဒ္ဒါ၏ သမ္မာအနက်ကို ယူ၍ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးထားပါသည်၊ ကခ်ါဘာသာဋီကာ၌ သဟအနက်ကို ယူ၍ "သံဝိဓာယ-သဘောတူ စီစဉ်၍" ဟု ပေးတော်မူသည်။ ပြါစိတ်ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၉၂။ ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၈၁။]
- (၂) ပစ္လာ ဂစ္လန္တီနံ။ ။"တာသံ ဘိက္ခုနီနံ ပစ္သာ ဂစ္လန္တိနံ" ဟု ရှိ၏၊ ဤပုဒ်ကို အစ္ဆိန္ခဲံသု၌ တိုက်ရိုက် စပ်၍ မရ၊ ထို့ကြောင့် "ပတ္တစီဝရံ" ဟု ပါဌသေသ ထည့်ရသည်၊ "တာသံ ဘိက္ခုနီနံ ပစ္ဆာ ဂစ္ဆန္တီနံ" ပုဒ်တို့ကို ဒူသေသုံ၌လည်း စပ်၍ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် "တာ ဘိကျွနိသော

ဘူတဂါမဝဂ်

စီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊) အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ စောရာ-သူခိုးဓားပြတို့သည်၊ အစ္ဆိန္ဒိသုစ-လုလည်း လုယူကြကုန်ပြီ၊ (ပစ္ဆာ-မှ၊ ဂစ္ဆန္တိယော-လိုက်သွားကုန်သော၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊) ဒူသေသုံစ-ဖျက်လည်း ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ။

ေ သတ္ထဂမနီယေ-ကုန်သည်အပေါင်းနှင့် အတူသွားထိုက်သော၊ သာသင်္က သမ္မတေ-ယုံမှားဖွယ် ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ သပ္ပဋိဘယေ-ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေ-ခရီး၌၊ ဘိက္ခုနိယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ, သံဝိဓာယ, ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ-ကို၊ ပဋိ ပဇ္ဇိတုံ-၄၁၊ အနုဇာနာမိ။

၁၈၃။ သဋိန္တိ-ကား၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-အတူတကျ သံိဓာ ယာတိ-ကား၊ ဘဂိနိ-နှမ၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြကုန်စို့၊ အယျ-အရှင်၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြစို့၊ (ရဟန်းက စ၍ တိုင်ပင်ပုံ၊) အယျ-အရှင်၊ ဂစ္ဆာမ-စို့၊ ဘဂိနိ-နှမ၊ ဂစ္ဆာမ-စို့၊ (ဘိကျွနီ က စ၍ တိုင်ပင်ပုံ၊) အဇ္ဇဝါ-ယနေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဟိယျောဝါ-နက်ဖြန်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ပရေဝါ-သဘက်ခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆာမ၊ ဣတိ, သံဝိဒဟတိ-ကောင်းစွာ စီစဉ်အံ့၊ (တိုင်ပင်အံ့။)

အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပီတိ-တား၊ ကုက္ကုဋသမ္ပာတေ-ကြက်တို့၏ တောင်းစွာ ပုံကျရာဖြစ်သော၊ ဝါ-ကြက်ပုံတစ်ကျ ဝေးသော၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၉၃။ ဂါမေ-ရွာ၌၊ ဂါမန္တရေ ဂါမန္တရေ-ရွာတစ်ပါးတိုင်း, ရွာတစ်ပါးတိုင်း၌ ၊ပေ၊ အဂါမကေ-ရွာမရှိသော၊ အရညေ-တော၌၊ အဒ္ဓယောဇနေ အဒ္ဓယောဇနေ-ယူဇနာဝက်တိုင်း, ယူဇနာဝက်တိုင်း၌ ၊ပေ၊ သတ္ထဂမနီယော-သော၊ မဂ္ဂေါနာမ-မည်သည်၊ သတ္ထေန-ကုန်သည်အပေါင်းနှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဂန္တုံ-ငှာ၊ သက္ကာ-စွမ်းနိုင်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်။

သာသင်္ကနာမ-မည်သည်၊ တသ္မိ ဂါမေ-ထိုခရီး၌၊ စောရာနံ-သူခိုး, ဓားပြ, သူပုန်တို့၏၊ နိဝိဋ္ဌောကာသော-သက်ဝင်တည်နေရာ အရပ်ကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင် အပ်၏၊ ဘုတ္တောကာသော-စားအပ်ရာ အရပ်ကို၊ (ဌိတောကာသော-တည်ရာ အရပ်ကို၊ နိသိန္ဓောကာသော-ထိုင်ရာ အရပ်ကို၊) နိပန္နောကာသော-လျောင်းရာ (အိပ်ရာ) အရပ်ကို၊ ဒိဿတိ။

သပ္ပဋိဘယံနာမ-မည်သည်၊ တသ္မိ မဂ္ဂေ-၌၊ စောရေဟိ-တို့သည်၊ မနုဿာ-တို့ကို၊ ဟတာ-သတ်ထားအပ်သည်တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ ဝိလုတ္တာ-လုယက်အပ်သည်တို့ကို၊ အာကောဋိတာ-ရိုက်နှပ်အပ်သည်တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ၊ သပ္ပဋိ

ပစ္ဆာ ဂစ္ဆန္တိယော" ဟု ဝိဘတ်ပြင်၍ အနက်ပေးရသည်၊ "ဒူသေသုံ-ပျက်စီးစေကြကုန်ပြီ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း ဝေါဟာရတ္ထ ပေးထားပါသည်။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၉၂။]

ဘယံ-ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော အရပ်သို့၊ ဂန္တာ-သွားပြီး၍၊ အပ္ပဋိဘယံ-ဘေးရန် မရှိသော အရပ်ကို၊ ဒဿေတွာ-ညွှန်ပြ၍၊ ဘဂ်ိနိယော-တို့၊ ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဥယျောဇေတဗ္ဗာ-စေလွှတ်ထိုက်ကုန်၏။

၁၈၄။ သမယာ-သွားသင့်ရာ အခါကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ သံဝိဒဟိတေ**-**ကောင်းစွာ စီစဉ်ခြင်း၌၊ သံဝိဒဟိတသညီ- "ကောင်းစွာ စီစဉ်ခြင်း" ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ-ကို၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဂါမန္တရမ္ပိ-ရွာတစ်ပါးသို့လည်း၊ (အခြားရွာသို့လည်း၊) ပဋိပဇ္ဇတိ-အံ့၊ (သံဝိဒဟိတေ-ကောင်းစွာ စီစဉ်အပ်သော ခရီး၌၊ သံဝိဒဟိတသညီ-"ကောင်းစွာ စီစဉ်အပ်သော ခရီး" ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ဟုလည်း ပေးနိုင်သည်၊) ဘိက္ခု-သည်၊ သံဝိဒဟတိ-စီစဉ်၏၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ န သံဝိဒဟတိ။

၁၈၅။ သမယေ-၌၊ (သံဝိဒဟိတ္ဂာ ဂစ္ဆတိ၊) အသံဝိဒဟိတ္ဂာ-ကောင်းစွာ မစီ စဉ်မူ၍၊ ဝါ-မတိုင်ပင်မှု၍၊ ဂစ္ဆတိ ၊ပေ၊ ဝိသင်္ကေတေန-အချိန်းအချက် ကင်းသဖြင့်၊ (အချိန်းအချက် လွှဲသဖြင့်၊) ဂစ္ဆန္တိူ၊အဓိပ္ပာယ်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီ-၁၊ ၁၉၆၌ ရှူ၊]

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ သတ္တမံ။

၈။ နာဝါဘိရတနသိက္ခာပုန်

၁၈၆။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ, ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနီဟိ, သဒ္ဓိ, သံဝိဓာယ[ာ]-သဘောတူ စီစဉ်၍၊ ဝါ-တိုင်ပင်၍၊ ဧကံ-တစ်စင်းတည်းသော၊ နာဝံ-လှေကို၊ အဘိရုဟန္တိ-တက်စီးကြကုန်၏ ၊ပေ၊ မယံ-တို့သည်၊ သပဇာပတိကာ-ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နာဝါယ-ဖြင့်၊ ကီဠာမ ယထေဝ-ပျော်မြူးကြကုန်သကဲ့သို့ပင်၊ (ကစားကြကုန်သကဲ့သို့ပင်၊) 80690 ICOII

၁၈၇။ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ နဒီ-မြစ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ တရိတဗွာ-ကူး ထိုက်သည်၊ (ဖြတ်ထိုက်သည်၊) ဟောတိ ၊ပေ၊ မယမွိ-တို့သည်လည်း၊ အယျေဟိ- 🗐 တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ, ဥတ္တရိဿာမ-ကူးကြပါမည်၊ တိရိယံ-ဖီလာ၊ (ကန့်လန့်၊) တရဏာယ^၂ ဖြတ်ကူးခြင်း၌၊ ဝါ-ဖြတ်ကူးခြင်းငှာ၊ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိ သံဝိဓာယ, ဧကံ နာဝံ-ကို၊ အဘိရုဟိတုံ-တက်စီးခြင်း၄၁၊ အနုဇာနာမိ။

⁽၁) သံဝိဓာယ။ ။ဤနေရာ၌ "သဘောတူ စီစဉ်၍" ဟု ပေးတော်မူ၏။ ပြါစိတ် ဘာသာဋီ- ၁၊ ၁၉၆။

⁽၂) တိရိယံ တရဏာယ။ ။ရှေးနိဿယ၌ " တိရိယံ - ဖီလာ၊ (ကန့်လန့်၊) တရဏာယ - ကူးသော၊ ဘိက္ခုနိယာ - နှင့် " ဟု ဘိက္ခုနိယာ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်

ဘူတဂါမဝင်္ဂ

၁၈၉။ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ အဘိရုဠေ-တက်စီးပြီးလတ်သော်၊ (ဝါ-တက်စီး ပြီးရာ အခါ၌၊) ဘိက္ခု-သည်၊ အဘိရုဟတိ-အံ့၊ ဘိက္ခုမို-သည်၊ အဘိရုဠေ-လတ် သော်၊ (ဝါ-၌၊) ဘိက္ခုနီ-သည်၊ အဘိရုဟတိ-အံ့၊ ဥဒ္ခံဂါမိနိန္တိ-ကား၊ ဥဇ္ဇဝနိကာယ-အထက်သို့ သွားသော လှေဖြင့်၊ (အထက်သို့ ဆန်သော လှေဖြင့်၊) ပြါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၁၉၇။ (ကီဠတိ-၏၊) အဓောဂါမိနိန္တိ-ကား၊ ဩဇဝနိကာယ-အောက်သို့ သွား သော လှေဖြင့်၊ (အောက်သို့ စုန်သော လှေဖြင့်၊) (ကီဠတိ။) [စပ်ပုဒ် မရှိ၍ အဋ ကထာ၌ "ကီဠတိ" ဟု ထည့်၍ စပ်သည်။)

၁၉၀။ သံဝိဒဟိတေ-၌၊ သံဝိဒဟိတသညီ-ရှိသည်ဖြစ်၍၊ တိရိယံ-ဖီလာ၊ တရဏာယ-ကို၊ အညတြ-၍၊ ဥဒ္ဓံဂါမိနိ'ဝါ-အထက်သို့ ဆန်တက်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အဓောဂါမိနိ'ဝါ-အောက်သို့ စုန်ဆင်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဧကံ-သော၊ နာဝံ-ကို၊ အဘိရုဟတိ-အံ့။

၁၉၁။ တိရိယံ-ကို၊ တရဏာယ-၌လည်းကောင်း၊ အသံဝိဒဟိတွာ-သဘောတူ မစီစဉ်မူ၍၊ ဝါ-မတိုင်ပင်မူ၍၊ အဘိရဟန္တိ-ကုန်၏။

နာဝါဘိရုတနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉။ ပရိပါစိတသိတ္မွာပုန်

၁၉၂။ ထုလ္လနန္ဒာ-မည်သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ အညတရဿ-သော၊ ကုလ ဿ-အမျိုး၏၊ ကုလူပိကာ-အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သူသည်၊ နိစ္စဘတ္တိကာ-နိစ္စဘတ်ရှိသူသည်၊ ဟောတိ၊ တေနစ ဂဟပတိနာ-ထိုအိမ့်ရှင်သူကြွယ်သည်လည်း၊ ထေရာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်ထားအပ်ကုန် သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပေ၊ ဂဟပတိ, ကိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ ပဟူတံ-များစွာသော၊ ဣဒံ ခါဒနီယံ - ကို၊ ဣဒံ ဘောဇနီယံ - ကို၊ ပဋိယတ္တံ - စီစဉ်အပ်သနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြောပြီ။

အယျေ-အရှင်မ၊ မယာ-သည်၊ ထေရာ-တို့ကို၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန် ပါကုန်ပြီ၊ ဂဟပတိ, တေ-၏၊ ထေရာ-တို့သည်၊ ကေ ပန-အဘယ်သူတို့နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ အယျော သာရိပုတ္တော-အရှင်သာရိပုတ္တရာ ၊ပေ၊ အယျော ရာဟုလော-အရှင်ရာဟုလာ၊ (စုစုပေါင်း တစ်ကျိပ်တစ်ပါး၊) ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဂဟပတိ,

ပေးတော်မူ၏၊ [ဘုရားကြီးနိဿယ-၇၁။] ဤ၌ အနာပတ္တိဝါရလာ တိရိယံ တရဏာယကို ကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၁၉၇။] သိက္ခာပုဒ်၌ ပါသော "အညတြ တိရိယံ တရဏာယ"၌ကား "တိရိယံ-ဖီလာ (ကန့်လန့်)၊ တရဏာယ-ဖြတ်ကူးခြင်းကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍" ဟု ဆိုပါ။ ပြါတိမောက်ဘာဋီ-၂၆၅။] ကိံ ပန-အဘယ့်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ မဟာနာဂေ (မဟာနာဂေသု)-ရဟန္တာကြီးတို့ သည်၊ တိဋမာနေ(တိဋမာနေ)-တည်ရှိပါကုန်လျက်၊ စေဋကေ-နောက်လိုက် ရဟန်း ငယ်တို့ကို၊ နိမန္တေသိ-ပင့်ဖိတ်ရ သနည်း၊ (တစ်နည်း) ဂဟပတိ, ကိံ ပန-ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ မဟာနာဂေ-တို့ကို၊ တိဋမာနေ-တည်ရှိသည်တို့ကို၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၁၉၈။ အဒိသွာ-မမြင်မူ၍၊ စေတကေ-တို့ကို၊ နိမန္တေသိ-သနည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

အယံ စရဟိ-ဤသည်ကား၊ ထုလ္လနန္ဒာယ-ေသာ၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ဝိပ္ပကတာ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော၊ (ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော၊) ဝါ-ပြောဆဲဖြစ်သော၊ အန္တရာကထာ-အကြား၌ ဖြစ်သော စကားတည်း၊ အထ-ပြောဆို၍ မပြီးသေးမီ၊ ထေရာ-ကုန်သော၊ တေ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပဝိသိံသု-ဝင် လာကုန်ပြီ၊ ဂဟပတိ, သစ္စံ-မှန်ပေ၏၊ တယာ-သည်၊ မဟာနာဂါ-တို့ကို၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ။

အယျေ, ဣဒါနေဝ-ယခုပင်၊ တွံ-သည်၊ စေဋကေ-တို့ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ ဣဒါနေဝ-ယခုပင်၊ မဟာနာဂေ-တို့ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ယရတောစ-အိမ်မှလည်း၊ နိဣဖို-နှင်ထုတ်ပြီ၊ နိစ္စဘတ္တဥ္စ-နိစ္စဘတ်ကိုလည်း၊ (အမြဲ ဆွမ်းဝတ်ကိုလည်း၊) ပစ္ဆိန္ဒိ-ဖြတ်ပြီ၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ဇာနံ-သိလျက်၊ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတံ-ဘိက္ခုနီသည် ထက်ဝန်းကျင် ကျက်စေအပ်သော၊ (ဝါ)-ဘိက္ခုနီစီမံအပ်သော၊ ပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ ဘုဥ္ပိဿတိနာမ-စားရသနည်း။

၁၉၃။ အညတရော ဘိက္ခု, ရာဇဂဟာ-မှ၊ (နိက္ခမိတ္ပာ၊) ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်း ပြုခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ ဉာတိကုလံ-အမျိုးအိမ်သို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ စိရဿမ္ပိ-ကြာမြင့်မှလည်း၊ ဘဒန္တော-အရှင်မြတ်သည်၊ အာဂတော-ကြွလာပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ သက္ကစ္စံ - ရိုသေစွာ၊ ဘတ္တံ, အကံသု - ပြုကုန်ပြီ၊ တဿ ကုလဿ-၏၊ ကုလူပိကာ-အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ တေ မနုဿ-တို့ကို၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိုံ) အာဝုသော-ငါ့ရှင်ဒါယကာတို့၊ အယျသာ-

⁽၁) အယျော ဒေ၀ဒတ္တော စသည်။ ။တောကာလိကောတိ အာဒီနိ စတုန္နံ ဒေဝ ဒတ္တပက္ခိကာနံ ဂဏပါမောက္ခာနံ နာမာနိ၊ သာရတ္ထ-၃၊ ၄၁၅ ကို ကြည့်၍ အရှင်ဒေဝဒတ်ကို ချန်၍ ကျန်လေးပါး ရှိရမည်၊ အရှင်ဒေဝဒတ်ပါ ထည့်လျှင် ငါးပါးဖြစ်၏။

အား၊ ဒေထ-လှူကြပါကုန်၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တော-ကုက္ကုစ္စကို ပြုလျက်၊ န ပဋိဂ္ဂဟေသိ-မခံယူ၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိတုံ-လှည့်လည်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဆိန္နတတ္တော-ပြတ်သော ဆွမ်းရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဂိဟိသမာရမ္ဘေ-လူတို့ အား ထုတ်အပ်သော ဆွမ်း၌၊ (လူတို့ စီစဉ်အပ်သော ဆွမ်း၌၊) ဇာနံ-လျက်၊ ဘိက္ခုနိ

ပရိပါစိတံ-သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ ဘုဍိတုံ, အနုဇာနာမိ။

ဘူတဂါမဝဂ်

ာ ၁၉၅။ ပရိပါစေတိနာမ-မည်သည်၊ ပုဗွေ-၌၊ အဒါတုကာမာနံ-လှူခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်သော၊ အကတ္တုကာမာနံ - ပြုလုပ်ခြင်းငှာ အလိုမရှိသူတို့အား၊ အယျော-သည်၊ ဘာဏကော-ရွတ်ဆိုတတ်၏၊ [ဒီယဘာဏက စသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။] (ဗဟုဿုတော-များသော သုတရှိ၏၊ သုတ္တန္တိကော-သုတ္တန်ကို တတ်သိနားလည်၏၊ ဝိနယဓရော-ဝိနည်းကို ဆောင်၏၊ ဓမ္မကထိကော-တရားစကား ပြောတတ်၏၊) အယျဿ-အား၊ ဒေထ-လှူကြပါကုန်၊ အယျဿ-၏အတွက်၊ ကရောထ-ပြုကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့စီမံ၏၊ ဧသာ-ဤဘိက္ခုနီသည်၊ ပရိပါစေတိနာမ-မည်၏။

ဂိဟိသမာရမ္ဘောနာမ-မည်သည်၊ ဉာတကာဝါ-ဆွေမျိုးတို့သည်သော်လည်း ကောင်း၊ ပဝါရိတာဝါ-ဖိတ်မံထားသူတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ပကတိပဋိယတ္တံ ဝါ - ပင်ကိုယ်အားဖြင့် စီရင်အပ်သော ဆွမ်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ။

ပုဗွေ-၌၊ ဂိဟိသမာရမ္ဘာ-လူတို့ အားထုတ်အပ်သော ဆွမ်းကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ ဘုဥ္ရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အံ့၊ အဈွောဟာရေ အဈွောဟာရေ-ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်တိုင်း, ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်တိုင်း၌၊ ဝါ-စားမျိုတိုင်း စားမျိုတိုင်း၌။

၁၉၆။ ပရိပါစိတေ-ထက်ဝန်းကျင် ကျက်စေအပ်သော ဆွမ်း၌၊ ဝါ-ထက် ဝန်းကျင် စီမံအပ်သော ဆွမ်း၌။

၁၉၇။ ပုဗွေ-၌၊ ဂိတိသမာရမ္ဘေ-လူတို့ အားထုတ်အပ်သော ဆွမ်း၌၊ သိက္ခ မာနာ-သည်၊ ပရိပါစေတိ-အံ့၊ပေ၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ယာဂု, ခဲဖွယ်, သစ်သီးငယ်, သစ်သီးကြီး၌ ၊ပေ။

ပရိပါစိတသိက္ခာပဒံ နိဋိတံ နဝမံ။

၁၀။ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

⇒ ၁၉၈။ အာယသ္မတော ဥဒါယိဿ-အရှင်ဥဒါယီ၏၊ ပုရာဏဒုတိယိကာ-ရှေး၌ ဖြစ်သော နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မသည်၊ (ဝါ-ဇနီးဟောင်းသည်၊) ဘိက္ခုနီသု-တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းပြုသည်၊ ဟောတိ၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ အာယသ္မတော ဥဒါယိဿ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ အဘိက္ခဏံ-မပြတ်၊ အာဂစ္ဆတိ-လာ၏၊ အာယသ္မာ ဥဒါယီ-သည်၊ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ-နှင့်၊ ဧကော ဧကာယ-တစ်ယောက်ချင်းချင်း၊ ရတော-နား၏ ကွယ်ရာအရပ်၌၊ နိသဇ္ဇံ-ထိုင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြုပြီ။

၂၀၀။ ရဟောနာမ ၊ပေ၊ သောတုံ။ [ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၄၊ မျက်နှာ-၄၈၇၊ စာပိုဒ် ၄၅၄ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၀၂။ ယောကောစိ-အမှတ်မရှိ တဟ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဝိညူ-တတ်သိ နားလည်သော၊ ဒုတိယော-နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်သည်၊ ဟောတိ၊ တိဋ္ဌတိ-ရပ်၏၊ န နိသီဒတိ-မထိုင်၊ အရဟောပေက္ခော-ဆိတ်ကွယ်ရာ မဟုတ်ဟု ရှုငဲ့ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (နိသီဒတိ၊) အညဝိဟိတော-တစ်ပါးသော အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိသီဒတိ။

ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ ဒသမီ။

တဿ-ထိုဩဝါဒဝဂ်၏၊ ဉန္ဒါနံ-ဉန္ဒါန်းကား၊ အသမ္မတ-မသမုတ်အပ်ဘဲ ဆုံးမ သော သိက္ခာပုဒ်၊ အတ္ထင်္ဂတ-နေဝင်မှ ဆုံးမသော သိက္ခာပုဒ်၊ ဥပဿယ-ဘိက္ခုနီမ တို့၏ ကျောင်းသို့ သွား၍ ဆုံးမသော သိက္ခာပုဒ်၊ အာမိသ-အာမိသကြောင့် ဆုံးမ၏ ဟု ပြောသော သိက္ခာပုဒ်၊ ဒါနေန-သင်္ကန်းပေးသော သိက္ခာပုဒ်၊ သိဗ္ဗတိ-သင်္ကန်း ချုပ်ပေးသော သိက္ခာပုဒ်၊ အဒ္ဓါနံ-ရှည်သော ခရီးကို အတူသွားသော သိက္ခာပုဒ်၊ နာဝံ-လှေအတူ စီးသော သိက္ခာပုဒ်၊ ဧကော ဧကာယ-တစ်ယောက်ချင်းချင်း ထိုင်နေသော သိက္ခာပုဒ်၊ တေ-ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဒသ-ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ဣတိ-ဤကား ဥန္ဒါန်းတည်း။

ဩဝါဒဝဂ် ပြီး၏။

 $\mathbf{e}_{\mathbf{u}^{2}}\mathbf{e}_{\mathbf{v}^{2}}\mathbf{e}$

၄။ တောဇနဝဂ္ဂ

၁။ အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုန်

၂၀၃။ သာဝတ္ထိယာ-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ အညတရဿ-သော၊ ပူဂဿ-ကောင်းမှုပြုသော အသင်း၏၊ အာဝသထပိဏ္ဍော -တည်းခိုရာ စရပ် စသည်၌ ဆွမ်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပညတ္တော-ဝတ်တည်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊ ပိဏ္ဍံ-ကို၊ အလာမာနာ-မရကုန်လတ်သော်၊ အာဝသထံ-လာ၍ နေရာအရပ်သို့၊ ဝါ-တည်း ခိုရာ စရပ်သို့၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ ၊ပေ၊ သက္ကစ္စံ-စွာ၊ ပရိဝိသိသု-လုပ်ကျွေး ကြကုန်ပြီ ၊ပေ၊ မယံ, အာရာမံ, ဂန္ဓာ, ကိံ-အဘယ်ကို၊ ကရိဿာမ-ပြုကုန်တော့ အံ့နည်း၊ ဟိယျောပိ-နက်ဖြန်၌လည်း၊ ဣဓဝ-ဤအရပ်သို့သာ၊ အာဂန္တဗွံ-လာထိုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုစရပ်၌ပင်၊ အနုဝသိတွာ အနုဝသိတွာ ၂- နေ့စဉ်နေ၍ နေ့စဉ်နေ၍၊ အာဝသထပိဏ္ဍံ -တည်းခိုရာ စရပ်စသည်၌ (ဝတ်တည်အပ်သော) ဆွမ်းကို၊ ဘုဍ္ဇန္တီ-စားကြကုန်၏၊ တိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ အပသက္ကန္တီ-ဖဲသွားကြကုန်၏။

👼 ဣမေသညေဝ-ဤရဟန်းတို့၏ အတွက်သာ၊ အာဝသထပိဏ္ဍော-ကို၊ န ပညတ္တော - ဝတ်တည်ထားအပ်သည် မဟုတ်၊ သဗ္ဗေသညေဝ - အားလုံးတို့၏ အတွက်ပင်၊ အာဝသထပိဏ္ဍော-ကို၊ ပညတ္တော-အပ်ပြီ။

၂၀၄။ အာယသ္မွာ သာရိပုတ္တော-သည်၊ ကောသလေသု-ကောသလာမည် သော၊ ဇနပဒေ-ဇနပုဒ်၌၊ (တိုင်း၌၊) သာဝတ္ထိ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-လတ်သော်၊ ယေန-၌၊ အညတရော-သော၊ အာဝသထော-တည်းခိုရာ စရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) စိရဿမွိ-ကြာမြင့်မှလည်း၊ ထေရော - သည်၊ အာဂတော - ကြွလာပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ သက္ကစွဲ-ကောင်းစွာ ပြု၍၊ ဝါ-ရိုသေစွာ၊ ပရိဝိသိံသု-ပြုစု လုပ်ကျွေးကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ-၌၊ ဘုတ္တာဝိဿ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသော၊ အာယသ္မတော သာရိ ပုတ္တဿ-၏၊ ခရော-ကြမ်းတမ်းသော၊ အာတဓော-အနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ဖြစ်ပြီ၊ တမှာ အာဝသထာ-မှ၊ ပက္ကမိတုံ-ငှာ၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဘန္တေ, ဘုဥထ-ဘုဉ်းပေးတော် မူပါကုန်၊ (တစ်ပါးတည်း ဖြစ်သော်လည်း လေးစားသောအားဖြင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် လျှောက်သည်၊ "ဘုဉ်းပေးတော်မူကြပါကုန်" ဟု "ကြ" မထည့်နှင့်၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

⁽၁) အာ၀သထပိတ္ကော။ ျပါတိမောက်ဘာသာဋီကာကို ကြည့်၍ ပေးထားပါသည်။ ပိဏ္ဍကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ "ထမင်း" ဟု ပေးတော်မူ၏။ ပြါတိမောက်ဘာဋီ-၂၆၇။ ပါစိတ် ဘာဋီ- ၁၊ ၂၀၁။ ကခ်ါဘာဋီ-၂၊ ၈၈။]

⁽၂) **အန၀သိတ္မွာ။** ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၀၃ ကို ကြည့်၍ ပေးထားပါသည်း ကခ်ီါ ဘာဋီ၌မူ "နောက်ထပ် နေ၍" ဟု ပေးတော်မူ၏။ ကြင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၈၉။]

ဘဂဝတာ - သည်၊ အနုဝသိတွာ အနုဝသိတွာ - ၍၊ အာဝသထ်ပိဏ္ဍံ - ကို၊ ဘုဥိုတုံ-ငှာ၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-၍၊ ကုက္တုစ္စာယန္တော-ကုက္ကုစ္စ ကို ပြုလျက်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂ဝ၁။) န ပဋိဂ္ဂဟေသိ-မခံယူ၊ ဆိန္နတတ္တော-ပြတ်သော ဆွမ်းရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဂိလာနေန-မကျန်းမာသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ အနုဝသိတွာ အနုဝိသတ္တာ, အာဝသထပိဏ္ဍံ, ဘုဍိုတုံ, အနုဇာနာမိ။

ြာ ၂၀၆။ အဂိလာနောနာမ-မကျန်းမာသူမည်သည်၊ တမှာ အာဝသထာ-ထို တည်းခိုရာ စရပ်မှ၊ ပက္ကမိတုံ-ငှာ၊ သက္ကောတိ-စွမ်းနိုင်၏၊ (တစ်နည်း) ယော-အကြင်သူသည်၊ တမှာ အာဝသထာ-မှ၊ ပက္ကမိတုံ-ငှာ၊ သက္ကောတိ-၏၊ သော-သည်၊ အဂိလာနောနာမ-၏။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၀၁၊ ၂၀၂။

အာဝသထပိဏ္ဍောနာမ-မည်သည်၊ ပဉ္စန္နံ-ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဘောဇနာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-သော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ သာလာယဝါ-စရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပေဝါ-မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေဝါ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌ သော်လည်းကောင်း၊ အဈွောကာသေဝါ - လွင်တီးခေါင်၌သော်လည်းကောင်း၊ အနောဒိဿ-မည်သူ့အတွက်ဟု မရည်စူးမူ၍၊ ယာဝဒတ္ထော - အလိုရှိတိုင်း စား နိုင်သော ပိဏ္ဍသည်၊ ဝါ - ကို၊ ပညတ္တော - ဝတ်တည်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အဂိလာနေန-ဂိလာန မဟုတ်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သကိံ-တစ်ကြိမ်၊ ဝါ-တစ်နေ့၊ ဘုဍိတဗွော-စားအပ်, စားနိုင်၏၊ (စားကောင်း၏၊) တတော-ထိုတစ်ကြိမ်ထက်၊ ဝါ-ထိုတစ်ရက်ထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ ဘုဍိဿာမိ-စားအံ့၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ စေ ပဋိဂ္ဂ ဏှာတိ-အကယ်၍ ခံယူအံ့၊ အရွောဟာရေ အရွောဟာရေ^၂-ခံတွင်းသို့ ရှေးရှု ဆောင်တိုင်း, ရှေးရှုဆောင်တိုင်း၌၊ (စားမျိုတိုင်း, စားမျိုတိုင်း၌။)

⁽၁) ယာ၀ဒတ္တော။ မဤပုဒ်ကို သမာသ်ဟု ယူဆ၍ အနက်ပေးထားသည်၊ မှန်၏-ယာဝနှင့် အတ္ထသည် သမာသ် ဖြစ်နိုင်၏၊ ထိုယာဝဒတ္ထအရ ဝိဏ္ဍကို ကောက်ယူပါ၊ ယာဝ၁တ္ထ စီဝရံကဲ့သို့တည်း၊ ယာဝဒတ္ထစီဝရံကို "အလိုရှိသလောက် (ထားနိုင်သော) သင်္ကန်" ဟု အနက် ဆိုရသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း "အလိုရှိသလောက် (စားနိုင်သော) ပိဏ္ဍ" ဟု ဆိုပါ။ မြဟာဝါဘာဋီ၊ ကထိနက္ခန္ဓက၊-၅၃၄။

ကစ်နည်း။ ။ပါစိတ်ဘာဋီ၌မူ ဝါကျဟု ယူတော်မူ၍ "ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ကတ္တော-အလိုသည်၊ အတ္တိ၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်သေား ပိဏ္ဍော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပညတ္တော-သည်၊ ဟောတိ" ဟု ပေးတော်မူသည်။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၀၂။

⁽၂) **အဈေးဟာရေ**။ ။ကခ်ီးဘာဋီအတိုင်း ပေးထားပါသည်။ ကြင်္ခါဘာဋီ-၂။ ၈၉။] ပါစိတ်ဘာဋီ၌မူ "ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း, ရှေးရှုဆောင်ခြင်းကြောင့်" ဟု ပေးတော်မူသည်။ [ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၀၂။]

ဘောဇနဝဂ်

၂၀၇။ "တတုတ္ထရိ-ထိုတစ်ကြိမ်ထက် အပိုအလွန်" ဟု ဆိုပါ။

၂၀၈။ အဂိလာနော - ဂိလာန မဟုတ်ဘဲ၊ သကိ - တစ်ကြိမ်၊ ဘုဍ္ဂတိ - အံ့၊ ဂစ္ဆန္တေဝါ-သွားစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ အာဂစ္ဆန္တောဝါ-ပြန်လာစဉ်သော်လည်း ကောင်း၊ ဘုဥတိ၊ သာမိကာ-အလှူ့ရှင်တို့သည်၊ နိမန္တေတွာ-ပင့်ဖိတ်၍၊ ဘော ဇေန္တိ-စားစေကြကုန်အံ့၊ (ကျွေးကြကုန်အံ့၊) ဩဒိဿ-ရဟန်းအတွက် ရည်းစူး၍၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၀၄။ ပညတ္တော, ဟောတိ၊ ယာဝဒတ္ထော-အလိုရှိတိုင်း စားနိုင် သော ပိဏ္ဍသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပညတ္တော-အပ်သည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ ပဉ္စ-ကုန် သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစံ့သော ယာဂ္, ခဲဖွယ်, သစ်သီးငယ်, သစ်သီးကြီး၌။

အာဝသထပ်ဏ္ဍသိတ္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂။ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၀၉။ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ပရိဟီနလာဘသက္ကာရော-ယုတ်လျော့သော လာဘ်, ပူဇော်သက္ကာရ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်သည် ဖြစ်၍၊ ကုလေသု-တို့၌၊ ဝိညာပေတွာ ဝိညာပေတွာ-(မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို) သိစေ၍ သိစေ၍၊ ဝါ-တောင်း၍ တောင်း၍၊ ပြါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၄၊ ၂၁၂။] ဘုဥတိ-စား၏၊ ကဿ-အဘယ်သူ့အား၊ သမ္ပန္နံ-ပြည့်စုံသော အရသာကို၊ ဝါ-ချိုဆိမ့်သော အရသာကို၊ န မနာပံ-မမြတ်နိုးအပ်သနည်း၊ (မမြတ်နိုးဘဲ ရှိအံ့နည်း၊) ကဿ-အား၊ သာခံ့ -ကောင်းသော အရသာသည်၊ န ရုစ္စတိ-မနှစ်သက်သနည်း၊ (မနှစ်သက်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊)

၂၁၀။ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဂိလာနေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ နိမန္တေန္တိ-ပင့်ဖိတ်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဂဏဘောဇနံ-ဂဏဘော ဇဉ်ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-၍၊ ကုဣုစ္စာယန္တာ-ကုန်လျက်၊ နာဓိဝါသေန္တိ-လက်မခံကြကုန်။

၂၁၁။ စီဝရဒါနသမယေ-သင်္ကန်းလှူရာ အခါ၌၊ သစီဝရဘတ္တံ-သင်္ကန်းနှင့် တကွဖြစ်သော ဆွမ်းကို၊ ပရိယာဒေတွာ - စီရင်ပြီး၍၊ ဘိက္ခူ, နိမန္တေန္တိ၊ (ကိံ၊)

⁽၁) သာခုံ။ ။ပထမန္တတည်း၊ ဝါစာသိလိဋအကျိုးဌာ နိဂ္ဂဟိတ်လာထားသည်။ "ဤနေရာမျိုး၌ ပါဠိသုံးနှင့် မြန်မာသုံး မတူသည်ကို သတိပြုပါ။ မြန်မာ၌ "အဘယ်သူသည် ကောင်း သော အရသာကို မနှစ်သက်သနည်း" ဟု သုံး၏၊ ပါဠိ၌မူ ကတ္တားက သမ္ပဒါန်ဖြစ်၍ ကံက ကတ္တားဖြစ်လာသည်၊ ထို့ကြောင့် "အဘယ်သူအား ကောင်းသော အရသာသည် မနှစ် သက်သနည်း" ဟု ဆိုရသည်။

ဘောဇေတွာ-၍၊ စီဝရေန-ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဿာမ-ဖုံးလွှမ်းကြကုန်အံ့၊ (လျှူကြကုန် အံ့၊) ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ ပင့်ဖိတ်ကြကုန်၏၊ စီဝရံ-သည်၊ ပရိတ္တံ-နည်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ္ဏာ ၂၁၂။ စီဝရကာရကေ-သင်္ကန်း (ချုပ်ဆိုးမှု) ကို ပြုကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဘတ္တေန နိမန္ကေန္တိ။

၂၁၃။ မနုဿေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ အဒ္ဓါနံ-ရှည်သော ခရီးကို၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင် ဒါယကာတို့၊ မုဟုတ္တံ-တစ်မုဟုတ်မျှ၊ အာဂမေ ထ-စောင့်ဆိုင်းကြပါဦး၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိဿာမ-လှည့်လည်ကြကုန်အံ့၊ အဒ္ဓါန ဂမနသမယေ-အဓွန့်ရှည်သော ခရီးကို သွားရာအခါ၌။

၂၁၄။ နာဝါယ-လှေဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ တီရံ-ကမ်းသို့၊ ဥပနေထ-ကပ်ကြပါကုန်ဦး၊ နာဝါဘိရုဟနသမယေ-လှေစီးရာ အခါ၌။

ြာ၅။ ဒိသာသု-အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ-နေပြီးကုန် သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ နာနာဝေရဇ္ဇကေ-အထူးထူး အပြားပြား, မတူထူးခြား သော တိုင်းပြည်တို့မှ လာကုန်သော၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂ဝ၆။] ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ပဿိတွာ-တွေ့မြင်၍၊ ဘတ္တေန-ဖြင့်၊ နိမန္တေန္တိ၊ မဟာသမယေ-ရဟန်းများစွာ, စုမိရာ အခါ၌။

၂၁၆။ မာဂဿေ-မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ-မဂဓတိုင်းကို အစိုးရ သော၊ သေနိယဿ-များသော စစ်တပ်ရှိသော၊ ဗိမ္ဗိသာရဿ-မည်သော၊ ရညော-၏၊ ဉာတိသာလောဟိတော-ဆွေမျိုးသွေးသား တော်စပ်သူသည်၊ အာဇီဝကေသု-အာဇီဝကတို့၌၊ ပဗ္ဝဇိတော-ရဟန်းပြုသည်၊ ဟောတိ၊ မဟာရာဇ-မဟာရာဇာ၊ (မင်းမြတ်၊) အတံ, သဗ္ဗပါသဏ္ဍိကဘတ္တံ-အလုံးစုံ ပါသဏ္ဍအယူရှိသူတို့အတွက် ဆွမ်းတို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ, တွဲ, ဗုဒ္ဓပ္မမုခံ-ဘုရားအမျူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ သစေ ဘောဇေယျာသိ-အကယ်၍ ကျွေးအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ကျွေးလတ်သော်၊ ကရေယျာမိ-ပြုပါမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

အထခေါ-၌၊ သော အာဇီဝကော-သည်၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-အထဲ၌၊ ဒူတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ မေ-၏၊ သွာတနာယ-နက်ဖြန်၌ ဖြစ်လတဲ့သော ကောင်းမှုပီတိ ပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ ဝါ-နက်ဖြန် ဘုဉ်းပေးခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပြါရာဇီကဏ်ဘာဋီ-၂။ ၁၇၂။ ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂ဝ၇။) ဘတ္တံ-ကို၊ အဓိဝါသေန္တု-လက်ခံတော်မူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ဘဝမွိ ဂေါတမော-အရှင်ဂေါတမသည်လည်း၊ ပဗ္ဇဇိတော-ရဟန်းပါတည်း၊ အဟမွိ-သည်လည်း၊ ပဗ္ဇဇိတော-တည်း၊ ပဗ္ဗဇိတော- သည်၊ ပဗ္ဗဇိတဿ-၏၊ ပိဏ္ဍံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ-ခံယူခြင်းငှာ၊ အရဟတိ-ထိုက်ပါ၏၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ မေ-၏၊ သွာတနာယ-ငှာ၊ ဘိက္ခုသံဃေန-နှင့်၊ သဒ္ဓီ-အတူ၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အဓိဝါသေတု-ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ သမဏဘတ္တသမယေ-သမဏ အမည်ရသူတို့၏ ထမင်းကျွေးရာ အခါ၌။ 💭

၂၁၈။ ဂဏဘောဇနံနာမ-မည်သည်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပဉ္စန္နံ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနံ-တို့တွင်၊ အညတရေန-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါး သော၊ ဘောဇနေန-ဖြင့်၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဘုဥ္ဂန္တိ၊ ဇတံ-ဤဘောဇဉ်သည်၊ ဂဏဘောဇနံနာမ-၏၊ ဂိလာနသမယောနာမ-မည်သည်၊ အန္တမသော-အောက်၌ ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-အောက်ထစ်ဆုံး အားဖြင့်၊ ပါဒါပိ-ခြေတို့သည်လည်း၊ ဖလိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဝါ)-ကွဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဂိလာနသမယော-မကျန်းမာရာ အခါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အဓိဋ္ဌာန်၍၊ ဘုဍိုတဗွံ ၁-စားထိုက်၏၊ ဝါ-စားနိုင်၏၊ (တစ်နည်း) ဂိလာနသမယော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အဓိဌ္ဌာန်၍၊ ဘုဍိုတဗွံ ၁-စားထိုက်၏၊ ဝါ-စားနိုင်၏၊ (တစ်နည်း) ဂိလာန

စီဝရဒါနသမယောနာမ-မည်သည်၊ ကထိနေ-ကို၊ အနတ္ထတေ-မခင်းအပ် သော်၊ ဝဿာနဿ-မိုးဥတု၏၊ ပစ္ဆိမော-နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ မာသော-လတည်း၊ ကထိနေ-ကို၊ အတ္ထတေ-ခင်းအပ်သော်၊ ပဉ္စမာသာ-ငါးလတို့တည်း၊ စီဝရကာရ သမယောနာမ-မည်သည်၊ စီဝရေ-ကို၊ ကယိရမာနေ-ပြုအပ်သော်၊ စီဝရကာရ သမယော-တည်း၊ ဣတိ-၍၊ ဘုဥ္ရိတဗ္ဗံ။

အဒ္ဓါနဂမနသမယောနာမ-မည်သည်၊ အဒ္ဓယောဇနံ-ယူဇနာဝက် ရှည်သော ခရီးကို၊ ဂစ္ဆိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘုဥ္ဂိတဗွံ၊ ဂစ္ဆန္တေန-သွားဆဲရဟန်း သည်၊ (ဂတေန-သွားပြီးသော ရဟန်းသည်၊) နာဝါဘိရုဟနသမယောနာမ၊ နာဝံ-ကို၊ အဘိရုဟိဿာမိ-တက်စီးအံ့၊ ဣတိ-၍၊ ဘုဍ္ဂိတဗွံ၊ အာရုဋ္ဌေန-လှေသို့ တက်ပြီး သော ရဟန်းသည်၊ (ဝါ)-စီးဆဲရဟန်းသည်၊ (ဩရုဋ္ဌေန-လှေမှ ဆင်းသော ရဟန်း သည်၊) မဟာသမယောနာမ၊ ယတ္ထ-အကြင်အခါ၌၊ ဒွေတယော-နှစ်ပါး, သုံးပါး တုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပိဏ္ဍာယ-၄၁၊ စရိတ္မာ-၍၊ ယာပေန္တိ - မျှတကုန်၏၊

⁽၁) ဂိလာနသမယောနာမ (ပေ၊ ဘုဉ္စိတဗ္ဗံ။ ။ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ပါဒါပိ ဖလိတာ ဟောန္တိ၊ အယံ-ဤအခါသည်၊ ဂိလာနသမယောနာမ-မည်၏ ကြည့် အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ ထို့နောက် "ဂိလာနသမယော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အဓိဋ္ဌာန်၍၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ" ဟု ဆိုပါ။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၂၀၈။ (တစ်နည်း) - ဂိလာနသမယဖြစ်လျှင် စားကောင်း သောကြောင့် "ဂိလာနသမယော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ဆိုတိုက်ရာ ကာလ၌၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ" ဟု ပေးပါ၊ နောက်ဝါကျများ၌ နည်းမှီ သိပါ။

စတုတ္ထေ-လေးပါးမြောက် ရဟန်းသည်၊ အာဂတေ-ရောက်လာလတ်သော်၊ န ယာပေန္တိ-မမျှတကုန်၊ အယံ-သည်၊ မဟာသမယောနာမ-မဟာသမယတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အဓိဋ္ဌာန်၍၊ ဘုဍိုတဗ္ဗံ။

သမဏဘတ္တသမယောနာမ၊ ယောကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက် သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကသမာပန္ဒော-ပရိဗိုဇ်အဖြစ်သို့ ရောက်သူသည်၊ (ရသေ့, ရဟန်း, ပရိဗိုဇ်အဖြစ်သို့ ရောက်သူသည်၊) ဘတ္တံ-ကို၊ ကရောတိ။ 🗐

၂၂၀။ နိစ္စဘတ္တံ-နိစ္စဘတ်ကို၊ (အမြဲလှူအပ်သော ထမင်းကို၊) သလာက ဘတ္တံ-စာရေးတံဖြင့် လှူအပ်သော ထမင်း၊ ပက္ခိကံ-လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခ၌ လှူအပ်သော ထမင်း၊ ဥပေါသထိကံ-ဥပုသ်နေ့၌ လှူအပ်သော ထမင်း။ ပါဋိ ပဒိကံ-ဥပုသ်အထွက် နောက်တစ်ရက်၌ လှူအပ်သော ထမင်းကို။

အမှာ။ ။ ဤအနာပတ္တိဝါရ၌ နိစ္စဘတ္တ စသော ငါးမျိုးသာ ပြထား၏၊ သံဃဘတ္တ, ဥဒ္ဒေသဘတ္တ နှစ်မျိုး မပါ၊ ထိုအကြောင်းကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ-၁၊ ၂၁၈ ၌ ပြထားပြီ။

ဂဏဘောဇနသိက္ခာပနံ နိဋိတံ ဒုတိယ်။

၃။ ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၂၁။ ဝေသာလိယံ-၌၊ ပဏီတာနံ-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-ဆွမ်းတို့၏၊ ဘတ္တာပဋိပါဋိ-ဆွမ်းအစဉ်သည်၊ အဓိဋိတာ-စွဲမြဲစွာ တည်သည်၊ ဝါ-အဆက်မပြတ် သည်၊ ဟောတိ၊ အထခေါ-၌၊ အညတရဿ-သော၊ ဒလိဒ္ဒဿ-ဆင်းရဲသော၊ ကမ္မကာရဿ-အလုပ်သမား၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ၊) ယထာ^ဝ-အကြင်အမှတ်အသားအားဖြင့်၊ ဣမေ မနုဿာ-တို့သည်၊ သက္ကစ္စံ-ရိုရိုသေသေ၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ (တထာ-ထိုအမှတ်အသားကြောင့်၊) ဣဒံ-ဤသာသနာတော်သည်၊ ဝါ-ဤဗုဒ္ဓပ္မမှသံဃဒါနသည်၊ ဩရကံ-ယုတ်ညံ့သည်၊ (အညံ့စားသည်၊) န ခေါ ဘဝိဿတိ-ဧကန် ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ (ဣတိ-သို့၊ ဉာယတိ-သိအပ်၏၊) အဟမ္ပိ-ငါလည်းဘဲ၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ယန္ဆုန ကရေယံ့-အကယ်၍ ပြုရပါမူ ကောင်းပေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။

⁽၁) ယထာ စသည်။ ။"ယထယိမေ ၊ပေ၊ ကရောန္တို သည် အနိယမဝါကျ၊ "န ခေါ ဣဒံ ဩရကံ ဘဝိဿတိ" သည် နိယမဝါကျ၊ "ယထာ" ဟု ရှိ၍ "တထာ" ဟု ထည့်ပါ။ တထာသည် ဉာပကဟိတ်ဖြစ်၍ စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် "ဉာယတိ" ဟု ထည့်ရသည်၊ ဣဒံဖြင့် သာသနာ, (တစ်နည်း) ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသံဃဒါန နှစ်မျိုး စွဲပါ။ ခေါသည် ဧဝအနက်ဟော နိပါတ်။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၁၉။

ယေန-၌၊ ကိရပတိကော-ကိရပတိကမည်သူသည်၊ (အတ္ထိ၊) တံ ကိရပတိကံ-ကို၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိi) အယျပုတ္တ-အရှင့်သား၊ အတံ-ကျွန်တော်သည်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပ မုခဿ-ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-အား၊ (ဝါ)-၏အတွက်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိပါ၏၊ မေ-ကျွန်တော့်အား၊ ဝေတနံ-ရိက္ခာကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ သောပိ ခေါ ကိရပတိကော-ထိုကိရပတိကသည်လည်း၊ သစ္ဓေါ-သစ္ဓါရှိသည်၊ ပသန္ဒော-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသည်၊ ဟောတိ၊ ကမ္မကာရဿ-အား၊ အဗ္ဘာတိရေကံ-အပိုအလွန်ဖြစ်သော၊ ဝေတနံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ။ ["အဗ္ဘာ တိရေကံ-အတိုင်းထက်အလွန်" ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေးတော်မူ၏။]

အာဝုသော-ငါ့ရှင်ဒါယကာ၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ မဟာ-များ၏၊ ဇာနာဟိ-သိပါ၊ (ကြည့်စီစဉ်ပါ၊) ဣတိ-ဤႏို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘိက္ခု သံဃော, မဟာ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ မေ-သည်၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ဗဒရာ-ဆီးသီးတို့ကို၊ ပဋိယတ္တာ-စီမံအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဗဒရမိဿေန[ာ]-ဆီးသီးဖြင့် ရောအပ် သော သောက်ဖွယ်ဖြင့်၊ ဝါ-ဆီးဖျော်ရည်ဖြင့်၊ ပေယျာ-သောက်ဖွယ်တို့သည်၊ ပရိ ပူရိဿန္တိ-ပြည့်စုံလုံလောက်ပါကုန်လိမ့်မည်။

ော ဒလိဒ္ဒေန-သော၊ ကမ္မကာရေန-သည်၊ သွာတနာယ-ငှာ၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေါ-သော၊ ဘိက္ခုသံဃော - ကို၊ နိမန္တိတော ကိရ - ပင့်ဖိတ်အပ်သတဲ့၊ ဗဒရမိဿန - ဖြင့်၊ ပေယျာ-တို့သည်၊ ပရိပူရိဿန္တိ-ပြည့်စုံလုံလောက်ကုန်လိမ့်မည်တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြားကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ကာလဿဝ-စောစော၌ပင်၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိတွာ, ဘုဉ္ဇိသု-စားကြကုန်ပြီ၊ပေ၊ ကမ္မကာရဿ-၏အတွက်၊ ပဟူတံ-သော၊ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ, အဘိဟရိသု-ရှေးရှုဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ (ပို့ကြကုန်ပြီ။)

ဒလိဒ္ဒေါ-သော၊ သော ကမ္မကာရော-သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ပရိဝိသတိ-ပြုစုလုပ်ကျွေး၏ အာဝုသော-ငါ့ရှင်ဒါယကာ၊ ထောကံ-အနည်း ငယ်၊ ဒေဟိ-လှူပါ၊ အာဝုသော ထောကံ ဒေဟိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အယံ-ဤသူသည်၊ ဒလိဒ္ဒေါ-သော၊ ကမ္မကာရော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ထောကံ ထောကံ-အနည်းငယ် အနည်းငယ်၊ မာ ခေါ ပဋိဂ္ဂဏိုတ္ထ-မခံယူကြပါနှင့်၊ မေ-သည်၊ ပဟုတံ-သော၊ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ, ပဋိသတ္တံ-စီမံအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ, ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ပဋိဂ္ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊

⁽၁) ဗဒရမိဿေန။ ။"ဗဒရမိဿေန-ဆီး (ဇီး) သီးဖြင့် ရောအပ်သော သောက်ဖွယ် ဖြင့်၊ (ဆီးဖျော်ရည်ဖြင့်)" ဟု ဆရာတို့ ပေးတော်မူကြ၏၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂၀။| ရှေးနိဿယ ၌မူ "ဗဒရမိဿေန-ဆီး (ဇီး) ယိုနှင့် ရောသော ခဲဖွယ်နှင့်တကွ" ဟု ပေးတော်မူ၏။

ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော, မယံ-တို့သည်၊ ဧတံ ကာရဏာ-ဤအကြောင်းကြောင့်၊ (လူဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်၊) ထောကံ ထောကံ, န ခေါ ပဋိဂ္ဂဏှာမ-ခံယူကြသည် မဟုတ်၊ အပိစ-စင်စစ်ကား ၊ပေ၊ ဘုဥိမှာ-စားခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ မယံ ထောက် ထောကံ, ပဋိဂ္ဂဏှာမ-ကုန်၏။

ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ဘဒ္တာ-တို့သည်၊ မယာ-ငါက၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်ထားအပ် ပါကုန်လျက်၊ အညတြ-အခြားအရပ်၌၊ ဘုဥ္ရိဿန္တိနာမ-စားကြရသနည်း၊ အဟံ ယာဝဒတ္ထံ ဒါတုံ, န စ ပဋိဗလော-မစွမ်းနိုင်သလော။ 🗐

၂၂၂။ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ အလံ-တော်ပြီ၊ မေ-၏၊ (ဝါ)-မှာ၊ ဘတ္တပစ္စာသာ-ထမင်း၌ ဖြစ်သော အာသာသည်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂ဝ။ (ဝါ)-ထမင်းရဖို့ရာ မျှော်လင့်ချက်သည်၊ အတ္ထိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏အတွက်၊ ပိဏ္ဍပါတော-ကို၊ ဥဿူရေ-အထက်ကောင်းကင်ဝယ် နေရာရှိရာအခါ၌၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂ဝ၊] (ဝါ)-နေမြင့်မှ၊ အာဟရီယိတ္ထ-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ သော ဘိက္ခု, စိတ္တရူပံ-စိတ်အား လျော်စွာ၊ (စိတ်တိုင်းကျ၊) န ဘုဍို-မစားပြီ၊ ဂိလာနေန, ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပရမွရ ဘောဇနံ-ပရမွရဘောဇဉ်ကို၊ (နောက်နောက် ပင့်ဖိတ်သူ၏ ဘောဇဉ်ကို၊) ပြါတိ မောက်ဘာဋီ- ၂၇၁။) ဘုဍိုတုံ, အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ 등

၂၂၆။ ပစ္ဆာသမဏေန-နောက်လိုက် ရဟန်းဖြစ်သော၊ အာယသ္မတာ အာ နန္ဒေန-အရှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ၊ (သဟတ္ထ၊) (တစ်နည်း) အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန-အရှင်အာနန္ဒာဟူသော၊ ပစ္ဆာသမဏေန-နောက်လိုက်ရဟန်းနှင့် အတူ ၊ပေ၊ နိသီဒိ၊ ဘဂဝတာစ-အားလည်းကောင်း၊ အာယသ္မတော စ အာနန္ဒဿ-အားလည်း ကောင်း၊ ဘောဇနံ-ကို၊ အဒံသု-လှူကြကုန်ပြီ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော, ကုက္ကုစ္စာ ယန္တော-၍၊ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-မခံယူ၊ အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ ဂဏှာဟိ-ခံယူလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဘတ္တပစ္စာသာ-သည်၊ အတ္တိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ။

အာနန္ဒ, တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်း (ဒီလိုဆိုလျှင်း) ဝိကပွေတွာ^၁-ဝိကပ္ပနာ ပြု၍၊ (ကိုယ့်ဟာအမှတ်, ကင်းစင်လတ်အောင် <u>ပြု၍၊)</u> ဂဏှာဟိ၊ ဧဝံ စပန-ဤသို့လျှင်း ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ-ဂိကပ္ပနာပြုထိုက်၏၊ (ကိ၊) မယှံ-၏၊ ဘတ္တပစ္စာသံ-ကို၊ ဣတ္ထန္ဒာမဿ-ဤအမည်ရှိသူအား၊ (သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတွင် တစ်ဦးဦးအား၊) -ဒမ္မီ-လှူပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြုထိုက်၏။

⁽၁) ဝိကပွေတွာ။ ။ကခ်ီးဘာဋီ- ၂၊ ၁၇၆။ ဝိကပွေမပုဒ်၏ အနက်ကို ကြည့်၍ ပေးထားပါသည်။

၂၂၇။ ပရမ္ပရဘောဇနံနာမ-မည်သည်၊ ပဉ္စန္နံ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနံ-တို့တွင်၊ အညတရေန-သော၊ ဘောဇနေန-ဖြင့်၊ နိမန္တိတော-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီ၊ (ရှေးဦးစွာ ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီ၊) တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အညံ-အခြားသော၊ ပဉ္စန္နံ, ဘောဇနာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-သော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုဥ္စတိ၊ ဧတံ-ဤဘောဇဉ် သည်၊ ပရမ္ပရဘောဇနံနာမ-မည်၏။

ဂိလာနသမယောနာမ-မည်သည်၊ ဧကာသနေ-တစ်ခုသော နေရာ၌၊ (တစ် နေရာတည်း၌၊) နိသိန္နော-ထိုင်လျက်၊ ယာဝဒတ္ထံ-တိုင်း၊ ဘုဥ္စိတုံ, န သက္ကောတိ ၊ပေ။

買 **၂၂၈။** ပရမ္ပရဘောဇနေ-ပရမ္ပရဘောဇဉ်၌၊ န ပရမ္ပရဘောဇနသညီ-ပရမ္ပရ ဘောဇဉ် မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သမယာ-စားသင့်ရာ အခါကို၊ အညတြ-၍၊ ဘုဥ္ဂတိ-အံ့။

၂၉။ သမယေ-၌၊ (ဘုဥ္မတိ၊) ဝိကပ္မေတွာ-၍၊ ဘုဥ္မတိ၊ ဒွေတယော-နှစ်မျိုး သုံးမျိုးကုန်သော၊ နိမန္တနေ-ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်တို့ကို၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂ဝ။] ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ (ရောနှော၍၊) ဘုဥ္မတိ၊ နိမန္တနပဋိပါဋိယာ-ပင့်ဖိတ် ကြောင်း ဘတ်အစဉ်အားဖြင့်၊ ဘုဥ္မတိ၊ သကလေန-အလုံးစုံသော၊ ဂါမေန-ရွာ သည်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၂၂၄။| နိမန္တိတော-ပင့်ဖိတ်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌၊ (အိမ်၌၊) ဘုဥ္မတိ၊ (ပူဂေန-အသင်းသည်၊) တသ္မိ ပူဂေ-ထိုအသင်း၌။

နိမန္တိယမာနော-ပင့်ဖိတ်အပ်သော်၊ (အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် ပင့်ဖိတ်အပ် သော်၊) ဝါ-ပင့်ဖိတ်ခံရသော ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှိဿာမိ-ခံယူမည်၊ ဣတိ-သို့ ဘဏတိ-ပြောအံ့၊ ("နက်ဖြန် ထမင်းစားကြွပါ" ဟု ပင့်ဖိတ်လျှင် "ဆွမ်းကို ခံယူမည်၊ ဆွမ်းခံလာမည်" ဟု ပြောခြင်းမျိုး။)

ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄။ ကာဏမာတုသိက္ခာပုန်

၂၃၀။ ကာဏမာတာ-ကာဏ၏ အမိဖြစ်သော၊ ဥပါသိကာ-ဥပါသိကာမ သည်၊ သစ္ဓါ-သစ္ဓါရှိသည်၊ ပသန္နာ-ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုသည်၊ ဟောတိ၊ ကာဏာ-သည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ (ဒိန္နာ၌ စပ်၊) ဂါမကေ-ရွာငယ်၌၊ အည တရဿ - အမည်, အနွယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဝါ - တစ်ယောက်သော၊ ပုရိသဿ-အား၊ ဒိန္နာ-ပေးအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အထခေါ-၌၊ ကာဏာ-သည်၊ မာတုယရံ-အမိအိမ်သို့၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီ ယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ အဂမာသိ-သွားပြီ။ အထခေါ-၌၊ ကာဏာယ-၏၊ သာမိကော-ခင်ပွန်းသည်၊ ကာဏာယ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဒူတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ် သနည်း၊) ကာဏာ-သည်၊ အာဂစ္ဆတု-ပြန်လာပါ၊ ကာဏာယ-၏၊ အာဂတံ-ပြန်လာခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ အထခေါ-၌၊ ကာဏမာတာ, ဥပါသိကာ-သည်၊ ရိတ္တဟတ္ထံ-အချည်းနှီး လက်ရှိသော သွားခြင်းကို၊ (လက်ဆောင် မပါ, ဗလာသက်သက် သွားခြင်းကို၊) ဂန္တံု-သွားခြင်းငှာ၊ ကိသ္ထံ ဝိယ-အသရေပျက်, ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၂၂၅။ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပူပံ-မုန့်ကို၊ စြာအုပ်တို့၌ "ပူဝံ" ဟု ရှိ၏၊ ဆရာတော်ကား "ပူပံ" ပါဌ်ကို အသုံးပြုတော်မူသည်၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၇၃။ ပစိ-ကြော်ပြီ၊ ပူပေ-မုန့်ကို၊ ဖတ္တေ-ကြော်စပြီးသော်၊ အညတရော, ပိဏ္ဏစာရိကော-ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကာဏမာတာယ-သော၊ ဥပါသိကာယ-၏၊ နိုဝေသနံ-နေအိမ်သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ ၊ပေ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ ပူပံ-ကို၊ ဒါပေသိ-လှူစေပြီ။ 🗐

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်လာ၍၊ အညဿ-အခြားရဟန်းအား၊ အာစိက္ခိ-ပြောပြပြီ၊ တဿပိ-ထိုရဟန်းအားလည်း၊ ပူပံ, ဒါပေသိ၊ ယထာပဋိယတ္တံ့-အကြင်အကြင်စီမံအပ်ပြီးသော၊ ပူပံ-သည်၊ ပရိက္ခယံ-ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ-ရောက်ပြီ။

တတိယမွိ ၊ပေ၊ ကာဏာ-သည်၊ သစေ နာဂစ္ဆိဿတိ-အကယ်၍ ပြန်မလာ အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အဟံ, အညံ-အခြားသော၊ ပဇာပတိ-ဇနီးကို၊ အာနေဿာမိ-ဆောင်ယူမည်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ ၊ပေ၊ အာနေသိ-ဆောင်ယူပြီ။

ကာဏာ-သည်၊ (အဿောသိ၌ စပ်၊) တေန ပုရိသေန-ထိုယောက်ျားသည်၊ အညာ-သော၊ ပဇာပတိ-ကို၊ အာနီတာ ကိရ-ဆောင်ယူအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ အဿာသိ-ကြားပြီ၊ တာ-ထိုကာဏာသည်၊ ရောဒန္တီ-ငိုလျက်၊ အဋ္ဌာသိ-တည် နေပြီ ၊ပေ၊ ကိဿ-အဘယ့်ကြောင့်၊ အယံ ကာဏာ-သည်၊ ရောဒတိ-ငိုသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ။

၂၃၁။ သတ္ထော-ကုန်သည်အပေါင်းသည်၊ ရာဇဂဟာ-မှ၊ ပဋိယာလောကံ-နေရောင်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အနောက်အရပ်သို့၊ ဂန္တျကာမော-သွားလိုသည်၊ ဟောတိ၊ တံ သတ္တံ-ထိုကုန်သည်အပေါင်းသို့၊ ပိဏ္ဍာယ-၄၁၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ ၊ပေ၊ သတ္တံ-လှော်အပ်ပြီးသော ဆန်မှုန့်ကို၊ ပြါတိမောက်ဘာဋီ-၂၇၅။ ဒါပေသိ။ 📻

အယျာ-အမောင်တို့၊ အဇ္ဇ-ယနေ့တစ်ရက်၊ နော[ာ] - ငါတို့အတွက်၊ အာ ဂမေထ-စောင့်ဆိုင်းကြပါဦး၊ ယထာပဋိယတ္တံ-အကြင်အကြင်စီစဉ်အပ်ပြီးသော၊

⁽၁) အစ္စတော့ ျပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီ- ၄၊ ၂၉၂။

သိက္ခာပုဒ် ဘောဖနဝဂ် ၄၁၁

ပါထေယျံ-လမ်းစာရိက္ခာကို၊ အယျာနံ-အရှင်တို့အား၊ ဒိန္ဒံ-လှူအပ်ပါပြီ၊ ပါထေယျံ-ကို၊ ပဋိယာဒေဿာမိ-စီစဉ်ပါဦးမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အယျော-အမောင်၊ အာဂမေတုံ-စောင့်ဆိုင်းခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မစွမ်းနိုင်၊ သတ္တော-အဖော်ကုန်သည် အပေါင်းသည်၊ ပယာတော-သွားနှင့်ပြီး ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အဂမံသု-သွားကုန်ပြီ။

အထခေါ-၌၊ တဿ ဥပါသကဿ-သည်၊ ပါထေယျံ-ကို၊ ပဋိယာဒေတွာ-စီစဉ်၍၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ ဂစ္ဆန္တဿ-လိုက်သွားစဉ်၊ စောရာ-တို့သည်၊ အစ္ဆိန္ဒိံသု-လုယူကြကုန်ပြီ၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ, မတ္တံ-အတိုင်းအရှည် ကို၊ န ဇာနိတွာ-မသိမူ၍၊ ပဋိဂ္ဂဟေဿန္တိနာမ-ခံယူကြရသနည်း၊ အယံ-ဤသူ သည်၊ (ဂစ္ဆန္တော၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ (အစ္ဆိန္နော၌ စပ်၊) ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့အား၊ ဒတွာ-လှူပြီး၍၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ စောရေဟိ-တို့သည်၊ အစ္ဆိန္နော-လုယူအပ် ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။

၂၃၃။ ပူပံနာမ-မည်သည်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပဟေဏ ကတ္ထာယ-လက်ဆောင်အကျိုးငှာ၊ ပဋိယတ္တံ-စီစဉ်အပ်သော မုန့်တည်း၊ မန္ထံနာမ-မည်သည်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ပါထေယျတ္ထာယ-လမ်းစာရိက္ခာအကျိုးငှာ၊ ပဋိယတ္တံ-တည်း၊ အဘိဟဋံု ပဝါရေယျာတိ-ကား၊ ယာဝတကံ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော မုန့်ကို၊ ဣစ္ဆသိ-ခံယူခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ တာဝတကံ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော မုန့်ကို၊ ဂဏှာဟိ-ခံယူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ဖိတ်အံ့၊ ဒွေတယော-၂ သပိတ်, ၃ သပိတ်ကုန်သော၊ ပတ္တပူရာ-သပိတ်၌ ပြည့်စုံသော မုန့်တို့ကို၊ (သပိတ်ပြည့် (သပိတ်ကုန်သော၊ ပတ္တပူရာ-သပိတ်၌ ပြည့်စုံသော မုန့်တို့ကို၊ (သပိတ်ပြည့် (သို့ထက် အပိုအလွန်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-ခံယူအံ့။

ခွဲတွိပတ္တပူရေ-၂ သပိတ်ပြည့်, ၃ သပိတ်ပြည့်သော မုန့်တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ခံယူပြီး၍၊ တတော-ထိုအိမ်မှ၊ (ထိုအရပ်မှ၊) နိက္ခမန္တေန-ထွက်လာသော ရဟန်း သည်၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ (မြင်လျှင်၊) အာစိက္ခိတဗ္ပံ-ပြောပြထိုက်၏၊ (ပြောပြရမည်၊) (ကိ၊) အမုတြ-ထိုအိမ်၌၊ မယာ-သည်၊ ဒွတ္တိပတ္တပူရာ-၂ သပိတ်ပြည့် ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာ-ခံယူအပ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ မာ ခေါ ပဋိဂ္ဂဏို-မခံယူပါနှင့်တော့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြထိုက်၏၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ (မြင်ပါလျက်၊) သစေ န အာစိက္ခတိ-အကယ်၍ မပြောပြအံ့ ၊ပေ၊ အာစိက္ခိတေ-ပြောပြအပ်သော်၊ (ပြောပြအပ်ပါလျက်၊) သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အကယ်၍ ခံယူအံ့၊ ပဋိက္ကမနံ-ဆွမ်းစားစရပ်သို့၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂၇။) နီဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ သံဝိဘဇိတဗ္ပံ-ဝေဖန်ရာ၏၊ (ဝေဖန်ရမည်၊) ၊ပေ၊ အယံ-ဤဝေဖန်ရခြင်းသည်၊ တတ္ထ-ထို၂ သပိတ်ပြည့်, ၃ သပိတ်ပြည့် ခံယူရာ၌၊ အနုဓမ္မတာ-လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော ကျင့်ဝတ်တည်း။

၂၃၄။ အတိရေကဒွတ္တိပတ္တပူရေ-၂ သပိတ်ပြည့်, ၃ သပိတ်ပြည့်ထက် အပို အလွန်ဖြစ်သော မုန့်၌။

၂၃၅။ န ပဟေဏကတ္ထာယ-လက်ဆောင် မဟုတ်သော အကျိုးငှာ၊ န ပါထေ ယျတ္တာယ-လမ်းစာရိက္ခာ မဟုတ်သော အကျိုးငှာ၊ ပဋိယတ္တံ-စီမံအပ်သော မုန့်ကို၊ ဒေန္တိ၊ ပြဟေဏကတ္ထာယ-ငှာ၊ န ပဋိယတ္တံ-မစီမံအပ်သော မုန့်ကို၊ ပါထေယျ ထ္ထာယ-ငှာ၊ န ပဋိယတ္တံ-ကို၊ ဒေန္တိ၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။] ပဟေဏာကတ္ထာယဝါ-ငှာသော်လည်းကောင်း၊ ပါထေယျတ္ထာယဝါ-ငှာသော်လည်းကောင်း၊ ပဋိယတ္တ သေသကံ-စီစဉ်အပ်သော မုန့်မှ အကြွင်းအကျန်ကို၊ ဒေန္တိ၊ ဂမနေ-သွားကြောင်း စိတ်သည်၊ (ခရီးသွားလိုသော စိတ်သည်၊) ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂၈။] ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေ-ငြိမ်းအေးလတ်သော်၊ ဒေန္တိ။

ကာဏမာတုသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅။ ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုန်

၂၃၆။ အညတရော, ငြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ နိမန္ကေတွာ-ပင့်ဖိတ် ၍၊ ဘောဇေသိ-စားစေပြီ၊ (ကျွေးပြီ၊) ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘုတ္တာဝီ ၁-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးကုန်သည်၊ ပဝါရိတာ-ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဉာတိကုလာနိ- 🗐 အမျိုးအိမ်တို့သို့၊ ဂန္တာ-သွား၍၊ ဧကစ္စေ-အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘုဉ္ဇိသု-စားကြကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စေ, ပိဏ္ဏပါတံ, အာဒါယ-ယူ၍၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ, သော ငြာဟ္မဏော-သည်၊ ပဋိဝိဿကေ-အိမ်နီးချင်းတို့ကို၊ ပြါစိတ် ဘာဋီ- ၁၊ ၂၃၀။) ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ၊) အယျာ-အမောင်တို့၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ မယာ-သည်၊ သန္တပ္ပိတာ-တောင်းစွာ နှစ်သက်စေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဧထ-လာကြပါကုန်၊ တုမှေ ပိ-တို့ကိုလည်း၊ သန္တပ္ပေသာာမိ-တောင်းစွာ နှစ်သက်စေပါမည်၊ ဣတိ-ပြီ။

တေ-ထိုအိမ်နီးချင်းတို့သည်၊ ဧဝမာဟံသု၊ (ကိi) အယျော-အရှင်၊ ကိ-ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ အမှေ-တို့ကို၊ သန္တပ္ပေဿသိ-နှစ်သက်စေနိုင်လိမ့်မည်နည်း၊ ယေပိ-အကြင်ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ တယာ-သည်၊ နိမန္တိတာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ တေပိ-တို့သည် လည်း၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ယရာနိ-အိမ်တို့သို့၊ အာဂန္တာ-လာ၍၊ ဧကစ္စေ-အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘုဉ္ဇိုသု၊၊

⁽၁) ဘုတ္တာဝီ ပဝါရီတာ။ ။ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးထားပါသည်။ [ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၇၅၊ ၂၇၆။] ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌မူ ပဝါရီတာ၏ အနက်ကို ပဋိက္ခေပ ပဝါရဏာ အပြင် ယာဝဒတ္ထပဝါရဏာ (အလိုရှိတိုင်း ဖိတ်မံခြင်း) အနက်ကိုပါ ယူ၍ နှစ်နည်း ပေးတော်မူသည်။ [ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၂၉၊ ၂၃၀။]

ဘောဇနဝဂ် ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ဘဒန္တာ-အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဃရေ-အိမ်၌၊

ဘုဍိတ္ဂာ-၍၊ အညတြ-အခြားအိမ်၌၊ ဘုဍိုဿန္တိနာမ-စားကြရသနည်း၊ အဟံ-သည်၊ ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ဒါတုံ-၄၁၊ န စ ပဋိဗလော-မစ္စမ်းနိုင်သလော။

၂၃၇။ ဂိလာနာနံ-မကျန်းမာကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏ (အတွက်၊) ပဏီတေ-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ပိဏ္ဍပါတေ-တို့ကို၊ နီဟရန္တိ-ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ဂိလာနာ-မကျွန်းမာသော ရဟန်းတို့သည်၊ စိတ္တရူပံ-စိတ်အားလျော်စွာ၊ (စိတ်တိုင်းကျ၊) န ဘုဥ္ရရွိ၊ တာနိ-ထိုဆွမ်းတို့ကို၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဆင္နေ့န္တိ-စွန့်ပစ်ကြကုန်၏၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဥစ္စာသဒ္ဒံ-အထက်သို့ မြင့်တက်သော အသံကို၊ မဟာသဒ္ဒံ-ဘေးသို့ ကျယ် ပြန့်သော အသံကို၊ ကာကောရဝသဒ္ဒံ-ကျီးတို့၏ စုဝေး၍ အော်မြည်သံကို၊ ပြါစိတ်၊ ဘာဋီ- ၁၊ ၂၃၀။] အသောသိ။

အာနန္ဒ, သော ဥစ္စာသဒ္ဒေါ-သည်၊ (သော) မဟာသဒ္ဒေါ-သည်၊ (သော) ကာကောရဝသဒ္ဒေါ-သည်၊ ကို နိုခေါ[်]-အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒ, ဂိလာနာတိရိတ္တံ-ဂိလာန၏ အပိုအလျှံ (အကျန်) ကို၊ ဘုဥေယျံ ပန-စားကုန်ရာသလော၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ န ဘုဥေယျံ-မစားကုန်ရာပါ၊ ဂိလာနဿစ-မကျန်းမမာသူ၏လည်း ကောင်း၊ အဂိလာနဿစ-ဂိလာန မဟုတ်သူ၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကျွန်းမာသူ၏ လည်းကောင်း၊ အတိရေကံ-အပိုအလျှံဖြစ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဍိုတုံ, အနု ဇာနာမိ။

ဧဝဥ္မွ ပန -ဤသို့လျှင်၊ အတိရိတ္တံ-အပိုအလျှံကို၊ (ဝါ) အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ [ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၅၂။] (ကိံ၊) ဧတံ သဗ္ဗံ-ဤအလုံးစုံသည်။ အလံ-တော်ပြီး ကြင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၁၄၊၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၇၉။| ဣတိ-ဤသို့ ပြု ထိုက်၏။ 磿

၂၃၉။ ဘုတ္တာဝီနာမ-မည်သည်၊ ပဉ္စန္နံ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနံ-တို့တွင်၊ အည တရံ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ ဘောဇနံ-သည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) (ဝါ)-ကို (ဘုတ္တံ၌ စပ်၊) အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ကုသဂ္ဂေနာပိ-သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်လည်း၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ယြန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဉ္စန္နံ့ ဘောဇနာနံ ၊ပေ၊ ဘုတ္တံ ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဘုတ္တာဝီနာမ-မည်၏၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။] ပဝါရိတောနာမ-မည်သည်၊ အသနံ-စားခြင်းသည်၊ (ဝါ)-စားဆဲသည်၊

⁽၁) ကိ**ံ နေခါ**။ ။ဤဝါကျမျိုး၌ တိုက်ရိုက်မေးသော အကြောင်းအရာမှာ ထိုအချိန်၌ ဖြစ်ပျက်နေသော အခြင်းအရာ (အကျိုး) သာ ဖြစ်၏၊ သို့ရာတွင် အကျိုးကို မေးလိုရင်း မဟုတ်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပျက်နေခြင်း၏ အကြောင်းကိုသာ မေးလိုရင်း ဖြစ်၏၊ သို့သော် လောက ပြောရိုးအတိုင်း မေးတော်မူသည်ကို သတိပြုပါ၊ "ဟို လူတွေ စုနေတာ ဘာလဲ" ဟူသော၊ မြန်မာအသုံးမျိုးတည်း။

ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ ဘောဇနံ-ဘောဇဉ်ငါးပါး တစ်ပါးပါးသည်၊ ပညာယတိ၊ ဟတ္တပါသေ-ဟတ္တပါသ်၌၊ ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟောတိ၊) အဘိဟရတိ-ရှေးရှု ဆောင်၏၊ ပဋိက္ခေပေါ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ။ [အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ-၂၇၇ ၌ ပြထားပြီ။]

အနတိရိတ္တံနာမ-မည်သည်၊ အကပွိယကတံ - မကပ္ပိဘဲ ပြုအပ်သည်၊ (ဝါ)-မအပ်ဘဲလျက် ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတံ-အကပ်မခံအပ်ဘဲ ပြု အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အနုစ္စာရိတကတံ-မမြှောက်အပ်, မညွတ်စေအပ်ဘဲ ပြုအပ် သည်၊ ဟောတိ၊ အဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသ် မဟုတ်သော ပြင်ဘက်၌၊ (ဝါ)-ဟတ္ထ ပါသ်အတွင်း မဟုတ်သည်၌၊ ကတံ ဟောတိ၊ အဘုတ္တာဝိနာ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီး မဟုတ်သော ဝိနည်းခိုရ်သည်၊ ကတံ ဟောတိ၊ ဘုတ္တာဝိနာ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသော၊ ပဝါရိတေန-ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌိတေန-ထပြီးသည်၊ (ဟုတွာ၊) ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဇတံ သဗ္ဗံ-သည်၊ အလံ-ငါတော်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝုတ္တံ-မဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဝိလာနာတိရိတ္တံ-ဂိလာန၏ အကြွင်းအကျန်သည်၊ န ဟောတိ၊ ဧတံ-ဤခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ (အတိ ရိတ်ဝိနည်းကံလည်း မပြုအပ်, ဂိလာန၏ အကြွင်းအကျန်လည်း မဟုတ်သော ဤခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊) အနတိရိတ္တံနာမ-မည်၏။

အတိရိတ္တံနာမ^၂-မည်သည်၊ ကပ္ပိယကတံ-ကပ္ပိမှုကို ပြုအပ်သည်၊ (ဝါ)-အပ် သည်ကို ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတကတံ-အကပ်ခံမှုကို ပြုအပ်သည်၊ (ဝါ)-အကပ်ခံအပ်သည် ဖြစ်၍ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရိတကတံ-ကြွမြှောက် မှု, ညွှတ်စေမှုကို ပြုအပ်သည်၊ (ဝါ)-ကြွမြောက်အပ်, ညွှတ်စေအပ်သည် ဖြစ်၍ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသ်၌၊ ကတံ ဟောတိ ဘုံ့တ္တာဝိနာ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသော၊ ပဝါရိတေန - ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊ တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသော၊ ပဝါရိတေန - ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊

⁽၁) အကပ္မိယကတံ ဟောတိ။ ။အကပ္ပိယအရ မကပ္ပိအပ်သော (သို့မဟုတ်) မအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ရ၏၊ ကတအရ အတိရိတ္တ ရ၏၊ မကပ္ပိအပ်သော (မအပ်သော) ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို "အလမေတံ သင္ဗံ" ဟု ဆို၍ အတိရိတ္တ ပြုအပ်သည်ကို "အကပ္မိယကတံ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ပြုလျှင် အတိရိတ္တ အထမမြောက်, အနတိရိတ္တ ဖြစ်သည်၊ အကျယ်အနက် ပေးလိုလျှင် "အကပ္ပိယကတံ-မကပ္ပိပဲ ပြုအပ်သော အတိရိတ္တသည်၊ ဝါ-မပြုအပ်ပဲ ပြုသော အတိရိတ္တသည်၊ ဟောတိ" ဟု ဆိုပါ၊ ဤ၌ လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတ တတံ စသည်၌လည်း နည်းမှီသိပါ။ ပြါစိတ်ဘာဋီ-၁၊ ၂၅၁၊ ၂၅၂။

⁽၂) အတိရိတ္တံနာမ။ ။ပဝါရိတ်အင်္ဂါ (၅) ပါး, အတိရိတ္တအင်္ဂါ (၇) ပါးကို လင်္ကာနှင့် တကွ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (၂၇၇၊ ၂၇၈၊ ၂၇၉) ၌ ပြထားပြီ။

အာသနာ-နေရာမှ၊ အဝုဋ္ဌိတေန-မထသေးသည်၊ (ဟုတွာ၊) ကတံ ဟောတိ၊ ဧတံ သဗ္ဗံ-သည်၊ အလံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဂိလာနာတိရိတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဧတံ အတိရိတ္တံနာမ။

ခါဒနီယံနာမ[ာ]-ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယာမကာ လိကံ-ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တာဟကာလိကံ-သတ္တာဟကာလိက ကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား ၍၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော စားဖွယ်သည်၊ ခါဒနီယံနာမ-မည်၏။

ဘောဇနီယံနာမ^၂-မည်သည်၊ ဘောဇနာနိ-တို့သည်၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုးတို့တည်း၊ ဩဒနော-ထမင်း၊ ကုမ္မသော-တစ်ဝက်ကျက်ပြုတ်, မုန်ယောဆန်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ် သော စားဖွယ်၊ သတ္တု-လှော်အပ်ပြီးသော ဆန်မှုန့်၊ (မုန့်မှုန့်၊) မစ္ဆော-ငါး၊ (ရေ သတ္တဝါအားလုံး၊) မံသံ-အသား၊ (ရဟန်းများ စားကောင်းသော ကုန်းသတ္တဝါ အားလုံး။)

၂၄၀။ အနတိရိတ္ကေ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံလည်း မပြုအပ်, ဂိလာန၏ အပို အလှုံလည်း မဟုတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌၊ အနတိရိတ္တသညီ-ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ, ခါဒတိ ဝါ, ဘုဥတိဝါ၊ ယာမကာလိကံ-ကို ም လည်းကောင်း၊ သတ္တာဟကာလိကံ, ယာဝဇီဝိကံ-တိုလည်းကောင်း၊ အာဟာရတ္ထာယ-အာဟာရအကျိုးငှာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အံ့၊ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ-စားမျိုတိုင်း စားမျိုတိုင်း၌၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၅၆။] ၊ပေ။

၂၄၁။ အတိရိတ္တံ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ ဘုဥုတိ-အံ့၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုတတ်သော ဝိနည်းခိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုစေရမည်။] အည ဿ-၏၊ အတ္ထာယ-၄ာ၊ ဟရန္တော-ဆောင်ယူလျက်၊ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ ဂိလာနဿ-၏၊ သေသကံ-အကြွင်းအကျန်ကို၊ ဘုဥုတိ၊ ယာမကာလိကံ, သတ္တာဟကာလိကံ, ယာဝ ကာလိကံ-ကို၊ ပစ္စယေ-ပိပါသ, ဂေလညအကြောင်းသည်၊ (မွတ်သိပ် ဆာလောင် ခြင်း, မကျန်းမာခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊) သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ပြါစိတ် ဘာဋီ- ၁၊ ၂၅၇။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၈၃။] ပရိဘုဥုတိ-အံ့။

ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

⁽၁) ခါဒနီယံနာမ။ ၊ဘောဇဉ် (၅) ပါးနှင့် ယာမကာလိက, သတ္တာဟကာလိက ယာဝဇီဝိကပစ္စည်းများကို ချန်၍ ကျန်စားဖွယ် အားလုံးသည် ခါဒနီယမည်၏၊ "စားဖွယ် အားလုံး" ဟူရာ၌ ဆန်ဖြင့် လုပ်ထား, ပဲဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော မုန့်မျိုးစုံ, ပဲမျိုးစုံ, သစ်သီး, သစ်ဥ, သစ်ဖုမျိုးစုံတည်း။

⁽၂) **ဘောစနိယံနာမ။** ။ဘောဇဉ် (၅) ပါး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ၂၇၇ ၌ ပြထားပြီး ပါဓိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၃၃ ၌လည်း ပြထား၏။

၆။ ဒုတိယပဝါရဏာသိက္မွာပဒ

၂၄၂။ ခွေ ဘိက္ခူ, ကောသလေသု-ကောသလာမည်သော၊ ဇနပဒေ-ဇနပုဒ် ၌၊ (တိုင်း၌၊) သာဝတ္ထိ-သို့၊ အခွါနမဂ္ဂပဋိပန္ရာ-ရှည်သော ခရီးကို သွားနေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကော, ဘိက္ခု, အနာစာရံ-မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို၊ အာစရတိ-ကျင့်၏၊ ဒုတိယော-နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ, ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ၊) အာဝုသော, ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော အမှုကို၊ မာ အကာ သိ-မပြုပါနှင့်၊ ဧတံ-သည်၊ န ကပ္ပတိ-ရဟန်းတို့အား မအပ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ သော-ထိုအပြောခံရသော ရဟန်းသည်၊ တသ္မံ-ထိုဆုံးမသော ရဟန်း၌၊ ဥပနန္ဓိ-ရန်ငြိုး ဖွဲ့ပြီ။

ဒုတိယော ဘိကျွန္ ဘုတ္တာဝီ-စားပြီးသည် ဖြစ်၍၊ ပဝါရိတော-ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ (ဝါ)-ပဝါရိတ်သင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥပနဒ္ဓေါ-ရန်ငြိုးဖွဲ့သော၊ ဘိကျွန္ ညာတိကုလံ-အမျိုးအိမ်သို့၊ ဂန္တာနှ ပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ အာဒါယ ၊ပေ၊ အာဝုသောနှ ဘုခ္ရာဟိ-စားပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသောနှ အလံ-တော်ပြီ၊ ပရိပုဏ္ဏော-ပြည့်စုံသည်၊ အမှိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသောနှ ပိဏ္ဏပါတော-သည်၊ သုန္ဒရော-တောင်း၏၊ ဘုခ္ရာဟိ၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိပ္ပိဋိယမာနော-စကားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ တံပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ ဘုခို့-ပြီ၊ ဥပနဒ္ဓေါန် ဘိက္ခု ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ ယံ တွဲဝ-ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ အပ်သော သင်သည်၊ (ဝါ)-အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ် ပြုအပ်သော သင်သည်၊ ဘုတ္တာဝီ-စားပြီးသည်၊ ပဝါရိတော-သည်၊ (ဟုတွာ၊) အနတိရိတ္တံ-သော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုခု့သိ၊ အာဝုသောနှ တွမို-သင်ကလည်း၊ (သင်လို လူကလည်း၊) မံ-ကို၊ ဝတ္တဗွံ-ပြောဆိုထိုက်၏ဟူ၍၊ မညသိနာမ-မှတ်ထင်ရသေး၏၊ ဣတိ-ပြီ။

အာဝုသော, အာစိက္ခိတဗ္ဗံ နန္-ပြောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော, ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ နန္-မေးထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ပြီ။

🚌 ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ဘိက္ခု, ဘုတ္တာဝိ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသည် ဖြစ်၍၊ ပဝါရိတံ - ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးသော၊ ဝါ - ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသော၊ ဘိက္ခုံ - ကို၊

⁽၁) ယံ တွံ။ ။ယံသဒ္ဒါ၏ ဟီဠန (ရှုတ်ချခြင်း) အနက်ကို ယူ၍ ပေးထားပါသည်။ အနိယမသဗ္ဗနာမ်ဟု ဆိုလျှင် "ယော တွံ" ဟု ရှိရမည်၊ ပြါရာဇိကဏ်ဘာဋီ-၂။ ၂၇၂။ "ဘုဥလိ" ဟု တုမှယောဂ ရှိသောကြောင့် "တွံ" ကို ကတ္တားအဖြစ် ယူပါသည်၊ ရှေးနိဿယ (ဘုရားကြီးမူ) ၌ ယံ တွံ နှစ်ပုဒ်လုံးကိုပင် "ယံဝါ တံဝါ" နှင့် အနက်တူသော ဟီဠနအနက်ဟောဟု ယူတော် မူ၍ "ယံ တွံ-မည်းမည်းဝါးဝါး အယုတ်အားဖြင့်"ဟု ပေးတော်မူ၏။ ပြါစိတ်ပါဠိတော် နိဿယ။)

ဘောဇနဝဂ်

အနတိရိတ္တေန-သော၊ ဘောဇနေန-ဖြင့်၊ အဘိဟဋုံ[ာ]-ရှေးရှုဆောင်ယူ၍၊ ပဝါ ရေဿဿတိနာမ-ဖိတ်မန်ရသနည်း။

၂၄၄။ အဘိဟဋုံ ပဝါရေယျာတိ-ကား၊ ယာဝတကံ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော ခဲဖွယ်တောဇဉ်ကို၊ ဣစ္ဆသိ-ခံယူခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ တာဝတကံ-ကို၊ ဂဏှာ ဟိ-ခံယူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်အံ့၊ အာသာဒနာပေတွောတိ-ကား၊ ဣမိနာ-ဤအကြောင်းဖြင့်၊ (ဣဝတ္ထဖြင့်၊) ဣမံ-ဤရဟန်းကို၊ စောဒေဿာမိ-စောဒနာမည်၊ သာရေဿာမိ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေမည်၊ ပဋိစောဒေဿာမိ-တစ်ဖန် စောဒနာမည်၊ ပညိုသာရေဿာမိ-တစ်ဖန် အမှတ်ရစေမည်၊ မက်ုံ-မျက်နှာ မသာယာသူကို၊ ဝါ-မျက်နှာ မသာမယာဖြစ်အောင်၊ ကရိဿာမိ-ပြုမည်၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ အဘိယရတိ-ရှေးရှုဆောင်အံ့၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့် ၊ပေ၊ ဘောဇနပရိယော သာနေ-စားခြင်း၏ အဆုံး၌ ၊ပေ။

၂၄၅။ ပဝါရိတေ-ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသော ရဟန်း၌၊ ပဝါရိတသညီ-ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသူဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။

၂၄၆။ အတိရိတ္တံ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေ၍၊ ဒေတိ-အံ့။

နတိယပဝါရဏာသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌိ။

ဂျ၊ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုန်

၂၄၇။ ရာဇဂဟေ-၌၊ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇာ-တောင်၌ ဖြစ်သော ကောင်းမြတ်သော ပွဲသဘင်သည်၊ (တစ်နည်း) ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော-တောင်၏ ကောင်းမြတ်သော အရပ်၌ ပွဲသဘင်သည်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၅၉။ ဟောတိ၊ သတ္တရသဝဂ္ဂိယာ-တစ်ဆယ့် ခုနစ်ယောက် အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-သတ္တရသဝဂ္ဂီမည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇံ-တို၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ (ဆွေမျိုးတော်သော လူတို့သည်၊) သတ္တရသဝဂ္ဂိယေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ နဟာပေတွာ-ရေချိုးစေပြီး၍၊ (ရေချိုးပေးပြီး၍၊) ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၆ဝ။ ဝိလိမ္မေတွာ-နံ့သာ လိမ်းကျံပေးပြီး၍၊ ဘောဇေတွာ-စားစေပြီး၍၊ ဝါ-ကျွေးမွေးပြီး၍၊ ခါဒနီယံ-ကို၊ အဒံသု-ပေးလိုက်ကြကုန်ပြီ။

⁽၁) အဘိဟဋုံ။ ။အဘိ + ဟရ + တုံ၊ "သာဒိသန္တပုစ္အဘန္ " စသော သုတ်ဖြင့် စီရင်ပါ၊ တုံသည် တွာပစ္စည်း၏ အနက်ဟော၊ ဆရာများကား "အဘိဟဋုံ" ပါဌ်ကို သုံးစွဲတော် မူသည်။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၅၇။ တင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၁၈။

အာဝုသော-တို့၊ ဂဏှထ-ယူကြပါကုန်၊ ခါဒနီယံ-ကို၊ ခါဒထ-ခဲကြပါကုန်၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ ကုတော-အဘယ်မှ၊ (ဘယ်က၊) တုမှေဟိ-တို့သည်၊ ခါဒနီယံ-ကို၊ လဒ္ဂံ-ရအပ်သနည်း၊ အာဝုသော-တို့၊ ကိံ ပန-အဘယ်သို့နည်း၊ (ဘယ် လိုလဲ၊) တုမှေ-တို့သည်၊ ဝိကာလေ^ဝ-နေ့လွဲအခါ၌၊ ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုဥထ-စားကြ သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးကုန်ပြီ၊ အာဝုသော, ဧဝံ-အေး . . စားကြကုန်၏၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ။

၂၄၉။ ဝိကာလောနာမ-မည်သည်၊ မဇ္ဈနိုကေ-မွန်းတည့်အခါသည်၊ ဝီတိ ဝတ္တေ-လွန်လတ်သော်၊ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ-အရုဏ်တက်သည့်တိုင်အောင် တည်း။

၂၅၀။ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ ဝိကာလသညီ-နေလွဲအခါဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝိကာလေ-၌၊ ကာလသညီ-ရဟန်းတို့ စားသောက်ချိန်ဟု အမှတ်ရှိသည် ^{ြွှာ} ဖြစ်၍၊ ကာလေ-ရဟန်းတို့ စားသောက်ချိန်၌၊ ဝိကာလသညီ-ဖြစ်၍။

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတီ သတ္တမီ။

၈။ သန္နွိမိကာရကသိတ္ခာပုဒ်

၂၅၂။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော၊ အာယသ္မာ ဗေလဋ္ဌသီသော-အရှင်ဗေလဋ္ဌသီသသည်၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၇၁။] အရညေ-၌၊ ဝိဟရတိ၊ သော-ထိုအရှင်ဗေလဋ္ဌသီသသည်၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိတ္တာ-လှည့်လည်၍၊ သုက္ခကုရံ-ဟင်းရည် ဟင်းလျာမှ ကင်းသော ထမင်းသန့်သန့်ကို၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၇၂။] အာရာမံ-သို့၊ ဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ သုက္ခာပေတွာ-ခြောက်စေ၍၊ (အခြောက်လှန်း၍၊) နိက္ခိပတိ-ချန်ထား၏၊ (သိမ်းထား၏၊) ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ အာဟာရေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုသည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ-၌၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ တေမေတွာ တေမေတွာ-စိုစေ၍ စိုစေ၍၊ (နှူး၍ နှူး၍၊) ဘုဥတိ-ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏၊ စိရေန-ကြာမြင့်မှ၊ ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဏာယ-ငှာ၊ ပဝိသတိ-ဝင်တော်မူ၏။

⁽၁) စိကာလေ။ ဤပုဒ်၏ သဒ္ဒတ္ထကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ကင်္ခါဋီကာကို ကိုးကား ပြီးလျှင် "ဝိဂတော-ကင်းသော၊ ကာလော-စားချိန်တည်း၊ ဝိကာလော-ကင်းသော စားချိန်" ဟု ကမ္မဓာရယသမာသိ ပြုတော်မူ၏၊ "ကင်းသော စားချိန်" ဟူသည်မှာ "စားချိန် မဟုတ်၊ နေလွှဲအခါ" ဟု ဆိုလိုသည်၊ ကြင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၂ဝ။] ပါတိမောက်ဘာဋီနှင့် ပါစိတ်ဘာဋီ၌မူ "ကာလတော-ရဟန်းတို့ စားချိန်သောက်ချိန်မှ၊ ဝိဂတော-ကင်းသော အခါတည်း၊ ဝိကာလော" ဟု ပဉ္စမီတပ္ပုရိသ်သမာသိ ပြုတော်မူ၏၊ ၂ နည်းလုံးပင် ဖြစ်သင့်ပေသည်။ ပြါတိမောက် ဘာဋီ-၂၈၁။ ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၆ဝ။]

ဘောဇနဝဂ်

အာဝုသော, တွံ-သည်၊ သန္နိဓိကာရကံ-သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှုကို ြူခြင်းရှိသော၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၇၂။ ပါတိမောက်ဘာဋီ-၂၈၅။] ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုဥသိ ကိံ ပန-စားသလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ (အာဝုသော ကိံ ပန-အဘယ်သို့နည်း၊ တွံ-သည်၊ သန္နိဓိကာရကံ, ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုဥသိ-သလော၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊) အာဝု သော-တို့၊ ဧဝံ-အေး . . စားပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ။

🚌 ၂၅၄။ သန္နိဓိကာရကံနာမ-မည်သည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ် ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ၊) အပရဇ္ဇု-နောက်နေ့၌၊ ခါဒိတံ-ခဲစားအပ်သည်၊ ဟောတိ။ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတံ (ဟုတွာ၊) အပရဇ္ဇု, ခါဒိတံ ဟောတိ၊ တံ-သည်၊ သန္နိဓိကာရကံနာမ-မည်၏၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊)

၂၅၆။ ယာဝကာလိကံ-ကို၊ ယာဝကာလေ-မွန်းတည့်တိုင်အောင်သော ကာလ ၌၊ နိဒဟိတွာ-သိုမှီး သိမ်းဆည်း၍၊ ဘုဥတိ-အံ့၊ ယာမကာလိကံ-ကို၊ ယာမေ-ညဉ့်ယာမ်၌၊ နိဒဟိတွာ, ဘုဥတိ၊ သတ္တာဟကာလိကံ-ကို၊ သတ္တာတံ-ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး၊ နိဒဟိတွာ ဘုဥတိ၊ ယာဝဇီဝိကံ-ကို၊ ပစ္စယေ-ဂေလညအကြောင်းသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ပရိဘုဍတိ။

အမှာ။ ။ ယာဝကာလိက စသော ပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟနှင့် တကွ အကျယ် အဓိပ္ပာယ်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ- ၁၊ ၂၇၆။ ပါတ်မောက်ဘာသာဋီကာ- ၂၈၀ ၌ ပြထားပြီ။

သန္နွိမိကာရကသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမီ။

၉။ ပဏိတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၅၇။ ပဏီတဘောဇနာနိ ^၁- မွန်မြတ်သော အာဟာရဖြင့် ရောစပ်အပ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို၊ အတ္တနော-၏၊ အတ္တာယ-အကျိုးငှာ၊ ဝိညာပေတွာ-မိမိ အလို ရှိကြောင်းကို သိစေ၍၊ (တောင်း၍၊) ဘုဥန္တိ၊ ကဿ-အဘယ်သူသည်၊ သမ္ပန္နံ-ပြည့်စုံသော အရသာကို၊ ဝါ-ချိမြိန်သော အရသာကို၊ န မနာပံ-မမြတ်နိုးအပ် သနည်း၊ (မမြတ်နိုးဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊) ကြိတက ကံဟောဝါကျ။ ကဿ-အဘယ်သူ့ အား၊ သာဒုံ-ကောင်းသော အရသာသည်၊ (ဝါစာသိလိဋအကျိုးငှာ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၊)

⁽၁) ပဏိတဘောနောနို။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ "မွန်မြတ်သော အာဟာရဖြင့် ရောစပ်အပ်သော ဘောဇဉ်တို့" ဟု ပဏီတကို ကရဏတ္ထပေးတော်မူ၏၊ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၇၈။) ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာနှင့် ကခ်ီါဘာသာဋီကာတို့၌ "မွန်မြတ်သော အာဟာရနှင့် ရောစပ်အပ်သော ဘောဇဉ်တို့" ဟု ပဏီတကို သဟာဒိယောဂ ပေးတော်မူ၏။ ပြါတိမောက် ဘာဋီ- ၂၈၇။ ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၃၀။]

န ရုစ္စတိ[ာ]-မနှစ်သက်သနည်း၊ (မနှစ်သက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း။) [ရုစဓာတ်၏ အယှဉ် သမ္ပဒါနဝါကျ။]

၂၅၈။ ဂိလာနပုစ္ဆကာ-ဂိလာနကို မေးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ။ လြွယ်ပြီ။

ြော ၂၆၀။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ပဏီတဘောဇနာနီတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ သပ္ပိနာမ-မည်သည်၊ ဂေါသပ္ပိဝါ-နွားမမှ ဖြစ်သော ထောပတ်လည်းကောင်း၊ (နွား ထောပတ်၊) အဇိကာသပ္ပိဝါ-ဆိတ်မမှ ဖြစ်သော ထောပတ်လည်းကောင်း၊ (ဆိတ် ထောပတ်၊) မဟိံသသပ္ပိဝါ-ကျွဲမမှ ဖြစ်သော ထောပတ်လည်းကောင်းတည်း၊ (ကျွဲ ထောပတ်၊) ယေသံ-အကြင်သတ္တဝါတို့၏၊ မံသံ-အသားသည်၊ ကပ္ပတိ-ရဟန်း တို့အား အပ်၏၊ တေသံ-ထိုအပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ သပ္ပိ-တော ပတ်တည်း၊ နဝနီတံနာမ-မည်သည်၊ တေသညေဝ-ထိုအပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ သပ္ပိ-တော သတ္တဝါတို့၏ပင်၊ နဝနီတံ-ဆီဦးတည်း၊ တေလံနာမ-မည်သည်၊ တိလတေလံ-နှမ်းမှ ဖြစ်သော ဆီ၊ (နှမ်းဆီ၊) သာသပတေလံ-မုန်ညှင်းဆီ၊ မခုကတေလံ-သစ်မည် စည် ဆီ၊ ဧရဏ္ဏတေလံ-ကြက်ဆူဆီ၊ ဝသာတေလံ-သားဆီ၊ မခုနာမ-ပျားရည်မည် သည်၊ မက္ခိကာမခု-ယင်ပျားသည် ပြုအပ်သော ပျားရည်တည်း။ ယင်ကောင် လောက်ရှိသော ပျားကောင်ကို "မက္ခိကာ" ဟု ခေါ် သည်၊ "ပျားငယ်" ဟုလည်း ဆိုကြ၏။]

ဖာဏိတံနာမ-တင်လဲမည်သည်၊ ဥစ္ဆုမှာ-ကြံမှ၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော ဝတ္ထုတည်း၊ (ကြံရည်, တင်လဲရည်, ကြံသကာ, သကြားတည်း၊ ထန်းရည်, ထန်းလျက်များလည်း ပါဝင်နိုင်၏၊) ဩဒကော-ရေ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါကို၊ မစ္ဆော-မစ္ဆဟူ၍၊ (ငါးဟူ၍၊) ဝုစ္စတိ၊ (ငါး, လိပ်, မိချောင်း, မကာရ်း, ပုဇ္ဇန် စသည်များတည်း၊) မံသံနာမ-မည် သည်၊ ယေသံ-အကြင်သတ္တဝါတို့၏၊ မံသံ ကပ္ပတိ၊ တေသံ-ထိုအပ်သော အသား ရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ မံသံ-တည်း၊ ခီရံနာမ-မည်သည်၊ ဝေါခီရံဝါ-နွားမမှ ဖြစ်သော နို့ရည်လည်းကောင်း၊ (နွားနို့၊) အဇိကာခီရံဝါ-ဆိတ်မမှ ဖြစ်သော နို့ရည်လည်း ကောင်း၊ (ဆိတ်နို့၊) မဟိသခီရံဝါ-တျွဲမမှ ဖြစ်သော နို့ရည်လည်းကောင်းတည်း၊ (ကျွဲနို့၊) ဒဓိနာမ-နို့မမ်းမည်သည်၊ တေသညေဝ-ထိုအပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါတို့၏ပင်၊ ဒဓိ-နို့မ်းတည်း။

ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ (ဖာသု၌ စပ်၊) ပဏီတဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ ဖာသု-ချမ်းသားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်၊) အဂိလာ နောနာမ-အဂိလာနမည်၏၊ (ဂိလာန မဟုတ်သူ မည်၏၊) အဂိလာနော-ဂိလာန

ကဿ သာဒုံ န ရုစ္စတိ။ ။ဤဝါကျနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ပါဠိတော်စာပိုဒ် (၂၀၉) ၌ ပြခဲ့ပြီ။

ဘောဇနဝင်္ဂ

မဟုတ်ဘဲ၊ အတ္တနော-၏၊ အတ္ထာယ-၄ာ ဝိညာပေတိ-တောင်းအံ့၊ ပယောဂေ-ပယောဂကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) ပဋိလာဘေန-ရခြင်းကြောင့်၊ ဘုဍ္ဌိဿာမိ-စားမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-ခံယူအံ့၊ (အကပ်ခံအံ့၊) ၊ပေ။

၂၆၁။ အဂိလာနော-ဂိလာန မဟုတ်ပါဘဲ၊ အဂိလာနသညီ-ဂိလာန မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။

၂၆၂။ ဂိလာနဿ-ဂိလာန၏၊ (အနာပတ္တိ၊) ဂိလာေနာ ဟုတ္မွာ, ဝိညာပေတ္တာ-၍၊ အဂိလာနော-ပါဘဲ၊ ဘုဥ္ဂတိ-၏၊ ဂိလာနဿ-၏၊ သေသကံ-အကြွင်းအကျွန် ကို၊ ဘုဥတိ၊ ဉာတကာနံ-ဆွေမျိုးတို့၏၊ ပဝါရိတာနံ-ဖိတ်မန်ထားသူတို့၏၊ (ပဏီတ တောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဝိညာပေတွာ ဘုဥ္ဇန္တဿ၊) အညဿ-၏၊ အတ္တာယ-ငှာ၊ (ဝိညာ ပေတွာ ဘုဥ္ရန္သဿ၊) အတ္တနော-၏၊ မေနန-အပ်သော ဥစ္စာဖြင့်၊ (ဝိညာပေတွာ၊ ဘုဥ္ပန္တဿ၊) အနာပတ္တိ။

ပဏိတဘောဇနသိတ္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ နဝမီ။

၁၀။ ဒန္ဓပေါဏသိက္ခ၁ပုန်

၂၆၃။ အညတရော, ဘိက္ခု, သဗ္ဗပံသုကူလိကော[ာ]-အလုံးစုံ ပံသုကူရှိသည်။ (အလုံးစုံ ပံသုကူပစ္စည်းကိုသာ ဆောင်သည်၊) (ဟုတွာ၊) သုသာနေ-သုသာန်၌၊ ဝိဟရတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ မနုသောဟိ-တို့သည်၊ ဒီယမာနံ-လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ-ခံယူခြင်းဌာ၊ န ဣစ္ဆတိ-အလိုမရှိ၊ သုသာနေပိ-၌လည်း ကောင်း၊ ရုက္ခမူလေပိ-၌လည်းကောင်း၊ ဥမ္မာရေပိ-တံခါးခုံ၌လည်းကောင်း၊ အယျ ဝေါသာဋိတကာနိ ^၂-သေလွန်ပြီးသော မိဘ ဘိုးဘွား စသော ဆွေမျိုးတို့၏ အကျိုး ၄၁ စွန့်ပစ်အပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ပရိဘုဥ္ဂတိ-သုံးဆောင်၏။

ကထံဟိ-ကြောင့်၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အယျဝေါသာဋိတ ကာနိ^၂-တို့ကို၊ သာမံ ဂဟေတွာ, ပရိဘုဥ္မတိနာမ-နည်း၊ အယံ ဘိက္ခု, ထေရော-ခိုင်ခံ့၏၊ (တစ်ခဲနက် အသားကျစ်လစ်၏၊) ဝဌရော-ဝဖြိုး၏၊ မနုဿမံသံ-လူတို့၏ ' အသားကို၊ (လူသားကို၊) ခါဒတိ မညေ^၃-ခဲစားသည်ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏။

- (၁) သဗ္မ**ံသုကူလိကော။** ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၂၈၃
- (၂) **အယျဝေါသာဋိတကာနိ**။ ။ပါစိတ်ဘာဋီ- ၂၁၄။

- (၃) **ဓါဒတိမညေ**။ ။ပါစိတ်ဘာဋီ ၁၊ ၂၈၃။

ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အဒိန္နံ-မပေးအပ်သော၊ အာဟာရံ-အာ ဟာရကို၊ မုခဒ္ဒါရံ-ခံတွင်းပေါက်သို့၊ (ခံတွင်းဝသို့၊) အာဟရိဿတိနာမ-ရှေးရှု ဆောင်ရသနည်း၊ (သွင်းရသနည်း။)

🊌 ၂**၆၄။** ဥဒကဒန္တပေါနေ-ရေ, ဒန်ပူ၌၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကြကုန်၏။

၂၆၆။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ-အကပ်မခံအပ်သော အာဟာရကို၊ အဒိန္နံနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဒိန္နံနာမ[ာ]-မည်သည်၊ ကာယေနဝါ-ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-ကိုယ်နှင့် စပ်သော အရာဝတ္ထဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိသဂ္ဂိယေနဝါ-ပစ်လွှတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒေနွှေ-ပေးလတ်သော်၊ ဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသိ၌၊ ဌိတော-တည်သည်ဖြစ်၍၊ ကာယေနဝါ, ကာယပဋိ ဗဒ္ဓေနဝါ, ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-ခံယူ၏၊ (အကပ်ခံ၏၊) တေံ-ဤစားဖွယ် (အာဟာရ) သည်၊ ဒိန္နံနာမ-မည်၏၊ အာဟာရောနာမ-မည်သည်၊ ဥဒကဒန္တပေါနံ-ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ ယံကိန္စိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ အဈွောဟရဏီယံ-စားမျိုထိုက်သော အစာ တည်း။

၂**၆၇**။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကေ-အကပ်မခံအပ်သော အာဟာရ၌၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတ သညီ-အကပ်မခံအပ်သော အာဟာရဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥဒကဒန္တပေါနာ-ကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ အဒိန္နံ-သော၊ အာဟာရံ-ကို၊ မုခဒ္ဓါရံ-သို့၊ အာဟာရေတိ-အံ့။

ြောျစ်စျ စတ္တာရိ-လေးပါးကုန်သော၊ မဟာဝိကဋာနိ^၂-မဟာဝိကဋဆေးတို့ကို၊ ပစ္စယေ-မြွေကိုက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ကပ္ပိယ ကာရကေ-ကပ္ပိယကာရကသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ သာမံ, ဂဟေ့တွာ, ပရိဘုဥတိ-သုံးစွဲနိုင်၏။

ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒီ နိဋ္ဌိတီ ဒသမံ။

- (၁) ဒိန္နံနာမ။ ။အကပ်မြောက် အင်္ဂါ (၅) ပါးကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ-၂၈၉ ၌ ပြထားပြီ၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌လည်း ၂၈၅ မှ စ၍ အကျယ် ဖွင့်ထား၏။
- (၂) မဟာ၀ိကဋာနိ။ ။"မဟာ၀ိကဋာနိ-ကြီးကျယ်သော မတူအောင် ပြုအပ်သော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဝါ-ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်အောင် ပြုအပ်သော ဝတ္ထုတို့သည်" ဟု သဒ္ဒတ္တ ဆိုပါ။ ပြါစိတ်ဘာဋီ- ၁၊ ၃၂၂။ ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၄၇။]

တဿ-ထိုဘောဇနဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ဥဒ္ဒါန်းကား၊ ပိဏ္ဍော-အာဝသထဝိဏ္ဍ၊ ဂဏံ-ဂဏဘောဇန၊ ပရံ-ပရမ္ပရဘောဇန၊ ပူပံ-မုန့်ကြော်သော သိက္ခာပဒ၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊ ပဝါရဏာစ-ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်တို့၊ ဝိကာလေ-ဝိကာလဘောဇန၊ သန္ဓိဓိ-သန္ဓိဓိကာရက၊ ခီရံ-နို့ရည်နှင့် စပ်သော သိက္ခာပုဒ်၊ (ပဏီတဘောဇန၊) ဒန္တပေါနေန-ရေ, ဒန်ပူနှင့် စပ်သော သိက္ခာပုဒ်နှင့် တကွ၊ တေ-ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဒသ-ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ဣတိ-ဤကား ဥဒ္ဒါန်း တည်း။

ဘောဇနဝဂ် ပြီး၏။

ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ ပထမပိုင်း ပြီးပြီး

والمبوجة فيالتكانية

၁၃၆ဝ–ပြည့်နှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၆) ရက်။ (၂၉–၆–၉၈) တနင်္လာနေ့။

ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ

နေမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၅။ ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

၅။ အစေလကဝဂ္ဂ

၁။ အစေလကသိက္ခာပဒ

၂၆၉။ သံဃဿ–၏၊ (ဝါ–မှာ၊) ခါဒနီယံ–သည်၊ ဥဿန္နံ–ပေါများသည်။ ဟောတိ၊ အာနန္ဒ၊ တေနဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊(ဒီလိုဆိုရင်၊) ဝိဃာသာဒါနံ– စားကြွင်းစားတို့အား၊ ပူဝံ–မုန့်ကို၊ ဒေဟိ–ပေးလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္အေ – မြ**တ်စွာဘုရား၊ ဧဝံ–မုန်ပါ၊ ဣတိ ခေါ –လျှင်၊ပေ၊** ိဃာသာဒေ –တို့ကို၊ ပဋိပါဋိယာ–အစဉ်အားဖြင့်၊ နိသီဒါပေတွာ–ထိုင်နေစေ၍၊ ဧကေကံ–တစ်ခုစီ တစ်ခုစီသော၊ ပူဝံ–ကို၊ ဒေန္တေဂ–လတ်သော်၊ အညတရိဿာ–တစ်ယောက် သော၊ ပရိဗ္ဗာဓိကာယ–ပရိဗိုဇ်မအား၊ ဧကံ–တစ်ခုဟူ၍၊ မညမာနော– မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ ပူဝေ–တို့ကို၊ အဒါသိ–ပေးလိုက်မိပြီ။ သာမန္တာ–ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာယော–တို့သည်။ တံ ပရိဗ္ဗာဇိကံ– (သူများထက် မုန့်တစ်ခု ပိုရသော) ထိုပရိဗိုဇ်မကို၊ ဧတဒဝေါစုံ၊ (ကို)၊ **သော သမဏော–သည်၊ တေ**–၏၊ **ဇာရော**–လင်ငယ်တည်း၊ ဤဘိ ကုန်ပြီး ဧသော သမဏော–သည်။ မေ–၏။ နှ ဧာရော–လင်ငယ်မဟုတ်ပါ။ ဧကံ–ဟူ၍၊ မညမာနော–မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ ဒွေ ပူဂေ ႏွဒါသိ၊"စာရော– တည်း၊ န ဧာရော–လင်ငယ်မဟုတ်၊" ဣတိ–သို့၊ ဘဏ္ဍီသ–ြင်းကြကုန်ပြီ။ အည္တတ**ေ႐ာ–သော၊ အာဇီဝကောပိ–သည်လည်း၊** ပရိဝေသန်**ಿ–ဆွ**မ်း လုပ်ကျွေးရာ အရပ်သို့၊ အဂမာသိ–သွားပြီ၊ အညတရော ဘိက္ခု၊ ပဟူတေန – များစွာသော၊ သပ္ပိနာ–ထောပတ်ဖြင့်၊ ဩဒနံ–ထမင်းကို၊ မဒ္ဒိတွာ–နယ်၍၊ တဿ အာဇီဝကဿ–အား၊ မဟန္တံ –ကြီးစွာသော၊ ပိဏ္ဍံ –ဆွမ်းခဲကို၊ အဒါသိ၊ အာဝုသော၊ ကုတော–မှ၊ တယာ–သည်၊ ပိဏ္ဍော–ကို၊ လဒ္ဓေါ –ရအပ်သနည်း၊ အာဝုသော၊ မုဏ္ဍဂဟပတိကဿ–ဦးပြည်းသူကြွယ်ဖြစ်သော၊ (ခေါင်းတုံး သူကြွယ်ဖြစ်သော၊) တဿ သမဏဿ ဂေါတမဿ–၏၊ ပရိဝေသနာယ–

မှ၊ လဒ္ဓေါ –အပ်ပြီ။

ဥပါသကာ–တို့သည်၊ တေသံ အာဇီဝကာနံ–တို့၏၊ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ– ဤပြောအပ်သော စကားသံကို၊ ဝါ–ဤအပြန်အလှန် စကားပြောသံကို၊ အသောသုံ၊ ဘန္တေ၊ ဣမေ တိတ္ထိယာ–တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓဿ–၏၊ အဝဏ္ဏ ကာမာ–ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို အလိုရှိပါကုန်၏၊ပေ၊ သာဓု– တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာ–တို့သည်၊ တိတ္ထိယာနံ–တို့အား၊ သဟတ္ထာ–မိမိ လက်ဖြင့်၊ န ဒဒေယျုံ–မပေးကုန်ရာပါ။

^{ႜႜႜႜႜႜ} ၂**၇၁။** အစေလကော နာမ–မည်သည်၊ ယော ကောစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော၊ ဝါ–အလုံးစုံသော၊ ပရိဗ္ဗာဇကသမာပန္နော⁾–ပရိဗိုဇ်အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ နဂ္ဂေါ–အဝတ်မစည်း,အချီးနှီးသူတည်း၊(အဝတ်မဝတ်သူတည်း။)

၂၇၃။ ဒါပေတိ[ု] –ပေးစေအံ့၊ (လူသာမဏေကို အပေးခိုင်းအံ့၊) န ဒေတိ – ကိုယ်တိုင် မပေးအံ့၊ ဥပနိက္ခ်ိပိတ္တာ – အနီး၌ ချထား၍၊(ခွက်ကို တိတ္ထိတို့၏ အနီး၌ ချထား၍၊) ဒေတိ – အံ့၊ ဗာဟိရာလေပံ – ပြင်ပ၌ လိမ်းကြံကြောင်း ဆီ စသည်ကို၊ ဒေတိ။

အစေလကသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတဲ် ပဋ္ဌမံ။

၂။ ဥယျောဇနသိက္ခွာပဒ

၂၇၄။ သကျပုတ္တော-သော၊ အာယသ္မွာ ဥပနန္ဒော-သည်၊ ဘာတုနော-အစ်ကို၏၊ သဋ္ဌိဝိဟာရိုကံ-အတူနေတပည့်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ်)၊ အာဝုသာ၊ ဧဟိ-လိုက်ခဲ့ပါ၊ ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-၄ာ၊ ပဝိသိဿာမ-ဝင်ချေကြစို့၊ ဣတိ-ပြောပြီ၊ (ဣတိ ၆-ဤသို့ ပြောဆိုခေါ် သွားပြီး၍၊) တဿထိုရဟန်းအား၊ အဒါပေတွာ-အာမိသတစ်ခုခုကို မပေးစေမူ၍၊ ဥယျောဇေသိ-ပြန်လွှတ်ပြီး (ကိ်-အဘယ်သို့ပြော၍ ပြန်လွှတ်သနည်း၊) အာဝုသော၊ ဂစ္ဆ-သွားတော့၊ မေ-ငါ၏၊ (ဖာသု၌ စပ်၊) တယာ-သင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ကထာ ဝါ-စကားပြောရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နိသစ္စာ ဝါ-ထိုင်နေရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ဖာသု-ချမ်းသာမှုသည်၊ န ဟောတိ၊ ဧကကဿ-တစ်ယောက်တည်းသော၊ မေ-၏၊ ကထာ ဝါ နိသစ္စာ ဝါ ဖာသု ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ပြန်လွှတ်ပြီ။

ကာလေ–ဆွမ်းစာချိန်သည်၊ ဥပကဋ္ဌေ–နီးကပ်လတ်သော်၊ ပိဏ္ဍာယ–ငှာ၊

အညွှန်း# ၂။ ပရိဗ္ဗာဇကသမာပန္နော–ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁)။ ၃။ ဒါပေတိ–ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂)။ ၄။ ဣတိ–နောက်ဝါကျအတွက် ဣတိ တစ်လုံး အကြေကြပါ။ အဓေလကဝင်္ဂ

စရိတုံ–၄ာ၊ န သက္ခိ–မစွမ်းနိုင်၊ ပဋိက္ကမနေပိ[ာ]–ရွာတွင် ဆွမ် စာ ဧရပ်၌လည်း၊ ဘတ္တဝိသင္ဂံ^၂–ဆွမ်းကို ခံတွင်း၌ စွန့်လွှတ်ခြင်းကို၊ ဝါ–ဆွမ် စာ ခြင် ကိုး န သမ္ဘာဝေသိ–မမီ၊ ဆိန္နဘတ္ဘော–ပြတ်သောဆွမ်းရှိသည်။ အဟောသိ။

၂၇၆။ ဧဟာဝုသော၊ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါတိ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဂါမောပိ-သည်လည်းကောင်း၊ နိဂမောပိ-သည်လည်းကောင်း၊ နဂရမွိ-သည်လည် ကောင်း၊ ဂါမော စေဝ-ဂါမလည်း မည်၏၊ နိဂမော စ–နိဂမလည် မည်၏၊ (နဂရကို ဂါမ၌ သွင်းယူပါဟု ဆိုလိုသည်။)

အဒါပေတွာတိ-ကား၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အာမိသကို၊ န ဒါပေတွာ-မပေးစေမူ၍၊ ဥယျောဇေယျာတိ-ကား၊ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိ်၊ ဟသိတုကာမော-ရယ်ရွှင်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ကိဋ္ဌိတုကာမော-ကြည်စယ်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ရဟော-ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ နိ သီဒိတုကာမော-ထိုင်လိုသည်ဖြစ်၍၊ အနာစာရံ-မကျင့်ထိုက်သောအကျင့်ကို၊ အာစရိတုကာမော-ကျင့်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ ဝဒေတိ။ ။ဒဿနူပစာရံ ဝါ-မြင်လောက်ရာဥပစာကိုသော်လည် ကောင်း၊ (တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်အရပ်တည်း၊) သဝနူပစာရံဝါ-ကြားလောက်ရာဥပစာကို သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဇဟန္တဿ - စွန့်သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဋဿ၊ 'ဝိဇဟိတေ-စွန့်ပြီးလတ်သော်၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။

ဧတဒေ၀ ပစ္စယံ ကရိတ္မွာတိ–ကား၊ ဥယျောဇေတုံ–ပြန်လွှတ်ခြင်းငှာ၊ အညော–မလျောက်ပတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လိုခြင်းမှ အခြားသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပစ္စယော–အကြောင်းသည်၊ န ဟောတိ။

^{ခြာ} **၂၇၇။ က**လိသာသနံ ^၄–ကောဓအတွက် နှိပ်နှိပ်စက်စက် ပြောဆိုဆု မ ကြောင်း ဖြစ်သော အာဏာကို၊ အာရောပေတိ–တင်အံ့။

၂**၇၈။** ဥဘော–နှစ်ပါးလုံးတို့သည်၊ ဧကတော–တပေါင်းတည် ၊ န ယာပေဿာမ–မမျှတကုန်အဲ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဥယျောဇေသိ၊ မဟဂ္ဂံ–

အညွန်း။ ၁။ ပဋိက္ကမေပိ-ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊၂)။

၂။ ဘတ္တဝိသဂ္ဂ –ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၆၉)။

၃။ **ဝိမဟန္တဿ**။ ။ပြန်လွှတ်အပ်သောရဟန်းက တစ်ဆယ့်နှစ်တောင် ဥပစာကို ကျော်လွန်လျှင် ပြန်လွှတ်သောရဟန်းလည် ထိုသူကို မမြင်ရ, ထိုသူ၏အသံကို မကြားရသောကြောင့် ဥပစာကို စွန့်ရာ ရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ပြန်လွှတ်သောရဟန်းကို "ဝိဧဟန္တဿ"ဟု ဆိုသည်၊ ထို ပြန်လွှတ်သော ရဟန်းအားသာ အာပတ်သင့်၏။ (ပါစိတ်ဘာဋီ–၂၊ ၂)။

၄။ ကလိဿသန်-ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၃)။

များသောအဖို ရှိသော၊ ဝါ-အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာကို၊ ပဿိတွာ-၍၊ လောဘဓမ္မံ-လောဘတရားကို၊ ဥပ္ပာဒေဿတိ-ဖြစ်စေလိမ့်မည်၊ မာတုဂါမံ-ကို၊ ပဿိတွာ၊ အနုဘိရတိံ-မမွေ့လျော်ခြင်းကို၊ ဥပ္ပာဒေဿတိ၊ ဂိလာနုဿ ဝါ-ဂိလာနုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ဩဟိယျကဿ ဝါ-ကျောင်း၌ ကျန်ရစ်သောရဟန်းအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရပါလဿ ဝါ-ကျောင်းစောင့်၏အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ယာဂုံ ဝါ ဘတ္တံ ဝါ ခါဒနီယံ ဝါ ကော့မနီယံ ဝါ၊ နီဟရ-ပို့ဆောင်ချေ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဥယျောစေတိ၊ အနာစာရံ-ကို၊ န အာစရိတုကာမော-မကျင့်လိုဘဲ၊ ကရဏီယေ-ပြုဖွယ်ကိစ္စ သည်၊ သတိ-လတ်သော်၊ ဥယျောစေတိ။

ဥယျောဇနသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃။ သဘောဇနသိက္ခာပဒ

၂၇၉။ သဟာယုကဿ–သဟယ်ချင်း၏၊(သူငယ်ချင်း၏၊) ဃရံ–အိမ်သို့၊ ဂန္တာ၊ တဿ–ထိုသဟယ်ချင်း၏၊ ပဇာပတိယာ–ဧနီးနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ သယနိ ဃရေ^ခံ–အိပ်ယာခန်းဆောင်၌၊ နိသဇ္ဇံ–ထိုင်နေခြင်းကို၊ ကပ္မေသိ–ပြုပြီ၊ အယျဿ–အား၊ ဘိက္ခံ–ကို၊ ဒေဟိ–လှူပါ။

ဘန္တေ ၊ ယတော–အကြင့်ကြောင့်၊ အယျဿ–အား၊ ဘိက္ခာ–ကို၊ ဒိန္နာ– ပေးလှူအပ်ပါပြီ၊ (တတော–ထို့ကြောင့်၊) ဂစ္ဆထ–ပြန်ကြွပါကုန်၊ သာ ဣတ္ထီ– သည်၊ အယံ ပုရိသော–သည်၊ ပရိယုဋ္ဌိတော ^၂–ထက်ဝန်းကျင် ရာဂထကြွနေ၏ ၊

အညွှန်း။ ၁။သယနိဃရေ~ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၁၅၂)။

၂။ ပရိယုဋ္ဌိတော။ ။(ပရိ+ဥ+ဌာ+တ)၊ ပရိယုဋ္ဌာနသဒ္ဒါသည် လွှမ်းမိုးခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ (ပရိယုဋ္ဌာန=ပရိ+ဥ+ဌာ+ယု) ဤသို့ ပစ္စည်းချင်း သာ ကွဲ၏၊ ထို့ကြောင့် "အယံ ပုရိသော–ကို၊ ပရိယုဋ္ဌိတော–ရာဂသည် လွှမ်းမိုးအပ်၏"ဟုပေးပါ။(အဋ္ဌသာလိနီဘာဋီ ၃၊၂၄၈ကို နည်းမှီသည်။) (တစ်နည်း) ပရိယုဋ္ဌာနသဒ္ဒါသည် ဂဟဏ(လုယူခြင်း)အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့်"ပရိယုဋ္ဌိတော–ရာဂသည် လုယူ အပ်၏"ဟု ပေးပါ။ (အဋ္ဌသာလိနီဘာဋီ ၄၊၁၅၀ကို နည်းမှီသည်။)

ဤ ပြခဲ့သောအနက်များကား ပရိယုဋ္ဌာန (ပရိယုဋ္ဌိတ)၏ ဆင့်ပွား (ဆက်သွယ်) ဟောအပ်သောအနက်တည်း၊ မူလအနက်မှာ "ပရိ ယုဋ္ဌိတော–ထက်ဝန်းကျင် ရာဂထကြွနေ၏"ဟု ဖြစ်၏း ပါစိတ်ဘာဋီ၌ ထိုအနက်နှစ်ပါးကို ပေါင်း၍ "ရာဂသည် ထက်ဝန်းကျင် ထကြွလုယူ အပ်၏" ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ပါစိတ်ဘာဋီ-၂၊ ၄)။

အစေလကဝင်္ဂ

က္ကတိ–ဤသို့၊ သလ္လက္ဓေတွာ–မတ်သား၍၊ေပး အဝေါစ၊ (ကိ')၊ ဘန္တေ ၊ 👼 နိသီဒထ–ထိုင်တော်မူပါကုန်၊ မာ အဂမိတ္တ–မကြွကြပါနှင့်၊ ဣတိ**–**ပြီ။

ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဥစ္ဈာပေသိ-ကဲ့ရဲ့စေပြီ၊ (ကိ်)၊ ဘန္တေ၊ အယ႑ာ-သော၊ အယံ ဥပနန္ဒော-သည်၊ မယုံ-၏၊ ပဓာပတိယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ -ကွ၊ သယနိဃရေ-၌၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်နေပြီ၊ သော-ထို အရှင်ဥပနန္ဒသည်၊ မယာ-တပည့်တော်က၊ ဥယျောဓီယမာနော-ပြန်လွှတ်အပ်ပါလျက်၊ ဂန္တံု-ပြန်သွားခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆတိ၊ မယံ-တို့သည်၊ ဗဟုကိစ္စာ-များသောကိစ္စ ရှိပါကုန်၏၊ ဗဟုကရဏိယာ-များသော ပြုဖွယ်ရှိပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့စေပြီ၊ (ရဟန်းတော်များ ကဲ့ရဲ့အောင် ဤသို့ ပြောပြသည်-ဟူလို။)

သဘောဇနေ ^ခုသမီးခင်ပွန်းနှစ်ယောက်ဟူသော လူတို့နှင့်တကွဖြစ်သော၊ (တစ်နည်း) သဘောဇနေ –သုံးဆောင်ခံစာ အပ်သော မိန်းမ ယောက်ျားနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ကုလေ – အမျိုး၌၊ ဝါ – အိမ်၌၊ အနုပခဇ္ဇ – အနီးသို့ ကပ်ဝင်၍၊ နိသင္ဇံ – ကို၊ ကပ္မေသာတိ နာမ – ပြုရသနည်း။

၂၈၁။ ယသ္မိ'–အကြင်အမျိုး၌၊ ဝါ–အကြင်အိမ်၌၊ ဣတ္ထီ စေဝ–သည်လည်း ကောင်း၊ ပုရိသော စ–လည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဣတ္ထီ စ ပုရိသော စ၊ ဥဘော–နှစ်ယောက်လုံးတို့သည်၊ အနိက္ခန္တာ–အိမ်မှ မထွက်ကုန်သည်၊ ဥဘော– တို့သည်၊ အဝီတရာဂါ-မကင်းသောရာဂ ရှိကုန်သည်၊ ဝါ–ရာဂမကင် သေးကုန် သည်၊ ဟောန္တိ၊ တံ–ထိုအိမ်သည်၊ သဘောဇနံ–သော၊ ကုလံ နာမ–မည်၏။

မဟလ္လကေ–ကြီးသော၊ ဃရေ–အိမ်၌၊ ပိဋသင်္ဃာဋဿ–တံခါးဘောင်၏၊ ဟတ္တပါသံ–ဟတ္တပါသ်ကို၊ ဝိဇဟိတွာ–စွန့်၍။ ။ခုဒ္ဒကေ–ငယ်သော၊ ဃရေ– အိမ်၌၊ ပိဋ္ဌိဝံသံ–ခေါင်လျှောက်ဝါးကို၊ အတိက္ကမိတွာ–ကျော်လွန်၍၊ နိသီဒတိ။

🗐 **၂၈၂။** န သယနိုဃရေ–အိပ်ယာခန်းဆောင် မဟုတ်သည်၌။

၂၈၃။ ဘိက္ခု–သည်၊ ဒုတိယော–နှစ်ယောက်မြောက်အဖော်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥဘော–တို့သည်၊ နိက္ခန္တာ–ကုန်၊ ဟောန္တိ၊ ဥဘော–တို့သည်၊ ဝီတရာဂါ – ကင်းသော ရာဂရှိသူတို့သည်၊(ဟောန္တိ)၊ န သယနိဃရေ–၌၊(နိသစ္နံ ကပ္မေတိ)။

သဘောဇနသိက္ခာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄။ ရဟောပဋိစ္ဆန္အသိက္မွာပဒ

၂၈၄။ ရဟော−မျက်စိ၏ ကွယ်ရာ၌၊ ပဋိစ္ဆန္နေ –ဖုံ∙ကွယ်အပ်သော၊ အာသနေ –၌၊ နိသဇ္နဲ့ ကပ္မေသိ။ ၂၈၅။ မာတုဂါမော နာမ၊ပေ၊ ပဂေဝ မဟတ္တရီ၊ (ပါရာဓိကဏ်ဘာသာ ဋီကာ–၃၊ ၆၈၇၊ စာပိုဒ်–၂၇၁ ရှ)၊ ရဟော နာမ၊ပေ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ့ ဟောတိ၊ (ပါရာဓိကဏ်ဘာသာဋီကာ–၄၊ ၄၈၆၊ ၄၈၇၊ စာပိုဒ်–၄၄၅ ရှု)။

ရဟောပဋိစ္ဆန္နသိက္နွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

**

၅။ ရဟောနိသစ္မသိက္ခာပဒ

၂၈၉။ ဧကော ဧကာယ[္]–တစ်ယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော–နား၏ ကွယ်ရာ ၌၊ နိသစ္နုံး ကပ္မေသိ။

🍺 **၂၉၁။** မာတုဂါမော နာမ၊ပေ၊အာဇာနိတုံ၊ (ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ~ ၃၊ ၆၉၄၊ စာပိုဒ်–၂၈၅ ရူ)။

၂၉၂။ တိရစ္ဆာနဂတမနဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိယာ ဝါ – လူ့ကိုယ်ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်မနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ (လူယောင်ဆောင် တိရစ္ဆာန်မ) [နတ်, နဂါး, ဂဠုန်ကို ဆိုလိုသည်။]

ရဟောနိသစ္စသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆။ စာရိတ္တသိက္ရာပဒ

ခြားမြငှေ။ သကျပုတ္တသာ-သော၊ အာယသ္မတော ဥပနန္ဒသာ-၏၊ ဥပဋ္ဌာက ကုလံ-အလုပ်အကျေးဖြစ်သော အမျိုးသည်း သကျပုတ္တံ-သော၊ အာယသ္မန္တံ ဥပနန္ဒံ-ကို၊ ဘတ္တေန-ဘတ်ဖြင့်(ထမင်းဖြင့်)၊ နိမန္တေသိ-ပင့်ဖိတ်ပြီ၊ အညေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူပိ-တို့ကိုလည်း၊ နိမန္တေသိ။ ။ပုရေဘတ္တံ-ဘတ်၏ ရှေ့အဖို့၌၊ (ထို နိမန္တနဘတ်ကို မစားမီ ရှေးအဖို့၌၊) ကုလာနိ-အမျိုးအိမ်တို့သို့၊ ပယ်ရပါသတိ−ချဉ်းကပ်၏။ ။ဘန္တေ -တို့၊ ယာဝ-လောက်၊ အယျော ဥပနန္ဒော−သည်၊ အာဂစ္ဆတိ−ပြန်လာ၏၊ တာဝ-လောက်၊ (ထိုအရှင်ဥပနန္ဒ ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်၊) အာဂမေထ-စောင့်ဆိုင်းကြပါကုန်။

အာဝုသော–ငါ့ရှင် ဒါယကာတို့၊ ကာလော–ဆွမ်းစားချိန်သည်၊ ပုရေ အတိက္ကမတိ ^J–မကြာမီ ကျော်လွန်လိမ့်မည်၊ ဝါ–မကျော်လွန်မီ၊ ဘတ္တံ*–* ကို၊ ဒေထ၊ ဘန္တေ၊ မယံ–တို့သည်၊ ယမ္ပိ ဘတ္တံ–အကြင် ဆွမ်းကိုလည်း၊

အညွှန်း။ ၁။ ဧကော ဧကာယ–ပါတိမောက်ဘာဋီ (၁၂၀)၊ ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ (၄၊ ၄၈၅)။ ၂။ ပုရေ ကာလော အတိက္ကမတိ–ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ (၁၊ ၅၇)၊ ကစ္စည်းဘာဋီ (၂၊ ၂၈၈)။

အစေလကဝဂ်

အယျဿ ဥပနန္ဒဿ–၏၊ ကာရဏာ–ကြောင့်၊ ကရိမှာ–ပြုခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ (တံ ဘတ္တံ–ကို၊) ယာဝ–လောက်၊ အယျော ဥပနန္ဒော၊ အာဂစ္ဆတိ၊ (တာဝ)၊ အာဂမေထ။ ။ပုရေဘတ္တံ–၌၊ ကုလာနိ–တို့သို့၊ ပယိရပါသိတ္လာ–၍၊ ဒိဝါ– နေ့အခါမှ၊ (နေမြင့်မှ၊) အာဂစ္ဆတိ–ပြန်လာ၏၊ အာယသ္မာ ဥပနန္ဒော–သည်၊ နိမန္တိတော-ဖိတ်မံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ သဘတ္တော–ဘတ်ရှိသူသည်၊ သမာနော– လျက်၊ ပုရေ ဘတ္တံ–၌၊ ကုလေသု–တို့၌၊ စာရိတ္တံ–လှည့်လည်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်သို့၊ (လှည့်လည်ခြင်းသို့)၊ အာပဇ္ဇိဿတိ နာမ။

၂၉၅။ အာယသ္မတော ဥပနန္ဒဿ-၏၊ ဥပဋ္ဌာကကုလံ-သည်၊ သံဃဿ-၏၊ အတ္တာယ-၄၁၊ ခါဒနီယံ-ကို၊ ပါဟေသိ-ပို့စေပြီ၊ (အပို့ခိုင်းပြီ၊) (ကိ'အဘယ်သို့မှာ၍ ပို့စေသနည်း၊) အယျဿ ဥပနန္ဒဿ-အား၊ ဒဿေတွာပြ၍၊ သံဃဿ-အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-လှူထိုက်၏၊ (လှူပါလေ၊) ဣတိ-ဤသို့မှာ၍
ပို့စေပြီ။ ။ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဏာယ-၄၁၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်နေသည်၊ ဟောတိ။ ။
ဘန္တေ-တို့၊ အယျော ဥပနန္ဒော-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိဤသို့ မေးကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ သကျပုတ္တော-သော၊ သော အာယသ္မာ
ဥပနန္ဒော-သည်၊ ဂါမံ ပိဏ္ဏာယ၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်နေပါပြီ၊ ဣတိ-ပြောကြ
ကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣဒံ ခါဒနီယံ-ကို၊ အယျဿ ဥပနန္ဒေသ-အား၊ ဒဿေတွာ၍၊ သံဃဿ-အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးလှူထိုက်ပါ၏၊ပေ၊ ယာဝ ဥပနန္ဒော
အာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ, ပဋိဌဟေတွာ-အကပ်ခံ၍၊ နိက္ခိပထ-သိမ်းထားကြကုန်။
ဘဂဝတာ-သည်၊ ပုရောာတ္တံ-၌၊ ကုလေသု-တို့၌၊ စာရိတ္တံ-သို့၊ အာပဖို့တုံငှာ၊ ပဋိက္နိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မှအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ပစ္ဆာဘတ္တံဆွမ်း၏နောက်အဖို့၌၊(ဆွမ်းစားပြီးနောက်)၊ ကုလာနိ-တို့သို့၊ ပယိရပါသိတွာ၍၊ ဒိဝါ-၌၊ ပဋိက္ထမိ-ပြန်လာပြီ၊ ခါဒနီယံ-ကို၊ ဥဿာရီယိတ္တာ -ပြန်၍

၂၉၇။ စီဝရကမ္မံ−သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တိ၊ သူစိယာပိ−အပ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သုတ္တေနပိ−အပ်ချည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သတ္တကေနပိ−ဓားငယ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တော စ−အလိုရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ။ 賱

ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ (အိမ်ပြန်ယူသွားပြီ)။

၂၉၈။ သန္တံ –ထင်ရှားရှိသော၊(အိမ်သို့ သွားလိုစိတ်ဖြစ်သည်မှစ၍ တွေ့မြင် ရသော, သို့မဟုတ် တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်အတွင်း၌ ထင်ရှားရှိသော၊) ဘိက္ခုံ– ကို၊ အာပုစ္ဆာ^၂ –ပန်ပြော၍၊ ကုလာနိ–်တို့ကို၊ ပယိရပါသိတုံ–ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ အနုဧာနာမိ။

အညွှန်း။ ၁။ ဥဿာရီယိတ္ထ – ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၆)။ ၂။ **အာ**ပုစ္ဆာ။ ။ပန်ပြောပုံကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ(၂၊ ၇)၌ ရှ။

၃၀၀။ သဘတ္တော နာမ-မည်သည်၊ ယေန-အကြင်ဆွမ်းဖြင့်၊ နိမန္တိတော– ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီ၊ တေန–ဖြင့်၊ သဘတ္တော–ဘတ်ရှိသည်၊ (သမာနော)၊ သန္တံ – သော၊ ဘိက္ခုံ နာမ–မည်သည်၊ အာပုစ္ဆာ–၍၊ ပဝိသိတုံ–ဝင်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ– စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ။

ပုရေဘတ္တံ နာမ-မည်သည်၊ ယေန-အကြင် ဘောဧဉ်ဖြင့်၊ နိမန္တိတော-အပ်ပြီ၊ တံ-ကို၊ အဘုတ္တာဝီ-မစားဘဲ၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ နာမ၊ ယေန-ဖြင့်၊ နိမန္တိတော၊ တံ-ကို၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ကုသဂ္ဂေနပိ-သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် လည်း၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်သည်၊ ဟောတိ။ ။ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ အညဿ-၏၊ ဃရူပစာရံ-အိမ်၏ဥပစာသို့၊ ဩက္ကမန္တဿ-သက်ရောက် သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ပဋ္ဌမံ-သော၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ ဥမ္မာရံ-တံခါးခံုကို၊ အတိက္ကာမေတိ-ကျော်လွန်စေအံ့၊ ဒုတိယံ ပါဒံ-ကို၊ (ဥမ္မာရံ)၊ အတိက္ကာမေတိ။ 🚍

၃၀၁။ နိမန္တိတေ–ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးသည်၌၊ နိမန္တိတသညီ–ဖြစ်၍၊ သမယာ– သွားသင့်ရာအခါကို၊ အညတြ–ကြဉ်၍၊ သန္တံ ဘိက္ခုံ၊ အနာပုစ္ဆာ–မပန်ပြော ဘဲ၊ ပုရေဘတ္တံ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇတိ။

၃၀၂။ သမယေ-သွားသင့်ရာအခါ၌၊ (ပဝိသတိ-ဝင်အံ့၊) သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ-၍၊ ပဝိသတိ၊ အသန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ-ဘဲ၊ ပဝိသတိ၊ အညဿ-အခြားသူ၏၊ ဃရေန-အိမ်ဖြင့်၊ မဂျေါ-လမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဃရူပစာရေန-ဖြင့်၊ မဂျေါ ဟောတိ၊ အန္တရာရာမံ-ရွာတွင်းအာရာမ်သို့၊ (ရွာတွင်းကျောင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ တိတ္ထိယသေယံျ-တိတ္ထိတို့၏ကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိက္ကမနံ-ရွာတွင်းဆွမ်းစားဇရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဘတ္တိယဃရံ-ဘတ်ရှိရာ အိမ်သို့၊ (မိမိကို ဆွမ်းစားဖိတ်ထားသောအိမ်သို့၊) အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ ကြောင့်၊ (အသက်အန္တရာယ်, ဗြဟ္မစရိယအန္တရာယ်တို့ကြောင့်၊)(ဂစ္ဆတိ-အံ့)။

စာရိတ္တသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇။ မဟာနာမသိက္မွာပဒ

၃၀၃။ သက္ကေသု–သက္ကာဇနပုဒ်၌၊(သက္ကတိုင်း၌၊) ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ-ကပိလ ဝတ္ထုမြို့၌၊ ဝါ-မြို့၏အနီးဖြစ်သော၊ နိုကြောတရာမေ–နိကြောတရုံကျောင်း တိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ တေန ခေါ် ပန သမယေန–၌၊ မဟာနာမဿ–မဟာနာမ် မည်သော၊ သက္ကဿ–သာကီဝင်မင်း၏၊ ဘေသဇ္ဇံ–ဆေးသည်၊ ဥဿန္ဇံ– ပေါများသည်၊ ဟောတိ။

အစေလကဝဂ်

္ဘာန္တေ, အဟံ၊ သံဃံ−ကို၊ စာတုမာသံ−လေးလပတ်လုံး၊ ဘေသဇ္ဇေန− ဖြင့်၊ ပဝါရိတုံ−ဖိတ်ခြင်း၄ာ၊ ဣစ္ဆာမိ−အလိုရှိပါ၏။ ။ဘိက္ခူ၊ ကုက္ကုစ္စာ ယန္တာ−ကုန်လျက်၊ နာဓိဝါသေန္တိ−လက်မခံကြကုန်၊ ဘိက္ခဝေ၊ စာတုမာသံ− ပတ်လုံး၊ ဘေသဇ္ဇပစ္စယပဝါရဏံ−ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဖိတ်ခြင်းကို၊ သာဒိတုံ− သာယာခြင်း၄ာ၊ (လက်ခံခြင်း၄ာ၊) အနုစာနာမိ။

၃၀၄။ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ မဟာနာမံ သက္ကံ–ကို၊ ပရိတ္တံ–အနည်းငယ်သော၊ ဘေသန္နံ–ကို၊ ဝိညာပေန္တိ –မိမိအလိုရိုကြောင်းကို သိစေကြကုန်၏ ၊ (တောင်းကြ ကုန်၏ ၊) တထေဝ–ထို့အတူပင်၊ပေ၊ ပုနုပ္မဝါရဏမွိ–နောက်ထပ် ဖိတ်ခြင်း ကိုလည်း၊

၃၀၅။ နိစ္စပဝါရဏမ္ပိ–အမြဲဖိတ်ခြင်းကိုလည်း။ ။ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဒုန္နိဝတ္ထာ-မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သောသင်းပိုင် ရိုကုန်သည်၊ ဒုပ္တာရတာ-မကောင်းသဖြင့် ရန်းအပ်, ရုံအပ်သော ဧကသီ ရိုကုန်သည်၊ အနာကပ္ပသမ္ပန္နာ-ရဟန်းတို့၏အမူအရာနှင့် မပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ မဟာနာမော သက္ကော–သည်၊ ဝတ္တာ–ပြောတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ –တို့၊ ကိဿ–ကြောင့်၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ဒုန္နိဝတ္ထာ-မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သောသင်းပိုင် ရှိပါကုန်သနည်း၊ပေ၊ပဗ္ဇဓိတေန နာမ–ရဟန်းမည်သည်၊ သုန့်ဝတ္ထေန–ကောင်းစွာဝတ်အပ်သောသင်းပိုင် ရှိပါကုန်သနည်း၊ပေ၊ပဗ္ဇဓိတေန နာမ–ရဟန်းမည်သည်၊ သည်၊ အာကပ္ပသမ္ပန္နေန–သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗနန္ –ဖြစ်ထိုက်သည်မဟုတ်ပါလား၊ ပေ၊သက္ကေ–၌၊ ဥပနန္ဓိ သု–ရန်ငြိုးဖွဲ့ ကြကုန်ပြီ၊ မဟာနာမံ သက္ကံ–ကို၊ မကုံ–မျက်နာမသာမယာသူကို၊ ဝါ–မျက်နာမသာယာသူဖြစ်အောင်၊ ကရေယျာမန္နေခါ–ပြုနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း။

မဟာနာမေန သက္ကေန -သည်၊ သံဃော-ကို၊ ဘေသဇ္ဇေန -ဖြင့်၊ ပဝါရိတော-ဖိတ်အပ်ပြီ၊ အာဝုသော –တို့၊ ဟန္ဒ – ယခု၊ မယံ –တို့သည်၊ မဟာနာမံ သက္ကံ – ကို၊ သပ္ပံ – ထောပတ်ကို၊ ဝိညာပေမ – မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို သိစေကြကုန်စို့၊ (တောင်းကြကုန်စို့၊) ဣတိ – ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ၊ပေ၊အာဝုသော – ငါ့ရှင်ဒါယကာ၊ ဒေါဏေန ² – တစ်စိတ်သော၊ (တစ်စိတ်အတိုင်းအရည်ရှိသော၊) သပ္ပိနာ – ထောပတ်ဖြင့်၊ အတ္တော – အလိုရှိ၏၊ ဘန္တေ – တို့၊ အဇ္ဇ – ယနေ့ တစ်ရက် မျှ၊ နော ¹ – တပည့်တော်တို့အတွက်၊ ဝါ – ဖို့၊ အာဂမေထ – စောင့်ဆိုင်းကြပါဦး၊

အညွှန်း-၁။ ဒေါဏေန။ ။ဒေါနပရိမာဏ (တစ်စိတ်အတိုင်းရည်)ဖြင့် ပရိမာဏဝန္တ (တစ်စိတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထု)တိုင်အောင်ယူပါ၊ အဿတ္ထိ ပြုဖွယ်မလိုး ဥပမာ–နီလံ ဝတ္ထံ, နီလံ ပုပ္ပံ ကဲ့သို့တည်း။ ၂။ အဇ္ဇဏှော–ပါရာဓိကဏ်ဘာဋီ (၄၊ ၂၉၂၊ ၅၀၉)။

မနုဿာ–တို့သည်၊ သပ္ပိ•–ကို၊ အာဟရိတုံ–၄ာ၊ ဝငံ–နွားခြံသို့၊ ဂတာ– သွားပါကုန်ပြီ၊ ကာလံ–အချိန်အခါ၌ (အချိန်မီ)၊ အာဟရိဿထ–ဆောင်ယူ လာကြပါလိမ့်မည်။

ယံ တွဲ ိ–ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအပ်သော သင်္ဂသည်၊ ဝါ–အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သောသင်သည်၊ ပဝါရေတွာ–ဖိတ်ပြီး၍၊ န ဒေတိ–မလျူ၊ အာဝုသော၊ အဒါတုကာမေန–မပေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ–မပေးလိုဘဲ၊ ပဝါရိတေန–ဖိတ်သော၊ တယာ–သင်ဖြင့်၊ ကိ' ပန–အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ဘဒ္ဆန္တာ–တို့သည်၊ "အဇ္ဇဏှော ဘန္တေ အာဂမေထာ"တိ– ဟူ၍၊ ဝုစ္စဓာနာ–ပြောဆိုအပ်ပါကုန်လျက်၊ နာ ဂမိဿန္တိ နာမ–မစောင့်ဆိုင်း ကြရကုန်သနည်း။

၃၀၇။ ပုန ပဝါရဏာပိ သာဒိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ယဒါ-၌၊ ဂိလာနော-မကျန်းမာသည်၊ ဘဝိဿာမိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ဝိညာပေဿာမိ-တောင်းအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ (ပုနပဝါရဏာပိ-ကိုလည်း၊ သာဒိတဗ္ဗာ-သာယာအပ်, သာယာနိုင်၏၊) တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျာတိ-ကား ဘေသဇ္ဇပရိယန္တာ-ဆေးအပိုင်းအခြားရှိသော၊ န ရတ္တိပရိယန္တာ-ည၌ အပိုင်းအခြားမရှိသော၊ ပဝါရဏာ-ဖိတ်မန်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇ ပရိယန္တာ စ-ဆေးအပိုင်း အခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ရတ္တိပရိယန္တာ စ-ည်အပိုင်းအခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ စတ္တိပရိယန္တာ စ-ည်အပိုင်းအခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပဝါရဏာ အတ္ထိ၊ နေဝ ဘေသဇ္ဇ ပရိယန္တာ-ဆေးအပိုင်းအခြား ရှိသည်လည်းမဟုတ်သော၊ န ရတ္တိပရိယန္တာ-ညဉ့်အပိုင်းအခြားရှိသည်လည်း မဟုတ်သော၊ ပဝါရဏာ အတ္ထိ၊

ဘေသစ္စပရိယန္တာ နာမ–မည်သည်၊ ဘေသစ္စာနိ–တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ*–* ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကိ်)၊ ဧတ္တကေဟိ–ကုန်သော၊ ဘေသစ္စေဟိ– တို့ဖြင့်၊ ပဝါရေမိ–ဖိတ်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏၊ ဧတ္တကာသု– ဤမျှ အတိုင်းအရည်ရှိကုန်သော၊ ရတ္တီသု–တို့၌။

၃၀၈။ ဘေသဇ္ဇပရိယန္တေ့ –ဆေးအပိုင်းအခြား၌၊(ဆေးအပိုင်းအခြားရှိသော ဖိတ်ခြင်း၌၊) ယေဟိ ဘေသဇ္ဇေဟိ –တို့ဖြင့်၊ ပဝါရိတော –ဖိတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ –တို့ကို၊ ဌပေတွာ – ချန်ထား၍၊ အညာနိ – ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ – တို့ကို၊ ဝိညာပေတိ။

၃၀၉။ န ဘေသဇ္ဇေန – ဆေးမဟုတ်သော၊ ကရဏီယေန – ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ ဘေသဇ္ဇံ ဝိညာပေတိ၊ (ဆေးအတွက် မဟုတ်ဘဲ အစာအတွက်

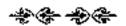
အညွှန်း-၁။ ယံ တွဲ-ပါစိတ်နိဿယ ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပဒနိဿယ, စာပိုဒ်၂၄၂ ရှ၊ ရေးနိဿယ၌"ယံ တွဲ-ဟူးဟူးငြားငြား အယုတ်အားဖြင့်"ဟုပေးတော်မူ၏။

အစေလကဝဂ်

တောင်းခြင်းမျိုးတည်း၊) အညေန –အခြားသော၊ ဘေသမွေန – ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန – ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ အညံ ဘေသစ္စံ ဝိညာပေတိ။ (ဆီလိုပါလျက် ထောပတ်တောင်းခြင်းမျိုးတည်း)၊ပေ၊ တတုတ္တရိ–ထို ပိုင်းခြားအပ်သောဆေ , ပိုင်းခြားအပ်ရာညဉ့်ထက် အပိုအလွန်၌။

၃၁၀။ ဣမေဟိ ဘေသဇ္ဇေဟိ-တို့ဖြင့်၊ တယာ-သည်၊ ပဝါရိတာ-ဖိတ်အပ်ကုန်သည်၊ အမှ-ကုန်၏၊ အမှာကဉ္စ-တို့အားလည်း၊ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ဘေသဇ္ဇေန-ဤဆေး ဤဆေးဖြင့်၊ အတ္တော-အလိုရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာစိက္ခိတ္တာ-ပြော၍၊ ဝိညာပေတိ၊ပေ၊ တာယော စ ရတ္တိယော့-တို့သည်လည်း၊ ဝီတိဝတွာ-လွန်ကုန်ပြီပေ၊ ဉာတကာနံ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဝါရိတာနံ-ဖိတ်ထားသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဝိညာပေတိ)။

မဟာနာမသိက္နွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမဲ။

၈။ ဥယျုတ္တသေနာသိက္မွာပဒ

၃၁၁။ ပသေနဒိ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလော–ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ–ကောသလတိုင်းကို အစိုးရသော၊ ရာဇာ–သည်၊ သေနာယ–စစ်တပ်ဖြင့်၊ အဗ္ဘုယျာတော³–ရှေ့ရှထွက်လာသည်၊ ဟောတိ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ၊ ဥယျုတ္တံ^႕–မြို့မှ ထွက်လာသော၊ သေန်–စစ်တပ်ကို၊ ဒဿနာယ–ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ အဂမံသု–သွားကုန်ပြီ။

ရာဇာ ပသေနဒိ၊ ကောသလော–သည်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဒူရတောဝ–အဝေး၌ပင်(အဝေးကြီးကပင်)၊ အာဂစ္ဆန္တေ –လာနေသည်တို့ကို၊ အခ္ဒသာ–မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန –၍၊ ပက္ကောသာပေတွာ –ခေါ် စေ၍၊ ဧတဒဝေါ စ၊ (ကိ်)၊ ဘန္တေ –တို့၊ ကိဿ –ကြောင့်၊ တုမှေ –တို့သည်၊ အာဂတာ – လာကုန်သည်၊ အတ္ထ –ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ မယံ၊ မဟာရာဇာနံ –မင်းမြတ်ကို၊ ဒဋ္ဌုကာမာ – မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိပါကုန်၏၊ (ကြည့်လိုကုန်၏)၊ ဣတိ – ကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ယုဒ္ဓာဘိနန္ဒိနံ – စစ်တိုက်ခြင်း၌ နှစ်သက်သော၊ မံ – ကို၊ ဒိဋ္ဌေန – ကြည့်ခြင်းဖြင့်၊ ကိ – အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဘဂဝါ – ကို၊ ပဿိတဗ္ဗောနန – ဖူးမြင်ထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။

ယေ မယံ–တို့သည်၊ အာဇီဝဿ–အသက်မွေးမှု၏၊ ဟေတု³–အကြောင်း ကြောင့်၊ ပုတ္တဒါရဿ–သား,သမီး,ဇနီး၏၊ ကာရဏာ–အကြောင်းကြောင့်၊

အညွှန်း– ၁။ အဗ္ဘုယျာတော –ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၉)။

၂။ ဥယျုတ္တဲ့၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၁၅၉)။

၃။ အာဇီဝဿ ဟေတု (ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ–၂၊ ၂၂၆)။

သေနာယ–ဖြင့်၊ အာဂစ္ဆာမ–လာကြရကုန်၏၊ (ကေသံ) အမှာကမို့–ထိုငါတို့ ၏ လည်း၊ အလာဘာ²–စီးပွားချမ်းသာကို မရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ (တေသံ) အမှာကမ္ပိ–ထိုငါတို့သည်လည်း၊ မနုဿတ္တံ–ကံကောင်းထောက်မ သဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ- မကောင်းသဖြင့် ရအပ်ပြီ။

၃၁၂။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ မာတုလော-ဦးကြီး(ဦးရီး)သည်။ သေနာယ-စစ်တပ်၌၊ ဂိလာနော-မကျန်းမာနေသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထို ဦးကြီးသည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဒုတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) အဟံဟိ-ငါသည်၊ (ဟိ အနက်မရှိ၊) သေနာယ-၌၊ ဂိလာနော-၏၊ ဘဒန္တော-ငါ့တူအရှင်သည်၊ အာဂစ္ဆတု-လာပါစေ၊ ဘဒန္တဿ-၏၊ အာဂတံ-လာခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ။

န ဥယျုတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂတဗ္ဗန္တိ – ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ – သည်၊ သိက္ခာပဒံ – ကို၊ ပညတ္တံ – အပ်ပြီ၊ မေ – ၏၊ အယဉ္စ မာတုလော – သည်လည်း၊ သေနာယ – ၌၊ ဂိလာနော – ၏၊ ကထံ – အဘယ်သို့လျှင် (အဘယ်နည်းဖြင့်)၊ မယာ – သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံနခေါ – ကျင့်ထိုက်ပါနည်း (ကျင့်ရပါမည်နည်း)၊ တထာ ရုပပစ္စယာ – ထိုသွားထိုက်သောသဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့်၊ သေနာယ – သို၊ ဂန္တံ့၊ အနုစာနာမိ။

၃၁၄။ ဥယျုတ္တာ-သော၊ သေနာ နာမ-မည်သည်၊ ဂါမတော-မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ နိုဝိဋ္ဌာ ဝါ–စုဝေးတည်နေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပယာတာ ဝါ–သွာ နေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ သေနာ နာမ– မည်သည်၊ ဟတ္ထီ–ဆင်တို့လည်းကောင်း၊ အဿာ–မြင်းတို့လည်းကောင်း၊ ရထာ–ရထားတို့လည်းကောင်း၊ ပတ္တီ–ခြေလျင်စစ်သားတို့လည်းကောင်းတည်း။

ဟတ္သီ–ဆင်တစ်စီးသည်၊ ဒွါဒသပုရိသော – တစ်ဆယ့်နှစ်ယောက်သော ယောက်ျားရှိ၏ ၊ အသော – သည်၊ တိပုရိသော – ၏ ၊ ရထော – သည်၊ စတု ပုရိသော – ၏ ၊ စတ္တာရော – ကုန်သော၊ သရဟတ္တာ – လက်၌လေးရှိကုန်သော၊ ပုရိသာ – တို့သည်၊ ပတ္တိ – ခြေလျင်တပ်မည်၏ ။

ဒဿနာယ–ကြည်ရှုခြင်း၄ာ၊ ဂစ္ဆတိ–အံ့။ ။ယတ္တ–အကြင်အရပ်၌၊ ဋ္ဌိတော–ရပ်သည်၊ သမာနော–ဖြစ်လတ်သော်၊ ပဿတိ–မြင်နိုင်၏ ၊ တတ္တ– ထိုအရပ်၌၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ၊ (မြင်လောက်ရာအရပ်ရောက်လျှင် ပါ**စိ**တ်

အညွှန်း– ၁။ အလာဘာ–ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ(၃၊ ၁၇၁,၆၀၃)ကြည့်၍ ပေးထားသည်။ ၂။ ဒွါဒသပုရိသော ဟတ္ထီစသည်၊ ပါစိတ်ဘာဋီ–(၂၊ ၉)။

အစေလကဝဂ်

အာပတ်သင့်၏ –ဟူလို၊) ဒဿနူပစာရံ–မြင်ခြင်း၏ ဥပစာကို(မြင်လောက်ရာ ဥပစာကို)၊ ဝိဇဟိတ္ပာ–စွန့်၍၊ ပုနပ္ပုနံ–ထပ်ကာထပ်ကာ၊ ပဿတိ–ကြည့်ရှအံ့။

၃၁၅။ ဥယျုတ္တေ−မြို့ရွာမှ ထွက်ပြီးသော စစ်တပ်၌၊ ဥယျုတ္တသညီ--၍၊ တထာရူပပစ္စယာ–ကို၊ အညတြ–၍၊ ဒဿနာယ–၄၁၊ ဂစ္ဆတိ–အံ့။ ။ ဧကမေကံ³–တစ်ခုတစ်ခုသောစစ်အင်္ဂါကို၊ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ။ ။အနယျုတ္တေ^၂– မြို့ရွာမှ ထွက်ပြီးမဟုတ်သော စစ်တပ်၌၊ အနယျုတ္တသညီ–မြို့ရွာမှ ထွက်ပြီး မဟုတ်သော စစ်တပ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပေ။

၃၁၆။ အာရာမေ–၌၊ ဠိတော–တည်သည်ဖြစ်၍၊ ပဿတိ၊ ဘိက္ခုဿ– ၏၊ ဠိတောကာသံ ဝါ–ရပ်ရာအရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နောကာသံဝါ၊ နိပန္နောကာသံဝါ၊ (သေနာ)၊ အာဂစ္ဆတိ–ရောက်လာ၏၊ (တံ–ကို၊ ပဿတိ၊) ပဋိပ**တံ**–ရေးရှုဖြစ်သောခရီးကို၊ ဝါ–ခရီးရင်ဆိုင်၊ ဂစ္ဆန္ဘော–စဉ်၊ ပဿတိ။

ဥယျုတ္တသေနာသိက္နွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉။ သေနာဝါသသိက္ခာပဒ

၃၁၇။ ကရဏီယေ –သည်၊ သတိ –သော်၊ သေနံ၊ ဂန္တာ –၍၊ အတိရေက တိရတ္တံ –သုံးညဉ့်ထက် အပိုအလွန်၊ သေနာယ –၌၊ ဝသန္တိ ။

၃၁၉။ ပစ္စယော–အကြောင်းသည်၊ သိယာ–ရှိရာ၏၊ ကရဏီယံ– ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သိယာ–၏၊ ဒွေ ရတ္တိယော–နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ်တို့ပတ်လုံး၊ ဝသိတဗွဲ့–နေနိုင်၏၊ စတုတ္ထေ–လေးရက်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဒီဝလေ–မျှ၊ သူရိယေ–သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ–ဝင်လတ်သော်၊ သေနာယ ဂသတိ။

၃၂၁။ ဒွေ ရတ္တိယော–တို့ပတ်လုံး၊ ဝသိတွာ–၍၊ တတိယာက–သုံးရက် မြောက်ဖြစ်သော၊ ရတ္တိယာ–ညဉ့်၌၊ ပုရာရဏာ–အရဏ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဝါ– အရဏ်မတက်မီ၊ နိက္ခမိတွာ–၍၊ ပုန ဝသတိ၊ ဂိလာနော (ဟုတွာ) ဝသတိ၊ ဂိလာနဿ–၏၊ ကရဏီယေန–ကြောင့်၊ ဝသတိ၊ သေနာဝါ–မိမိနေရာစစ်တပ် သော်လည်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်း၊ ပဋိသေ့နာယ–ဆန့်ကျင်ဘက်စစ်တပ်သည်၊

အညွှန်း– ၁။ ဧကမေကံ–ပါစိတ်ဘာဋီ (၂) ၁၀)။

၂။ အနယျတွေ – ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၁၆၀) ကြည့်၍ ပေးထားသည်၊ ပါစိတ် ဘာသာဋီကာအလို "အနယျတွေ – တိုင်းပြည်မှ မထွက်သောစစ်တပ်၌ (မြို့တွင်း ရွာတွင်းရှိနေသော စစ်တပ်၌)"ဟု အနက်ပေးပါ။

買 (ရန်သူစစ်တပ်)သည်၊ ရုဒ္ဓါ³–ပိတ်ဆို့အပ်သည်(ဝန်းရံထားအပ်သည်)၊ ဟောတိ၊ ကေနစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ပလိဗုဒ္ဓေါ–နောက်ယှက်အပ်သည်၊ ဟောတိ။

သေနာဝါသသိက္မွာပဒဲ နိုင္အိတံ နဝမံ။

၁၀။ ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒ

၃၂၂။ ဒိရတ္တတိရတ္တံ–နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ပတ်လုံး၊ သေနာယ–၌၊ ဝသမာနာ–နေကုန်စဉ်၊ ဥယျောဓိကမွိ^၂–စစ်ပွဲသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဗလဂ္ဂမွိ – စစ်သည်အစုကို ရေတွက်ရာသို့သော်လည်းကောင်း၊ သေနာဗျုဟမ္ပိ–စစ်ဆင် ရာသို့သော်လည်းကောင်း၊ အနီကဒဿနမ္ပိ³–ဆင်တပ် မြင်းတပ်စသည်ကို ကြည့်ရှုခြင်းသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ –ကြည့်ရှုရာသို့လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တိ။

အညတရော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယော–သော၊ ဘိက္ခုပိ–သည်လည်း၊ ဥပျောဓိကံ– သို့၊ ဂန္တာ့–၍၊ ကဏ္ဍေန–မြားဖြင့်၊ ပဋိဝိဒ္ဓေါ –ပစ်ဖောက်အပ်သည်(အပြစ်ခံရ သည်)၊ ဟောတိ၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ–ကို၊ ဥပ္ပဏ္ဆော့နဲ–ပြောင် လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ်)၊ ဘန္တေ၊ ကစ္စိ၊ သုယုဒ္ဓံ–ကောင်းစွာစစ်ထိုးအပ်သည်၊ (စစ်တိုက်အပ်သည်)၊ အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့ပါ၏လော၊ တေ–သည်၊ ကတိ– အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ လက္ခာနိ–အမှတ်တို့ကို၊ လခ္ဓါနိ–ရအပ်ပါကုန် သနည်း၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ တေဟိ မနုသောဟိ–တို့က၊ ဥပ္ပဏ္ဍိယမာနော–ပြောင်လှောင်အပ်သော် (အပြောင်အလှောင်ခံရသော်)၊ မင်္ကေမျက်နာမသာမယာသည်၊ အဟောသိ။

၃၂၄။ ယတ္တ–အကြင်အရပ်၌၊ သမ္မဟာရော–ပြင်းစွာ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို (စစ်တိုက်ခြင်းကို)၊ ဒဿတိ–တွေ့မြင်အပ်၏၊ (တံ–ထို အရပ်သည်၊) ဥယျောဓိက်နာမ–မည်၏၊ ဗလဂ္ဂံနာမ–မည်သည်၊ ဟတ္တီ–တို့သည်၊ ဧတ္တကာ– ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏၊(ဤမျှလောက် များကုန်၏)၊ပေ၊ ပတ္တီ–တို့ သည်၊ ဧတ္တကာ–ကုန်၏၊ (ဣတိ–ဤသို့ ရေတွက်ရာအရပ်တည်း)။

သေနာဗျူဟံနာမ–မည်သည်၊ ဣတော–ဤအရပ်မှ၊ ဟတ္တီ–တို့သည်၊ ဟောန္တု–ဖြစ်စေကုန်၊ပေ၊ ဣတော–မှ၊ ပတ္တိကာ–တို့သည်၊ ဟောန္တု၊ (ဣတိ–

အညွှန်း- ၁။ ရခ္ဓါ~ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၁)။

၂။ ဥယျောဓိကမ္ဗိ–ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊ ၁၆၂)။

၃။ အနီကဒဿနမွိ။ ။ဒဿနကို ဝိဂ္ဂဟပြုရာ၌ "ကြည့်ရှခြင်း"ဟု ဘာဝသာဓနမျှသာ ပြုတော်မူ၏။(ကင်္ခါဘာဋီ–၂၊၁၆၂)၊ အနက်ပေးရာ၌မူ "ကြည့်ရှုရာ"ဟုအဓိကရဏပေးတော်မူ၏။ (ပါတိမောက်ဘာဋီ–၃ဝ၅)။

သုရာပါနဝဂ်

ဤသို့ စစ်ဆင်ရာအရပ်တည်း၊) အနီကံနာမ-မည်သည်၊ ဟတ္ထာနီကံ ဝါ-ဆင်အပေါင်းလည်းကောင်း၊ (အဿာနီကံ-မြင်းအပေါင်း၊ ရထာနီကံ-ရထား အပေါင်း၊ ပတ္တာနီကံ-ခြေလျင်စစ်သားအပေါင်း၊) တယော-သုံးစီးကုန်သော၊ ဟတ္ထီ-တို့သည်၊ ပစ္ဆိမံ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဟတ္ထာနီကံ-ဟတ္ထာနီကမည်၏။ ။ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ သရဟတ္ထာ-ကုန်သော၊ ပုရိသာ-ယောက်ျားဖြစ်ကုန်သော၊ ပတ္တီ-ခြေလျင်စစ်သားတို့သည်၊ ပစ္ဆိမံ-သော၊ ပတ္တာနီကံ-ပတ္တာနီက မည်၏။

ဥယျောဓိကသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမဲ။ အစေလကဝဂျေ ပဉ္စမော။

တဿ – ထို အစေလကဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဒါနဲ – ကား၊ ပူဝံ – မုန့် (မုန့်ပေးသော သိက္ခာပုဒ်)၊ ဥပနန္ဒဿ – ၏၊ ကထာ – စကား(စကားနှင့်စပ်သောသိက္ခာပုဒ်)၊ တယံ – ဥပနန္ဒနှင့်စပ်သော သုံးပါးသောသိက္ခာပုဒ်အပေါင်း၊ ဥပဋ္ဌာကမေဝစ – ဥပနန္ဒ၏ အလုပ်အကျွေးအမျိုး၊ မဟာနာမော – မဟာနာမ်(မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်)၊ ပသေနဒိ – ပသေနဒိမင်း၊ သေနာ – စစ်တပ်(စစ်တပ်၌နေသော သိက္ခာပုဒ်)၊ ဝိဒ္ဓေါ – မြားပစ်ခံရသောရဟန်း၊ ဣမေ – ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဒသ – ဆယ်ပါး တို့တည်း။ ဣတိ – ဤကား ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

၆။ သုရာပါနဝဂ် ၁။ သုရာပါနသိက္ခာပဒ

၃၂၆။ စေတိယေသု–စေတိယတိုင်း၌၊ စာရိကံ–ဒေသစာရီကို၊ စရမာေး–လည်လည်တော်မူလတ်သော်၊ ယေန–၌၊ ဘဒ္ဒဝတိကား–ဘဒ္ဒဝတ်ကာရာသည်၊ (ကောင်းသောစည်းရိုးရှိသော ရွာသည်၊ အတ္ထိ)၊ တေန သို့၊ ပါသာယိ–ကြွတော်မူပြီ၊ ဂေါပါလကာ–နားကျောင်းသားတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဆိတ်သာမက သို့ ပါလကာ–ဆိတ်ကျောင်းသားတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဆိတ်သာမက သို့ စသော သတ္တဝါများကိုလည်း "ပသု"ဟု ခေါ်၏၊) ကဿကာ–လယ်သမာ တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပထာဝိနော–ခရီးသွားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒူရတောဝ^၂–အဝေး၌ပင်(အဝေးကြီးကပင်)၊ အာဂစ္ဆန္တံ–လာနေသည်ကို၊

အညွှန်း- ၁။ ဘဒ္ဒဝတိကာ၊ ပထာဝိနော၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၂)။ ၂။ ဒုရတောဝ အာဂစ္တန္တံ။ ။ဒူရတောဝ၌ "မှ"ဟု အပါဒါန်အနက်မပေ ဘဲ "၌"ဟု သတ္တမီအနက်ပေးရပုံကို ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ (၁၊ ၄၅၅) ခုရန်ကသုတ်အဖွင့်၌ အကျယ်စိစစ်ထားပြီ။

အဒ္ဒသံသု – မြင်ကြကုန်ပြီ၊ပေ၊ ဘန္တေ – မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ – သည်၊ အမ္ဗတိတ္ထံ – သရက်ပင်ဆိပ်သို့၊ မာ ခေါ အဂမာသိ – ကြွတော်မမူပါနှင့်၊ ဘန္တေ၊ အမ္ဗတိတ္ထေ – ၌၊ စဋိလဿ – ၏၊ အဿမေ – ကျောင်းသင်္ခမ်း၌၊ ဣဒ္ဓိမာ – တန်ခိုးရှိသော၊ အာသီဝိသော – လျင်မြန်သောအဆိပ်ရှိသော၊ ဃောရဝိသော – ကြမ်းတမ်းသော အဆိပ်ရှိသော၊ နာဂေါ – နဂါးသည်၊ ပဋိဝိသတိ – နေပါ၏၊ သော – သည်၊ ဘဂဝန္တံ – ကို၊ မာ ဝိဟေဌေသိ – မညှင်းဆဲပါစေနှင့်၊ (မညှင်းဆဲ စေချင်ပါ)၊ ဣတိ – ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

အနုပုဗ္ဗေန – အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ – ကို၊ စရမာနော – လတ်သော်၊ ယေန³ – ၌၊ ဘဒ္ဒဝတိကာ၊ (အတ္ထိ)၊ တံ – ဘဒ္ဒဝတိကာရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ – ရောက်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ – သည်၊ တတြ ဘဒ္ဒဝတိကာယံ – ထို ဘဒ္ဒဝတိကာရွာ ၏ ဝိဟရတိ၊ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာဂတော – သည်၊ ပေ၊ အဂျာဂါရံ – မီးတင်းကုပ်သို့၊ ပဝိသိတွာ – ဝင်၍၊ တိဏသန္တာရကံ – မြက်အခင်းကို၊ ပညပေတွာ – ခင်းပြီး၍၊ ပလ္လင်္က – ထက်ဝယ်တင်ပလ္လင်ကို၊ အာဘုဓိတွာ – ဖွဲ့ ခွေ၍၊ ကာယံ – အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို၊ ဥ ုံ – ဖြောင့်မတ်အောင်၊ ပဏိဓာယ – ထား၍၊ ပရိုမုခံ – ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု၊ သတိ – သတိကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ – ရှေးရှုတည်စေ၍၊ ဝါ – ထား၍၊ နိသိဒိ – ပြီ။

သော နာဂေါ –သည်၊ အာယသ္မန္တံ သာဂတံ – ကို၊ ပဝိဋံ – ဝင်နေသည်ကို၊ အဒ္ဒသာ – မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန – ကြောင့်၊ ဒုမ္မနော – မကောင်းသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပရုပါယိ – အခိုးလွှတ်ပြီ၊ အာယသ္မာပိ သဂတော – သည်လည်း၊ ပရုပါယိ၊ အထ ခေါ၊ သော နာဂေါ – သည်၊ မက္ခံ – အမျက်ဒေါ သကို (သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်သောဂုဏ်ကို ကြိတ်ချေတတ်သောဒေါ သကို)၊ အသဟမာနော – သည်းမခံနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ပဇ္ဇလိ – အလျှံလွှတ်ပြီ၊ အာယသ္မာပိ သဂတော – သည်လည်း၊ တေဇောဓာတုံ – တေဇောကသိုဏ်းလျှင်အာရုံရှိသော စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇတွာ – ဝင်စား၍၊ ပဇ္ဇလိ၊ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာဂတော၊ တဿ နာဂဿ – ၏၊ တေဇံ – တန်ခိုးကို၊ တေဇသာ – မိမိတန်ခိုးဖြင့်၊ ပရိယာဒိယိတ္တာ – ထက်ဝန်းကျင် ကုန်အောင်ယူ၍၊ပေ၊ ပက္ကာမိ မဲကြွတော်မူပြီ၊ ကောသမ္ဓိကာ – ကောသမ္ဓီမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ – ဥပါသကာတို့သည်၊ အယျော သာဂတော – သည်၊ အမ္မတိတ္ထိကေန – သရက်ပင် ဆိပ်၌နေသော၊ နာဂေန – နှင့်၊ သဒ္ဓိ – အတူ၊ သင်္ဂါမေသိ ကိရ – စစ်ထိုးသတဲ့၊ ဣတိ – သို့၊ အသောဘသံ့။

အညွှန်း– ၁။ ယေန တဒဝသရိ~ပါရာဧိကဏ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၆၄၇၊)စာပိုဒ်(၂၃)၌ အနက်အမျိုးမျိုးပေးခဲ့ပြီ။

⇒ အထ ခေါ၊ပေ၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ – ခရီးဦးကြိုခြင်းကို၊ ကရိတွာ၊ပေ၊အဝေါစုံ၊ (ကိ်)၊ ဘန္ဘေ၊ ကိ် – အဘယ်အရာကို၊ အယျာနံ – တို့သည်၊ ဒုလ္လဘဉ္စ – ခဲယဉ်းသဖြင့် လည်း ရအပ်ပါသနည်း(ရလည်း ရခဲပါသနည်း)၊ မနာပဉ္စ – မြတ်လည်းမြတ်နိုး အပ်ပါသနည်း၊ ကိ် – အဘယ်အရာကို၊ ပဋိယာဒေမ – စီစဉ်ကြရပါမည့်နည်း၊ ဣတိ – ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော – ငါ့ရှင် ဒါယကာတို့၊ ကာပေါတိကာ နာမိ – ကာပေါတိကာမည်သော(ခိုခြေအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိသော)၊ ပသန္နာ – သေရည်အကြည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဘိက္ခူနံ – တို့သည်၊ ဒုလ္လဘာ စ – ခဲယဉ်းသဖြင့် လည်း ရအပ်၏၊ မနာပါ စ – မြတ်နိုးလည်း မြတ်နိုးအပ်၏၊ တံ – ထိုသေရည် အကြည်ကို၊ ပဋိယာဒေထ – စီစဉ်ကြပါကုန်။

ဃရေ ဃရေ–အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း၌၊ ကာပေါတိကံ–သော၊ ပသန္နံ့– ကို၊ ပဋိယာဒေတွာ၊ပေ၊ အယျော သာဂတော–သည်၊ ကာပေါတိကံ ပသန္နံ့– ကို၊ ပိဝတု–သောက်တော်မူပါ၊ပေ၊ ပိဝိတွာ–သောက်ပြီး၍၊ နဂရမှာ–မှ၊ နိက္ခမန္ဘော–ထွက်လာစဉ်၊ နဂရဒ္ဓါရေ–၌၊ ပရိပတိ–လဲကျပြီ။

အထ ခေါ၊ပေ၊ သာဂတံ–ကို၊ ဂဏှထ–ယူခဲ့ကြကုန်၊ပေ၊ အာရာမံ–သို့၊ နေတွာ–ဆောင်ယူ၍၊ပေ၊ ယေန–အကြင်ဘက်၌၊ ဘဂဝါ၊ အတ္ထိ၊ တေန– ဘုရားရှိရာ ထိုဘက်သို့၊ သီသံ–ဦးခေါင်းကို၊ ကတွာ–ပြု၍၊ နိပါတေသုံ– အိပ်စေကြကုန်ပြီ၊ပေ၊ ပရိဝတ္တိတွာ–ပြန်လည်၍(ပြောင်းပြန်ပြန်၍)၊ ယေန ဘဂဝါ အတ္ထိ၊ တေန–သို့၊ ပါဒေ–ခြေတို့ကို၊ ကရိတွာ–ပြု၍၊ သယံ– အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္မေသိ–ပြုပြီ။

ဘိက္စ္ကစေ၊ ပုဗ္ဗေ၊ သာဂတော–သည်၊ တထာဂတေ–ငါဘုရား၌၊ သဂါရဝေါ–လေးစားခြင်းရှိသည်၊ သပတိသော–မိုခိုအားထာ ကိုးစားခြင်းရှိသည်၊ အပောသိ နနု-ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ ဘန္တေ၊ စေံ–မှန်ပါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သာဂတော–သည်၊ ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ သဂါရဝေါ–သည်၊ သပတိသော–သည်၊ အပိနှခေါ–ဖြစ်သေး၏လော၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ–ဤသို့ သဂါရဝ, သပတိဿဖြစ်ခြင်းသည်၊ နောဟိ–မရှိပါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ သင်္ဂါမေသိ နနု-စစ်ထိုးခဲ့သည်မဟုတ်လော (တန်ခိုးပြိုင်ခဲ့သည် မဟုတ်လော)၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧဝံ–မှန်ပါ၊ ပေ၊ ဧတရဟိ–၌၊ နာဂေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ သင်္ဂါမေတုံ– ၄၁၊ ပသောတိ အပိန္ခေါ–စွမ်းနိုင်သေး၏လော၊ ဘန္တေ၊ ဇတံ–ဤသို့ စွမ်းနိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ–မရှိတော့ပါ။

ယံ–အကြင် အရည်ကို၊ ပိဝိတွာ–သောက်၍၊ ဝိသညီ–ကင်းသောသညာ ရှိသည်(သညာကင်းသူ, သတိကင်းသူသည်)၊ အဿ–ဖြစ်ရာ၏၊ တံ– ထိုအရည်ကို၊ ပါတဗ္ဗံအပိန်ခေါ –သောက်ထိုက်သလော၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ–ဤသို့ သောက်ထိုက်ခြင်းသည်၊ နောဟိ–မသင့်ပါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သာဂတဿ–၏၊ (ကမ္မံ³–သေရည်သောက်ခြင်းအမှုသည်)၊ အနနစ္ဆဝိကံ–ရဟန်းတို့အား မလျောက်ပတ်၊ပေ။

၃၂၈။ သုရာ^၂နာမ – မည်သည်၊ ပိဋ္ဌိသုရာ – မုန့်မှုန့်ဖြင့် ပြုအပ်သောသေရည် လည်းကောင်း၊ (ပူဝ – မုန့်၊ ဩဒန – ထမင်း၊) ကိဏ္ဏပက္ခိတ္တာ – ထည့်ခပ်အပ် သော တဆေးမှုန့်ရှိသောသေရည်လည်းကောင်း(တဆေးမှုန့် တည့်ခပ်၍ ပြုအပ်သောသေရည်)၊ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ – ဖန်ခါးသီး, မုန်ညင်းစေ့ စသော အဆောက်အဦနှင့်ယှဉ်သော သေရည်လည်းကောင်းတည်း၊ (ဖန်ခါးသီး, မုန့်ညင်းစေ့ စသော မုန့်ညင်းစေ့ စသော အဆောက်အဦများ ရောစပ်၍ လုပ်အပ်သောသေရည်)။

မေရယော နာမ–မည်သည်၊ ပုပ္ပာသဝေါ–အပွင့်ဖြင့် ပြုအပ်သောအရက် လည်းကောင်း၊ (ဖလ–အသီး၊ မခု–မုဒရက်သီး (သပျစ်သီး)အရည်၊ (ဝါ) ပျားရည်၊ ဂုဠ–ကြံရည်)၊ သမ္ဘာရသံယုတ္တော–ဖန်ခါးသီး, မုန်ညင်းစေ့ စသော အဆောက်အဦနှင့် ယှဉ်သော အရက်လည်းကောင်းတည်း။

ပိဝေယျာတိ–ကား၊ အန္တမသော–အားဖြင့်၊ ကုသဂ္ဂေနပိ–သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် လည်း၊ ပိဝတိ–အဲ့၊ပေ၊ မဇ္ဇေ–သေရည်အရက်၌၊ မဇ္ဇသညီ–သေရည်အရက်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပိဝတိ၊ပေ၊ အမဇ္ဇေ–သေရည်အရက် မဟုတ်သည်၌။

၃၂၉။ ယံ–အကြင် အရည်သည် (လောဏသောဝီကရကဆေးရည်, သုတ္တ မည်သော အဖျော်ရည်သည်)၊ အမစ္စဥ္^၃–သေရည်အရက်လည်း မဟုတ်သည်၊ မစ္စဝဏ္ဏံ–သေရည်အရက်၏ အဆင်းရှိသည်၊ မစ္စဝန္ခံ–သေရည်အရက်၏ အနံ့ရှိ သည်၊ မစ္စရသံ–သေရည်အရက်၏ အရသာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထိုအရည်ကို၊ ပီဝတိ–အံ့၊ သူပသမ္ပာကေ^၄–ဟင်းကို ကောင်းအောင်ချက်ကြောင်း သေရည် အရက်၌လည်းကောင်း၊ မံသသမ္ပာကေ–အသားကို ကောင်းအောင်ချက်ကြောင်း သေရည် အရက်၌လည်းကောင်း၊ တေလသမ္ပာကေ–ဆီကို ကောင်းအောင်

အညွှန်း- ၁။ ကမ္ဗံ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "မန္နပါနံ နာမ"ဟု ထည့်၏။ ဤ၌ လွယ်ကူ အောင် "ကမ္ဗံ"ဟု ထည့်ပါသည်။ (ပါရာဓိကဏ်ဘာဋီ-၂၊၆၆၉)။ ၂။ သူရာ။ ။သူရာငါးမျိုး, မေရယငါးမျိုးကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (၃၀၇)၌ ပြထားပြီ၊ အာသဝကို "စိမ်ရည်"ဟုလည်း ဘာသာပြန်ကြ၏၊ သူရာ, မေရယ အထူးကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (၂၊ ၁၆၃)၌ ပြထားပြီ။ ၃။ အမန္ဒဥ္။ ၄။ သူပသမ္မာကေ-ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၃)။

ချက်ကြောင်း သေရည်အရက်၌လည်းကောင်း၊ အာမလကဖာဏိတေ— သျှစ်သျှားသီးဖြင့် ပြုအပ်သောတင်လဲ၌လည်းကောင်း၊ ပိဝတိ၊ အမဇ္ဇံ–သော၊ အရိဋ္ဌံ–အရိဋ္ဌဆေးရည်ကို၊ ပိဝတိ–အံ့။

သုရာပါနသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

- Alexales

၂။ အင်္ဂလိပတောဒကသိက္ခာပဒ

ଚ୍ଚି **၃၃၀။** သတ္တရသဝဂ္ဂိယံ–သော၊ ဘိက္ခုံ–ကို၊ အင်္ဂလိပတောဒကေန"– လက်ချောင်းထိုးခြင်းဖြင့်(လက်ချောင်းထိုးခြင်းဟူသော စကားခြင်းဖြင့်)၊ ဟာသေသုံ–ရွှင်စေကြကုန်ပြီ(ရယ်မြူးစေကြကုန်ပြီ)၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ ဥတ္တန္တေ^{ာ J}–အရယ်လွန်၍ ပင်ပန်းသည်၊ အနဿာသကော–ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိသည် (အသက်မရှူနိုင်သည်)၊ ဟုတွာ၊ ကာလံ–သေခြင်းကို၊ ဝါ–သေချိန်ကို၊ အကာသိ–ပြုပြီ။

၃၃၂။ အင်္ဂလိပတောဒကော နာမ – မည်သည်၊ ဥပသမ္ပန္နော – သည်၊ ဥပသမ္ပန္နွံ – ကို၊ ဟသာဓိပ္ပာယော – မြူးတူးပျော်ပါးခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည် နှာဖြစ်၍၊ ကာယေန – ဖြင့်၊ ကာယံ – ကို၊ အာမသတိ – သုံးသပ်၏၊ပေ၊ ဟာသေတိ – ပျော်ရွှင်စေ၏ ။

၃၃၄။ န ဟသာဓိပ္ပာယော–မြူးတူးပျော်ပါးခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုမရှိသည် ဖြ**စ်၍၊** ကရဏီယေ–သည်၊ သတိ–လတ်သော်၊ အာမသတိ–အံ့(ကိုင်အံ့)။

အင်္ဂလိပတောဒကသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃။ ဟသဓမ္မသိက္မွာပဒ

၃၃၅။ အစိရဝတိယာ-သော၊ နဒိယာ-၏၊ ဥဒကေ-၌၊ ကီဠန္တိ - ကစားကြ ကုန်၏၊ပေ၊ ရာဇာ၊ မလ္လိကာယ-မလ္လိကာမည်သော၊ ဒေဝိယာ-မိဖုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဥပရိပါသာဒဝရဂတော-မြတ်သောပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်၌ ရောက် နေသည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊ မလ္လိကေ-မလ္လိကာ၊ တေ-၏၊ ဧတေ အရဟန္တော-ဤ ရဟန္တာကလေးတို့သည်၊ ဥဒကေ၊ ကီဠန္တိ၊ မဟာရာဇာ၊ နိဿံသယံ-သံသယမဲ့ (စင်စစ်ကေန်)၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမှအပ်သေး၊ ဝါ – သို့မဟုတ်၊ တေ ဘိက္ခူ – တို့သည်၊

အညွှန်း– ၁။ အင်္ဂလိပတောဒကေန–ပါတိမောက်ဘာဋီ(၃၀၇), ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊ ၁၆၅)။ ၂။ ဥတ္တန္တေ၈–ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၅)။ အပ္ပကတညုနောိ–အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသောသိက္ခာပုဒ်ကို မသိကြကုန်၊ ဝါ–ပညတ်အပ်ပြီးသောသိက္ခာပုဒ်ကို မသိကြကုန်။

ကေန ဥပါယေန – အဘယ်နည်းလမ်းဖြင့်၊ အဟံ၊ ဘဂဝတော စ – အားလည်း၊ န အာရောစေ့ယုံနှခေါ – မလျှောက်ရာအံ့နည်း၊ ဘဂဝါစ – သည် လည်း၊ ဣမေ ဘိက္ခူ – တို့သည်၊ ဥဒကေ – ၌၊ ကီဠိတာ – ကစားခဲ့ကုန်ပြီး ဣတိ – သို့၊ ဧာနေယျနုခေါ – သိတော်မူရာပါအံ့နည်း။ ။ဘိက္ခူ – တို့ကို၊ ပက္ကော သာပေတွာ – ခေါ် စေ၍၊ ဝါ – အပင့်ခိုင်း၍၊ မဟန္တံ၊ ဂုဋပိဏ္တံ – တင်လဲခဲကို (ကြံသကာခဲကို)၊ အဒါသိ – ပေးလိုက်ပြီ၊ (ကိ်)၊ ဘန္တေ၊ ဣမ် ဂုဋပိဏ္တံ – ကို၊ ဘဂဝတာ – အား၊ ဒေထ – လှူကြပါကုန်၊ ဣတိ – ဤသို့မှာ၍ ပေးလိုက်ပြီး၊ ၊ ပေ၊ ဘဂဝတာ – အား၊ ဒေတိ – လှူလိုက်ပါ၏။

🚌 ၃၃၇။ ဥဒကေ၊ ဟသဓမ္မောနာမ–မည်သည်၊ ဥပရိဂေါပ္မကေ–ဖမျက်၏ အထက်ပမာဏရှိသော(ခြေမျက်စိမြုပ်နိုင်လောက်သော)၊ ဥဒကေ–၌၊ ဟသာ ဓိပ္ပာယော–မြူးတူးပျော်ပါးကစားခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိမုဇ္ဇတိ ဝါ–ငုတ်မူလည်း ငုတ်အံ့၊ ဥမ္မုဇ္ဇတိ ဝါ–ဖော်မူလည်း ဖော်အံ့၊ ပလတိ ဝါ– ပေါလောမူလည်း မျှောအံ့။

၃၃၈။ ဥဒကေ-၌၊ ဟသဓမ္မေ-ရယ်မြူးခြင်းသဘောရှိသော ကစားခြင်း၌၊ ဟသဓမ္မသညီ။ ။ဟတ္တေန ဝါ-လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒေနဝါ- ခြေဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌေန ဝါ-သစ်သားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌေန ဝါ-သစ်သားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌလာယဝါ-အိုးခြမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကံ-ကို၊ ပဟရတိ- ပုတ်စတ်အံ့။ ။ဘာဇနဂတံ-အိုးခွက်၌ ရောက်နေသော၊ ဥဒကံ ဝါ-ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကဉ္ဇိကံ ဝါ-ကစီရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စီရံဝါ-နို့ရည် ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တက္ကံဝါ-ရက်တက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရဇနဝါ- ဆိုးရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဿာဝံဝါ-ကျင်ငယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စိက္ခလ္လံဝါ-ညွန်ရည်(ရွံ့ရည်)ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကီဠတိ-အံ့။

၃၃၉။ န ဟသာဓိပ္ပာယော–ပျော်မြူးခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကရဏီယေ–သည်၊ သတိ၊ ဥဒကံ–သို့၊ ဩတရိတ္ပာ–သက်ဆင်း၍၊ နိမုဇ္ဇတိ ဝါ၊ ပါရံ–သို့၊ ဂစ္ဆန္တေ*ဂ*–စဉ်၊ နိမုဇ္ဇတိ ဝါ။

ဟသမ္မေသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

₽

ပါ ၁၅ဝ သုရာပါနဝဂ်

၄။ အနာဒရိယသိက္ရာပဒ

၃၄၀။ အာဝုသော ဆန္န-ငါ့ရှင်ဆန္န၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသောအမှုကို၊ မာ အကာသိ-မပြုပါနှင့်၊ ဧတံ-ဤအမှုသည်၊ န ကပ္ပတိ-ရဟန်းတို့အား မအပ်ပါ၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ သော-သည်၊ အနာဒရိယံ-ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်ကို(မရိုသေ, မလေးစားခြင်းကို)၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ကရောတိယေဝ-ပြုမြဲပြုသည်သာ။

၃၄၂။ အနာဒရိယံ နာမ–မည်သည်၊ အနာဒရိယာနိ–တို့သည်၊ ဒွေ–တို့ တည်း၊ ပုဂ္ဂလာနာဒရိယဥ္က³–ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရိသေ မလေးစားခြင်းလည်းကောင်း၊ ဓမ္မာနာဒရိယဉ္စ–ဓမ္မကို မရိသေမလေးစားခြင်းလည်းကောင်းတည်း။

ပုဂ္ဂလာနာဒရိယံနာမ–မည်သည်၊ ဥပသမ္မန္နေန–သည်၊ ပညတ္တေန–ပညတ် အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်(ဝိနည်းပညတ်တော်ဖြင့်)၊ ဝုစ္စမာနော–ပြောဆိုအပ် သော်၊ အယံ–ဤရဟန်းသည်၊ ဥက္ခိတ္တကောဝါ–နှင်ထုတ်အပ်သူသည်သော် လည်း၊ ဟောတိ၊ ဝမ္ဘိတောဝါ–ရှုတ်ချအပ်သူသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဂရဟိတောဝါ–ကဲ့ရဲ့အပ်သူသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဣမဿ–ဤရဟန်း ၏၊ ဝစနံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အကတံ–မပြုအပ်သည်(လိုက်နာရာမရောက်သည်)၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အနာဒရိယံ ကရောတိ။

ဓမ္မာနာဒရိယံ နာမ၊ပေ၊ ကထံ–အဘယ်သို့လျှင် (အဘယ်နည်းဖြင့်)၊ အယံ–ဤတရားသည်၊ နဿေယျ ဝါ–ပျောက်မူလည်း ပျောက်ရာအံ့နည်း၊ ဝိနဿေယျဝါ–ပျက်မူလည်း ပျက်ရာအံ့နည်း၊ အန္တ ရဓာယေယျဝါ–ကွယ်မူ လည်း ကွယ်ရာအံ့နည်း၊ တံဝါ–ထိုပညတ်အပ်သောသိက္ခာပုဒ်ကိုမူလည်း၊ န သိက္ခိတုကာမော–မကျင့် လိုသည်ဖြစ်၍၊ အနာဒရိယံ၊ ကရောတိ–အံ့။

၃၄၃။ အပညတ္တေန – ပညတ်တော်မမူအပ်သောစကားဖြင့်(သုတ္တန်အဘိဓမ္မာ ၌ လာသောစကားဖြင့်)၊ ဝုစ္စမာနော – အပ်သော်၊ ဣဒံ – ဤစကားသည်၊ သံလွေခါယ – ကိလေသာတို့ကို ခြစ်ပစ်ခြင်းငှာ၊ န သံဝတ္တတိ – မဖြစ်၊ ခုတတ္တာယ – ကိလေသာတို့ကို လှုပ်ခါချခြင်းအကျိုးငှာ၊ န – မဖြစ်၊ (ပါသာဒိ ကတ္တာယ – ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏ အပြစ်အကျိုးငှာ၊ အပေဟယ – ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ)၊ ဝီရိယာရမ္ဘာယ – ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်း ငှာ၊ န သံဝတ္တတိ၊ ဣတိ – ဤသို့ ကြံ၍၊ အနာဒရိယံ ကရောတိ။

အညွှန်း- ၁။ ပုဂ္ဂလာနာဒရိယံ။ ။"ပုဂ္ဂိုလ်၌ မရိသေခြင်း"ဟု ရှေးဆရာတော်များက အာဓာရ ပေးတော်မူ၏၊ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာနှင့် ကင်္ခါဘာသာ ဋီကာတို့၌မူ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရိသေခြင်း"ဟု ကံအဖြစ် ပေးတော်မူ၏၊ (ပါတိမောက်ဘာဋီ –၃၀၈, ကင်္ခါဘာဋီ–၂၊ ၁၆၈)။ **၃၄၄။** ဧဝံ–သို့၊ အမှာကံ–တို့၏၊ အာစရိယာနံ–တို့၏၊ ဥဂ္ဂဟောိ– သင်ယူခြင်းသည်၊ ဝါ–သင်ယူအပ်သောအယူသည်၊ (ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊) ပရိပုစ္ဆာ–အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဘဏတိ။

အနာဒရိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

○#

၅။ ဘိံသာပနသိက္ရာပဒ

🗐 **၃၄၅။** ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ၊ သတ္တရသ၀ဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဘိံသာပေန္တိ– ကြောက်စေကြကုန်၏ (ခြောက်လှန့်ကြကုန်၏)၊ တေ–သတ္တရသ၀ဂ္ဂီရဟန်း လေးတို့သည်၊ ဘိံသာပီယမာနာ–ကြောက်စေအပ်ကုန်လတ်သော်(ခြောက်အပ် ကုန်လတ်သော်)၊ ရောဒန္တိ –ငိုကြကုန်၏ ။

၃၄၇။ ဘိ သာပေယျာ^၂တိ-ကား၊ ဥပသမ္ပန္နော-သည်၊ ဥပသမ္ပန္နံ့-ကို၊ ဘိ သာပေတုကာမော-ကြောက်စေလိုသည်ဖြစ်၍၊ ရုံပံဝါ-ရုပါရုံကိုသော်လည်း ကောင်း၊ပေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံဝါ၊ ဥပသံဟရတိ? – အနီးသို့ ဆောင်အံ့ (ကပ်ဆောင်အံ့)၊ သော-ထို(အခြောက်စံရသော)ရဟန်းသည်၊ ဘာသေယျဝါ-ကြောက်မူလည်း ကောက်ပစေ၊ နဝါဘာသေယျ-မကြောက်မူလည်း မကြောက်ပစေ။ ။ စောရကန္တာရံဝါ – သူခိုးဓားပြရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါဠကန္တာရံ ဝါ-ခြင်္သေ့စသော သားရဲရှိသောခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပိသာစကန္တာရံ ဝါ – ဘိလူး, တစ္ဆေ, မြေဘုတ်ရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပိသာစကန္တာရံ ဝါ – ဘိလူး, တစ္ဆေ, မြေဘုတ်ရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာစိက္ခတိ – ပြောအံ့။

ဘိ သာပနသိက္မွာပဒံ နိုင္ဆိတံ ပဉ္စမံ။

၆။ ဓောတိကသိက္မွာပဒ

၃၅၀။ ဘဂ္ဂေသု–ဘဂ္ဂတိုင်း၌၊ သုသုမာရဂိရေ–သုသုမာရဂိရမြို့၌၊ မိဂဒါယေ–သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သော၊ ဘေသကဋ္ဌာဝနေ^၄–

အညွှန်း- ၁။ ဥဂ္ဂဟော၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၃၄၀)။

၂။ ဘိ သာပေယျ။ ။ပါဠိတော်များ၌ "ဘိ သာပေယျ"ဟု ရှိ၏။ ဤပါဠိလည်း မှန်သည်ပင်၊ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာနှင့် ကင်္ခါဘာသာ ဋီကာ၌မူ"ဘီသာပေယျ"ပါဠ်ကို အသုံးပြုတော်မူ၏။ (ပါတိမောက် ဘာဋီ-၃၀၉, ကင်္ခါဘာဋီ-၂၊ ၁၆၉)။

၃။ ဥပသံဟရတိ။ (ပါရာဓိကဏ်ဘာဋီ–၃၊ ၃၅၃)။ **၄။ ဘေ**သကဠာဝနေ – တိပိဋကပါဠိ–မြန်မာအဘိဓာန် အတွဲ–၁၅, (၇၉၇)တွင်ရှု။

雳

သုရာပါနဝဂ်

ပဲစင်းငုံတော၌၊ ဝိဟရတိ။ ။ ဟေမန္တိကေ–ဆောင်းဥတုဖြစ်သော၊ ကာလေ– အခါ၌၊ အညတရံ–သော၊ မဟန္တံ –ကြီးသော၊ သုသိရက၌ –အခေါင်းရှိသော သစ်သားကို၊ ဇောတိံ –မီးကို၊ သမာဒဟိတာ – တောက်စေ၍ (မွေး၍)၊ ⑤သိဗ္ဗေသုံ –လှုံကြကုန်ပြီ၊ တသ္မိ' စ သုသိရေ –ထိုသစ်ခေါင်း၌လည်း၊ ကဏှ သဟ္မော –မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော မြွေသည်(မြွေဟောက်သည်)၊ အဂ္ဂိနာ – မီးဖြင့်၊ သန္တတ္တော – ပူသည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိတွာ – ထွက်၍၊ ဘိက္ခူ –တို့ကို၊ ပရိပါတေသိ ³ –လဲကျစေပြီ၊ ဝါ –လိုက်ပြီ၊ ဘိက္ခူ –တို့သည်၊ တဟံ တဟံ – ထိုထိုအရပ်သို့၊ ဥပဓာဝိ'သု – ပြေးသွားကြကုန်ပြီ။

၃၅၂။ ပဒီပေပိ-ဆီမီး၌လည်းကောင်း (မီးထွန်းခြင်း၌လည်း ကောင်း)၊ ဇောတိကေပိ -သပိတ်ဖုတ်ခြင်း, ချေးထုတ်ခြင်းစသော ကိစ္စဝယ် မီးကို ပြုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဇန္တ ဃရေပိ-ဇရံးအိမ်၌လည်းကောင်း၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ ၊ တထာရူပပစ္စယာ-ထိုသို့ မီးတောက်စေထိုက်သောသဘောရှိ သော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇောတိ -ကို၊ သမာဒဟိတုံ-ကိုယ်တိုင်တောက်စေ ခြင်းငှာ၊ သမာဒဟာပေတုံ-သူတစ်ပါးကို "တောက်ပစေ"ဟု စေခိုင်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၃၅၄။ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခောတိ–ကား၊ တပ္ပိတုကာမော–ပူခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ ဝါ –လှုံလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဂ္ဂိ–မ်ိဳးကို၊ ဇောတိနာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

၃၅၅။ အဂိလာနော–ဂိလာနမဟုတ်ဘဲ၊ အဂိလာနသညီ–ဟု အမှတ်ရှိသည် ပြပစ်၍၊ တထာရူပပစ္စယာ–ကို၊ အညတြ–၍၊ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော–လှုံခြင်းကို ရှငဲ့သည်ဖြစ်၍၊ ဇောတိ –ကို၊ သမာဒဟတိဝါ–ကိုယ်တိုင်မူလည်းတောက်စေအံ့၊ သမာဒဟာပေတိဝါ–သူတစ်ပါးကိုမူလည်း "တောက်ပစေ"ဟု ခိုင်းစေအံ့၊ ပဋိလာတံ–မီးစကို၊ ဥက္ခိပတိ–မြှောက်ပင့်အံ့။

၃၅၆။ ဝီတစ္ရွိတင်္ဂါရံ–ကင်းသောမီးတောက်မီးလျှံရှိသော မီးကျီးကို၊ ဝိသိဗ္ဗေတိ–လှုံအံ့။

ဗောတိကသိက္ရာပဒံ နိဋိတံ ဆင္ခဲ။

အညွှန်း- ၁။ ပရိပါတေသိ။ မြေဟောက်က လိုက်သောအခါ အချို့ရဟန်းတော် များ လန့်၍ ပြေးရင်းလွှားရင်း လဲကျကြ၏၊ ထိုသို့ ရဟန်းတော်များ လဲကျအောင် မြွေဟောက်က ပြုရာရောက်သဖြင့် မြွေဟောက်လိုက်ခြင်း ကို "ပရိပါတေသိ-လဲကျစေပြီ"ဟု ဆိုလိုသည်၊ လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ လိုက်ခြင်းပင်တည်။ (ပါစိတ်ဘာဋီ ၂၊ ၁၈)။ ၂။ ဇောတိကေပိ-ပါစိက်ဘာဋီ (၂၊ ၁၈)။ ၃။ သမာဒဟာပေတုံ- ပါတိမောက်ဘာဋီ (၃၁၀)။

၇။ နဟာနသိက္ရာပဒ

၃၅၇။ တပေါဒေ−တပေါဒါမြစ်၌၊ နဟာယန္တိ −ရေချိုးကြကုန်၏။ ။ သီသံ−ဦးခေါင်းကို၊ နဟာယိဿာမိ−ရေချိုးမည်(ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုမည်, ခေါင်းလျှော်မည်)၊ ဣတိ−ဤသို့ ကြံ၍၊ တပေါဒံ−သို့၊ ဂန္တာ၊ ယာဝ−အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ အယျာ−တို့သည်၊ နဟာယန္တိ − ရေချိုးနေကြကုန်၏၊ (တာဝ−ထိုမျှလောက်၊ ပဋိမာနေဿာမိ−စောင့်ဆိုင်းဦး မည်၊) ဣတိ−ဤသို့ ကြံ၍၊ ဧကမန္တံ −၌၊ ပဋိမာနေဿာမိ−စောင့်ဆိုင်းနေပြီ၊ ဘိက္ခူ−တို့သည်၊ ယာဝ သမန္ဓကာရာ−ညဉ့်မှောင်မိုက်ရာကာလတိုင်အောင်၊ နဟာယိုသု−ရေချိုးကြကုန်ပြီ။ ။ဝိကာလေ−အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ သီသံ−ကို၊ နဟာယိတွာ−ဆေးလျှော်ပြီး၍၊ နဂရဒ္ဒါရေ−ကို၊ ထက်တေ−ပိတ်ထားအပ် သော်၊ ဗဟိနဂရေ−မြို့ပြင်ဘက်၌၊ ဝသိတွာ−၍၊ ကာလဿေဝ−စောစော၌ပင်၊ အသမ္ဘိနေ့န−မပျက်သေးသော၊ ဝိလေပနေန ³−နဲ့သာပျောင်းဖြင့်၊ပေါနိသိဒိ။ ရာဇာနမွိ−မင်းကိုလည်း၊ ပဿိတွာ−မြင်ပါလျက်၊ မတ္တံ−အတိုင်းအရည်ကို၊ န ဇာနိတွာ−မသိမှု၍ (အလိုက်မသိဘဲ)၊ နဟာယန္တိ ကိရ−ရေချိုးနေကြသည်ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ−လော။

၃၅၈။ ဥဏၠသမယေ-ပူရာအခါ၌၊ ပရိဋ္ဌာဟသမယေ-အိုက်ရာအခါ၌။ ။ သေဒဂတေန -ဖြစ်သော ချွေးရှိသော၊ ဝါ - ချွေးနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဂတ္တေန -ကိုယ်ဖြင့်၊ သယန္တိ-အိပ်ကြကုန်၏၊ စီဝရမ္ပိ-သည်လည်းကောင်း၊ သေနာသနမ္ပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ပေ၊ အဒ္ဓမာသံ-တစ်လထက်ဝက် (၁၅)ရက်၏၊ ဩရေန ^၂ -အတွင်း၌၊ နဟာယိတုံ၊ အနုဇာနာမိ။

၃၆၀။ ကမ္မသမယေ – အလုပ် လုပ်ရာအခါ၌။ **။၃၆၁။** အဒ္ဓါနဂမန သမယေ – ရှည်သောခရီးကို သွားရာအခါ၌။ **။၃၆၂။** သရဇေန – မြူမှုန်နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ဝါတေန – လေသည်၊ ဩကိဏ္ဌာ – ရေပြွမ်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဒေဝေါစ – သည်လည်း၊ ထောကံ ထောကံ – အနည်းငယ်, အနည်းငယ်၊ ဖုသာယတိ – ထိ၏ (တစ်ပေါက်နှစ်ပေါက်ကျ၏)။ ။ကိလိန္နေန – စိုစုပ်သော၊ ဂတ္တေန – ကိုယ်ဖြင့်၊ သယန္တိ ။ ဝါတဝုဋ္ဌိသမယေ – လေမိုးကျရာအခါ၌။

အညွှန်း- ၁။ အသမ္ဘိန္နေန ဝိလေပနေန။ ။ဤပုဒ်ကား ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏတည်း၊ ဤပုဒ်မျိုး၌ ရှေးဆရာတော်များက "အသမ္ဘိန္နေန ဝိလေပနေန=အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန=အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန=အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန =အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန =အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန =အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန =အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန =အသမ္ဘိန္န ဝိလေပနေန =အသမ္ဘိန္န တိလေပနေန =အသမ္ဘိန္န တိလေပနေန တက္ခံမြစ်၍"ဟု ဗဟုဗ္ဓိဟိသမာသပြင်၍ (ဟုတ္တာ)ဟု ထည့်ပြီးလျှင် အနက်ပေးလေ့ရှိ တော်မူကြ၏။ (ဘုရားကြီးပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ=၁၃၂)။ ၂။ ဩရေနဒ္ဓမာသံ=ပါတိမောက်ဘာဋီ (၃၁၀)။ ရှေးနိဿ၌ သမာသအနက် ပေးတော်မူ၏။

၃၆၄။ ဩရေနဒ္ဓမာသန္တိ – ကား၊ ဦနကဒ္ဓမာသံ – တစ်လထက်ဝက်(၁၅)ရက် အောက် ယုတ်လျော့သောကာလ၌။ ။ စုဏ္ဏေနဝါ – ဆပ်ပြာမှုန့်ဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ မတ္တိကာယဝါ – မြေညက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နဟာယတိ – အံ့။ နဟာနပရိယောသာနေ – ရေချိုးခြင်း၏ အဆုံး၌။ ဥဏၠသမယောနာမ – မည် သည်၊ ဂိမှာနံ – နွေလတို့၏၊ သေသော – ကြွင်းကျန်သော၊ ဒိယမောမာသော – အခွဲအားဖြင့်နှစ်လတည်း၊ ဝါ – တစ်လခွဲတည်း။ ပရိဋ္ဌာဟသမယော နာမ – မည်သည်၊ ဝဿာနဿ – မိုးဥတု၏၊ ပထမော – ရေးဦးစွာသော၊ မာသော – လတည်း၊ ဣတိ – ဤသို့၊ ဧတေ အမုတေယျမာသာ – ဤအခွဲအားဖြင့် သုံးလ တို့သည်၊ ဝါ – နှစ်လခွဲတို့သည်၊ ဥဏၠသမယော – တည်း၊ ပရိဋ္ဌာဟသမယော – တည်း၊ ဣတိ – ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊ နဟာယိတစ္စံ – ရေချိုးအပ်, ရေချိုးနိုင်၏။

ကမ္မသမယောနာမ-မည်သည်း အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ပရိဝေဏမ္ပိ-ပရဝုဏ် သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သမ္မဋ္ဌံ-တံမြက်လှည်းအပ်သည်း ဟောတိ။ ။ ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော နာမ-မည်သည်၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သရဇေန-သော၊ ဝါတေန-သည်၊ ဩကိဏ္ဏာ၊ ဟောန္တိ ၊ ဒွေဝါ-နှစ်ပေါက်သော်လည်းဖြစ်ကုန် သော၊ တီဏိ ဝါ-ကုန်သော၊ ဥဒကဖုသိကာနိ-ရေပေါက်တို့သည်၊ ကာယေ-၌၊ ပတာနိ-ကျကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ။

၃၆၆။ အဒ္ဓမာသံ–တစ်လထက်ဝက် ဆယ့်ငါးရက်၌(ဆယ့်ငါးရက်ပြည့်မှ)၊ နဟာယတိ၊ အတိရေကဒ္ဓမာသံ–တစ်လထက်ဝက် ဆယ်ငါးရက်ထက် ပိုလွန် သော ကာလ၌ (ဆယ့်ငါးရက်လွန်မှ)၊ နဟာယတိ၊ ပါရံ–တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ ဂစ္ဆန္ဘော–သွားစဉ်၊ နဟာယတိ၊ သဗ္ဗပစ္စန္တိမေသု–အလုံးစုံ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အဖျားဖြစ်ကုန်သော၊ ဇန္နပဒေသု–တို့၌။

နဟာနသိက္ခာပဒဲ နိဋ္ဌိတ် သတ္တမံ။

၈။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒ

၃၆၇။ သာဝတ္ထိယာ-မှ၊ ရာဇဘဋာ-မင်းခစားတို့သည် (မင်းမှုထမ်းတို့ သည်)၊ နိက္ခမိတွာ၊ သဘဏ္ဍော-ဘဏ္ဍာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-ခိုးထုပ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တေ စောရေ-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ဖမ်းယူ၍၊ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဒုတံ၊ ပါဟေသုံ-စေလွှတ်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ'-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်ကြကုန်သနည်း)၊ ဘဒန္တာ-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တျ-လာကြပါကုန်၊ သကံ သကံ-မိမိဥစ္စာ, မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စီဝရံ-ကို၊ သဉ္စာနိတ္တာ-ကောင်းစွာသိ၍ မှတ်သား၍)၊ ဂဏ္ခန္တု-ယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခူ၊ န သဉ္စာနန္တိ-တောင်းစွာ မသိကြကုန်၊ ဝါ-မမှတ်မိကြကုန်။

運 **၃၆၉။** အကတကပ္ပံ–မပြုအပ်သော ကပ္ပဗိန္ဒုရှိသော သင်္ကန်းကို၊ နဝံ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

နီလံ နာမ–မည်သည်၊ နီလာနိ–အညိုရောင်တို့သည်၊ အွေ–တို့တည်း၊ ကံသနီလံ–ကြေးညို, သံညိုရောင်၊ ပလာသနီလံ–သစ်ရွက်ညိုအရောင်တည်း၊ ဩရကော–ရေ၌ဖြစ်သော ညွှန်ကို၊ ကဒ္ဒမောနာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ကာဠသာမံ နာမ၊ ယံကိဥ္ရွိ–သော၊ ကာဠသာမကံ–မည်းနက်သောအရောင်တည်း။

တိဏ္ကံ–ကုန်သော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနဲ–ပျက်သောအဆင်းကို ပြုတတ်သော ကပ္ပဗိန္ဒုတို့တွင်၊ အညတရံ–သော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ–ကို၊ အနာဒိယိတွာ– မယူမူ၍၊ နဝံ စီဝရံ ပရိဘုဥ္မတိ။

၃၇၀။ အနာဒိန္နေ –မယူအပ်သေးသော ကပ္ပဗိန္ဒု၌၊ အနာဒိန္နသညီ – မယူအပ်သေးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ပေ၊ အာဒိန္နေ –ယူအပ်ပြီးသော ကပ္ပဗိန္ဒု၌၊ အနာဒိန္နသညီ ^ခ။

၃၇၁။ အာဒိယိတွာ–ကပ္ပဗိန္ဒုကို ယူ၍၊ ပရိဘုဥ္စတိ–သုံးစွဲအဲ့၊ ကပ္ပော–
ကပ္ပဗိန္ဒုသည်(အပ်စပ်သော အပြောက်အလုံးသည်)၊ နဋ္ဌော–ပျက်စီးသည်၊
ဟောတိ၊ ကပ္ပကတောကာသော–ကပ္ပဗိန္ဒုပြုအပ်ပြီးသောအရပ်သည်၊ ဇိဏ္ဌော–
ဆွေးမြေ့သည်၊ ဟောတိ၊ ကပ္ပကတေန–ပြုအပ်ပြီးသောကပ္ပဗိန္ဒုရှိသောသင်္ကန်း
နှင့်၊ အကပ္ပကတံ–မပြုအပ်သော ကပ္ပဗိန္ဒုရှိသောသင်္ကန်းကို၊ သံသိဗ္ဓိတံ–
စပ်၍ချုပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အဂ္ဂဋ္ဌေ–အဖာ၌၊ အနုဝါတေ–အလျားအနား
ပတ်၌၊ ပရိဝါတေ–အနံအနားပတ်၌။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမဲ။

++++++

၉။ ဝိကပ္ပနသိက္မွာပဒ

ိ **၃၇၂။** ဘာတုနော–အစ်ကို၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ–သော၊ ဘိက္ခုနော– အား၊ သာမံ–ကိုယ်တိုင်၊ စီဝရံ–ကို၊ ဝိကပ္ပေတွာ–ဝိကပ္ပနာ ပြုပြီး၍၊ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ–ပစ္စုဒ္ဓိုရ် မပြုအပ်သေးသော သင်္ကန်းကို၊ ဝါ–ဝိကပ္ပနာ မပြန်အပ် သေးသောသင်္ကန်းကို၊ ပရိဘုဥ္စတိ–သုံးစွဲ၏။

၃၇၄။ သိက္ခမာနာ နာမ–မည်သည်၊ ဒွေ ဝဿာနိ–နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဆသု–ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု–သိက္ခာပုဒ်တို၌၊ သိက္ခိတသိက္ခာ–ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသူမတည်း။ သာမဏေရော နာမ–မည်သည်၊ ဒသသိက္ခာပဒိကော– ဆယ်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်ရှိသူတည်း။ ဝိကပ္ပနာ နာမ–မည်သည်၊ ဝိကပ္ပနာ–

သုရာပါနဝဂ်

တို့သည်၊ ဒွေ--တည်း၊ သမ္မုခါ ဝိကပ္ပနာ စ–မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း လည်းကောင်း၊ ပရမ္ဗုခါ ဝိကပ္ပနာစ–သူတစ်ပါးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း လည်းကောင်းတည်း။

သမ္မခါ ဝိကပ္ပနာနာမ–မည်သည်၊ ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ တုယံ–အား၊ ဝိကပ္ပေ မိ–ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏၊ (ကိုယ့်ဟာ အမှတ်, ကင်းစင်လတ်အောင် ပြုပါ၏၊) ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (ဣမံ စီဝရံ–ကို၊) ဣတ္ထန္နာမဿ– ဤအမည်ရှိသူအား၊ ဝိကပ္မေမိ၊ ဣတိဝါ၊ ဣတိ–ဤသို့ပြုခြင်းတည်း၊ (ဤသို့ နှစ်ဝါကျခွဲ၍ ပေးပါ၊ ဣတိတစ်လုံးလည်း အကြေကြံပါ။)

ပရသမ္မုခါ ဝိကပ္ပနာနာမ-မည်သည်း ဣမံ စီဝရံ-ကို၊ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ-ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ တုယှံ-အား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအပ်သော်၊ တေန-ထို(အပြောခံရသော)ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တဗွော-ပြောထိုက်၏၊ (ကိုး) တေ-၏၊ မိတ္တောဝါ-ရင်းနှီးသောမိတ်ဆွေသည်လည်းကောင်း၊ သံဒိဋ္ဌောဝါ-မြင်အပ်ဖူးကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်လည်းကောင် ၊ ကော-အဘယ်သူ နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးထိုက်၏၊ ဣတ္ထန္နမောစ-ဤအမည်ရှိသောသူပါ တည်း၊ ဣတ္ထန္နာမောစ-ပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုအပ်သော်၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ (ဝိကပ္ပနာပြုပေးမည့် ရဟန်းသည်း) ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆို ထိုက်၏၊ (ကိ်)အဟံ၊ တေသံ-ထိုသူတို့အား၊ ဒမ္မိ-ပေးပါ၏၊ တေသံ-တို့၏၊ သန္တကံ-ဥစ္စာကို၊ ပရိဘုဥ္စဝါ-သုံးစွဲလိုမူလည်း သုံးစွဲပါ၊ ဝိသဇ္ဇေဟိ ဝါ-စွန့်လိုမူလည်းစွန့်ပါ၊ ယထာပစ္စယံ-အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ ကရောဟိ-ပြုပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။

အပစ္စုဒ္ဓါရဏံနာမ မည်သည်၊ တဿ ထိုရဟန်းအား၊ (မူလသင်္ကန်းရှင် ဖြစ်သောရဟန်းအား၊) အဒိန္နံဝါ –မပေးအပ်သောသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း၊ (အဟံ တုယှံ ဒမ္မိ၊ တုယှံ သန္တကံ ပရိဘုဥ္စဝါ ဝိသဇ္ဓေဟိဝါ ယထာပစ္စယံ ကရောဟိ – ဟု ဟြေ၍ မပေးအပ်သောသင်္ကန်းတည်း၊) တဿ – ထိုဝိနည်းကံ ပြုဘက်ရဟန်း၏ ၊ (ဝိပ္ပနာပြုပေးသောရဟန်း၏ ၊) ဝါ –နှင့်၊ အဝိဿသန္တော – အကျွမ်းမဝင်ဘဲ၊ (ယံ – အကြင်သင်္ကန်းကို၊ ပရိဘုဥ္စတိ – သုံးစွဲဖျံ့ ပင်္ဘ)ဝါ – ထိုသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်းတည်း။

အညွှန်း။ ၁။ ယထာပစ္စယံ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ယထာပစ္စယံ ဝါ"ဟု ဝါသဒ္ဒါပါ၏။ ထိုဝါသဒ္ဒါ မပါသင့်ပုံကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (၃၁၆)၌ ပြသ ထားပြီ၊ ရေးနိဿယ၌လည်း မပါသင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ (ဘုရားကြီး၊ ပါစိတ်နိဿယ–၁၃၇)။

၂။ တဿ ၀ါ အ၀ိဿသန္တော-ပါစိတ်ဘာဋီ၊ (၂၊ ၂၂)။

霥

၃၇၅။ အပစ္စုဒ္ဓါရဏေ–ပစ္စုဒ္ဓိုရ်မပြုအပ်သောသင်္ကန်း၌၊ အဓိဋ္ဌေတိ ဝါ–အဓိဋ္ဌာန်မူလည်း အဓိဋ္ဌာန်အံ့၊ ဝိသဇ္ဇေတိဝါ–စွန့်မူလည်းစွန့်အံ့။

၃၇၆။ သောဝါ – ထို ရဟန်းသည် လည်း၊ (ဝိကပ္ပနာပြုပေးသော ရဟန်းသည်လည်း၊) ဒေတိ – အံ့၊ တဿဝါ – ၏ လည်း၊ ဝါ – နှင့်လည်း၊ ဝိဿသန္တော – အကျွမ်းဝင်သည်ဖြစ်၍၊ ပရိဘုဥ္မတိ – အံ့။

ဝိကပ္ပနာသိက္ရွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀။ စီဝရအပနိဓာနသိက္ခာပဒ

၃၇၇။ အသန္နိဟိတပရိက္ခာရာ–မသိုမှီး မသိမ်းဆည်းအပ်သော ပရိက္ခရာ ရိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အပနိဓေန္တိ –ဝှက်ထားကြကုန်၏၊ (အပနိ**ဓေ**န္တိ – မူလနေရာမှ ဖယ်ရှား၍ ထားကြကုန်၏ –ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏)။

၃၇၉။ အယောပတ္တော – သံသပိတ်၊ မတ္တိကာပတ္တော – မြေသပိတ်၊ သဒသံ – အမြိတ်အဆာရှိသော နိသီဒိုင်၊ နိသီဒနံနာမ – ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သူစိဃရံနာမ – မည်သည်၊ သသူစိကံဝါ – အပ်နှင့်တကွဖြစ်သော အပ်ဗူးသည်သော်လည်း ကောင်းတည်း၊ အသူစိက်ဝါ – အပ်မရှိသော အပ်ဗူးသည်သော်လည်းကောင်း တည်း၊ ပတ္တိကာ – ခါးပန်းပြား၊ သူကရန္တကံဝါ – ဝက်(သတ္တဝါ) အုသဏ္ဌာန် ရှိသော ခါးပန်းလုံး။

၃၈၁။ န ဟသာဓိပ္ပာယော–ရယ်မြူးခြင်း၌ ဖြစ်သောမလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ပဋိသာမေတိ–သိုမှီးသိမ်ဆည်းအံ့၊ သိမ်းထားအံ့၊) ခုန္နိက္ခိတ္တံ–မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော ပရိက္ခရာကို၊ ပဋိသာမေတိ၊ ဓမ္မိ –တရားရှိသော၊ ကထံ– ကို၊ ကတွာ–၍၊ ဒဿာမိ–ပေးမည်၊ ဣတိ–၍၊ ပဋိသာမေတိ။

စီဝရအပနိဓာနသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမဲ။ သုရာပါနဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

-1--1--1-

တဿုဒ္ဒါနံ၊ သုရာ-သေသောက်ခြင်း၊ အင်္ဂလိ-လက်ချောင်းထိုးခြင်း၊ ဟာသောစ-ရေ၌ပျော်မြူးကစားခြင်း၊ အနာဒရိယဥ္စ-ပုဂ္ဂလဓမ္မကို မရှိသေခြင်း၊ ဘိ သနံ-ကြောက်စေခြင်း၊ ဇောတိ-မီးတောက်စေခြင်း၊ နဟာန -လဝက် အတွင်း၌ ရေချိုးခြင်း၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ-အဆင်းပျက်အောင်ပြုခြင်း၊ အပနိဓေနစ-ဝှက်ထားခြင်းနှင့်တကျ သာမံ-ကိုယ်တိုင် (ဝိကပ္ပနာပြု ပစ္စုဒ္ဓုရ်မပြုဘဲ သုံးစွဲ ခြင်း)၊ ဣတိ-ဤကား ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

၃။ သဉ္စိစ္စသိက္မွာပဒ

၃၈၂။ အာယသ္မာ ဥဒါယီ၊ ဣဿာသောိ–လေးသမားသည်၊ (လေးဆရာ သည်)၊ ဟောတိ၊ အဿ–ထိုဥဒါယီသည်၊ ကာကာစ–ကျီးတို့သည်လည်း၊ ဝါ–တို့ကိုလည်း၊ အမနာပါ–မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ သော–ထို ဥဒါယီသည်၊ ကာကေ–တို့ကို၊ ဝိစ္ဆိုတွာ - ဝိစ္ဆိုတွာ–ပစ်ခတ်၍၊ ပစ်ခတ်၍၊ သိသံ–ဦးခေါင်းကို၊ ဆိန္ဒိတွာ–ဖြတ်၍၊ သူလေ–တံစို့၌၊ ပဋိပါဋိယာ–အစဉ် အားဖြင့်၊ ဌပေသိ–ထားပြီ၊ အာဝုသော၊ ကေန–အဘယ်သူသည်၊ ဣမေ ကာကာ–တို့ကို၊ ဇီဝိတာ–ဇီဝိန္ဒြေမှ (အသက်မှ)၊ ဝေါရောပိတာ–ခွင့်အပ်ပါ ကုန်သနည်း၊ အာဝုသော–မယား၊ ဝေါရောပိတာ–အပ်ကုန်ပြီ၊ မေ–သည်၊ ကာကာ–တို့ကို၊ အမနာပါ–အပ်ကုန်။

သဥ္စိစ္စ–သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်စေဆော်၍၊ ပါဏံ–သတ္တဝါကို၊ |**ဇီဝိ**တာ–မှ၊ ဝေါရောပေဿတိ နာမ။

၃၈၄။ သဉ္စိစ္စာတိ–ကား၊ ဧာနာပေန္တော–သိလျက်၊ သဉ္စာနန္တော–ကောင်းစွာ သိလျက်၊ စေစွ-စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတ္တာ–လွှမ်းမိုး၍၊ ဝိတိဣမော–လွန်ကျူး ခြင်းတည်း။ ။ ဧီဝိတိန္ဒြိယ်–ကို၊ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ^၂–ဖြတ်၏၊ ဥပရောဓေတိ– ချုပ်စေ၏၊ သန္တ တိံ–ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ ဝိကောပေတိ–ပျက်စေ၏ (ဖျက်၏)။

၃၈၆။ အသဉ္စိစ္စ္ –သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မူ၍၊ (ဝေါရောပေန္တဿ)၊ အဿတိယာ–သတိမရှိသဖြင့်၊ (ဝေါရောပေန္တဿ)၊ အနာပတ္တိ။

သဥ္ရွိစ္မွသိက္နွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ ပင္မမဲ။

၂။ သပ္မာဏကသိက္မွာပဒ

၃၈၇။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဇာနံ^၃–"ပိုးကောင်ရှိသောရေ"ဟု သိကုန်လျက်၊ သပ္ပာဏကံ–ပိုးကန်နှင့်တကွဖြစ်သော (ပိုးရှိသော)၊ ဥဒကံ–ကို၊ ပရိဘုဥ္ဇန္တိ – သုံးစွဲကြကုန်၏။

အညွှန်း။ ၁။ ဣဿာသော၊ ပါစိတ်ဘာဋီ။ (၂၊ ၂၃)။

၂။ ဇီဝိတိန္ဒြယံ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ။ (၂၊ ၂၃)

၃။ တနံ။ ။ဤဇာနံသည် ဘိက္ခူနှင့်အရတူရမည်ဖြစ်၍ ဗဟုဝစနန္တ ဟု မှတ်ပါ၊ တစ်နည်း ဗဟုဝုစ်မှ ဧကဝုစ်ပြန်နေသော ဝစနဝိပလ္လာသဟု မှတ်ပါ။ (ကစ္စည်းဘာဋီ–၂၊ ၂၃၂) 🧮 **၃၈၉။** သပ္ပာဏကန္တိ –ပိုးကောင်ရှိသောရေ"ဟူ၍၊ ဓာနန္တေ၇–သိလျက်၊ ပရိဘောဂေန –သုံးစွဲခြင်းကြောင့်၊ မရိဿန္တီတိ – သေကြေလိမ့်မည်ဟူ၍၊ ဓာနန္တေ၇၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ။

သပ္ပာဏကသိက္နွာပဒံ နိုင္ဆိတံ ဒုတိယံ။

၃။ ဥက္ကောဋနသိက္မွာပဒ

၃၉၂။ ဇာနံ-"တရားဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော အဓိကရုဏ်း"ဟု သိကုန် လျက်၊ ယထာဓမ္မံ-တရားနည်းလမ်းအတိုင်း၊ နိဟတာဓိကရဏံ-နှိမ်နှင်း အပ်ပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို၊ ပုနကမ္မာယ-နောက်ထပ်ကံအကျိုးငှာ၊ (ထပ်မံ ၍ ကံပြုဖို့ရာ)၊ ဥက္ကောဋေန္တိ -လှုပ်ရှားစေကြကုန်၏၊ (လှုပ်ဆော်ပေးကြ ကုန်၏)၊ (ကိ')၊ ကမ္မံ-ကို၊ အကတံ-မပြုအပ်သေး၊ ကမ္မံ-ကို၊ ဒုက္ကဋံ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ ကမ္မံ-ကို၊ ပုန-နောက်ထပ်၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အနိဟတံ-မနှိမ်နှင်းအပ်သေး၊ ဒုနိဟတံ-မကောင်းသဖြင့် နှိမ်နှင်းအပ်၏၊ ပုန-နောက်ထပ်၊ နိဟနိတဗ္ဗံ-နှိမ်နှင်းထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လှုပ်ဆော်ပေးကြ

၃၉၄။ ယထာမမ္မနာမ–မည်သည်၊ မမ္မေန–တရားသဖြင့်၊ (ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်)၊ ဝိနယေန³–ဝိနည်းဖြင့်၊ (စောဒနာ, သာရဏာဝိနည်းဖြင့်)၊ သတ္ထု သာသနေန–ဘုရားရှင်၏အဆုံးအမတော်ဖြင့်၊ (ဘုရားရှင်၏အဆုံးအမဖြစ် သော ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်)၊ ကတံ–ပြုအပ်သောကံတည်း၊ ဧတံ–သည်၊ ယထာ မမ္မံ နာမ–မည်၏။

အဓိကရဏံနာမ–မည်သည်၊ အဓိကရဏာနိ–အဓိကရဏ်းတို့သည်၊ စတ္တာရိ–တို့တည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ–လည်းကောင်း၊ပေ၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ– လည်းကောင်းတည်း။

အညွှန်း။ ၁။ မေးမှ ဝိနယေနစသည်။ ၊ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၁၄)ကြည့်၍ ပေးထား ပါသည်၊ ရှေးနိဿယ၌လည်း ဤအဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ပေးထား၏ ၊ အဓိကရဏမှန်သမျှ ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ငြိမ်းစေရမည်မဟုတ်၊ ကံမှန် သမျှလည်း ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုရမည်မဟုတ်၊ သို့ဖြစ်၍ "သတ္ထု သာသနေန – ဘုရားရှင်၏အဆုံးအမတော်ဖြင့်"ဟု လုံလောက်ပါပြီ။ [ရှေး နိဿယ (ဘုရားကြီး) – ၁၄၁]

၃၉၆။ အဓမ္မေနဝါ°–မတရားသဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂေနဝါ– မဂ်ဖြစ်သောသံဃာသည်သော်လည်းကောင်း၊ န ကမ္မာရဟဿဝါ–ကံမထိုက် သော ရဟန်း၏ (အပေါ်၌)သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မံ–ကို၊ ကတံ–အပ်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဧာနန္တေ၈–သိသည်ဖြစ်၍၊ ဥက္ကောဋေတိ–အံ့။

ဥက္ကောဋ္ဌနသိက္ခာပဒဲ နိဋ္ဌိတဲ့ တတိယ်။

၄။ ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္မွာပဒ

🤛 **၃၉၇။** ဘာတုနော–၏၊ သဒ္ဓိဟာရိကဿ–အတူနေတပည့်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော–အား၊ အာရေစေသိ–ပြောပြီ၊ (ကိ်)၊ အာဝုသော၊ အဟံ–သည်၊ ၊ပေ၊ အာပန္နော – ရောက်ပြီ၊ ကဿစိ – တစ်စုံတစ်ယောက်အား၊ မာ အာရောစေတိ–မပြောပါနှင့်၊ အဒါသိ။ [ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒ၊ စာပိုဒိ– (၇၇)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ]

သောဟံ–သည်၊ ပရိဝသာမိ–ပရိဝါသ်ကို ကျင့်သုံးပါ၏ (ပရိဝါသ်နေပါ၏)၊ အာဝုသော အဟံ၊ ဝေဒယာမိ^J–ပရိဝါသ်ကို ခံစားပါ၏၊ (ပရိဝါသ်ဆောက် တည် ရသည့်အတွက် စိတ်မချမ်းမသာ မဖြစ်ပါ)၊ (တစ်နည်း) ဝေဒယာမိ–ပရိဝါသ်ကို သိပါ၏၊ ဝေဒယတီတိ–"ပရိဝါသ်ကိုခံစားသူ"ဟူ၍၊ ဝါ–"ပရိဝါသ်ကိုသိသူ"ဟူ၍၊ မံ–ကို၊ အာယသ္မာ–သည်၊ ဓာရေတု–မှတ်တော်မူပါ။ အာဝုသော၊ ကိ –အဘယ်သို့နည်း၊ (ဘယ်လိုလဲ)၊ အညောပိ–အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ယော–အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဣမံအာပတ္တိ –သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ သောပိ–သည်လည်း၊ ဇဝံ၊ ကရောတိ နှခေါ –ပြုရပါသလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ အာဝုသော၊

အညွှန်း။ ၁။ အမွေန ဝါ။ ။အမွေန - ဖြင့်၊ ကမ္မံ ကတံ၊ ဣတိဝါ၊ ၁၉၇န -သည်၊ ကမ္မံ ကတံ၊ ဣတိဝါ၊ န ကမ္မာရဟဿ ကမ္မံ ကတံ၊ ဣတိ ဝါ – သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဧာနန္တော ဥက္စောဋေတိ၊ ဤသို ဝါကျခွဲ၍ ပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။ [ကင်္ခါဘာသာဋီ –၂၊ ၁၈၂]

၂။ လေဒယာမ်ိဳး၊ ။ဝိဒ+(စုရာဒိ) ဏယဖြင့် "ဝေဒယာမိ"ဟု ဖြစ်၏။ ဓာတ္ပတ္ထသင်္ဂဟနှင့် ပါစိတ်ပါဠိတော်ရေးနိဿယ၌ ဤပါ၌ကို အသုံး ပြုတော်မူ၏။ မောဂ္ဂလ္လာန့်နိဿယအလို ဝိဒ+(ကာရိတ) ဏိဖြင့် "ဝေဒိ"ဟု ဖြစ်သည့်အခါ ဣကို ဣယပြု၍ ဝေဒယတိဟု ရှိ၏။ ထိုအလို ဝေဒိယာမိ-ပရိဝါသ်ကို သိစေပါ၏။ ဝါ-ပရိဝါသ်ကို သိအောင်ပြောပြပါ၏။ ဝေဒိယတို့တို–"ပရိဝါသ်ကို သိစေသူ"ဟူ၍ (သိအောင်ပြောသူဟူ၍)။ မဲ အာယသ္မာ ဓာရေတု၊ ဤသို့ အနက်ဆိုပါ။ [မောဂ်နိဿယ-၂၊ ၂၇၅၊ ရုပသဒ္ဓိဘာဋီ-၂၊ ၃၇၃]

ကိ် –နည်း၊ တွံ–သည်၊ ပဋိစ္ဆာဒေသိ ပန–ဖုံးထားသလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဧာနံ–လျက်၊ ဘိက္ခုဿ–၏၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ–ရုန်းရင်း ကြမ်းတမ်းသော၊ အာပတ္တိ –ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေဿတိနာမ။

(မျက်နှာမသာမယာသူဖြစ်အောင်)၊ ကရိဿန္တိ –ပြုကလိမ့်မည်၊ နာရောစေဿ မိ-မပြောတော့အံ့၊ ဣတိ-၍၊ ခုရံ-တာဝန်ကို (လုံ့လဝီရိယကို)၊ နက္ခိတ္တာမိုး တွာမေး ကွာပော့ မော့ခဲ့မှု (လုံ့လဝီရိယကို)၊ နက္ခိတ္တာမေး ကွာပော့ (လုံ့လဝီရိယကို)၊ အော့ခေသာမ္တိ –ရာဝန်ကို အမှတ်ရစေကြလိမ့်မည်၊ ခုံသေဿန္တိ –ဆဲရေး ကြလိမ့်မည်၊ ဝမ္ဘေဿန္တိ –ရှုတ်ချကြလိမ့်မည်၊ မကုံ –မျက်နှာမသာမယာသူကို (မျက်နှာမသာမယာသူဖြစ်အောင်)၊ ကရိဿန္တိ –ပြုကြလိမ့်မည်၊ နာရောစေဿာ မိ-မပြောတော့အံ့၊ ဣတိ-၍၊ ခုရံ –တာဝန်ကို (လုံ့လဝီရိယကို)၊ နိက္ခိတ္တ မတ္တေ –ချထားအပ်ကာမျှ ဖြစ်လသော် (လျှောချအပ်ကာမျှ ဖြစ်လသော်)၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။

အဒုဋ္ဌုလ္လံ–မရန်းရင်းသော၊ အာပတ္တိ'–ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေသိ၊ အာပတ္တိအရ အောက်အာပတ်ငါးပုံကို ယူပါ၊] အနုပသမ္ပန္နွဿ–ရဟန်းမဟုတ်သူ၏၊ (သမဏေ၏)၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံဝါ–ရန်းရင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အဒုဋ္ဌုလ္လံဝါ–သော၊ အဓ္ဈာစာရံ^၃–လွန်းကျူးမှုကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေသိ။

၄၀၁။ သံဃဿ ဘဏ္ဍနံ ဝါးပေ၊ ဘဝိဿတီတိ နာရောစေတိ-မပြောအံ့၊ ပြါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ၊ စာပုဒ်-၁၀၂၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီး] အယံ-ဤရဟန်း သည်၊ ကက္ခဋ္ဌော်-ခက်ထန်၏၊ ဖရသော-ကြမ်းတမ်း၏၊ ဇီဝိတန္က ရာယံဝါ-အသက်၏အန္တ ရာယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယန္တ ရာယံဝါ-ဗြဟ္မစရိယ ၏ အန္တ ရာယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကရိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ နာရောစေတိ၊ အညေ-ကုန်သော၊ ပဋိရူပေ-(ပြောဖို့ရာ)လျောက်ပတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အပဿန္တော-မြင်သည်ဖြစ်၍၊ နာရောစေတိ၊ န ဆာဒေတု ကာမော-ဖုံးမထားလိုသည်ဖြစ်၍၊ နာရောစေတိ၊ သကေန-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊

၂။ ခုရဲ နိက္နိတ္တမတ္တေ။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၇)

အညွှန်း။ ၁။ ဒုဋ္ဌုလ္လာနာမ။ ။အတ္ထုဒ္ဓါရ၏အစွမ်းဖြင့် ပါရာဓိကလေးပါးကိုပါ ထည့်ထားသည်၊ အမှန်မှာ သံဃာဒိသေသ် (၁၃)ပါးကိုသာ ယူရ မည်။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၇)။

၃။ အမျာစာရံ။ ။ဤခုဋ္ဌုလ္လနှင့်အမျွှာစာရ ခွဲခြားချက်နှင့်စပ်၍ ဤ သိက္ခာပဒ အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံနှင့် ခုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒ အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပုံ မညီ၊ ဤနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊၂၈)။ ၄။ ကက္ခဋ္ဌောစသည်။ ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊ ၁၈၄)။

Joo

ကမ္မေန – အမှုဖြင့် (အလုပ်ဖြင့်)၊ ပညာယိဿန္တိ – ထင်ရှားလိမ့်မည်။ (သူ့ထိုက်နှင့်သူ့ကံ ဖြစ်လိမ့်မည်)၊ ဣတိ၊ နာရောစေတိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္နွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅။ ဦနဝိသတိဝဿသိက္မွာပဒ

👼 **၄၀၂။** သတ္တရသဝဂ္ဂိယာ–သတ္တရသဝဂ္ဂိမည်ကုန်သော္ (တစ်ဆယ့်ခုနစ် ယောက်အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော)၊ ဒါရကာ–ကလေးတို့သည်၊ သဟာယကာ– **တို့သည်၊ ဟော့န္တိ၊ ဥပါလိဒါရကော**–ဥပါလိကလေးသည်(ဥပါလိသူငယ်သည်)၊ တေသံ–ထိုကလေးတို့၏၊ ပါမောက္ခော–အကြီးအမျူးသည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊ ကေန ဥပါယေန–အဘယ်နည်းလမ်းဖြင့်၊ ဥပါလိ–သည်၊ အမှာကံ–တို့၏ ၊ အစ္စသေန –ကွယ်လွန်ရာအခါ၌၊ သုခဉ္စ –ချမ်းသာစွာလည်း၊ ဧိဝေယျ နုခေါ – အသက်မွေးနိုင်ရာပါအံ့နည်း၊ နစ ကိလမေယျ (နုခေါ)–ပင်ပန်[ာ]လည်း မပင် ပန်းပါရာအုံနည်း။ ။လေခံ–စာရေးအတတ်ကို၊ သစေ သိက္ခေယျ–အကယ်၍ သင်**အံ့၊ ဧဝံ–ဤ**သို့ သင်လသော်၊ပေ၊ သုခဉ္စ–စွာလည်း၊ ဇီဝေယျ–အသက်မွေန နိုင်ရာ၏။ နှစ္ကကိုလမေယျ~ပင်ပန်းလည်း မပင်ပန်းရာ။ ။တော်–ဤအကြံ့ သည်။ အဟောသိ–ဖြစ်ပြန်ပြီး (ကိ')၊ ဥပါလိ–သည်။ လေခံ–ကို၊ သစေ <mark>သိက္ခ်ိဿတိ–အံ့၊ (ဧ</mark>ဝံသတိ)၊ အင်္ဂုလိယော–လက်ချောင်းတို့သည်၊ ဒုက္ခာ– **ဆင်းရဲကုန်သည်**၊ ဘဝိဿန္တိ။ ။ဂဏနံ –ဂဏန်းသင်္ချာကို။ ။ဥရဿ – ရင်၏၊ ဒုက္ခော–ဆင်းရဲခြင်းသည်။ တစ်နည်း [ဥရဿ=ဥရော+အဿ၊] အဿ–ထိုဥပါလိ၏၊ ဥရော–ရင်ဘတ်သည်၊ ဒုက္ခော–ဆင်းရဲသည်၊ (ပူလောင် သည်)၊ ဘဝိဿတိ။ ။ရူပံိ–ရွှေပန်းထိမ်သည်အတတ်ကို။ ။ အက္ခီနိ – မျက်လုံးတို့သည်။ ဒုက္ခာ ဘဝိဿန္တိ ။

သကျပုတ္တိယာ–သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ–တို့သည်၊ သုခသီလာ–ချမ်းသာသောအလေ့ရှိကုန်၏၊ သုခသမာ စာရာ–ချမ်းသာသောအကျင့်ရှိကုန်၏၊ သုဘောဇနာနိ–ကောင်းသောဘောဇဉ် တို့ကို၊ ဘုဥ္ထိတွာ–၍၊ နိဝါတေသု–လေမရှိကုန်သော၊ (လေလုံမိုးလုံ ဖြစ် ကုန်သော)၊ သယနေသု–အိပ်ရာတို့၌၊ သယန္တိ–အိပ်ကြရကုန်၏၊ ဥပါလိ၊

အညွှန်း။ ၁။ ရုပံ။ ။ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး၌ ရုပ်ကို "ရွှေပန်းထိမ်သည် အတတ်" ဟု ဘာသာပြန်တော်မှု၏၊ မှန်၏၊ ရွှေပန်းထိမ်သည် အတတ်ကို သင်သူသည် အရုပ်တံဆိပ်များကို လှည့်ကာပတ်ကာ ကြည့်ရှုရသဖြင့် မျက်စိများ ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်၊ [ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး(၂၂၀)] ရှေး နိဿယ၌ "ရုပဲ–အသပြာအတတ်"ဟု ပေးတော်မူ၏။ [ဘုရားကြီး ပါစိတ်နိဿယ(၁၄၄)]။

သကျပုတ္တိသေသျ၊ သမဏေသျ–တို့၌၊ သစေ ပဗ္ဗဇေယျ–အကယ်၍ ရဟန်းပြုအံ့၊ ဧဝံ–ဤသို့ ရဟန်းပြုလသော်၊ပေးန စ ကိလမေယျ၊ ဣတိ– ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။

ဉပါလိဒါရကော–သည်၊ မာတာပိတူနံ–တို့၏၊ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ– ဤစကားပြောသံကို (ဤတိုင်ပင်သံကို)၊ အသောသိ။ ။သဗ္ဗေပိ–ကုန်သော၊ ဣမေ ဒါရကာ–တို့သည်၊ သမာနစ္ဆန္ဒာ–တူသောဆန္ဒရှိကုန်၏၊ ကလျာဏာ ဓိပ္ပာယာ–ကောင်းသောအလိုရှိကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အနု ဧာနိ သု၊ တေ–ထိုကလေးတို့သည်၊ ဘိက္ခူ–တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ္-ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို၊ ယာစီသု–တောင်းကြကုန်ပြီ၊ တေ–ထိုကလေးတို့ကို၊ ဘိက္ခူ– တို့သည်၊ ပဗ္ဗာဇေသုံ–ရှင်ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ၊ ဥပသမွာဒေသုံ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်ပြီ။

တေ-ထိုရဟန်းကလေးတို့သည်၊ ရတ္တိယာ-၏၊ ပစ္စူသသမယံ-မိုးသောက် အခါ၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ရောဒန္တိ -ငိုကြကုန်၏၊ (ကိ -အဘယ်သို့ပြော၍ ငိုကြကုန်သနည်း)၊ ယာဂုံ-ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ပေ၊ ခါဒနီယံ ဒေထ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ငိုကြကုန်ပြီ။ ။ယာဝ-လောက်၊ ရတ္တိ-သည်၊ ဝိဘာယတိ-လင်း၏၊ (တာဝ-ထိုလင်းသည့်တိုင်အောင်)၊ အာဂမေထ-စောင့်ဆိုင်းကြဦး၊ ယာဂု-သည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ၊ (စဝံသတိ) ပိဝိဿထ-သောက်ကြရလိမ့် မည်၊ ယာဂု ဝါ ဘတ္တံ ဝါ ခါဒနီယံ ဝါ နော စေ ဘဝိဿတိ (စဝံသတိ)၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိတွာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ (ဆွမ်းခံပြန်မှ)၊ ဘုဥ္ဇိဿထ-စားကြ ရလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ စဝမ္မိ-သို့လည်း၊ တေဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းကလေး တို့သည်၊ [ရောဒန္တိယေဝ၌ စပ်၊] ဝါ-တို့ကို၊ [ဝုစ္စမာနာ၌ စပ်၊] ဘိက္ခူဟိ-တို့က၊ ဝုစ္စမာနာ-ပြောအပ်ပါကုန်လျက်၊ ရောဒန္တိယေဝ-ငိုမြဲ ငိုမြဲကုန်သည် သာ။ ။သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ ဦဟဒန္တိပိ-ကျင်ကြီးလည်း စွန့်ကြကုန်၏၊ ဥမ္မိဟန္တိပိ-ကျင်ငယ်လည်း စွန့်ကြကုန်၏။

အာနန္ဒ၊ သော ဒါရကသဒ္ဒေါ –ထိုကလေးသံသည်၊ ကို နု – အဘယ်နည်း။ ဇာနံ – ကုန်လျက်၊ ဦနဝီသတိဝဿံ – ယုတ်လျော့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိသော၊ (အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သေးသော)၊ ပုဂ္ဂလံ – ကို၊ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ကိရ – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ – မှန်သလော၊ ဣတိ – ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ဦနဝီသတိဝေဿာ–သော၊ ပုဂ္ဂလော–သည်၊ သီတဿ–အအေးကိုလည်း ကောင်း၊ ဥဏုဿ–အပူကိုလည်းကောင်း(မီးပူကိုလည်းကောင်း)၊ ဓိဃစ္ဆာယ– ထမင်းဆာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပိပါသာယ–ရေဆာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ခံ့သမကသဝါတာတပသရီသပသမ္မဿာနံ–မှက်,ခြင်,လေ,နေပူ,မြွေ,ကင်း

သပ္မွာဏကဝဂ်

တို့၏ အတွေ့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒုရုတ္တာနံ-မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ် ကုန်သော၊ ဒုရာဂတာနံ-မကောင်းသဖြင့် ဖြစ်ပေါ် လာကုန်သော၊ ဝစနပထာနံ-စကားလမ်းကြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း (သိလိုသူ, သိစေလိုသူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့ကိုလည်းကောင်း)၊ အက္ခမော-သည်းမခံနိုင် သည်၊ ဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ သာရီရိကာနံ-ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်သော (ကိုယ်၌ စုဝေးတည်နေကုန်သော)၊ ဒုက္ခာနံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သည်းခံအပ်ကုန် သော၊ ဝါ-ဆင်းရဲကုန်သော၊ တိဗ္ဗာနံ-ထက်မြက်ကုန်သော၊ ခရာနံ-ကြမ်းတမ်း ကုန်သော၊ ကဋ္ဌကာနံ-ခါးစပ်သော အရသာနှင့်တူကုန်သော၊ အသာတာနံ-မသာယာအပ်ကုန်သော၊ အမနာပါနံ-မြေတိန်းအပ်ကုန်သော၊ ပါဏဟရာနံ-အသက်ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော၊ ဝေဒနာနံ-တို့ကို၊ အနုဓိဝါသကဓာတိကော-သည်းမခံနိုင်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောမရှိသည်(သည်းခံနိုင်သောသဘော မရှိသည်)၊ ဟောတိ၊ ဝီသတိ ဝသော-သော၊ ပုဂ္ဂလောဝ-သည်သာ၊ ပေ၊ အဓိဝါသကဓာတိကော၊ ဟောတိ။

၄၀၄။ ဦနဝီသတိဝဿာ နာမ–မည်သည်၊ အပတ္တဝီသတိဝဿာ– မရောက်အပ်သော အနှစ်(၂၀)ရှိသူတည်း၊ ဝါ–အနှစ်(၂၀)သို့ မရောက်သေးသူ တည်း။ ဥပသမွာဒေဿာမိ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေမည် (ရဟန်းပြုပေးမည်)၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂဏံ ဝါ–ဂိုဏ်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ (ကာရကသံဃာ)၊ အာစရိယံ ဝါ–ကမ္မဝါစာဆရာကိုသော်လည်း၊ ကောင်း၊ ပတ္တံဝါ စီဝရံ ဝါ၊ ပရိယေသတိ–ရာအံ့၊ သီမံဝါ–သိမ်ကိုသော်လည်း၊ သမ္မနတိ–သမုတ်အံ့။ ။ဥ တ္တိယာ–ကြောင့်၊ (ဒုက္ကဋံ ဟောတိ)၊ ဒွီဟိ– နှစ်ကြိမ်ကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာဟိ–တို့ကြောင့်၊ (ဒုက္ကဋံ ဟောန္တိ)၊ ကမ္မဝါစာ ပရိယာသာနေ–ကမ္မဝါစာ၏ အဆုံး၌။

၄၀၅။ ဦနဝီသတိဝဿ–ယုတ်လျော့သော အနှစ်(၂၀)ရှိသျဉ့်(အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသူ၌)။ ။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿ–ပြည့်သော အနှစ်(၂၀) ရှိသူ၌ (အသက်ပြည့်ပြီးသူ၌)။

ဦနဝီသတိဝဿသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

အညွှန်း- ၁။ ပါဏဟရာနံ။ ။ အသက်ကို ပယ်ရှားတတ်ကုန်သော "ဟု ပါစိတ် ဘာသာဋီကာ၌ ပေးတော်မှု၏ ဤ၌ "သတ္တဟာရကံဝါ - အသက်ကို ဆောင်တတ်သော လက်နက်ကိုမူလည်း "ဟု ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ၌ ပေးပုံကိုကြည့်၍ ပေးထားပါသည်၊ "အသက်ကိုဆောင် "ဟူရာ၌ လည်း ရောဂါဝေဒနာက အသက်ကို ဆောင်ယူသွားသကဲ့သို့ ဖြစ်သော ကြောင့် "ပါဏဟရ"ဟု ဆိုရပေသည်၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။ (ပါတိမောက်ဘာဋီ - ၄၉၊ ၅၁။) ეეი

യേധ്വാഗ്ഗ

၆။ ထေယျသတ္တသိက္ခာပဒ

၄၀၇။ အညတရော၊ သတ္တော–ကုန်သည်အပေါင်းသည်၊ ရာဇဂဟာ–မှ၊ ပဋိယာလောကဲ³–နေရောင်၏ ရှေးရှုဖြစ်သောအနောက်အရပ်သို့၊ ဂန္ထုကာမော– သွားလိုသည်၊ ဟောတိ။ ။အဟမွိ–ငါလည်းပဲ၊ အာယသူနွေဟိ–အရင်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ'၊ ဂမိဿာမိ–သွားမည်(လိုက်မည်)။ ဘန္တေ ၊ မယံ–တို့သည်။ သင်္ကား– ကင်းကို(အခွန်ကောက်ရာ အရပ်ကို)၊ ပရိဟရိဿာမ–ရောင်လွှဲကြပါမည်။ ။ အာဝှသော–တို့၊ ပဇာနာထ–သိကြပါ(ကြည့်လုပ်ကြပါ)။ 💎 မင်း၏အလုပ်၌ ယှဉ်သူတို့သည် (မင်းမှုထမ်းတို့သည်)၊ အသောသုံ၊ (ကိံ)၊ သတ္တော–သည်၊ သင်္ကာ–ကို၊ ပရိဟရိဿတိ ကိရ–ရောင်လွှဲလိမ့်မည်တဲ့၊ က္ကတိ~ဤသို့ ကြားကြကုန်ပြီ။ တေ–ထိုမင်းမှုထမ်းတို့သည်၊ မဂ္ဂေ–၌၊ ပရိယုဋ္ဌိ'သု–ဝန်းရံကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ –၌၊ တေ ကမ္ဗိယာ–တို့သည်။ တံ သတ္တံ–ကို၊ ဂဟေတွာ–ဖမ်းယူ၍၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာ–လုယက်၍၊ တံ ဘိက္ခုံ၊ တေဒဝေါစုံ၊ (ကိ')၊ ဘန္တေ၊ ကိဿ–ကြောင့်၊ တွဲ–သည်၊ ဇာနံ–လျက်၊ ထေယျသတ္တေန – ခိုး၍သွားမည့် ကုန်သည်အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ ၊ ဂစ္ဆသိ–သွားရ သနည်း(လိုက်ရသနည်း)၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ ပလိဗုန္ဓေတွာ–နောက်ယှက်၍၊ မုဉ္စိ'သု–လွှတ်လိုက်ကုန်ပြီ။^(達)

၄၀၉။ ထေယျသတ္တော^န နာမ–မည်သည်၊ ကတကမ္မာဝါ*–*ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အကတကမ္မာ–မပြုအပ်သေးသော ခိုးမှုရှိ သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စောရာ–ခိုးသူတို့သည်၊ ဟောန္တိ ၊ ရာဇာန်ဝါ – မင်းကိုသော်လည်း၊ ဝါ –မင်း၏ ဥစ္စာကိုသော်လည်း၊ ထေယျံ^၅–လှည့်ပတ်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ –သွားကုန်၏ ၊ သုင်္ကဝါ –ကိုသော်လည်း၊ ပရိဟရန္တိ –ရောင်လွှဲကုန်၏ ။

ထေယျသတ္တသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

အညွှန်း– ၁။ ပဋိယာလောကံ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၃၄), ပါစိတ်ပါဠိတော် ကာဏမာတာသိက္စာပဒ–စာပိုဒ်(၂၃၁)၌ "ပဋိယာလောကံ–နေရောင်ခြည် ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အနောက်အရပ်"ဟု ပေးခဲ့၏၊ ထိုသို့ မပေးဘဲ "နေရောင်၏ ရှေးရှုဖြစ်သော အနောက်အရပ်သို့"ဟု ပြင်ပေးပါ။ **၂။ သုက်**၊ ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (၂၊ ၁၈၆)၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ(၂၊ ၃၄)။ **၃။ ကမ္မိယာ**၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၃၄)။ ၄။ ထောယျသတ္တော။ ။ဤပဒဘာဇနီအဖွင့်ကို ကြည့်၍ "ခိုး၍လာမည့် ကုန်သည်, ခိုး၍သွားမည့်ကုန်သည်အပေါင်း"ဟု သိက္ခာပုဒ်၌ အနက် ဆိုပါ၊ ဝတ္ထုကြောင်း၌မူ "ခိုး၍သွားမည့် ကုန်သည်အပေါင်း"ဟု ဆိုပါ၊ မှန်၏၊ ထိုအချိန်၌ မခိုးရသေး၊ ခိုးဖို့ ရည်ရွယ်၍ သွားကြသည်။ ၅။ ရာဇာန် ဝါ ထေယျံ စသည်၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၃၄)။

F

သပ္မာဏကဝဂ်

၇။ သံဝိဓာနသိက္ရွာပဒ

၄၁၂။ အညတရေန - သော၊ ဂါမဒ္ဒါရေန - ရွာတံခါးဖြင့်၊ အတိက္ကမတိ - ကျော်သွားရ၏ (ဖြတ်သွားရ၏)၊ အညတရာ၊ ဣတ္ထီ - သည်၊ သာမိကေန - ခင်ပွန်းနှင့်၊ သဟ - အတူ၊ ဘဏ္ဍိတွာ - ငြင်းခုံ၍ (ရန်ဖြစ်၍)၊ ဂါမတော - မှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ စာ ဘိက္ခုံ - ကို၊ ပဿိတွာ - တွေ့မြင်၍၊ တေဒဝေါစ၊ (ကိ')၊ ဘန္တေ၊ ကဟံ - အဘယ်အရပ်သို့၊ အယျော - သည်၊ ဂမိဿတိ - ကြွမလို့ပါနည်း၊ အဟံ၊ အယျေန သဒ္ဓိ ၊ ဂမိဿာမိ - လိုက်ပါမည် (လိုက်ပါရစေ)၊ ဘဂ်နိ၊ ဧယျာသိ - လိုက်ခဲ့ပါ၊ အယျော - အမောင်တို့၊ ဧဝရူပိ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဣတ္ထိ - ကို၊ ပဿယျာထအပိ - မြင်များ မြင်မိကြပါသလား၊ အယျော - အမောင်၊ ဧသာ - ဤအမျိုးသမီးသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေန - နှင့်၊ သဟ၊ ဂစ္ဆတိ - လိုက်သွား၏၊ ၊ပေ၊ အနုဗန္ဓိတွာ - အစဉ်လိုက်၍၊ တံ ဘိက္ခံ၊ - ကို၊ ဂဟေတွာ - ဖမ်းယူ၍၊ အကောင္ရေတွာ - ထောင်းထု၍၊ မုခ္စိ - လွှတ်လိုက်ပြီ။

အထခေါ – ၌၊ သော ဘိက္ခုပေ၊ ပဓူပေန္တော – များစွာသောဝိတက်အခိုးကို ပြုလျက်၊ ဝါ – ကြံမှိုင်လျက်၊ နိသီဒိ – ထိုင်နေပြီ။ ။အယျော – အရှင်၊ သော ဘိက္ခု – သည်၊ မံ – ကျွန်မကို၊ န နိပ္ပာတေသိ – ထွက်စေသည် မဟုတ်ပါ၊ (ခေါ် သွားသည် မဟုတ်ပါ)၊ အမိစ – စင်စစ်ကား၊ အဟမေဝ – ကျွန်မသည်သာ၊ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သဋိ ၊ ဂစ္ဆာမိ – လိုက်လာပါ၏၊ သော ဘိက္ခု – သည်၊ အကာရတော – မြေပါ၊ (ထိုသို့ မလုပ်သည့်အတွက် အပြစ်မရှိပါဟု ဆိုလို သည်၊) ဂစ္ဆ – သွားပါ၊ နံ – ထို ရဟန်းကို၊ ဓမာပေဟိ – သည်းခံစေပါ (ကန်တော့ တောင်းပန်ပါ)။
ေ

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈။ အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒ

၄၁၇။ ဂဒ္ဓဗာဓိပုဗ္ဗဿ–လင်းတတို့ကို ညှင်းဆဲသတ်ဖြတ်ဖူးသော ရေးရေး ယောက်ျားရှိသော၊ အရိဋ္ဌဿ နာမ–အရိဋ္ဌမည်သော၊ အိက္ခုနော–၏၊ ဧဝရူပံ– ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပါပကံ–ယုတ်မာသော၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ–မိစ္ဆာအယူသည်၊ ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ်)၊ ယေမေ (ယေ + ဣမေ) ဓမ္မာ–အကြင်

အညွှန်း- ၁။ အယျော။ ။အယျောသည် ကတ္တားအရာ၌ရှိလျှင် ပဌမာဧကဝုစ်, အာလုပ်အရာ၌ရှိမူ ဧကဝုစ်, ဗဟုဝုစ် နှစ်မျိုးရှိနိုင်သည်။ အယျော ကူတီ အယံ သဒ္ဒေါ, ပစ္စတ္တေကဝမော ဘဝေ၊ အာလပနေ ဗဟုဝမော, ဘဝေ ဧကဝမောပီ စန (သဒ္ဒနိတိ) ၂။ ပစ္စပေနွော, ၃။ နိပ္ပာတေသိ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၃၅)။ မေထုန်အကျင့်တို့ကို၊ အန္တရာယိကာ ီ –နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် ဈာန် မဂ် ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ –သည်၊ ဝုတ္တာ –ဟောတော်မူအပ် ကုန်ပြီ၊ တေ –ထိုမေထုန်အကျင့်တို့ကို၊ ပဋိသေဝတော –မှီဝဲသောရဟန်း၏၊ (တေ ဓမ္မာ –ထိုမေထုန်အကျင့်တို့က)၊ ယထာ – အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ –အကြင်အပြားအားဖြင့်၊ အန္တရာယာယ – နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် ဈာန် မဂ် ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်အကျိုးငှာ၊ နာလံ – မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ တထာ – ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ –ထိုအပြားအားဖြင့် ဘဂဝတာ – သည်၊ ဒေသိတံ – ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ –ကို၊ အဟံ – သည်၊ အာဇာနာမိ – သိ၏၊ ဣတိ – ဤသို့ အယူဖြစ်၏။ အထခေါ၊ ပေ၊ အာဇာနာမိ၊ ဣတိ – သို့၊ ဥပ္ပန္နံကိရ – ဖြစ်သတဲ့ဟု ကြားရ သည်မှာ၊ သစ္စံ – လော၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ ယေမေးပေ၊ အန္တရာယ – ငှာ၊ နာလံ – ကုန်၊ (စဝံဗျာခေါ် – ဧဝံ + ဝိယ + ခေါ်)၊ ဧဝံ – ဤအခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ ဝါ – အပြားအားဖြင့်၊ ဘဂဝတာ – သည်၊ ဒေသိတံ – အပ်သော၊ ဓမ္မံ – ကို၊ အဟံ – သည်၊ အာဇာနာမိ ဝိယ – သိသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏ (သိသလိုလို

အညွှန်း- ၁။ အန္တရာယိကာ။ ။ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (၃၂၇)ကြည့်၍ ပေးထားပါ သည်၊ ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ၌ "သဂ္ဂ–နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၊ မောက္ခှ– နိဗ္ဗာန်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်"ဟု ဖွင့်ထား၏၊ အခြားနည်းများ ရှိသေး၏။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၃၆)။

ရှိပါ၏)၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။

၂**။ ဧဝံဗျာခေါ**။ ။"ဧဝံ+ဝိယ+ခေါ်"ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ ဧဝံခေါန္တရေ ဝိယဿ ဗျာ(နီတိ၊ သုတ္တ၊ သန္ဓိ)၊ ဧဝံေါ သဒ္ဒါတို့၏အလယ်၌ရှိသော ဝိယကို ဗျာ ပြု၊ ထိုဝိယကို အာဓာနာမိ ကြိယာနှင့်တွဲပါ၊ "သိသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ ၏ , သိသလိုရှိပါ၏ "ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤအပြောကို ရဟန်းများက မေးသောအခါ၌ "မရှိသင့်သေး"ဟု ဆရာများ ယူဆတော်မူ၏၊ မှန်၏ – "ဧဝမ္မိခေါ အရိဋ္ဌော ဘိက္ခု ၊ပေ၊ ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာေနာ တထေဝ တ ပါပကံုဒိဋ္ဌိဂတံ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ"ဟု နောက်၌ လာလိမ့်မည်၊ ရဟန်းများက ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်များကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူထားပုံကို အရိဋ္ဌရဟန်းအားပြောပြသော်လည်း၊ အရိဋ္ဌရဟန်းကမူ ထိုမိစ္ဆာအယူကို သူယူထားသည့်အတိုင်းပင် အားအစွမ်း အားဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်လျက် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်၍ ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် ပြောဆိုလေသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤ "ဧဝံဗျာခေါ"စသော ဝါကျ သည် ရဟန်းများက မေးစိစစ်ရာ၌ မရှိသင့်သေးဘဲ သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း "တထာဟဲ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတဲ့ အာဇာနာမိ"ဟုသာ ရှိသင့်သည်။ ရဟန်းမှာ က မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၍ ဘုရားရှင်က သံဃာ့အလယ် မေးစိစစ်သောအခါကျမှ ဘုရားရှင်ရှေ့မှောက်၌"စဝ်ဗျာခေါ အဟံ ဘန္တေ ၊ပေ၊အာဇာနာမိ"ဟု လေသံပြောင်းလျက် စပ်လျော့လျော့ ပြောလေသည်။

၂၆၁

အာဝုသော အရိဋ္ဌ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ မာ အဝစ-မပြောပါနှင့်၊ ဘဂဝန္တံ -ကို၊ မာ အဗ္ဘာစိက္ခိ-မစွပ်စွဲပါနှင့်၊ ဘဂဝတော-ကို၊ အဗ္ဘာစိက္ခနံ (အဗ္ဘက္ခနံ)- စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ န ဟိ သာခု-မကောင်းပါ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ (ဤ ငါ့ရှင် ပြောသည့်အတိုင်း)၊ န ဟိ ဝဒေယျ-မဟောတန်ရာ၊ အာဝုသော အရိဋ္ဌ၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့် (ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်)၊ အန္တ ရာယိကာ-နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် ဈာန် မဂ် ဖိုလ်၏ အန္တ ရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-မေထုန်အကျင့်တို့ကို၊ အန္တ ရာယိကာ-အန္တ ရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေထိုမေထုန်အကျင့်တို့ကို၊ ပဋိသေဝတော-၏၊ (တေ-ထို မေထုန်အကျင့်တို့က၊) အန္တ ရာယာယ-၄၁၊ အလဉ္စပန-စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ။

ကာမာ-ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ အပ္ပဿာဒါ-အနည်းငယ်သာ သာယာဖွယ်ရှိ ကုန်၏ဟူ၍၊ ဗဟုဒုက္ခာ-များသောဒုက္ခ ရှိကုန်၏ဟူ၍၊ ဗဟုပါယာသာ-များသောပင်ပန်းခြင်း ရှိကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ ဧတ္ထ-ဤကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒီနဝေါ-အပြစ်သည်၊ ဘိယျော-များလှ၏၊ ကာမာ-တို့ကို၊ အဋ္ဌိကင်္ကလူပမာ -အသားမစပ်, အညီကပ်၍, ခွေးငတ်မလွှတ် ရက်နိုင်သော အရိုးစုဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ဟူ၍၊ ဝါ-အရိုးစုနှင့်တူကုန်၏ ဟူ၍၊ ဗဟုဒုက္ခာ-ဟူ၍၊ ဗဟုပါယာသာ-ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ၊ ဝုတ္တာ။ [နောက် ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။]

မသပေသူပမာ-ကျီးများဘောင်တွင်, တစ်ကောင်ရလစ်, ဝိုင်းအော်ဟစ်သည့်, အသားတစ်ဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ တိဏုက္ကုပမာ-လေတင်လှည့် ဆောင်, လက်ထိလောင်သည့်, တန်ဆောင်မြက်မီးရှူးဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ အင်္ဂါရကာသူပမာ-မီးကျီးတွင်းဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ သုပိန ကူပမာ-စားရယောင်ယောင်, သောက်ရယောင်ယောင်, နတ်လှည့်ဆောင်သည့်, သန်းခေါင်အိပ်မက်ဟူသောဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ ယာစိတကူပမာ-ငှားရမ်းယူ ငင်, ပွဲသဘင်၌, ဝတ်ဆင်စဏ, သုံးဆောင်ရသောဥစ္စာဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ ရက္ခဖလူပမာ-အခက်အရွက်, ထွားထွားညက်အောင်, နှင်းျက်ယူငင်, အသီးသီးသောသစ်ပင်ဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ အသိသူနုပမာ-သံလျက် ဝင်းဝင်း, သားတစ်မျှဉ်းဖို့, စဉ်းတီတုံးဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ သတ္တိသူ လူပမာ-ထိုးဖောက်စူးဝင်, လုံမ တံကျင်ဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ သတ္တိသူ လူပမာ-ထိုးဖောက်စူးဝင်, လုံမ တံကျင်ဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။ သပ္ပသိရုပမာ-အဆိပ်ထန်သော မြွေ၏ဦးခေါင်းဟူသော ဥပမာရှိကုန်၏ ဟူ၍။

အညွှန်း- ၁။ အဋ္ဌိကင်္ကလူပမာ စသည်။ ။ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာဋီ(၂၊ ၄၀)၌ အကျယ်ပြထားပြီ။ ဧဝမ္ပိ-သို့လည်း၊ အရိဋ္ဌော-သော၊ ဂဒ္ဓဗာဓိပုဗ္ဗော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်း (ဝေါဟာရတိ-၌စပ်၊) ဝါ-ကို၊(ဝုစ္စမာနော-၌စပ်၊) တေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်း ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ ပါပက်-သော၊ တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ-ကို၊ ထာမသာ-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရာမာသာ-မှားမှားယင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ အဘိနိဝိဿ-စွဲစွဲမြဲမြဲသက်ဝင်၍၊ ဝေါဟရတိ-ပြောဆို၏ ။ ယတော စ ခေါ-အကြင်အခါ၌ကား၊ တေ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အရိဋ္ဌံ ဘိက္ခုံ ဂဒ္ဓဗာဓိပုဗ္ဗံ-ကို၊ ပါပကာ-သော၊ တေသ္မာ ဒိဋ္ဌိဂတာ-ဤမိစ္ဆာအယူမှ၊ ဝိဝေစေတုံ-ကင်းဆိတ်စေခြင်းငှာ၊ နာသက္ခံသု-မစွမ်းနိုင်ကုန်။

မောဃပုရိသ၊ တွံ –သည်၊ ကဿ – အဘယ်သူ့ အား၊ မယာ – သည်၊ ဧဝံ ဒေသိတံ ဓမ္မံ၊ အာဇာနာသိနှခေါ နာမ – သိသနည်း၊ပေ၊ အာဒီနဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျော၊ မောဃပုရိသ၊ အထ စ ပန – ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ တွံ – သည်၊ အတ္တနာ – ကိုယ်တိုင်၊ ဒုဂ္ဂဟိတေန – မကောင်းသဖြင့် မှတ်ယူခြင်းဖြင့်၊ အမှေစေဝ – ငါတို့ကိုလည်း၊ အဗ္ဘာစိက္ခသိ – စုပ်စွဲ၏ ၊ အတ္တာနံ စ – မိမိကိုလည်း၊ ခဏသိ – တူးဖြု၏ ၊ ဗဟုံ စ – များစွာလည်း၊ အပုညံ – မကောင်းမှုကို၊ ပသဝသိ – ဖြစ်စေ၏ ၊ ဟိ – မှန်၏ ၊ မောဃပုရိသ၊ တေ – ၏ ၊ တံ – ထိုမိစ္ဆာအယူသည်၊ ဒီဃရတ္တံ – ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ အဟိတာယ – စီးပွားမဲ့အလို့ငှာ၊ ဒုက္ခာယ – ဆင်းရဲ ခြင်းငှာ၊ ဘဝိဿတိ – ဖြစ်လိမ့်မည်။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ ပဒဘာဇနီကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ (၄၊ ၄၄၈) စသည်ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးပါ။

၄၂၂။ အသမန္ ဘာသန္တဿ–ဉ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန် မပြောဆိုအပ် သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ (ကံဟော မာနမှ အန္တ ပြန်နေသည်)၊ ပဋိနိသဇ္ဇန္တဿ–စွန့်သောရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဥမ္မတ္တကဿ–၏လည်း ကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

-101-101-101-101-

၉။ ဥက္စိတ္တသမ္ဘောဂသိက္နွာပဒ

၄၂၃။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ၊ ဧဂနံ – ကုန်လျက်(ဥက္ခိတ္တကရဟန်းဟု သိကုန် လျက်)၊တထာဝါဒိနာ – ထို "တထာဟံ ဘဂဝတာ" အစရှိသောစကားကို ပြော လေ့ရှိသော၊ အကဋာနုဓမ္မေန – မပြုအပ်သေးသော သြသာရဏကံရှိသော၊ တံ ဒိဋ္ဌိ – ထိုမိစ္ဆာအယူကို၊ အပဋိနိဿဋ္ဌေန – မစွန့် သေးသော၊ အရိဋ္ဌေနဘိက္ခုနာ – နှင့်၊ သဒ္ဓိ – အတူတက္ပ၊ သမ္ဘုဥ္မွန္တိ – အာမိသသမ္ဘောဂ, ဓမ္မသမ္ဘောဂကိုလည်း ပြုကြ ကုန်၏၊ သံဝသန္တိပိ – ဥပုသိ, ပဝါရဏာစသော သံဝါသကိုလည်း ပြုကြကုန်၏။ သဟာပိ – အတူတကွလည်း၊ သေယျံ – အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္မေနွိ – ပြုကြကုန်၏။ 🗐 ၄၂၅။ တထာဝါဒိနာတိ-ကာ ၊ တထာဟံးပေ၊ နာလံ အန္တ ရာယာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝါဒိနာ-ပြောလေ့ရှိသော၊ အကဋာနဓမ္မော နာမ–မည်သည်၊ ဥက္ခိတ္တော–နှင်ထုတ်အပ်သော၊ ဝါ–နှင်ထုတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အနောသာရိ တော–သံဃာ့ဘောင်သို့ မသွင်းအပ်သေးသောရဟန်းတည်း။

သမ္ဘုဥ္မေပျ ဝါတိ-သမ္ဘုဥ္မေပျ ဝါဟူသော ဤပါဠိ၌၊ သမ္ဘောဂေါ နာမ-မည်သည်၊ သမ္ဘောဂါ-တို့သည်၊ ဒွေ-နှစ်ပါးတို့တည်း၊ အာမိသသမ္ဘောဂေါ စ-အာမိသသမ္ဘောဂလည်းကောင်း (အာမိသကို အတူတကွ သုံးဆောင်ခြင်းလည်း ကောင်း)၊ မွေ့သမ္ဘောဂေါ စ-လည်းကောင်း (မွေကို အတူတကွ သုံးဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း)တည်း။ အာမိသသမ္ဘောဂေါ နာမ-မည်သည်၊ အာမိသံ-ဆွမ်းစသောအာမိသကို၊ ဒေတိ ဝါ-ပေးမူလည်း ပေးအံ့ (မိမိကမူလည်း ပေးအံ့)၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝါ-ခံယူမူလည်း ခံယူအံ့ (ထိုရဟန်းကပေးလျှင် မိမိက ခံယူအံ့)။ မွေ့သမ္ဘောဂေါ နာမ-မည်သည်၊ ဥဒ္ဒိသတိ ဝါ-ပါဠိကို ရွတ်ပြမူလည်း ရွတ်ပြအံ့ (ဆရာလုပ်၍ စာချပေးအံ့)၊ ဥဒ္ဒိသာပေတိ ဝါ-ရွတ်ပြစေမူလည်း ရွတ်ပြစေအံ့ (တပည့်လုပ်၍ စာတက်အံ့)။

သံ၀သေယျ ဝါတိ-ကား၊ ဥက္ခိတ္တကေန – ဥက္ခိတ္တကရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဥပေါသထံ ဝါ – ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဝါရဏံ ဝါ၊ သံဃကမ္မံ ဝါ – ကြွင်းသော သံဃာ့ကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကရောတိ။ သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္မေတိ-ကား၊ ဧကစ္ဆန္နေ – တူသော အမိုးရှိသောကျောင် ၌၊ ဥက္ခိတ္တကေ – သည်၊ နိပ္မန္နေ – လတ်သော်၊ ဘိက္ခု – သည်၊ နိပစ္မွတိ။

🦻 ၄၂၇။ အနက္ခိတ္တောတိ-ဥက္ခိတ္တကရဟန်း မဟုတ်ဟူ၍၊ ဧာနာတိ၊ ဥက္နိတ္တော–နှင်ထုတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဩသာရိတောတိ-သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းအပ်ပြီဟူ၍၊ ဧာနာတိ၊ တံ ဒိဋ္ဌိ –ကို၊ ပဋိနိဿဋ္ဌောတိ–စွန့်ပြီးပြီဟူ၍၊ ဧာနာတိ။

ဥက္ခ်ိတ္တသမ္ဘောဂသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀။ ကဏ္ဍကသိက္ခာပဒ

၄၂၈။ ကဏ္ဍကဿ နာမ–မည်သော၊ သမဏုဒ္ဒေသဿ–သာမဏေ၏၊ပေ။ ဘိက္စဝေ၊ တေနဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင် (ဒီလိုဆိုလျှင်)၊ ကဏ္ဍကံ သမဏုဒ္ဒေသံ– ကို၊ နာသေတု–ပျက်စီးစေလော (နှင်ဒဏ်ပေးလျက် ဖျက်ဆီးလော)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝဥ္မွ ပန–ဤသို့လျှင်၊ နာသေတဗ္ဗော–ပျက်စီးစေထိုက်(နှင်ဒဏ်ပေးလျက်

ဖျက်ဆီးထိုက်)၏၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော ကဏ္ခက၊ အစ္ခတ္ဂေ္ဂိဳ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ တေ–သင်သည်၊ သော ဘဂဝါ –ထို ငါတို့ မြတ်စွာဘုရားကို၊ သတ္တာ–ဆရာဟူ၍၊ န စေဝ အပဒိသိတဗ္ဗော–မညွှန်ပြထိုက်၊ စ–သည်သာမက သေး၊ အညေ–သင်မှတစ်ပါးကုန်သော၊ သမဏုဒ္ဒေသာ–တို့သည်၊ ဘိက္ခူဟိ၊ သန္ဒိ ၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ–နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ပတ်လုံး၊ ယမ္ပိ သဟသေယျံ–အကြင် အတူအိပ်ခွင့်ကိုလည်း၊ လဘန္တိ –ရကြကုန်၏၊ သာပိ–ထိုအတူ အိပ်ခွင့်သည် လည်း၊ တေ–သင့်အတွက်မှာ၊ နတ္ထိ–မရှိတော့၊ ပိရေ–ပြင်ပသူစိမ်း, ဟဲ့...လူပြန်း၊ စရ–သွားလော၊ ဝိနဿ–တော်ရာချောင်ကြား ပျက်ပြားလေလော၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍ ဖျက်ဆီးထိုက်၏။ (ဤသို့ ပြောခြင်းသည် နှင်ဒဏ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။) 厚

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ၊ ဇာနံ –ကုန်လျက်၊ တထာနာသိတံ–ထိုဆိုအပ်သောနည်း ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော၊ ကဏ္ခကံ–သော၊ သမဏုဒ္ဒေသံ–ကို၊ ဥပလာပေန္တိ ပိ–ဖြားယောင်းလည်း ဖြားယောင်းကြကုန်၏ (သွေးဆောင်လည်း သွေးဆောင် ကြကုန်၏)၊ ဥပဋ္ဌာပေန္တိ ပိ–လုပ်ကျွေးလည်း လုပ်ကျွေးစေကြကုန်၏။

ချာ ၄၃၀။ သာမဏေရော−ကို၊ သမဏုဒ္ဒေသာ နာမ−မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ဥပလာပေယျ ဝါတိ−ကား၊ တဿ−ထိုသာမဏေအား၊ ပတ္တံ ဝါ−ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဒေသံ ဝါ^၂−ပါဠိကို ရွတ်ပြခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ−ရွတ်ပြအပ်သော ပါဠိကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆံ ဝါ−အနက်အဓိပ္ပာယ် (အဋ္ဌကထာ)ကို အဖန့်ဖန်မေးခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ−အဖန်ဖန် မေး အပ်သော အဋ္ဌကထာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဿာမိ−ပေးမည်၊ ဣတိ−က္ညါသို့ ပြော၍၊ ဥပလာပေတိ−အဲ့။ ။ဥပဋ္ဌာပေယျာ ဝါတိ−ကား၊ တဿ−ထို သာမဏေ၏၊ စုဏ္တံ ဝါ−ဆပ်ပြာမှုန့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (မတ္တိကံ−မြေညက်, ဒန္တကဋ္ဌံ−ဒန်ပူ, မုခေါဒကံ−မျက်နာသစ်ရေ၊)သာဒိယတိ−သာယာအံ့။

၄၃၁။ နာသိတကေ-- ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသောသာမဏေ၌၊ နာသိတကသညီ။ ၄၃၂။ အနာသိတကော--ဖျက်ဆီးအပ်သူမဟုတ်၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဇာနာတိ။

ကဏ္ဍကသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။ သပ္ပာဏကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

-161€130- -162€550- -152€355-

တဿ–ထို သပ္ပာဏကဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား၊ သဉ္စိစ္စဝေ–သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍ သတ်ခြင်း၊ သပ္ပာဏံ–ပိုးရှိသော ရေ၊ ဥက္ကောဋံ–

အညွှန်း- ၁။ အစ္စတဂ္ဂေ စသည်၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၃၃၂)၊ ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊ ၁၉၁)။ ၂။ ဥဒ္ဒေသ ဝါ စသည်၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၁၉၂)။

သဟဓမ္မိကဝဂ်

လှုံ့ဆော်ပေးခြင်း၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဆာဒနံ –ရန့်ရင်းသောအာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ ဦနဝီသတိ – အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သူ၊ သတ္တဉ္စ – ကုန်သည်(ထေယျသတ္တ)၊ သံဝိဓာန –တိုင်ပင်၍သွားခြင်း၊ အရိဋ္ဌကံ – အရိဋ္ဌရဟန်း၊ ဥက္ခိတ္တကံ – နှင်ထုတ် အပ်သော ရဟန်း၊ ကဏ္ဍကဥ္ဓေဝ – ကဏ္ဍကသာမဏေ၊ ဣမေ သိက္ခာပဒါ – တို့သည်၊ ဒသ – ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ဣတိ – ဤကား ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

会的 · 通过一场的 · 例会 · 全的

၈။ သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂ ၁။ သဟဓမ္မိကသိက္မွာပဒ

ြော ၄၃၃။ အာဝုသော−တို့၊ ယာဝ−အကြင်မျှလောက်၊ အညံ−အရှင်တို့မှ တစ်ပါးသော၊ ဗျတ္တံ−ထက်မြက်သော၊ ဝိနယဓရံ−ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခံု− ကို၊ န ပရိပုစ္ဆာမိ−မမေးရသေး၊ တာဝ−ထိုအခြားဝိနည်းခိုရ်ကို မမေးရသေးမီ၊ အဟံ၊ ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ−၌၊ န သိက္ခိဿာမိ−ကျင့်လိမ့်ဦးမည် မဟုတ်။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော−သည်၊ ဘိက္ခူဟိ−တို့က၊ သဟဓမ္မိကံ−သီတင်းသုံးဖော် တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော−အပ်သော်၊ ဧဝံ−သို့၊ ဝက္ခတိ နာမ−ပြောရသနည်း(ပြောရပါလိမ့်)။

၄၃၅။ သဟဓမ္မိကံ နာမ–မည်သည်၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ယံ သိက္ခာပဒံ– ကို၊ ပညတ္တံ–အပ်ပြီ၊ ဧတံ–ဤသိက္ခာပုဒ်အပေါင်းသည်၊ သဟဓမ္မိကံ နာမ– မည်၏။ ။ပဏ္ဍိတံ–သော၊ ဗျတ္တံ–ထက်မြက်သော၊ မေဓာဝိ –တစ်ခဏချင်း ဖြစ်ပေါ် လာသော ပညာရှိသော၊ ဗဟုဿုတံ–များသောသုတရှိသော၊ ဓမ္မကထိကံ–ကို။

🗐 **၄၃၆။** အပညတ္တေန ဝုစ္စမာေနာ၊ပေ၊ သံဝတ္တတီတိ။ (အနာဒရိယသိက္ခာပဒ၊ စာပိုဒ်–၃၄၃ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

သိက္ခိတုကာမေန-ကျင့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ (ဘိက္ခုနာ-သည်၊) အညာ တဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိရာ၏ (မသိသိအောင် ပြုရာ၏)၊ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဘန္တေ၊ ဣဒံ-ဤပုဒ်သည်၊ ကထံ-ဘယ်လိုပါနည်း၊ ဣမဿဝါ-ဤပုဒ်၏လည်း၊ အတ္တော-အနက်ကား၊ ကော-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးရာ၏(မသိလျှင်လည်း မေးရာ၏)၊ ပရိပဉ္ပိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ စိန္တေတဗ္ဗံ-ကြံစည်စဉ်းစားရာ၏၊ တုလိတဗ္ဗံ-နှိုင်းချိန်ရာ၏၊ အယံ တတ္ထ သာမိစီတိ-ကား၊ အယံ-ဤသိအောင် ပြုခြင်း, မေးခြင်း, ကြံစည်ခြင်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်လိုရာ၌၊ အနုဓမ္မတာ-လောကုတ္တရာတရားအားလျော် သော သဘောတည်း (လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော ကျင့်ဝတ်တည်း)။ ၂၆၆

၄၃၇။ ဧာနိဿာမိ~သိပါမည်(သိအောင် လုပ်ပါဦးမည်)၊ သိက္ခိဿာမိ~ ကျင့်ပါမည် (ကျင့်မှာပါ)၊ ဣတိ ဘဏတိ။

သဟဓမ္မိကသိက္မွာပဒံ နိုင္ဗိတံ ပဋ္ဌမံ။ *******

၂။ ဝိလေခနသိက္ရာပဒ

၄၃၈။ ဘဂဝါ –သည်၊ ဘိက္ခူနံ –တို့အား၊ အနေကပရိယာယေန –ဖြင့်၊ ဝိနယကထံ – ဝိနည်းနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ကထေတိ – ဟောတော်မူ၏ ၊ ဝိနယဿ – ဝိနည်း၏ (ဝိနယမာတိကာ၏)၊ ဝဏ္ဏံ – အကျယ်ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို၊ ဘာသတိ – မိန့်တော်မူ၏ ၊ ဝိနယပရိယတ္တိယာ – ဝိနည်းပိဋကတ် ကို သင်ယူခြင်း၏ ၊ ဝဏ္ဏံ – ဂုဏ်ကို၊ ဘာသတိ၊ အာဒိဿအာဒိဿ ^J – ညွှန်ပြ၍ ညွှန်ပြ၍၊ အာယသ္မတော ဥပါလိဿ – အရှင်ဥပါလိ၏၊ ဝဏ္ဏံ – ဂုဏ်ကို၊ ဘာသတိ။

အာဝုသော-တို့၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ မယံ-တို့သည်၊ အာယသ္မတော ဥပါလိဿ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝိနယံ-ကို၊ ပရိယာပုဏာမ-သင်ယူကြကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (တေခေတေ+ဣဓ၊ ဣဓသည် အနက်မရှိသော နိပါတ်၊) ဗဟု-များစွာကုန်သော၊ ထေရာ စ^၃-ဆယ်ဝါရပြီး, ထေရ်ကြီးလည်းဖြစ်ကုန် သော၊ နဝါစ-ငါးဝါမကြွယ် သီတင်းငယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မစ္ဈိမာ စ-ငါးဝါပြည့်မြောက်, ဆယ်ဝါအောက်ငယ်, အလယ်အလတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ပေ၊ ပရိယာပုဏန္တီ -သင်ယူကုန်၏။

ဣမေ–ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဝိနယေ–၌၊ ပကတညျနော–အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို သိကုန်သည်၊ ဝါ–ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ် ကို နားလည်ကုန်သည်၊ သစေ ဘဝိဿန္တိ –အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ–

အညွှန်း- ၁။ ဝဏ္ဏွဲ စသည်၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၄၅)။

၂။ အာဒိဿ အာဒိဿ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၅၆)။

၃။ တေ ဘိက္ခူ ထေရာစ။ ။ထေရာ–ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ဘိက္ခူစ– တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝါ–ကုန်သော၊ တေ ဘိက္ခူစ–တို့သည်လည်း ကောင်း၊ မစ္ဈမာ–ကုန်သော၊ တေ ဘိက္ခူစ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ပေ၊ ပရိယာပုဏန္တိ ။ ဤသို့လည်း ခွဲ၍ပေးနိုင်၏။ (ပါစိတ်ဘာဋိ–၂၊ ၅၇။) **၄။ သစေ ဘဝိဿန္တိ**။ ။"သစေ ယဒိ"ပါသော ဝါကျမျိုး၌ နောက်မှာ "ဝေသတိ"ထည့်ရ၏။ ထိုသို့ထည့်ရာ၌ ရှေ့ကြိယာကို ပြင်၍လည်း ထည့်နိုင်၏။ ဥပမာ…သစေ ဂစ္ဆတိ–အကယ်၍ သွားအဲ့၊ ဝေ ဂစ္ဆန္တေ – ဤသို့သွားလတ်သော်။ သစေ ဒေသေတိ–အာ ဝေ ဒေသေန္တေ –စသည်။ ဗဟုဝုစ်ရှိလျှင်လည်း သစေ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝေ ဂစ္ဆန္တေသု။ သစေ ဒေသေန္တိ၊

သဟဓမ္မိကဝဂ်

ကုန်လတ်သော်)၊ အမှေ–ငါတို့ကို၊ ယေနိစ္ဆကံ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အလိုရှိတိုင်း၊ ယဒိစ္ဆကံ–အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်း၊ ယာဝဒိစ္ဆကံ–အကြင်မျှ လောက် အလိုရှိတိုင်း၊ အာကဖိုဿန္တိ –ရေးရှုဆွဲငင်ကြလိမ့်မည်၊ ပရိကဖိုဿန္တိ – ထက်ဝန်းကျင် ဆွဲငင်ကြလိမ့်မည် (ထိုမှဤမှ ဆွဲငင်ကြလိမ့်မည်)၊ ဟန္ဒ မယံ အာဝုသော၊ ဝိနယံ–ကို၊ ဝိဝဏ္ဏေမ–ကဲ့ရဲ့ကြကုန်စို့ (အပြစ်ပြောကြကုန်စို့)။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌေဟိ-ရွတ်ပြအပ်ကုန်သော၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကေဟိ-ငယ်ကုန်, သာ၍ ငယ် ကုန်သော၊ ဣမေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကိ ပန-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ (ဣမာနိ-ဤ သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊) ယာဝဒေဝ - အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ကုက္ကုစ္စာယ-ကုက္ကုစ္စအကျိုးငှာ (ယုံမှားခြင်းငှာ)၊ ဝိဟေသာယ-ပင်ပန်းခြင်းငှာ၊ ဝိလေခါယ-စိတ်ကို ရေးခြစ်သကဲ့သို့ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာအကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏ ။

တစ်နည်း။ ။(ဣမာနိ–ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊) ယာ၀ ကုက္ကုစ္စာယဧဝ– ကုက္ကုစ္စအကျိုး၄ာသာလျှင်၊ ယာဝ ဝိဟေသာယဧဝ–ပင်ပန်းခြင်းအကျိုး၄ာ သာလျှင်၊ ယာဝ ဝိဟေသာယဧဝ–စိတ်ကို ရေးခြစ်သကဲ့သို့ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ အကျိုး၄ာသာလျှင်၊ သံဝတ္တန္တိ ။

၄၄၀။ ပါတိမောက္မွေ ဥဒ္ဒိဿမာနေတိ–ကား၊ ဥဒ္ဒိသန္တေ ဝါ–ဆရာ ကိုယ်တိုင် ရွတ်ပြစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဒိသာပေန္တေ ဝါ–ရွတ်ပြစေစဉ် သော်လည်းကောင်း (ရွတ်ပြဖို့ရန် တပည့်က တောင်းပန်သဖြင့် ရွတ်ပြသော် လည်းကောင်း)၊ သစ္ဈာယံ–သရစ္ဈာယ်ခြင်းကို (စာပြန်ခြင်းကို)၊ ကရောန္တေ ဝါ–ပြုစဉ်သော်လည်းကောင်း။ (ဧဝံ ဝဒေယျ၌ စပ်။)

အမှာ။ ။မာတိကာ၌ "ပါတိမောက္ခေ့–ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေ–ရွတ်ပြအပ် သော်"ဟု ကံဟောဖြစ်သော်လည်း ဥဒ္ဒိသန္တေ, ဥဒ္ဒိသာပေန္တေ့ဘို့ကား ကဇ္ဘား ဟောတည်း၊ အကျယ်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၅၇)၌ ပြထားပြီ။

> ေ ဒေသေနွှေသု စသည်။ "ဝေံသတိ" အစား အက္ခစ် ဗဟုဝုစ် ကြည့်၍ "ဝေံသန္တေ၊ ဝေံသန္တေသု"ဟု ဆိုနိုင်၏။ "ဝေံသတိ"ကို နပါတအဖြစ်ယူ၍ "ဝေံသတိ–ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်"ဟု ဧကဝုစ်, ဗဟုဝုစ် နှစ်မျို့လုံးလည်း ပေးနိုင်သည်။

အညွှန်း- ၁။ ယာဝဒေဝ။ ။ယာဝဒေဝသဒ္ဒါသည် အတိသယဝဝတ္ထာပန-အလွန်အကဲ အားဖြင့် ပိုင်းခြားကြောင်းသဒ္ဒါ၊ (တစ်နည်း) သဲဝတ္တနမရိယာဒ ပရိစ္ဆေဒစန –ဖြစ်ခြင်း၏ အပိုင်းအခြားကို ပိုင်းဖြတ်ကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ ထို့ကြောင့် နှစ်နည်းပေးသည်၊ အဋ္ဌကထာများ၌ မရိယာဒပရိစ္ဆေဒကို ရှေးဦးစွာ ဖွင့်သော်လည်း ဤ၌ လွယ်ကူအောင် အတိသယဝဝတ္ထာပန ကို ရှေးဦးစွာ ပေးထားပါသည်။ (ပါတိမောက်ဘာဋီ–၃၃၅။ ကင်္ခါဘာဋီ– ၂၊ ၁၉၅။ ပါစိတ်ဘာဋီ ၂၊ ၅၈)။ 7

နှင့် ဝဒေယျာတိုး ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဣမံ-ဤပါတိမောက်ကိုး ပရိယာပုဏန္တိ –သင်ယူကြကုန်၏၊ တေသံ –တို့၏၊ ကုက္ကုစ္စံ – ကုက္ကုစ္စသည် (အပ်လေသလော, မအပ်လေသလောဟု တွေးတောမှုသည်)၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဣုံ ဆျိုပါတိမောက်သည်၊ (ဝရံ၌ စပ်၊) ဝါ –ကို၊ အနုဒ္ဒိဋ္ဌံ – မရွတ်ပြအပ်သည်၊ သမာနံ – ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝရံ – ကောင်းမြတ်၏၊ (အနုဂ္ဂဟိတံ – မမှတ်ယူအပ် သည်၊ အပရိယာပုဋံ – မသင်ယူအပ်သည်၊ အဓာရိတံ – မဆောင်ထားအပ်သည်၊ (သမာနံ) ဝရံ။ ဝိနယော ဝါ – ဝိနည်းသည်မူလည်း၊ အန္တရဓာယတု – ကွယ် ပျောက်ပါစေ၊ ဣမေ ဝါ ဘိက္ခူ – တို့သည်မူလည်း၊ အပ္ပကတညုနော – ကုန်သည်၊ ဟောန္တု – ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ဣတိ – ဤသို့ကြံ၍၊ ဥပသမွန္နဿိ – ၏၊ သန္တိကေ – အထံ၌၊ ဝိနယံ – ကို၊ ဝိဝဏ္ဏေတိ – ကဲ့ရဲ့အံ့။

၄၄၁။ အညံ–ဝိနယမှတစ်ပါးသော၊ ဓမ္မံ–သုတ္တ, အဘိဓမ္မကို၊ ဝိဝဏ္အေတိ– အံ့။ ။အနုပသမွန္နဿ–၏၊ (သန္တိကေ)၊ ဝိနယံ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အညံ–သော၊ ဓမ္မံ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိဝ်ဏ္အေတိ။

၄၄၂။ န ဝိဝဏ္ဏေတုကာမော–ကဲ့ရဲ့ခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဣင်္ဃ– တိုက်တွန်းပါ၏၊ တွဲ–သည်၊ သုတ္တန္တေ ဝါ–သုတ္တန်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂါထာယော ဝါ–တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မံ ဝါ–ကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ပရိယာပုဏဿ–သင်ပါဦး၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ဝိနယံ–ကို၊ ပရိယာ ပုဏိဿသိ–သင်ရပါလိမ့်ဦးမည်၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဏတိ–အံ့။

ဝိလေဓဏသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃။ မောဟနသိက္မွာပဒ

၄၄၃။ အညာဏကေန –မသိခြင်းကြောင့်၊ (ဤနေရာ၌ "မသိဟန်ဆောင် ခြင်းကြောင့်"ဟု မဆိုရသေး, သိက္ခာပုဒ်ကျမှ ဤအနက်ဆိုရမည်၊) အာပန္နာ– အာပတ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဧာနန္တျ–သိကြပါစေကုန်(ထင်ကြပါစေ ကုန်)၊ ဣတိ–ဤသို့ကြံ၍၊ ပါတိမောက္ခေ–ကို၊ ဥဒ္ဒဿမာနေ–ရွတ်ပြအပ်သော်၊

၁။ ဥပသမွန္မွဿ ဝိနယံ။ ။ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (၂ ၊ ၁၆၉)ကို ကြည့်၍ "သန္တိကေ" ဟု ပါဌသေသ ထည့်ပေးပါသည်။ ရှေးနိဿ၌လည်း ဤသို့ပင် ထည့်၏။ (ဘုရားကြီးနိဿယ ၁၆၁၊) မထည့်ဘဲလည်း အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ မှန်၏ –ရဟန်းက ပါတိမောက် (ဝိနယ)ကို ရွတ်ဆိုစဉ် ကဲ့ရဲ့မှု ပါစိတ်, လူသာမဏေက ပါတိမောက် (ဝိနယ)ကို ရွတ်ဆိုနေစဉ် ကဲ့ရဲ့မှု ဒုက္ကဋ်, ရဟန်းက ရွတ်ဆိုခိုက် ထိုဝိနယသည် ရဟန်း၏ဝိနယ ဖြစ်၏။ လူသာမဏေက ရွတ်ဆိုခိုက် ထိုဝိနယသည် အနုပသမ္ပန္နဲ၏ ဝိနယဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပါဠိတော်၌"သန္တိကေ"မပါဘဲ ဟောတော်မူသည်။

သဟဓမ္မိကဝဂ်

ေဝ ဝဒန္တိ ၊ (ကိ**ံ**)၊ ဣဒါနေဝ–ယခုမှသာ၊ မယံ–တပည့်တော်တို့သည်၊ **ေနာမ**–သိကြရကုန်၏။ အယမ္ပိ ဓမ္မော–ဤသိက္ခာပုဒ်တရားသည်လည်း။ သုတ္တာဂတော–ပါတိမောက်ပါဠိတော်၌ လာသည်၊ သုတ္တပရိယာပန္နော– ပါတိမောက်ပါဠိတော်၌ အကျုံးဝင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အနွဒ္ဓမာသံ–အစဉ်အား ဖြင့် လခွဲတိုင်း၊ ဥဒ္ဒေသံ–ရွတ်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆတိကိရ– ရောက်သတဲ့ (ရောက်...ဆိုပါတကား)၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကြကုန်၏။

၄၄၄။ အာ၀ုသော–ငါ့ရှင်၊ ယံ တွဲ ^၁–အကြင်သင်သည်၊ ပါတိမောက္ခေ– **ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေ**–ရွတ်ပြအပ်စဉ်၊ သာဓုကံ–ကောင်းမွန်စွာ၊ အဋ္ဌိံ ကတွာ– အကျိုးရှိသည်ကို ပြု၍၊ န မနသိကရောသိ–နှလုံးမသွင်း၊ တဿ တေ– **ထိုသင်သည်**၊ အလာဘာ^၂–ဒိဋ္ဌဓမ္မိက, သမ္မရာယိကလာဘ်တို့ကို မရအပ်လေ **ကုန်စု၊ တဿ တေ–ထိုသင်သည်၊ (**မနုဿတ္တံ–ကံကောင်း ထောက်မသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို၊) ဒုလ္လခွဲ –မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွ၊ ဝါ – အရမတော်လေစွ။

၄၄၅။ အနွဒ္ဓမာသန္တိ –ကား၊ အနုပေါသထိကံ–ဥပုသ်နေ့တိုင်း, ဥပုသ်နေ့ 🚌 **တိုင်း။ ။မောဟေတုကာမံ–တွေဝေစေ**ခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ ဝါ–မသိဟန် ဆောင်သော၊ တံ ဘိက္ခုံ–ကို၊ အညေ ဘိက္ခူ စေ ဧာနေယျံ။ ကာရေတဗ္ဗော။ (ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။) ဥတ္တရိ စ–ယထာ ဓမ္မ ကာရဏထက် တိုးတက်၍လည်း၊ အဿ–ထိုရဟန်း၏ (အပေါ်၌)၊ ဝါ– ထိုရဟန်း၏ (အပေါ်သို့)၊ မောဟော–မောဟကံကို၊ အာရောပေတဗ္ဗော–တင် ထိုက်၏။

၁။ ယံ တွဲ။ ျဤပုဒ်နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၁၂ ၄၁၆) ပါဠိတော်နိဿယ စာပိုဒ် (၂၄၂)၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာကို ကြည့်၍ ယံ ကို လိင်္ဂဝိပလ္လာသအဖြစ် ယူပြီး အနိယမသဗ္ဗနာမ်ပုဒ်အနေဖြင့် အနက် **ပေးထားပါသည်**၊ ဘုရားကြီး ပါဠိတော်နိဿယ၌လည်း လိင်္ဂဝိပလ္လာသအဖြစ် ယူ၍ တစ်နည်းအနက်ပေးတော်မူသည်၊ အချုပ်မှာ–ယံ ကို "ဟီဠန–ရှုတ်ချခြင်းအနက်ဟောါ ဟု ယူလျှင် "ယံ တွဲ–ကဲ့ရဲ့ရှတ်ချအပ်သော သင်သည်။ ဝါ–အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သောသင်သည်"ဟု အနက်ဆိုပါ၊ "ယော"ဟု ဆိုလိုလျက် ပုံလိင် မှ နှပုံလိင်ပြန်နေသော "လိင်္ဂဝိပလ္လာယ"ဟုဆိုလျှင် "ယံ တွဲ–အကြင်သင်သည်"ဟု ဆိုပါ၊ ယံ တွဲပါသော ဝါကျများ၌ ဤနည်းအတိုင်း သိပါ။

၂။ တဿ တေ အလာဘာ။ ျပိ၊ ဋ္ဌ၊ (၂ း ၇)။ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ (၃၊ ၁၇၁)ကို ကြည့်၍ "တဿ တေ–ထိုသင်၏၊ ဝါ–ထိုသင့်မှာ၊ အလာဘာ– စီးပွားချမ်းသာကို မရခြင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ –ဖြစ်ကုန်၏ "ဟု အနက်ပေးပါ၊ ဤ၌ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာကိုကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်။

၄၄၆။ သံဃော–သည်၊ ဣတ္တန္နာမဿ–၏(အပေါ်၌)၊ ဝါ–(အပေါ်သို့)၊ မောဟံ–ကို၊ အာရောပေယျ–တင်ရာပါ၏၊ ဘိက္ခုနော–၏(အပေါ်၌)၊ ဝါ– (အပေါ်သို့)၊ မောဟဿ–ကို၊ အာရောပနာ–တင်ခြင်းသည်၊ ခမတိ– နှစ်သက်၏။

မောဟေ–မောဟက်ကို၊ အနာရောပိတေ–မတင်အပ်သေးမီ၊ မောဟေတိ– တွေဝေစေအံ့၊ မောဟေ–ကို၊ အာရောပိတေ–တင်အပ်ပြီးသော်။

အမှာ။ ။ဤဝါကျများ၌ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (၃၃၉)ကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်၊ ဤနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ပါစိတ်ဘာဋီ(၁၊ ၃၆၈)၊ ပါဠိတော်နိဿယစာပိုဒ်(၉၄)၌ ပြခဲ့ပြီ။

၄၄၈။ ဝိတ္ထာရေန – အကျယ်အားဖြင့်၊ သုတံ – ကြားနာအပ်သည်၊ န ဟောတိ – မဖြစ်၊ ဦနကဒွတ္တိက္ခတ္တုံ – နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်အောက် ယုတ်လျော့စွာ၊ ဝိတ္ထာရေန သုတံ ဟောတိ။

မောဟနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

** ** **

၄။ ပဟာရသိက္ခာပဒ

🥦 ၄၄၉။ ကုပိတာ–စိတ်ဆိုးကုန်သည်၊ အနတ္တမနာ–မိမိစိတ် မရှိကုန်သည်း (ဟုတွာ)၊ သတ္တရသဝဂ္ဂိယာနံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ပဟာရံ–ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ ဒေန္တိ–ပေးကြကုန်၏၊ တေ–ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းကလေးတို့သည်၊ ရောဒန္တိ – ငိုကြကုန်၏။

၄၅၁။ ကုပ်တော၊ ပေ၊ ခိလဇာတော၊ (ပါရာဓိကဏ်ဘာသာဋီကာ(၄၊ ၄၆၂)၊ စာပိုဒ် (၃၈၆)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီး) ပဟာရဲ ဒဒေယျာတ်–ကား၊ ကာယေန ဝါ–ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ–ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိဿဂ္ဂိယေန ဝါ–ပစ်လွှတ်အပ်သောဝတ္ထု ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ပစ်လွှတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော–အားဖြင့်၊ ဥပ္ပလပတ္တေနပိ–ကြာရွက်ဖြင့်သော်လည်း၊ ပဟာရဲ၊ ဒေတိ။ ၄၅၃။ ကေနစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဝိဟေဌီယမာနော–ညင်းဆဲအပ်သည် ဖြစ်၍၊ မောက္ခာမိပ္ပာယော–လွတ်မြောက်ခြင်း၌ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဟာရဲ ဒေတိ။

ပဟာရသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

သဟဓမ္မိကဝင်္ဂ

၂၇၁

၅။ တလသတ္တိကသိက္မွာပဒ

၄၅၄။ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တလသတ္တိကံိ-လုံ၏အလား လက်ဝါး ပြင်ကို၊ ဥဂ္ဂိရန္တိ –မ္ဘောက်ကြကုန်၏၊ ဝါ –မိုးကြကုန်၏၊ (ရိုက်မည့်အမူအရာဖြင့် ရွယ်ကြသည်၊) တေ–ထို သတ္တရသဝဂ္ဂီ ရဟန်းကလေးတို့သည်၊ ပဟာရ သမုစ္စိတာ –ပုတ်ခတ်ခြင်း၌ အလေ့အကျင့် ရှိကုန်သည် (အပုတ်အခတ် ခံရဖန် များကုန်သည်)၊ (ဟုတွာ) ရောဒန္တိ ။

(၁)

တလသတ္တိကသိက္နာပဒံ နိုင္ရွိတံ ပဉ္စမံ။

၆။ အမူလကသိက္ခာပဒ

့ ၄၅၉။ အမူလကေန−အခြေအမြစ်မရှိသော၊ သံဃာဒိသေသေန−ဖြင့်၊ <mark>အနုဒ္ဓံသေန္တိ</mark> –စွပ်စွဲဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ 🗐

၄၆၃။ တထာသညီ–ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ထိုသို့ သံဃာဒိသေသ်အာပတ် သင့်သူဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍)၊ စောဒေတိ ဝါ– ကိုယ်တိုင်မူလည်း စောဒနာအံ့၊ စောဒါပေတိ ဝါ–စေအံ့။

အမူလကသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆင္ဆံ။

၇။ သဍ္ဆိစ္စသိက္မွာပဒ

၄၆၄။ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (ကုက္ကုစ္စွဲ၌ စပ်၊) သဉ္စိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာ ဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ ကုက္ကုစ္စံ-ကုက္ကုစ္စကို၊ ဥပဒဟန္တိ -ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ (ကိ') အာဝုသော-တို့၊ ဦနဝိသတိဝသော-သော၊ ပုဂ္ဂလော-ကို၊ န ဥပသမ္ဗာဒေ တဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ ဝါ-ရဟန်းပြုမပေး ထိုက်၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ-အပ်ပြီ၊ တုမှေ စ-သင်တို့သည်လည်း၊ ဦနဝိသတိဝသာာ-ယုတ်လျော့သော အနှစ်(၂၀) ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဥပသမ္ပန္နာ-ရဟန်းဖြစ်ခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ ကစ္စိ-နည်း၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အနုပသမ္ပန္နာ နော-ရဟန်းမဟုတ်ကုန်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ။

ေ

၂။ ပဟာရသမုစ္စိတာ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၆၂)။

အညွှန်း။ ၁။ တလသတ္တိက္၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၃၄၁)၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊၄၅၄)။

၃။ ဥပဒဟန္တိ ၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၃၄၂)၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၂၀၀)၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာအလို–"ကုက္ကစ္စွဲ–ကို၊ ဥပဒဟန္တိ–အနီး၌ ထားကြ ကုန်၏ ၊ ဝါ–ဖြစ်စေကြကုန်၏ "ဟု ဆိုပါ ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂ ၆၄)။

၄၆၆။ ကုက္ကုစ္စံ ဥပဒဟေယျာတိ-ကား၊ တွံ-သည်၊ ဦနဝီသတိဝသော-ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥပသမ္ပန္မော မညေ-ရဟန်းဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ထင်၏၊ တယာ-သင်သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ ဘုတ္တံ မညေ-စားအပ်ပြီဟု ထင်၏၊ တယာ-သည်၊ မစ္စံ-သေရည်အရက်ကို၊ ပီတံ မညေ-သောက်အပ်ပြီဟု ထင်၏၊ တယာ-သည်၊ မာတုဂါမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ ရဟော-ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် ၌၊ နိသိန္နံ မည[ာ]-ထိုင်ခြင်းဟု ထင်၏၊ (တစ်နည်း) တယာ-သည်။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ နိသိန္နံ-ထိုင်ခြင်းကို၊ ကတံမညေ-ပြုအပ်ပြီဟု ထင်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဥပဒဟတိ-ဖြစ်စေ၏။

ှင်ဂု။ အနုပသမ္ပန္နဿ–ဥပသမ္ပန္နမဟုတ်သူ၏ (သာမဏေ၏)၊ သဉ္စိစ္စ ကုက္ကုစ္စံ ဥပဒဟတိ။

ም **၄၆၈။** ဣယ်–တိုက်တွန်းပါ၏၊ စာနာဟိ–သိပါ၊ တေ–သင်၏(သင့်မှာ)၊ ပစ္ဆာ–၌၊ ကုက္ကစ္စံ–သည်၊ မာ အဟောသိ–မဖြစ်ပါစေနှင့် (မဖြစ်စေချင်ပါ)၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဏတိ–အံ့။

သဉ္စိစ္စသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈။ ဥပဿုတိသိက္ရွာပဒ

၄၆၉။ ပေသလေဟိ-ချစ်အပ်သောသီလ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-သီလကို ချစ် မြတ်နိုးကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ သဋ္ဌိ'၊ ဘဏ္ဍန္တိ^၂–ငြင်းခုံကြကုန်၏ (ရန်ဖြစ် ကြကုန်၏)။ အာဝုသော-တို့၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အမှေ-တို့ကို၊ အလဇ္ဇီ ဝါဒေန-အလဇ္ဇီဝါဒဖြင့်(အလဇ္ဇီဟု ပြောဆိုကြောင်းစကားဖြင့်)၊ ပါပေထ-ရောက်စေကြကုန်သနည်း(ယုတ်ညံ့သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန် သနည်း)။ အာဝုသော၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်၌၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အသုတ္ထ-ကြားကြကုန်သနည်း။ ။မယံ-တို့သည်၊ အာယသူ့နွှာနံ-တို့၏၊ ဥပဿုတိ^၃– တိုင်ပင်သံ၏အနီး၌၊ ဝါ-တိုင်ပင်သံကို ကြားလောက်ရာအရပ်၌၊ တိဋ္ဌမှာ-တည်နေပါကုန်ပြီ။

၃။ ဥပဿုတိႛ၊ ကင်္ခါဘာဋီ၊ (၂ ၊ ၂၀၁)။

၁။ နိသိန္နဲ့ မညေ။ ပါစိတ်ဘာဋီ။ (၂၊ ၆၄)။

၂။ ဘဏ္ဍန္တိ(ဘဏ္ဍန)။ မဘဏ္ဍနသဒ္ဒါသည် သူ့ချည်းသက်သက်ဆိုလျှင် ငြင်းခုံခြင်း, ရန်ဖြစ်ခြင်းအနက်ကို ယူရ၏၊ ကလဟ, ဝိဝါဒတို့နှင့် တွဲမူ ရန်မဖြစ်မီ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော သကသကပက္ခသမ္မန္တန=မိမိတို့ဘက်သားချင်း တိုင်ပင်မှု ကို ဟော၏၊ ဝိ၊ဋ္ဌ၊ (၃၊၆)၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၃၄၃)။

ဘဏ္ဍနဇာတာနံ – ဖြစ်သော မိမိတို့ ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ကလဟဇာတာနံ – ဖြစ်သော ခိုက်ရန်ရှိကုန်သော (ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ, နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ထိခိုက်၍ ရဟန်ဖြစ်နေကုန်သော)၊ ဝိဝါဒါပန္နာနံ – ဆန့် ကျင်ဘက် ဟြေဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ – ငြင်းခုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ – တို့၏၊ ဥပဿတိံ တိဋ္ဌိဿန္တိ နာမ။

သဟဓမ္မိကဝဂ်

၄၇၁။ ဥပဿုတိ -တိဋ္ဌေယျာတိ-ကား၊ ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့၏ (စကား ကို)၊ သုတွာ၊ စောဒေဿာမိ-စောဒနာမည် (အပြစ်တင်မည်)၊ သာရေသာမိ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေမည်၊ ပဋိစောဒေဿာမိ-တစ်ဖန်စောဒနာမည် (ထပ်၍ စောဒနာမည်)၊ ပဋိသာရေသာမိ-မည်၊ မင်္ကု-မျက်နှာမသာမယာသူတို့ကို၊ ဝါ-မျက်နှာမသာမယာသူများဖြစ်အောင်၊ ကရိဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂစ္ဆတိ-သွားအဲ့။ ။ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဌိတောိ-တည်သူသည်၊ သုဏတိ-ကြားရ၏၊ (တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊) ဋိတဿ-တည်သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယသာ။ ပစ္ဆတော-မှ၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ သောဿာမိ-နားထောင်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တုရိတော-လျင်မြန်စွာ (အဆောတလျင်)၊ ဂစ္ဆတိ-အဲ့၊ ပရတော-မှ(ရေ့က)၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ သောဿာမိ၊ ဣတိ-၍၊ ဩဟိယျတိ^၂- ချန်ရစ်အဲ့။

ဘိက္ခုဿ–၏၊ ဠိတောကာသံ ဝါ–တည်ရာအရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နောကာသံ ဝါ–ထိုင်နေရာအရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ နိပန္နောကာသံ ဝါ–လျောင်းရာ အရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ အာဂန္တာ–လာ၍၊ မန္တေနွှံ^၃– တိုင်ပင်လတ်သော်၊ ဥက္ကာသိတဗ္ဗံ–ချောင်းဟန့်ထိုက်၏၊ ဝိဇာနာပေတဗ္ဗံ– သိစေထိုက်၏၊ နော စေ ဥက္ကာသေယျ ဝါ–အကယ်၍မူလည်း ချောင်းမဟန့်အံ့၊ (နော စေ) ဝိဇာနာပေယျ ဝါ–အံ့။

၄၇၃။ ဣမေသံ–တို့၏ (စကားကို)၊ သုတွာ၊ ဩရမိဿာမိ–ရောင်ကြဉ် မည်၊ ဝိရမိဿာမိ–အထူးရောင်ကြဉ်မည်၊ ဂူပသမိဿာမိ–ငြိမ်းအေးမည်၊ အတ္တာနံ–ကို၊ ပရိမောစေဿာမိ–လွတ်မြောက်စေမည်၊ ဣတိ–ကြံ၍၊ ဂစ္ဆတိ။

ဥပဿုတိသိက္ခာပဒ် နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

အညွှန်း။ ၁။ ယတ္ထ ဠိဘော၊ ကင်္ခါဘာဋီ၊ (၂၊ ၂၀၂)။

၂။ ဩဟိယျတိ (ဩဟိယျမာန)ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ "ပြန်ဆုတ်"ဟု ပေးတော်မူ၏ ။

၃။ မန္တေနွံ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၆၄)။

၉။ ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒ

Ç၇၄။ ဧကမေကဿ−တစ်ပါး တစ်ပါး၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မေ−ကို၊ ကယိရမာနေ−ပြုအပ်သော်၊ ပဋိက္ကောသန္တိ −တားမြစ်ကြကုန်၏။ သံဃာ−သည်၊ ကေနစိဒေဝ−တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန −ပြုဖွယ် ကိစ္စကြောင့်၊ သန္နိပတိတော−စည်းဝေးနေသည်၊ ဟောတိ။ စီဝရကမ္မံ−သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တာ−ပြုကုန်စဉ်၊ ဧကဿ−တစ်ပါးသောရဟန်းအား၊•ဆန္ခံ−ကို၊အဒံသု−ကုန်ပြီ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယော−သော၊ အယံ ဘိက္ခု−သည်၊ ဧကကော−တစ်ပါးတည်း၊ အာဂတော−လာပြီ၊ ဟန္ဒ−ယခု၊ မယံ၊ အဿ−ဤရဟန်း၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ−ကို၊ ကရောမ−ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိ−ဤသို့ တိုင်ပင်၍၊ တဿ−ထိုရဟန်း၏(အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ အကာသိ−ပြီ။

အာဝုသော၊ သံဃော–သည်၊ ကိ်–အဘယ်ကို၊ အကာသိ–နည်း။ သံဃော–သည်၊ မေ–၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ အကာသိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။ အာဝုသော၊ မယံ–တို့သည်၊ တုယှံ–၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ–ကို၊ ကရိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ကြံ၍၊ တေဒတ္ထာယ–ဤအကျိုးငှာ(ဤသင့်အပေါ်၌ ကံပြုခြင်း အကျိုးငှာ)၊ ဆန္နံ–ကို၊ န အဒမှာ–ပေးကြသည်မဟုတ်၊ မယံ တုယံ ကမ္မံ ကရိဿတိ၊ ဣတိ–သို့၊ သစေ စ ဧာနေယျာမ–အကယ်၍သိကုန်အံ့ (တကယ် လို့သာ သိမည်ဆိုလျှင်)၊ န မယံ ဆန္နံ ဒဒေယျာမ။

မမ္မိကာနံ – တရားရှိကုန်သော (တရားသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော)၊ ကမ္မာနံ^၁ – တို့၏ (အတွက်)၊ ဆန္ဒံ – ကို၊ ဒတွာ၊ ပစ္ဆာ – ၌၊ ဓိယျနဓမ္မံ –ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့၊ အာပဇ္ဒိဿန္တိ နာမ – ရောက်ကြရသနည်း။

၄၇၆။ ဓမ္မိကံ–သော၊ ကမ္မံ နာမ–မည်သည်း ဓမ္မေန^၂–ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထု ဖြင့်၊ ဝိနယေန–စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနေန– မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်၊ ကတံ–ပြုအပ် သော၊ အပလောကနကမ္မံ–လည်းကောင်း၊ ဉတ္တိကမ္မံ–ဉတ္တိကံလည်းကောင်း၊ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ၊ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ–လည်းကောင်းတည်း။ ဧတံ–သည်၊ ဓမ္မိကံ–သော၊ ကမ္မံ နာမ။ ။ဆန္ခံ–ကို၊ ဒတွာ၊ ခ်ိယျတိ–ရုတ်ချအံ့။ 🗐

၄၇၈။ အဓမ္မေန ဝါ–မတရားသဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂေန ဝါ– ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာသည်သော်လည်းကောင်း၊ န ကမ္မာ ရဟဿ ဝါ–

အညွှန်း။ ၁။ ဓမ္မိကာနံ ကမ္ဗာနံ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၆၅)။ ကမ္ဗာနံကား တဒတ္ထသမွဒါန် တည်း၊ ဤပုဒ်မျိုး၌ "တို့၏အကျိုးငှာ, တို့၏အတွက်, တို့ဖို့"ဟု ပေးရသည်။

၂။ ဓမ္မေန စသည်၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၆၅)။

သဟဓမ္မိကဝင်္ဂ

ကံမထိုက်သူ၏အပေါ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မံ–ကို၊ ကတံ–အပ်ပြီ၊ ဣတိ– သို့၊ ဧာနန္တေ၇–သိသည်ဖြစ်၍၊ ခိယျတိ–ရှုတ်ချအံ့။

ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀။ ဆန္ခံ အဒတ္မွာ ဂမနည်က္မွာပဒ

၄၇၉။ သံဃော-သည်၊ ယဿ-အကြင်ကံ၏၊ အတ္တာယ-ငှာ၊ သန္နိပတိ တော-စည်းဝေးပြီး တံ ကမ္မံ-ကို၊ ကရိဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဉတ္တိ-ကို၊ ဌပေသိ-ထားပြီး၊ အထ ခေါ-၌၊ သော ဘိက္ခု-သည်(ဆန္ဒကို ဆောင်ယူလာသော ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းသည်)၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူပင်(ဤလိုချည်း ပင်)၊ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဧကမေကဿ-၏အပေါ်၌၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရောန္တိ၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏အပေါ်၌၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရိဿထ-ပြုကြမည်နည်း၊ ဣတိ-ပြော၍၊ ဆန္ဒံ-ကို၊ အဒတွာ-မပေးဘဲ၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ပက္ကာမိ-ဖဲသွားပြီ။ ။သံဃေ-၌၊ ဝိနိစ္ဆယ ကထာယ-ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ-ဖြစ်နေစဉ်။

ငှေား သံဃေ−၌၊ ဝိနိစ္ဆယကထာ နာမ−မည်သည်၊ ဝတ္ထု ဝါ−ကိုသော် လည်း၊ အာရောစိတံ−ပြောပြအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အဝိနိစ္ဆိတံ³−အာပတ်တပ်၍ မဆုံးဖြတ်အပ်သေး၊ ဉ တ္တိ ဝါ−ကိုသော်လည်း၊ ထပိတာ−ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကမ္မဝါစာ ဝါ−ကိုသော်လည်း၊ ဝါ−သည်သော်လည်း၊ ဝိပ္ပကတာ− အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီမဟုတ်သည်၊ ဝါ−မပြီးဆုံးသေးသည်၊ ဟောတိ။ ကထံ−အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဣဒံ ကမ္မံ−သည်၊ ကုပ္ပံ−ပျက်သည်၊ အဿ− ဖြစ်ရာအံ့နည်း၊ ဝဂ္ဂံ−ဝဂ်သည်၊ အဿ၊ န ကရေယျ−မပြုရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ−ဤသို့ကြ၍၊ ဂစ္ဆတိ−အံ့။ ပရိသာယ−၏၊ ဟတ္ထပါသံ−ကို၊ ဝိဟေန္တဿ− စွန့်သောရဟန်း၏။ ဝိဖော်တေ−စွန့်ပြီးလတ်သော်၊ ဝါ−စွန့်ရာအခါ၌။

၄၈၃။ ဂိလာနော–မကျန်းမာသည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတိ–အံ့၊ ဂိလာနဿ–၏၊ ကရဏီယေန–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဥစ္စာရေန ဝါ–ကျင်ကြီးသည်သော် လည်းကောင်း၊ ပဿာဝေန ဝါ–ကျင်ငယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပီဠိတော–နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတိ။ ကမ္မံ–ကို၊ န ကောပေတုကာမော–ပျက်စေ ခြင်း၄၁ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ပစ္စာဂမိဿာမိ–ပြန်လာမည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ ဂစ္ဆတိ။

ဆန္ခံ အဒတ္မွာဂမနည္သိက္မွာပဒံ နိုင္ဆိတံ ဒသမံ။

၁၁။ ခုဗ္ဗလသိက္ခာပဒ

၄၈၄။ အာယသ္မွာ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော၊ သံဃဿ-၏ အတွက်၊ သေနာသနဉ္စ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကိုလည်း၊ ပညပေတိ-ခင်း၏၊ ဘတ္တာနိ စ-ဆွမ်းတို့ကို လည်း၊ ဥဒ္ဒိသတိ-ညွှန်ချ၏၊ သော စာယသ္မာ-သည်လည်း၊ ဒုဗ္ဗလစီဝရော-အားနည်းသောသင်္ကန်းရှိသည်(သင်္ကန်း ရှားပါးသည်)၊ ဟောတိ။ သံဃဿ-၏၊ ဧကံ စီဝရံ-သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်(ရသည်)၊ ဟောတိ။ ယထာသန္ထုတံ-အကြင် အကြင် မိတ်ဆွေသို့၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သံဃိကံ-သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော၊ လာဘံ-လာဘ်ကို၊ ပရိဏာမေန္တိ-ညွှတ်စေကြကုန်၏။ သမဂ္ဂေန-ညီညွှတ် သော၊ သံဃေန-သံဃာနှင့်အတူ၊ စီဝရံ-ကို၊ ဒတွာ-၍၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇိဿန္တိ။

၄၈၆။ ယထာသန္ထုတံိနာမ–မည်သည်၊ ယထာမိတ္တတာ^J–အကြင် အကြင် မိတ်ဆွေအား၊ ယထာသန္ခိဋ္ဌတာ–အကြင် အကြင် သံဒိဋ္ဌမိတ်ဆွေအား(အကြင် အကြင် ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဖူးသောမိတ်ဆွေအား)၊ ယထာ သမ္ဘတ္တတာ–အကြင် အကြင် သမ္ဘမိတ်ဆွေအား(အကြင် အကြင် အာမိသ သံဘောဂ, ဓမ္မသံဘောဂတို့ဖြင့် အတူတကွ ဆည်းကပ်ဖော် ဆည်းကပ်ဘက် ဖြစ်သော မိတ်ဆွေအား)၊ ယထာသမာနပစ္ဈာယကတာ–အကြင် အကြင် တူသောဥပစ္ဈာယ်ရှိသူအား၊ ယထာသမာနာစရိယကတာ–အကြင် အကြင် တူသောဆရာရှိသူအား။

လာဘော နာမ၊ ပေ၊ ဒသိကသုတ္တမ္ပိ။ {ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ(၄၊ ၅၂၅), စာပိုဒ် (၅၉၅)၌ ရေးခဲ့ပြီ။}

ပစ္ဆာ ခ်ီယျနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ ဥပသမ္ပန္နဿ-သော၊ သံဃေန-သည်၊ သမ္မတဿ-အပ်ံသာ၊ သေနာသနပညာပကဿ ဝါ-အိပ်ရာနေရာကို ခင်းပေးတတ်သူအားသော်လည်းကောင်း၊ ဘြတ္တုဒ္ဒေသက-ဆွမ်းကို ညွှန်ချ တတ်သူ, ယာဂုဘာဧက-ယာဂုကို ဝေဖန်တတ်သူ, ဖလ-သစ်သီး၊ ခဇ္ဇ-ခဲဖွယ်၊] အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကဿ ဝါ-အနည်းငယ်သော ပိတ်တို ဖျဉ်စ စသည်ကို စွန့်လွှတ်တတ်သူအားသော်လည်းကောင်း၊ စီဝရံ-ကို၊ ဒိန္နေ ?-ပေးအပ်ံသော်၊ ခ်ီယျတို။ 🛱

အညွှန်း။ ၁။ ယထာသန္ထုတံ၊ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊၂၁၄)။၂။ယထာမိတ္တတာ၊ပါစိတ်ဘာဋီ(၂၊၆၆)။ အမှာ။ ၃။ စီဝရံ ဒိန္ဒေ။ ။စီဝရံနှင့်ဒိန္ဒေသည် အရတူ၏၊ အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူရ၏။ ထို့ကြောင့် စီဝရံ၌ ဒုတိယာကို ဘုမ္မတ္တ၌သက်ပါ,သို့မဟုတ်

"စီဝရေ"ဟု ဆိုလိုလျက် သတ္တမီမှ ဒုတိယာပြန်နေသော "ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ"ဟု မှတ်ပါ၊(တစ်နည်း) "စီဝရံ–သင်္ကန်းကို၊ ဒိန္နေ~ပေးလတ်သော်၊ ဝါ−ပေးရာအခါ၌"ဟု အနက်ပေး၍ ဒိန္နေကို ကတ္တုသာဓနကြံပါ။

သဟဓမ္မိကဝဂ်

၄၈၈။ ပကတိယာ-အားဖြင့်၊ ဆန္ဒာ-ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ [ဒေါသ-မုန်းခြင်း၊ မောဟ-တွေဝေ နားမလည်ခြင်း၊] ဘယာ-ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ကရောန္တံ – ပြုသူကို၊ တဿ-အား၊ ဒိန္နေန – ပေးခြင်းဖြင့်၊ ကွတ္တော – အဘယ်အကျိုးရှိအံ့ နည်း၊ လခ္ဓါပိ-ရပြီး၍လည်း၊ ဝိနိပါတေဿတိ – ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျစေ လိမ့်မည် (ဖရိုဖရဲ ပစ်စလက်ခတ် သုံးစွဲလိမ့်မည်)၊ သမ္မာ – ကောင်းစွာ၊ န ဥပနေဿတိ – ကပ်ဆောင်လိမ့်မည်မဟုတ်(ရိရိသေသေ သုံးစွဲလိမ့်မည်မဟုတ်)။

ဒုဗ္ဗလသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဧကာဒသမံ။

၁၂။ ပရိဏာမနသိက္မွာပဒ

😇 ၄၈၉။ ဤသိက္ခာပုဒ်ဆိုင်ရာ အနက်များကို ပါရာဓိကဏ်ဘာသာဋီကာ(၄၊ ၅၄၄), စာပိုဒ် (၆၅၇) စသည်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ထိုသိက္နာပုဒ်၌ မိမိ အထံသို့ ညွတ်စေခြင်း, ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်အထံသို့ ညွှတ်စေခြင်းမျှသာ ထူး၏။

ပရိဏာမဏသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒွါဒသမံ။ သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

⇒ တဿ-ထိုသဟမ္မေကဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဒါနဲ – ကား၊ သဟမ္မေ – သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သောသိက္ခာပုဒ်၊ ဝိဝဏ္ဏံ စ – ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ မောဟာပနံ – တွေဝေ ခြင်း(မသိဟန်ဆောင်ခြင်း)၊ ပဟာရကံ – ပုတ်ခတ်ခြင်း၊ တလသတ္တိ – လုံ၏ အလား လက်ဝါးပြင်၊ အမူလံ စ – အခြေအမြစ်မရှိသော သံဃာဒိသေသ်၊ သဥ္ဇိစ္စ စ – သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍ (ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေခြင်း)၊ ဥပဿုတိ – တိုင်ပင်သံ၏ အနီး၊ ပဋိဗာဟန – ကံကို တားမြစ်ခြင်း၊ ဆန္ဒံ စ – ဆန္ဒမပေးဘဲ သွားခြင်း၊ ဒဗ္ဗဥ္စ – အရှင်ဒဗ္ဗ (ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒ)၊ ပရိဏာမနံ – ပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွှတ်စေခြင်း၊ ဣတိ – ဤကား ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

၉။ ရတနဝဂ် ၁။ အန္တေပုရသိက္ခာပဒ

၄၉၄။ ပသေနဒိ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလော-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ-ကောသလတိုင်းကို အစိုးရသော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဥယျာနပါလံ-ဥယျာဉ်စောင့်ကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ(အမိန့်ပေးပြီ)၊(ကိ)၊ ဘဏာ-အမောင်၊ ဂစ္ဆ-သွားချေ၊ ဥယျာနံ-ကို၊ သောမေဟိ-စင်ကြယ်စေလော (သုတ်သင်လော)၊ ဥယျာနံ-သို့၊ ဂမိဿာမ-သွားကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ဧဝံ-ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ သော ဥယျာနပါလော-သည်၊ ပသေနဒိဿ-သော၊ ကောသလဿ-သော၊ ရညော-၏ (စကားကို)၊ ပဋိဿုတွာ-ရေးရှုနားထောင်၍ (ဝန်ခံ၍)၊ ဥယျာနံ-ကို၊ သောဓေန္တော-စင်ကြယ်စေလတ်သော်(သုတ်သင်လတ်သော်)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အညတရသို့ -သော၊ ရက္ခမူလေ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌၊ နိသိန္နံ - ထိုင်နေတော်မူသည်ကို၊ အဒ္ဒသ-မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ ဒေဝ၊ ဥယျာနံ-သည်၊ သုံ့ခွံ-စင်ကြယ်ပါပြီ၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တတ္ထ-ထိုဥယျာဉ်၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ဣတိ-ပြီ။

ဘဏေ၊ ဟောတု – ဖြစ်ပါစေ (ရှိပါစေ)၊ မယံ၊ ဘဂဝန္တံ – ကို၊ ပယိရပါသိဿာမ–ဆည်းကပ်ပါကုန်အံ့။ ။အညတရော–သော၊ ဥပါသကော– သည်။ ဘဂဝန္တံ –ကို၊ ပယိရပါသန္တေ႒–ဆည်းကပ်လျက်၊ နိသိန္နော–ထိုင်နေ သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တဲ ဥပါသကံ–ကို၊ ဘဂဝန္တံ့–ကို၊ ပယိရပါသန္တံ့– ဆည်းကပ်လျက်၊ နိသိန္နဲ့ –ထိုင်နေသည်ကို၊ အဒ္ဒသာ–ပြီ၊ ဒိသွာန –ကြောင့်၊ ဘီတော–ကြောက်သည် ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ–တည်နေပြီ၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘဂဝန္တံ –ကို၊ ပယိရပါသတိ–ဆည်းကပ်၏ ၊ (တထာ– ထိုအခြင်းအရာကြောင့်)၊ အယံ ပုရိသော–သည်၊ ပါပေါ–ယုတ်မာသူသည်၊ ဟောတုံ–ဖြစ်ခြင်းမှာ၊ နှ အရဟတိ–မထိုက်တန်၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ 📅 ဘဂဝတော–မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝါ–မြတ်စွာဘုရား၏ အပေါ်၌၊ ဂါရ**ေ**န – လေးစားခြင်းကြောင့်၊ ရာဇာနံ ပသေနဒိ ကောသလံ–ကို၊ နေဝ အဘိ ဝါဒေသိ–ရှိလည်း မခိုး၊ န ပစ္စုဋ္ဌာသိ–ခရီးဦးလည်း မကြိုဆို၊ ပေ၊ အန**ွာမနော**– မိမိစိတ် မရှိသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့တွေး၍ ဖြစ်သနည်း)၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ အယံ ပုရိသော–သည်၊ မယိ–သည်၊ အာဂတေ– လာလတ်သော်(လာပါလျက်)၊ နေဝ အဘိဝါဒေဿတိ နာမ–ရှိလည်းမခိုး ပါလိမ့်၊ န ပစ္စုဋ္ဌေဿတိ နာမ–ခရီးဦးလည်း မကြိုဆိုပါလိမ့်။ ။မဟာရာဇ၊ အသော ဥပါသကောသည် – သည်၊ ဗဟုဿုတော – များသော သုတ**ရှိ**၏ ၊ အာဂတာဂမော³–နှုတ်၌လာသော အာဂုံပါဠိ ရှိ၏၊ ကာမေသု–တို့၌၊ ဝီတရာဂေါ–ကင်းသောရာဂ ရှိ၏။

၄၉၅။ ဥပရိပါသာဒဝရဂတော–မြတ်သောပြသာဒ်၏ အထက်ထပ်၌ ရောက်နေသည်၊ ဟောတိ။ ။တဲ ဥပါသကံ–ကို၊ ရထိကာယ–ရထားလမ်းမ၌၊ ဆတ္တပါဏီ–လက်၌ ထီးရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆန္တံ–သွားနေသည် ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ ဒိသွာန –ကြောင့်၊ ပက္ကောသာပေတွာ–ခေါ် စေ၍(အခေါ်ခိုင်း၍)၊ တေဒဝေါစ၊ (ကိ')၊ ဥပါသက တွဲ၊ ဗဟုဿုတော ကိရ–များသောသုတ ရှိတဲ့၊ အာဂတာဂမော ကိရ–သတဲ့၊ ဥပါသက၊ သာခု–တောင်းပန်ပါ၏၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဣတ္ထာဂါရံ^၂–မောင်းမအပေါင်းကို၊ ဓမ္မံ–ကို၊ ဝါစေဟိ–ဆိုစေပါ(ပို့ချပေးပါ)၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဒေဝ၊ အယျာနံ–အရှင်တို့၏၊ ဝါဟသာ²–ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် (အရှင်တို့၏ ဆောင်ရွက်ပေးမှုကြောင့်)၊ ယံ–အကြင်တရားကို၊ အဟံ၊ ဇာနာမိ–သိရပါ၏၊ အယျာဝ–အရှင်တို့သည် သာ၊ ဒေဝဿ–၏၊ ဣတ္ထာဂါရံ–ကို၊ (တံ)ဓမ္မံ–ထိုတရားကို၊ ဝါစေဿန္တိ – ဆိုစေကြပါလိမ့်မည် (ပို့ချကြပါလိမ့်မည်)။

ဘန္တေ ၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ ယော–အကြင်ရဟန်းသည်၊ အမှာကံ– တို့၏၊ ဣတ္ထာဂါရံ ဓမ္မံ၊ ဝါစေဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဘဂဝါ၊ ဧကံ–သော၊ (တံ) ဘိက္ခုံ–ကို အာဏာပေတု–စေခိုင်းတော်မူပါ၊ ကာလေန ကာလံ– 彈 ရံဖန်ရံခါ၊ ဝါ–သင့်လျော်ရာ အခါတိုင်း အခါတိုင်း၌။

၄၉၆။ မလ္လိကာယ–သော၊ ဒေဝိယာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိ –အတူ၊ သယနဂတော– အိပ်ရာ၌ ရောက်နေသည်၊ဟောတိ။ ။သဟသာ–အလျင်အမြန်၊ ဝုဋ္ဌာသိ–ထလိုက် ပြီ၊ပီတကမဋ္ဌဲ-ဝါဝင်းပြေပြစ်သော၊ဒုဿံ–အဝတ်သည်၊ပဘဿိတ္တ–လျှောကျပြီ။

၃။ အယျာနံ ဝါဟသာ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၆၇)။

၁။ အာဂတာဂမော။ ။ဘုရားကြီးနိဿယ၌ "အာဂတာဂမော–လာသော မဂ်ဖိုလ်ရှိ၏"ဟု ပေးတော်မူ၏။ ဤ၌ ဒီဃဿ အာဂမဝရဿ (ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁) စသည်၌ ဘုရားရှင်၏ ပိဋကပါဠိကို "အာဂမ"ဟု သုံးပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း, အာဂမာဓိဂမာဘာဝါ ဥေယျော အဿုတ ဝါ ဣတိ (မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၂၁)၌ ပ^{ို}ုလတ္တိမ္မေကို "အာဂမ", မဂ်ဖိုလ်ကို အဓိဂမ"ဟု သုံးပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း "အာဂတာဂမော–နုတ်၌လာသော အာဂုံပါဠိ ရှိ၏"ဟု ပေးပါသည်။

၂။ ဣတ္ထာဂါရံ၊ ။(ဣတ္ထိ+အဂါရဲ) အမျိုးသမီးတို့၏အိမ်(အဆောင်)ကို တိုက်ရိုက် ရ၏၊ ဤ၌ ဌာနဖြစ်သော အဆောင်၏ ဣတ္ထာဂါရအမည်ကို ဌာနီ အမျိုးသမီးများ အပေါ်၌ တင်စား၍ ဆိုထားသော ဌာနျပစာရတည်း၊ ဣတ္ထာဂါရ – မောင်းမအပေါင်းဟူသည် ရှင်ဘုရင်၏ အခြံအရံဖြစ်သော နန်းတွင်းသူများတည်း။

တတောဝ – ထိုအရပ်မှပင်၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ – ပြန်လှည့်၍။ ။အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပုဗ္ဗေ – ရှေး၌၊ အပ္ပဋိသံဝိဒိတော – မသိစေဘဲ၊ ရညော – ၏ ၊ အန္တေပုရံ – နန်းတော်သို့၊ ပဝိသိဿတိ နာမ။

၄၉၇။ ဘိက္စဝေ-တို့၊ ရာဇန္တေပုရပ္ပဝေသနေ-မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌၊ အာဒီနဝါ-အပြစ်တို့သည်။ ဣမေ ဒသ-ဤဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ကတမေ ဒသ-အဘယ်ဆယ်ပါးတို့နည်း၊ ဘိက္စဝေ၊ ဣမ-ဤလောက၌၊ (ရှေးနိဿယ၌ ဣသည် အနက်မရှိ, နိပါတ်မျှသာဟု ဆို၏၊) ရာဇာ-သည်၊ မဟေသိယာ-မိဖုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိ နိသိန္နော ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ နေရာ၌၊ ဝါ-ထိုထိုင်နေရာအရပ်သို့၊ ဘိက္ခု ပဝိသတိ၊ မဟေသီ ဝါ-သည်သော်လည်း၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ သိတံ-ပြုံးခြင်းကို၊ ပါတုကရောတိ-ထင်ရှားပြု၏၊ ပေ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ပြုရာ၌၊ ရညော-၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည် (ဤသို့ တွေးခြင်းသည်)၊ ဟောတိ၊ အခ္ဓါ-စင်စစ်၊ ဣမေသံ-ဤသူတို့သည် (ဤ ရဟန်းနှင့် မိဖုရားတို့သည်)၊ ကတံ ဝါ-လွန်ကျူးမှုကို ပြုမူလည်း ပြုအပ်ပြီး ကရိဿန္တိ ဝါ-ပြုမူလည်း ပြုကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီး ဘိက္ခဝေ၊ အယံ-ဤသည့်ကား၊ ရာဇန္တေပုရပ္ပဝေသနေ-၌၊ ပဌမော-သော၊ အာဒီနဝေါ-တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ (ပုန စ ပရံ-နောက်ထပ်တစ်မျိုးကား)၊ ရာဇာ-သည်၊ ဗဟုကိစ္စော-များသောကိစ္စ ရှိ၏၊ ဗဟုကရဏီယော-များသောပြုဖွယ် ရှိ၏၊ အညတရံ-သော၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ဂန္တာ-သွားလာပြီး၍၊ နဿရတိ-အမှတ်မရ၊ သာ-ထိုမိန်းမသည်၊ တေန-ထိုမင်း သွားလာခြင်းကြောင့်၊ ဂဗ္ဘံ-ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဂဏို-ယူပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ယူရာ၌။ ။ဣဓ-ဤအရပ်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတေန-ရဟန်းကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ အညာ-အခြားသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ န ခေါ ပဝိသတိ-မဝင်၊ ပဗ္ဗဇိတဿ-၏၊ ကမ္မံ-အလုပ်သည်၊ သိယာနုခေါ-ဖြစ်လေရော့သလား။

ရတနံ – သည်၊ နဿတိ – ပျောက်၏၊ တတ္ထ – ထိုသို့ ပျောက်ရာ၌။ ။ အဗ္ဘန္တရာ – အတွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂုယုမန္တာ – လျှို့ဝှက်အပ်သော အတိုင်အပင် တို့သည်၊ ဗဟိဒ္ဓါ – အပ၌၊ သမ္ဘေဒံ – ရောနောပျက်စီးခြင်းသို့ (ပေါက်ကြား ခြင်းသို့)၊ ဂစ္ဆန္တိ – ရောက်ကုန်၏၊ တတ္ထ – ထိုသို့ ရောက်ရာ၌။ ။ပုတ္တော ဝါ – သည်သော်လည်း၊ ပိတရံ – ခမည်းတော်ကို၊ ပတ္ထေတိ – လုပ်ကြံဖို့ရန် တောင်းတ၏၊ တေသ – ထိုသားနှင့် ခမည်းတော်တို့၏။ ။နီစဋ္ဌာနီယံ – နိမ့်ကျသော အရာဌာနရှိသူကို (နိမ့်ကျသော ရာထူးရှိသူကို)၊ ဥစ္စေ – မြင့်သော၊ ဌာနေ – အရာ၌၊ ဋ္ဌပေတိ – ထား၏၊ ယေသံ – အကြင်သူတို့သည်၊ တံ – ထိုသို့

ပါ ၂၀၉

ထားခြင်းကို၊ အမနာပံ-မမြတ်နိုႚအပ်။ ။ရာဇာ–သည်၊ ပဗ္ဗဇိတေန–နှင့်၊ သံသဋ္ဌော–ရောနှော၏။ ။ဥစ္စဋ္ဌာနီယံ–မြင့်သော အရာဌာနရှိသူကို။

အကာလေ - အချိန်အခါ မဟုတ်သည်၌၊ သေနံ - စစ်တပ်ကို၊ ဥယျောဇေတိ - စေလွှတ်၏၊ အန္တရာမဂ္ဂတော - ခရီးအကြားမှ၊ နိဝတ္တာပေတိ - ပြန်လှည့်စေ၏။ ။ ရညော - ၏ ၊ ရာဇန္တေပု ရံ - နန်းတော်သည်၊ အဿသမ္မဒ္ဒံ - မြင်းတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းခြင်း ရှိ၏၊ ဟတ္ထိသမ္မဒ္ဒံ - ဆင်တို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းခြင်း ရှိ၏၊ ရာထသမ္မဒ္ဒံ - စာပ်မက်ထိုက်ကုန်သော (တပ်နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းကုန်သော)၊ ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ - ရူပါရံ သဒ္ဒါရံ ဂန္ဓာရံ ရသာရံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရံတို့သည်၊ (သန္တိ)၊ (တစ်နည်း - ရူပသဒ္ဒ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ - တို့သည်၊ ရာနေီယာနိ - ကုန်၏။ ဤသို့ တုလျတ်, လိင်္ဂတ်လည်း ပေးနိုင်၏၊) ယာနိ - ယင်းအာရံတို့သည်၊ ပဗ္ဗဓိတဿ - အား၊ န သာရပ္ပာနိ - မလျောက်ပတ်ကုန်။

ြောင့်၊ အက္ခိတ္တော မေပစ်ပယ်အပ်၊ အနုပကုဋ္ဌော မဆဲရေးအပ်(မကဲ့ရဲ့အပ်)။

မုဒ္ဓါဝသိတ္တော နာမ^၃–မည်သည်၊ ခတ္တိယာဘိသေကေန*–*ခတ္တိယအဘိသိက် **ဖြင့်၊ ဝါ–ရှ**င်ဘုရင် ဖြစ်ဖို့ရန် သွန်းလောင်းကြောင်း ရေစင်ဖြင့်၊ အဘိသိတ္တော–

အညွှန်း။ ၁။ ဟတ္ထိသမ္မခွံ။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ (၂၊ ၆၇)။

[ဆောင်] (၁) မင်းမိဖုရား, နှစ်ပါးပြုံးရယ်၊ (၂) မောင်းမငယ်၌, တွယ်သည် ကိုယ်ဝန်၊ (၃) ထူးချွန်ရတနာ, ပျောက်ရာတစ်ချက်၊ (၄) လျှို့ဝှက် တိုင်ပင်, ပြင်မှာနှောငြား၊ (၅) သားလည်းဖကို, လုပ်ကြံလို၏၊ (၆) နိမ့်ကို မြှင့်ငြား၊ (၇) မြင့်ကား နိမ့်ရာ၊ (၈) အခါမဟုတ်, စစ်ကို နုတ်ခြင်း၊ (၉) ဟု ကို သည့်အခါ, နတ်ပြီးခါမှ, လာဟု ခေါ်ခြင်း၊ (၁၀) ဆင် မြင်း ရထား, သွားရာ ကျဉ်းမြောင်း, ကောင်းသည့်အာရံ, လွန်ပြည့်စုံသည်, ရွှေဘုံနန်းဝင် အပြစ်တည်း။

(ဘုရားကြီးနိုဿယ၊ ၁၇၈)။

၂။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော၊ပေ၊ဇာတိဝါဒေန။ သီလက္ခန်ဘာဋီ (၃၊ ၄၆၈)။

၃။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော နာမ။ ကင်္ခါဘာဋီ။ (၂၊ ၂၃၁)။ ပါတိမောက်ဘာဋီ။(၃၄၉)။ [ပါစိတ်ဘာဋီ။ (၂။ ၆၈)၌မူ မုဒ္ဓါဝသိတ္တ ကို အဿတ္ထိ ပေးတော်မူ၏။] ဦးထိပ်၌ သွန်းလောင်းအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ။ ။အနိက္ခန္တရာဧကေတိ–ကား၊ ရာဇာ–သည်၊ သယနိဃရာ–အိပ်ရာခန်းဆောင်မှ (စက်တော်ခန်းဆောင်မှ)၊ အနိက္ခန္တော–မထွက်သေးသည်၊ ဟောတိ။ ။အနိဂ္ဂတရတနကေတိ–ကား၊ မဟေသိ–မိဖုရားသည်၊ သယနိဃရာ–မှ၊ အနိက္ခန္တာ–မထွက်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ ဥဘော ဝါ–နှစ်ဦးလုံးတို့သည်လည်း၊ အနိက္ခန္တာ ဟောန္တိ။

သယနိဃရဿ–၏၊ ဥမ္မာရော–တံခါးခုံ ကို၊ ဣန္ဒခီလော နာမ– မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ–အကြင် အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ ရညော–၏အတွက်၊ သယနံ–အိပ်ရာသည်၊ ဝါ–ကို၊ ပညတ္တံ– ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အန္တမသော–အားဖြင့်၊ သာဏိပါကာရပရိက္ခိတ္တမွိ– တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာဖြင့် ကာရံအပ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တံ– ထိုအရပ်သည်၊ သယနိဃရံ နာမ–မည်၏။

၅၀၀။ အပ္ပဋိသံ၀ိဒိတေ–ကြိုတင်၍ မသိစေအပ်သည်၌၊ ဝါ–ကြိုတင်၍ မသိစေခြင်း၌၊ အပ္ပဋိသံ၀ိဒိတသညီ–ကြိုတင်၍ မသိစေအပ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ–ကြိုတင်၍ မသိစေခြင်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဣန္ဒခီလံ– တံခါးခုံကို၊ အတိက္ကာမေတိ–ကျော်လွန်စေအံ့။

🗐 **၅၀၁။** ပဋိသံ၀ိဒိတေ–ကြိုတင်၍ သိစေအပ်သည်၌၊ ဝါ–ကြိုတင်၍ သိစေ ခြင်း၌၊ န သယနိဃရေ–အိပ်ရာခန်းဆောင် မဟုတ်သောအရပ်၌။

အန္တေပုရသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဋ္ဌမံ။

၂။ ရတနသိက္ရွာပဒ

၅၀၂။ အစိရဝတိယာ–အစိရဝတီမည်သော၊ နဒိယာ–၌၊ နဟာယတိ– ရေချိုး၏။ ။ပဉ္စသတာနံ–ငါးရာသော အသပြာတို့၏၊ ထပိကံ–အိပ်ကို၊ ထလေ–ကြည်းကုန်း၌၊ နိက္စိပိတွာ–ချထား၍၊ အစိရဝတိယာ၊ နဒိယာ–၌၊ နဟာယန္ဘော–ရေချိုးလတ်သော်၊ ဝိဿရိတွာ–မေ့၍၊ အဂမာသိ–သွားပြီ။

တဿ ဗြာဟ္မဏဿ–၏၊ အယံ ထဝိကာ–ဤဥစ္စာအိတ်သည်၊ ဣမ– ဤအရပ်၌ (ဤနေရာ၌)၊ မာ နဿိ–မပျောက်ပါစေနှင့်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အဂ္ဂဟေသိ–ယူပြီ။ ။သရိတ္တာ–အမှတ်ရ၍၊ တုရိတော–လျင်စွာ၊ အာဓာဝိတ္တာ–ပြေးလာ၍၊ ဘော–အရှင်၊ မေ–၏၊ ထဝိကံ–ကို၊ ပဿေယျာသိ အပိ–မြင်များ မြင်မိပါသလား၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဟန္န– ရော့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ အဒါသိ–ပေးပြီ။ ကေန ဥပါယေန–အဘယ်နည်းဖြင့်၊ အဟံ–သည်၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော– အား၊ ပုဏ္ဏပတ္တဲ့ိ–စိတ်အလို၏ ပြည့်ခြင်းကြောင့် ရောက်ထိုက် ရထိုက်သော အဖို့ကို၊ န ဒဒေယျံ န ခေါ –မပေးရာပါအံ့နည်း၊ ဘော၊ မေ–၏ (ဥစ္စာသည်)၊ ပဉ္စသတာနိ – ငါးရာသောအသပြာတို့သည်၊ န –မဟုတ်ကုန်၊ မေ–၏၊ သဟဿံ–တစ်ထောင်ပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ပလိဗုန္ဓေတွာ– နှောင့်ယှက်၍၊ မုဉ္စိ–လွှတ်လိုက်ပြီ။

၅၀၃။ သာဝတ္ထိယာ-၌၊ ဥဿာဝေါ-ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ၊ မနညာာ
□ တို့သည်၊ အလင်္ကာတပဋိယတ္တာ-တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့် ပြင်ဆင်အပ်ကုန်သည်

ြစ်၍၊ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မိဂါရမာတာ-မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌တည်သော၊

ဝိသာခါပိ-သည်လည်း။ ။အဟံ၊ ဥယျာနံ-သို့၊ ဂန္တာ-၍၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊

ကရိဿာမိ-ပြုအံ့နည်း၊(ကိံ ကရိဿာမိ-ဘာလုပ်အံ့နည်း၊) "ဘာအကျိုး

ရှိမှာလဲ"ဟု ဆိုလိုသည်၊) အဟံ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ယန္နူန ပယိရပါသေယံုအကယ်၍ ဆည်းကပ်ရပါမှ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊
အာဘရဏ်-မဟာလတာတန်ဆာကို၊ သြမုဥ္စိတွာ-ချွတ်၍၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေနအပေါ်ရံအဝတ်ဖြင့်၊ ဘဏ္ဍိကံ-အထုပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ထုပ်၍၊ ဒါသိယာကျွန်မအား၊ အဒါသိ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြော၍ ပေးသနည်း၊) ဇေ-ကျွန်မ၊
ဟန္ဒ၊ ဣမံ ဘဏ္ဍိကံ-ကို၊ ဂဏၠာဟိ-ယူလော။ ။ဥဂ္ဂဟေတွာ-ကောက်ယူ၍၊
နီက္ခိပထ-သိမ်းထားလိုက်ကြ။

ရတနံ ဝါ – ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနသမ္မတံ ဝါ – ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော အသုံးအဆောင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အစ္ဈာရာမေ – အာရာမ်အတွင်း၌၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ – ကိုယ်တိုင် ကောက်ယူ၍သော်လည်း ကောင်း၊ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ – သူတစ်ပါးကို ကောက်ယူစေပြီး၍သော်လည်း ကောင်း၊ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ – သူတစ်ပါးကို ကောက်ယူစေပြီး၍သော်လည်း ကောင်း၊ ယဿ – အကြင်သူ၏ ဥစ္စာသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ သော – ထိုဥစ္စာရှင်သည်၊ ဟရိဿတိ – ဆောင်ယူလိမ့်မည်၊ ဣတိ – ဤသို့ ရည်ရွယ်၍၊ နိက္ခိပိတံ့ – သိမ်းထားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၅၀၄။ ကာသီသု–ကာသီမည်သော၊ ဇနပဒေ–ဧနပုဒ်၌ (တိုင်း၌)၊ အနာထ ပိဏ္ဍိကဿ–၏၊ ကမ္မန္တဂါမော–အလုပ်လုပ်ရာ ရွာသည်၊ ဟောတိ၊ တေန စ ဂဟပတိနာ–သည်လည်း၊ အန္တေဝါသီ–အနီးနေ တပည့်သည်၊ ဝါ–ကို၊ (လယ်တော၌ အလုပ်လုပ်သော တပည့်ကို "အန္တေဝါသီ"ဟု ဆို၏၊) အာဏာတွော–စေနိုင်းထားအပ်သည်၊ ဟောတိ။ ⇒ အင်္ဂလိမုဒ္ဒိကံ−လက်စွပ်ကို၊ သြမုဥ္စိတွာ−ချွတ်၍၊ တေ ဘိက္ခူ−တို့ကို၊ ဘတ္တေန−ဖြင့်၊ ပရိဝိသိတွာ−ပြုစုလုပ်ကျွေး၍၊ အယျာ−တို့သည်၊ ဘုဉ္စိတွာ− ဘုဉ်းပေး၍၊ ဂစ္ဆန္တိ −ကြွကြပါကုန်၊ အဟမ္ပိ−လည်းပဲ၊ ကမ္မန္တံ −အလုပ်သို့ (အလုပ်လုပ်ရာ အရပ်သို့)၊ ဂမိဿာမိ−မည်၊ ဣတိ−ဤသို့ လျှောက်၍၊ အင်္ဂလိမုဒ္ဒိကံ−ကို၊ ဝိသရိတွာ−မေ့၍၊ အဂမာသိ။ ။အယံ အင်္ဂလိမုဒ္ဒိကာ− သည်၊ နဿိဿတိ−ပျောက်လိမ့်မည်၊ ဣတိ−ဤသို့ ကြံ၍၊ တတ္ထေဝ−ထို အရပ်၌ပင်၊ အစ္ဆိံသု−နေကြကုန်ပြီ။ ။ကမ္မန္တာ−မှ၊ အာဂစ္ဆန္တော−ပြန်လာ လတ်သော်။ ။အဇ္ဈာဝသထေ−မိမိတည်ရာဌာနအတွင်း၌။

၅၀၆။ ရတနံ နာမ–မည်သည်၊ မုတ္တာ³–ပုလဲ၊ မဏိ–ပတ္တမြား၊ ဝေဠုရိယော– ကြောင်မျက်ရွဲ၊ သင်္ခေါ –ခရသင်း၊ သိလာ–ကျောက်သလင်း၊ ပဝါလံ–သန္တာ၊ ရဇတံ–ငွေ၊ ဇာတရုပံ–ရွေ၊ လောဟိတင်္ကော–ပတ္တမြားကျောက်နီ၊ မသာရဂလ္လံ– ပတ္တမြားပြောက်(မြ)။

ရတနသမ္မတံ နာမ–မည်သည်၊ ယံ–အကြင့်ပစ္စည်းသည်၊ မနဿာနံ– တို့၏၊ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ–အတွင်း အသုံးအဆောင်, ထက်ဝန်းကျင် အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ ဝါ–အတွင်း အသုံးအဆောင်, အပြင် အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ ဇတံ–သည်၊ ရတနသမ္မတံ နာမ။

ပရိက္ခိတ္တဿ–ကာရံအပ်သော၊ အာရာမဿ–၏၊ အန္တောအာရာမော– အာရာမ်၏ အတွင်းသည်လည်းကောင်း၊ အပရိက္ခိတ္တဿ–မကာရံအပ်သော (အာရာမ်၏)၊ ဥပစာရော–ခဲနှစ်ကျအရပ် ဥပစာသည်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈာရာမောနာမ။ (အဇ္ဈာဝသထ၌ မန်း (ဗန်း) စကော ကျည်ပွေ့ကျရာ အရပ်သည် ဥပစာတည်း။) 🚍

ရတနံ ဝါ ပန ၊ပေ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ –ကား၊ ရူပေန ဝါ–ရွေ ငွေ အသပြာ (ရွှတုံး ငွေခဲ)အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိမိတ္တေန ဝါ–ရိုပ်တဲဆိပ် အမှတ် အသားအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သညာနံ –အမှတ်အသားကို၊ ကတွာ – ၍၊ နိက္ခိပိတွာ – သိမ်းထား၍၊ ယဿ – ၏၊ ဘဏ္ဍံ – သည်၊ နင္ခံ – ပျောက်၏၊ သော – ထိုသူသည်၊ အာဂစ္ဆတု – လာပါစေ၊ ဣတိ – ဤသို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ – ပြောပြထိုက်၏၊ တတ္ထ – ထိုအရပ်သို့၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ – အံ့၊ သော – ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ (ကိ)၊ အာဝုသော၊ တေ – ၏၊ ဘဏ္ဍံ – သည်၊ ကီဒိသံ – အဘယ်ကဲ့သို့ ရှအပ်သနည်း (အဘယ်သဘောရှိသနည်း)၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြောထိုက်၏၊ ရူပေန ဝါ – ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိမိတ္တေန ဝါ – ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ သမ္မာဒေတိ – အကယ်၍ ပြီးစီးစေအံ့ (ပြီးစီး ပြည့်စုံအောင် ပြောပြနိုင်အဲ့)၊ သစေ သမ္မာဒေတိ – အကယ်၍ ပြီးစီးစေအံ့ (ပြီးစီး ပြည့်စုံအောင် ပြောပြနိုင်အဲ့)၊

ရတနဝဂ်

ဒါတဗ္ဗံ–ထိုက်၏၊ နော စေ သမ္ပာဒေတိ–အကယ်၍ မပြီးစီးစေအံ့၊ အာဝုသော– ငါ့ရှင် ဒါယကာ၊ ဝိစိနာဟိ–စူးစမ်း ရှာဖွေဦးလော့၊ ဣတိ ဝတ္တဗွော။

တမှာ အာဝါသာ–ထိုနေရာမှ (ထိုကျောင်းမှ)၊ ပက္ကမန္တေန–ဖဲသွားသော ရဟန်းသည်၊ (ပက္ကမိတဗွံ၌ စပ်၊) တတ္တ–ထိုနေရာ၌ (ထိုကျောင်း၌)၊ ပတိရူပါ– လျောက်ပတ်ကုန်သော (လမ္မီ ကုက္ကုစ္စကဖြစ်ကုန်သော)၊ ယေ ဘိက္ခူ ဟော္တန္တိ၊ တေသံ–ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဟတ္တေ–လက်၌၊ နိက္ခိပိတွာ–ထားခဲ့၍၊ ပက္ကမိတဗ္ဗံ– ဖဲသွားရာ၏။

၅၀၇။ ရတနသမ္မတံ~ကို၊ ဝိဿာသံ^၁–အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဂဏှာတိ။

ရတနသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃။ ဝိကာလဂါမပ္မဝိသနသိက္မွာပဒ

၅၀၈။ သဘာယံ–အစည်းအဝေး၌ (လူစုလူဝေး၌)၊ နိသီဒိတွာ–၍၊ အနေက ဝိဟိတံ–တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ တိရစ္ဆာနကထံ^၂–အရိယာမဂ်၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သော စကားကို၊ ကထေန္တိ–ပြောကြကုန်၏၊ သေယျထိဒံ– ထိုတိရစ္ဆာနကထာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရာဇကထံ–မင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (စောရ–သူခိုး, ဓားပြ, သူပုန်၊ မဟာမတ္တ–အမတ်ကြီး၊ သေနာ–စစ်တပ်၊ ဘယ–ဘေး၊ ယုဒ္ဓ–စစ်ပွဲ(စစ်တိုက်ခြင်း)၊ အန္ဇ–စားဖွယ်၊ ပါန–သောက်ဖွယ်၊ ဝတ္ထ–အဝတ်၊ သယန–အိပ်ရာနေရာ၊ မာလာ–ပန်း၊ ဂန္ဇ–နံ့သာ၊ ဉာတိ–ဆွေမျိုး၊ ယာန–ယာဉ်၊ ဂါမ–ရွာ၊ နိဂမ–နိဂုံး၊ နဂရ– မြို့၊ ဧနပဒ–ဧနပုဒ် (နယ်ပယ်)၊ ဣတ္ထီ–အမျိုးသမီး၊ သူရ–သူရဲကောင်း၊ ဝိသိခါ–လမ်းဆုံ လမ်းမ လမ်းခွ၊ ကုမ္ဘဋ္ဌာန–အိုး၏တည်ရာ ရေဆိပ်၊ (ေါ– အိုး၏တည်ရာ အိုးလုပ်သူမ၊ ပုဗ္ဗပေတ–ရှေးရှေးက သေလွန်ပြီးသော၊ ဆွေမျိုး၊) နာနာတွာကထံ–အမျိုးမျိုးအစားစား များသောသဘောရှိသောစကား၊ လောကက္ခာယိကံ–လောကကို ပြောဆိုကြောင်းစကား၊ သမုဒ္ဒက္ခာယိကံ–

အညွှန်း။ ၁။ ဝိဿာသံ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ။ (၂၊ ၇၂)။

၂။ တိရစ္ဆာနကထံ။ ။အဋ္ဌကထာ ဤနေရာ၌ တိရစ္ဆာနကထာကို "အရိယာမဂ် ၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သောစကား"ဟု ဖွင့်၏။ (ပါစိတ်ဘာဋီ၂၊ ၇၃)။ သိလက္ခန်ဘာသာဋီကာ (၁၊ ၆၂၀)အလို တိရစ္ဆာနကထာကို "သုဂတိလမ်း, နိဗ္ဗာန်လမ်းတို့၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သောစကား"ဟု ဆိုပါ၊ ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ (၄၆၃)၌ တိရစ္ဆာနကို "သုဂတိလမ်း, နိဗ္ဗာန်လမ်း၏ ဖီလာ ကန့်လန့်ဖြစ်သော"ဟု ဝါစာသိလိဋ္ဌအကျိုးငှာ ဧကဝုစ် ပေးတော်မူ၏။ သမုဒ္ဒရာကို ပြောဆိုကြောင်းစကား၊ ဣတိ ဘဝါဘဝကထံ–ဤအကြောင်း ကြောင့် တိုးပွား၏, ဤအကြောင်းကြောင့် ဆုတ်ယုတ်၏ ဟု မိမိထင်သမျှ ပြောဆိုအပ်သော စကား၊ ဝါ–ဤအကြောင်းကြောင့် မြဲ၏, ဤအကြောင်း ကြောင့် ပြတ်၏ ဟု မိမိထင်သမျှ ပြောဆိုအပ်သောစကား၊ ဣတိ ဝါ°– ဤသို့ အပြားရှိသော အလားတူစကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဤသို့ အစရှိသော အလားတူ စကားကိုသော်လည်းကောင်းတည်း၊ ကာမဘောဂိနော– ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိသေယျထာပိ–လူတို့ကဲ့သို့ပါ တကား။

၅၀၉။ သာ၀တ္ထိ -သို့၊ ဂစ္ဆန္တာ-ကုန်လတ်သော်၊ သာယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ အညတရံ-သော၊ ဂါမံ-သို့၊ ဥပဂစ္ဆိ သု-ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ - တို့၊ ပဝိသထ-ဝင်တော်မူကြပါကုန်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ ဂါမံ-သို့၊ ပဝိသိတုံ-၄ာ၊ ပဋိက္ဓိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကုန်လျက်၊ န ပဝိသိ သု-မဝင်ကြကုန်၊ စောရာ-တို့သည်၊ တေ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အစ္ဆိန္ခိ သု-လုယူကြကုန်ပြီ၊ အာပုစ္ဆာ-ပန်ပြော၍။

ေ

၅၁၀။ သန္တံ –ထင်ရှားရှိသော၊ ဘိက္ခုံ–ကို၊ အာပုစ္ဆာ–၍။ ။

၅၁၁။ အညတရော–သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) ဝါ–ကို၊ အဟိနာ – မြွေသည်၊ ဒဋ္ဌော – ကိုက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အဂ္ဂိ – ကို၊ အာဟရိဿာမိ – ဆောင်ယူအံ့၊ တထာရူပေ – ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ အစ္စာယိကေ–အဆောတလျင် ဖြစ်စေထိုက်သော (အလျင်အမြန် ပြုထိုက် သော)၊ ကရဏီယေ–ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သတိ–လတ်သော်၊ သန္တံ ဘိက္ခုံ၊ အနာပုစ္ဆာ–မပန်ပြောမူ၍။

၅၁၄။ ဝိကာလေ–၌၊ ဝိကာလသညီ–၍၊ တထာရုပါ–သော၊ အစ္စာယိကာ– သော၊ ကရဏီယာ–ကို၊ အညတြ–၍၊ သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ၊ ဂါမံ ပဝိသတိ။

၅၁၅။ [စာပုဒ် (၃၀၂)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဝိကာလဂါမပ္မဝိသနသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄။ သူစိဃရသိက္မွာပဒ

ပါ ၂၁၇

၅၁၆။ အညတရေန-တစ်ယောက်သော၊ ဒန္တကာရေန-ဆင်စွယ်ကို ပြုလုပ် သူသည်၊ (ရှေးက "ဆင်စွယ်ပွတ်သမားသည်"ဟု ပေးတော်မူကြ၏။) ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၌စပ်၊) ဝါ-တို့ကို၊ ပဝါရိတာ-ဖိတ်မံထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကိ'-အဘယ်သို့ ဖိတ်မံထားအပ်ကုန်သနည်း၊) ယေသံ အယျာနံ-တို့အား၊ သူစိဃရေန-အပ်ကျည်ဖြင့်(အပ်ဗူးဖြင့်)၊ အတ္တော-အလိုရှိ၏၊ (တေ-ထိုအရှင်တို့ကို၊) အဟံ-သည်၊ သူစိဃရေန-ဖြင့်၊ ပဝါရေမိ-ဖိတ်ပါ၏၊ (ပဝါရိတာကို ကြည့်၍ ပဝါရေမိဟု ထည့်သည်၊) ကြွင်းသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပါရာဖိကဏ်ဘာသာဋီကာ(၄၊ ၅၂၈၊ စာပိုဒ်-၆ဝ၉)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၅၁၈။ အဋ္ဌိ နာမ−မည်သည်၊ ယံကိဥ္စိ−အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ အဋ္ဌိ− အရိုးတည်း၊ ဟတ္ထိဒန္တော−ဆင်စွယ်ကို၊ ဒန္တော နာမ−ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝိသာဏ် နာမ−မည်သည်၊ ယံကိဉ္စိ−သော၊ ဝိသာဏံ−ဦးချိုတည်း။ ပယောဂေ−ပယောဂ ကြောင့်။ ပဋိလာဘေန−ရခြင်းကြောင့်။ ဘိန္ဒိတွာ−ခွဲပြီး၍၊ ပါစိတ္တိယံ−ကို၊ ဒေသေတဗ္ဗံ−ဒေသနာပြောရာ၏။

၅၂၀။ ဂဏ္ဌိကာယ⁹–အနားပတ်သီး၌လည်းကောင်း၊ အရဏိကေ–ပွတ်နှိပ် လေး၌၊ ဝိဓေ – ခါးပန်းဘိ (ခါးပန်းသီး)၌၊ အချွေနိယာ – မျက်စဉ်းဗူး၌၊ အဥ္ဇနိသလာကာယ–မျက်စဉ်းတံ၌၊ ဝါသိဇဋေ–ပဲခွပ်ရိုး၌၊ ဥဒကပုဥ္ဆနိယာ– ရေသုတ်ပဝါ၌ (ရေသုတ်ပဝါ၏ အရိုး၌)၊ အနာပတ္တိ။

သူစိဃရသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတဲ စတုတ္ထဲ။

၅။ မဉ္စပိဳင္မသိက္နွာပဒ

၅၂၁။ ဥစ္စေ–မြင့်သော၊ မည္မေ–ညောင်စောင်း၌၊ သယတိ–အိပ်၏၊ ဘန္ဘေ၊ အာဂစ္ဆတု–ကြွတော်မူပါ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ မေ–၏၊ သယနံ–ကို၊ ပဿတု– ကြည့်တော်မူပါ၊ ဣတိ–လျှောက်ပြီ။ အာသယတော^၂–နေရာအားဖြင့်၊ မောဃ ပုရိသော–ဈာန် မဂ် ဖိုလ်မမှီး, အချည်းနှီးသော ယောက်ျားကို၊ ဝေဒိတဗွော– သိထိုက်၏။

🗐 မည္မွော နာမ၊ပေ၊ အာဟစ္စပါဒကော၊(ပါစိတ်ဘာဋီ၊ ၁၊၃၇၂၊ စာပိုဒ်–၁၁၂ ၌

အညွှန်း။ ၁။ ဂဏ္ဌိကာယ စသည်၊ ကန္ဒါဘာဋီ (၂၊ ၂၃၉။)

၂။ အာသယတော။ ဘုရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "အာသယတော–အလိုအားဖြင့်"ဟူ၍ ပေးတော်မူ၏၊ ဤ၌ "ဝိနယော အာသယော မယုံ"၌ကဲ့သို့ "နေရာ"ဟူသောအနက်ကို ပေးလိုက်ပါသည်၊ ဆရာတော် ဤပါဠိတော်ကို ပို့ချတော်မူစဉ်က ဤပုဒ်ကို အနက်ပေးပြီးသောအခါ "လူမြင်ရုံနှင့် ငတေကြီးသားမှန်း သိ" ဟူသော စကားပုံကို မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

အနက်ရေးခဲ့ပြီ။) ဟေဋ္ဌိမံ–အောက်၌ဖြစ်သော၊ အဋ္ဌနိ ံ–အပေါင်ကို၊ ထပေတွာ– ချန်ထား၍။

၅၂၅။ ပမာဏိကံ–ပမာဏနှင့်ယှဉ်သောညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို၊ ဦနကံ– ပမာဏအောက် ယုတ်လျော့သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို။ အညေန – သည်၊ ကတံ–ပြုအပ်ပြီးသော၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ–ပမာဏထက်ကျော်လွန်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ ပဋိလဘိတွာ–ရ၍၊ ဆိန္ဒိတွာ–ဖြတ်၍၊ ပရိဘုဥ္မွတိ– သုံးစွဲအံ့။

မဉ္စပိဋသိက္မွာပဒံ နိုင္စိတံ ပဉ္စမံ။

၆။ တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒ

၅၂၆။ မဉ္စမ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပီဌမ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ တူလောနခွဲ – မွေးယှက်အပ်သော လဲရှိသည်ကို၊ ဝါ–လဲပါသော အခင်းရှိသည်ကို၊ ကာရာပေန္တိ –ပြုစေကြကုန်၏ ။

ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ပေ၊ ကာရာပေဿန္တိ နာမိ–ပြုစေကြရကုန်သနည်း၊ ကာမဘောဂိနော–ကုန်သော၊ ဂိဟီသေယျထာပိ–လူတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ တစ်နည်း၊ ကာမဘောဂိနော–ကုန်သော၊ ဂိဟီ–တို့သည်၊ ကာရာပေဿန္တိ သေယျထာပိ–ပြုစေကြကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၅၂၈။ တူလံ နာမ–မည်သည်၊ တူလာနိ–လဲတို့သည်၊ တီဏိ–တို့တည်း၊ ရက္ခတူလံ–သစ်ပင်မှဖြစ်သောလဲ(သစ်ပင်လဲ)၊ လတာတူလံ–နွယ်မှဖြစ်သောလဲ (နွယ်လဲ)၊ ပေါဋကိတူလံ^၂–ဖောင်းကားမြက်လဲ(ရှင်မွေ့လွန်းပင်စသောမြက်လဲ) လည်းကောင်းတည်း။

၅၃၀။ အာယောဂေ⁹-အာယောဂပတ်၌လည်းကောင်း၊ (ကာယဗန္စန – ခါးပန်းကြိုး၊ အံသဗဒ္ဓက – ပခုံး၌ ဖွဲ့ ချည်ကြောင်းကြိုး(ပခုံးလွယ်ကြိုး)၊ ပတ္တ ထဝိကာ – သပိတ်အိတ်၊ ပရိဿာဝန – ပဝါရေစစ်၊ ဗိမ္ဗောဟနံ – ခေါင်းအုံး။) အညေန – အခြားသူသည်။ ကတံ – ပြုအပ်ပြီးသော(မြွေးယှက်အပ်သောလဲရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို)၊ ပဋိလဘိတွာ – ၍၊ ဥဒ္ဓါလေတွာ – လဲကိုထုတ်၍၊ ပရိဘုဥ္မတိ။

တူလောနဒူသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

အညွှန်း။ ၁။ တူလောနခွဲ –ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၅၇။), ပါတိမောက်ဘာဋီ၊ (၃၅၁။) ၂။ ပေါဋကိတူလဲ။ ။ဘုရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "ဖောင်းခါးမြက်" ဟု ပေးတော်မူ၏၊ (ဘုရားကြီး –၁၈၈။) ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ "ရှင်မွေ့လွန်းပင် စသော မြက်မျိုးမှဖြစ်သော မြက်လဲ"ဟု မိန့်တော်မူ၏။(ပါတိမောက်ဘာဋီ၊၃၅၅။) ၃။ အာယောဂေ စသည်၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၂၄၁။)

၇။ နိသိဒနသိက္မွာပဒ

၅၃၁။ ဘဂဝတာ–သည်၊ နိသီဒနံ–နိသီဒိုန်ကို၊ အနညာတံ–ခွင့်ပြုတော် မူအပ်ပြီ။ အပ္ပမာဏိကာနိ–ပမာဏမရှိကုန်သော၊ ဝါ–ပမာဏမယှဉ်ကုန်သော၊ နိသီဒနာနိ–တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ –ဆောင်ကြကုန်၏ ၊ မဉ္စဿာပိ–၏ လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌဿာပိ–၏ လည်းကောင်း၊ ပုရတောပိ–ရေ့မှလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတောပိ– နောက်မှလည်းကောင်း၊ ဩလမွေ့န္တိ –တွဲရရွဲဆွဲကုန်၏ (တွဲလွဲဆွဲကုန်၏)။

၅၃၂။ အာယသ္မာ ဥဒါယီ–သည်၊ မဟာကာယော–ကြီးသောကိုယ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သော–ထိုအရှင်ဥဒါယီသည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ ပုရတော–ရေ့၌၊ နိသီဒနံ–ကို၊ ပညပေတွာ–ခင်းပြီး၍၊ သမန္တတော–မှ၊ သမဥ္တမာနော–ဆွဲငင် လျက်၊ နိသီဒတိ။ ။ဥဒါယိ–ဥဒါယီ၊ ကိဿ–ကြောင့်၊ တွံ–သည်၊ ပုရာဏာ သိကောဋ္ဌော သေယျထာပိ–ရေး၌ဖြစ်သော သားရေအလုပ်သမားကဲ့သို့၊ (ရေး၌ ဖြစ်သော သားရေနယ်သမားကဲ့သို့)၊ နိသီဒနံ–ကို၊ သမဥ္တသိ–ဆွဲငင်ရသနည်း၊ ဘန္တေ၊ ဟိ–အကြင်ကြောင့်၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ အတိခုဒ္ဒကံ–အလွန်ငယ်သော၊နိသီဒနံ-ကို၊ အနညာတံ–အပ်ပြီ၊ တထာ^၂-ထို့ကြောင့်ပါတည်း။

၅၃၄။ သဒသံ−အမြိတ်အဆာနှင့် တကွဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ နိသီဒနံ နာမ−မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ပမာဏိက်၊ပေ၊ ဒသာ ဝိဒတ္ထိ၊ (ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။) 👼

၅၃၆။ ပမာဏိကံ–ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော နိသိဒိုန်ကို၊ ကရောတိ၊ ဦနကံ– ပမာဏအောက်ယုတ်လျော့သော နိသိဒိုန်ကို၊ အညေန –သည်၊ ကတံ–အပ်သော၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ–ပမာဏထက်ကျော်လွန်သော နိသိဒိုန်ကို၊ ပဋိလဘိတွာ– ရ၍၊ ဆန္ဒိတွာ–ဖြတ်၍၊ ပရိဘုဥ္စတိ။ ဝိတာနံ ဝါ–မျက်နှာကြက်ကိုသော်လည်း ကောင်း၊ (ဘူမတ္တရဏ–မြေအခင်း၊ကြမ်းပြင်အခင်း၊ သာဏိပါကာရ–တင်းတိမ် ကန့်လန့်ကာ၊ ဘိသိ–ဘုံလျှို၊ ဗိမ္ဗောဟနံ–ခေါင်းအုံး။)

နိုသီဒနသိက္ခာပဒံ နိုင္ဆိတံ သတ္တမံ။

၁။ ပုရာဏာသိကောင္မွာ။ ျလွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်၊ သမဉ္ဆသိကြိယာကို လိုက်၍ ပေးလိုမူ "ဥဒါယီ၊ ကိဿ–ကြောင့်၊ တွဲ–သည်၊ ပုရာဏသိကောင္ခော– ရှေး၌ဖြစ်သော သားရေအလုပ်သမားသည်၊ သမဥ္အတိ သေယျထာပိ–ဆွဲငင်သကဲ့သို့ (ဆွဲဆန့်သကဲ့သို့)၊ နိသီဒနံ–ကို၊ သမန္တတော–မှ၊ သမဥ္အသိ–ဆွဲငင်ရသနည်း(ဆွဲဆန့် ရသနည်း)။ ဤသို့ ပေးပါ။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၇၆။)

၂။ တထာဟိ။ မဤပုဒ်နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၁၊ ၃၃၆) စာပုဒ်(၁၃)၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ဘုရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "ဘန္တေ – ရား၊ တထာ–ထိုဖြစ်သောအတိုင်း၊ ဟိ (ကထေမိ)–လျှောက်ကြားပါအံ့"ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီး–၁၈၈။)

၈။ ကဏ္ဍုပ္ကဋိစ္ဆာဒိသိက္မွာပဒ

၅၃၇။ ဘဂဝတာ−သည်၊ ဘိက္ခူနံ −တို့အား၊ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ−အနာကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်းသင်္ကန်းသည် (အနာလွှမ်းသင်္ကန်းသည်)၊ ဝါ −ကို၊ အနညာတာ ဟောတိ။ ပုရတောပိ ပစ္ဆတောပိ၊ အာကမန္တာ−ဆွဲငင်ကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဍန္တိ− လှည့်လည်ကြကုန်၏။ 🗐

၅၃၉။ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ နာမ–မည်သည်၊ ယဿ–အကြင်ရဟန်း၏၊ အဓော နာဘိ–ချက်၏အောက်၌၊ ဥဗ္ဘဓာဏုမဏ္ဏလံ–ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်၏အထက်၌၊ ကဏ္ဍု ဝါ³–ယားနာသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပီဠကာ ဝါ–အိုင်းအနာ(သွေးစုနာ) သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အဿာဝေါ ဝါ–အရိယိုသောအနာသည်မူလည်းဖြစ် သော၊ ထုလ္လကစ္ဆု ဝါ–ဝဲကြီးနာသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အာဗာဓော–အနာ သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဿ–ထိုရဟန်းအား၊ ပဋိစ္ဆာဒနတ္တာယ–(အနာကို)ဖုံးလွှမ်း ခြင်းအကျိုးငှာ၊ အနညာတာ–ခွင့်ပြုအပ်သောသင်္ကန်းတည်း။

ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒံ နိုင္ဆိတံ အင္အမဲ။

၉။ ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒ

၅၄၂။ ဝဿိကသာဋိကာ–မိုးရေခံသင်္ကန်းသည်။ ဝါ–ကို၊ အနညာတာ ဟောတိ။

ဝဿိကသာဋိကသိက္မွာပဒဲ နိုင္စိတံ နဝမဲ။

၁၀။ နန္အသိက္မွာပဒ

[₱] ၅၄၇။ အာယသ္မွာ နန္ဒော–သည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ မာတုစ္ဆာပုတ္တော– မယ်တော်၏ ညီမသားသည် (မိထွေးတော်၏သားသည်း) အဘိရူပေါ – လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်၊ ဒဿနီယော–ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သည်၊ ပါသာဒီကော–စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၊ ဘဂဝတာ– အောက်၊ စတုရင်္ဂလောမကော–လက်လေးသစ်တို့ဖြင့် ယုတ်လျော့သည် (လက်လေးသစ် အရပ်နိမ့်သည်)၊ ဟောတိ။ သော–ထိုအရှင်နန္ဒသည်၊ သုဂတ စီဝရပ္ပမာဏံ–ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော်ပမာဏရှိသော၊ စီဝရံ၊ ဓာရေတိ– ဆောင်၏ (ဝတ်ရုံ၏)။ ဘဂဝါ –သည်၊ အာဂစ္ဆတိ –ကြွလာတော်မူ၏၊ ဣတိ –ဤသို့ ထင်၍၊ အာသနာ –နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တိ –ထကြကုန်၏။ 🗐

နန္အသိက္မွာပဒဲ နိုင္စိတံ ဒသမံ။ ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

တဿ-၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ကား၊ ရညော စ-မင်း၏ (နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်မှု)၊ ရတနံ-ရတနာ (ကောက်ယူမှု)၊ သန္တံ-ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို (မပန်ပြောဘဲ ဝင်မှု)၊ သူစိ(သူစိဃရ) - အပ်ဗူး၊ မဉ္စံ စ-မြင့်သောညောင်စောင်း၊ တူလိကံ-လဲရှိသောညောင်စောင်း၊ နိသီဒနံ စ-နိသီဒိုန်၊ ကဏ္ဍု စ-ယာနာ၊ သုဂတေန စ-ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော်ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းတော်နှင့်တကွ၊ ဝဿိကာ-မိုးရေခံသင်္ကန်း၊ ဣတိ-ဤကား ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ေစါ ၊ပေ၊ ဓာရေယျာမီတိ။ (ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။)

ခုဒ္ဒကံ–ငယ်သောသိက္မွာပုဒ်အပေါင်းသည်၊ သမတ္တံ–ပြီးပြီ။

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

今等米等非常等等

၆။ ပါဋိဒေသနီယဘဏ္ဍာ ၁။ ပဋ္ဌမပါဋိဒေသနီယသိက္မွာပဒ

၅၅ အညတရာ-သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ပိဏ္ဍာယ-၄၁၊ စရိတွာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ ပဋိက္ကမနကာလေံ-ပြန်လာရာအခါ၌၊ အညတရံ သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ပဿိတွာ-တွေ့မြင်၍၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ်)၊ အယျ-အရှင်၊ ဟန္ဒ-ရော့၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှ-ခံယူပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂိနိ-နှမ၊ သုဋ္ဌု-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ သဗ္ဗေဝါ (သဗ္ဗံဝေ)-အလုံးစုံ သော ဆွမ်းကိုပင်၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူပြီ၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ ကာလေ-ဆွမ်းစားချိန်သည်၊ ဥပကဋ္ဌေ-နီးကပ်လတ်သော်၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ ဧရိတုံ-ငှာ၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဆိန္နဘတ္တာ-ပြတ်သောဆွမ်းရှိသည်၊ အဟောသိ။

စတုတ္ထေ–လေးရက်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဒီဝသေ–၌၊ ရထိကာယ–ရထားလမ်-၌၊ ပဝေမေန္တီ –တုန်လှုပ်လျက်၊ ဂစ္ဆတိ–သွာ-နေ၏ ၊ ဂဟပတိ–အိမ့်ရှင်ဖြစ်သော၊ သေဋ္ဌိ–သည်၊ ရထေန–ဖြင့်၊ ပဋိပထံ–ရေးရှုဖြစ်သောခရီးကို(ခရီးရင်ဆိုင်)၊ အာဂစ္ဆန္ဘော-လာလတ်သော်၊ တံ ဘိက္ခုနိ'-ကို၊ အယျေ-အရှင်မ၊ အပေဟိ-ဖယ်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ ဝေါက္ကမန္တီ - ဖဲသွားလတ်သော်၊ တတ္တေဝ-ထိုအရပ်၌ပင် (ထိုနေရာ၌ပင်)၊ ပရိပတိ-လဲကျပြီ၊ ပေ၊ ဓမာပေသိ-သည်းခံစေပြီ (တောင်းပန်ပြီ)၊ ကိ'၊ အယျေ၊ ဓမာဟိ-သည်းခံပါ၊ မယာ-သည်၊ ပါတိကာ-လဲကျစေအပ်သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ သည်းခံစေပြီ၊ ဂဟပတိ၊ အဟံ-ငါ့ကို၊ တယာ-သည်၊ နှ ပါတိတာ-လဲကျစေအပ်သည် မဟုတ်၊ အပိ စ-စင်စစ်ကား၊ အဟမေဝ-ငါသည်သာ၊ ဒုဗ္ဗလာ-အားမရှိ၊ ဣတိ-ပြီ။

သေဋ္ဌိ ဂဟပတိ–သည်၊ တံ ဘိက္ခုနီ–ကို၊ ဃရံ–သို့၊ နေတွာ–ပင့်ဆောင်၍၊ ဘောဇေတွာ–ဆွမ်းစားစေ၍(ဆွမ်းကပ်၍)။ မာတုဂါမော–သည်၊ ကိစ္ဆလာဘော– ခဲ့ ယဉ်းသောလာဘ်ရှိ၏။ 🗏

၅၅၄။ အန္တရဃရံ နာမ¬မည်သည်၊ ရထိကာ³¬ရထား သွားလောက် ထုတ်ချင်းပေါက်သောလမ်း၊ (ဗျူဟဲ¬ထုတ်ချင်းမပေါက်သောလမ်း၊ သင်္ဃာဋကံ¬ လမ်းဆုံလမ်းနွ။) ဃရံ¬အိမ်လည်းကောင်းတည်း။^{ခြာ}

၅၅၆။ ဉာတိကာယ–ဆွေမျိုးတော်သော ဘိက္ခုနီ၌၊ ဒါပေတိ–ပေးစေ၏၊ န ဒေတိ–ကိုယ်တိုင် မပေး။ ဥပနိက္စိပိတ္တာ–အနီး၌ ချထား၍၊ ဒေတိ။ ဥပဿယ–ဘိက္ခုနီတို့၏ကျောင်း၊ တိတ္ထိယသေယျာ–တိတ္ထိတို့၏ကျောင်း၊ ပဋိက္ကမန–ရွာတွင်း ဆွမ်းစားဧရပ်။)

ပဋ္ဌမပါဋိဒေသနီယသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ဒုတိယပါဋိဒေသနိုယသိက္ခာပဒ

၅၅၇။ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ကုလေသု-အမျိုးအိမ်တို့၌၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ် ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဘုဥ္ဇန္တိ –ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြကုန်၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခူနံ-တို့၏အတွက်၊ ဣဓ-ဤ၌၊ သူပံ-ဟင်းကို၊ ဒေထ-ပေးကုန်လော၊ ဣဓ-ဤ၌၊ ဩဒနံ-ထမင်းကို၊ ဒေထ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေါသာသန္တ်ယော-စီမံကုန်လျက်၊ ဋ္ဌိတာ-တည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ၊ ယာဝဒတ္ထံ-အကြင် အကြင် အလိုအတိုင်း (အလိုရှိတိုင်း)၊ ဘုဥ္ဇန္တိ ။ အည ဘိက္ခူ၊ စိတ္တရုပံ-စိတ်အားလျော်စွာ၊ ဝါ-စိတ်တိုင်းကျ၊ န ဘုဥ္ဇန္တိ မ မဘုဉ်းပေးကြရကုန်။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဝေါသာသန္တိ ယော-စီမံနေသည်တို့ကို၊ န နိဝါရေသာန္တိ နာမ-မတားမြစ်ကြ

အညွှန်း။ ၁။ ရထိကာစသည်၊ ပါစိတ်ဘာဋီ၊ (၂၊ ၇၈။) ပါတိမောက်ဘာဋီ၊(၄၄၆)။

ပါဋိဒေသနီယကဏ္ဍ

👼 ၅၅၉။ ေါသာသန္တီး နာမ–မည်သည်၊ ယထာမိတ္တတာ–အား၊ပေ၊ ယထာ သမမာနာစရိယကတာ–အား။ (စာပိုဒ် ၃၈၆၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ဣမ–၌၊ သူပံ–ကို၊ ဒေထ၊ ဣမ ဩဒနံ၊ ဒေထ၊ ဣတိ–ဤသို့ စီမံ၏၊ သော–ဤ ဘိက္ခုနီသည်၊ ဝေါသာသန္တီ နာမ–မည်၏။

တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ပေ၊ဘုဥ္တန္တီတိ။(ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာအတိုင်းပေးပါ။) ဧကဿပိ–တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုေနာ–ရဟန်းသည်၊ အနပသာဒိ တော^յ–မတားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ခါဒိဿာမိ၊ ဘုဥ္မိဿာမီတိ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။

၅၆၀။ ဥပသမ္ပန္နာယ–၌၊ ဥပသမ္ပန္နသညီ–ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝေါသာသန္တိယာ²– စိမံနေစဉ်၊ န နိဝါရေတိ။ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယ–သည်၊ ဝေါသာသန္တိယာ– စဉ်၊ န နိဝါရေတိ။

၅၆၁။ အတ္တနော–၏၊ ဘတ္တံ–ကို၊ ဒါပေတိ'–ပေးစေအံ့၊ န ဒေတိ–ကိုယ်တိုင် မပေး။ အညေသံ–တို့၏ ၊ ဘတ္တံ–ကို၊ ဒေတိ–၏ ၊ န ဒါပေတိ–မပေးစေ။ ယံ– အကြင် ခဲဖွယ် ဘောစဉ်ကို၊ န ဒိန္နံ– မပေးအပ်၊ တံ– ကို၊ ဒါပေတိ၊

၁။ ပေါသာသန္တီ ။ ။ဘုရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "သောကထာ-ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဝေါသာသန္တီ နာမ-စီရင်သည် မည်၏"ဟု အနက်ပေးတော် မူ၍၊ ဝေါသာသန္တီအရ "ဣမ သူပံ ဒေထ၊ ဣမ ဩဒနံ ဒေထ"ဟူသောစကား (ကထာ)ကို အရကောက်တော်မူ၏။ (ဘုရားကြီး-၁၉၆။) ဤ၌ နောက်လာမည့် "သာ ဘိက္ခုနီတိ ယာ သာ ဝေါသာသန္တီ ဘိက္ခုနီ၊ ဥပသမ္ပန္နာယ ဥပသမ္ပန္နသညီ ဝေါသာသန္တိယာ န နီဝါရေတိ"တို့ကိုကြည့်၍ ဘိက္ခုနီရအောင် အနက်ပေးထားပါသည်။

၂။ အနုပဿဒိတော။ ။"ဧကဿ စေပိ ဘိက္ခုေနာ န အပညာဒိတော"ဟု တွေ့ရ၏၊ မာတိကာသိက္ခာပုဒ်၌ "ဧကဿ စေပိ ဘိက္ခုေနာ န ပဋိဘာသေယျ"ဟု ရှိ၏၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ "ဧကဿ စေပိ ဘိက္ခုေနာ"ပုဒ်ကို "န ပဋိဘာသေယျ"၌ တိုက်ရိုက်စပ်နိုင်၏၊ ဤ၌ "န ပဋိဘာသေယျ"ပုဒ် မပါ၊ သို့ဖြစ်၍ "ဧကဿ စေပိ ဘိက္ခုနော"ကို ဆဋိကတ္တားအဖြစ်ကြ၍ "အနပညာဒိတော"၌ စပ်ရန် အနက်ပေး လိုက်ပါသည်၊ ကင်္ခါ၌မူ "ဧကေနာပိ ဘိက္ခုနာ အနုပညာဒိတေ"ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုအလို (ကင်္ခါဘာဋီ၊ ၂၊ ၂၄၆။) ဤ၌လည်း "အနုပညာဒိတေ"ဟု မူကွဲတွေ့ရ၏၊ ထိုအလို "ဧကဿ စေပို-သော၊ ဘိက္ခုနော သည်၊ အနုပညာဒိတေ မတားမြန်ကုိ လုံးကို ထိုမူကွဲက ပို၍ ကောင်းပါသည်။

၃။ ေါသာသန္တိယာ။ ။ဤေဝါသာလန္တိယာသည် ဥပသမ္ပန္နာယနှင့် အရတူ၏။ ပါဠိတော်စာသွားအတိုင်း "ဥပသမ္ပန္နာယ ဥပသမ္ပန္နသညီ ဝေါသာသန္တိယာ"ဟု ရှိနေ သည်ကို သတိပြုပါ။

၄။ ဒါပေတိ။ ။"အတ္တနော–၏၊ ဘတ္တံ–ကို၊ ဒါပေသိ–စေ၏၊ န ဒေတိ– ကိုယ်တိုင် မပေး၊ တံ–ထိုဘတ်ကို၊ ဂဏုန္တဿ–ခံယူသောရဟန်း၏လည်းကောင်း" စသည်ဖြင့် အကျယ်ပေးရမည်၊ ဤ၌ လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။

၂၉၄ ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ တတိယပါဋိဒေသနိယ

သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သမကံ–အညီအမျှ။ သိက္ခမာနာ– သည်၊ ဝေါသာသတိ–စီမံအံ့။

ဒုတိယပါဋိဒေသနီယသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

တတိယပါဋိဒေသနီယသိက္မွာပဒ

၅၆၂။ အညတရံ-သော၊ ကုလံ-အမျိုးသည်၊ ဥဘတောပသန္နံ-နှစ်ယောက်လုံး အားဖြင့် ကြည်ညိုသည်၊ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါယ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဝဖုတိ-တိုးပွား၏၊ ဘောဂေန –စည်းစိမ်ဖြင့်၊ ဟာယတိ-ယုတ်လျော့၏၊ တသ္မိ ကုလေ-ထိုအမျိုးအိမ် ၌၊ ပုရေဘတ္တံ–၌၊ ယံ ခါဒနီယံ ဝါ (ယံ) ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ဥပ္ပစ္စတိ၊ တံသဗ္ဗံ– ထိုအလုံးစုံသော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို၊ ဝိဿဇ္ဓေတွာ–စွန့်လှူ၍၊ အပ္မေကဒါ– တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ အနသိတာ–အစာမစားရကုန်ဘဲ၊ အစ္ဆန္တိ -နေကြကုန်၏။ ။ ဣမေ–ဤသူတို့သည်၊ ဣမေသံ–ဤရဟန်းတို့အား၊ ဒတ္တာ–လှူရ၍၊ အပ္မေကဒါ အနသိတာ အစ္ဆန္တိ –နေကြရကုန်၏။

် ယံ ကုလံ–သည်၊ သဒ္ဓါယ–ဖြင့်၊ ဝၓုတိ၊ ဘောဂေန–ဖြင့်၊ ဟာယတိ၊ ဧဝရူပဿ–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ကုလဿ–အား၊ ဉ တ္တိဒုတိယေန–သော၊ ကမ္မေန–ဖြင့်၊ သေက္ခသမ္မုတိ –သေက္ခသမ္မုတိကို (သေက္ခဟုသမုတ်ခြင်းကို)၊ ဒါတုံ၊ အနုကနာမိ။

၅၆၄။ သာဝတ္ထိယံ–၌၊ ဥဿဝေါ –ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ။ ယံ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ အယျာ–တို့သည်၊ အမှာကံ–တို့၏ (လှူဖွယ်ပစ္စည်းကို)၊ န ပဋိဂ္ဂဏုန္တိ –မခံယူကြကုန်၊ တေန–ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ အမှာကံ–တို့အား၊ ဖီဝိတေန–အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့်၊ ကိ'နုခေါ နာမ–အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ။ နိမန္တိတေန–ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းသည်။

🗐 **၅၆၅။** အနိမန္တိတေန –မပင့်ဖိတ်အပ်သောရဟန်းသည်။ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ဆိုပါ။)

၅၆၇။ ယာနိ ေခါ ပန တာနိ သေက္ခသမ္မတာနိ ကုလာနီတိ(ဇတ္ထ) – ဟူသော ဤပါင္ခ်၌၊ သေက္ခသမ္မတံ – သေက္မဟု သမုတ်အပ်သော၊ ကုလံ နာမ – မည်သည်။ ။အနိမန္တိတော နာမ – မည်သည်၊ အဇ္ဇတနာယ ဝါ – ယနေ့၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု ပီတိ ပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း(ယနေ့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်း အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း)၊ သွာတနာယ ဝါ – ငှာသော် လည်းကောင်း၊ အနိမန္တိတော – မပင့်ဖိတ်အပ်၊ ဃရုပစာရံ – အိမ်၏ ဥပစာသို့၊ သြက္ကမန္တေ – သက်ရောက်လတ်သော်၊ နိမန္တေတိ – ၏၊ ဧသော – ဤရဟန်းသည်၊ အနိမန္တိတော နာမ – မည်၏၊ အနိမန္တိတော – မပင့်ဖိတ်အပ်ဘဲ၊ အဂိလာနော – ဂိလာနလည်း မဟုတ်ပါဘဲ၊ ခါဒိဿာမိ ဘုဥ္ပိဿာမီတိ ပဋိဂုဏ္ဂတိ။

၅၆၉။ နိမန္တိတဿ–ပင့်ဖိတ်အပ်သောရဟန်း၏လည်းကောင်း။ (စသည် ဆိုပါ။) အညေသံ–အခြားသူတို့၏၊ ဘိက္ခာ–ကို၊ တတ္ထ–ထိုသေက္ခသမ္မုတိ အမျိုး၌၊ ပညတ္တာ–အပ်သည်၊ ဟောတိ။ ဃရတော–မှ၊ နီဟရိတွာ–ထုတ် ဆောင်၍၊ ဒေန္တိ။

တတိယပါဋိဒေသနီယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ စတုတ္ထပါဋိဒေသနီယသိက္မွာပခ

ာ၇၀။ သာကိယဒါသကာ-သာကိဝင်မင်း၏ကျွန်တို့သည်၊ အဝရဒ္ဓါဒ-ဆန့်ကျင်ကြကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ သာကိယာနိယော-သာကိဝင်မင်းသမီးတို့သည်၊ အာရညကေသု-တော၌ဖြစ်ကုန်သော(တောရဖြစ်ကုန်သော)၊ သေနာသနေသု-ကျောင်းတို့၌၊ ဘတ္တံ့ ကာတုံ ဣစ္ဆန္တိ ။ ။တေ-ထိုသာကိဝင်မင်း၏ကျွန်တို့ သည်၊ မင္ဂေ-လမ်းခရီး၌၊ ပရိယုဋ္ဌိ သု-ထကြွကြကုန်ပြီ (သောင်းကျန်းကြကုန် ပြီ)။ သာကိယဒါသကာ-တို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ-(ပုန်းနေရာမှ)ထွက်လာ၍၊ သာကိယာနိယော-တို့ကို၊ အစ္ဆိန္ဒိသု စ-လုလည်း လုယူကြကုန်ပြီ၊ ဒူသေသုံ စ-ဖျက်လည်း ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ။ သာကိယာ နိက္ခမိတွာ-(မြို့မှ)ထွက်၍၊ သာဏ္ဍေ-ဥစ္စာနှင့်တကွဖြစ်သော၊ တေ စောရေ-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ဖမ်းယူ၍။ ဘဒ္ဒန္တာ-တို့သည်၊ အာရာမေ-၌၊ စောရေ-တို့ကို၊ ပဋိဝသန္တေ -နေသည်တို့ကို၊ နာရောစေသာန္တိ နာမ-မပြောကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။

၅၇၁။ ဂိလာနေန–သော၊ ဘိက္ခုနာ–သည်၊ အာရညကေသု၊ သေနာသနေသု– တို့၌၊ ပုဗ္ဗေ–အာရာမ်၏ ဥပစာသို့ မရောက်မီ ရှေး၌၊ အပဋိသံဝိဒိတံ– မသိစေအပ်သော၊ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါျပေ၊ ဘုဥ္စိတုံ အနုဇာနာမိ။

၅၇၃။ အာရညကံ နာမ ၊ပေ၊ အာကောဋိတာ ဒိဿန္တိ ။ (ပါရာဓိကဏ် ဘာသာဋီကာ၊ ၄၊ ၅၄၃။ စာပိုဒိ-၆၅၄၌ ရေးခဲ့ပြီ။) အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ နာမ-မည်သည်၊ ပဉ္စန္နံ-သီတင်းသုံးဖော် ငါးယောက်တို့သည်၊ ဝါ-သီတင်းသုံးဖော် ငါးယောက်တို့သည်၊ ဝါ-သီတင်းသုံးဖော် ငါးယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်သည်၊ ပဋိသံဝိဒိတံ-တင်ကြို၍ သိစေ အပ်သောခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တည်း၊ ဇတံ-ဤခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည်၊ 🚉 ဋိသံဝိဒိတံ နာမ-မည်၏။ (သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတွင် တစ်ဦးဦးကို စေလွှတ်၍ ယနေ့ ဆွမ်းကပ်ပါမည်, နက်ဖြန်ဆွမ်းကပ်ပါမည် စသည်ဖြင့် ကြိုတင်အသိပေးထား အပ်သောခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည် ပဋိသံဝိဒိတ ဖြစ်သော်လည်း ပဋိသံဝိဒိတ မမည်၊ အပ္ပဋိသံဝိဒိတသာ မည်၏ ဟု ဆိုလိုသည်။)

အညွှန်း။ ၁။ အဝရုဒ္ဓါ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၈၂။) ရှေးနိဿယ၌ "ခရီးလမ်းကို ပိတ်ဆို့ကုန်သည်"ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီးနိဿယ၊၁၉၈။)

အာရာမံ–အာရာမ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာရာမူပစာရံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ–ချန်ထား၍၊ ပဋိသံဝိဒိတံ–အပ်၏၊ ဧတံ–သည်၊ အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ နာမ–မည်၏။

ပဋိသိ၀ိဒိတံ နာမ-မည်သည်၊ ယောကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက် သော၊ ဣတ္ထီ ဝါ ပုရိသော ဝါ ၊ပေ၊ အာရောစေတိ၊ (ကိ်)၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-ဤအမည်ရှိသူ၏အတွက်၊ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ အာဟရိဿန္တိ – ဆောင်ကြပါလိမ့်မည်၊ ဝါ-ပို့ကြပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်အံ့၊ သာသင်္က-ယုံမှားဖွယ်ရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ သာသင်္ကန္တိ –ယုံမှားဖွယ် ရှိ၏ဟူ၍၊ အာစိက္စိတစ္ခံ-ပြောပြရာ၏၊ သပ္ပဋိဘယံ-ဘေးရန်ရှိသည်၊ပေ၊ဘန္တေ၊ ဟောတု-ရှိပါစေ၊ အာဟရီယိဿတိ-ဆောင်ယူအပ်ပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏတိ-လျှောက်အံ့၊ စောရာ-တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောပြထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ်) မနညာာ-တို့သည်၊ ဣဓ-ဤအရပ်၌၊ ဥပစရန္တိ –လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ အပသက္ကထ-တော်ရာသို့ ဖဲသွားကြဦး၊ ဣတိ-သို့ ပြောပြထိုက်ကုန်၏၊ ယာဂုယာ-ဖြင့်၊ ပဋိသံဝိဒိတေ-ကြုတင်၍သိစေအပ်သော်၊ ဝါ-ကြုတင်၍ သိစေအပ်သည်၌၊ တဿာ-ထိုယာဂု၏၊ ပရိဝါရော-အခြံအရံကို (အခြံအရံ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်ကို)၊ အဟရိယျတိ-ဆောင်ယူအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ စတံ-ဤအခြံအရံ ခဲဖွယ် ဘောစဉ်သည်၊ ပဋိသံဝိဒိတံ နာမ-ကြိုတင်၍ သိစေအပ် သည် မည်၏။ 戻

၅၇၅။ ပဋိသံဝိဒိတေ-ကြိုတင်၍ သိစေအပ်သော ခဲဖွယ် ဘောစဉ်၌လည်း ကောင်း၊ ဂိလာနဿ-၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။ ပဋိသံဝိဒိတေ ဝါ-၌ သော်လည်းကောင်း၊ ဂိလာနဿ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ သေသကံ-အကြွင်းအကျန်ဖြစ်သော ခဲဖွယ် ဘောစဉ်ကို၊ ဘုဥ္စတိ၊ တတ္ထ-ထိုအာရာမ် အတွင်း၌၊ ဇာတကံ-ပေါက်နေသော၊ မူလံ ဝါ-အမြစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တစ-အခွံအခေါက်၊ ပတ္တ-အရွက်၊ ပုပ္ပ-အပွင့်၊ ဖလ-အသီး။) ဘုဥ္စတိ။

စတုတ္တပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ ၊ပေ၊ ဓာရယာမီတိ။ (ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ဆိုပါ။)

ပါဋီအေသနီယကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

~*********

ဂျ၊ သေခိယကဏ္ဍ

၁။ ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂ

ာ၇၆။ ပုရတောပိ−ရေ့၌လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတောပိ−နောက်၌လည်းကောင်း၊ သြလမွေ့န္တာ−တွဲလျားကျစေကုန်လျက် (တွဲလွဲချကုန်လျက်)၊ နိဝါသေန္တိ – ဝတ်ကြကုန်၏ ။ နာဘိမဏ္ဍလံ−ချက်အဝန်းအဝိုင်းကို၊ ဇာဏုမဏ္ဍလံ−ပုဆစ် ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေ န−ဖုံးအုပ်လျက်၊ ပရိမဏ္ဍလံ−ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ၊ နိဝါသေတဗ္ဗံ−သင်းပိုင်ကို ဝတ်ရာ၏၊ ယော−အကြင်ရဟန်းသည်၊ အနာဒရိယံ−လေးစားခြင်းမရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ−စွဲ၍၊ပေ၊နိဝါသေတိ−အံ့။ ୭ ၅၇၇။ ပါရပေန္တိ –ကိုယ်ဝတ်ကို ရုံကြကုန်၏ (ရမ်းကြကုန်၏)၊ ဥဘော−

ছ **၅၇၇။** ပါရပေနွှိ –ကိုယ်ဝတ်ကို ရုံကြကုန်၏ (ရမ်းကြကုန်၏)၊ ဥဘော– နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ကဏ္ဏေ–သင်္ကန်းအနားတို့ကို၊ သမံ–အညီအမျှ၊ ကတွာ– ၍၊ ပရိမဏ္ဍလံ–စွာ၊ ပါရုပိတဗ္ဗံ³–ရုံရာ၏(ရမ်းရာ၏)။

၅၇၈။ ကာယံ–ကိုယ်ကို(အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို)၊ ဝိဝရိတွာ–ဖွင့်၍(ဖော်၍)။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နေန–လည်ပင်း လက်ကောက်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာဖုံးအုပ်လျက်။

၅၇၉။ ဝါသူပဂတဿ–နေဖို့ရန် ကပ်ရောက်အပ်ပြီးသော ရဟန်း၏။ (အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ၃၇၃–၌ ပြထားပြီ)။

🗐 ၅၈၀။ ဟတ္ထမ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒမ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ကီဠာပေန္တာ– ကစားစေကုန်လျက်(ဆော့ကုန်လျက်)၊ အန္တရဃရေ ဂစ္ဆန္တိ၊ သုသံဝုတေန– ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သော လက်ခြေရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရဃရေ ဂန္ထဗ္ဗံ။

၅၈၂။ တဟံ တဟံ–ထိုထိုအရပ်ကို၊ ဩလောကေန္တာ–ကြည့်ကုန်လျက်။ ဩက္ခိတ္တစက္ခုနာ–အောက်၌ချအပ်သော မျက်လွှာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ယုဂမတ္တံ– ထမ်းပိုးတစ်ပြန်မျှ အရပ်ကို (လေးတောင်ခန့်မျှ အရပ်ကို)၊ ပေက္ခန္တေန– ကြည့်လျက်၊ ဂန္တဗ္ဗံ–ရာ၏။ 🚌

၅၈၄။ ဩက္ခိတ္တကာယ^၂–မွှောက်ပင့်အပ်သော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝါ –သင်္ကန်းကို မြှောက်ပင့်ခြင်းဖြင့်။ ဧကတော ဝါ –တစ်ဖက်၌လည်းကောင်း၊ ဥဘတော ဝါ –နှစ်ဖက်၌လည်းကောင်း၊ ဥက္ခိပိတွာ–မြှောက်ပင့်၍။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။ 🍙

အညွှန်း။ ၁။ ပါရပိတဗွဲ။ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ကိုယ်ဝတ်ကို"ရုံ"ဟု အနက်ပေး တော်မူ၏။ (ပါတိမောက်၊ ၃၇၁။) ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ "ခြုံ(ရမ်း)"ဟု အနက်ပေးတော်မူ၏။ (ပါစိတ်ဘာဋီ၊ ၂၊ ၉၁။) ၂။ ဩက္ခိတ္တကာယ၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ၊(၃၇၅။) ပါစိတ်ဘာဋီ၊ (၂၊၉၃။)

၂။ ဥဇ္ဇ္ဇဥ္လိကဝဂ္ဂ

၅၈၆။ မဟာဟသိတံ–ကျယ်စွာသောရယ်ခြင်းကို၊ ဟသန္တာ–ရယ်ကုန် လျက်။ ဥဇ္ဇ္လို့ကာယ–ကျယ်စွာရယ်ခြင်းဖြင့်။ ဟသနီယသို့ –ပြုံးရယ်ထိုက်သော၊ ဝတ္ထုသို့ –အကြောင်းဝတ္ထု၌၊ မိဟိတမတ္တံ–ပြုံးရုံမျှကို၊ ကရောတိ။

運 **၅၈၈။** ဥစ္စာသဒ္ခံ–မြင့်သောအသံကို၊ မဟာသဒ္ခံ–ကျယ်သောအသံကို။ အပ္ပသဒ္ဒေန–တိုးသော့အသံရှိသည် ဖြစ်၍။

၅၉၀။ ကာယ႘စာလကံ³–ကိုယ်ကို လှုပ်စေ၍ လှုပ်စေ၍။ ကာယံ–ကို၊ သြလမ္ဆေန္တာ–တွဲရရွဲဆွဲကုန်လျက် (ကိုးယို့ကားယား ပြုကုန်လျက်)၊ အန္တရဃရေ ဂစ္ဆန္တိ။ ကာယံ–ကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ–မြဲစွာယူ၍ (မလှုပ်မရှား, ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် ထား၍)။

□

ဥစ္နက္လိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃။ ဓမ္ဘကတဝဂ္ဂ

၅၉၆။ ခမ္ဘကတာ^J–ပြုအပ်သော အခါးထောက်ခြင်းရှိကုန်သည် (ဖြစ်၍)။ ခမ္ဘကတေန–ပြုအပ်သောခါးထောက်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍၊ပေ၊ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဧကတော ဝါ–တစ်ဖက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥဘတော ဝါ–နှစ်ဖက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ခမ္ဘံ–ခါးနှင့် လက်ကို ဆက်စပ်မှုကို၊ ဝါ–ခါးထောက်မှုကို၊ ကတွာ–၍။

၅၉၈။ သသီသံ^၃–ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ပါရုပိတွာ–ခြုံ၍၊ သြဂုဏ္ဌိတေန –ခြုံအပ်သော ဦးခေါင်းရှိသည် ဖြစ်၍။

၆၀၀။ ဥက္ကုဋိကာယ–အထက်၌ ခြေတစ်စွန်းရှိသော သွားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ – ဖဝါးစွန်းနင်းလျက်။

ပြား ပလ္လတ္ထိကာယ–လက်,အဝတ်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။ ဟတ္ထပလ္လတ္ထိကာယ ဝါ–လက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ဒုဿပလ္လတ္ထိကာယ ဝါ–အဝတ်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် သော်လည်•ကောင်း၊ အန္တရဃရေ နိသီဒတိ။

အညွှန်း။ ၁။ ကာယပ္ပစာလက်၊ ကင်္ခါဘာဋီ၊ (၂၊ ၂၆၆။)

၂။ ခမ္ဘကတာ။ ။ခမ္ဘသဒ္ဒါသည် "ပဋိဗဒ္ဓ-ဆက်စပ်ခြင်း"အနက်ဟောဟု ပါစိတ်ယောဇနာ ဆို၏၊ [ပါစိတျာဒ(၁၃၄)] "ဆက်စပ်"ဟူသည် "ခါးနှင့်ဆက်စပ်ခြင်း" ဟု ယူပါး ဤအလို "ခါး၌ပြုအပ်သော ဆက်စပ်ခြင်းရှိသည်"ဟု အနက်ပေး။ ဓာတွတ္ထ သင်္ဂဟ၌မူ "ခါး"ဟု အနက်ယူ၏၊ ဤ၌ ဌာနုပစာရအားဖြင့် ခါးထောက်ခြင်းတိုင် အောင် ယူ၍ "ကတ–ပြုအပ်သော၊ ခမ္ဘ–ခါးထောက်ခြင်း ရှိသည်"ဟု အနက်ပေးပါ။ ၃။ သသိသံ၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၂၆၇)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၉၅)။

190

ም **၆၀၂။** အသက္ကစ္စံ့–မလေးမစား သတိမထားမှ၍၊ ဆင္ဒေ့တုကာမာ ဝိယ– စွန့်ပစ်လိုသူတို့ကဲ့သို့၊ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဏုန္တိ့။ သက္ကစ္စံ–လေးစားသောအား သတိထား၍။

၆၀၃။ အာကိရန္တေပိ–လောင်းနေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အတိဣန္တေပိ– လွန်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း (လောင်းပြီးသည်တို့ကိုလည်းကောင်း)၊ န ဇာနန္တိ။ ပတ္တသည်နာ–သပိတ်၌ သညာရှိသည် ဖြစ်၍။

ပြင္း ပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏုန္တာ-ခံယူကုန်လတ်သော်၊ သူပညဝ-ပဲဟင်းကိုသာ၊ ဗဟုံ ပဋိဂ္ဂဏုန္တိ ။ သူပေါ နာမ-မည်သည်၊ သူပါ-တို့သည်၊ ခွေ-တို့တည်း၊ ဟတ္ထဟာရိယော-လက်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် ဆောင်ယူနိုင်သော၊ ဝါ-လက်ကော်ရဖြစ်သော၊ မုဂ္ဂသူပေါ-ပဲနောက်ဟင်းလည်းကောင်း၊ မာသ သူပေါ-ပဲကြီး(မတ်ပဲ)လည်းကောင်းတည်း။ သမသူပကော-ဆွမ်း၏ လေးဖို့ တစ်ဖို့မျှ လက်ကော်ရပဲဟင်းရှိသော၊ ပိဏ္ဍပါတော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။

ရသရသေ³–အရသာရှိသော ဟင်းတို့၏အရည်၌လည်းကောင်း၊ ဝါ –အလွန် ကောင်းသောအရသာ၌လည်းကောင်း၊ ဉာတကာနံ –ဆွေမျိုးတို့၏လည်းကောင်း၊ ပဝါရိတာနံ – ဖိတ်မံထားသူတို့၏ လည်းကောင်း၊ အညဿ –၏ ၊ အတ္တာယ – အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ အတ္တနော – မိမိ၏ ၊ ဓနေန – အပ်သောဥစ္စာဖြင့်လည်း ကောင်း၊ (ဗဟုံ ဂဏုန္တဿ) အနာပတ္တိ။

🗐 **၆၀၅။** ထူပီကတံ–ထူပကဲ့သို့ ပြုအပ်သော၊ ဝါ–မိုမောက်အောင် ပြုအပ် သော။ သမတိတ္ထိကော–သပိတ် အတွင်းအနားရစ်နှင့် ညီမျှသော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ရှိသော။ 實

ဓမ္ဘကတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

င္။ သက္တစ္မဝဂ္ဂ

၆၀၈။ တဟံ တဟံ–၌၊ ဩမသိတွာ–နှိုက်၍။ သပဒါနံ~အစဉ်အတိုင်း။ ဥတ္တရိဘင်္ဂေ^၂–လက်သုတ်ဟင်းလျာ၌။

အညွှန်း။ ၁။ ရသရသေ စသည်၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၂၆၈။) ,ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၉၆။)
၂။ ဥတ္တရိဘင်္ကေ။ ။သပဒါနံပုဒ်၏ သဒ္ဒတ္ထကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ
(၃၈၁)၌ ပြထားပြီ။ ဥတ္တရိ-အပေါ် အညွန့်အဖျား၌+ဘင်္ဂ-ချိုး၍ ယူအပ်သောဟင်းရွက်နှ။
ထိုဟင်းရွက်နှများ သုတ်ထားသော ဟင်းအဖြစ်စီမံထားအပ်သော လက်သုတ်ကို
"ဥတ္တရိဘင်္ဂ"ဟု ခေါ် သည်။ (ကင်္ခါဘာဋီ၊၂၊ ၂၇၁။)

🗐 **၆၁၀။** ထူပကတော–ဆွမ်းဦး ဆွမ်းထိပ်မှ၊ ဩမဒ္ဒိတွာ–နှိပ်၍၊ ဝါ–နှိုက်၍၊ ပရိတ္တကေ–အနည်းငယ်ကုန်သော၊ သေသေ–ကြွင်းသော ဆွမ်းတို့ကို၊ ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ သံကဖိုတွာ–စုရုံး၍၊ ဩမဒ္ဒိတွာ–၍၊ ဘုဉ္ဇတိ။

ြောဘူး သူပမ္ပိ−ပဲဟင်းစသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျဥ္နနမ္ပိ−ဟင်းလျာကိုလည်း ကောင်း၊ ဘိယျောကမျတံ−အများကိုအလိုရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ−စွဲ၍၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တိ−ဖုံးထားကြကုန်၏။ သာမိကာ−ဆွမ်းရှင်တို့သည်၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ− ဖုံး၍၊ ဒေန္တိ ။

ြေး ြေး ျာရွာနသညီ−ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌ သညာရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပရေသံ− သူတစ်ပါးတို့၏၊ ပတ္တံ−သပိတ်ကို၊ ဩလောကေန္တိ −ကြည့်ကြကုန်၏။ ဒဿာမိ−လျူမည်၊ ဣတိ ဝါ−ဤသို့ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဒါပေဿာမိ− လှူစေမည် (အလျူခံမည်, တောင်းမည်)၊ ဣတိ ဝါ−၍လည်းကောင်း၊ ဩလောကေတိ−အံ့၊ အနာပတ္တိ။

ပြာ၅။ မဟန္တံ –ကြီးစွာသော၊ ကဗဠံ–ဆွမ်းလုတ်ကို၊ ကရောန္တိ ။ အတိ မဟန္တော–ဒေါင်းဥအလား အလွန်ကြီးမားသော၊ ကဗဠော။ ခဇ္ဇကေ–ခဲဖွယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဖလာဖလေ–သစ်သီးငယ်, သစ်သီးကြီး၌လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရိ ဘင်္ဂေ–၌လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

^{ទ္ခာ} **၆၁၆။** ဒီဃံ–ရှည်စွာသော၊ အာလောပံ–ဆွမ်းလုတ်ကို။ ပရိမဏ္ဍလော– ထက်ဝန်းကျင်ဝန်းဝိုင်းသော။

သက္ကစ္စဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅။ ကဗဋဝဂ္ဂ

၆၁၇။ ကဗဠေ–ဆွမ်းလုတ်ကို၊ အနာဟဋေ–ခံတွင်းဝသို့ မဆောင်ယူအပ် သေးမီ၊ မုခဒ္ဒါရံ–ခံတွင်းဝကို၊ ဝိဝရန္တိ –ဖွင့်ကြကုန်၏။

၆၁၈။ ဘုဥ္မမာနာ–ဆွမ်းစားကုန်စဉ်၊ သဗ္ဗံ ဟတ္တံ–အလုံးစုံသောလက်ချောင်း ကို၊ မုခေ–ခံတွင်း၌၊ ပက္ခိပန္တိ –ထည့်ကြကုန်၏။

👼 **၆၁၉။** သကဗဠေန –ဆွမ်းလုတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ မုခေန -ဖြင့်၊ ဗျာဟရန္တိ– စကားပြောကြကုန်၏။

၆၂၀။ ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ°–ဆွမ်းလုတ်ကို မြှောက်၍ မြှောက်၍၊ ဘုဥ္ဇန္တိ ။ **၆၂၁။** ကဗဋ္ဌာဝစ္ဆေဒကံ–ဆွမ်းလုတ်ကို ကိုက်ဖြတ်၍ ကိုက်ဖြတ်၍။ " =

၆၂၂။ အဝဂဏ္ဍကာရကံ–မျောက်ကဲ့သို့ ပါးစောင်ကို မိုမောက်အောင်ပြု၍။

၆၂၃။ ဟတ္ထနိဒ္ဓုနက် – လက်ကို ခါ၍ ခါ၍။ ကစဝရံ – အမှိုက်ကို၊ ဆရ္ခေန္တေ႒–စွန့်ပစ်စဉ်၊ ဟတ္ထံ–ကို၊ နိဒ္ဓုနာတိ–ခါအံ့။

၆၂၄။ သိတ္တာဝကာရကံ–ဆွမ်းလုံးများကို ဖြန့်ကြဲ၍ ဖြန့်ကြဲ၍။ ကစဝရံ၊ ဆရ္ခေန္ဟော၊ သိတ္ထံ–ဆွမ်းလုံးကို၊ ဆဍ္ဒယတိ–စွန့်ပစ်အံ့။

🗐 **၆၂၅။ ဧိ**၄ာနိစ္ဆာရကံ–လျှာကို ထုတ်၍ ထုတ်၍။

၆၂၆။ စပုစပုကာရကံ–စပုစပု အသံပြု၍၊ ဝါ–စပ်စပ်ပျပ်ပျတ်မြည်အောင်။

ကဗင္မဝဂ္ဂေါ ပဥ္မမော။

၆။ သုရသုရဝ႙

ောင္ခြာရ။ အညတရေန ဗြဟ္မာဏေန−သည်၊ သံဃဿ−၏ အတွက်၊ ပယောပါနံ−နို့ရည်သောက်ဖွယ်ကို၊ ပဋိယတ္တံ−စီစဉ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သုရုသုရုကာရကံ−သုရုသုရု အသံပြု၍၊ ဝါ−ရုရူးရှရူးမြည်အောင်၊ခီရံ−နို့ရည်ကို၊ ပိဝန္တိ −သောက်ကြကုန်၏၊ အညတရော−သော၊ နဋပုဗ္ဗကော−ဇာတ်သမားဖြစ်ဖူးသော(ကချေသည်ဖြစ်ဖူးသော)၊ ဘိက္ခု၊ ဧဝမာဟ၊ (ကိ်)၊ သဗ္ဗော−သော၊ အယံ သံဃော−ကို၊ သီတိကတော မညေ−အေးအောင်ပြုအပ် သည်ဟု ထင်၏။ သံဃံ−ကို၊ သည်ဟု ထင်၏။ သံဃံ−ကို၊ အာရဗ္ဗာ−အကြောင်းပြု၍၊ ဒဝံ−ပြက်ရယ် ပြောင်လှောင်မှုကို၊ ကရိဿတိ နာမ။

န ဘိက္မွစေ ဗုဒ္မွဴ ဝါ ခမ္မွဴ ဝါ သံဃံ ဝါ အာရဗ္ဘ္က ဒစေါ ကာတဗ္ဗော။

၆၂၈။ ဟတ္ထနိလ္လေဟကံ~လက်ကို လျက်၍ လျက်၍။

၆၂၉။ ပတ္တနိလ္လေဟကံ–သပိတ်ကို ခြစ်၍ ခြစ်၍။ ပရိတ္တကေ သေသေ ဧကတော သံကမိုတွာ၊ နိလ္လေဟိတွာ–ခြစ်၍၊ ဘုဥ္စတိ။

🗐 **၆၃၀။** ဩဋ္ဌနိလ္လေဟက်–နှတ်ခမ်းကို လျက်၍ လျက်၍။

၆၃၁။ ဘဂ္ဂေသု–ဘဂ္ဂတိုင်း၌၊ သုသုမာရဂိရေ–သုသုမာရဂိရမြို့၌၊ မိဂဒါယေ–သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သော၊ ဘေသကဋ္ဌာဝနေ–ပဲစဉ်းခုံတော၌၊ ဝိဟရတိ။ ကောကနဒေ–ကောကနဒမည်သော၊ ပါသာဒေ–၌၊ သာမိသေန–ဆွမ်းစသောအာမိသနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဟတ္ထေန–လက်ဖြင့်၊ ပါနီယထာလကံ–သောက်ရေခွက်ကို၊ ပဋိဌက္ခန္တိ –ကိုင်ကြကုန်၏။ ။ဓောဝိဿာမိ–ဆေးမည်၊ தေက္တိ ဝါ–ဤသို့ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဓောဝါပေဿာမိ–ဆေးစေမည်၊ ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ ပဋိဌဏာတိ–အံ့။

၆၃၂။ သသိတ္ထကံ–ဆွမ်းလုံးနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပတ္တဓောဝနံ–သပိတ် ဆေးရေကို၊ အန္တရဃရေ–ရွာတွင်း၌၊ ဆင္ခေုန္တိ –စွန့်ကြကုန်၏။ ဥဒ္ဓရိတွာ ဝါ–ဆွမ်းလုံးတို့ကို ထုတ်ဆယ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဘိန္ဒိတွာ–ဆွမ်းလုံးတို့ကို ချေဖျက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟေ ဝါ–လက်ဆေးခံ(ထွေးခံ)၌သော် လည်းကောင်း၊ နီဟရိတွာ ဝါ–ရွာပြင်ဘက်သို့ ထုတ်ဆောင်၍သော်လည်း ကောင်း၊ ဆင္ခေုတိ။

[🗐] **၆၃၃။** ဆတ္တပါဏ္ဏိဿ–လက်၌ ထီးရှိသူအား။

၆၃၄။ ဆတ္တံ နာမ–မည်သည်၊ ဆတ္တာနိ–တို့သည်၊ တီဏိ။ မဏ္ဍလဗဒ္မွံ– ထီးအချက်တို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော၊ သလာကဗဒ္မွံ–ဝါးခြမ်းစိတ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော၊ သေတစ္ဆတ္တံ ^ခ –ထီးဖြူလည်းကောင်း၊ (ကိလဥ္မွစ္ဆတ္တံ–ဖျာထီး၊ ပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ– သစ်ရွက်ထီး။)

ြောင့္မြာ။ ဒဏ္ဍော နာမ–မည်သည်၊ မစ္ဈိမဿ–ပမာဏအားဖြင့် အလယ်အလတ် ဖြစ်သော၊ ပုရိသဿ–၏၊ စတုဟတ္တော–လေးတောင်ပမာဏရှိသော၊ ဒဏ္ဍော– တုတ်တည်း၊ တတော–ထိုတုတ်ထက်၊ ဥက္ကဋ္ဌော–ကြီးသောတုတ်သည်၊ အဒဏ္ဍာ–ဒဏ္ဍမဟုတ်၊ (ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အလိုရှိအပ်သောတုတ် မဟုတ်၊) (တတော–ထိုတုတ်အောက်)၊ သြမကော–ငယ်သောတုတ်သည်၊ အဒဏ္ဍာ။

၆၃၆။ သတ္တံ နာမ–မည်သည်၊ ဧကတော ဓာရံ–တစ်ဖက်၌ အသွားရှိသော၊ ဥဘတော ဓာရံ–နှစ်ဖက်၌ အသွားရှိသော၊ ပဟရဏံ–ပုတ်ခတ်ကြောင်း လက်နက်တည်း။ (ဓား,သံလျက်,လှံ စသောလက်နက်တွင် ပါဝင်သမျှကို ယူ။)

၆၃၇။ အာဝုခံ နာမ – မည်သည်၊ စာပေါ ^၂ – စာပ မည်သောလေး၊ ကောဒဏ္ဍာ–ကောဒဏ္ဍာ မည်သောလေး။ ም

သုရသုရဝင္ကေါ ဆဋ္ဌော။

၇။ ပါဒုက၀ဂ္ဂ

၆၃၈။ ပါဒုကာရဋ္ဌဿ–ခြေနင်းစီးသူအား၊ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ ယော အနဒရိယံ ပဋိစ္စ၊ အက္ကန္တဿ ဝါ–နင်းထားသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဋိမုက္ကဿ ဝါ–

အညွှန်း။ ၁။ သေတစ္ဆက္ကံ စသည်၊ ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊ ၂၇၆။), ပါစိတ်ဘာဋီ၊(၂၊၁၀၄။)
၂။ စာပေါစသည်။ မဤလေးနှစ်မျိုး၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ
(၂၊ ၂၇၇) ၌ ပြထားပြီ၊ ဘုရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "စာပေါ– မြားညှို့ရှိသော လေး၊ ကောဒဏ္ဌာ–မြားညှို့ မရှိသော လေး"ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီးနိဿယ ၂၁၀။)

၂၆၅

စွပ်<mark>ထားသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဩမုက္ကဿ ဝါ^ခံ</mark>–ဖနောင့်ဖုံးကို စွပ်ထားသည် မူလ<mark>ည်းဖြစ်သော၊ အဂိလာနဿ–အား၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္</mark>ဿ။

၆၃၉။ ဥပါဟနာရဋ္ဌဿ–ဖိနပ်စီးသူအား။

⁾ **၆၄၀။** ယာနဂတဿ – ယာဉ်၌ တက်ရောက်နေသူအား။ ယာနံ နာမ – မည်သည်၊ ဝယုံ – လှည်းပေါင်းချုပ်လည်းကောင်း၊ (ရထော – ရထား၊ သကဋံ – လှည်း၊ သန္ဒမာနိကာ – သန်လျဉ်း၊ သိဝိကာ – ထမ်းစင်၊ ပါဋင်္က – ပုဆိုးသံလျဉ်း။)

၆၄၁။ သယနဂတဿ–အိပ်ရာ၌ ရောက်နေသူအား။

ြောျပလ္လတ္ထိကာယ−လက်, အ၀တ်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်၊ இသိန္နဿ−ထိုင်နေသူအား။ ဟတ္ထပလ္လတ္ထိကာယ ဝါ−လက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုဿပလ္လတ္ထိကာယ ဝါ−အ၀တ်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နဿ−သော၊ အဂိလာနဿ−အား။

၆၄၃။ ေဠိတသီသော နာမ–မည်သည် (ရစ်ပတ်အပ်သော ဦးခေါင်းရှိသူ မည်သည်)၊ ကေသန္တံ–ဆံ၏အဆုံးအပိုင်းအခြားကို၊ န ဒဿာပေတွာ–မမြင်စေ မူ၍၊ **ေ**ဠိတော^յ–ရစ်ပတ်ထားသည်၊ ဟောတိ။ ကေသန္တံ–ကို၊ ဝိဝရာပေတွာ– ဖွင့်စေ၍။

၆၄၄။ သသီသံ−ဦးခေါင်းနှင့် တကွဖြစ်သောကိုယ်ကို၊ ပါရတော−ခြုံထားသူ ကို၊ ဩဂုဏ္ဌိတသီသော နာမ−ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ။**၆၄၅။** ဆမာယံ−မြေ၌။ 買

၆၄၇။ အညတရဿ –သော၊ ဆပကဿ – ခွန်းစဏ္ဍား၏၊ ပဇာပတိ – ဇနီး သည်၊ ဂဗ္ဘိနီ – ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ အဟောသိ။ အယျပုတ္တ – အရှင့်သား၊ ဂဗ္ဘိနီ – ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ အမှိ။ အမ္ပံ – သရက်သီးကို၊ ခါဒိတုံ – ခဲစားခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ။ အမ္ပံ – သည်၊ နတ္ထိ၊ အမ္မဿ – ၏၊ အကာလော – အခါမဟုတ်။ သစေ န လဘိဿာမိ – အံ့၊ မရိဿာမိ – သေရပါလိမ့်မည်။

ရညော–၏၊ အမွှော–သရက်ပင်သည်၊ ခုဝဖလော–မြဲသောအသီး ရှိသည် (အမြဲ အသီး သီးနေသည်)၊ ဟောတိ။ တံ အမ္ဗဲ–ထိုသရက်ပင်သို့၊ အဘိရုဟိတွာ– တက်၍၊ နိလီနော–ပုန်းလျက်၊ အစ္ဆိ–နေပြီ။ ။ရာဇာ–သည်၊ ပုရောဟိတေန– ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ၊ပေ၊ မန္တံ –မန္တဘန်ကို(ဝေဒ

အညွှန်း။ ၁။ ဩမုက္ကဿ။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၀၆။) ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၂၇၈။) ရှေးနိဿယ၌ "ဩမုက္ကဿ ဝါ–ချွတ်သည်လည်းဖြစ်သော" ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီးနိဿယ ၂၁၁။)

၂။ **ဆင္ဒိတော**။ ။ဝေဠိတသီသ၌ ဝေဠိတ အရ ရစ်ပတ်အပ်သောဦးခေါင်း ရသော်လည်း ဤဝေဠိတောကား ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရသည်ကို သတိပြုပါ။

ကျမ်းစားကို)၊ ပရိယာပုဏာတိ–သင်ယူ၏။ ယတြ ိ –အကြင် မင်းသည်၊ ဉစ္စေ –မြင့်သော၊ အာသနေ –၌၊ နိသိဒိတွာ မန္တံ့ ပရိယာပုဏိဿတိ နာမ – သင်ယူနေ၏၊ အယံ ရာဇာ –ဤမင်းသည်၊ ယာဝ – အလွန်အကဲသာလျှင်၊ အဓမ္မိကော – တရားမရှိလေစွ၊ ယတြ – အကြင် ပုဏ္ဏားသည်၊ နီစေ – နိမ့်သော၊ အာသနေ နိသိဒိတွာ ဥစ္စေ အာသနေ –၌၊ နိသိန္နဿ –ထိုင်နေသူအား၊ မန္တံ – ကို၊ ဝါစေဿတိ နာမ –ဆိုစေ၏ (ပို့ချနေ၏)၊ အယဉ္စ ဗြာဟ္မဏော – သည် လည်း၊ အဓမ္မိကော – စု၊ ယောဟံ – အကြင်ငါသည်၊ ဣတ္ထိယာ – ၏၊ ကာရဏာ – ကြောင့်၊ ရညော – ၏၊ အမ္မံ – ကို၊ အဝဟရာမိ – ခိုးဆောင်၏၊ အဟဉ္စ – သည် လည်း၊ အဓမ္မိကော – စည်၊ အမ္မံ – ကို၊ အဝဟရာမိ – ခိုးဆောင်၏၊ အဟဉ္စ – သည် လည်း၊ အဓမ္မိကော – သည်၊ အမှိ ။

ယံ-အကြင်အမှုကို၊ အမှေဟိ-သုံးယောက်သောငါတို့သည်၊ ကတံ-ပြုအပ် ပြီ၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ စရိမံ-အောက်ကျသေးနုပ် ယုတ်ညံ့လှ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဝါ-ပြောပြောဆိုဆို၊ တတ္တေဝ-ထို အရပ်၌ပင် (ထို သစ်ပင်အောက် မင်းနှင့် ပုဏ္ဏား, နှစ်ဦးသားတို့၏ အကြား၌ ပင်)၊ ပရိပတိ-ခုန်ချပြီ။

ဂါထာ။ ။ယော စာယံ–အကြင်ပုဏ္ဏားသည်လည်း၊ မန္တံ –ကို၊ ဝါစေတိ– အောက်ကနေ၍ ဆိုစေ၏ (သင်ပေး၏)၊ ယော စ–အကြင် မင်းသည်လည်း၊ အဓမ္မေန–မတရားသဖြင့် (အထက်က နေသောအားဖြင့်)၊ အဓီယတိ–သင်ယူ၏၊ တေ ဥဘော–ထိုမင်းနှင့် ပုဏ္ဏားနှစ်ဦးသားတို့သည်၊ အတ္တံ–အကျိုးကို၊ ဝါ– အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ န စာနန္တိ –မသိကြကုန်၊ ဓမ္မံ–အကြောင်းကို၊ ဝါ– ပါဠိကို၊ န ပဿရေ–မမြင်ကြကုန်။

ဆပက-ခွန်းစဏ္ဍား (အာလုပ်ထည့်ပါး) သုစိမံသူပသေစနော-သွန်းလောင်း ထည့်ခတ်အပ်သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအသားရှိသော၊ သာလီနံ-သလေးတို့ ၏ ၊ ဩဒနော-ထမင်းကို၊ ဘုတ္တော-စားအပ်ပါပြီး၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဓမ္မေ-တရား၌၊ န ဝတ္တာမိ-မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ဝါ-မကျင့်နိုင်ပါ၊ ဓမ္မော-ကို၊ အရိယေဟိ-မြင့်မြတ်ဖြူစင် သူတော်စင်တို့သည်၊ ဝဏ္ဏတော-ချီးမွမ်းအပ်ပြီး၊ (ဤသို့ သိပါ သည်၊ မသိ၍ မကျင့်နိုင်ခြင်း မဟုတ်ပါဟု ဆိုလိုသည်။)

ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊တံနေလာဘံ–ထိုဥစ္စာဟူသောလာဘ်၏ လည်းကောင်း၊ (တံ) ယသလာဘံ စ–ထိုအခြွေအရံအကျော်အစောဟူသောလာဘ်၏ လည်း

၁။ ယတြ ဟိ နာမ။ ။ဟိ ကို အနက်မဲ့ကြဲ၍ ပေးထားပါသည်။ ဟိတ်အနက် ကြဲလိုမူ"ယတြ–အကြင်မင်းသည်။ ဟိ–အကြင်ကြောင့်၊ပေ၊ပရိယာပုဏိဿတိ နာမ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အယံ ရာဇာ၊ ယာဝ–လျှင်၊ အဓမ္မိကော"ဟု ဆိုပါ။ နောက်၌လည်း နည်းမှီ သိပါ။ ကောင်း၊ ဓီ-ထီ, ထီ ထွေးလိုက်သည်၊ ဝါ-စက်ဆုပ်ရုံရှာဖွယ်သည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်လေစွ၊ ဝိနိပါတေန-အပါယ်တို့၌ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ကျကြောင်း၏အဖြစ် အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဓမ္မစရဏေန ဝါ-မတရားကျင့်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ယာ ဝုတ္တိ-အကြင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသည်၊ (နိပ္ပစ္စတိ-ပြီးစီး ၏၊ တာယ-ထိုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြင့်၊ ကိ -အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။)

မဟာဗြဟ္မေ–ပုဏ္ဏားကြီး၊ ပရိဗ္ဗဇ–တစ်နယ်တစ်ကျေး, လျင်စွာပြေးလော၊ အညေ–မင်းနှင့်ပုဏ္ဏား, အသင်တို့မှ အခြားကုန်သော၊ ပါဏိနောပိ–သတ္တဝါ တို့သည်လည်း၊ ပစ္တန္တိ–မိမိဘာသာ ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြပါကုန်၏၊ အသ္မာ– ကျောက်သည်၊ ကုမ္ဘံ–ရေအိုးကို၊ ဘိန္ဒတိ ဣဝ–ခွဲသကဲ့သို့၊ ဧဝံ–ဤအတူ၊ အာစရိတော–ပြုကျင့်အပ်သော၊ အဓမ္မော–မတရားမှုသည်၊ တွံ–သင့်ကို၊ မာ အဘိဒါ–မခွဲပါစေနှင့် (မဖျက်ဆီးပါစေနှင့်)။

ဘိက္ခဝေ၊ တဒါပိ–ဒွန်းစဏ္ဍားဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌သော်မှလည်း၊ မေ–သည်၊ နီစေ၊ပေ၊ ဝါစေတုံ–၄၁၊ အမနာပါ–မမြတ်နိုးအပ်၊ ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ ကိမဂ်ံိ–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ နီစေ၊ပေ၊ ဒေသေတုံ–၄၁၊ အမနာပါ– အပ်သည်၊ န ဘဝိဿတိ–မဖြစ်အံ့နည်း၊ (ဘဝိဿတိယေဝ-ဖြစ်လိမ့်မည်သာ။)

🖲 **၆၄၈။** ဠိတာ–ရပ်ကုန်လျက်၊ နိသိန္နဿ–အား၊ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။

၆၄၉။ ပစ္ဆတော–နောက်မှ၊ ဂစ္ဆန္တာ–သွားကုန်စဉ်၊ ပုရတော–ရှေ့မှ၊ ဂစ္ဆန္တဿ–သွားသူအား။

၆၅၀။ ဥပ္ပထေန – လမ်းမဟုတ်သောခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တ**ာ**၊ ပထေန – လမ်းဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တဿ။

ြေး ပြော ပေရိတေ – စိမ်းစိုသောမြက်သစ်ပင်ရှိရာ အရပ်၌၊ ဥစ္စာရမွိ၊ ပဿာဝမွိ၊ ခေဋမွိ – တံတွေးကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တိ ။ အပ္ပဟရိတေ – စိမ်းစိုသောမြက် သစ်ပင် မရှိရာအရပ်၌၊ ကတော – ပြုအပ်သောကျင်ကြီး, ကျင်ငယ်, တံတွေးသည်၊ ဟရိတံ – စိမ်းစိုသောမြက် သစ်ပင်ရှိရာ အရပ်ကို၊ ဩတ္တရတိ – လွှမ်းမိုးအံ့။

🚍 **၆၅၃။** ဥဒကေ–သုံးဆောင်ကောင်းသောရေ၌။

🗐 **၆၅၄။** ထလေ–ကြည်းကုန်း၌၊ ကတော–သည်၊ ဥဒကံ–ကို၊ ဩတ္တရတိ။ **ပါဒုကဝဂျွေါ သတ္တမော။**

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဧေါ ၊ပေ၊ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဇန္တိ။ (ပါတိမောက်နိဿယ အတိုင်း ပေးပါ။)

မဟာဝိဘင်္ဂါ –မဟာဝိဘင်းသည်၊ နိဋ္ဌိတော –ပြီးပြီ။

၁။ ကိမ်ဂံ။ ။ရှေးနိဿယ၌ ဤဝါကျကို အနက်တစ်မျိုး ပေးတော်မူထား၏။ "နေ အမနာပါ ဘဝိဿတိ" နေရာ၌လည်း "န မနာပါ ဘဝိဿတိ"ဟု ရှိနေ၏။

ဘိကျွန်ီဝိဘင်္ဂ

၁။ ပါရာဇိကကဏ္ဍ

၁။ ပထမပါရာဓိက

ြောငြး မိဂါရနတ္တာ–မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌တည်သော ဝိသာခါ၏မြေး ဖြစ်သော၊ သာဋ္ဌော–သာဋ္ဌသည်၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ မေ–အား၊ နဝကမ္မိကံ"– အသစ်ဖြစ်သော အမှု၌ ယှဉ်သော၊ ဝါ–အသစ်ဖြစ်သောအမှုကို စီမံတတ်သော၊ ဘိက္ခုနိုံ –ကို၊ ဒေထ–ပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

တာသု-ထိုလေးယောက်တို့တွင်၊ သုန္ဒရီနန္ဒာ-မည်သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ တရုဏပဗ္ဗဇိတာ-ငယ်သည်ဖြစ်၍ ရဟန်းပြုခဲ့သည် (ငယ်ငယ်က ရဟန်း ပြုခဲ့သည်)၊ အဘိရုပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ၊ ပဏ္ဍိတာ-ကြောင်းကျိုး မြင်သိ ပင်ကိုဉာဏ် ရှိသည်၊ ဗျတ္တာ-ထက်မြက်သည်၊ မေဓာဝိနီ - ထိုးထွင်း သိနိုင်သော ပညာရှိသည်၊ ဒက္ခာကျွမ်းကျင်သည်၊ အနလသာ-မပျင်းရိသည်၊ တတြုပါယာယ-ထိုထိုအမှု၌ ကပ်၍ သိတတ်သော၊ ဝိမံသာယ-စူးစမ်းတတ် သော ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ပြည့်စုံသည်၊ ကာတုံ-ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်းငှာ၊ အလံ-စွမ်းနိုင်သည်၊ သံဝိဓာတုံ-စီမံခြင်းငှာ၊ အလံ-စွမ်းနိုင်သည်၊ သံဝိဓာတုံ-စီမံခြင်းငှာ၊ အလံ-သည်၊ ဟောတိ။

နိဝေသနံ – နေအိမ်သို့၊ အဘိက္ခဏံ – မပြတ်၊ ဂစ္ဆတိ – သွားရ၏ ၊ (ကိံ – အဘယ် အကျိုးငှာ သွားရသနည်း၊) ဝါသိံ – ပဲခွပ်ကို၊ ဒေထ – ပေးကြပါကုန်၊ ကုဌာရိ – ဓားမကို၊ ဒေထ၊ ကုဒါလံ – ပေါက်တူးကို၊ ဒေထ၊ နိခါဒနံ – ဆောက်ကို၊ ဒေထ၊ ဣတိ – ဤသို့တောင်းဖို့ရာ သွားရ၏ ။ ၊ကတာကတံ – ပြုအပ်ပြီး, မပြုအပ်သေး သော အလုပ်ကို၊ ဧာနိတုံ – သိခြင်းငှာ၊ အဘိက္ခဏံ ဂစ္ဆတိ၊ တေ – ထိုသူတို့သည် (သုန္ဒရီနန္ဒာနှင့် သာဠတို့သည်)၊ အဘိဏ္ခဒဿနေန – မပြတ်မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ – ရာဂဖြင့် ဖွဲ့စပ်အပ်သောစိတ်ရှိကုန်သည်၊ အဟေသုံ။

အညွှန်း။ ၁။ နဝကမ္မိကံ၊ ပဏ္ဍိတာစသည် ပါစိတ်ဘာဋီ(၂၊ ၁၁၇။)

၂။ မေဓာဝိနီ။ ။မေဓာသဒ္ဒါ "ပညာ"ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ ထိုပညာသည် (၁) ကိလေသာတို့ကို ညဉ်းဆဲဖျက်ဆီးနိုင်သောပညာ, (၂)လျင်မြန်စွာ သင်ယူ မှတ်သားနိုင်သောပညာ, (၃) အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဌာနပ္ပတ္တိ(တင်္ခဏုပ္ပတ္တိ)ပညာ, (၄) တရားအစစ် အဆီအနှစ်ဖြစ်သော ဓမ္မောဇပညာ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ရှိ၏၊ ဤနေရာ၌ ပါဠိအနက်ကို သင်ယူရာဝယ် ပါဠိကိုလည်း ကောင်း, အနက်ကိုလည်းကောင်း ထိုးထွင်း သိလွယ်သော ပညာကို ယူပါ။ – ပါစိတ်ဘာဋီ(၂၊ ၁၁၇။) တိပိဋကပါဋိ-မြန်မာအဘိဓာန်၊ ပ–ဝဂ်, အတွဲ(၁၆)(၈၂၄)။ ဘုရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "မေဓာဝိနီ–သတိဖက်သောကြောင့် ထက်မြက် သော ပညာရှိသည်"ဟု ပေးတော်မူ၏။

ပါရာဓိကကဏ္ဍာ

ဒူသေတုံ–ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ ဩကာသံ–အခွင့်ကို၊ အလဘမာနော–မရသည် ဖြစ်၍၊ ဧတဒေဝ အတ္ထာယ[ဲ] -ဤအကျိုးငှာပင်(ဤဖျက်ဆီ ခြင်း အကျိုးငှာပင်)၊ ဘိက္ခုနီသံဃဿ–၏(အတွက်)၊ ဘတ္တံ–ကို၊ အကာသိ–ပြီ။ ။ဘတ္တဂ္ဂေ– ဆွမ်းစားဧရပ်၌(ဆွမ်းလုပ်ကျွေးဖို့ရာ ပြင်ဆင်ထားအပ်သောနေ ရာ၌)၊ အာသနံ– နေရာကို၊ ပညာပေန္တေဂ=ခင်းလတ်သော်၊ ဧတ္တကာ=ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန် သော(ဤမျှလောက်ကုန်သော)၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ အယျာယ သုန္ဒရီ နန္ဒာယ–အရှင်မသုန္ဒရီနန္ဒာထက်၊ ၃ဖတရာ–သာ၍ကြီးကုန်၏ ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ ဧကမန္တံ –၌၊ အာသနံ၊ ပညပေသိ–ခင်းပြီ၊ ဧတ္တကာ–ဤမျှလောက် ကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ (အယျာယ သုန္ဒရီနန္ဒာယ–အောက်၊) နဝကတရာ– သာ၍ငယကုန်၏ ၊ ဣတိ–၍၊ ဧကမန္တံ အာသနံ ပညပေသိ၊ ပဋိစ္ဆန္နေ – ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ နိကူဋေ–အထောင့်နှင့်တူသော၊ ဩကာသေ–နက်မှောင် 🗐 **ချောင်ကျသောအရပ်**၌၊ သုန္ဒရီနန္ဒာယ၊ ဘိက္ခုနိယာ–၏အတွက်၊ အာသနံ ပညပေသိ၊ (ကိ –အဘယ်သို့ ခင်းသနည်း၊) ယထာ–အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့် (ခင်းလတ်သော်)၊ ထေရာ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ နဝကာနံ ဘိက္ခုနီနံ– တို့၏၊ သန္တိကေ–အထံ၌၊ နိသိန္နာ–ထိုင်နေကုန်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဇာနေယျှံ– သိကုန်ရာ၏ (ထင်ကုန်ရာ၏)၊ နဝကာ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယောပိ–တို့သည် လည်း၊ ထေရာနံ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိကေ နိသိန္နာ ဣတိ eာနေယျံု၊ (တထာ– ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပညပေသိ–ပြီ။)

သုန္ဒရီနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ၊ သံလ္လက္ခေတွာ–မှတ်သား၍၊ ဗဟုကတော–ပြုအပ်သော များစွာ မြတ်နိုးမှုရှိသည်ဖြစ်၍၊ သာင္စောမိဂါရနတ္တာ–သည်၊ ဘိက္ခုနီသံဃဿ– ၏ (အတွက်)၊ ဘတ္တံ–ကို၊ န အကာသိ–ပြုသည်မဟုတ်၊ မံ–ကို၊ သော– ထိုသာဋ္ဋသည်၊ ဒူသေတုကာမော–ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ အတံ၊ သစေ ဂမိဿာမိ–အံ့၊ မေ–၏၊ ဝိဿရော–ဖောက်ပြန်သောအသံသည်(အော်မိသော အသံသည်)၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အန္တေဝါသိနိုံ–

၁။ ဧတဒေဝ အတ္ထာယ။ ။ရှေးနိဿယ၌ "ဧတဒေဝ-ထိုဖျက်ဆီးခြင်း၏သာလျှင်း (သာမိအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို စီရင်၊ အချို့စာ၌လည်း "ဧတဿင"ဟု အဖြောင့် ပင် ရှိ၏း) "အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ"ဟု ပေတော်မူ၏၊ (ဘုရားကြီး-၂၂၈)။ ဤ၌ ပါဠိအသုံးတစ်မျိုးဟု ယူဆ၍ "ဧတဒေဝ အတ္ထာယ-ဤအကျိုးငှာပင်"ဟု ပေးလိုက်ပါ၏၊ ၏၊ တစ်ခါတစ်ရံ ပုဒ်နှစ်ပုဒ် အရတူသော်လည်း ဝိဘတ်မတူဘဲ ရှိတတ်ပါ၏၊ ဥပမာ-ဧတံ ကာရဏာ၊ တံ ကိဿ ဟေတု စသည်တည်း။ ဤ၌ အကျိုးကို ရည်ရွယ်၍ "ဧတဒေဝ အတ္ထာယ"ဟု ဆိုသည်၊ မှန်၏၊-"ဧတံ ကာရဏာ-ဤ အဲကြောင်းကြောင့်"ဟု ဆိုသလို "ဧတံ အတ္ထာယ-ဤအကျိုးငှာ"ဟု ဆိုသည်။ "ဧဝ"ပါ၍ "ဧတဒေဝ အတ္ထာယ-ဤအကျိုးငှာပင်"ဟု ရှိနေသည်။ အနီးနေဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီ –ကို၊ အာဏာပေသိ–စေမိုင်းပြီ၊ (ကိ်)၊ ဂစ္ဆ– သွားပါ၊ မေ–ငါ၏အတွက်၊ ပိဏ္ဍပါတံ–ကို၊ န်ဟရ–ဆောင်ယူဈေ၊ ယော– အကြင်သူသည်၊ မံ–ကို၊ စေ ပုစ္ဆိ–အံ့၊ ဂိလာနာတိ–မကျန်းမာနေ၏ဟူ၍၊ ပဋိဝေဒေဟိ–သိစေပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ စေခိုင်းပြီ။

ဗဟိဒ္ပါရကောဋ္ဌကေ–တံခါးမုခ်၏အပြင်ဘက်၌၊ အယျေ–အရှင်မတို့၊ အယျာ သုန္ဒရီနန္ဒာ–အရှင်မသုန္ဒရီနန္ဒာသည်၊ ကဟံ–အဘယ်မှာနည်း၊ အယျေ–တို့၊ အယျာ သုန္ဒရီနန္ဒာ–သည်၊ ကဟံ–နည်း၊ ဣတိ–သို့၊ သုန္ဒရီနန္ဒံ ဘိက္ခုနိ်-ကို၊ ပဋိပုစ္ဆန္ဘော–မေးလျက်၊ ဌိတော–တည်နေသည်၊ ဟောတိ။

အဟံ-သည်၊ ယမ္ပိ အတ္တာယိ-အကြင်အကျိုးငှာ၊ အယျာယ သုန္ဒရီနန္ဒာယ-၏၊ ကာရဏံ-ကြောင့်၊ (ယမ္ပိ အတ္တာယကို သရုပ်ဖော်သည်၊) ဘိက္ခုနီ သံဃဿ-၏အတွက်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အကာသိံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်း၍၊ ဘိက္ခုနိသံဃံ-ကို၊ ဘတ္တေန-ဖြင့်၊ ပရိဝိသထ-လုပ်ကျွေးရစ်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-၍။ ။ဗဟာရာမ ကောဋ္ဌကေ-အာရာမ်တံခါးမုခ်၏အပြင်ဘက်၌၊ မိဂါရနတ္တံ-သော၊ သာင္နံ-ကို၊ ပတိမာနေန္တီ -စောင့်မျှော်လျက်၊ ဌိတာ-တည်နေသည်၊ ဟောတိ။ ။ သသိသံ-ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ပါရပိတွာ-ခြုံ၍၊ မဥ္စကေ-ညောင်စောင်းငယ်၌၊ နိပစ္နိ-လျောင်းပြီ။

အယျေ–အရှင်မ၊ တေ–အရှင်မ၏၊ အဖာသု–မချမ်းသာမှုသည်၊ ကိ – အဘယ်နည်း၊ ကိဿ–ကြောင့်၊ နိပန္နာ–လျောင်းနေသည်၊ အသိ–နည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ ယာ–အကြင်အမျိုးသမီးသည်၊ အနိစ္ဆန္တံ – မိမိကို အလိုမရှိသော ယောက်ျားကို၊ ဣစ္ဆတိ – အလိုရှိ၏၊ (တဿာ–ထို အမျိုးသမီး၏၊ ဝါ–မှာ၊) စေံဟိ–ဤသို့ပင်၊ စောံ –ဤမချမ်းသာမှုသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တတ်ပါ၏၊ (တစ်နည်း) ယာ–သည်၊ အနိစ္ဆန္တံ –အလိုမရှိအပ် သည်ကို၊ ဣစ္ဆတိ၊ တဿာ–၏၊ စေံဟိ–လျှင်၊ စောံ–သည်၊ ဟောတိ။

၁။ ယမွိ အတ္တာယ။ ။ရှေးနိဿယ၌ "အဟံ–သည်၊ ယမ္ပိ ကာရဏံ–အကြင် အကြောင်းသည်လည်း၊ အတ္တိ၊ တဿ ကာရဏဿ–ထိုအကြောင်း၏၊ အတ္တာယ– တု"ဟု နိယမထည့်၍ အနက်ပေးတော်မူ၏၊ (ဘုရားကြီး–၂၂၂။) ဤ၌ပါဠိသုံးတစ်မြိုးဟု ယူဆ၍ "ယမ္ပိ အတ္တာယ–အကြင်အကျိုးငှာလည်း"ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။

၂။ ယာ အနိစ္တန္တဲ့ ဣစ္ကတိ။ ။ပထမနည်းအလို အန္တပစ္စည်း ကတ္တားဟော၊ ဒုတိယနည်းအလို အနိစ္ဆန္တံ၌ အန္တပစ္စည်းအစစ် မဟုတ်၊ ကံဟော မာနကို အန္တပြန်ထား သည်ဟု မှတ်ပါ၊ "အဘူတိ တဿ သော ဟောတိ၊ ယော အနိစ္ဆန္တမိစ္ဆတိ"ဟု ဟုသဇာတက ရှိသောကြောင့် ပထမနည်းက ပို၍ ကောင်းပေသည်။

အယျေ–မ၊ ကိံ –အဘယ့်ကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ တံ–အရှင်မကို၊ န ဣစ္ဆိဿာမိ–အလိုမရှိအံ့နည်း၊ အပိ စ–စင်စစ်ကား၊ အဟံ–သည်၊ တံ -ကို၊ ဒူသေတုံ–ငှာ၊ သြကာသံ–အခွင့်ကို၊ န လဘာမိ–မရပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ အဝဿတောိ–ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဝဿတာယ– ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သော၊ သုန္ဒရီနန္ဒာယ–သော၊ ဘိက္ခုနိယာ–၌၊ ကာယသံသင္ပံ–ကိုယ်ဖြင့် နှီးနှောခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇိ–ရောက်ပြီ။

စရာဒုဗ္ဗလာ–စရာကြောင့် အားမရှိသည်၊ စရဏဂိလာနာ–ခြေကြောင့် မကျန်းမာနေသည် (ခြေနာရောဂါကြောင့် မကျန်းမာနေသည်)၊ ဟုတွာ၊ သုန္ဒရီ နန္ဒာယ–သော၊ ဘိက္ခုနိယာ–၏၊ အဝိဒူရေ–၌၊ နိပန္နာ ဟောတိ။ သာ ဘိက္ခုနီ– ဆည်၊ မိဂါရနတ္တံ–သော၊ သာဋံ့–ကို၊ အဝဿုတံ–ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သည် ဖြစ်၍၊ အဝဿုတာယ–သော၊ သုန္ဒရီနန္ဒာယ–သော၊ ဘိက္ခုနိယာ–၌၊ ကာယသံသင္ဂံ–သို့၊ သာမပဇ္ဇန္တံ –ရောက်နေသည်ကို၊ အဒ္ဒသာ–မြင်ပြီ။ ။ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ အယျာ သုနန္ဒရီနန္ဒာ–သည်၊ အဝဿုတာ–ဖြစ်၍၊ အဝဿုတသ–ော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ–ဟောက်ျားဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ၊ အဝဿုတသ–သာ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ–ဟောက်ျားဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ၊ ကာယသံသင္ဂံ–ကို၊ သာဒိယိဿတိနာမ–သာယာရသနည်း။ இ

၆၅၈။ အဝဿုတာ နာမ-မည်သည်း သာရတ္တာ-ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် လွန်စွာတပ်မက်သူတည်း၊ အပေက္ခဝတီ-ယောက်ျား၌ ရှုငဲ့ခြင်း ရှိသူတည်း၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ-ရာဂဖြင့် ဖွဲ့စပ်သော စိတ်ရှိသူတည်း၊ (ပါစိတ်ဘာဋီ၊၂၊ ၁၂ဝ။) အဓက္ခကန္တိ -ကား၊ ဟေဋ္ဌက္ခကံ-ညှပ်ရိ• နှစ်ဖက်၏ အောက်၌၊ ဥဗ္ဘဓာဏု မဏ္ဍလန္တိ -ကား၊ ဥပရိဇာဏုမဏ္ဍလံ-ပုဆစ်ခု•ဝန်း နှစ်ဖက်၏ အထက်၌။

အာမသနံ နာမ ၊ပေ၊ နိပ္ပီဠနံ သာဒိယတိ၊ (ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ (၂၊ ၆၈၈။ စာပိုဒ်–၂၇၂)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။) ပုရိမာယော–ရှေ ဖြစ်သောဘိက္ခုနီ တို့ကို၊ ဥပါဒါယ–စွဲယူ၍၊ ဝါ–ထောက်စာ၍၊ အယမ္ပီတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ (ဘိက္ခုတို့နှင့် ဆက်ဆံသော ပါရာဇိကလေးပါး ရှိသေ့၏၊ ထိုပါရာဇိက လေးပါးတို့ကို ထောက်၍ "အယမ္ပိ–ဤဘိက္ခုနီသည်လည်း"ဟု သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထ ပိသဒ္ဒါနှင့်တကွ ဆိုသည်–ဟူလို။)

၁။ အဝဿုတော။ ။ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၊(၄၁၂–၄၁၆။),ကခါဘာသာဋီကာ၊
(၂၊ ၂၉၆–၂၉၇)တို့ကို ကြည့်၍ ပေးထားပါသည်။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌မူ
"အဝဿုတာ–ကာယသံသဂ္ဂရာဂသည် စိုစွတ်အပ်သည်"ဟု ကမ္မသာဓနပေးတော်မူ၏။
သုနန္ဒရီနန္ဒာယ ဘိက္ခုနိယာ ဂဘယသံသဂ္ဂံကို ရှေး နိဿယ၌ "သုန္ဒရီနန္ဒာယ ဘိက္ခုနိယာ–နှင့်"ဟု သဟာဒိယောဂ ပေးတော်မူ၏၊ အညတရော ဘိက္ခု ပုရာဏ ခုတိယကာယ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဋို၊ (ဝိ၊ ၁၊ ၁၈၄။), ပါရာဓိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊
(၃၊ ၆၉၂)ကို ကြည့်၍ အာဓာရပေးပါသည်။ ပါရာဓိကာ ဟောတီတိ ၊ပေ၊ ဇီဝိတုံ ဧဝမေဝ။ (ပါရာဓိကဏ် ဘာသာဋီကာ၊ ၂၊ ၆၈၇။ စာပိုဒ်–၅၅ ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီး) ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ ၊ပေ၊ ပဋိပိဋ္ဌနံ ဝါ (ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါး) သာဒိယန္တီ – သယာလတ်သော်၊ အဿမဏီ–ရဟန်းမ မဟုတ်သည်၊ အသကျဓိတာ– သာကီဝင်မင်းသားဘုရားရှင်၏ သမီးတော် မဟုတ်သည်၊ ဟောတိ။ အသံဝါသာတိ သံဝါသော နာမ (ပါရာဓိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ၂၊ ၆၈၇။ စာပိုဒ်–၅၅ ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။) (၁)

၆၅၉။ ဥဘတော-ဘိက္ခုနီ-ယောက်ျား, နှစ်ဦးသားတို့၏၊ အဝဿုတေ-ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင် စိုစွတ်ခြင်း၌၊ (တစ်နည်း) ဥဘတော-တို့၏၊ အဝဿုတေ[°] – ခြင်းသည်၊ (သတိ-ရှိလတ်သော်)။ အဓက္ခကံ-၌၊ ဥဗ္ဘဓာဏုမဏ္ဍလံ-၌၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ကာယံ-ကို၊ အာမသတိ-သုံးသပ်အံ့။ [ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကိုယ်နှင့် စပ်သောဝတ္ထုကို၊ နိဿဂ္ဂိယေန-ပစ်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊] ဥဗ္ဘက္ခကံ-ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်၏ အထက်အရပ်၌၊ အဓောဇာဏုမဏ္ဍလံ-ပုဆစ်ခူးဝန်းနှစ်ဖက်၏ အောက်၌။

₱ **၆၆၀။** ဧကတော–တစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီ၏၊ အဝဿုတေ^յ–သည်၊ (သတိ)။

၆၆၁။ ယက္ခဿ ဝါ – ဘီလူး၏ သော်လည်းကောင်း၊ ပေတဿ ဝါ – ပြိတ္တာ၏ သော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍကဿ ဝါ – ပဏ္ဍုက်၏ သော်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟဿ ^၃ ဝါ – လူယောင်ဆောင်သောတိရစ္ဆာန်၏ သော် လည်းကောင်း၊ အက္ခေကံ ၊ပေ။ ^{ခြာ}

၆၆၃။ အသဉ္စိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာနှင့် မစေ့ဆော်မူ၍၊ အာမသန္တိယာ-သုံးသပ်သောရဟန်းမ၏ လည်းကောင်း၊ အသတိယာ–သတိမရှိသောရဟန်းမ ၏ လည်းကောင်း၊ အဇာနန္တိယာ–"ယောက်ျား-မိန်းမ"ဟု မသိသောရဟန်းမ၏ လည်းကောင်း၊ အသာဒိယန္တိ ယာ–အတွေ့ကို မသာယာသော ရဟန်းမ၏ လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။

ပဋ္ဌပေါရာဇိက်–သည်။ သမတ္တံ–ပြီးပြီ။

အညွှန်း။ ၁။ ဥဘတော အဝဿုတေ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊၁၂၁။)

၂။ ဧကတော အဝဿုတေ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊၁၂၄။)

၃။ တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟဿ၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၂၉၉။)

ပါရာ၆က ၃၁၁

၂။ ဒုတိယပါရာဧိက

ဖြင့္။ သာ္မေန-ကြောင့်၊ ဂမ္ဘိနီ-ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ယာဝ-မျှလောက်၊ ဂဗ္ဘော-ကိုယ်ဝန်သည်၊ တရဏော-နုသည်၊ ဟောတိ၊ တာဝ-မျှလောက်၊ ဆာဒေသိ-ဖုံးထားပြီ၊ ဂဗ္ဘေ-သည်၊ ပရိပက္ကေ-ရင့်လတ်သော်၊ ဝိဗ္ဘမိတွာ-လူ့ဘောင်သို့ ပြန်လည်၍ (လူထွက်၍)၊ ဝိဇာယိ-မွေးဖွားပြီ။

အယျေ–အရှင်မတို့၊ သုန္ဒရီနန္ဒာ–သည်၊ အစိရဝိဗ္ဘန္တာ–လူထွက်ပြီးသော သုန္ဒရီနန္ဒာ၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးမီ(လူထွက်၍ မကြာသေးမီ)၊ **ိဇာတာ–မွေး**ဖွားပြီ၊ ကစ္စိ–အဘယ်သို့နည်း၊ သာ–ထိုသုန္ဒရီနန္ဒာသည်၊ ဘိက္ခုနိ၊ ယေဝ–သည်ပင်၊ သမာနာ–ဖြစ်စဉ်၊ ဂဗ္ဘိနီနော–ကိုယ်ဝန်ရှိသလော၊ ဣတိ– ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ [နော သည် နု နှင့် အနက်တူသော ပုစ္ဆာဝါစက နိပါတ။] အယျေ-တို့၊ ဧဝံ-အေး, မှန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ အယျေ–မ၊ ကိဿ–ကြောင့်၊ တွံ–သည်၊ ဇာနံ–သိလျက်၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ– ပါရာဓိကအာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နဲ့–ရောက်နေသော၊ ဘိက္ခုနို –ကို၊ အတ္တနာ– ကိုယ်တိုင်၊ နေဝ ပဋိစောဒေသိ–မစောဒနာသနည်း၊ ဂဏဿ - ့်ဏ်အား၊ န အာရောစေသိ–မပြောသနည်း။ ။ ဧတိဿာ–ဤသုန္ဒရီနန္ဒာ၏ ၊ ယော **အဝဏ္ဌာ–အကြင်ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်သည်၊ (**အတ္တိ)၊ ဧသော– ဤဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်သည်၊ မယုံ–ငါ၏၊ အဝဏ္ဏော–တည်း၊ [အက်ိတ္တိ–အကျော်အစောမဲ့သည်။ ဝါ–မူးက်မှောက် ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းသည်။ အယသော–အခြံအရံ မရှိခြင်းသည်။ ဝါ–မျက်ကွယ် ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းသည်။ အလာဘော–လာဘ်မရခြင်းသည်။] အယျေ–တို့၊ ကိံ –အဘယ့်ကြောင့်၊ အဟံ– သည်၊ အတ္တနော–၏၊ အဝဏ္ဏံ–ကို၊ (အကိတ္တိံ–အကျော်အစေမဲ့ကို၊ အယသံ– **အခြံအရံ မရှိခြင်းကို၊ အလာဘံ**–လာဘ်မရခြင်းကို၊) ပရေသံ–တို့အား၊ အာရောစေဿာမိ–ပြောပြနိုင်ပါအံ့နည်း။

ဖြေမြေ သလိင်္ဂေမမိဘိက္ခုနီအသွင်၌၊ ဌိတာ–တည်နေသူမကို၊ ဌိတာ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ကာလင်္ကတာ–သေသော ရဟန်းမကို၊ စုတာ နာမ ဝုစ္စတိ၊ နာသိကာ နာမ-မည်သည်၊ သယံ ဝါ-ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ နာသိတာ– လူထွက်သည်၊ ဟောတိ၊ အညေဟိ ဝါ-အခြားသူတို့ကသော်လည်း၊ နာသိတာ– အသွင်ကို ဖျက်ဆီးအပ်သည်၊ ဟောတိ။ တိတ္ထာယတနံ–တိတ္ထိတို့၏ ဘောင်သို့၊ သင်္ကန္တာ–ပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်းမကို၊ အဝဿတာ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ သာ–ထိုဖုံးထားသော ရဟန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ–ဖုံးထားပြီးနောက်မှ၊ ဧဝံ၊ ဝဒေယျ– အဲ့၊ (ကိ –အဘယ်သို့ ပြောဆိုသနည်း၊) အယျေ–တို့၊ ပုဗ္ဗေဝ–ရေးတုန်းကပင်၊ အဟံ–သည်၊ ဇောံ ဘိက္ခုနိ –ဤရဟန်းမကို၊ ဝါ–ဤရဟန်းမ၏ အကြောင်းကို၊ သာ ဘဂိနီ–ထိုညီမသည်၊ ဧဝရူပါ စ ဧဝရူပါ စ–ဤသို့ သဘောလည်းရှိ, ဤသို့ သဘောလည်းရှိ၏၊ ဣတိ–သို့၊ အညာသိ'–သိပါပြီ။

န အာရောစေဿာမိ–အံ့၊ ဣတိ–သို့၊ ခုရံ–တာဝန်ကို၊ နိက္ခိတ္တမတ္တေ– ချအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ အသမဏိ ဟောတိ အသကျဓိတာ။

ဒုတိယပါရာဇိကံ သမတ္တံ။

၃။ တတိယပါရာဧိက

၆၆၈။ ထုလ္လနန္ဒဂ-သော၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ သမဂ္ဂေန–ညီညွတ်သော၊ သံဃေန–သည်၊ ဥက္ခိတ္တံ–နှင်ထုတ်အပ်သော၊ ဂဒ္ဓဗာဓိပုဗ္ဗံ–သော၊ အရိဋ္ဌံ– သော၊ ဘိက္ခုံ–သို့၊ အနုဝတ္တတိ–အစဉ်လိုက်၏။ (စာပိုဒ်–၄၁၇ ၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။)

၆၇၀။ ဥက္ခိတ္တော နာမ-မည်သည်၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ အဒဿနေ ဝါ-မရှုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပဋိကမ္မေ ဝါ-မကုစားခြင်းခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပဋိနိဿင္ဂေ ဝါ-မိစ္ဆာအယူကို မစ္စန့်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဥက္စိတ္တော-နှင်ထုတ်အပ်သူတည်း၊ ဓမ္မေန ဝိနယေနာတိ-ကား၊ ယေန ဓမ္မေန-အကြင် ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုဖြင့်၊ ယေန ဝိနယေန-အကြင် စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနေနာတိ-ကား၊ ဖိန သာသနေန-မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓသာသနေန-ဘုရားရှင်၏အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ပြည့်စုံသောဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်၊ (ဥက္ဓိတ္တော၌ စပ်။) အနာဒရော နာမ-မည်သည်၊ သံဃံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏ် ဝါ၊ ပုဂ္ဂလံ ဝါ၊ ကမ္မံ ဝါ-ဥက္ခေပနီယကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ နာဒိယတိ-မနာယူ၊ ဝါ-ဂရမစိုက်။ အပ္ပဋိကာရော နာမ-မည်သည်၊ ဥက္ခိတ္တော-နှင်ထုတ် အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အနောသာရိတော-သံဃာ့ဘောင်သို့ မသွင်းအပ်သေးသူ တည်း၊ ("အနောသာရိတော-မသက်ရောက်စေအပ်သု"ဟု သဒ္ဓတ္ထ ဖြစ်၏။)

အကတသဟာယော နာမ-မည်သည်၊ သမာနသံဝါသကာ-တူသော သံဝါသ ရှိကုန်သော (တူသော ဧကကမ္မ, ဧကုဒ္ဒေသ, သမသိက္ခာဟူသော သံဝါသရှိကုန်သော)၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ သဟာယာ-သဟာယတို့ဟူ၍ (အပေါင်း အဖော်တို့ဟူ၍)၊ ဝုစ္စန္တိ –အပ်ကုန်၏၊ သော-ထိုသံဝါသသည်၊ တေဟိ ° –

၁။ သော တေဟိ။ ။"သော"ဟု နိယမရှိသောကြောင့် ရှေ့ဝါကျ၌ "ယေန သံဝါသေန–အကြင်သံဝါသကြောင့်၊ သမာနသံဝါသကာ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ သဟာယာ– တို့ဟူ၍ ဝုစ္စန္တိ၊ သော–ထိုသံဝါသသည်၊ တေဟိ သဒ္ဓိ' နတ္ထိ"ဟု အပြည့်အစုံပေးရမည်၊ ဤ၌ လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။ (ပါစိတ်ဘာဋီ၊ ၂၊ ၁၂၈။)

၂၈၃

F

ထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ'∸အတူ၊ နတ္ထိ−ဉက္ခိတ္တကရဟန်းမှာ မရှိ၊ တေန− ကြောင့်၊ အကတသဟာယောတိ−ဟူ၍ (ကံကြီး ကံငယ်ကိစ္စ၌ ပြုအပ်သော သဟာယအဖြစ် မရှိသူဟူ၍)၊ ဝုစ္စတိ။

ြာ တမနဝတ္တေယျာတိ−ကား၊ သော−ထိုဥက္ခိတ္တကရဟန်းသည်၊ ယံ ဒိဋ္ဌိကော− အကြင်အယူရှိသည်၊ ယံ ခန္တိကော−အကြင်နှစ်သက်ခြင်း ရှိသည်၊ ယံ ရစိကော− အကြင် အကြိုက် ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သာပိ−ထို ရဟန်းမသည်လည်း၊ တံ ဒိဋ္ဌိကာ တံ ခန္တိကာ၊ တံ ရစိကာ−သည်၊ ဟောတိ။ သာ ဘိက္ခုနီတိ− ကား၊ ဥက္ခိတ္တာနဝတ္တိကာ−ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသို့ အစဉ်လိုက်သော၊ ယာ သာ ဘိက္ခုနီ−ကို၊ (ဧဝမဿ ဝစနီယာ ၌စပ်။) ဧသော အယျေ ဘိက္ခု ၊ပေ၊ இ အနုဝတ္တီတိ။ (ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။)

၆၇၃။ အသမနုဘာသန္တိယာ–ဉ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန် မဆုံးမအပ် သော ရဟန်းမ၏လည်းကောင်း၊ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိယာ–စွန့်လွှတ်သော ရဟန်းမ၏ လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

တတိယပါရာဇိကံ သမတ္တံ။

၄။ စတုတ္ထပါရာဇိက

ဖြင့် စိုစွတ်ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ အဝဿုတာသ-ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ အဝဿုတဿ-ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ-ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏမွိ-လက်ကို ကိုင်ဆွဲခြင်းကိုလည်း၊ သာဒိယန္တိ –သာယာကြကုန်၏၊ သံဃာဋိကဏ္ဏဂ္ဂဟဏမွိ-သင်္ကန်းအနားကို ကိုင်ဆွဲခြင်းကိုလည်း၊ သာဒိယန္တိ ၊ သန္တိဋ္ဌန္တိပိ-ဟတ္ထပါသိ၌ လည်း တည်နေကြကုန်၏၊ သလ္လပန္တိ ပိ-အတူတကွလည်း စကားပြောကြ ကုန်၏၊ သင်္ကေတမွိ-ချိန်းချက်ရာအရပ်သို့လည်း၊ ဂစ္ဆန္တိ ၊ ပုရိသဿ-၏၊ အဗ္ဘာဂမနမ္ပိ-ရှေးရှလာခြင်းကိုလည်း၊ သာဒိယန္တိ ၊ ဆန္နမ္ပိ-ဖုံးကွယ်အပ်သော အရပ်သို့လည်း၊ အနုပဝိသန္တိ –ဝင်ကြကုန်၏၊ ကာယမ္ပိ-ကိုယ်ကိုလည်း၊ တဒတ္ထာယ-ထို ကာယသံသဂ္ဂ အကျိုးငှာ၊ ဧတဿ အဿဒ္ဓမ္မဿ-ဤ ကာယသံသဂ္ဂဟူသော မသူတော်တို့၏ တရားကို၊ ပဋိသေဝနတ္ထာယ-မှီဝဲခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဥပသံဟရန္တိ –အနီးသို့ ဆောင်ကြကုန်၏။

၁။ အဝဿုတာ။ ။ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ(၄၁၆။), ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (၂၊ ၃၀၃။)တို့၌ "အဝဿုတာ–ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သည်"ဟု ကတ္တုသာနေ ပေးတော်မူ၏၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ(၂၊ ၁၁၉။)၌ "ကာယသံသဂ္ဂရာဂသည် စိုစွတ်အပ် သည်"ဟု ကမ္မသာဓန ပေးတော်မူ၏။

ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ

摩 **၆၇၆**။ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒိယေယျာတိ–ဟူသော ဤပါ၌၌၊ ဟတ္ထော နာမ–မည်သည်၊ ကပ္ပရံ–တံတောင်ဆစ်ကို၊ ဥပါဒါယ–အစပြု၍၊ ယာဝ အဂ္ဂနခါ–လက်သည်းဖျားတိုင်အောင်တည်း။ ။

နိဝတ္ထံ ဝါ-ကိုယ်ဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါရတံ ဝါ-ကိုယ်ရုံကိုလည်း ကောင်း၊ ဂဟဏံ-ကိုင်ခြင်းကို၊ သာဒိယတိ။ ပုရိသေန-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ-ဤအမည်ရှိသော၊ ဩကာသံ-အရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆ-လာခဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-ပြောဆိုအပ်သည် (ဖြစ်၍)၊ ဂစ္ဆတိ-အံ့။ ပုရိသဿ-၏၊ ဟတ္ထပါသံ-သို့ (လက်၏အနီးဖြစ်သော နှစ်တောင့်ထွာအရပ်သို့)၊ ဩက္ကန္တမတ္တေ-သက်ရောက် ကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ဝတ္ထုဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နံ-ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ ဩကာသံ-သို့၊ ပဝိဋ္ဌမတ္တေ-ဝင်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ ပေ။ 💬

၆၇၇။ အသဉ္စိစ္စ၊ အသတိယာ–သတိမရှိသော ရဟန်းမ၏ လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ။

စတုတ္ထပါရာဓိက သမတ္တံ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ပေ၊ ဓာရယာမီတိ။ (ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။)

ဘိက္မုနီဝိဘင်္ဂေ–၌၊ ပါရာဓိကကဏ္ဍာံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

၂။ သံဃာဓိသေသကဏ္ဍ

၁။ ပဋ္ဌမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒ

^{ᄛ ြ} **၆၇၈**။ ဘိက္ခုနီသံဃဿ–အား၊ ဥဒေါသိတံ–ဘဏ္ဍာတိုက်ကို (ဘဏ္ဍာ ထားရာ အဆောက်အဦကို)၊ ဒတ္ဂာ–လျှပြီး၍၊ ကာလင်္ကတော–သေသည်။ ဟောတိ၊ ("ကာလင်္ကတော–ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိသည်၊ ဝါ–သေခြင်းကို၊ ပြုပြီးသည်"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊) တဿ–ထိုဥပါသကာ၏၊ ဒွေ ပုတ္တာ ဟောန္တိ၊ ဧကော–တစ်ယောက်သည်၊ အဿဒ္ဓေါ –သဒ္ဓါမရှိ၊ အပ္ပသန္နော–သာသနာတော် ၌ မကြည်ညို၊ ဧကော–သည်၊ သဒ္ဓေါ–၏၊ ပသန္နော–၏၊ တေ–ထို သား နှစ်ယောက်တို့သည်။ ပေတ္တိကံ–အဖမှလာသော၊ သာပတေယျံ–ဥစ္စာရှင်၏၊ စီပွားဖြစ်သောပစ္စည်းကို၊ ဝိဘဇိ သု–ဝေဖန်ကြကုန်ပြီး အမှာကံ–တို့၏၊ ဥဒေါသိတော–ဘဏ္ဍာတိုက်တည်း၊ တံ–ထိုဘဏ္ဍာတိုက်ကို၊ ဘာဇေမ– ခွဲဝေကြကုန်စို့၊ အယျော–အမောင်၊ ဧဝံ–သို့၊ မာ အဝစ–မပြောပါနှင့်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ပိတုနာ–သည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ–အား၊ ဒိန္နော–လှူထားအပ် ပါပြီ၊ မယုံ–ငါ၏ဥစ္စာ သည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ–အံ့၊ အဟမ္ပိ–သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ–အား၊ ဒဿာမိ–လျူမည်၊ သော ဥဒေါသိတော–သည်။ တေဟိ–ထိုသားနှစ်ယောက်တို့ သည်၊ ဘာဓိယမာနော–ဝေဖန်အပ်သော်၊ အဿဒ္ဓဿ–သော၊ အပ္ပန္န္ ဿ–သော၊ တဿ–ထိုသား၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ–ရောက်သွား၏၊ အယျေ–တို့၊ နိက္ခမထ–ထွက်ကြပါကုန်။ အမှာကံ–တို့၏၊ ဥဒေါသိတော–တည်း။

ဒိန္နော−လှူအပ်ပြီ၊ န ဒိန္နော−မလှူအပ်၊ ဣတိ−ဤသို့ ပြော၍(ငြင်းခုံ၍)၊ ဝေါဟာရိကေ−တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ မဟာမတ္တေ−အမတ်ကြီး တို့ကို၊ ပုစ္ဆိသု၊ အယျေ−တို့၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ−အား၊ ဒိန္နော−အပ်ပြီ၊ ဣတိ−သို့၊ ကော−သည်၊ ဧာနာတိ−သိပါသနည်း၊ အယျာ−တို့၊ သက္ခိံ−သက်သေကို၊ ဋ္ဌပယိတွာ−တည်စေ၍၊ ဝါ−ထား၍၊ ဒါနံ−ကို၊ ဒီယျမာနံ−လှူအပ်သည်ကို၊ ထုမေဟိ−တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌဲ ဝါ အပိန္−မြင်လည်း မြင်အပ်ဖူးပါသလား၊ သုတံ ဝါ အပိန္−ကြားလည်း ကြားအပ်ဖူးပါသလား၊ အယျာ−သည်၊ သစ္စံ ခေါ−အမှန်ကိုသာ၊ အာဟ−ပြီ၊ ဣတိ−ဤသို့ ပြော၍၊ တံ ဥဒေါသိတံ−ကို၊ ဘိက္ခုနိုသံဃဿ−၏(ဥစ္စကို)၊ အကံသု−ပြုကုန်ပြီ၊ ဣမာ−ဤအမျိုးသမီး တို့သည်၊ အဿမနိယော−ရဟန်းမ မဟုတ်ကုန်၊ မုဏ္ဏာ−ခေါင်းတုံးမတို့တည်း၊

ပါစိတ်ပါဠိတော်နိုဿယ

ဗန္ဓကိနိယော – ပြည့်တန်ဆာမတို့တည်း၊ ဝါ – လင်ငယ်နေသော မိန်းမတို့တည်း၊ ကထံဟိ – ကြောင့်၊ အမှာကံ – တို့၏၊ ဥဒေါသိတံ – ကို၊ အစ္ဆိန္ဒာပေသာန္တိ နာမ – လုယက်စေကြရကုန်သနည်း၊ မဟာမတ္တာ – တို့သည်၊ တံပုရိသံ – ကို၊ ဒဏ္ဍာပေသံ့- ဒဏ်တပ်စေကြကုန်ပြီ၊ အထ စေါ – ၌၊ သော ပုရိသော – သည်၊ ဒဏ္ဍိတော – ဒဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ – ဒဏ်တပ်စံရသည် ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုနုပဿယဿ – ဘိက္ခုနီတို့ မိုတင်းနေထိုင်ရာ ကျောင်း၏၊ အဝိဒူရေ – အနီး၌၊ အာဇီဝက သေယံျ – အာဇီဝကတို့၏ ကျောင်းကို၊ ကာရာပေတွာ – ဆောက်လုပ်စေပြီး၍၊ အာဇီဝကေ – တို့ကို၊ ဥယျောဇေသိ – စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ – အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း)၊ ဧတာ ဘိက္ခုနိယော – တို့ကို၊ အစ္စာဝဒထ – လွှမ်မိုး၍ ပြောဆိုကြ ပါကုန်, (ဆဲးရေးကြပါကုန်)၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြော၍ စေလွှတ်ပြီ။

မဟာမတ္တာ–တို့သည်၊ တံ ပုရိသံ–ကို၊ ဗန္ဓာပေသုံ–ချုပ်နှောင်စေကြကုန်ပြီ၊ ပဌမံ–စွာ၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဥဒေါသိတံ–ကို၊ အစ္ဆိန္ခာပေသုံ–လုယူ စေကြကုန်ပြီ၊ ဒုတိယံ–နှစ်ကြိမ်မြောက်၊ ဒဏ္ဍာပေသုံ–ဒဏ်တပ်စေကြကုန်ပြီး တတိယံ–မြောက်၊ ဗန္ဓာပေသုံ–ကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ–၌၊ ဃာတာပေဿန္တိ –သတ်စေ ကြလိမ့်မည်။ ။ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ အယျာ ထုလ္လနန္ဒာ-သည်၊ ဥဿယဝါဒိကာ– ထောင်လွှား ဘိတုံ, မာန်မျက်ဟုန်ဖြင့်, ငြင်းခုံသောအား, တရားတွေ့လျက်၊ ဝိဟရိဿတိ နာမ–နေရသနည်း။

ဖြာစု။ အဍ္ဍကာရိကာ–တရားစွဲမှုကို ပြုသူကို၊ ဥဿယဝါဒိကာ နာမ– မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယောကောစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ အဂါရံ–၌၊ အဓ္ဈာဝသတိ–နေ၏၊ (တစ်နည်း) အဂါရံ–ကို၊ အဓ္ဈာဝသတိ– စိုးအုပ်၍ အပိုင်းအခြားတိုင်းနေ၏၊(သော–သည်)၊ ဂဟပတိ နာမ၊ ဂဟပတိ ပုတ္တော နာမ–မည်သည်၊ ယေကောိ–အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော၊ ပုတ္တ ဘာတရော–သားညီအစ်ကိုတို့တည်း၊ ဒါသော နာမ–မည်သည်၊ အန္တော ဇာတော–အိမ်၌ ဖြစ်သော ကျွန် (အိမ်ပေါက်ကျွန်)၊ ဓနက္ကီတော–ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်အပ်သောကျွန် (ငွေဝယ်ကျွန်)၊ ကရမရာနီတော–သုံ့ရကျွန် (သုံ့ပန်းကျွန်)၊

၁။ ဗန္ဓကိနိယော။ ။ဗန္ဓကနိနှင့် ဗန္ဓကိနီတို့သည် ဓာတ်,ပစ္စည်း တူ၏၊ ဣတ္ထီ ဓောတက ဤ, ဣနီပစ္စည်းသာ ထူး၏၊ ဤပုဒ်ကို ဘုရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "အမျိုးပျက်ခြင်း၌ ဖွဲ့တတ်သော သူယုတ်မတို့၊ ဝါ–အမျိုးပျက်ခြင်း၌ ဖွဲ့ခြင်းကို ပြုတတ်သော သူယုတ်မတို့"ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီး နိဿယ–၂၃၆။)

တိပိဋက ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်၊ ပ–ဝဂ်၊ အတွဲ–၁၅၊ ၁ဝ၃၌၊ "ပြည့်တန်ဆာမ"ဟု ဘာသာပြန်ဆို၏၊ ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ (၂၊ ၉၉၊) "ဏေရဝိဝေါဒိတော" သုတ္တ၌ "လင်ငယ်နေသောမိန်းမ၊ ဝါ–လင်လိုချင်၍ ရည်းစားချိန်းချက်ရာသို့ လိုက်သွားသော မိန်းမ" ဟု အနက်ပေးတော်မူ၏။

ကမ္မကာရော နာမ–မည်သည်၊ ဘဋကော–သူခစားတည်း (သူတစ်ပါးအိမ်၌ မှီခို ခစားနေရသူတည်း)၊ အာဟတကောိ–အိမ်၌ ခေါ်ဆောင်ထားအပ်သူတည်း။

အဲ၌ -တရားစွဲမှုကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုမည်၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ဒုတိယံ ဝါ-နှစ်ယောက်မြောက် သက်သေကိုမူလည်း၊ ဝါ-နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်ကို မူလည်း၊ ပရိယေသတိ-ရှာအံ့၊ ဂစ္ဆတိ ဝါ-သွားမူလည်း သွားအံ့ (တရားသူကြီး အထံသို့ သွားအံ့)၊ ဧကဿ ? -တစ်ယောက်၏ (တရားလို, တရားခံ နှစ်ဦးတို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်၏)၊ (ကထံ-ကို)၊ အာရောစေတိ-အံ့ (တရားသူကြီးအား ပြောအံ့)၊ ဒုတိယဿ-၏၊ (ကထံ) အာရောစေတိ၊ အဋ္ဌပရိယောသာနေ -တရားစွဲမှု၏ အဆုံး၌။

ပဋ္ဌမာပတ္တိကန္တိ –ကား၊ ဝတ္ထုမ္ဈာစာရာ(ဝတ္ထု+အမ္ဈာစာရာ)–ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးခြင်းနှင့်၊ သဟ–တကျ ဝါ–တစ်ပြိုင်နက်၊ အာပဇ္ဇတိ–ရောက်၏၊ သမနုဘာသနာယ ^၄–ဉ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန် ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ– အဖန်ဖန် ပြောဆိုကြောင်းဖြစ်သော ဉ တ်ကမ္မဝါစာကြောင့်၊ န (အာပဇ္ဇတိ)– ရောက်သည် မဟုတ်။ နိဿာရဏိယန္တိ –ကား၊ သံဃမှာ–မှ၊ နိဿာရိယတိ– ထွက်သွားစေအပ်၏၊ ဝါ–နှင်ထုတ်အပ်၏။

၆၈၁။ မနုဿဟိ–တို့သည်၊ အာကဋ္ဒီယမာနာ–ဆွဲငင်အပ်သည် ဖြစ်၍ (ဆွဲခေါ် အပ်သည် ဖြစ်၍)၊ ဂစ္ဆတိ၊ အာရက္ခံ–တရားနှင့် ယှဉ်သော အစောင့် အရောက်ကို၊ ယာစတိ–တောင်းအံ့၊ အနောဒိဿ⁹–မည်သူ မည်ဝါဟု မညွှန်ပြ မူ၍၊ အာစိက္ခတိ–ပြောအံ့။

ပဌမသံဃာဒိသေသသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁။ အာဟတကော။ ။(အာဟတ+က) အဟတ–၌ အာ+ဟရ+ဘဟု ခွဲ၊ အလုပ်ကိစ္စရိုက ခိုင်းစေဖို့ရန် အိမ်၌ အမြဲခေါ် ဆောင်ထားအပ်သူဟု အနက်မှတ်ပါ၊ ဤဘဋကနှင့် အာဟတက နှစ်ယောက်တို့ကား ကျွန်မျိုးမဟုတ်၊ နေ့တွက်ဖြင့်ဖြစ်စေ, လစားဖြင့်ဖြစ်စေ အလုပ်လုပ်သူများတည်း၊ အာဟတကောတိ အာနီတော၊ နိယတကောတိ အဓိပ္ပာယော၊ ဝဇီရ–(၃၅၇)၊ ဘရားကြီးဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "အာမာတကော–အေးဟု ဝန်ခံခြင်းကို ဆိုတတ်သောသူ"ဟု ပါဠိတစ်မျိုး ရှိသည်၊ အမှာလည်း များစွာ ဆိုထား၏။ (ဘုရားကြီး–၂၃၈။)

၂။ အဍ္ရံ**, ၃။** ဧကဿ–ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၃၅။)

၄။ အသမနုဘာသနာယ၊ န+သမနုဘာသနာယ ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ န ကို ကြိယာနှင့် တွဲပါ၊ အလုတ္တသမာသ်တည်း။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၃၇။)

၅။ အနောဒိဿ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၃၉။)

၂။ ဒုတိယသံဃာဒိသေသ

၆၈၂။ အညတရဿ-သော၊ လိစ္ဆဝိဿ-၏၊ ပဇာပတိ-သည်၊ အတိ စာရိနီ-လင်ကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်ခြင်းရှိသည်(လင်ကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်လေ့ရှိ သည်၊) ဟောတိ။ သာခု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဝိရမာဟိ-ရောင်ကြဉ်ပါ၊ တေ-၏၊ အနတ္တံ-စီးပွားမဲ့ကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုရလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧဝမ္ပိ-သို့လည်း၊ ဝုစ္စမာနာ-ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ အနာဒိယိ-စကားကို မနာယူ (စကားနားမထောင်)၊ အယျော-တို့၊ မေ-အား၊ ဧကံ-တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္တိံ-ကို၊ အနုဇာနာထ-ခွင့်ပြုကြပါကုန်၊ မယုံ-၏၊ ပဇာပတိ၊ အတိစရတိ-လင်ကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်၏၊ တံ-ထို ဧနီးကို၊ ဃာတေသာမိ-သတ်မည်။ ဇာနာဟိ-သိပါ၊ သာဣတ္တီ-သည်၊ သာမိကော-သည်၊ မံ-ကို၊ ဃာတေတု ကာမော ကိရ-သတ်လိုသတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ အသောသိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြား၍၊ ဝရာဘဏ္ဍံ-မြတ်သော ဥစ္စာကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ သာဝတ္တိ-သို့၊ ဂန္ဘာ-၍၊ တိတ္ထိယေ-တို့သို့၊ ဥပသက်မိတွာ-၍၊ ပဗ္ဗန္နံ-ရဟန်းမအဖြစ်ကို၊ ယာစိ။

တံ ဣတ္ထိ -ကို၊ ဂဝေသန္ဘေ ၁-ရှာလေသာ်၊ သာဝတ္ထိ -သို့၊ ဂန္တ္ဂာ -၍၊ ဘိက္ခုနီသု -တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတံ -ရဟန်ပြုနေသည်ကို၊ ဒိသ္တာန၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ) ဒေဝ -မင်းမြတ်၊ မေ -၏၊ ပဇာပတိ -သည်၊ ဝရဘဏ္ဍံ -ကို၊ အာဒါယ -၍၊ သာဝတ္ထိ -သို့၊ အနုပ္ပတ္တာ -ရောက်နေပါပြီ၊ တံ -ထိုဇနီးကို၊ ဒေဝေါ -သည်း အနုဇာနာတု - ခွင့်ပြုတော်မူပါ၊ ဣတိ -ပြီ၊ ဘဏာ -အမောင်၊ တေနဟိ - လျှင်၊ ဝိစိနိတ္တာ - စူးစမ်းရှာဖွေ၍၊ အာစိက္ခ - ပြောပြပါ၊ ဣတိ -ပြီ၊ ဒေဝ၊ ဘိက္ခုနီသု - တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ - ရဟန်းပြုနေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌာ - တွေ့ မြင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ -ပြီ၊ ဘဏာ၊ ဘိက္ခုနီသု - တို့၌၊ သစေ ပဗ္ဗဇိတာ - အကယ်၍ ရဟန်း ပြုနေအာ့၊ သာ -ထို အမျိုးသမီးကို၊ ကိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ရာကို၊ ကာတုံ - ငှာ၊ နာ လဗ္ဘာ - မရအပ်၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ မေမ္မာ - ကို၊ သွာက္ခာတော - ကောင်းစွာ ဟာတော်မူအပ်ပြီ၊ သမ္မာ - စွာ၊ ဒုက္ခဿ - ၏၊ အန္တ ကိရိယာယ - အဆုံးကို ပြုခြင်းငှာ၊ ဗြဟ္မစရိယံ - မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရတု - ကျင့်ပါစေ။ ။စောရိ - ခိုးသူမကို၊ ပဗ္ဗာဇေသာန္တိ နာမ - ရဟန်းဖြစ်စေကြရကုန်သနည်း။

ြောင့်။ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ ဝစ္ဈပ္ပတ္တာ-သတ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ (တေန-ထိုအမှုကြောင့်၊) ဝစ္ဈာနာမ-မည်၏၊ (သတ်ထိုက်သူမည်၏) ဝိဓိတာနာမ-မည်သည်၊ သော-ဤသူမသည်၊ ဝစ္ဈာ-သတ်ထိုက်သူတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အညေဟိ-န်သော၊ မနုသောဟိ-တို့သည်၊ ညဟာ-သိအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အနုပလောကေတွာတိ-ကား၊ အနာပုစ္ဆာ-မပန်ပြောမှု၍၊ ရာဇာ နာမ-မည်သည်၊ ယတ္တ-အကြင် အရပ်၌၊ ရာဇာ-သည်၊ အနုသာသတိ-သွန်သင်ဆုံးမ၏၊ (တတ္ထ-ထို အရပ်၌၊) ရာဇာ-ကို၊

သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

အပလောကေတဗ္ဗော–ပန်ပြောထိုက်၏ ၊ (ဂဏော–မလ္လဂဏ စသောဂိုဏ်း၊ ပူဂေါ–ကောင်းမှုပြုသောအသင်း၊ သေဏိ–နံ့သာကုန်သည်,အထည်ကုန်သည် စသော ကုန်သည်အပေါင်း။)

အညတြ ကပ္ပာတိ–ကား၊ ကပ္ပံ–အပ်စပ်သူမကို၊ ဌပေတွာ–ချန်ထား၍၊ ကပ္ပံ နာမ–မည်သည်၊ ကပ္ပာနိ–တို့သည်၊ ဒွေ–နှစ်မျိုးတို့တည်း၊ တိတ္ထိယေသု ဝါ–တို့၌သော်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိတာ–ရဟန်းပြုဖူးသည်၊ ဟောတိ၊ အညာသု– န်သော၊ ဘိက္ခုနီသု ဝါ–တို့၌သော်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိတာ–သည်၊ ဟောတိ၊ (ရဟန်း ဆိုသော်လည်း ဘိက္ခုနီအစစ် မဟုတ်သေး၊ တိတ္ထိတို့အထံမှာ ပရိဗိုဇ်မဖြစ်စေ, အခြားဘိက္ခုနီတို့အထံမှာ သာမဏေရီ သိက္ခမာန်ဖြစ်စေ လုပ်ခဲ့ဖူးသူတည်း။)

ကပ္ပာ–အပ်စပ်သူမကို၊ အညတြ–၍၊ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ°–သိက္ခမာန်အဖြစ်မှ ထမြောက်စေအံ့ (ဥပစ္ဈာယ်လုပ်၍ ဘိက္ခုနီပြုပေးအံ့၊) ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ 🕮

ခုတိယသံဃာဒိသေသသိက္မွာပခဲ နိဋ္ဌိတံ။

· \$4 \$420\$0\$

၃။ တတိယသံဃာဒိသေသ သိက္ခာပဒ

ြော၇။ ဘဒ္ဒါယကာပိလာနိယာ–ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ၏၊ အန္တေဝါသိနီ–အနီးနေ တပည့်မဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိ'၊ ဘဏ္ဍိတ္ပာ–ငြင်းခုံ၍၊ (ရန်ဖြစ်၍၊) ဂါမကံ–ရွာငယ်သို့၊ မာတုကုလံ–အမျိုးအိမ်သို့၊ အဂမာသိ– သွားပြီ၊ အပဿန္တီ –မမြင်သည်ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုနီယော–တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ–မေးပြီ၊ (ကိ') ဣတ္တန္နာမာ–ဤအမည်ရှိသူမသည်၊ ကဟံ–အဘယ်မှာနည်း၊ န ဒိဿတိ–မတွေ့မြင်အပ်ပါ (မမြင်ပါ)၊ ဣတိ–ပြီ။

အမ္မာ–အမိ၊ အမုကသ္မိံ –ထိုမည်သော၊ ဂါမကေ –၌၊ ဧတိဿာ –ဤသူမ၏၊ ဉာတိကုလံ၊ (အတ္ထိ) တတ္ထ –သို့၊ ဂန္တာ၊ ဝိစိနထ –စူးစမ်း ရှာဖွေကြကုန်၊ အယျေ – အရှင်မ၊ ကိဿ –ကြောင့်၊ တွံ – သည်၊ ဧကိကာ – တစ်ယောက်တည်း၊ အာဂတာ – လာရသနည်း၊ ကစ္စိ – နည်း၊ အပ္ပခဲသိတာ – မဖျက်ဆီးအပ်သည်၊ (ဖျက်ဆီး မခံရသည်၊) အသိ – ဖြစ်၏ လော။

ကော–တစ်ယောက်တည်း၊ ဂါမန္တရံ–တခြားရွာသို့ (ရွာတစ်ပါးသို့)၊ ဂစ္ဆိဿတိနာမ–သွားရသနည်း။

၁။ ဝုဋ္ဌာပေသာမိ။ ။(ဉ+ဌာ+ဏာပေ+ဿာမိ၊) သိက္ခမာန်အဖြစ်မှ ထမြောက်စေဟု သ**ဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ ဥပဇ္ဈာယ်လု**ပ်၍ ဘိက္ခုနီပြုပေး (ပဉ္စင်းပြုပေး)ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ မှတ်ပါ၊ ဝုဋ္ဌာပေတိစသော နောက်နောက် ပရိယာယ်များ၌လည်း နည်းတူ သိပါ။ ပါစိတ်ဘာဋီ၊ (၂၊ ၁၄၄။) ပါတိမောက်ဘာဋီ၊(၄၅၂။)

F

ြော ၆၈၈။ အန္တ ရာမဂ္ဂေ – ခရီးအကြား၌၊ နဒီ – သည်၊ ဝါ – ထို၊ တရိတဗ္ဗာ – ကူးထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ နာဝိကေ – လှေသမားတို့ကို၊ ဝါ – တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တေဒဝေါ စုံ။ အာဝုသော – ဒါယကာတို့၊ သာခု – တောင်းပန်ပါ၏၊ နော – တို့ကို၊ တာရေထ – ကူးစေကြပါကုန်၊ အယျေ – တို့၊ ဥဘော – နှစ်ဦးလုံးတို့ကို၊ သကိ – တစ်ကြိမ်၊ တာရေတံ့ – ကူးစေခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ – မစွမ်းနိုင် (မဖြစ်နိုင်)၊ ကုတိ – ဤသို့ ပြော၍၊ ဧကော – တစ်ယောက်သည်၊ ဧကံ – ကို၊ ဥတ္တာရေသိ – ကူးစေပြီ၊ ဥတ္တိဏ္ဏော – ကူးသောလှေသမားသည်၊ ဥတ္တိဏ္ဏံ – ကူးသော ဘိက္ခုနီကို၊ ဒုသေသိ – ဖျက်ဆီးပြီ၊ အနုတ္တိဏ္ဏော – မကူးသေးသော လှေသမားသည်၊ အနုတ္တိဏ္တံ – ကို၊ ဒုသေသိ။ ။ကော – တစ်ယောက်တည်း၊ နဒီပါရံ – မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ ဂစ္ဆိဿတိ နာမ ။

ဖြား သာယံ–ညနေအခါ၌၊ အညတရံ–သော၊ ဂါမံ ဥပဂစ္ဆိသု၊ တတ္ထ–ထိုသို့ ကပ်ရောက်ရာ၌၊ ဝါ–ထိုဘိက္ခုနီတို့တွင်၊ အညတရာ–တစ်ယောက်သော၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ အဘိရူပါ၊ပေ၊ အညတရော–သော၊ ပုရိသော–သည်၊ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ–ကို၊ ဒဿနေန–မြင်ခြင်းနှင့်၊ သဟ–တကွ၊ (တစ်နည်း) သဟ ဒဿနေန–မြင်သည်နှင့် တစ်ပြုင်နက်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော–ရာဂဖြင့် ဖွဲ့စပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ တာသံ၊ ဘိက္ခုနီနံ–တို့၏အတွက်၊ သေယျံ–အိပ်ယာကို၊ ပညပေန္ဘော–ခင်းလတ်သော်၊ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ–၏ အတွက်၊ သေယုံ–ကို၊ ဧကမန္တံ–၌၊ ပညာပေသိ–ခင်းပြီ။

သလ္လက္ခေတွာ – မှတ်သား၍၊ အယံ ပုရိသော – သည်၊ ပရိယုဌိတော – ရာဂ လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်၏၊ ဝါ – ရာဂထကြွသောင်းကျန်းနေ၏၊ ရတ္တိံ – ၌၊ သစေ အာဂစ္ဆိဿတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ မေ – ၏၊ ဝိဿရော – ဖောက်ပြန်သော အသံသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ – ဤသို့ကြံ၍၊ ဘိက္ခုနိယော – တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ။ တံ ဘိက္ခုနိံ – ကို၊ ဂဝေသန္တော – ရာလတ်သော်၊ ဘိက္ခုနိယော – တို့ကို၊ ဃဋ္ရေသိ – ထိုခိုက်ပြီ (တိုက်မိ ခိုက်မိပြီ)၊ နိဿံသယံ – သံသယ မရှိ (စင်စစ်ဧကန့်)၊ သာ ဘိက္ခုနီ – သည်၊ ပုရိသေန သဒ္ဓိ၊ နိက္ခန္တာ – ထွက်ပြေးပြီ။ ဧကာ – တစ်ယောက်ထည်းတည်း၊ ရတ္တိ – ၌၊ ဝိပ္ပဝသိသာတိ နာမ – အဖော်နှင့် ခွဲ၍ နေရသနည်း။

၉၆ဝ။ ဝစ္စေန –ကျင့်ကြီးသည်၊ ပီဠိတာ–နိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဧကိကာ– တစ်ယောက်တည်း၊ သြဟီယိတွာ–ချန်ရစ်၍၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ အဂမာသိ–လိုက်သွား ပြီ။ ဧကာ–တစ်ယောက်ထည်းတည်း၊ ဂဏမှာ–ဂိုဏ်းမှ (အပေါင်းအဖော်မှ)၊ သြဟီယိဿတိနာမ–ချန်နေရစ်ရသနည်း။ သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

ြေး ကော ဝါ နဒီပါရ ဂစ္ဆေယျာတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ယတ္ထ-အကြင်မြစ်၌၊ တိမဏ္ဍလံ-ပုဆစ်ဒူဝန်းနှစ်ဖက်, ချက်ဟူသောအဝန်းသုံးပါးကိုး ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍ (ဖုံးအောင်ဝတ်၍)၊ ယတ္ထကတ္တစိ-အမှတ်မရှိ ကစ်စုံ တစ်ခုသောအရပ်၌၊ ဥတ္တရန္တိ ယာ-ကူးသွားသော၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ အန္တရ ဝါသကော-သင်းပိုင်းကို၊ တေမိယတိ'-ရေစွတ်အပ်၏၊ သာ-ထိုမြစ်သည်၊ နဒီ နာမ-မည်၏။

ကောဝါရတ္တိ' ဝိပ္မဝသေယျာတိကာ–ကား၊ အရဏုဂ္ဂမနာ–အရဏ်တက်ခြင်း နှင့် (အရဏ်တက်သည်နှင့်)၊ သဟ–တစ်ပြိုင်နက်၊ ဒုတိယာယ–နှစ်ယောက် မြောက်အဖော်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ–၏၊ ဟတ္တပါသံ–ကို၊ ဝိဖောန္တိယာ– စွန့်သောဘက္ခုနီ၏၊ ဝိဖော်တေ^၂–စွန်ပြီးလသော်၊ ဝါ–စွန့်ပြီးရာအခါ၌၊ (တစ်နည်း) ဝိဖော်တေ–စွန့်အပ်ပြီးသော်၊ ဝါ–စွန့်အပ်ပြီးရာအခါ၌။

ဖြ၃။ ဒုတိယိကာ–နှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ ပက္ကန္တာ ဝါ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဗ္ဘန္တာ ဝါ–လူထွက် သည်သော်လည်းကောင်း၊ ကာလင်္ကတာ ဝါ–သေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခသင်္ကန္တာ ဝါ–တိတ္ထိဘက်(တိတ္ထိဘောင်)သို့ ပြောင်းရွေ့သည်သော်လည်း ကောင်း၊ ဟောတိ။

တတိယသံဃာဒိသေသသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။ ***********

၄။ စတုတ္ထသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒ

👼 **၆၉၄။** စဏ္ဍကာဠိ–မည်သော၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ ဘဏ္ဍနကာရိကာ–မိမိ တို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၊ ကလဟကာရိကာ–မိုက်ရန် ကို ပြုတတ်သည်၊ ဝိဝါဒကာရိကာ–ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြောမှုကို ပြုတတ်သည်။

၁။ အန္တ ရဝါသကော တေမိဃတိ။ ။ ရှေးနိဿယ၌ တေမ်ယတိက္ ကတ္တုရုပ်၊ ကမ္မရုပ် နှစ်ချက်ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီးနိဿယ ၂၄၄။) ဤ၌ ပါစိတ် ဘာသာဋီကာ ကင်္ခါဘာသာဋီကာတို့ကို ကြည့်၍ ကမ္မရုပ်သာ ပေးလိုက် ပါသည်။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၁၄၇။) ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (၁၊ ၅၇။) ၂။ ဝိဖော်တေ။ ။ထုံးစံအတိုင်း "ဝိဖော်တေ–စွန့်ပြီလသော်"ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။ "စွန့်ပြီး"ဟုဆိုလျင် စွန့်ပြီးသော ဘက္ခုနီကို အရကောက်ရမည်ဖြစ်၍ လိင်နှင့် မလျော်၊ သို့ဖြစ်၍ "ဝိဖော်တေ–စွန့်အပ်ပြီသော်"ဟု တစ်နည်းပေးသည်။ "တတ္ထပါသေ–ဟတ္ထပါသ်ကို၊ ဝိဖော်တေ–စွန့်အပ်ပြီသော်"ဟု ဆိုလိုသည်။ နောက် "အဂါမကေ အရညေ"ဝါကျ၌လည်း ဤနည်းမှီ သိပါ။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ (၂၊ ၁၅၁။)

ဘဿကာရိကာ - စကားများမှုကို ပြုတတ်သည်၊ သံဃေ – ၌၊ အဓိကရဏ ကာရိကာ – အဓိကရိဏ်းကို ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီ – သည်၊ တဿာ - ထိုစဏ္ဍကာဠီ ၏ (အပေါ် ၌)၊ ကမ္မေ - ကို၊ ကရီယမာနေ - ပြုအပ်သော်၊ ပဋိက္ကောသတိ – တားမြစ်၏၊ အာပတ္တယာ – ကို၊ အာပတ္တိယာ – ကို၊ မရှုခြင်း ကြောင့်၊ ဥက္ခိပိ – နှင်ထုတ်ပြီ။ တံ ကရဏီယံ – ထို ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ တီရေတွာ – ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ပုနဒေဝ – တစ်ဖန်သာလျှင်၊ သာဝတ္ထိ – သို့၊ ပစ္စာဂစ္ဆိ – ပြန်လာပြီ။

စဏ္ဍကာဠီဘိက္ခုနီ –သည်၊ ထုလ္လနန္စာယ –သော၊ ဘိက္ခုနီယာ –သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ ယာ – ပြန်လာလတ်သော်၊ အာသနံ – ကို၊ နေဝ ပညပေသိ – ခင်းမပေး၊ ပါဒပီဌံ – ခြေဆေးအင်းပျဉ်ကိုလည်း ကောင်း (ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေကိုထားရာ ခုံငယ်ကိုလည်းကောင်း)၊ ပါဒကဌလိကံ – ခြေပွတ်အိုးချမ်းကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) ပါဒကဌလိကံ – မဆေးအပ်သေးသော ခြေကိုထားရာ ခုံငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ န ဥပနိက္ခပိ – အနီး၌ ချမထား၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ – ခရီးဦးကြိုဆို၍၊ ပတ္တစီဝရံ – ကို၊ န ပဋိဂ္ဂဟေသိ – လှမ်း မယူ၊ ပါနီယေန – သောက်ရေဖြင့်၊ န အာပုစ္ဆိ – မပန်ပြွာ။

အယျေ–အရှင်မ၊ အနာထာယ^၃ –အာကိုးရာ မရှိသူ၏၊ ဝါ –မှာ၊ ဟောတိ ယထာ–ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံဟိ–ဤအတူပင်၊ ဧတံ–ဤအကြောင်းအရာသည်၊ (မယုံ–တပည့်တော်မ၏၊ ဝါ –မှာ၊) ဟောတိ–ဖြစ်နေပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ အယျေ–မ၊ ကိဿ ပန –ြောင့်၊ တွံ–သည်၊ အနာထာ–အားကိုးရာ မရှိသနည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ အယျေ၊ ဣမာ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ မံ–ကို၊ အယံ–ဤစဏ္ဍကာဠီသည်၊ အနာထာ–အားကိုးရာ မရှိ၊ အပ္ပညာတာ– မထင်ရှား၊ ဣမိဿာ–ဤ စဏ္ဍကာဠီ၏၊ ဝါ –မှာ၊ ကာစိ–တစ်စုံတစ်ယောက် သော၊ ပဋိဝတ္တာ–တစ်ဖန်ပြောမည့်သူသည် (ပြန်ပြောမည့်သူ ကူညီမည့်သူ သည်)၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အာပတ္တိယာ–ကို၊ အဒဿနေ– ကြောင့်၊ ဥက္ခိပိုသု–နှင်ထုတ်ကြပါကုန်ပြီ။

၁။ ဘဿကာရိကာ။ ။ဘဿ–အရ ပြောအပ်သောစကား ရသော်လည်း စကားပြောမှု စကားများမှုတိုင်အောင် ယူပါ။ ၂။ ပါဒပိဋံ။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၁၅၁။)

၃။ ယထာ တံ အနာထာယ။ ။ ဤဝါကျကား ဥပမာနတည်း၊ ရေ့ဝါကျကား ဥပမေယျတည်း၊ "အားကိုးရာ မရှိသူမှာ ဖြစ်နေသလို, တပည့်တော်မမှာလည်း ဤအတိုင်း ဖြစ်နေပါသည်"ဟု စကားဝှက်ဖြင့် အတိုချုပ်ပြောသည်၊ ပါဠိတော်များ၌ ယထာတံ–ဖြင့် အစချီသော ဥပမာနကို များစွာတွေ့ရသည်၊ "အယံ ခေါ မေ ဗြာဟ္မဏ ရတ္တိယာ ပထမေ ယာမေ ပထမာ ဝိဇ္ဇာ အဓိကတာ၊ အဝိဇ္ဇာဝိဟတာ ၊ပ၊ ယထာတံ အပ္မမတ္တဿ အာထာပိနော ပဟိတ္တဿ ဝိဟရတော"။ (ဝိ၊ ၁။ ၅၊ ၆။) ရေးနိဿယ၌ တစ်မျိုး ပေးတော်မူ၏။ ဘုရားကြီး (၂၄၅။)

ထုလ္လနန္ဒာ-ဘိက္ခုနီသည်၊ ဟော-ဤရဟန်းမတို့သည်၊ ဗာလာ-မိုက်ကုန်၏၊ တော-တို့သည်၊ အဗျတ္တာ-မထက်မြက်ကုန်၊ ကမ္မံ ဝါ-ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကမ္မဒေါသံ ဝါ-ကံ၏ အပြစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဝိပတ္တံ ဝါ-ကံ၏ ပျက်စီး ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မသမွတ္တံ ဝါ-ကံ၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ နေဝ စာနန္တိ -မသိကြကုန်၊ မယံ ခေါ-ငါတို့သည်သာ၊ ကမ္မံပီ-ကို လည်းကောင်း၊ပေ၊ စာနာမ၊ မယံ ခေါ-တို့သည်သာ၊ အကတံ-မပြုအပ်သေ. သော၊ ကမ္မံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ကာရေယျာမ-ပြုစေနိုင်ကုန်ရာ၏၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသော၊ ကမ္မံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ကောပေယျာမ-ပြုစေနိုင်ကုန်ရာ၏၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသော၊ ကမ္မံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ကောပေယျာမ-ပျက်စေနိုင်ကုန်ရာ၏၊ ကုတိ-ကြာသို့ ပြော၍၊ လဟုံ လဟုံ-လျင်စွာ လျင်စွာ(အလုဇ်အမြန်) ဘိက္ခုနိုသံဃံ-ကို၊ သန္နိပါတေတွာ-စည်းဝေးစေပြီး၍၊ စဏ္ဍကာဠိ ဘိက္ခုနိံ - ကို၊ သသ္နေပါတေတွာ-စည်းဝေးစေပြီး၍၊ စဏ္ဍကာဠိ ဘိက္ခုနိံ -

ဖြာ။ ကမ္မကာရကသံဃံ-ကို၊ အပလောကေတွာ-ပန်ပြော၍၊ သြသာရေတိ-အံ့၊ ဝတ္တေ့–ကျင့်ဝတ်၌ (ကံမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်၌၊) ဝတ္တန္တိ'–ကျင့်သောရဟန်းမကို၊ သြသာရေတိ၊ ကမ္မကာရကသံဃေ–ကံပြုသော သံဃာသည်၊ အသန္တေ –မရှိလသော်၊ သြသာရေတိ။

စတုတ္ထသံဃာဒိသေသသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၅။ ပဉ္စမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒ

ဖြင့္ပူမနုဿာ-တို့သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းစားဧရပ်၌၊ သုန္ဒရီနန္ဒံ ဘိက္ခုနိံ-ကို၊ ပဿတွာ-မြင်၍၊ အဝဿုတာ-ဆန္ဒရာဂဖြင့် စိုစွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ အဝဿုတာယ-ဆန္ဒရာဂဖြင့် စိုစွတ်သော၊ သုန္ဒရီနန္ဒာယ-သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-အား၊ အဂ္ဂမဂ္ဂါနိ-ကောင်းကုန်ကောင်းကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဒေန္တိ -ပေးကြကုန်၏၊ သုန္ဒရီနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ယာဝဒတ္ထံ-တိုင်း၊ ဘုဥ္စတိ-စားရ၏၊ အညာ-အခြားကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ စိတ္တရုပံ-စိတ်အားလျော်စွာ၊

၁။ ဩသာရေသိ။ ။(အ၀+သရ+ဏေ)ဖြင့် ဩသာရေ–သံဃာ့ဘောင်သို့ သက်ရောက် စေ"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ "သက်ရောက်စေ"ဟူသည်မှာ သွင်ခြင်းတည်း။

(စိတ်တိုင်းကျ)၊ န လဘန္တိ –မရကြကုန်၊ အယျာ သုန္ဒရီနန္ဒာ –သည်၊ အဝဿုတာ – ဆန္ဒရာဂဖြင့် စိုစွတ်သည်(ဖြစ်၍)၊ အဝဿုတဿ –သော၊ ပုရိပုဂ္ဂလဿ – ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဟတ္တတော –လက်မှ၊ ခါ ဒနီယံ ဝါ – ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယံ ဝါ – ကိုလည်းကောင်း၊ သဟတ္တာ – မိမိလက်ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ – ခံယူ၍၊ ခါ ဒိဿတိ နာမ – ခဲရသနည်း၊ ဘုဥ္စိဿတိ နာမ – စားရသနည်း။

👼 **၇၀၁**။ ဧကတော–တစ်ဖက်၏(တစ်ယောက်၏)၊ အဝဿုတေ³–ဆန္ဒရာဂ ဖြင့် စိုစွတ်ခြင်းသည်၊ သတိ–လသော်၊ ခါဒိဿာမိ ဘုဥ္စိဿာမီတိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။

🗐 **၇၀၃။** ဥဘတော–နှစ်ယောက်လုံးအားဖြင့်၊ အနဝဿတာ–ဆန္ဒရာဂဖြင့် မစိုစွတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ –န်အံ့၊ အနဝဿတော–ဆန္ဒရာဂဖြင့် မစိုစွတ်၊ ဣတိ–သို့၊ ဧာနန္တီ –သိလျက်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ–အံ့။

ပဉ္စမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဆဋ္ဌသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒ

⇒ ၇၀၄။ အနန္တရိကာ-အခြားမဲ့နေရာ၌ဖြစ်သော (အခြားမဲ့နေရာ၌ ထိုင်နေ သော၊) ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ပေ၊အယျေ-မ၊ ယတော-အကြင့်ကြောင့်၊ တွဲ-အရှင်မသည်၊ အနဝဿုတာ³-ဆန္ဒရာဂဖြင့် မစိုစွတ်၊ (တတော-ထို့ ကြောင့်၊) သောပုရိသပုဂ္ဂလော-ဤ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဝဿုတော ဝါ-ဆန္ဒရာဂဖြင့် စိုစွတ်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ အနဝဿုတော ဝါ-ဆန္ဒရာဂဖြင့် မစိုစွတ်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ တေ-အရှင်မ၏ (အပေါ်၌) ကိ'-အဘယ်ကို၊ ကရိဿတိ-ပြုနိုင်လိမ့်မည်နည်း၊ (ကိ' ကရိဿတိ-ဘာတတ်နိုင်လိမ့်မည် နည်း၊) အယျေ-မ၊ ဣင်္ဃ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ တေ-အရှင်မအား၊ ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော-သည်၊ ယံ ခါဒနီယံ ဝါ-အကြင်ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

၁။ ဧကတော့ အဝဿုတေ။ ။ဧကတော့ အရ ဘိက္ခုနီတစ်ဖက်သာ ယူရမည်ဟု မဟာပစ္စရီ၌ ဆို၏၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌မူ ဤသို့ မဆို၊ ထိုသို့ မဆိုခြင်းသာ ပါဠိတော်နှင့် ညီသည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဧကတော့ အရ ဘိက္ခုနီဖြစ်စေ ပုရိသပုဂ္ဂလဖြစ်စေ တစ်ဖက်ဖက်ကို ယူပါ။

၂။ အနဝဿုတာ။ ။ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ(၄၂၅။) ကင်္ခါဘာသာဋီကာ(၂၊ ၃၁၆။) တို့ကို ကြည့်၍ ပေးထားပါ၏၊ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ "ဆန္ဒရာဂသည် စိုစွတ်အပ်"ဟု ကမ္မသာနေ ပေးတော်မူ၏။

သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

ယံ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ဒေတိ၊ တံ–ထို ခဲဖွယ်ဘေဇဉ်ကို၊ တုံ–အရှင်မသည်၊ သဟတ္တာ–ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ–ခံယူ၍၊ ခါဒ ဝါ–ခဲလည်း ခဲပါ(ခဲသာ ခဲပါ၊) ဘုဥ္မ ဝါ–စားလည်းစားပါ(စားသာစားပါ)၊ ဣတိ–ဤသို့ တိုက်တွန်းပြောဆို၏။

ု၀၆။ တဿာ–ထိုဘိက္ခုနီ၏ ၊ ဝစနေန−စကားကြောင့်၊ ပေ၊ ဘောဇန ပရိယောသာနေ−စားခြင်း၏အဆုံး၌(စားပြီးရာအခဲ့ါ၌)။ 📻

၇၀၈။ ကုပိတာ–စိတ်ဆိုးသည်ဖြစ်၍၊ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ–မခံယူ၊ ဣတိ– ဤသို့ ထင်၍၊ ဥယျောဇေတိ–တိုက်တွန်းအံ့၊ ကုလာနဒ္ဒယတာယ–အမျိုးကို သနားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (မိမိအားလှူလျှင် ဆင်းရဲမည် စိုးသောကြောင့်၊) န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ထင်၍၊ ဥယျောဇေတိ။

ဆဋ္ဌသံဃာဒိသေသသိက္စာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

++++++++++++++

ဂျ၊ သတ္တမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒ

၇၀၉။ ကုပ်တာ–စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနာ–မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဧဝံ–သို့၊ ဝဒေတိ–၏၊ (ကိ်) ဗုဒ္ဓံ–ကို၊ ပစ္စာစိက္စာမိ–ပယ်စွန့်ပါ၏၊ (ဓမ္မံ၊ သံဃဲ၊) သိက္ခဲ–သိက္စာကို၊ ပစ္စာစိက္စာမိ၊ ယာ သမဏိယော–အကြင် ရဟန်းမ တို့သည်၊ သကျဓိတရော–သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား၏သမီးဖြစ်ကြကုန်၏၊ ဣမာဝ–ဤသကျဓိတု အမည်ရှိသူတို့သည်သာ၊ သမဏိယော ကိန္ဓု–ရဟန်းမ တို့တဲ့လော၊ အညာပိ–သူတို့မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ လစ္ဖိနိယော– မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ကုက္ကုစ္စိကာ–ကက္ကုစ္စရှိကုန်သော၊ သိက္ခာ ကာမာ–သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားကုန်သော၊ သမဏိယော–တို့သည်၊ သန္တိ – ရိုပါကုန်သေး၏၊ အဟံ–သည်၊ တာသံ–ထိုရဟန်းမတို့၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ–မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရိဿာမိ–ကျင့်တော့မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။

- 🗐 **၇၁၁။** အယျေ–အရှင်မ၊ အဘိရမ–မွေလျော်ပါလော၊ ဓမ္မော–တရားတော် ကို၊ သွာက္ခာတော–ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပါပြီ၊ သမ္မာ–စွာ၊ ဒုက္ခဿ– ၏၊ အန္တကိရိယာယ–အဆုံးကို ပြုခြင်းငှာ၊ ဗြဟ္မစရိယံ–ကို၊ စရ–ကျင့်ပါလော၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။
- ም **၇၁၂။ သံဃာ**ဒိသေသံ–သို့၊ အစ္ဈာပစ္ဇန္တိယာ–ရောက်သော ရဟန်းမ၏။ ဉ <mark>တ္တိယာ–ကြောင့်၊ ဒု</mark>က္ကဋံ–သည်လည်းကောင်း၊ ဒီဟိ–နှစ်ကြိမ်ကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာဟိ–တို့ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယာ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ –

ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ (တတိယအကြိမ် ကမ္မဝါစာ ဆုံးသောအခါ ဉတ်ကြောင့် သင့်သောဒုက္ကဋ်, ကမ္မဝါစာနှစ်ကြိမ်ကြောင့် သင့်သောထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်များ ငြိမ်းပျောက်၍ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သာ ကျန်တော့သည်–ဟူလို။)

သတ္တမသံဃာဒိသေသသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသံဃာဒိသေသသိက္ရာပဒ

¬၁၅။ ကိသ္မိဥ္စိဒေဝ−တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဓိကရဏေ−
အဓိကရဏ်း၌၊ ပစ္စာကတာ³−ရှုံးသည်၊ ဝါ−ရှုံးခြင်းကြောင့်၊ ကုပိတာ−သည်၊
အနတ္တမနာ−သည်၊ ဟုတွာ၊ ဧဝံ ဝဒေတိ၊ (ကိ⁺) ဘိက္ခုနိယော−တို့သည်၊
ဆန္ဒဂါမိနိယော စ−ဆန္ဒာဂတိသို့လည်း လိုက်ကြကုန်၏၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို
ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။)

🗐 ၇၁၇။ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အဓိကရဏေတိ (ဧတ္ထ)–ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ အဓိကရဏံ နာမ–မည်သည်၊ အဓိကရဏာနိ–တို့သည်၊ စတ္တာရိ–တို့တည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ–လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ–လည်းကောင်းတည်း၊ ပရာဓိတာ–ရုံးသူကို၊ ပစ္စာကတာ နာမ–မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

အဋ္ဌမသံဃာဒိသေသသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၉။ နဝမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒ

□ ၇၂၁ ထုလ္လနန္ဒာယ – သော၊ ဘိက္ခုနိယာ – ၏၊ အန္တေ ဝါသိကာ – အနီးနေ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော – ရဟန်းမတို့သည်၊ သံသဋ္ဌာ – လူတို့နှင့် ရောနှော ကြကုန်သည်၊ ပါပါစာရာ – ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သည်၊ ပါပသဒ္ဒါ – ယုတ်မာသော ကျော်စောသံရှိကုန်သည်၊ ပါပသိလောကာ – ယုတ်မာသော အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း ရှိကုန်သည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ – ကို၊ ဝိဟေသိကာ – ညဉ်းဆဲတတ်ကုန်သည်၊ အညမညိဿာ – တစ်ယောက် တစ်ယောက်၏၊ ဝါ – အချင်းချင်း၏၊ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ – အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တိ ။

၇၂၃။ သံသဋ္ဌာဝိဟရန္တီတိ–ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ သံသဋ္ဌာ နာမ–သံသဋ္ဌ တို့ မည်သည်၊ အနနုလောမိကေန–သာသနာတော်အား မလျောက်ပ<mark>တ်သော</mark>၊

သံဃာဒိဿသကဏ္ဍာ

ဝါ –ရဟန်းမတို့အား မလျော်သော၊ ကာယိကဝါစသိကေန –ကိုယ်၌ဖြစ်, နှတ်၌ ဖြစ်သော အမှုအားဖြင့်၊ သံသဋ္ဌာ–လူတို့နှင့် ရောနှောကြကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ။

ောပါပကေန−ယုတ်မာသော၊ အာစာရေန−အကျင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ−ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ပါပကေန၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေန−ကျော်စောသံဖြင့်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတာ−ပျံ့နှံ့တက် ကုန်၏၊ မိစ္ဆာဇီဝေန−မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုဖြင့်၊ ဇီဝိတံ−အသက်ကို၊ ကပ္ပေန္တိ −ပြုကြကုန်၏၊ အညမညိဿာ−၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မေ−ကို၊ ကရိယမာနေ−အပ်သော်၊ ပဋိက္ကေသန္တိ −တားမြစ်ကြကုန်၏၊ အညမညံ− အချင်းချင်း၊ ဝမ္မွဲ−ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တိ −ဖုံးထားကြကုန်၏။

ဘဂိနိယော–ညီမတို့သည်၊ပေ၊ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိ၊ အယျေ–တို့၊ ဝိဝိစ္စထ– လူတို့မှ ကင်းရှင်းကြပါကုန်၊ ဘဂိနီနံ–တို့၏၊ ဝိဝေကညေဝ–ကင်းရှင်းခြင်း ကိုသာ၊ သံဃော–သည်၊ ဝဏ္ဏေတိ–ချီးမွမ်းပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆို ထိုက်ကုန်၏။

နဝမသံဃာဒိသေသသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀။ ဒသမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒ

ြာ ၇၂၇။ သံဃေန –သည်၊ သမနုဘဋ္ဌာ – ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန် ပြောဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော – တို့ကို၊ ဧဝံ ဝဒေတိ၊ (ကိ်) အယျေ – တို့၊ တုမှေ – အရှင်မတို့သည်၊ သံသဋ္ဌာဝ – လူတို့နှင့်ရောနှောကုန်လွက်သာ၊ ဝိဟရထ – နေကြကုန်လော၊ တုမှေ – တို့သည်၊ နာနာ – လူတို့မှ တသီးတနား တို့သည်၊ (ဟုတွာ) မာ ဝိဟရထ – မနေကြကုန်နှင့်၊ သံဃေ – ၌၊ အညာပိ – အရှင်မတို့မှ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧဝါစာရာ – ဤသို့အကျင့်ရှိကုန်သော၊ ဧဝံသဒ္ဒါ – ဤသို့ ကျော်စောသံရှိကုန်သော၊ ဧဝံ သိလောကာ – ဤသို့ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ – ကို၊ ဝိဟေသိကာ – ကုန်သော၊ အညမည်သာ – ၏၊ ဝစ္စပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ – ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော – တို့ခုလ်၊ သန္တိ၊ တာ – ထိုရဟန်းမတို့ကို၊ သံဃာ – သည်၊ ကိဉ္စိ – တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ၊ ဝါ – ဘာကိုမျှ၊ န အာဟ – မပြောဆို၊ တုမှညေဝ – အရှင်မတို့ကိုသာ၊ သံဃာ – သည်၊ ဉညာယ – နှိမ့်ချသမှု, အသိအမှတ်ပြုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဘဝဝန – လွမ်းမိုးဖွယ်ဟု မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အက္ခန္တိယာ –

အညွှန်း။ ၁။ သံသဋ္ဌာဝ အယျေ စသည်၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၃ဝ)ကို ကြည့်၍ ပေ·ထားပါသည်၊ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ထို၌ အကျယ်ပြထားပြီ။ သည်းမခံနိုင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝေဘဿိယာ³–သူတို့က အားကောင်း သော စကားရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဗလျာ–အရှင်မတို့က အားနည်းသူတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘဂိနိယော ခေါ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိ၊ပေ၊ ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနီနံ သံဃော ဝဏ္ဏေတီတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ– သို့၊ အာဟ–ပြောဆိုပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ပြောဆို၏။

အ၀ညာယ–အောက်ချ၍ သိခြင်းကြောင့် (အောက်တန်းစားဟု အသိ အမှတ် ပြုခြင်းကြောင့်၊) ပါရိဘဗျတာ–လွမ်းမိုးလိုခြင်းကြောင့်၊ ကောပေန– စိတ်ဆိုးခြင်းကြောင့်၊ ဝိဘဿိကတာ–အထူးထူးသော စကားရှိသူတို့၏ အဖြစ် ကြောင့် (အားကောင်းသော စကားရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အပက္ခတာ– အသင်းအပင်း မရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။

□ **၇၃၀**။ ယာဝတတိယကန္တိ−ကား၊ ယာဝ တတိယကံ−သုံးကြိမ်တိုင်အောင်၊ သမန္နဘာသနာယ−ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန် ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ အာပဇ္ဇတိ−အာပတ်သို့ ရောက်၏၊ ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရာ−နှင့်၊ သဟ−တစ်ပြိုင်နက်၊ န−အာပတ်သို့ ရောက်သည် မဟုတ်။

ဒသမသံဃာဒိသေသသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတဲ။

+++++++++++++

အမှာ။ ။ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ ၊ပေ၊ ဓာရယာမီတိ။ (ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ အတိုင်းပေးပါ။)

သတ္တရသကံ–တစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

ဘိကျွန်ဝိဘင်္ဂေ-၌၊ သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၁။ ဝေဘဿိယာ။ ။ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါတိမောက်ဘာာဋီ(၄၃၁။) ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊ ၃၂၁။)၌ ပြထားပြီး ပါစိတျာဒိယောဇနာ၌ (ဝိဘာသ+သ+ဏိယ)ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ ဝိသေသေန ဘာသေတိ ဩဘာသေတီတိ ဝိဘာသော (အာနုဘာဝေါ) ဝိဘာသော ကမ္ဘာသ သံဃဿ အတ္ထီတိဝိဘသော (သံဃေား) ဗဟ္မတ္တေ စ အတိသယတ္တေ စ သပစ္စယော ဟောတိ၊ သံဃောဂပရတ္တာ အာကာရဿ ရသော၊ ဝိဘသဿ ဘာဝေါ ဝေဘဿိယံ–ဟု ဝိဂ္ဂဟပြုတော်မူ၏။ ဘုရားကြီး ပါဠီတော်နိဿယ၌ "ဝေဘဿိယာ–အလွန်သော အာနုဘော်ရှိသော အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်"ဟု ပေးတော် မူ၏။ ပါစိတျာဒိ(၁၅၄။) ဘုရားကြီးနိဿယ(၂၅၂,၇၂၉။)

၃။ **နိသဂ္ဂိယကဏ္ဍ** ၁။ ပတ္တဝဂ္ဂ ၁။ ပဌမသိက္ခာပဒ

∰ **၇၃၃။** ဗဟူ−ကုန်သော၊ ပတ္တေ−တို့ကို၊ သန္နိစယံ−သိုမှီးသိမ်ဆည် မှုကို၊ ကရောန္တိ ၊ ဘိက္ခုနိယော−တို့သည်၊ ပတ္တဝါဏိဇ္ဇံ ဝါ−သပိတ်ကုန်သွယ်မှုကို လည်း၊ ကရိဿန္တိ −ပြုကြလိမ့် မည်လော၊ အာမတ္တိကာပဏံ ဝါ°− အိုးခွက်ရောင်းသူ တို့၏ ဈေးဆိုင်ကိုမူလည်း၊ ပသာရေဿန္တိ−ဖြန့်ခင်းကြလိမ် မည်လော။

🗐 **၇၃၅။** ပတ္တော နာမ ၊ပေ၊ အဝိကပ္ပိတော။ (ပါရာဓိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ၄၊ ၅၂၇။ စာပိုဒ် ၆ဝ၂၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။) အရဏုဂ္ဂမနာ–အရဏ်တက်ခြင်းနှင့် (အရဏ်တက်သည်နှင့်)၊ သဟ–တစ်ပြိုင်နက်၊ နိသဂ္ဂိယော–စွန့်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ။

🗐 **၇၃၆။** ရတ္တာတိက္ကန္တေ –ညဉ့်ကို ကျော်လွန်သော သပိတ်၌၊ အတိက္ကန္တ သညာ–ကျော်လွန်သော သပိတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ (သန္နိစယံ–ကို၊ ကရောတိ–အံ့။)

၇၃၇။ အန္တေ၇အရဏေ–အရက်၏အတွင်း၌၊ အဓိဋ္ဌေတိ–အံ့၊ နိသဋ္ဌပတ္တံ– စွန့်အပ်သောသပိတ်ကို၊ န ဒေန္တိ –ပြန်မပေးကြကုန်၊ နိသဋ္ဌပတ္တော–ကို၊ န န ဒါတဗ္ဗော–ပြန်ပေးထိုက်၏၊ (တစ်နည်း) န ဒါတဗ္ဗော–ပြန်မပေ ထိုက် သည်မှာ၊ န–မဟုတ်၊ (ဒါတဗ္ဗော ဧဝ–ပေးထိုက်သည်သာ။)

ပဌမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတဲ။

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

၇၃၈။ သမ္ဗဟုလာ–များစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဂါမကာ ဝါသေ–ရွာငယ်ကျောင်း၌၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ–နေပြီးကုန်သည်၊ ဝတ္တ သမ္ဗန္နာ–ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဣရိယာပထသမ္ဗန္နာ–ဣရိယာပုတ်နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သည်၊ ဒုစ္စောဋ္ဌာ^၂–ဖောက်ပြန်သော အဝတ်ရှိကုန်သည် (ဟောင် နွမ်းသော အဝတ် ရှိကုန်သည်)၊ လူခစီဝရာ – ခေါင်းပါးသော သင်္ကန် ရှိကုန်သည်၊

၁။ အာမတ္တိကာပဏ် ဝါ။ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ(၄၊ ၅၂၇)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၅၆)။ ၂။ ဒုစ္စောဠာ။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၅၇)။

(ဟုတွာ)၊ သာဝတ္ထိ -သို့၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ ဥပါသကာ-တို့သည်၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ ဣမာ ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်၊ ဝတ္တသမ္ပန္နာ-ကုန်၏၊ ပေ၊ ဣမာ ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်၊ အစ္ဆိန္နာ-လုယက်အပ်ကုန်သည် (လုယူခံရကုန်သည်)၊ ဘဝိဿန္တိ -ဖြစ်ကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ-အား၊ အကာလစီဝရံ-အကာလ သင်္ကန်းကို (သင်္ကန်းကာလ မဟုတ်ချိန်၌ လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို)၊ အဒံသု-ကုန်ပြီ။

အမှာကံ–တို့သည်၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္တတံ–ခင်းအပ်ပြီ၊ ကာလစီဝရံ– ကာလသင်္ကန်းတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အဓိဋ္ဌဟိတ္ပာ–ဆောက်တည်၍၊ ဘာဇာပေသိ–ဝေဖန်စေပြီ။ ။အယျာဟိ–အရှင်မတို့သည်၊ စီဝရံ–ကို၊ လဒ္ဓံ အပိိ–ရအပ်ပါ၏လော။ 厚

၇၄၀။ အကာလစီဝရံ နာမ၊ပေ၊ ဧတံ အကာလစီဝရံ နာမ–(ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၊၄၊ ၄၉၇။ စာပိုဒ်–၅ဝဝ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ)။

🗐 **၇၄၁။** အကာလစီဝရေ–၌၊ အကာလစီဝရသညာ–အကာလသင်္ကန်းဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ကာလစီဝရန္တိ –ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ–၍၊ ဘာဇာပေတိ– ပေဖန်စေအံ့။

ဒုတိယသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

၇၄၃။ အညတရာယ–သော၊ ဘိက္ခုနိယာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိ –တကွ၊ စီဝရံ– ကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ–လဲလှယ်ပြီး၍၊ ပရိဘုဥ္ဇိ –သုံးစွဲပြီ။ ။တဲ စီဝရံ–ကို၊ သင်္ဃရိတွာ–ခေါက်၍၊ နိက္ခိပိ–သိမ်းထားပြီ၊ အယျေ–မ၊ တေ–အရှင်မသည်၊ မယာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိ ၊ ယံ စီဝရံ–ကို၊ ပရိဝတ္တိတံ–လဲလှယ်အပ်ပြီ၊ တံ စီဝရံ– သည်၊ ကဟံ–အဘယ်မှာနည်း။ ။တဲ စီဝရံ–ကို၊ နီဟရိတွာ–ထုတ်ဆောင်၍၊ ထုလ္လနန္ဒာယ ဘိက္ခုနိယာ–အား၊ ဒဿေသိ–ပြပြီ၊ ("မြင်စေပြီ"ဟု သဒ္ဓတ္ထ ဖြစ်၏၊) အယျေ–မ၊ ဟန္ဒ^၂–ရော့(ယူပါ)၊ တုယုံ–၏၊ စီဝရံ–တည်း၊ မေ–၏၊ တော် စီဝရံ–ဤသင်္ကန်းကို၊ အာဟရ–ဆောင်ယူခဲ့၊ ယံ–အကြင်သင်္ကန်းသည်၊ တုယုံ–မူလက သင့်ဟာဖြစ်၏၊ တေံ–ဤသင်္ကန်းသည်၊ တုယှမေဝ–ယခုလည်း

၁။ လခွံအပါ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၅၇)။

၂။ ဟန္ဒာယျေ၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၃၄)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၅၈)။

နိသဂ္ဂိယကဏ္ဍ

သင့်ဟာပင်တည်း၊ ယံ-သည်၊ မယှံ-မူလက ငါ့ဟာဖြစ်၏၊ ဧတံ-သည်း မယုမေဝ-ယခုလည်း ငါ့ဟာပင်တည်း၊ မေ-ငါ၏၊ ဧတံ-ဤသင်္ကန်းကို၊ အာဟရ-ယူခဲ့ပါ၊ သကံ-မိမိဉစ္စာကို၊ ပစ္စာဟရ-ပြန်ဆောင်ပါ(ပြန်ယူပါ)၊ ဣတိ-ပြီ၊(ဣတိတစ်လုံး အကျေကြံ)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ အစ္ဆိန္ဒိ-လုယူပြီ။

၇၄၆။ အစ္ဆိန္ခတိ ဝါ–ကိုယ်တိုင်မူလည်း လုယူအံ့၊ အစ္ဆိန္ဒာပေတိ ဝါ*–* သူတစ်ပါးကိုမူလည်း လုယူစေအံ့။

တတိယသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတဲ့။

₹8•8

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

ကု၄၈။ အယျေ–မ၊ တေ–အရှင်မ၏၊ အဖာသု–မချမ်းသာမှုသည်၊ ကိ – အဘယ်ပါနည်း၊ ကိ –အဘယ်အရာကို၊ အာဟရီယတု–ဆောင်အပ်စေလိုပါသနည်း၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ မေ–အား၊ သပ္ပိနာ–ထောပတ်ဖြင့်၊ အတ္တော–အလိုရှိ၏၊ အညတရဿ–သော၊ အာပဏိကဿ–ဈေးသည်၏၊ ဃရာ–အိမ်မှ၊ ကဟာပဏဿ–အသပြာဖြင့်၊ သပ္ပိ –ကို၊ အာဟရိတွာ–ဆောင်ယူပြီး၍၊ ထုလ္လနန္ဒာယ ဘိက္ခုနိယာ–အား၊ အဒါသိ–ပေးပြီ။

တံ အာပဏိကံ-ထိုဈေးသည်ကို၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ')၊ အယျော-အမောင်၊ အယျာယ-အရှင်မအား၊ သပ္ပိနာ-ဖြင့်၊ န အတ္ထော ကိရ-အလိုမရှိဘူးတဲ့၊ ဧတလေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော(ကိရ)-အလိုရှိသတဲ့၊ ဧတ-၏၊ သပ္ပိ-ကို၊ ဟန္ဒ- ဧက္မယူပါ၊ မေ-အား၊ ဧတလံ-ကို၊ ဒေဟိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အယျော-အရှင်၊ မယံ-တို့သည်၊ ဝိက္ကီတံ-ရောင်းအပ်ပြီးသော၊ ဘဏ္ဍ်-ဘဏ္ဍာကို (ပစ္စည်းကို)၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ သစေ အာဒိယိဿာမ-အကယ်၍ ယူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဝိက္ကာယိဿတိ- ဧရာင်းရလိမ့်မည်နည်း၊ (တစ်နည်း) ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဝိက္ကီယိဿတိ-ရောင်းအပ် လိမ့်မည်နည်း၊ သပ္ပိဿ-၏၊ (ဝါ-ကို)၊ ကယေန -ဝယ်ကြောင်း အဖိုးဖြင့်၊ သပ္ပိ-ကို၊ ဟတံ-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဧတလဿ-၏၊ (ဝါ-ကို)၊ ကယံ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့ပါ၊ ဧတလံ-ကို၊ ဟရိဿတိ-ဆောင်ရပါလိမ့်မည်။

အညံ–အခြားသော ပစ္စည်းကို၊ ဝိညာပေတွာ^၂–အလိုရှိကြောင်း သိစေ၍၊ (ဝါ–တောင်းပြီး၍)၊ အညံ–အခြားပစ္စည်းကို၊ ဝိညာပေဿတိ နာမ–ရသနည်း။ (သိက္ခာပုဒ်၌ "အညံ–တစ်ပါးသော ထောပတ်စသည်ကို၊ ဝိညာပေတွာ၊ အညံ– တစ်ပါးသော ဆီစသည်ကို"ဟု ဆိုပါ။)

၁။ ကယေန၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊၁၅၈)။ **၂။**ဝိညာပေတွာ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ(၂၊ ၁၅၉)။

၇၅၂။ တညေဝ–ထိုပထမတောင်းအပ်သော ပစ္စည်းကိုပင်၊ ဝိညာပေတိ– ထပ်၍ သိစေအံ့၊ (ဝါ–ထပ်၍ တောင်းအံ့)၊ အညံ စ–အခြားပစ္စည်းကိုလည်း၊ ဝိညာပေတိ၊ အာနိသံသံ–အကျိုးကို၊ ဒဿေတွာ–ပြ၍၊ ဝိညာပေတိ။

စတုတ္ထသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၅။ ပဥ္အမသိက္ခာပဒ

ျာ ၇၅၃။ အပျေ၊ အမုကဿ–ထိုမည်သော၊ အာပဏိကဿ–၏၊ ဃရေ– ၌၊ ကဟာပဏံ–ကို၊ နိက္ခိပိဿာမိ–ထားခဲ့ပါမည်၊ တတော–ထိုအသပြာမှ၊ (ဝါ–ထိုအိမ်မှ)၊ ယံ–အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဣစ္ဆေယျာသိ–အလိုရှိရာ၏၊ တံ–ကို၊ အာဟရာပေယျာသိ–ဆောင်ယူစေပါ။ ။သိက္ခမာနေ–သိက္ခာမာန်၊ ဂစ္ဆ္-သွားချေ၊ အမုကဿ–သော၊ အာပဏိကဿ–၏၊ ဃရာ–မှ၊ ဂဟာပဏဿ–ဖြင့်၊ တေလံ–ကို၊ အာဟရ–ဆောင်ယူခဲ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။

သာ သိက္ခမာနာ-သည်၊ ရောဒန္တီ-ငိုလျက်၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊ သိက္ခမာနေ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တွဲ-သည်၊ ရောဒသိ-ငိုနေသနည်း။ ။အညံ-တစ်ပါးသော ပစ္စည်းကို၊ စေတာပေတွာ-လဲလှယ်စေပြီး၍၊ အညံ-ကို၊ စေတာပေဿတိ နာမ-လဲလှယ်စေရသနည်း၊ (သိက္ခာပုဒ်၌ "အညံ-တစ်ပါးသော ဆီစသည်ကို၊ စေတာပေတွာ-၍၊ အညံ-တစ်ပါးသော ထောပတ်စသည်ကို"ဟု ဆိုပါ။)

၇၅၇။ တည္၀–ထိုပထမလဲလှယ်အပ်သော ပစ္စည်းကိုပင်၊ စေတာပေတိ**–** လဲလှယ်စေအံ့။

ပဉ္စမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

[™]>>>

၆။ ဆဋ္အသိက္ခာပဒ

၇၅၈။ ဥပါသကာ–တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ–၏၊ စီဝရတ္ထာယ–သင်္ကန်း အကျိုးငှာ၊ ဆန္ဒကံ°–အလှူ့ရှင်တို့၏ ဆန္ဒဖြင့် စုပေါင်း၍ ယူအပ်သော ပရိက္ခရာကို၊ သင်္ဃရိတွာ–စုဆောင်း၍၊ အညတရဿ–သော၊ ပါဝါရိကဿ– အဝတ်ကုန်သည်၏ (အဝတ်အထည် ရောင်းသူ၏)၊ ဃရေ–၌၊ ပရိက္ခာရံ–ကို၊

နိသဂ္ဂိယကဏ္ဍ

နိက္ခ်ိပိတ္မွာ–ထားခဲ့၍၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ အယျေ–တို့၊ အမုကဿ၊ ပါဝါရိကဿ– ၏၊ ဃရေ–၌၊ စီဝရတ္ထာယ–ငှာ၊ ပရိက္ခာရော–ကို၊ နိက္ခိတ္တော–ထားအပ်ပါပြီ၊ တတော–ထိုအိမ်မှ၊ (ဝါ–ထိုပရိက္ခရာမှ)၊ စီဝရံ–ကို၊ အာဟာရာပေတွာ– ဆောင်ယူစေ၍၊ ဘာဇေထ–ဝေဖန်ကြပါကုန်၊ တေန–ထိုပရိက္ခရာဖြင့်၊ ဘေသစ္ခံ–ကို၊ စေတာပေတွာ–၍၊ ပရိဘုဥ္ဖိ'သုိ–သုံးဆောင်ကြကုန်ပြီ။

᠍ အညဒတ္ထိကေန - အခြားပစ္စည်းအလို့ငှာ လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဒိသိကေန – အခြားပစ္စည်းကို ညွှန်ပြ၍ လှူအပ်သော၊ သံဃိကေန – သံဃာအား စွန့်လှူအပ်သော၊ ပရိက္ခာရေန – ဖြင့်၊ အညဲ – ညွှန်ပြအပ်သော ပစ္စည်းမှ တစ်ပါးအခြား ပစ္စည်းကို၊ စေတာပေဿန္တိ နာမ ။

ဂြိဝ# အညဿ–အခြားပစ္စည်း၏၊ အတ္တာယ−၄ာ၊ ဒိန္နေန−လှူအပ်သော၊ သံဃိကေနာတိ−ကား၊ သံဃဿ−အား၊ (ဒိန္နေန−သော)၊ ဂဏဿ−အား၊ န(ဒိန္နေန−လှူအပ်သည် မဟုတ်သော)၊ ဧကဘိက္ခုနိယာ−တစ်ပါးသော ဘိက္ခုနီအား၊ န (ဒိန္နေန)−သော၊ ယံ အတ္တာယ−အကြင်ပစ္စည်းအကျိုး၄ာ၊ ဒိန္နဲ−အပ်ပြီ၊ တံ−ထိုပစ္စည်းကို၊ ဌပေတွာ−ထား၍၊ အညံ−ကို၊ စေတာပေတိ။

၇၆၁။ "အနညဒတ္ထိကေ–အညဒတ္ထိက မဟုတ်သော ပရိက္ခရာ၌"စသည် ဆိုပါ၊ နိသဋ္ဌဲ–စွန့်အပ်ပြီးသော ပစ္စည်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ–တစ်ဖန်ရ၍၊ ယထာ ဒါနေ–အကြင် အကြင် လှူအပ်သော ပစ္စည်း၌၊ ဥပနေတဗ္ဗံ–ကပ်ဆောင် ထိုက်၏ (အသုံးပြုထိုက်၏)။

ု၆၂။ သေသကံ–ကြွင်းသောအဖိုးကို၊ (ဝါ–ကြွင်းကျန်သော ပရိက္ခရာကို၊ ဥပနေတိ–ကပ်ဆောင်အံ့၊ သာမိကေ–အလှူရှင်တို့ကို၊ အပလောကေတွာ– ပန်ပြော၍၊ ဥပနေတိ။

ဆဋ္မသိက္မွာပဒဲ နိုင္ဗိတ်။

၁။ ပရိဘုဦးသု။ ။ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေး ပစ္စည်းလေးမျိုးတွင် စားသောက်ဖြစ်သော ဆွမ်းနှင့် ဆေးအတွက် "ပရိဘုဥ္မ–သုံးဆောင်"ဟု အနက်ဆိုရ၏။ စားသောက်မဖြစ်သော သင်္ကန်းနှင့် ကျောင်းအတွက် "ပရိဘုဒ္ဓ–သုံးစွဲ"ဟု အနက် ဆိုရ၏။

ျှ။ အညဒတ္ထိကေန စသည်၊ ကင်္ခါဘာဋီ(၂၊ ၃၃၁)။ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၃၆)။

ရ။ သတ္တမသိက္ခာပဒ

🗐 **၇၆၃။** ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ တေန စ ပရိက္ခာရေန–ထိုပရိက္ခရာဖြင့် လည်းကောင်း၊ သယံ–ကိုယ်တိုင်၊ ယာစိတ္ပာပိ⁹–တောင်း၍လည်းကောင်း၊ ဘေသ**ွံ့**–ကို၊ စေတာပေတွာ–စေ၍၊ ပရိဘုဥ္ဗိံသု။

အညဒတ္ထိကေန – သော၊ အညုဒ္ဒိသိကေန – သော၊ သံဃိကေန – သံဃာအား စွန့်လှူအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သညာစိကေန ^J – ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သည် လည်းဖြစ်သော၊ ပရိက္ခာရေန – ပရိက္ခရာနှစ်မျိုးဖြင့်၊ အညံ စေတာပေဿန္တိ နာမ ။ 🗐 **၇၆၅**။ သညာစိကေနာတိ – ကား၊ သယံ – ကိုယ်တိုင်၊ ယာစိတွာ – တောင်း၍၊ လဒ္ဓေန – ရအပ်သော။ (ပရိက္ခာရေန၌ စပ်။)

သတ္တမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

÷•}€ }}•*

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

¬၆၈။ အညရဿ–သော၊ ပူဂဿ–ကောင်းမှုပြုသောအသင်း၏ ၊ ပရိဝေဏ ဝါသိကာ–ပရိဝုဏ်၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ယာဂုယာ– ယာဂုဖြင့်၊ ကိလမန္တိ –ပင်ပန်းကြကုန်၏ ၊ တတော–ထိုအိမ်မှ၊ (ဝါ–ထို ပရိက္ခရာမှ)၊ တဏ္ဍုလံ−ဆန်ကို၊ အာဟာရာပေတွာ–ဆောင်စေ၍၊ ယာဂုံ− ကို၊ ပစာပေတွာ – ကျိုစေ၍၊ ပရိဘုဥ္မထ−သုံးဆောင်ကြပါကုန်။ ။ မဟာဂဏိကေန –ရဟန်းမအများအား စွန့်လှူအပ်သော (ဂိုဏ်းအား လှူအပ် သော)၊ ပရိက္ခာရေန –ဖြင့်။

အဋ္ဌမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

┾╼⋛╬╬╠╾┾

၉။ နဝမသိက္ခာပဒ

^{ႜႜၜႜ}**ၣ၇၃။** မဟာဂဏိကေန^၃–ရဟန်းမ အများအား စွန့်လျှအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ သညာစိကေန –ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပရိက္ခာရေန –ပရိက္ခရာနှစ်မျိုးဖြင့်။

နဝမသိက္ရာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၁။ သယမွိ ယာစိတ္ပာ။ ။ရှေးနိဿယ၌ "သယမွိ–ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ယာစိတ္ပာ– သင်္ကန်းအကျိုးငှာ တောင်း၍၊ လဒ္ဓေန–ရအပ်သော၊ ပရိက္ခာရေန စ–ဖြင့်လည်းကောင်း" ဟု ပါဌသေသထည့်၍ ပေးတော်မူ၏။

၂။ သညာစိကေန၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၃၁)။ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၃၇)။ ၃။ မဟာဂဏိကေန၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၃၇)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၆၁)။

၁၀။ ဒသမသိက္ခာပဒ

နိသဂ္ဂိယကဏ္ဍ

၇၇၈။ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ –သည်၊ ဗဟုဿုတာ –များစွာကြားနာအပ်ပြီး သော ပရိယတ္တိမ္မေရှိသည် (များသောအကြားအမြင် ရှိသည်)၊ ဘာဏိကာ – တရားစကား ပြောတတ်သည်၊ ဝိသာရဒါ – ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသည် (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း ရဲဝံ့သည်)၊ ဓမ္မိ – တရားရှိသော၊ ကထံ – ကို၊ ကာတုံ – ၄၁၊ ပဋ္ဌာ – ထက်မြက်ကျမ်းကျင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဗဟု၊ မနုဿာ – တို့သည်၊ ထုလ္လနန္ဒံ ဘိက္ခုနီ – ကို၊ ပယိရပါသန္တိ – ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏ (ဆည်းကပ်ကြကုန်၏)၊ ထုလ္လနန္ဒာယ ဘိက္ခုနိယာ – ၏၊ ပရိဝေဏံ – သည်၊ ဥန္ဒြိယတိ – ပြု၏၊ အယျေ၊ ကိဿ – ကြောင့်၊ တေ – ၏၊ ဣဒံ ပရိဝေဏံ – သည်၊ ဥန္ဒြိယတိ – ပြုံလနည်း၊ အာဝုသော – တို့၊ ဒါယကာ – လှူမည့်သူတို့သည်၊ နတ္ထိ – ကုန်၊ ကာရကာ – ဆောက်လုပ်မည့်သူတို့သည်၊ နတ္ထိ။

<section-header> ပုဂ္ဂလိကေန –ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးအား စွန့်လှူအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သညာစိကေန –သော– ပရိက္ခာရေန –ဖြင့်၊ အညံ စေတာပေဿတိ နာမ။

ဒသမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၁၁။ ကောဒသမသိက္ခာပဒ

ြော်သော၊ ပသေနဒိ-မည်သော၊ ကောသလော–ကောသလတိုင်း၏အရှင် ဖြစ်သော၊ (ဝါ–ကောသလတိုင် ကို အစိုးရသော)၊ ရာဇာ–သည်၊ သီတကာလေ–အအေး၏အခါ၌၊ (ဝါ–အေးရာအခါ၌)၊ မဟင္ပံ-များသောအဖိုး ရှိသော၊(ဝါ–အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော၊) ကမ္မလံ–ကို၊ ပါရုပိတွာ–ခြုံ၍။

အယျ-မ၊ ယေန-အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထုဖြင့်၊ အတ္တော-အလိုရှိ၏၊ တံ-ထိုပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဝဒေယျာသိ-ပြောပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ မဟာရာစ-မဟာရာဇာ၊ မေ-အား၊ တွံ-သည်၊ ဒါတုကာမော-လှူလိုသည်၊ သစေ အသိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဣမံ ကမ္ဗလံ-ကို၊ ဒေဟိ-လှူပါ၊ ဣမာ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ မဟိစ္ဆာ-များသောအလိုရိုကုန်၏ (အလိုကြီးကုန်၏)၊ အဿန္တုဋ္ဌာ-ရရသမျှ ပစ္စယဖြင့် မနှစ်သက် မကျေနပ်ကုန်၊ (ဝါ-မရောင့်ရဲ မတင်းတိမ်ကုန်၊) ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ရာဇာနံ-ကို၊ ကမ္ဗလံ-ကို၊ ဝိညာပေသာန္တိနာမ-တောင်းကြရကုန်သနည်း။

ာ ၇၈၅။ ဂရုပါဝုရဏံ နာမ−မည်သည်(လေးသောခြုံထည်မည်သည်)၊ ယံကိဉ္ဇိ−အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သီတကာလေ−၌၊ ပါဝုရဏံ− ခြံထည်တည်း။ စေတာပေန္တိယာတိ−ကား၊ ဝိညာပေန္တိယာ−တောင်းသော ဘိက္ခုနီသည်၊ (စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗန္တိ −ကား၊ သောဠသကဟာပဏဂ္ဃနကံ−တစ်ဆယ့်ခြောက်ကျပ် ထိုက်တန်သောခြုံထည်ကို၊ စေတာပေတဗ္ဗံ −လဲလှယ်စေထိုက်၏ (တောင်းအပ် တောင်းနိုင်၏)။

၇၈၆။ အတိရေကစတုက္ကံသေ–လေးကံသထက် အပိုအလွန်၌၊ (ဝါ*–* လေးကံသထက် အပိုအလွန် တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်၌။) (စသည်ဆိုပါ။)

၇၈၇။ စတုက္ကံသပရမံ–အလွန်ဆုံး လေးကံသတန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ကို၊ (ဝါ–အလွန်ဆုံး တစ်ဆယ့်ခြောက်ကျပ် တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ကို)၊ စေတာပေတိ–တောင်းအံ့၊ ဦနကစတုက္ကံသပရမံ–အလွန်ဆုံး လေးကံသ တန်ဖိုး ရှိသော ခြုံထည်ထက် ယုတ်လျော့သော ခြုံထည်ကို။ ။မဟဂ္ဃံ–ကို၊ စေတာပေတုကာမဿ–တောင်းစေလိုသူအား၊ အပ္ပဂ္လံ–နည်းသောအဖိုးရှိသော ခြုံထည်ကို၊ စေတာပေတိ။

ဧကာဒသမသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၂။ ဒွါဒသမသိက္ခာပဒ

運 **၇၈၈။** ဥဏှကာလေ–အပူ၏အခါ၌(ပူရာအခါ၌)၊ မဟ<u>ဂ္ဃံ</u>–သော၊ ခေါမံ– ခေါမတိုင်းဖြစ် ခြုံထည်ကို၊ ပါရပိတ္တာ–ခြုံ၍။

၇၉၀။ လဟုပါဝုရဏံ နာမ−မည်သည်(ပေါ့သောခြုံထည် မည်သည်)၊ ယံကိဉ္စိ−သော၊ ပါဝုရဏံ−တည်း၊ အဖုတေယျကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗန္တိ − ကား၊ ဒသကဟာပဏဂ္ဃနကံ−တစ်ဆယ်ထိုက်တန်သော ခြုံထည်ကို၊ စေတာပေတဗ္ဗံ−တောင်းအပ် တောင်းနိုင်၏။ ။တတုတ္တရိ−ထိုနှစ်ကဲ့သခွဲ တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ထက် အပိုအလွန်၊ ဝိညာပေတိ−အံ့။ ^{ချာ}

၇၉၁။ အတိရေကအမှတေယျကံသေ – နှစ်ကံသခွဲ တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ထက် ပိုလွန်သော ခြုံထည်၌၊ အတိရေကသညာ – ပိုလွန်သည်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ စေတာပေတိ။

၇၉၂။ အစုတေယျကံသပရမံ–အလွန်ဆုံး နှစ်ကံသခွဲ တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ကို၊ (ဝါ–အလွန်ဆုံး တစ်ဆယ်တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ကို)၊ ဦနက အစုတေယျကံသပရမံ–အလွန်ဆုံးနှစ်ကံသခွဲ တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ထက်

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

ယုတ်လျော့သောခြုံထည်ကို၊ စေတာပေတိ၊ ဉာတကာနံ –ဆွေမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပဝါရိတာနံ –ဖိတ်မံထားသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စေတာပေတိ၊ အညဿ–အခြားသူ၏၊ အတ္တာယ–ငှာလည်းကောင်း၊ အတ္တနော–၏၊ ဓနေန– ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (စေတာပေတိ–စေအံ့)။

ဒ္ဒါဒသမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတ်။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ ၊ပေ၊ ဓာရယာမီတိ။ (ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်း ပေးပါ)။ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေ–၌၊ နိသဂ္ဂိယကဏ္ဍံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

၁။ တဘ်ဏဝပိ ငဲ။ ဂျစ္တ်ထွိတယဏ္ဍ

၁။ ပဋမသိက္ခာပဒ

(ဟောတိ၌ စပ်၊) (ဝါ – ကို)၊ (ပဝါရိတော၌ စပ်)၊ လသုဏေန – ကြက်သွန်ဖြူဖြင့်၊ ပဝါရိတော – ဖိတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ – အဘယ်သို့ ဖိတ်အပ်သည်း)၊ ယာသံ အယျာနံ – အကြင်အရှင်မတို့အား၊ လသုဏေန – ဖြင့်၊ အတ္တော – အလို ရှိ၏၊ (တာသံ – ထိုအရှင်မတို့အား၊ လသုဏေန – ဖြင့်၊ အတ္တော – အလို ရှိ၏၊ (တာသံ – ထိုအရှင်မတို့အား)၊ အဟံ – သည်၊ လသုဏေန – ဖြင့်၊ (ပဝါရေမိ – ဖိတ်ပါ၏၊) ဣတိ – ဤသို့ ဖိတ်ထားအပ်၏။ စ – သည်သာမကသေး (ဖိတ်ရုံသာမကသေး)၊ ဓေတ္တပါလော – လယ်စောင့်သည်၊ (ယာဝင်းစောင့်သည်)၊ (ဝါ – ကို)၊ အာဏာတွော – စေခိုင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ − အဘယ်သို့ စေခိုင်းအပ်သနည်း)၊ ဘိက္ခုနိယော – တို့သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ (စဝံသတိ)၊ ဧကမေကာယ – တစ်ပါး တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနိယာ – အား၊ ဒွေတယော(ဒွတ္တယော) – နှစ်ဥ သုံးဥကုန်သော၊ ဘဏ္ဍိကေ – အမြှောက် ရှိသော ကြက်သွန်ဖြူတို့ကို၊ ဒေဟိ – လှူပါ၊ ဣတိ – ဤသို့ စေခိုင် အပ်၏ ။ ဥဿဝေါ – ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ၊ ယထာဘတံ – အကြင် အကြင် ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော၊ လသုဏံ – သည်၊ ပရိက္ခယံ – ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ – ရောက်ပြီ၊ အယျေ – တို့၊ နတ္တိ – မရှိတော့၊ ယထာဘတံ – သော၊ လသုဏံ – သည်၊ ရောက်ပြီ၊ အယျေ – တို့၊ နတ္တိ – မရှိတော့၊ ယထာဘတံ – သော၊ လသုဏံ – သည်၊ ရောက်ပြီ၊ အယျေ – တို့၊ နတ္တိ – မရှိတော့၊ ယထာဘတံ – သော၊ လသုဏံ – သည်၊

၁။ ဘဏ္ဍိကေ။ ။ယခု ပါဠိတော်များ၌ "ဘဏ္ဍိကေ"ဟု တွေ့ရ၏၊ ပါစိတျာဒိ ယောဇနာ၌ "ဂဏ္ဍိက"ဟု တွေ့ရ၏၊ (ပါစိတျာဒိယောဇနာ၊ ၁၅၉။) ကင်္ခါဘာသာ ဋီကာ၌မူ "ဂဏ္ဍိက"ဟု တွေ့ရ၏၊ (ကင်္ခါဘာဋီ၊ ၂၊ ၃၃၅။) ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ လည်း ဂဏ္ဍိကပါ၌ ဖြစ်သင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။ (ပါစိတ်ဘာဋီ၊ ၂၊ ၁၆၃၊ ၁၆၄။)

ပရိက္ခ်ီဏံ–ကုန်ပါပြီ၊ စေတ္တံ–လယ်ခင်းသို့ (ကြက်သွန်ခင်းသို့)၊ ဂစ္ဆထ– သွားကြပါကုန်၊ စေတ္တံ–သို့၊ ဂန္တ္ဟာ–သွား၍၊ မတ္တံ–အတိုင်းအရှည်ကို၊ န ဇာနိတ္တာ–မသိမူ၍၊ ဗဟုံ–များစွာသော၊၊ လသုဏံ–ကို၊ ဟရာပေသိ– ဆောင်စေပြီ။

ဘူတပုဗ္ဗံိ-ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီသည်၊ အညတရဿ-တစ်ယောက်သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ပမာပတိဇနီးသည်၊ အဟောသိ၊ တိဿော-သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဓိတရော-သမီးတို့
သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ နန္ဒာ-နန္ဒာလည်းကောင်း၊ နန္ဒဝတီ-လည်းကောင်း၊
သုန္ဒရီနန္ဒာ-လည်းကောင်းတည်း။ ကာလံ-သေခြင်းကို၊ (ဝါ-သေချိန်ကို)၊
ကတာ-ပြုပြီး၍၊ အညတရံ-သော၊ ဟံသယောနိ'-ရွှေဟင်္သာမျိုး၌၊ ဥပပဇ္ဇိဖြစ်ပြီ၊ (တစ်နည်း) အညတရံ-သော၊ ဟံသယောနိ'-သို့၊ ဥပပဇ္ဇိ-ကပ်ရောက်
ပြီ၊ တဿ-ရွှေဟင်္သာ၏၊ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယာ^၃-အလုံးစုံ ရွှေပကတိရှိကုန်
သော၊ (ဝါ-အလုံးစုံ ရွေအတိပြီးကုန်သော)၊ ပတ္တာ-အတောင်တို့သည်၊
အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သော-ထိုရွှေဟင်္သာသည်၊ တာသဲ-ထိုသားအမိတို့အား
(ထိုဇနီးနှင့် သမီးတို့အား)၊ ဧကေကံ-တစ်ခု တစ်ခုသော၊ ပတ္တံ-အတောင်ကို၊
ဒေတိ-ပေး၏။

၁။ ဘူတပုဗ္ဗံ။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၁၊ ၁၃)၌ "ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုကား"ဟု ပေးတော်မူ၏၊ ဝတ္ထုသဒ္ဒါ အကြောင်းအရာ ကာရဏအနက်ကို ဟောသောကြောင့် "ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား"ဟုလည်း ပေးနိုင်၏၊ ဤပုဒ်ကို ပဌမန္တ အဖြစ် ပေးထားသည်၊ ခုတိယန္တ ဆိုလျှင် "ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကို၊ အာဟရိဿာမိ-ဆောင်တော်မူမည်၊ (သို့မဟုတ်) ဒေသေသာမိ-ဟောတော်မူမည်"ဟု ပါဌသေသ ထည့်၍ ပေးပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ "ရှေး၌ဖြစ်ဖူး သည်ကား"ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီးနိဿယ၊ ၂၇၁။)

၂။ ဥပပ**စ္မွိ**။ ။ဟံသယောနိ**ံ**–ရွှေဟင်္သာမျိုး၌၊ ဥပပဇ္ဇိ–ဖြစ်ပြီ၊ ဥပ–ဥပသာရကြောင့် ဟံသယောနိ –၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သည် သတ္တမီအနက်၌ သက်၊ ဥပ အနက်မရှိ၊ (တစ်နည်း) ဟံသယောနိൎ-သို့၊ ဥပပဇ္ဇိ–ကပ်ရောက်ပြီ၊ ဥပ–သည်၊ ဥပဂမနအနက် ရှိ၏။ (ပါစိတ်ဘာဋီ ၂၊ ၁၆၄။)

၃။ သဗ္ဗလောဝဏ္ထမယာ။ ။"ရွှေပကတိရှိ–ရွေအတိပြီး"ဆိုသည်မှာ "ပင်ကို ရွှေသဘောရှိ=ရွှေ၏ ပင်ကိုမူလသဘောအတိုင်းရှိ"ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ရွှေဟင်္သာမင်းက ပေးသော အတောင်သည် မီး၌ ပူစေခြင်း, ထုရိုက်ခြင်း, ဖြတ်တောက်ခြင်းကို ခံနိုင်သော ရွှေအစစ်ဖြစ်ကြောင်း ဖွင့်သည်။ (ပါစိတ်ဘာဋီ။ ၂။ ၁၆၄။) ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

(၁) အယံ ဟံသော-သည်၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဧကေကံ-သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ အတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ တံ ဟံသရာဇံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ဖမ်-ယူ၍၊ နိပတ္တံ-အတောင်မရှိသည်ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ (လောဘကြီးသောကြောင့် အတောင်အားလုံးကို အကုန် နုတ်ယူလိုက်သည်ဟု ဆိုလိုသည်၊) တဿ-ထိုရွှေဟင်္သားမင်း၏၊ ပုန-နောက်ထပ်၊ စာယမာနာ-ပေါက်ကုန်သော၊ ပတ္တာ-တို့သည်၊ သေတာ-ဖြူကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သမ္ပဇ္ဖံ့သု-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တဒါပိ-ထိုအခါ၌လည်း၊ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီ-သည်၊ အတိလောဘေန-အလွန်လိုချင်ခြင်းကြောင့် (လောဘကြီးခြင်းကြောင့်)၊ သုဝဏ္ဏာ-ရွှေမ၊ ပရိဟီနာ-ယုတ်လျော့ပြီ၊ ဣဒါနိ-၌၊ လသုဏာ-ကြက်သွန်ဖြူမှ၊ ပရိယာယိဿတိ-ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီး၍။

ဂါထာနက်။ ။ယံ–အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ လဒ္ခံ–ရအပ်ပြီး တေန–ထို ပစ္စည်းဖြင့်၊ တုဋ္ဌဗ္ဗံ–နှစ်သက် ကျေနပ်ထိုက်၏၊ ဟိ–မှန်၏၊ အတိလောဘော– အလွန် လိုချင်ခြင်းသည်၊ ပါပကော–ယုတ်မာ ဆိုးဝါး၏၊ ဟံသရာဇံ–ကို၊ ဂဟေတွာန–ဖမ်းယူခြင်းကြောင့်၊ (ဝါ–ဖမ်းယူ၍ အတောင် အားလုံးကို နတ်ယူခြင်းကြောင့်)၊ သုဝဏ္ဏာ–မှ၊ ပရိဟာယထ–ယုတ်လျော့ဖူးပြီ၊ ဣတိ– ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ု၇၅။ မာဂ**ေက် –**မဂဓတိုင်း၌ဖြစ်သော အမြှောင့်မျာ စွာပါသော ကြက်သွန်ဖြူကို၊ လသုဏံ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

၇၉၇။ ပလဏ္ဍုကေ⁹ – တစ်မြှောင့်ရှိသော ကြက်သွန်ဝါ၌လည်းကောင်း၊ ဘဥ္စနကေ – နှစ်မြှောင့်ရှိသော ကြက်သွန်နီ၌လည်းကောင်း၊ ဟရီတကေ – သုံးမြှောင့်ရှိသော ကြက်သွန်စိမ်း၌လည်းကောင်း၊ စာပလသုဏေ – အမြှောင့် မရှိသော ကြက်သွန်စိမ်း၌လည်းကောင်း၊ သူပသမ္ပာကေ ^၂ – ဟင်းကို ကောင်းအောင် ချက်ကြောင်း ကြက်သွန်ဖြူ၌လည်းကောင် ၊ မသသမ္ပာကေ – အသားကို ကောင်းအောင်ချက်ကြောင်း ကြက်သွန်ဖြူ၌လည်းကောင် ၊ မသသမ္ပာကေ – အသားကို ကောင်းအောင်ချက်ကြောင်း ကြက်သွန်ဖြူ၌လည်းကောင်း၊

ာ။ ပလဏ္ထုကေစသည်။ ပါတိမောက်ဘာဋီ(၄၄၀)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၆၅၊၁၆၆)။ ၂။ **သုပသမွာကေစသည်း** ပါစိတ်ဘာဋီ(၂၊ ၁၆၆)ကို ကြည်၍ ပေးထားပါသည်။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၆၆)နှင့် ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၃၆)တို့၌ "သုပ္သားများက ဟင် ရည်ကို ကြက်သွန်ဖြူ ထည့်ကာ ကောင် စွာ ချက်ခြင် ၌။ မောင်း မောကေ အသင်္ခကို ကြက်သွန်ဖြူထည့်ကာ ကောင် စွာချက်ခြင် ၌။ တေလသမွားက ကောင် စွာချက်ခြင် ၌။ တေလသမွားက ကောင် စွာချက်ခြင် ၌။ တလသမွားက ကောင် စွာချက်ခြင် ၌။ တ

တေလသမ္ပာကေ – ဆီကို ကောင်းအောင်ချက်ကြောင်း ကြက်သွန်ဖြူ၌လည်း ကောင်း (ဆီချက်၌လည်းကောင်း)၊ သာလဝေ – ကြက်သွန်ဖြူ ထည့်အပ်သော ဆီးယို၌လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂေ – ကြက်သွန်ဖြူ ထည့်အပ်သော လက်သုတ် ဟင်းလျာ၌လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

လသုဏသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ ပဋ္ဌမဲ။

山北平 北平平

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

ချာ **၂၉၈။** သမွာဓေ−ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်၌၊ လောမံ−အမွေးကို၊ သံဟရာပေတွာ−ပယ်ရှားစေ၍၊ အစိရဝတိယာ−အစိရဝတီမည်သော၊ နဒိယာ−၌၊ ဝေသိယာဟိ−ပြည့်တန်ဆာမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ −အတူ၊ နဂ္ဂါ−အဝတ်မစည်း အချည်းနှီးတို့သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧကတိတ္ထေ−တစ်ခုတည်းသော ရေဆိပ်၌၊ နဟာယန္တိ −ရေချိုးကြကုန်၏။ ။ကထံဟိ−ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနိယော−တို့သည်၊ သမ္မာဓေ−၌၊ လောမံ−ကို၊ သံဟရာပေဿန္တိ နာမ−ပယ်ရှားစေကြရကုန်သနည်း၊ ကာမဘောဂိနိယော−ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိနိယော သေယျထာပိ−လူဝတ်ကြောင် အမျိုးသမီးတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ (တစ်နည်း) ကာမဘောဂိနိယော−ကုန်သော၊ ဂိဟိနိယော−တို့သည်၊ သံဟရာပေဿန္တိ သေယျထာပိ−ပယ်ရှာ.စေကြကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၈၀၀။ သမ္ဗာဓော နာမ – မည်သည်း ဥဘော – နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ု ဘစ္စကာ – လက်ကတီးကြားတို့လည်းကောင်း(ချိုင်းကြားတို့လည်းကောင်း)၊ ကွကရင်္ဘာ–ကျင်ငယ်ကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော အရပ်လည်းကောင်း (ကျင်ငယ် နှန်ကြောင်းအက်လည်းကောင်း)တည်း၊ ဧကမ္ပိ–တစ်ပင်လည်းဖြစ်သော၊ လောမ်--ကို၊ သံဟရာပေတိ--ပယ်ရှာ-စေအံ့။

၈၀၁။ အာဗာပေစ္စယာ^၂–အနာဟူသောအကြောင်းကြောင် (ယားနာ**, ဲ**နာ ားရှိသောအနာဟူသော အကြောင် ကြောင့်)၊ သံဟရာပေန္တိယာ-ပယ်ရှားစေ - ဘ[ု]ရဘန်းမ၏။ အနာပတ္တိ။

ခုတိယသိက္မွာပခံ နိုင္စိတ်။

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

စဝ၂။ ဒွေ–နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ အနဘိရတိယာ–
မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ ပီဠိတာ–နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဩဝရကံ–
အခန်းသို့၊ ပဝိသိတွာ–ဝင်၍၊ တလဃာတကံ–ပဿာဝမဂ်အပြင်ကို ပုတ်ခတ်မှု
ကို၊ ကရောန္တိ ။ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ တေန သဒ္ဒေန–ထိုအသံဖြင့်၊ (ဝါ–
ကြောင့်)၊ ဥပဓာဝိတွာ–အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ ပေ၊ အယျေ–တို့၊ ကိဿ–
ကြောင့်၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ပုရိသေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိ′–အတူ၊ သမ္မဒုဿထ–
ပြစ်မှားကြကုန်သနည်း (ပျက်စီးကြကုန်သနည်း)။

၈၀၄။ တလဃာတကံ နာမ–မည်သည်၊ သမ္မဿံ–အတွေ့ကို၊ သာဒိယန္တီ – သာယာသည် ဖြစ်၍၊ အန္တမသော–အောက်၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့် (အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်)၊ ဥပ္ပလပတ္တေနပိ – ကြာရွက်ဖြင့် လည်း၊ မုတ္တကရဏေ–ကျင်ငယ်ကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ပဿာဝမဂ်၌၊ ပဟာရံ– ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ ဒေတိ။

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

၈၀၆။ အညတရာ-သော၊ ပုရာဏရာဇောရောဓာ-ရှေးဖြစ်သောမင်း၏ မောင်းမသည် (လူဝတ်ကြောင်ဘဝက မင်း၏မောင်းမ ဖြစ်ဖူးသူသည်)၊ ဘိက္ခုနီသု-တို့၌၊ ပဗ္ဗဓိတာ-ရဟန်းပြုသည်၊ ဟောတိ။ ။အယျေ-မ၊ ရာဇာ-သည်၊ တုမှေ-တို့ကို၊ စိရာစိရဲ -ကြာမှ ကြာမှ(အလွန်ကြာမှ)၊ ဂစ္ဆတိ-သွားလာ၏၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ဓာရေထ-ရာဂကို ဆောင်ထားကြကုန်သနည်း (သည်းခံကြကုန်သနည်း)။ စတုမဋ္ဌကေန - ပြေပြစ်သော ချိပ်တောင့်ဖြင့်၊ (ဓာရေမ)၊ အယျေ၊ ဧတံ စတုမဋ္ဌကံ-ဤ စတုမဋ္ဌကဟူသည်၊ ကိ -အဘယ်ပါနည်း၊ စတုမဋ္ဌကံ-ကို၊ အာစိက္ခိ-ပြောပြပြီ။

ဧတုမဋ္ဌက် –ကို ၊ အာဒိယိတ္မာ–ယူ၍၊ ဓောဝိတုံ –ရေဆေးခြင်း၄၁၊ ဝိဿရိတ္မာ–အမှတ်မရ၍(မေ့၍)၊ ဧကမန္တံ–၌၊ ဆရ္ရေသိ–စွန့်ပစ်ကားပြီ။

ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ မက္စိကာဟိ-ယင်ကောင်တို့သည်၊ သမ္ပရိကိဏ္တံ-ရောပြွမ်းအပ်သည်ကို(ဝိုင်းအုံအပ်သည်ကို)၊ ပဿိတွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ 🗐 ကဿ-အဘယ်သူ၏၊ ကမ္မံ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊ ဣဒံ-သည်၊ မယုံ-၏၊ ကမ္မံ-တည်း။ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ ဧတုမဋ္ဌကေ–ပြေပြစ်သော ချိပ်တောင့်ကို၊ (ဝါ–ပြေပြစ်သော ချိပ်တောင့်ကို ပဿာဝမဂ်သို့ သွင်းခြင်းကို၊ အာဒိယဿတိ နာမ–ယူရသနည်း။

စဝ၈။ ဧတုမဋ္ဌကံ နာမ–မည်သည်၊ ဧတုမယံ–ချိပ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အတောင့်လည်းကောင်း၊ (ကဋ္ဌ–သစ်သား၊ ပိဋ္ဌံ–မုန့်မှုန့်၊ မတ္တိကာ–မြေညက်၊) ဥပ္ပလမတ္တမ္ဗိ–ကြာရွက်ကိုလည်း၊ မုတ္တကရဏံ–ကျင်ငယ်ပြုကြောင်း ပဿာဝ မဂ်သို့၊ ပဝေသေတိ–ဝင်စေအံ့(သွင်းအံ့)။

စတုတ္ထသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်

၈၁၀။ အဓောဝါတေ–လေ၏ အောက်အရပ်၌(လေစုန်၌)၊ အဋ္ဌာသိ– တည်ပြီ၊ (ကိ –အဘယ်သို့ တည်နေသနည်း၊) ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရား၊ မာတုဂါမော–သည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော–မကောင်းသောအနံ့ ရှိပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍ တည်နေပြီ။

ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ⁹–ရေဖြင့် စင်ကြယ်အောင်ပြုခြင်းကို၊ အာဒိယန္တု–ယူကြပါစေကုန်။ ။ဘိက္ခုနီနံ–တို့အား၊ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ–ရေဖြင့် စင်ကြယ်အောင် ပြုမှုကို၊ အနုဧာနာမိ။

⊯ ဘဂ၀တာ–သည်၊ ဥဒကသုဒ္ဓိကာ–ကို၊ အနညာတာ–အပ်ပြီ၊ ဣတိ–၍၊ အတိဂမ္ဘီရံ–အလွန်နက်သော၊ (ဝါ →အလွန်နက်အောင်၊) ဥဒကသုဒ္ဓိကံ–ကို၊ အာဒိယန္တီ –ယူလတ်သော်၊ မုတ္တကရဏေ–၌၊ ဝဏံ–အနာကို၊ အကာသိ– ပြုပြီ။

စာ၂။ မုတ္တကရဏဿ–ကျင်ငယ်ပြုကြောင်း ပဿာဝမဂ်ကို၊ ဓောဝနာ– ဆေးခြင်းကို၊ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ နာမ–မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ။ဒီသ အင်္ဂုလီသု– လက်နှစ်ချောင်းတို့၌၊ ဒွေပဗ္ဗပရမာ–လက်နှစ်ဆစ် အလွန်ဆုံးအတိုင်းအရှည် တို့ကို၊ အာဒါတဗ္ဗာ–ယူအပ်ယူနိုင်ကုန်၏၊ (ဝါ–သွင်းအပ် သွင်းနိုင်ကုန်၏၊) အန္တမသော–အားဖြင့်၊ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္မိ–တစ်ဆံဖျား အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကိုလည်း၊ (ဝါ–တစ်ဆံဖျားမျှကိုလည်း၊) အတိက္ကာမေတိ–အံ့။

၈၁၃။ အတိရေကဒွင်္ဂလပဗ္ဗေ–လက်နှစ်ချောင်း၏ လက်နှစ်ဆစ်ထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော အရပ်၌။

၈၁၄။ ဒွင်္ဂလပဗ္ဗပရမဲ⁹–လက်နှစ်ချောင်း၏ လက်နှစ်ဆစ်အလွန် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကို၊ အာဒိယတိ–အံ့။

ပဉ္စမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

➡ ၈၁၅။ အာရောဟန္ဘော နာမ-အာရောဟန္တမည်သော၊ မဟာမတ္တော-အမတ်ကြီးသည်၊ ဘိက္ခူသု-တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းပြုသည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-ထိုအမတ်ကြီး၏၊ ပုရာဏဒုတိယိကာ-ရေး၌ဖြစ်သောနှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မသည်၊ ပေ၊ ဘတ္တဝိသဂ္ဂံ-ဆွမ်းကို ခံတွင်း၌ စွန့်လွှတ်ခြင်းကို၊ (ဝါ-ဆွမ်းစားမှုကို၊) ကရောတိ၊ သာ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ (ဥပတိဋ္ဌိတွာ၌ စပ်၊) (ဝါ-သည်၊) ဘုဥ္ဇန္တဿ-ဆွမ်းစားစဉ်၊ ပါနီယေန စ-သောက်ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိဓုပနေန စ-ယပ်ခတ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပတိဋ္ဌိတွာ-အနီး၌ တည်နေ၍၊ အစ္စာဝဒတိ-လွှမ်းမိုးပြောဆို၏ (လွန်ကျူး ပြောဆို၏)၊ ပေ၊ အပသာဒေတိ⁴-တားမြစ်၏၊ ကိံ-အဘယ်သို့ ပြော၍ တားမြစ်သနည်း၊ ဘဂိနိ၊ ဧဝရုပံ-ဤသို့ သဘောရှိသောအမှုကို၊ မာ အကာသိ-မပြုပါနှင့်၊ ဇာာ်-ဤအမှုသည်၊ န ကပ္ပတိ-ရဟန်းတို့အား မအပ်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ တားမြစ်၏။

တွဲ – သည်၊ ပုဗ္ဗေ – ရှေး၌၊ မံ – ကို၊ ဧဝံ စ ဧဝံ စ – ဤသို့ ဤသို့လည်း၊ ကရောတိ – ပြု၏၊ ဣဒါနိ – ၌၊ ဧတ္တကံ – ဤမျှလောက်သောစကားကို၊ န သဟတိ – သည်းမခံ၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြော၍၊ ပါနီယထာလကံ – သောက်ရေခွက် ကို၊ မတ္ထကေ – ဦးထိပ်၌၊ အာသုမ္ဘိတွာ – ပစ်ချ၍၊ ဝိဓူပနေန – ယပ်ဖြင့်၊ ပဟာရံ – ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ အဒါသိ – ပေးပြီ။

၈၁၇။ ပါနီယံ နာမ–မည်သည်၊ ယံကိဥ္စိ–အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ပါနီယံ–သောက်ဖွယ်တည်း၊ (ရေသာမက သောက်ဖွယ်ဟူသမျှတည်း၊) ဝိဓူပနံ နာမ–မည်သည်၊ ယာကာစိ–သော၊ ဗီဇနီ–ယပ်တည်း။

၁။ ဒုဂိုလပဗ္ဗပရမံ၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၄၁)။ ပါစိတိဘာဋီ (၂၊ ၁၆၉)။
၂။ အပဿဒေတိ။ ။တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သာ ဘိက္ခုနီ အပညာဒေတဗ္ဗာ
(ဘိက္ခုပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒ၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ –၃၆၃) အနက်ပေးပုံကို ကြည့်၍
"အပညာဒေတိ–တားမြစ်၏"ဟု ပေးပါသည်၊ ပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်၌ တားမြစ်
ခြင်းထက် နှင်ထုတ်ခြင်း (ထွက်သွားစေခြင်း)က သာ၍သင့်ကြောင်း ဘာသာဋီကာ၌
စိစစ်ထား၏၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌မူ တားမြစ်ခြင်းက ပို၍ သင့်လျော်၏၊ ရှေးနိဿယ၌
"အပညာဒေတိ–မောင်းမဲ၏"ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီး၊ ၂၇၆။)

စာ၉။ ဒေတိ–ပေးအံ့၊ ဒါပေသိ–ပေးစေအံ့၊ (ကိုယ်ပိုင်ပေးရုံသာ ပေးမှု၊ သူတစ်ပါးကို အပေးခိုင်းမှုကြောင့် အနာပတ္တိ, အနီး၌ တည်နေမှ အပြစ်ရှိ သည်၊) အနုပသမ္ပန္နံ့–ဥပသမ္ပန္နဲ့ မဟုတ်သူကို (လူ, သာမဏေ စသူကို)၊ အာဏာပေတိ–စေခိုင်းအံ့။

ဆဋ္ဌသိက္မွာပဒဲ နိုင္ဆိတံ။

ရ။ သတ္တမသိက္ခာပဒံ

၈၂၀။ သဿကာလေ–ကောက်၏အခါ၌(ကောက်စပါးပေါ် ရာ အခါ၌)၊ အာမကမည်–စပါးစိမ်းကို၊ ဝိညာပေတွာ–၍၊ နဂရံ–မြို့သို့၊ အတိဟရန္တိ⁹– ရေးရှဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ဒွါရဋ္ဌာနေ–တံခါးတည်ရာ အရပ်၌(မြို့တံခါးရှိရာ အရပ်၌)၊ အယျေ–တို့၊ ဘာဂံ–အဖို့ကို၊ ဒေထ–ပေးပါကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ပလိဗုန္ဓေတွာ–နောင့်ယှက်၍၊ မုဉ္စိ'သု–လွှတ်လိုက်ကုန်ပြီ။

ဂ၂၂။ အာမကဪ နာမ–မည်သည်၊ သာလိ^၂–သလေးလည်းကောင်း၊ ဝီဟိ–ကောက်၊ ယဝေါ –မုယော၊ ဂေါခုမော–နတ်ကောက်၊ (ဝါ–ဂျုံ၊) ကင်္ဂု ဆပ်၊ ဝရကော–ပြောင်း၊ ကုဒြူသကော–လူးလည်းကောင်းတည်း။

🗐 ဝိညတွာ–တောင်း၍၊ ဝိညာပေတွာ–တောင်းစေပြီး၍၊ ဘဇ္ဇိတွာ–လှော်၍၊ ဘဇ္ဇာပေတွာ–လှော်စေပြီး၍၊ ကောင္ဒေတွာ–ထောင်း၍၊ ကောင္ဒာပေတွာ– ထောင်းစေပြီး၍။

၈၂၃။ အပရဏ္ဍံ–ပဲကို၊ (စပါးမျိုးမှတစ်ပါး ပဲမျိုး, ဗူး, ဖရံ စသော အသီးအနှံအားလုံးသည် အပရဏ္ဏစာရင်း ဝင်၏။)

သတ္တမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၈၂၄။ အညတရော ဗြာဟူဏော–သည်၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌရာဇဘဋော^၃–အမြဲသက်ဝင် တည်နေစေအပ်ပြီးသော မင်း၏ စစားကြောင်း အခွန်အတုတ်ရှိသည်၊ (ဝါ – ခိုင်မြဲသော မင်းကို စစားကြောင်း အခွန်အတုတ် ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တညေဝဘဋပထံ–ထိုအခွန်လမ်းကြောင်းကိုပင်(ထိုအခွန်အတုတ်ရာထူးကိုပင်)၊

၁။ အတိဟရန္တိ၊ တိပိ၊ ပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာန် အတွဲ –၁၊ ၄၂၅။

၂။ သာလိစသည်း ပါစိတ်ဘာဋီ (၁၊၂၃၃)။

၃။ နိဗ္ဗိဋ္ဌရာဇဘဋော၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၇၃)။

ယာစိဿာမိ-တောင်းမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သီသံ–ဦ ခေါင်းကို၊ နဟာယိတွာ–ရေဈိုးပြီး၍(ခေါင်းလျှော်ပြီး၍)၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ–ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ ရာဇကုလံ–မင်းမျိုးသို့၊ ဂစ္ဆတိ။

အညတရာ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ကဋာဟေ-ခွက်၌(အိုးကင်း၌)၊ ဝစ္စံ-ကျင်ကြီ ကို၊ ကတွာ-၍၊ တိရောကုဋေ-နံရံတစ်ဖက်၌၊ ဆဋ္ဒေန္တီ –စွန့်ပစ်လတ်သော်၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ မတ္ထကေ-ဦးထိပ်၌၊ အာသုမ္ဘိ-ပစ်ချပြီ။ ။ဣမာ-ဤအကောင်မတို့သည်၊ ပေ၊ ဗန္ဓကိနိယော [စာပိုဒ်(၆၇၈)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီး] ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ဂူထကဋာဟံ-ကျင်ကြီးခွက်ကို၊ မတ္ထကေ၊ပေ၊ ဣမာသံ-ဤအကောင်မတို့၏၊ ဥပဿယံ-ကို၊ ဈာပေဿာမိ-မီးလောင်စေမည် (မီးရှို့ မည်)၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ဥမ္ဗုကံ-မီးစကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဥပဿယံ -သို့၊ ပဝိသတိ-ဝင်၏။

ဥပဿဃာ-မှ၊ နိက္ခမန္တော-ထွက်လာစဉ်၊ တံ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဥမ္မုက-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဥပဿယံ-သို့၊ ပဝိသန္တံ -ဝင်လာသည်ကို၊ အဒ္ဒသ-မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ ဘော-အမောင်၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ ဥမ္မုကံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပဝိသတိ-ဝင်ရသနည် ။ ။ဘော ဗြာဟ္မဏ၊ ဂစ္ဆ-သွားပါ၊ ဇတံ-ဤအမှုသည်(ခေါင်းပေါ်၌ ကျင်ကြီးနွက် ပစ်ချစ်ရခြင်း သည်)၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာတည်း၊ သဟဿံ-တစ်ထောင်ကိုလည် ကောင် ၊ တဉ္စ ဘဋပထံ-ထိုအခွန်လမ်းကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ လစ္ဆသိ-ရလိမ့်မည်။ ။ အလတ္ထ-ရပြီ။ ပရိဘာသိ-ကြိမ်းမောင်းပြီ။ ဥစ္စာရံ-ကျင်ကြီးကို၊ တိရောကုဋေ-၌၊ ဆချေသာန္တိ နာမ-စွန့်ပစ်ကြရသနည်။

စ၂၆။ ဂူထော-ကျင်ကြီးကို၊ ဥစ္စာရော နာမ-မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ မုတ္တံ-ကျင်ငယ်၊ ပဿာဝေါ –ကျင်ငယ်၊ သင်္ကာရံ-အမှိုက်၊ ကစဝရံ-အမှိုက်၊ ဝိဃာသံ နာမ-မည်သည် (စားကြွင်း မည်သည်)၊ ၈လကာနိ ဝါ –စားဖတ် (ဝါးဖတ်)တို့လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိကာနိ ဝါ –အရိုးတို့လည်းကောင် ၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကံ ဝါ –လုတ်ဆေးရေ(ပါးစပ်ဆေးရေ)လည်းကောင်းတည် ။

ကု္ရွော နာမ–မည်သည်၊ ကုုင္ရာ–နံရံတို့သည်၊ တယော–သုံ မျို တို့တည်း၊ ကုုင္မကာကုုင္ရော–အုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သောနံရံ(အုတ်နံရံ)၊ (သိလာ–ကျောက်၊ ဒါရ–သစ်သား၊) တိရောကုုင္မွေတိ–ကား၊ ကုုင္မှုဿ–၏၊ ပရတော–တစ်ဖက်၌။

၈၂၇။ အဝဠဠေ့ –မသုံးစွဲအပ်သော အရပ်၌။

အာဋ္ဌမသိက္နွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၉။ နဝမသိက္ခာပဒံ

ဂ၂၈။ အညတရသာ ဗြာဟ္မဏသာ-၏၊ ဘိက္ခုနပဿပံ–ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ယဝခေတ္တံ–မုယောစပါးခင်းသည် (မုယောလယ်သည်)၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဥစ္စာရမွိ–ကျင်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ပဿာဝမွိ– ကျင်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ကာရမွိ–အမှိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဃာသမွိ– စားကြွင်းကိုလည်းကောင်း၊ ခေတ္တေ–လယ်၌၊ ဆင္ခေန္တိ –စွန့်ကြကုန်၏။ ။ အမှာကံ–ငါတို့၏၊ ယဝခေတ္တံ–ကို၊ ဒူသေဿန္တိ နာမ–ဖျက်ဆီးကြရသနည်း။

၈၃၀။ ဟရိတံ နာမ-မည်သည်၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ-ကောက်လည်းကောင်း၊ အပရဏ္ဏံ-ပဲလည်းကောင်း၊ မနဿာနံ-တို့၏၊ ရောပိမံ -စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ် သော၊ ဝါ-စိုက်ပျိုးအပ်သော၊ ယံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ-အကြင် အတွင်း အသုံးအဆောင်, အပအသုံးအဆောင်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဧတံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ ဟရိတံ နာမ-မည်၏။ (ကောက်ပဲသီးနှံ အုန်းခြံ, ငှက်ပျောခြံ စသည် စိုက်ပျိုးထားရာ အရပ်မှန်သမျှ "ဟရိတ"မည်၏။)

၈၃၁။ ဟရိတေ–စိမ်းစိုသော(ကောက်ပဲသီးနှံ စသည်ရှိရာ)အရပ်၌၊ ဟရိတသညာ^J–စိမ်းစိုသောအရပ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဆဋ္ရေတိ ဝါ ဆဋ္ဒာပေတိ ဝါ၊ အဟရိတေ–မစိမ်းစိုသောအရပ်၌။

၈၃၂။ ခေတ္တမရိယာဒေ – လယ်၏ အပိုင်းအခြား၌ (လယ်ကံသင်း၌)၊ သာမိကေ – ပိုင်ရှင်တို့ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ – ပန်ပြော၍၊ အပလောကေတွာ – ခွင့်ပန်၍၊ ဆင္ဆေတိ။

နဝမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁ဝ။ ဒသမသိက္ခာပဒ

၈၃၃။ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဓော ဟောတိ၊ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ခဲ့ ဒဿနာယ အဂမံသု၊ [ပါစိတ်ဘာဠီ (၁၊ ၄၁၇) စာပိုဒ် (၂၄၇)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊] နစ္စမ္ပိ–ကခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဂီတမ္ပိ–သီချင်းဆိုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါဒိတမ္ပိ–တီးမှုတ်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ဒဿနာယ–ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းငှာ၊ ဂစ္ဆန္တိ ။

၈၃၇။ ဘိက္ခုနိယာ–၏၊ ဠိတောကာသံ ဝါ–သို့သော်လည်းကောင်း၊ ပေး အာဂန္တာ၊ နစ္စန္တိ ဝါ--ကမူလည်း ကကုန်အံ့၊ ဂါယန္တိ ဝါ–သီချင်းဆိုမူလည်း

၁။ ရောပိမံ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၇၄)။ ၂။ ဟရိတေ ဟရိတသညာ၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၄၃)။

ဆိုကုန်အံ့၊ ဝါဒေန္တိ ဝါ–တီးမှုတ်မူလည်း တီးမှုတ်ကုန်အံ့၊ တံ–ထိုပွဲသဘင်ကို၊ ပဿတိ ဝါ, သုဏာတိ ဝါ။ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဥယျောဓိက သိက္ခာပဒ, စာပိုဒ်(၃၂၃) စသည်ကြည့်၍ နည်းမှီပေးပါ။]

> ဒသမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။ လသုဏဝဂျွေါ ပဌမော။

၂။ **အန္ဓကာရဝဂ္ဂ** ၁။ ပဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

စ၃၈။ ဘဒ္ဒါယ ကာပိလာနိယာ–၏၊ အန္တေဝါသိနိယာ–အနီးနေတပည့် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ–၏၊ ဉာတကော–ဆွေမျိုးဖြစ်သော၊ ပုရိသော–သည်း ဂါမကာ–ရွာငယ်မှ၊ သာဝတ္ထိ –သို့၊ ကေနစိဒေဝ–သော၊ ကရဏီယေန--ကြောင့်၊ အဂမာသိ–သွားပြီ၊ ရတ္တန္ဓကာရေိ–ညဉ့်မှောင်မိုက်ရာ အခါ၌၊ ➡ အပ္ပဒီပေ–ဆီမီးစသော အရောင်အလင်းမရှိသော အရပ်၌၊ ဧကေနေကာ– တစ်ယောက်ချင်း၊ သန္တိဋ္ဌတိပိ–အနီး၌လည်း တည်နေ၏၊ သလ္လပတိပိ– အနီး၌လည်း စကားပြော၏။

၈၄၀။ သူရိယေ**–**သည်၊ ဩဂ္ဂတေ–အောက်သို့ သက်လတ်သော်၊ (ဝါ – ဝင်ရာအခါ၌၊) အနာလောကေ–အလင်းရောင် မရှိသောအရပ်၌။

ဂ၄၁။ အရဟောပေက္ခာ–ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ရှငဲ့ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ (ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ သာယာခြင်းကို မရှငဲ့သည်ဖြစ်၍)၊ အညဝိဟိတာ– တစ်ပါးသော အာရံ၌ ထားအပ်သောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ သန္တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ သလ္လပတိ ဝါ။

ပဌမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

ၵ၄၂။ ပဋိစ္ဆန္နေ−ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ ဩကာသေ−အရပ်၌။ (သိက္ခာပု[ှ]၌ "နံရံ စသည်ဖြင့် ဖုံးကွယ်အပ်သော"ဟု ဆိုပါ။) ^{ခြာ}

ဂ၄၄။ ပဋိစ္ဆန္နော နာမ ၊ပေ၊ ဟောတိ။ [ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ(၄၊ ၄၈၇) စာပုဒ်(၄၄၅)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ဒုတိယသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

၈၄၆။ အ**ဇ္ဈော**ကာသေ–လွင်တီးခေါင်၌ (အမိုးအကာ မရှိသော လွင်ပြင် အရပ်၌)၊ အဇ္ဈောကာသော နာမ–မည်သည်၊ ကုဋ္ရေန ဝါ၊ပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နော– မဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ ဟောတိ။

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

HOW HOW HOW

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

၈၅၀။ ရထိကာယပိ−ရထားသွားလောက် ထုတ်ချင်းပေါက်သော လမ်း၌ လည်းကောင်း၊ ဗျူဟေပိ−ထုတ်ချင်းမပေါက်သော လမ်း၌လည်းကောင်း၊ သိင်္ဃာဋကေပိ−လမ်းစုံလမ်းခွ၌လည်းကောင်း၊ ပေ၊ နိကဏ္ဏိကမ္ပိ³−နား၏ အနီး၌လည်း၊ (ဝါ−နားရင်း၌လည်း၊) ဧပ္ပေတိ−ပြောဆို၏၊ ဒုတိယံ−
နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနိမ္ပိ−ကိုလည်း၊ ဥယျောဇေတိ− ပြန်လွှတ်၏။

စ၅၂။ ရစ္ဆာ–ရထားလမ်းမကို၊ ရထိကာ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဗျူဟံ နာမ–မည်သည်၊ ယေနေဝ–အကြင်လမ်းဖြင့်ပင်၊ ပဝိသန္တိ –ဝင်ကြကုန်၏၊ တေနေဝ–ထိုဝင်ရာလမ်းဖြင့်ပင်၊ နိက္ခမန္တိ –ထွက်ကြရကုန်၏၊ စစ္စရံ–လမ်းဆုံ လမ်းခွကို၊ သိင်္ဃာဋကော နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ။ပုရိသဿ–၏၊ ဥပကဏ္ဏကေ–နား၏အနှီး၌၊ အာရောစေတိ–ပြောအံ့၊ (ဟတ္ထပါသေ–ကို၊) ဝိဇဟိတေ–စွန့်အပ်ပြီးသော်၊ (ဝါ–စွန့်အပ်ပြီးရာ အခါ၌)။

၈၅၃။ အနာစာရံ−မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို၊ န အာစရိတုကာမာ– မကျင့်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကရဏီယေ–ပြုဖွယ်သည်၊ သတိ**–သော်**၊ ဒုတိယိကံ ဘိက္ခုနိ' ဥယျောဇေတိ–အံ့။

စတုတ္ထသိက္နာပဒဲ နိုင္ဗိတၱ။

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

အာသနေ - နေရာအခင်းပေါ်၌ (ထိုင်ခုံ စသည်၌)၊ နိသီဒိတ္ပာ – ၍၊ သာမိကေ – အိမ့်ရှင်တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ – မပန်ပြောဘဲ၊ ပက္ကမိ – ဖဲသွားပြီ (ပြန်သွားပြီ)၊ တဿ ကုလဿ – ၏၊ ဒါသီ – ကျွန်မသည်၊ ဃရံ – အိမ်ကို၊ သမ္မဇ္ဇန္တီ – တံမြက်လှည်းလတ်သော်၊ တံ အာသနံ – ကို၊ ဘာဇနန္တ ရိကာယ – အိုးခွက် အကြား၌၊ ပက္ခိပိ – ထည့်ထားပြီ၊ မနညာ – တို့သည်၊ တံ အာသနံ – ကို၊ အပဿန္တာ – မမြင်ကုန်လတ်သော်၊ တံ ဘိက္ခုနိ စတဒဝေါ်စုံ၊ အပျေ တံ အာသနံ – သည်၊ ကဟံ – အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ အာဝုသော၊ အဟံ – သည်၊ တံ အာသနံ – ကို၊ န ပဿာမိ – မတွေ့မြင်ပါ၊ အပျေ တံ အာသနံ – ကို၊ အသနံ – ကို၊ နာ ပဿာမိ – မတွေ့မြင်ပါ၊ အပျေ တံ အာသနံ – ကို၊ ဒေထ – ပေးပါကုန်၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြော၍၊ ပရိဘာသိတွာ – ခြိမ်းခြောက်၍၊ နိစ္စဘတ္တံ – ကို၊ ပစ္ဆိန္ဒိုသု – ဖြတ်ကုန်ပြီ။

ဃရံ–အိမ်ကို၊ သောဓေန္တော–သုတ်သင်ကုန်လတ်သော်(ရှင်းလင်းကုန်လတ် သော်)၊ တံ အာသနံ–ထိုနေရာအခင်းကို၊ ဘာဇနန္တရိကာယ–၌၊ ပဿိတွာ– တွေ့မြင်၍၊ တံ ဘိက္ခုနိံ–ကို၊ ဓမာပေတွာ–သည်းခံစေ၍(ကန်တော့တောင်းပန် ၍)၊ နိစ္စဘတ္တံ–ကို၊ ပဋ္ဌပေသုံ–ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ။

၈၅၆။ ပုရေဘတ္တံ နာမ၊ အရုဏုဂ္ဂမနံ-အရုဏ်တက်ချိန်ကို၊ ဥပါဒါယ− အစပြု၍၊ ယာဝ မစ္ဈနိကာ–မွန်းတည့်ချိန်တိုင်အောင်တည်း၊ ပလ္လက်သာ– ထက်ဝယ်တင်ပလ္လင်၏၊ ဩကာသော–တည်ရာအခင်းကို၊ အာသနံ နာမ−ိ မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ(အာသန အရ တင်ပလ္လင်ဖွဲ့ ခွေ၍ ထိုင်လောက်သောအခင်း, ထိုင်ခုံအားလုံးကို ယူပါဟု ဆိုလိုသည်၊) အနောဝဿကံ–မိုးမစွတ်အပ်သာ အရပ်ကို၊ အတိက္ကာမေ့န္တိယာ–ကျော်လွန်စေသော ရဟန်းမ၏၊ အဖ္ဈောကာလေ– ၌၊ ဥပစာရံ–တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်ဥပစာကို၊ အတိက္ကာမေန္တိယာ။

၈၅၇။ အနာပုစ္ဆိတေ-မပန်ပြောအပ်သည်၌(မပန်ပြောအပ်သော သာမိက၌)၊ အနာပုစ္ဆိတသညာ--မပန်ပြောအပ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပလ္လက်ဿ-၏၊ အနောကာသေ–တည်ရာမဟုတ်သောအခင်း၌။

၈၅၈။ အသံဟာရိမေ–မပြောင်းရွှေ့အပ်, မပြောင်းရွှေ့နိုင်သောအခင်း၌။

ပဥ္ရမသိက္မွာပဒဲ နိုင္ဗိတၱ။

၁။ အာသနေ။ ။ဤဝတ္ထုကို ကြည့်၍ အာသနအရ ထိုင်စရာအခင်း, ထိုင်ခဲ့ငယ် စသည်များကို ယူပါ။ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၄၇)။

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

၅၅၉။ အာသနေ –၌၊ အဘိနိသီဒတိပိ ိ –ထိုင်လည်း ထိုင်၏၊ အဘိ နိပစ္စတိပိ–အိပ်လည်းအိပ်၏၊ ဟိရီယမာနာ–ရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အာသနေ – ၌၊ နေဝ အဘိနိသီဒန္တိ –ထိုင်လည်း မထိုင်ကြကုန်၊ န အဘိနိပစ္ဇန္တိ –အိပ်လည်း မအိပ်ကြကုန်။ [∰]

၈၆၁။ ပစ္ဆာဘတ္တံ နာမ−မည်သည်၊ မဇ္ဈနိုကေ−မွန်းတည့်ချိန်သည်၊ ဝီတိဝတ္တေ−လွန်ပြီးလတ်သော်၊ ယာဝ−အကြင်မျှလောက်၊ သူရိယေ−နေသည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ³−ဝင်လတ်သော်၊ (ဝါ−ဝင်ရာကာလတိုင်အောင်၊) (ကာလော− အချိန်တည်း။)

^{ခြာ} **၈၆၃။** ဓုဝပညတ္တေ^၂–အမြဲခင်းထားအပ်သော နေရာ၌။

ဆဋ္ဌသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဂျ၊ သတ္တမသိက္ခာပဒ

၈၆၄။ သာယံ–ညနေချမ်းအခါ၌၊ အညတရံ၊ ဂါမံ–သို့၊ ဥပဂန္တ ၁– ကပ်ရောက်၍၊ အညတရံ ဗြာဟ္မဏကုလံ–သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–ချဉ်းကပ်၍၊ သြကာသံ–တည်းခိုခွင့်ကို၊ ယာစီ သု–တောင်းကြကုန်ပြီ၊ ယာဝ–လောက်၊ ဗြာဟ္မဏာ–သည်၊ အာဂစ္ဆတိ–ပြန်လာ၏၊ (တာဝ–လောက်၊) အာဂမေထ– စောင့်ဆိုင်းကြပါဦး၊ သေယုံ–အိပ်ရာနေရာကို၊ သန္တ ရိတ္တာ–ခင်းပြီး၍၊ ဧကစ္စာ–အချို့သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ နိုသီဒီ သု–ထိုင်ကြကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စာ–တို့သည်၊ နိပင္ဖို့ သု–အိပ်ကြကုန်ပြီ၊ ဣမာ–ဤအမျိုးသမီးတို့သည်၊ ကာ–အဘယ်သူမတို့ နည်း၊ အယျ–အရှင်၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့ပါတည်း၊ မုဏ္ဍာ–ကုန်၊ ဗန္ဓကိနိယော–ကုန်သာ၊ ဣမာ–တို့ကို၊ နိက္ကမထ–နှင်ထုတ်ကြကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ ဃရတော–မှ၊ နိက္ကမှာပေသိ–စေပြီ၊ ဝိကာလေ –အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ (ဝါ–ှောင်သည်မှ နောက်၌။)

၄။ ဝိကာလေ၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၄၈)။

၁။ အဘိနိသီဒတိပိ။ ၂။ ဓုဝပညတ္တေ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၈၁)။

၃။ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိုယေ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ယာဝအတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ"ဟုတွေ့ရ၏၊ ရှေးနိဿယ၌ "ယာဝ-လောက်၊ သူရိယေ-သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-ဝင်သည့် တိုင်အောင်၊ ကာလော-သည်၊ အတ္ထိ၊ တာဝ-လောက်၊ ပစ္ဆာဘတ္တဲ့ နာမ-မည်၏"ဟု ပေးတော်မူ၏။ (ဘုရားကြီး ၂၈၇။) ယာဝနှင့် တွဲရာ၌ ဝါကျဖြစ်လျှင် အဝဓိ, မရိယာဒါအနက်ဟော ပဉ္စမီနှင့် ရှိရိုးတည်း၊ ကင်္ခါ၌ "မစ္ဈနိုကေ ဝီတိဝတ္တေ ယာဝ သူရိယဿ အတ္ထင်္ဂမာ"ဟု ရှိသည်။

👼 **၈၆၆။** ဝိကာလော နာမ–မည်သည်၊ သူရိယေ–သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ– ဝင်ပြီးလတ်သော်၊ ယာဝ အရဏုဂ္ဂမနာ–အရဏ်တက်ရာကာလတိုင်အောင် တည်း။ ။တသ္မိ ကုလေ–၌၊ ယော မနုသော–သည်၊ ဒါတုံ–အခွင့်ပေး ခြင်း၄ာ၊ သာမိကော–အစိုးရ၏ (ပိုင်၏)၊ တံ–ထိုလူကို။

သတ္တမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

ြော ၈၆၉။ ဘဒ္ခံ ကာပိလာနိ⁺-ကို၊ သက္ကစ္စံ-ရိရိသေသေ၊ ဥပဋ္ဌေတိ-ပြုစု လုပ်ကျွေး၏၊ အယျေ-တို့၊ အယံ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ မံ-ကို၊ သက္ကစ္စံ၊ ဥပဋ္ဌေတိ-၏၊ ဣမိဿာ-အား၊ အဟံ-သည်၊ စီဝရံ-ကို၊ ဒဿာမိ-ပေးရဦး မည်၊ ဒုဂ္ဂဟိတေန-မမှန်မကန် မှတ်ယူခြင်းဖြင့်၊ ဒူပဓာရိတေန³-မမှန်မကန် မှတ်သားခြင်းဖြင့်၊ ပရံ-သူတစ်ပါးကို၊ ဥစ္ဈာပေသိ-ကဲ့ရဲ့စေပြီ၊ (ကိံ)၊ အယျေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ အယျံ-အရှင်မကို၊ သက္ကစ္စံ၊ န ဥပဋ္ဌေမိ ကိရ-မလုပ်ကျွေးဘူးတဲ့၊ မေ-အား၊ အယျာ-သည်၊ စီဝရံ-ကို၊ န ဒဿတိ ကိရ-မပေးဘူးတဲ့၊ ဣတိ-သို့ ကဲ့ရဲ့စေပြီ။

၈၇၁။ အညထာ–တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဂဟိတေန– မှ<mark>တ်ယူအပ်သော စကားဖြင့်၊ အ</mark>ညထာ–ဖြင့်၊ ဥပဓာရိတေန–မှတ်သားအပ် သော စကားဖြင့်။

အဋ္ဌမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၉။ နဝမသိက္ခာပဒ

၈၇၄။ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ အတ္တနော–၏၊ ဘဏ္ဍကံ–ပစ္စည်းလေးကို (ပစ္စည်းအသေးစားကို)၊ အပဿန္တိယော–မမြင်ကုန်လတ်သော်၊ ပေ၊ အယျေ၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဘဏ္ဍကံ–ပစ္စည်းလေးကို၊ ပဿယျာသိ အပိ–မြင်များ မြင်မိပါသလား၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ အဟမေဝ–ငါသည်သာ၊ စောရီနူန –သူခိုးမ လော(ငါသာ ခိုးတတ်သလား)၊ အဟမေဝ–ငါသည်သာ၊ အလဇ္ဇီနူန –အလဇ္ဇီမ လော၊ ယာ အယျာယော–တို့သည်၊ အတ္တနော–၏၊ ဘဏ္ဍကံ–ကို၊ အပဿန္တိယော–မမြင်ကုန်၊ တာ–ထိုအရှင်မတို့သည်၊ မဲ၊ ဧဝမာဟံသု၊ အယျေ၊

၁။ ဒုဂ္ဂဟိတေန ဒုပဓာရိတေန။ ။ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ(၄၄၈)၌ ဘာဝသာနေ ပေးတော်မူ၏။ ကင်္ခါအလို "ဒုဂ္ဂဟိတေန – မကောင်းသဖြင့် မှတ်ယူအပ်သော စကားဖြင့်"ဟု ကမ္မသာနေ ပေးပါ။ (ကင်္ခါဘာဋီ ၂၊ ၃၅၀။)

အဟံ၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဘဏ္ဍကံ၊ သစေ ဂဏၠာမိ-အကယ်၍ ယူအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အဿမဏီ-ရဟန်းမ မဟုတ်သည်၊ ဟောမိ-ဖြစ်ရပါစေရဲ့၊ ဗြဟ္မစရိယာ-မှ၊ စဝါမိ-ရွေ့လျောရပါစေရဲ့၊ နိရယံ-သို့၊ ဥပပစ္စာမိ-ရောက်ရ ပါစေရဲ့၊ ယာပန-အကြင် ရဟန်းမသည်ကား၊ မံ-ကို၊ အဘူတေန-မဟုတ် မမှန်သော စကားဖြင့်၊ ဧဝမာဟ၊ သာပိ-သည်လည်း၊ အဿမဏီ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေဟယ်၊ ဗြဟ္မစရိယာ-မှ၊ စဝတု-စေဟယ်၊ နိရယံ-သို့၊ ဥပပစ္စတု-ရောက်ပါစေဟယ်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကျိန်ဆဲပြီ၊ အတ္တာနမ္ပိ-မိမိကို လည်းကောင်း၊ ပရမွိ-သူတစ်ပါးကိုလည်းကောင်း၊ နိရိယေနပိ-ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယေနပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယေနပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယေနပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယေနပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဘိသပိဿတိ နာမ-ကျိန်ဆဲရသနည်း။

🗐 **၈၇၆။** ပစ္စတ္တံ့–မိမိကိုယ်ကို၊ ဥပသမ္ပန္နံ့–အခြားသော ရဟန်းမကို။

ဂ၇၇။ တြိရစ္ဆာနယောနိ-တိရစ္ဆာန်မျိုး၊ ပေတ္တိဝိသယ–ပြိတ္တာတို့၏ နေရာ၊ (ဝါ–ပြိတ္တာဘုံ)၊ မနုဿဒေါဘဂ္ဂ–လူ၌ မကောင်းသောဘုန်းကံရှိသူ၏အဖြစ်။]

၈၇၈။ အတ္ထပုရေက္ခာရာယ–အနက်ကို ရေးရှုပြုသော ရဟန်းမ၏၊ (ဓမ္မ– ပါဠိတရား၊ အနုသာသနီ–အဆုံးအမ။)

နဝမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀။ ဒသမသိက္ခာပဒ

၈၇၉။ အတ္တာနဲ–ကို၊ ဝဓိတ္တာ ဝဓိတ္တာ–ပုတ်ခတ်၍ ပုတ်ခတ်၍(ထုရိုက်၍ ထုရိုက်၍)၊ ရောဒတိ–ငို၏။

စစ္၂။ ဉာတိဗျသနေန ဝါ – ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသည်သော်လည်း ကောင်း၊ ဘောဂဗျသနေန ဝါ – စည်းစိမ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းသည်သော် လည်းကောင်း၊ ရောဂဗျသနေန² ဝါ – အာရောဂျဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အနာရောဂါသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဖုဋ္ဌာ – တွေ့ထိနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ရောဒတိ။ ။ န ဝဓတိ – မထုမရိုက်။

ဒသမသိက္နာပဒံ နိုင္ခ်ိတံ။ အန္မကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁။ ရောဂဗျသနေန။ ။"အနာရောဂါ၏ ပျက်စီးခြင်း"ဟူသည် အနာရောဂါ မရှိခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ မဆိုဘဲ "အာရောဂျဂုဏ်(ကျန်းမာခြင်း) ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အနာရောဂါ"ဟု ဆိုရသည်။ ပါရာဇိကဏ်ဘာဋီ(၂၊၃၀၉)။

၃။ နုဂ္ဂဝဂ္ဂ

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

၁။ ပဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၈၈၃။ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ အစိရဝတိယာ–သော၊ နဒိယာ–၌၊ ဝေသိယာဟိ-ပြည့်တန်ဆာမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ နဂ္ဂါ –အဝတ်မစည်း အချည်းနီး တို့သည်။ (ဟုတ္ကာ)၊ ဧကတိတ္ကေ–တစ်ခုတည်းသော ရေဆိပ်၌၊ နဟာယန္တိ– **ရေချိုးကြကု**န်၏၊ စေသိယာ–တို့သည်၊ တာ ဘိက္ခုနိယော–တို့ကို၊ ဥပ္ပဏ္ဍေသုံ– ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ')၊ အယျေ–တို့၊ ဒဟရာနံ–ငယ်ကုန်သော၊ တုမှာကံ–အရှင်မတို့အား၊ စိဏ္ဍေန–ကျင့်အပ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ⁹–မြတ်သော <mark>အကျင့်ဖြင့်၊ ကိ'နုခေါ်နာမ</mark>ှအဘယ်အကျိုးရှိအုံနည်း၊ (နာမသဒ္ဒါ ဂရဟာ **ဇော**တက၊) (တစ်နည်း) တုမှာကံ–တို့အား၊ ဗြဟ္မစရိယံ–မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စိဏ္ကေန – ကျင့်ခြင်းဖြင့်၊ ကို နှစေါ နာမ – အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ကာမာ – **အာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပရိဘုဥ္ရွိတဗ္ဗာ** နန္ နာမ–သုံးဆောင်ခံစားထိုက်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလား၊ ယဒါ–အကြင်အခါ၌၊ ဇိဏ္ဏာ–အိုကုန်သည်(အမယ်ကြီးတို့ သည်)၊ ဘဝိဿထ–ဖြစ်ကြလိမ့်မည်၊ တဒါ–၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ–ကို၊ စရိဿထ– ကျင့်ကြရလိမ့်မည် (ကျင့်ကြတာပေါ့)၊ ဧဝံ–သို့၊ (ဝါ–ဤနည်းအားဖြင့်၊) တုမှာကံ–တို့သည်။ ဥဘော–ကုန်သော၊ အတ္တာ–စီးပွားတို့သည်(လောကစီးပွား, ဓမ္မ**စီးပွားတို့သည်)၊ (**ဝါ–တို့ကို၊) ပရိဂ္ဂဟိတာ–ပိုင်းခြားယူအပ်ကုန်သည် (သိမ်းပိုက်အပ်ကုန်သည်)၊ ဘဝိဿန္တိ – ဖြစ်ကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ – ဤသို့ **ြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဝေသိယာဟိ–**ပြည်တန်ဆာမ **တို့က**၊ ဥပ္ပ**ဏ္ဍိယမာနာ**–ပြောင်လှောင်အပ်ကုန်လတ်သော်၊ မင်္က မျက်နှာ မသာယာကုန်သည်၊ အဟေသုံ။

🏴 **၈၈၅။** အနိဝတ္ထာ ဝါ^၂–ခါးဝတ်သော်လည်း မရှိဘဲ၊ အပါရတာ ဝါ – ကိုယ်ရုံသော်လည်း မရှိဘဲ၊ နဟာယတိ။

၂။ အနိဝတ္ထာ ဝါ၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၅၂)။

၁။ ဗြဟ္မစရိယံ စိဏ္ကေန ။ ။ပထမနည်းဝယ် စိဏ္ကေန၌ တ–သည် ကမ္မသာဓန, ဗြဟ္မစရိယံသည် ထိုပုဒ်နှင့် အရတူ ဖြစ်၏၊ အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဗြဟ္မစရိယံ၌ ဒုတိယာ(ဥပယောဂဝစန)ကို ကရဏက္က၌ သက်ပါ၊ ဒုတိယနည်းဝယ် စိဏ္ကေန၌ "တ"သည် ဘာဝသာဓန၊ ဗြဟ္မစရိယံ၌ ဒုတိယာ(ဥပယောဂဝစန)သည် သာမီ(ဆဋ္ဌီကံ)အနက်၌ သက်။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၈၂)။

စာ၆။ အစ္ဆိန္နစီဝရိကာယ ဝါ–လုယူအပ်သောသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းမ၏ လည်းကောင်း၊ နဋ္ဌစီဝရိကာယ ဝါ–ပျောက်သောသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းမ၏ လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

ပဌမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

စစ်၇။ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ–အား၊ ဥဒကသာဋိကာ–ရေသနပ် သည်၊ (ဝါ–ကို၊) အနညာတာ–ခွင့်ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အပ္ပမာဏိကာယော– အတိုင်းအတာ မရှိကုန်သော၊ (ဝါ–ပမာဏနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊) ဥဒကသာဋိကာယော–တို့ကို၊ ဓာရေသုံ–ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပုရတောပိ– ၌လည်းကောင်း၊ ပစ္တတောပိ–၌လည်းကောင်း၊ အာကဖုန္တာ–ဆွဲငင်ကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဍန္တိ –လှည့်လည်ကြကုန်၏။

🗐 **၈၈၉။** ယာယ–အကြင်အဝတ်ဖြင့်၊ နိဝတ္ထာ°–ဝတ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ နဟာယတိ–၏၊ သာ–ထိုအဝတ်သည်၊ ဥဒကသာဋိကာ နာမ–မည်၏။ **၈၉၁။** [ပါဠိတော်နိဿယ၊ စာပိုဒ် (၅၃၆)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဒုတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

စ၉၂။ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ မဟဂ္ဃေ-များသောအဖိုးရှိသော၊ စီဝရခုသော-သင်္ကန်းလျာအဝတ်၌ (သင်္ကန်းချုပ်ဖို့ရာ အဝတ်၌)၊ စီဝရံ-သည်၊ (ဝါ-ကို၊) ဒုက္ကဋံ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၊ ဒုဿိဗ္ဗိတံ-မကောင်းသဖြင့် ချုပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အယျေ၊ တေ-၏၊ ဣဒံ စီဝရဒုဿံ-သည်။ သုန္ဒရံ ခေါ-ကောင်းသည်သာ၊ စီဝရံ စ ခေါ-သည်ကား၊ ဒုက္ကဋံ-အပ်၏၊ ဒုဿိဗ္ဗိတံ-အပ်၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ အယျေ၊ ဝိသိဗ္ဗေမိ-ဖြေလိုက်ပါမည်၊ သိဗ္ဗိဿသိ-ချုပ်ပေးမည်လား၊ အယျေ၊ အာမ-အေး၊ သိဗ္ဗိဿာမိ-ချုပ်ပေးပါမည်၊ တံ စီဝရံ-ကို၊ ဝိသိဗ္ဗေတွာ-ဖြေပြီး၍ (ချုပ်ပြီးသားကို

၁။ ယာယ နိဝတ္ထာ။ ။"ယာယ နိဝတ္ထာယ"ဟု သျာမမူ ရှိ၏၊ "နိဝတ္ထာယ– ဝတ်အပ်သော၊ ယာယ–ဖြင့်"ဟု ပေးပါ၊ နိဝတ္ထာပါဠ်ကို အမှန်ယူလျှင် ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ရှိ "အနိဝတ္ထာ ဝါ အပါရုတာ ဝါ"၌လည်း "အနိဝတ္ထာ ဝါ–သင်းပိုင်ကို မဝတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ အပါရုတာ ဝါ–ကိုယ်ရုံကို မရုံသည်သော်လည်းကောင် ၊ (ဟုတ္တာ)၊ နဟာယတိ"ဟု ပေးနိုင်သည်။

ပြန်ဖြေ၍)၊ ထုလ္လနန္ဒာယ ဘိက္ခုနိယာ–အား၊ အဒါသိ၊ သိဗ္ဗိဿာမိ–မည်၊ 💭 ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ နေဝ သိဗ္ဗတိ–ကိုယ်တိုင်လည်း မချုပ်၊ သိဗ္ဗာပနာယ– ချုပ်စေခြင်းငှာ၊ ဥဿက္ကံ–အားထုတ်မှုကို (ကြောင့်ကြကို)၊ န ကရောတိ– မပြု။

၈၉၄။ ခုရံ−ချုပ်ပေးဖို့ရန် တာဝန်ကို၊ နိက္ခိတ္တမတ္တေ−ချထားအပ်ကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်။

ဂ၉၅။ [ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာနိဿယကို ကြည့်၍ ပေးပါ။]

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

စေုဂု။ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ဟတ္တေ-လက်၌၊ စီဝရံ-ကို၊ နိက္ခ်ပိတွာ-ထားခဲ့၍၊ သန္တရုတ္တရေန(သ+အန္တရ+ဥတ္တရေန)-သင်းပိုင်နှင့် တကွဖြစ်သော ကိုယ်ရုံဖြင့်၊ (ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏ)၊ ဧနပဒစာရိကံ-ဧနပုဒ်၌ ♥ လှည့်လည်ခြင်းကို၊ (ဝါ-ဧနပုဒ်ဒေသစာရီကို၊) ပက္ကမန္တိ၊ တာနိ စီဝရာနိ-တို့သည်၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ နိက္ခိတ္တာနိ-ထားအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ကဏ္ဏကိတာနိ-မှိုဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်ကုန်သည် (မှိုတက်နေကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ၊ တာနိ-ထိုသင်္ကန်းတို့ကို၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ဩတာပေန္တိ -နေ၌ ပူစေကြ ကုန်၏ (နေလှမ်းကြကုန်၏)။ ။အယျေ-တို့၊ ကဏ္ဏကိတာနိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ-တို့သည်၊ ကဿာ-အဘယ်ရဟန်းမ၏၊ စီဝရာနိ-တို့နည်း။

စေ၉။ ပဉ္စမံ ဒီဝသံ-ငါးရက်မြောက်နေ့၌၊ ပဉ္စ-ငါးထည်ကုန်သော၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၊(သင်းပိုင်, ဧကသီ, နှစ်ထပ်သင်္ကန်း, ရေသနပ်, ရင်စည်း တဘက်တို့ကို)၊ နေဝ နိဝါသေတိ–အံ့၊ န ပါရပတိ–မရုံအံ့၊ န ဩတာပေတိ– နေမလှန်းအံ့၊ ပဉ္စမံ–သော၊ ဒီဝသံ–ကို၊ အတိက္ကာမေတိ–အံ့။

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

၉၀၂။ ပိဏ္ဍာယ–၄ာ၊ စရိတ္တာ–လှည့်လည်ပြီး၍၊ အလ္လစီဝရံ–စိုသော သင်္ကန်းကို၊ ပတ္ထရိတွာ–ဖြန့်လှန်း၍၊ ဝိဟာရံ–သို့၊ ပါဝိသိ–ပြီ၊ အယျေ–^{ခြာ} တို့၊ မ်ယုံ–၏၊ စီဝရံ–ကို၊ ပဿေယျာထ အပိ–မြင်မိကြပါသလား။

၉၀၄။ စီဝရသင်္ကမနီယံ နာမ–မည်သည်၊ ဥပသမ္ပန္နာယ–ရဟန်းမ၏ ၊ ပ**ဥန္နံ စီ**ဝရာနံ–တို့တွင်၊ အညတရံ–တစ်ထည်ထည်သော၊ စီဝရံ–ကို၊ တဿာ– გეც

ထိုရဟန်းမကလည်း၊ အဒိန္နံ –မပေးအပ်ဘဲ၊ တံ ဝါ –ထိုရဟန်းမကိုမူလည်း၊ အနာပုစ္ဆာ –မပန်ပြောဘဲ၊ နိဝါသေတိ ဝါ –ဝတ်မူလည်း ဝတ်အံ့၊ ပါရပတိ ဝါ –ရုံမူလည်း ရုံအံ့။

၉၀၅။ ဥပသမ္ပန္နာယ–၌၊ ဥပသမ္ပန္နွသညာ–ရဟန်းမဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ စီဝရသင်္ကမနီယံ³–ပြောင်းရွှေ့စေထိုက်သော သင်္ကန်းကို၊ (ဝါ–ပြန်ပေး ထိုက်သော သင်္ကန်းကို၊) ဓာရေတိ–ဆောင်အံ့။

ပဥ္စမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

ြစ်သော အမျိုးသည်၊ ပေ၊ အယျေ−မ၊ ဘ္ခ်ိုနီသံဃဿ−အား၊ စီဝရံ−ကို၊ ဒဿာမ−လှူကြပါမည်၊ ဣတိ−ပြီ။ ။တုမှေ−တို့သည်၊ ဗဟုကိစ္စာ−များသော ကိစ္စရိုကုန်၏၊ ဗဟုကရဏီဃာ−များသောပြုဖွယ် ရှိကုန်၏၊ ဣတိ−ဤသို့ ပြော၍၊ အန္တရာယံ−အန္တရာယ်ကို၊ အကာသိ။ ။တဿ ကုလဿ−၏၊ ဃရံ−ကို၊ ဒယုတိ−မီးလောင်အပ်၏။ ။အမှာကဲ−တို့၏၊ ဒေယျမေမ္မံ−ပေးလှူထိုက်သောသဘောရှိသော ပစ္စည်းကို၊ အန္တရာယံ J−ကို၊ ကရိဿတိ နာမ−ပြုရသနည်း၊ ဘောဂေဟိ စ−တို့မှလည်းကောင်း၊ ပုညေန စ−မှလည်း ကောင်း၊ ဥဘယေန−နှစ်ပါးစုံမှ၊ ပရိဗာဟိရာ−အပတို့သည်၊ အမှ−ဖြစ်ကုန်၏။ ဂဏဿ−ဂိုဏ်း၏(ဘိက္ခုနီသံဃာ၏)၊ စီဝရလာဘဲ−သင်္ကန်းလာဘ်ကို၊ အန္တရာယံ−ကို၊ ကရိဿတိ နာမ။

၉၀၉။ ကထံ–အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဣမေ–ဤသူတို့သည်၊ စီဝရံ–ကို၊ န ဒဒေယျုံ–မလှူကုန်ရာအံ့နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြဲ၍၊ အန္တရာယံ ကရောတိ၊ အညံ–သော၊ ပရိက္ခာရံ–ကို (ခွက်အစရှိသောပစ္စည်း, ထောပတ်, ဆီစသော ပစ္စည်းကို)၊ အန္တရာယံ ကရောတိ။

^{ႜၜၟ} **၉၁၀။** အာနိသံသံ–အာနိသင်ကို (အကျိုးကို)၊ ဒဿေတွာ–ပြ၍၊ နိဝါရေတိ–တားမြစ်အံ့။

ဆဋ္မသိက္ခာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၁။ စီဝရသင်္ကမနီယံ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၈၄)။

၂။ ဒေယျမမွံ အန္တရာယံ။ ။ကရဓာတ်သည် ဒိုကမ္မက ဖြစ်သောကြောင့် "ဒေယျမမ္မံ အန္တရာယံ"ဟု ရှိသည်၊ နောက်၌လည်း "စီဝရလာဘဲ အန္တရာယံ ကရိဿတိ၊ အညံ ပရိက္ခာရဲ အန္တရာယံ ကရောတိ"ဟု ရှိသည်။

ဂျ၊ သတ္တမသိက္ခာပဒံ

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

၉၁၁။ ဘိက္ခုနီသံဃဿ-၏၊ (ဝါ-မှာ၊) အကာလစီဝရံ-အကာလသင်္ကန်း သည်၊ ဥပ္ပန္နဲ့-ဖြစ်သည်၊ (ဝါ-ရသည်၊) ဟောတိ။ ။တဲ့ စီဝရံ-ကို၊ ဘာဇေတု ကာမော-ဝေဖန်လိုသည် (ဖြစ်၍)၊ သန္နဲ့ပတိ-စည်းဝေးပြီ။ ။ပက္ကန္တာ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အယျေ-တို့၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ပက္ကန္တာ-ကုန်ပြီ၊ စီဝရံ-ကို၊ န တာဝ ဘာဇီယိဿတိ-ဝေဖန်အပ်လိမ့်ဦးမည် မဟုတ် (မဝေဖန်အပ်သေး)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ စီဝရဝိဘင်္ဂ-သင်္ကန်းဝေဖန်ခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟိ-တားမြစ်ပြီ၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ စီဝရံ-ကို၊ န တာဝ ဘာဇီယိဿတိ-ဝေဖန်အပ်လိမ့်ဦးမည်မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပက္ကမိသု၊ အန္တေဝါသိနီသု-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနီသု-တို့သည်၊ အာဂတာသု-ပြန်လာကုန်လတ်သော်၊ တံ စီဝရံ-ကို၊ ဘာဇာပေသိ-ဝေဖန်စေပြီ။

၉၁၃။ ဓမ္မိကော–တရားရှိသော၊ စီဝရဝိဘင်္ဂေါ နာမ–မည်သည်၊ သမဂ္ဂေါ သော၊ ဘိက္ခုနိသံဃော–သည်၊ သန္နိပတိတွာ ဘာဇေတိ–ဝေဖန်၏။ ယံ– အကြင် သင်္ကန်းဝေဖန်မှုကို၊ သမဂ္ဂေါ ဘိက္ခုနိသံဃော သန္နိပတိတွာ ဘာဇေတိ–၏၊ သော–ထိုသင်္ကန်းဝေဖန်မှုသည်၊ ဓမ္မိကော–သော၊ စီဝရ ဝိဘင်္ဂေါ နာမ–မည်၏၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။]

သတ္တမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

₫-\$>**\$**\$

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၉၁၆။ နဋ္ဌာနမွိ - ကနည်းပြသူတို့အားလည်းကောင်း (ကပုံ ကနည်းကို ပြတတ်သူတို့အားလည်းကောင်း)၊ နဋ္ဋကာနမ္ပိ - ကိုယ်တိုင် ကသူတို့အားလည်း ကောင်း၊ လင်္ဃကာနမ္ပိ - ခုန်လွှားတတ်သူ (အားကစားသူ, ဂျွမ်းကစားသူ) တို့အားလည်းကောင်း၊ သောကစ္ဈာယိကာနမ္ပိ - မျက်လှည့်သမားတို့အား လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘထူဏိကာနမ္ပိ - အိုးစည်တီးသမားတို့အားလည်းကောင်း၊ (ဝါ - လေးထောင့်စည်တီးသမားတို့အားလည်းကောင်း၊) သမဏစီဝရံ - ကပ္ပဗိန္ဒ၊ ထိုးအပ်ပြီးသော ရဟန်းတို့၏ သင်္ကန်းကို၊ ဒေတိ - ၏၊ (ကိ - အဘယ်သို့ ပြော၍ ပေးသနည်း၊) မယုံ - ၏၊ ဝဏ္ဏ - ဂုဏ်ကို၊ ပရိသတိ - ပရိသတ်၌၊ ဘာသထ - ပြောကြပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍ ပေး၏။ အယျာ ထုလ္လနန္ဒာ–သည်၊ ဗဟုဿုတာ–များသောသုတရှိ၏၊ ဘာဏိကာ– ပြောဟောတတ်၏၊ ဝိသာရဒါ–ကင်းသောကြောက်ရွံ့ခြင်း ရှိ၏၊ (ဝါ– ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း ရဲတင်း၏၊) ဓမ္မိ'–တရားရှိသော၊ ကထံ–ကို၊ ကာတုံ– ၄ာ၊ ပဋ္ဌာ–ကျွမ်းကျင်၏၊ အယျာယ–အား၊ ဒေထ–လျူကြပါကုန်၊ အယျာယ– အရှင်မအတွက်၊ ကရောထ–ပြုကြပါကုန် (လုပ်ကြပါကုန်)။

၉၁၈။ ကပ္ပကတ်−ပြုအပ်ပြီးသော ကပ္ပဗိန္ဒုရှိသော သင်္ကန်းကို၊ (ဝါ – ကပ္ပဗိန္ဒု ထိုးအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊) သမဏစီဝရံ နာမ−မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ 磿

၉၁၉။ မာတာပိတူနံ – မိဘတို့အား၊ ဒေတိ၊ တာဝကာလိက်**ိ** – အခိုက်အတန့်မျှ၊ ဒေတိ။

အဋ္ဌမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၉။ နဝမသိက္ခာပဒ

၉၂၀။ အယျေး မယံ –တို့သည်၊ သစေ သက္ကောမ – အကယ်၍ စွမ်းနိုင်ပါကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ – အား၊ စီဝရံ – ကို၊ ဒဿာမ – လှူကြပါမည်၊ ဝဿံ – မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ – နေပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော – တို့သည်း စီဝရံ – ကို၊ ဘာဇေတုကာမာ – ဝေဖန်လိုကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ သန္နိပတိံသု – စည်းဝေးကြကုန်ပြီ၊ အယျေ – တို့၊ အာဂမေထ – စောင့်ဆိုင်းကြ ပါဦး၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ – ၏၊ စီဝရပစ္စာသာ – သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အလိုအာသာ သည်၊ (ဝါ – သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော မျှော်လင့်ချက်သည်၊) အတ္ထိ – ရှိပါ၏။ ။ အယျေ – မ၊ ဂစ္ဆ – သွားပါ၊ တံ စီဝရံ – ကို၊ ဇာနာဟိ – သိပါ။

🗐 ဒုဗ္ဗလစီဝရပစ္စာသာယ–အားနည်းသောသင်္ကန်း၌ ဖြစ်သောမျှော်လင့်ချက် ဖြင့်၊ စီဝရကာလသမယ်–သင်္ကန်းကာလအခါကို၊ အတိက္ကာမေဿတိ နာမ– ကျော်လွန်စေရသနည်း။

၉၂၂။ မယံ– သစေ သက္ကောမ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒဿာမ–လျကြပါမည်၊ ကရိဿာမ–ပြုကြပါမည်၊ ဣတိ–သို့၊ ဝါစာ–စကားသည်၊ (ဝါ–ကို၊) ဘိန္နာ– မြွက်ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (စကားမြွက်ကို "နှတ်မြွက်"ဟု သုံးကြ၏။)

၁။ တာဝကာလိကံ၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၅၈)ကို ကြည့်၍ လွယ်**ကူအောင်** ပေးထားပါသည်၊ ဤပုဒ်၏ သဒ္ဒတ္ထကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၁၊ ၃၉၂) စာပိုဒ် (၁၇၄)် ပြခဲ့ပြီ။

ကထိနေ–ကို၊ အနုတ္ထတေ–မခင်းအပ်သော်၊ ဝဿာနဿ–မိုးဥတု၏၊ ပစ္ဆိမ– နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဒိဝသံ–နေ့ကို၊ အတိက္ကာမေတိ–အံ့၊ ကထိနုဒ္ဓါရဒိဝသံ– ကထိန်နုတ်ရာနေ့၌ကို၊ အတိက္ကာမေတိ။

၉၂၃။ ဒုဗ္ဗလစီဝရေ–အားနည်းသောသင်္ကန်း၌။

နဝမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀။ ဒသမသိက္ခာပဒ

ြောဂျူ အညတရေန ဥပါသကေန−သည်၊ သံဃံ−ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ−ရည်စူး၍၊ ဝိဟာရော−သည်၊ (ဝါ−ကို၊) ကာရာပိတော−ဆောက်လုပ်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော−ထိုဥပါသကာသည်၊ တဿ ဝိဟာရဿ−၏၊ မဟေ− ပူဇော်ပွဲ၌၊ ဥဘတော သံဃဿ−အား၊ အကာလစီဝရံ−ကို၊ ဒါတုကာမော− လှူလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဥဘတော သံဃဿ−သည်၊ ကထိနံ−သည်၊ (ဝါ−ကို၊) အတ္ထတံ−ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကထိနန္ဒါရံ−ကထိန်နုတ်ခြင်းကို၊ ယာစိ−တောင်းပြီ၊ ကထိနံ−ကို၊ ဥဒ္ဒရိတုံ−နုတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနံ−ကို၊ ဥဒ္ဒရိတုံ−နုတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနံ−ကို၊ ဥဒ္ဒရိတုံ−နုတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနံ−

၉၂၆။ သံဃဿ-၏၊ ကမ္မံ-ကထိနုဒ္ဓါရကံသည်၊ ပတ္တကလ္လံ-လျောက်ပတ် သောအခါ ရှိသည်၊ ယဒိ(သိယာ)-အံ့၊ သံဃော-သည်၊ ကထိနံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရေယျ-နုတ်ရာပါ၏၊ သော-ကား၊ ဥတ္တိ-ဥတ်တည်း (သံဃာကို သိစေခြင်း တည်း)၊ ယဿ အာယသူတော-အား၊ ကထိနဿ-ကို၊ ဥဒ္ဓါရော-ခြင်းသည်၊ ဓမတိ-နှစ်သက်၏၊ သံဃေန-သည်၊ ကထိနံ-ကို၊ ဥဗ္ဘတံ-နတ်အပ်ပါပြီ။

🖻 ၉၂၇။ စီ၀ရံ–သည်၊ အမှာကံ–ငါတို့၏အတွက်(ကထိန်မနတ်ဘဲထားလျှင် ငါတို့အတွက်)၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ကထိနုဒ္ဓါရံ– ကို၊ ပဋိဗာဟိ–တားမြစ်ပြီ၊ အမှာကံ–တို့အား၊ ကထိနုဒ္ဓါရံ–ကို၊ န ဒဿန္တိ နာမ–မပေးကြရသနည်း။

၉၂၉။ ဓမ္မိကော–သော၊ ကထိနုဒ္ဓါရော နာမ–မည်သည်၊ သမဂ္ဂေါ – ညီညွတ်သော၊ ဘိက္ခုနိသံဃော–သည်၊ သန္နိပတိတွာ–၍၊ ဥဒ္ဓရတိ။ တြစ်နည်း၊ "ယံ–အကြင် ကထိန်ကို၊ သမဂ္ဂေါ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓရတိ–၏၊ တဿ–ထိုကထိန်ကို၊ ဥဒ္ဓါရော–နတ်ခြင်းသည်၊ ဓမ္မိကော–သော၊ ကထိနုဒ္ဓါရော နာမ–မည်၏၊" ဤသို့လည်းပေးနိုင်၏။] ၉၃၀။ ဓမ္မိကေ–တရားရှိသော ကထိန်နုတ်ခြင်း၌။

> ဒသမသိက္မွာပဒံ နိုင္ရွိတံ။ နဂ္ဂဝင္ဂေါ တတိယော။

ငဲ။ တ်ဝင်ပေပိ

၁။ ပဌမသိက္ခာပဒ

၉၃၂။ ဘိက္စုနိယော−တို့သည်၊ ဒွေ−နှစ်ယောက်တို့သည်၊ (ဟုတွာ) ဧကမဉ္စေ−တစ်ခုတည်းသော ညောင်စောင်း၌ (ညောင်စောင်းတစ်ခုတည်း၌)၊ တုဝဋ္ဌေန္တိ −အိပ်ကြကုန်၏။ 摩

၉၃၄။ ဧကာယ–တစ်ပါးသော ရဟန်းမသည်၊ နိပ္ပန္နာယ–လျောင်းလတ် သော်၊ အပရာ–အခြားသော ရဟန်းမသည်၊ နိပစ္စတိ–အံ့။

ပဋ္ဌမသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

🤛 **၉၃၆။** ခွေ–တို့သည်၊ ဧကတ္ထရဏပါဝုရဏာ–တစ်ခုတည်းသော အခင်း အခြုံ ရှိကြကုန်သည်(ဖြစ်၍)၊ တုဝဋ္ဌေနို့ ။

၉၃၈။ တညေဝ–ထိုအဝတ်ကိုပင်၊ အတ္ထရိတွာ–ခင်း၍၊ တညေဝ–ကိုပင်၊ ပါရပန္တိ –ခြုံကြကုန်၏။ **၉၄၀။** ဝဝတ္ထာနံ–အပိုင်းအခြားကို၊ ဒဿေတွာ– ပြပြီး၍၊ နိပ**္မွ**န္တိ ။

ခုတိယသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

₱ ၉၄၁။ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီပိ–သည်လည်း၊ ဗဟုဿုတာ ၊ပေ၊ ပဋ္ရာ–သည်၊ ဥဋ္ဌာရသမ္ဘာဝိတာ³–မြင့်မြတ်သူဟု ချီးမွမ်းအပ်သည်(အချီးမွမ်းခံရသည်)း ဟောတိုး ဘဒ္ဒဲ ကာပိလာနီ –သို့၊ ပဠမ်–စွာ၊ ပယိရပါသိတာ–ဆည်းကပ်၍၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ ထုလ္လနန္ဒဲ ဘိက္ခုနီ –သို့၊ ပယိရပါသန္တိ –ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ –သည်၊ ဣဿာပကတာ–ဣဿာသည် ပင်ကိုသဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်သည် ဖြစ်၍၊ (ဝါ–ဣဿာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သည် ဖြစ်၍၊) (စင်္ကမတိ စသည်၌ စပ်၊) ယာ ဣမာ–အကြင် ရဟန်းမတို့သည်၊ သညတ္တိဗဟုလာ³–များသော ကောင်းစွာသိစေခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ³–များသော အထူးထူး အပြားပြား သိစေခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ၊ ဣမာ–ဤ ရဟန်းမတို့သည်၊ အပိစ္ဆာ ကိရ–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နည်းသော အလိုရိုကုန်သတဲ့၊ သန္တုဋ္ဌာ ကိရ–ရောင့်ရဲကုန်သတဲ့၊ ပဝိဝိတ္တာ ကိရ–ကင်းဆိတ်ကြကုန်သတဲ့၊ အန္တုဋ္ဌာ ကိရ–ရောင့်ရဲကုန်သတဲ့၊ ပဝိဝိတ္တာ ကိရ–ကင်းဆိတ်ကြကုန်သတဲ့၊ အသံသဋ္ဌာ ကိရ–ရောင့်ရဲကုန်သတဲ့၊ ပဝိဝိတ္တာ ကိရ–ကင်းဆိတ်ကြကုန်သတဲ့၊ အသံသဋ္ဌာ ကိရ–ရောင့်ရဲကုန်သတဲ့၊ ပဝိဝိတ္တာ ကိရ–

^{ာ။} ဥဋ္ဌာရသမ္ဘာဝိတာ။ ။"အမျိုးမြတ်သူဟု ချီးမွမ်းအပ်၏ ၊ (ဝါ–ဂုဏ်မြင့်သူဟု ချီးမွမ်းအပ်၏)" ဤသို့ ခွဲ၍ ပေးနိုင်၏ ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၈၉)။

ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ ဘဒ္ဒါယ ကာပိလာနိယာ–၏၊ ပုရတော–၌၊ စင်္ကမတိပိ– စင်္ကြံလည်း သွား၏ (လမ်းလည်း လျှောက်၏)၊ ဥဒ္ဒိသတိပိ–ကိုယ်တိုင်လည်း ပါဠိကို ရွတ်ပြ၏၊ ဥဒ္ဒိသာပေတိပိ–သူတစ်ပါးကိုလည်း ရွတ်ပြစေ၏၊ သစ္ဈာယမ္ပိ–သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကရောတိ၊ ကာပိလာနိယာ–၏၊ သဉ္စိစ္စ– သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အဖာသုံ–မချမ်းသာမှုကို၊ ကရိဿတိ နာမ။

၉၃၄။ သဉ္စိစ္ဓာတိ-ကား၊ ဇာနန္တီ –သိလျက်၊ သဉ္စာနန္တီ –ကောင်းစွာသိလျက်၊ စေစ္စ –စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတ္ပာ –လွှမ်းမိုး၍၊ ဝီတိက္ကမော – လွန်ကျူးခြင်းတည်း၊ ဣမိနာ –ဤ စင်္ကြံသွားခြင်း စသောအမှုကြောင့်၊ ဣမိဿာ –ဤရဟန်းမ၏၊ အဖာသု –သည်၊ ဘဝိဿတိ –လိမ့်မည်၊ ဣတိ – ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အနာပုစ္ဆာ – မပန်ပြောဘဲ၊ ပုရတော – ၌၊ စင်္ကမတိ ဝါ – စင်္ကြံသော်လည်း သွားအံ့၊ တိဋ္ဌတိ ဝါ – ရပ်မူလည်း ရပ်အံ့။

၉၄၅။ အဖာသုံ–ကို၊ န ကတ္တုကာမာ–မပြုလိုသည် ဖြစ်၍၊ အာပုစ္ဆာ– ပန်ပြော၍၊ ပုရတော စင်္ကမတိ ဝါ။

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

၉၄၆။ ဒုက္ခိတံ−ဒုက္ခရောက်နေသော၊ သဟဇီဝိနိ −အတူတကွ အသက် ရှင်လေ့ရှိသော တပည့်မကို၊ (ဝါ −ဥပစ္ဈာယ်ယူ အတူနေတပည့်မကို၊) နေဝ ဥပဋ္ဌေတိ−ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုစု မလုပ်ကျွေး၊ ဥပဋ္ဌာပနာယ−ပြုစု လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှာ၊ ဥဿုက္ကံ−အားထုတ်မှုကို(ကြောင့်ကြမှုကို)၊ န ကရောတိ။ ၉၄၈။ ဂိလာနာ−မကျန်းမာသူကို၊ ဒုက္ခိတာ နာမ−ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိနိ −ဥပစ္ဈာယ်ယူ အတူနေ တပည့်ကို၊ သဟဇီဝိနီ နာမ−ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ စုရံ−လုံ့လဝီရိယကို၊ (ဝါ −တာဝန်ကို၊) နိက္ခိတ္တမတ္တေ−ချအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ အနွေ ဝါသိနိ ဝါ −အနီးနေ တပည့်မကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနုပသမ္ပန္နဲ့ ဝါ −ရဟန်းမ မဟုတ်သော သိက္ခမာန်, သာမဏောမကိုသော် လည်းကောင်း၊ နေဝ ဥပဋ္ဌေတိ။

စတုတ္ထသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၁။ သညတ္တိ, ၂။ ဝိညတ္ထိ။ ။ သညတ္တိဗဟုလာ-များသော သိစေခြင်း ရှိကုန်၏၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ-များသော နားလည်စေခြင်း ရှိကုန်၏ "ဟု အလွယ်ဆိုပါ၊ "အထူးထူး အပြားပြား သိစေ"ဟုသည် နားလည်စေခြင်း(နားလည်အောင် ပြောခြင်း)တည်း၊ ဤနေရာ၌ ဝိညတ္တိသည် ယာစနာ=တောင်းခြင်းအနက်ဟော မဟုတ်၊ ဉာပနာ-သိစေခြင်းအနက်ဟောတည်း။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၉၀)။

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

၉၅၀။ သာကေတေ−၌၊ ဝဿံ−မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ (ဝါ−သို့၊)
ဥပဂတာ−ကပ်ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ သာ−ထိုဘဒ္ဒါကာပိလာနီသည်၊
ကေနစိဒေဝ−သော၊ ကရဏီယေန−သည်၊ ဥဗ္ဗာဋ္ဌာ−နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊
("ဥဗ္ဗာဋ္ဌာ−ထွက်သွားစေအပ်သည်ဖြစ်၍"ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊) ထုလ္လနန္ဒာယ
ဘိက္ခုနိယာ−၏၊ သန္တိကေ−၌၊ ဒုတံ−တမန်ကို၊ ပါဟေသိ−စေလွှတ်ပြီး
(ကိ'−အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) မေ−အား၊ အယျာ ထုလ္လနန္ဒာ−
သည်၊ ဥပဿယံ−ကျောင်းကို၊ သစေ ဒဒေယျ−အကယ်၍ ပေးအံ့၊ (ဇဝံသတိ)၊
အဟံ၊ သာဝတ္ထိ −သို့၊ အာဂစ္ဆေယျာမိ−လာလိုပါ၏ (လာချင်ပါ၏)၊ ဣတိ−
ဤသို့ မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ အာဂစ္ဆတု−လာခဲ့ပါ၊ ဒဿာမိ−ပေးပါမည်၊
သာကေတာ−မှ၊ သာဝတ္ထိ ၊ အဂမာသိ−သွားပြီ၊ ဘဒ္ဒါယ ကာပိလာနိယာ−
အား၊ ဥပဿယံ−ကို၊ အဒါသိ−ပြီ၊ ကုပိတာ−စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနာ−
မိမိစိတ်မရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဘဒ္ဒ ကာပိလာနိ −ကို၊ ဥပဿယာ−မှ၊ နိက္ကစို−
နှင်ထုတ်ပြီ။

(ဝါ−သို့၊)

၉၅၂။ ကဝါဋဗဒ္ဓေါ –တံခါးရွက်ဖြင့် ဖွဲ့တပ်အပ်သောကျောင်းကို၊ (ဝါ – ဖွဲ့တပ်အပ်သော တံခါးရွက်ရှိသော ကျောင်းကို၊) ဥပဿယော နာမ – – မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သကိ –တစ်ကြိမ်၊ အာဏတ္တာ –စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းမသည်။

အမှာ– ကြွင်းသောပုဒ်တို့၏အနက်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၁၊ ၃၇၆)။ စာပုဒ် (၁၂၆)၌ ရေးခဲ့ပြီ။

ပဉ္စမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

0 0 0 -20 0 0 7

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

၉၅၅။ စဏ္ဍကာဠီ ဘိက္စုနီ–သည်၊ ဂဟပတိနာ ဝါ–နှင့်လည်းကောင်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ–နှင့်လည်းကောင်း၊ သံသဋ္ဌာ–ရောနှောလျက်၊ ဝိဟရတိ။ 🛒

ဆဋ္ဌသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဂျ၊ သတ္တမသိက္ခာပဒ

ပါနိတ္တိယကဏ္ဍ

၉၆၁။ ဘိက္ခုနိယော−တို့သည်၊ အန္တေဂရုဋ္ဌေ−မိမိနိုင်ငံအတွင်း၌၊ သာသင်္ကသမ္မတေ−ယုံမှားဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ သပ္ပဋိဘယေ− ဘေးရန်နှင့်တကွဖြစ်သော အရပ်၌၊ အသတ္ထိကာ−အဖော်ကုန်သည် မပါကုန် သည် ဖြစ်၍၊ စာရိကံ−ဒေသစာရီကို၊ စရန္တိ −လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ ခုတ္တာ 🗐 သေသောက်ကြူးသူ, မိန်းမကြူးသူ, ကစားကြူးသူတို့သည်၊ ဒူသေန္တိ − ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။

၉၆၃။ အန္တေဂရဋ္မေတိ–ကား၊ ယဿ–အကြင်မင်း၏၊ ဝိဓိတေ–နိုင်ငံ၌၊ ဝိဟရတိ၊ တဿ–၏၊ ရဋ္ဌေ–နိုင်ငံ၌၊ အသတ္တိကာ နာမ–မည်သည်၊ သတ္တေန–အဖော်ကုန်သည်နှင့်၊ ဝိနာ–ကင်း၍(ခွဲ၍)။

၉၆၄။ ခေမေ–ဘေးတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော (ဘေးကင်းရာဖြစ်သော)၊ အပ္ပဋိဘယေ–ဘေးမရှိသောအရပ်၌၊ ဂစ္ဆတိ။

သတ္တမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

🗐 **၉၆၅။ တိ**ရောရဋ္ဌေ – အခြားနိုင်ငံ၌။

၉၆၇။ တိရောရဋ္ဌေတိ–ကား၊ ယဿ–အကြင်မင်း၏၊ ဝိဖိတေ–၌၊ဝိဟရတိ၊ တံ–ထိုမင်းကို၊ ဌပေတွာ–ချန်ထား၍၊ အညဿ–အခြားမင်း၏၊ ရဋ္ဌေ–၌။

အဋ္ဌမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ပညတ်ရာမြို့နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်။ မဤသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ကန်းမြွ (၃၂၉)၌ "နင်္ဂေ့ပနေတ္ထ ရာဇဂဟ်"ဟု တွေ့ရ၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပညတ်ရာမြို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ဟု ဆိုလို၏။ သို့ရာတွင် ဤပါဠိတော်၌ "သာဝတ္ထိမြို့"ဟု တိုက်ရိုက်ပါနေ၏။ (ဝိ၊၂-၃၈၉) ပရိဝါရ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂ ကတ္ထ ပညတ္တိဝါရ၌လည်း သာဝတ္ထိမြို့၌ ပညတ်ကောမူကြောင်း တိတိကျကျ ဆိုထား၏။ (ဝိ၊၅၊၁၂) ပရိဝါရ ဂါထာသင်္ဂဏိကလည်း ရာဇဂြိုဟ်၌ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်စာရင်းတွင် ဤတိရောရဋ္ဌသိက္ခာပုဒ် မပါဝင်ပေ။ နောက် လာမည့် (နဝမ) အန္တောဝဿစာရိက, (ဒသမ) ဝဿံဝုဋ္ဌစာရိကအပက္ကမသိက္ခာပုဒ် များသာ ပါ၏။ (ဝိ၊၅၊၂၅၆) ပရိဝါရဘာသာဋီကာ (၄၇ဝ)တို့ကြောင့် ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ လာ "နဂရံ ပနေတ္ထ ရာဇဂဟံ"ဟူသော စကားသည် ပမာဒလေသော ဖြစ်ရာ၏။ ၎င်းစကားနောက် (နဝမ)သိက္ခာပုဒ်၌ရှိမူ အလွန်ကောင်းရာ၏။ ပညာရှင်များ ဆင်ခြင်ကြပါကုန်။

၉။ နဝမသိက္ခာပုဒ်

၉၆၉။ အန္တေဂ၀ဿံ−မိုးလ၏အတွင်း၌(ဝါတွင်း၌)၊ စာရိကံ စရန္တိ ။ ကထံ ဟိ−ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနိယော−တို့သည်၊ ဟရိတာနိ−စိမ်းစိုကုန်သော၊ တိဏာနိ စ−တို့ကိုလည်း၊ သမ္မဒ္ဒန္တာ−နင်းချေကုန်လျက်၊ ဧကိန္ဒြိယံ−တစ်ခုသော ကာယိန္ဒြေရှိသော၊ ဇီဝံ−အသက်ကို (သတ္တဝါကို)၊ ဝိဟေဌေန္တာ−ညှဉ်းဆဲကုန် လျက်၊ ဗဟူ−များစွာကုန်သော၊ ခုဒ္ဒကေ−သေးငယ်ကုန်သော၊ ပါဏေ− သတ္တဝါတို့ကို၊ သင်္ဃာတံိ−ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ (ဝါ− ပျက်စီးခြင်းသို့၊) အာပါဒေန္တာ−ရောက်စေကုန်လျက်၊ အန္တောဝဿံ−၌၊ စာရိကံ−ကို၊ စရိဿန္တိ နာမ−လှည့်လည်ကြရသနည်း။

၉၇၁။ ပုရိမံ–ရေးဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ–သုံးလပတ်လုံးသော်လည်း ကောင်း၊ ပစ္ဆိမံ–နောက်ဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ၊ အဝသိတွာ–မနေမူ၍။

၉၇၂။ သတ္တာဟကရဏီယေန –ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဂစ္ဆတိ၊ ကေနစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဥဗ္ဗာဋ္ဌာ–နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတိ။

နဝမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀။ ဒသမသိက္ခာပဒ

၉၇၃။ တတ္တေ၀ ရာဇဂဟေ–ထိုရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ တတ္ထ–ထိုရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်၊ ဟေမန္တံ –ဆောင်းလပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ တတ္ထ–၌ပင်၊ ဂိမ္ပံ–နေလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဝသန္တိ၊ ဘိက္ခုနီနံ –တို့၏အတွက်၊ ဒိဿ–အရပ်မျက်နှာတို့သည်၊ အာဟုန္ဒရိကာ^J– ကျဉ်းမြောင်းကုန်၏၊ အန္ဓကာရာ–အမိုက်မှောင် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣမာသံ– တို့အား၊ ဒိဿ–သည်၊ န ပက္ခာယန္တိ –မထင်ရှားကုန်။

၉၇၅။ ဝဿံဝုဋ္ဌာ နာမ-မည်သည်၊ ပုရိမံ-သော၊ တေမာသံ ဝါ- လည်း ကောင်း၊ ပစ္ဆိမံ တေမာသံ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာ-နေပြီးသည်၊ (သမာနာ-လတ်သော်၊) (န ပက္ကမေယျ၌ စပ်၊) အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဆပဉ္စယောဇနာနိပိ-ခြောက်ယူဇနာ,ငါးယူဇနာတို့တိုင်တိုင်လည်း၊ စာရိကံ-လှည့်လည်အပ်သော အရပ်သို့၊ န ပက္ကမိဿာမိ-မဖဲသွားတော့အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ခုရံ-သွားဖို့ရန်တာဝန် ကိုး နိက္ခိတ္တမတ္တေ-ချအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။

၁။ သင်္ဃာတံ၊ မဟာဝါဘာဋီ (၂၊ ၁)။ ပါဠိတော်နိဿယ (၃)။

၂။ အာဟုန္ဒရိကာ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၉၁)။

၉၇၆။ ဒုတိယိကံ–အဖော်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနိ[‡]–ကို၊ ပရိယေသိတွာ–ရာ၍၊ န လဘတိ–မရအံ့။

> ဒသမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။ တုဝဋဝဧဂ္ဂါ စတုတ္ထော။

၅။ <mark>စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂ</mark> ၁။ ပဋမသိက္ခာပဒ

၉၇၇။ ပသေနဒိဿ−သော၊ ကောသလဿ−သော၊ ရညော−၏၊ ဥယျာနေ−၌၊ စိတ္တာဂါရေ−ဆန်းကြယ်သောအိမ်တော်၌၊ ပဋိဘာနစိတ္တံ−ရေးရှု ထင်လာသောဉာဏ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သောအရပ်သည်၊ (ဝါ− ၏ ကို၊) ကတံ−ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဗဟူ မနဿာ၊ စိတ္တာဂါရံ−ကို၊ ဒဿနာယ−ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဂစ္ဆန္တိ ။

၉၇၉။ ရာဇာဂါရံ နာမ-မည်သည် (မင်း၏အိမ်တော်မည်သည်)၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ ရညော-မင်း၏၊ ကီဠိတုံ-ပျော်မြူးခြင်းငှာ၊ ရမိတုံ-မွေ့လျော်ခြင်းငှာ၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ စိတ္တဂါရံ နာမ-မည်သည် (ဆန်းကြယ်သော အိမ်တော်မည်သည်)၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-၌၊ မနညာနံ-တို့၏၊ (အာရာမော-အာရာမ်၊ ဥယျာနံ-ဥယျာဉ်၊ ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်။)

၉၈၀။ ယတ္လ~၌၊ ဌိတာ–တည်သည်ဖြစ်၍၊ ပဿတိ–မြင်၏၊ တတ္တ*–* ၌၊ <mark>အာ</mark>ပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။

運 **၉၈၁။** ဂစ္ဆန္ဟေ ဝါ--သွားစဉ်သော်လည်းကောင်း (ဆွမ်းခံစသည်သွားစဉ်)၊ အာဂစ္ဆန္တေ ဝါ--ပြန်လာစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ပဿတိ။

ပဌမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။ ******

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

၉၈၂။ အာသန္ခိမ္ပိ−လက်ရှစ်သစ်ထက် ပိုလွန်သော အခြေရှိသော **ညာင်စောင်း** အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပလ္လက်မ္ပိ−ခြင်္သေ့, သစ်ကျားစသော သားရဲရပ်ရှိသော ပလ္လင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘုဥ္ခန္တိ –သုံးစွဲကြကုန်၏။ ၉၈၄။ အတိက္ကန္တ ပမာဏာ – လက် ရှစ် သစ် ထက် ကျော် လွန် သော ပမာဏရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို (လေးထောင့်ခုံမြင့်ကို)၊ အာသန္ဒီ နာမ³ – ဟူ၍ ဝုစ္စတိ၊ ပလ္လင်္ကေ နာမ – မည်သည်၊ အာဟရိမေဟိ – ဆောင်ယူအပ် ဆောင်ယူနိုင်ကုန်သော၊ ဝါဠေဟိ – သားရဲရုပ်တို့ဖြင့်၊ ကတော – ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (တစ်နည်း) အသံဟာရိမေဟိ – ပြောင်းရွေ့ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်သော၊ (ဝါ – မပြောင်းရွေ့အပ် မပြောင်းရွေ့နိုင်ကုန်သော၊) ဝါဠေဟိ – တို့ဖြင့်၊ ကတော၊ ဟောတိ။

၉၈၅။ အာသန္ဒိယာ–၏၊ ပါဒေ –ခြေတို့ကို(လက်ရှစ်သစ်ထက် ပိုလွန်သော ခြေထောက်တို့ကို)၊ ဆိန္ဒိတွာ–ဖြတ်၍၊ ပရိဘုဥ္မတိ–သုံးစွဲအံ့၊ ပလ္လင်္ကဿ– ၏၊ ဝါဠေ–သားရဲရုပ်တို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ–ဖျက်၍၊ ပရိဘုဥ္မတိ။

ဒုတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၃။ တတိယသိက္ခာပဒံ

၉၈၆။ သုတ္တံ–ချည်ကို၊ ကန္တန္တိ –ငင်ကြကုန်၏။

၉၈၈။ သုတ္တံ နာမ-မည်သည်၊ သုတ္တာနိ-ချည်တို့သည်၊ ဆ-ခြောက်မျိုး တို့တည်း၊ ခေါမံ-ခေါမတိုင်း၌ ဖြစ်သောချည်လည်းကောင်း (ခုမ်ချည်လည်း ကောင်း)၊(ကပ္ပာသိကံ-ဝါချည်၊ ကောသေယျံ-ပိုးချည်၊ ကမ္မလံ-သားမွေးချည်၊ သာဏံ-ပိုက်ဆံလျှော်ချည် (ဂုန်လျှော်ချည်)၊ ဘင်္ဂ-ဘန်ချည် (ခေါမစသော ငါးမျိုး ရောအပ်သောချည်)လည်းကောင်းတည်း၊ ဥဇ္ဇဝုဇ္ဇေဝေ-ဝင်ရိုးတွင် ချည်မျှင်ကို ရစ်တိုင်း ရစ်တိုင်း၌။

၉၈၉။ ကန္တိတသုတ္တံ ^၂ – ငင်အပ်ပြီးသော အမြိတ်အဆာချည်ကို၊ (ဝါ – မကောင်းသဖြင့် ငင်အပ်ပြီးသောချည်ကို၊) ကန္တတိ–ငင်အံ့။

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ကန္တိတသုတ္တဲ့၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၆၈)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၁၉၄)။

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်

ြေး ၉၀ ၊ ဂိဟိတယျာဝစ္စံ−လူတို့၏ဝေယျာဝစ္စကို (လူတို့၏ကိစ္စကြီးငယ်ကို)၊ ကရောန္တိ ၊ ၉၀ ၂ ၊ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ နာမ−မည်သည်၊ အဂါရိကဿ−အိမ်၌ နေသူ လူဝတ်ကြောင်၏အတွက်၊ ယာဂုံ ဝါ−ယာဂုကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဘတ္တ−ထမင်း၊ ခါဒနီယ−ခဲဖွယ်(မုန့်)၊ ပစတိ−ကျိုချက်အံ့၊ သာဋကံ ဝါ−အဝတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝေဌနံ ဝါ−ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝေဌနံ ဝါ−ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ တွေနံ ဝါ−ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကိုသော်လည်း

၉၉၃။ ယာဂုပါနေ – ယာဂုသောက်ဖွယ်၌လည်းကောင်း၊ ြလံဃဘတ္တေ – သံဃဘတ် (သံဃာဖို့ ချက်အပ်သောဆွမ်း)၊ စေတိယပူဇာ – စေတီတော်ကို ပူဇော်မှု)၊ အတ္တနော – ၏ ၊ ဝေယျာဝစ္စကရဿ – ဝေယျာဝစ္စကို ပြုသူ၏အတွက်၊ ယာဂုံ ဝါ ၊ပေ၊ ပစတိ။

စတုတ္ထသိက္ရွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

၉၉၄။ အယျေ–မ၊ ဧဟိ–လာပါ၊ ဣမံ အဓိကရဏံ–ကို၊ ဝူပသမေဟိ– ငြိမ်းစေပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ သာဓူတိ–ကောင်းပြီဟူ၍၊ နေဝ ဝူပသမေတိ– ကိုယ်တိုင်လည်း မငြိမ်းစေ၊ ဝူပသမာယ–ငြိမ်းစေခြင်း၄ာလည်း၊ ဥဿုက္ကံ– ကို၊ န ကရောတိ၊ ဧဟာယျေ ၊ပေ၊ ဝူပသမေဟိ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုစ္စမာနာ– ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ ပေ၊ န ကရောတိ။ ₹

၉၉၆။ ဣမံ အဓိကရဏံ–ကို၊ ဝိနိစ္ဆေဟိ–ဆုံးဖြတ်ပေးပါ၊ နေဝ ဝူပသမေဿာမိ–မငြိမ်းအေးစေအံ့၊ ဝူပသမာယ–၄ာ၊ ဥဿက္ကံ–ကို၊ န ကရိဿာမိ–မပြုတော့အံ့၊ ဣတိ၊ ခုရံ–လုံ့လကို (တာဝန်ကို)၊ နိက္နိတ္တမတ္တေ– လတ်သော်။

ပဥ္အမသိက္မွာပဒံုနိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ရာပဒ

၉၉၉။ သဟတ္တာ–မိမိလက်ဖြင့်၊ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဒေတိ။ [ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို စာပိုဒ် (၉၁၆)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၀၀၂။ ဒါပေတိ-ပေးစေ၏(သူတစ်ပါးကို အပေးခိုင်း၏)၊ န ဒေတိ-ကိုယ်တိုင်မပေး၊ ဥပနိက္စိပိတွာ--အနီး၌ချထား၍၊ ဒေတိ၊ ဗာဟိရာလေပံ– ပြင်ပကိုယ်၌ သုတ်လိမ်းကြောင်း ဆီစသည်ကို၊ ဒေတိ။

ဆဋ္ဌသိက္မွာပဒဲ နိုင္ရွိတံ။

ဂျ။ သတ္တမသိက္ခာပဒ

၁၀၀၃။ အာဝါသထစီဝရံ–ကျောင်း၌ ထားအပ်သောသင်္ကန်းကို၊ (ဝါ – ဥတုနှီးသင်္ကန်းကို၊) အနိသဇ္ဇိတွာ–မစွန့်လွှတ်ဘဲ (အခြား ဥတုလာသူများအား မပေးဘဲ)၊ ပရိဘုဥ္စတိ။

၁၀၀၅။ အာဝါသထစီဝရံ နာမ-မည်သည်၊ ဥတုနိယော-ဥတုရှိကုန်သော (ဥတုလာကုန်သော)၊ ဘိက္စုနိယော-တို့သည်၊ ပရိဘုဥ္ဇန္တိ -သုံးစွဲကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ -လှူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ယံ-အကြင်သင်္ကန်း ကို၊ ဥတုနိယော ဘိက္ခုနိယော ပရိဘုဥ္ဇန္တျ၊ ဣတိ-၍၊ ဒိန္နံ ဟောတိ၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းသည်၊ အာဝသထစီဝရံ နာမ-မည်၏။ ဤသို့လည်းပေးနိုင်၏။)

ဒွေတိဿော–နှစ်ညဉ့်, သုံးညဉ့်ကုန်သော၊ ရတ္တိယော–တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ–သုံးစွဲ၍၊ စတုတ္ထဒိဝသေ–လေးရက်မြောက်နေ့၌၊ ဓောဝိတွာ– ဖွပ်လျှော်ပြီး၍၊ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ–အားသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနိသ**္ဇိတွာ** ပရိဘုဉ္ဇတိ။

၁၀၀၆။ အနိဿ**ဖို့**တေ–မစွန့်လွှတ်အပ်သောဥတုနှီးသင်္ကန်း၌(စသည်ဆို)။

၁၀၀၇။ ပုန –နောက်ထပ်၊ ပရိယာယေန –အလှည့်အားဖြင့်၊ **အစ္ဆိန္န** စီဝရိကာယ –လုယူအပ်သော သင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းမ၏လည်းကောင်း၊ နဋ္ဌစီဝရိကာယ –ပျောက်သော သင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းမ၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ။

သတ္တမသိက္နာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၁၀၀၈။ အာဝသထံ-တံခါးရွက်တပ်အပ်သောကျောင်းကို၊ အနိဿဇ္ဇိတွာ-မစွန့်လွှတ်မူ၍ (ခေတ္တစောင့်ရှောက်ဖို့ရန် မအပ်နှံဘဲ)၊ စာရိကံ-ကို၊ ဖက္ကာမိ-ဖဲသွားပြီ၊ ထုလ္လနန္ဒာယ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ အာဝသထော-ကျောင်းကို၊ ဒယုတိ-မီးလောင်အပ်၏၊ အယျေ-တို့၊ ဟန္ဒ-ယခု(ကိုင်း)၊ ဘဏ္ဍကံ-ဘဏ္ဍာကို(ဥစ္စာ ကို)၊ နီဟရာမ-ထုတ်ဆောင်ကြကုန်စို့၊ အယျေ-တို့၊ မယံ-တို့သည်၊ န နီဟရိဿာမ-မထုတ်ဆောင်စံ့ပါကုန်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ပစ္စည်းသည်၊ နဋ္ဌဲ°-ပျောက်သည်၊ (သမာနံ-လတ်သော်၊) သစ္ဗံ-အလုံးစုံသော

၁။ ယံကိဥ္စိ နင္ဖွံ့။ ။"ယံကိဥ္စိ နင္ခဲ့ သမာနံ"ဟု အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်အောင် ပေးရသော်လည်း "ယံကိဥ္စိ နင္ခဲ့"တို့သည် "သဗ္ဗံ"နှင့် အရတူ ကံပုဒ်ပင်တည်း၊ "အဘိယုဥ္ရွိဿတိ"၏ ကတ္တားမှာ ထုလ္လနန္ဒာတည်း၊ "တစ်စုတစ်ရာ ပျောက်သွားသော

ပစ္စည်းကို၊ အမှေ–တို့ကို၊ အဘိယုဥ္ရွိဿတိ–စွပ်စွဲလိမ့်မည်၊ အယျေ–တို့၊ ဘဏ္ဍကံ–ကို၊ အပိနီဟရိတ္ထ–ထုတ်ဆောင်ကြပါ၏လော။

အာဝသထေ–ကို၊ ဒယှမာနေ–အပ်သော်၊ ဘဏ္ဍကံ–ကို၊ န နီဟရိဿန္တိ နာမ–မထုတ်ဆောင်ကြရသနည်း။

၁၀၁၀။ ကဝါဋဗဒ္ဓေါ –တံခါးရွက်ဖြင့် ဖွဲ့ တပ်အပ်သော ကျောင်းကို၊ (ဝါ – ဖွဲ့ တပ်အပ်သော တံခါးရွက်ရှိသော ကျောင်းကို၊) အာဝသထော နာမ – ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပရိက္ရွိတ္တဿ – ကာရံအပ်သော၊ အာဝသထဿ – ကျောင်း၏ ၊ ပရိက္ခေပံ–အကာအရံကို၊ အတိက္ကာမေန္တိယာ – ကျော်လွန်စေသော ရဟန်းမ၏ ။

အင္မမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၉။ နဝမသိက္ခာပဒ

၁၀၁၃။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဖံ–သုဂတိလမ်း, နိဗ္ဗာန်လမ်းတို့၏ ဖီလာကန့်လန့် ဖြစ်သော အတတ်ကို၊ ပရိယာပုဏန္တိ –သင်ယူကြကုန်၏။

၁၀၁၅။ တိရစ္ဆာန**ိဇ္ဖာ** နာမ−မည်သည်၊ ယံကိဥ္စိ−အမှတ်မရှိအလုံးစုံသော၊ ဗာဟိရကံ−သာသနာပ၌ဖြစ်သော၊ အနတ္ထသံဟိတံ−စီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော အတတ်တည်း။

၁၀၁၆။ လေခံ–စာရေးအတတ်ကို၊ ဓာရဏံ³–ဓာရဏကျမ်းအတတ်ကို (ကျမ်းဂန်တို့ကို အလွယ်တကူ သင်ယူမှတ်သားနိုင်ကြောင်းအတတ်ကို၊) ဂုတ္တတ္တာယ–မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုး၄၁၊ ပရိတ္တံ–ပရိတ်ကို (ဘီလူးတို့ကို ကာကွယ်တတ်, မြွေနဂါးတို့ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ် သော မန္တာန်စသည်ကို)။

နဝမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ပစ္စည်းအားလုံးကို ထုလ္လနန္ဒာက ငါတို့ကို စွပ်စွဲလိမ့်မည်"ဟု ဆိုလိုသည်။ "ယံကိဉ္စိ–သော၊ နင္ခံ–ပျောက်သော၊ သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသော ဥစ္စာကို"ဟုလည်း ပေးနိုင်၏။ ရှေးနိဿယ၌ "ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မရှိသော ဘဏ္ဍာသည်၊ နင္ခံ–ပျောက်သည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသောဘဏ္ဍာကို၊ အဘိယုဥ္ရွိဿတိ–စိစစ်လတ္တံ့"ဟု ပေးတော်မူ၏။ ဘုရားကြီးနိဿယ (၃၁၅)။

၁။ လေခံ ဓာရဏံ စသည်၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၇၃)။ <mark>တိရစ္ဆာန၀ိဇ္</mark>ဓာနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်များကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (၄၆၃၊ ၄၆၄)၌ ပြထားပြီ။

ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ

၁၀။ ဒသမသိက္ခာပဒ

၁၀၁၇။ တိရစ္ဆာန၀ိဇ္နံ –ကို၊ ဝါစေန္တိ –ဆိုစေကြကုန်၏၊ (ဝါ–ပို့ချကြ ကုန်၏။)

> ဒသမသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။ စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂေါ ပဥ္စမော။

၂။ ပဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၁၀၂၁။ သမ္မဟုလာ၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ဂါမကာဝါသေ–ရွာငယ်ကျောင်း၌၊ ဧကစီဝရာ–တစ်ထည်သောသင်္ကန်း ရှိကုန်သည်(ဖြစ်၍)၊ စီဝရကမ္မံ–သင်္ကန်း ချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တိ၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ အနာပုစ္ဆာ–မပန်ပြောဘဲ၊ အာရာမံ–အာရာမ်သို့ (ကျောင်းတိုက်သို့)၊ ပဝိသိတွာ။

၁၀၂၂။ တေ ဘိက္နူ–တို့သည်၊ တမှာ အာဝါသာ–မှ၊ ပက္ကမိုးသု၊ ဘိက္ခုနိယော၊ အယျာ–အရှင်တို့သည်၊ ပက္ကန္တာ–ဖဲသွားကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အာရာမံ–သို့၊ နာဂမံသု–မသွားကြကုန်၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်။ ပုနဒေဝ–တစ်ဖန်သာလျှင်၊ တံ အာဝါသံ–သို့၊ ပစ္ဆာဂစ္ဆီသု–ပြန်လာကြကုန်ပြီ။

ဧကမန္တဲ့ –၌၊ ဋ္ဌိတာ – ကုန်သော၊ တာ ဘိက္ခုနိယော – တို့ကို၊ တေ ဘိက္ခူ – တို့သည်၊ ဧတဒဝေါစုံ၊ (ကိ`)၊ ဘဂ်ိနိယော – တို့၊ ကိဿ – ကြောင့်၊ တုမှေ – တို့သည်၊ အာရာမံ – ကို၊ နေဝ သမ္မဇ္ဇိတ္ထ – တံမြက်မလှည်းကြကုန်သနည်း၊ ပါနီယံ – ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ – ကိုလည်းကောင်း၊ န ဥပဋ္ဌာပိတ္ထ – မတည်ထားကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ အယျာ – တို့၊ အနာပုစ္ဆာ – ၍၊ အာရာမော – သို့၊ န ပဝိသိတဗ္ဗော – မဝင်ထိုက်၊ ဣတိ – သို့၊ ဘဂဝတာ – သည်၊ သိက္ခာပဒံ – ကို၊ ပညတ္တံ – အပ်ပါပြီ၊ တေန – ထို့ကြောင့်၊ မယံ၊ န အာဂမိမှာ – မလာကြပါကုန်၊ ဣတိ – လျှောက်ကုန်ပြီ။ 👼

၁၀၂၃။ မယံ စ–တို့သည်လည်း၊ ("အမှာ"ကား အနက်မရှိသော နိပါတ၊) သန္တံ့ –သော၊ ဘိက္ခုံ၊ အနာပုစ္ဆာ၊ အာရာမံ–သို့၊ ပဝိသိမှာ–ဝင်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ ကစ္စိ–အသို့နည်း၊ မယံ–တို့သည်၊ ပါစိတ္တိယံ–သော၊ အာပတ္တိ –သို့၊ အာပန္နာ န ခေါ –ရောက်လေကုန်သလော၊ ဣတိ–ဤသို့ ကုက္ကုစ္စဖြစ်ပြီ။

၁။ မယဥ္စမှာ။ ။(မယံ+စ+အမှာ) နောက်၌ "ပဝိသိမှာ"ဟု အတီတအဇ္ဖတ္တနီ အာချာတကြယာ ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် "အမှာ"သည် အနက်မရှိသော နိပါတ၊ "ပဝိသိမှာ" နေရာဝယ် "ပဝိဋ္ဌာ"ဟု ရှိမူ "အမှာ"သည် နိပါတမဟုတ်၊ ပဝိဋ္ဌာ–

၁၀၂၅။ ယတ္တ–အကြင်အရပ်၌၊ ဘိက္ရျ–တို့သည်၊ ရက္ခမူလေပိ–သစ်ပင်၏၊ အနီးအောက်၌လည်း(သစ်ပင်ရင်း၌လည်း)၊ ဝသန္တိ ၊ သော–ထိုအရပ်သည်။ သဘိက္ခုကော–ရဟန်းရှိသော၊ အာရာမော နာမ။

၁၀၂၆။ သဘိက္ခုကေ–ရဟန်းရှိသော အာရာမ်၌၊ သဘိက္ခုကသညာ– ရဟန်းရှိသောအာရာမ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ 🗐

၁၀၂၇။ သီသာနလောကိကာ–ဦးခေါင်းကို မော်ကြည့်လျက်၊ ဂစ္ဆတိ– <mark>လိုက်သွားအဲ့ (ရှေ့က</mark>ဝင်သွားသော ဘိက္ခုနီတို့၏ နောက်က အဆက်မပြတ် လိုက်သွားအံ့)၊ ယတ္တ–အကြင် အရပ်၌ (အကြင် အာရာမ်အတွင်းဝယ် တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌)၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ သန္နိပတိတာ–စည်းေး နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ၊ တတ္ထ –သို့၊ ဂစ္ဆတိ။

ပဋ္ဌမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတ်။

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

၁၀၂၈။ အာယသ္မတော ဥပါလိဿ–၏၊ ဥပစ္ဈာယော–ဥပစ္ဈာယ်ဖြစ်သော၊ **အာယသ္မာ ကပ္ပိတကော–အရှင်**ကပ္ပိတကသည်၊ သုသာနေ –သုသာန်၌ (သင်္ချိုင်း၌)၊ ဝိဟရတိ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခုနီနံ–တို့၏၊ မဟတ္တရာ–အကြီးဆုံး ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီ –သည်၊ ကာလင်္ကတာ–သေသည်၊ ဟောတိ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်။ တံ ဘိက္ခုနိ'--ကို(ထိုဘိက္ခုနီ၏ ရပ်ကလာပ်ကို)၊ နီဟရိတ္မာ–ထုတ်ဆောင်၍၊ အာယသူတော ကပ္ပိတကဿ–၏ ၊ ဝိဟာရဿ– ၏ ၊ အ**ိ**ဒူရေ–အနီး၌၊ ဈာပေတွာ–မီးလောင်စေ၍ (မီးရှို့၍)၊ ထုပံ–ပုထိုးကို၊ (အရိုးအိုးကို)၊ ကတွာ–၍၊ ဂန္တာ–၍၊ တသ္မိံ ထူပေ–၌၊ ရောဒန္တိ –ငိုကြကုန်၏၊ တေန သဒ္ဒေန–သည်၊ ဉဗ္ဗာင္ဘော–နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ တံ ထူပံ–ကို၊ **ဘိန္ဒိတ္ပာ–ဖျက်၍၊ ပကိရေသိ–ဖရိဖရဲ ကြဲစေပြီ၊** ဣမိနာ ကပ္ပိတကေန*–* သည်။ အမှာကံ–တို့၏၊ အယျာယ–အရှင်မ၏၊ ထူပေါ–ကို၊ ဘိန္နော– ဖျက်အပ်ပြီ၊ ဟန္ဒ–ယခု၊ နံ–ထိုကပ္ပိတကကို၊ ဃာတေမ–သတ်ကြကုန်စို့၊ ("သေစေကြကုန်စို့"ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊) ဣတိ–သို့၊ မန္တေသ–တိုင်ပင်ကြ ကုန်ပြီ။

ဝင်ခဲ့ကုန်သည်၊ အမှ–ဖြစ်ကုန်၏ "ဟု အနက်ပေးပါ၊ "အမှာ"လည်း "အသ+မ"ဖြင့် ပြီးသော ဝတ္တမာနကြယာတည်း၊ ဝါစာသိလိဋ္ဌအကျိုး၄၁ ဒီဃပြုထားသည်။ ရှေးနိဿယ၌ "ပဝိသိမှာ–ဝင်ကုန်သည်၊ အမှာ–ဖြစ်ကုန်၏"ဟု တွေ့ရ၏။ ဘုရားကြီး(၃၁၈)။

အာယသ္မွာ ကပ္ပိတကော−သည်း ဝိဟာရာ−မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ−၍၊ နိလီနော− ပုန်းလျက်၊ အစ္ဆိ−နေပြီ၊ ဝိဟာရံ−ကို၊ ပါသာဏေဟိ စ−ကျောက်ခဲတို့ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လေချူဟိ စ−အခြားသော ခဲတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သြတ္တရာပေတွာ−လွှမ်းဖိစေ၍(ပိပြားသွား၏၍)၊ ကပ္ပိတကော−သည်၊ မတော− သေပြီ၊ ဣတိ−ဤသို့ထင်၍၊ ပက္ကမိုသု၊ အယံ ကပ္ပိတကော−သည်၊ ဇီဝတိ− ဆာ အသက်ရှင်နေ၏၊ ကော−အဘယ်သူသည်၊ အမှာကံ−တို့၏၊ မန္တံ − အတိုင်အပင်ကို(လျှို့ဝှက်ပြောဆိုအပ်သော အကြောင်းအရာကို)၊ သံဟရိ နု ခေါ−ဆောင်ယူသနည်း၊ အယျေန ဥပါလိနာ−သည်၊ အမှာကံ−တို့၏၊ မန္တော−ကို၊ သံဟတော−ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ−ဤသို့ ကြားရကုန်ပြီ။

တာ-ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းမတို့သည်း အာယသွန္တံ ဥပါလိ'-ကို၊ အက္ကောသိ'သု-ဆဲကြကုန်ပြီ၊ (ကိ'-အဘယ်သို့ ဆဲကြကုန်သနည်း၊) ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ကာသာဝဋာ - ဖန်ရည်ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကို ဝတ်သော၊ မလမဇ္ဇနော-သူတစ်ပါးတို့၏ အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ရသော၊ နိဟီနဇစ္စော-ယုတ်ညံ့သော အမျိုးရှိသော၊ အယံ-ဤဥပါလိသည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ မန္တံ-ကို၊ သံဟရိဿတိ နာမ-ဆောင်ယူရသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆဲကြကုန်ပြီ။

၁၀၃၀။ ဒသဟိ–ကုန်သော၊ အက္ကောသဝတ္ထူဟိ ဝါ–ဆဲရေးကြောင်းဝတ္ထု တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤအက္ကောသဝတ္ထုတို့တွင်၊ အညတရေန ဝါ – တစ်ပါးပါးသော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အက္ကောသတိ– အံ့၊ [အက္ကောသဝတ္ထုဆယ်ပါးကား သြမသသိက္ခာပုဒ်၌လာသော ဧာတိနာမ စသည်တည်း၊ ဝိ (၂၊ ၈၊ ၉။) ဘယံ–ဘေးကို၊ ဥပခံသေတိ–ပြအံ့။

၁၀၃၁။ အက္ကောသတိ ဝါ –ဆဲမူလည်း ဆဲအံ့၊ ပရိဘာသတိ ဝါ –ဘေးကို ပြ၍ ခြိမ်းခြောက်မူလည်း ခြိမ်းခြောက်အံ့။ (潭

ဒုတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

၁၀၃၃။ ဗာလာ ဧတာျပေ၊ ကမ္မသမ္မတ္တိံ ဝါ န ဇာနန္တိ၊ [စာပိုဒ်(၆၉၄)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီး] ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ စဏ္ဍီကတာ–ဒေါသက ကြမ်းတမ်း အောင် ပြုအပ်သည် ဖြစ်၍၊ (ဝါ–စိတ်ဆိုးသည် ဖြစ်၍၊) ဂဏ–ဘိကျွနီသံဃာ ကို၊ ပရိဘာသိ–ခြိမ်းခြောက်ပြီ။

🗐 **၁၀၃၅။** ကောနော–စိတ်ဆိုးသူမကို၊ စဏ္ဍီကတာ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဘိက္ခုနီသံဃော–ကို၊ ဂဏော နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

000000000

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

運 **၁၀၃၇။** အညတရော ဗြာဟ္မဏော၊ပေ၊ န စာဟံ ပဋိဗလော ယာဝဒတ္ထံ ဒါတုံ။ [ပါစိတ်ဘာဋီ (၁၊ ၄၁၂), စာပိုဒ် (၂၃၆)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊ လိင်မျှသာ ကွဲ၏။]

၁၀၃၉။ နိမန္တိတာ နာမ–မည်သည်၊ ပဉ္စန္နံ့၊ ဘောဇနာနံ–တို့တွင်၊ အညတရေန–သော၊ ဘောဇနေန–ဖြင့်၊ နိမန္တိတာ–ပင့်ဖိတ်အပ်၏။

🗊 ၁၀၄၀။ နိမန္တိတေ–ဘောဧဉ်ဖြင့် ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၌ (စသည် ဆိုပါ)။ ၁၀၄၁။ နိမန္တိတာ–ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၊ အပ္ပဝါရိတာ–ပဝါရိတ် မသင့်သည် ဖြစ်၍၊ ယာဂုံ–ကို၊ ပိဝတိ–သောက်အံ့၊ သာမိကေ–အလှူရှင်တို့ကို၊ အပလောကေတွာ–ပန်ပြော၍၊ ဘုဉ္ဇတိ။

စတုတ္ထသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

000000000

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

၁၀၄၂။ သာဝတ္ထိယံ–၌၊ အညတရိဿာ–သော၊ ဝိသိခါယ–လမ်းမ၌၊ ဝိဏ္ဍာယ–၄၁၊ စရမာနာ–လှည့်လည်လတ်သော်၊ ပေး အယျေ၊ အညာပိ–အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု–ကြွလာကြ ပါစေ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ကထံဟိ နာမ²–အဘယ်မည်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်(အဘယ်နည်းဖြင့်)၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ နာဂစ္ဆေယျုံ နာမ–မလာကုန်ရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ အယျေ–တို့၊ အမုကသို့ –ထိုမည်သော၊ ဩကာသေ–၌၊ သုနခါ–ခွေးတို့သည်၊ ဝါဠာ–ရဲကုန်၏၊ ဗလိဗဒ္ဓေါ–နွားလားသည်၊ စဏ္ဍော–ကြမ်းတမ်း၏၊ ဩကာသော–အရပ်သည်၊စိက္ခလ္လော–ညွန်ရှိ၏(ရွံ့ဗွက်ပေါ၏)၊ တတ္ထ–ထိုအရပ်သို့၊ မာ ခေါ အဂမိတ္ထ–မသွားကြပါနှင့်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။

၁။ ကထံဟိ နာမ၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၇၇)။။ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ "ကထံ နာမ တတ္ထ ဘိက္ခုနိယော န ဂစ္ဆေယျုံ"ဟု တွေ့ရ၏၊ ဟိ နိပါတ မပါ၊ ဂစ္ဆေယျ်၌ အာ ဥပသာရ မပါ။ ကခါ(၃၃၇)။

💬 ကထံဟိ–ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ ကုလံ–ကို၊ မစ္ဆရာယိဿတိ နာမ– ဝန်တိုရသနည်း။ [**အမှာ–**သိက္ခာပုဒ်၌ "ကုလမစ္ဆရိနီ–အမျိုး၌ ဝန်တိုခြင်း ရှိသည်၊ (ဝါ–အမျိုးကို ဝန်တိုသည်)"ဟု နှစ်နည်း ဆိုပါ။]

၁၀၄၄။ မစ္ဆရိနီ အဿာတိ-ကား၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်၊ နာဂစ္ဆေယျုံ-ကုန်ရာအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ကုလဿ-၏၊ အဝဏ္ထံ-ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ-အံ့၊ ကုလဿ ဝါ-၏ သော်လည်း၊ သန္တိကေ-၌၊ ဘိက္ခုနီနံ အဝဏ္ထံ ဘာသတိ။

၁၀၄၅။ ကုလံ–ကို၊ န မစ္ဆရာယန္တီ –ဝန်မတိုဘဲ၊ သန္တံ့ယေဝ–ထင်ရှားရှိ သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အာဒီနဝံ–ကို၊ အာစိက္ခတိ–ပြောပြအံ့။

ပဉ္စမသိက္နွာပဒံုနိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

၁၀၄၆။ ဂါမကာဝါသေ-ရွာငယ်ကျောင်း၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ-နေပြီးကုန်သည် ဖြစ်၍၊ သာဝတ္ထိ၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ အယျာယော-တို့သည်၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဝဿံ-ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ-နေခဲ့ကြကုန်သနည်း (ဝါကျွတ်ခဲ့ကြကုန်သနည်း)၊ ကစ္စိ-နည်း၊ သြဝါဒေါ-သည်၊ ဣဒ္ဓေါ-ပြည့်စုံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့၏လော၊ အယျေ-တို့၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ (မိမိတို့ ဝါကပ်ရာ ရွာငယ်ကျောင်းကို ရည်ရွယ်၍ ပြောဆိုသည်၊) ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ နတ္ထိ-ကုန်၊ ကုတော-အဘယ်မှာ၊ သြဝါဒေါ၊ ဣဒ္ဓေါ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်နည်း၊ အဘိက္ခုကေ-သြဝါဒပေးမည့် ရဟန်းမရှိသော၊ အာဝါသေ-၌၊ ဝဿံ-ပတ်လုံး၊ ဝသိဿန္တိ နာမ-နေကြရသနည်း။

၁၀၄၈။ အဘိက္ခုကော–သော၊ အာဝါသော နာမ–မည်သည်၊ ဩဝါဒါယ ဝါ–ဩဝါဒအကျိုး၄ာလည်းကောင်း (ဩဝါဒနာယူခြင်း၄ာလည်းကောင်း)၊ သံဝါသာယ ဝါ–ဥပုသ် ပဝါရဏာဟူသော သံဝါသအကျိုး၄ာလည်းကောင်း၊ ဂန္တုံ–၄ာ၊ သက္ကာ–စွမ်းနိုင်သည်၊ န ဟောတိ။

၁၀၄၉။ ဝဿူပဂတာ–ဝါသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ပက္ကန္တာ ဝါ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်သည်သော်လည်း၊ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ ဝိဗ္ဘန္တ –လူထွက်၊ ကာလင်္ကတ–သေလွန်၊) ပက္ခသင်္ကန္တာ ဝါ–တိတ္ထိဘောင် သို့ ပြောင်းရွေ့ကုန်သည်သော်လည်း၊ (ဟောန္တိ)။

ဆဋ္ဌသိက္မွာပဒံုနိုင္ဆိတ်။

ဂျ၊ သတ္တမသိက္ခာပဒ

၁၀၅၀။ ကတ္တ–၌၊ ဘိက္ခုသံဃော–ကို၊ ပဝါရိတော–ဖိတ်မန်အပ်သနည်း၊ အယျေ–တို့၊ မယံ–တို့သည်၊ ဘိက္ခုသံဃံ–ကို၊ န ပဝါရေမ–မဖိတ်ပါကုန်။

ာ၀၅၂။ ဥဘတော သံဃေ–နှစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီသံဃာ, ဘိက္ခုသံဃာ၌၊ တီဟိ–ကုန်သော၊ ဌာနေဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ–မြင်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သုတေန ဝါ–ကြားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိသင်္ကာယ ဝါ–ယုံမှားခြင်းအားဖြင်းလည်းကောင်း၊ န ပဝါရေသာမိ–မဖိတ်တော့အံ့၊ ဣတိ–သို့၊ ဓုရံ–ကို၊ နိက္ခိတ္တမတ္တေ။

ပရိယေသိတ္မာ–သြဝါဒပေးမည့် ရဟန်းကို ရှာ၍၊ န လဘတိ–အံ့။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ "ဘိက္ခုနီ"ဟု တွေ့ရသော်လည်း ကင်္ခါ၌ "ပရိယေသိတ္ပာ ဘိက္ခု အလဘန္တိယာ"ဟု ရှိသည်။ ကင်္ခါ၊ ဋ္ဌ (၃၄၀)။)

သတ္တမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၁၀၅၄။ ဧထာယျေျပေ၊ ဩဝဒန္တီတိ။ [ပါစိတ်ဘာဋီ(၁၊ ၃၈၉), စာပိုဒ် (၁၅၈)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ာ၀၅၆။ ဩဝါဒေါ နာမ-မည်သည်၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ဂရုဓမ္မာ-ဂရုဓမ်တို့ တည်း၊ သံဝါသော နာမ -မည်သည်၊ ဧကကမ္မံ -တစ်ခုတည်းသောကံလည်း ကောင်း၊ ဧကုဒ္ဓေသာ-တစ်ခုတည်းသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသလည်းကောင်း၊ သမသိက္ခတာ-အတူတကွ ကျင့်အပ်သော သိက္ခာရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) သမသိက္ခတာ-အတူတကွ ကျင့်အပ်သော သိက္ခာလည်းကောင်း တည်း။ (တာပစ္စည်း သွတ္ထ။)

အဋ္ဌမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁။ သံဝါသော နာမ။ ။သံဝါသကို ပဒဘာဇနီထုံးစံအတိုင်း ဤသို့ ဖွင့်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ယူရမည့် သံဝါသမှာ ဥပုသ်နေ့ကို မေးခြင်း, ပဝါရဏာနေ့ကို မေးခြင်း, ဘိက္ခုထဲ ပဝါရဏာပြု သွားခြင်းတည်း။ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၇၀)။

၂။ ဧကကမွ်(စသည်)။ ။ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၁၉၉)ကို ကြည့်၍ အလွယ်ပေးထားပါသည်၊ အနက်ကျယ်ကို ပါရာဓိကဏ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၄၁၉) စာပိုဒ်(၅၅)၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၉။ နဝမသိက္ခာပဒ

၁၀၅၈။ ဥပေါသထမ္ပိ-ကိုလည်း(ဥပုသ်နေ့ကိုလည်း)၊ န ပုစ္ဆန္တိ-မမေး ကြကုန်၊ ဩဝါဒမ္ပိ-ကိုလည်း(ဩဝါဒ ခံယူဖိုရန် ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း)၊ န ယာစန္တိ-မတောင်းကြကုန်။ (သိက္ခာပုဒ်၌ "ဥပေါသထပုစ္ဆက–ဥပုသ်နေ့ကို မေးခြင်း၊ ဩဝါဒုပသက်မန – ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ချဉ်းကပ်ခွင့်"ဟု ဆိုပါ။) ၁၀၆၀။ အနုပေါသထိကံ–ဥပုသ်နေ့တိုင်း, ဥပုသ်နေ့တိုင်း၊ ဥပေါသထော နာမ–မည်သည်၊ ဥပေါသထာ–တို့သည်၊ ဒေ–တို့တည်း၊ စာတုဒ္ဒသိကော စ–စာတုဒ္ဒသိဥပုသ်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသိကော စ–လည်းကောင်းတည်း၊ ဥပေါသထာမ္ပိ–ဥပုသ်နေ့ကိုလည်း၊ န ပုစ္ဆိသာမိ–မမေးတော့အံ့၊ ဩဝါဒမွိ– ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း၊ န ယာစိဿာမိ–မတောင်းတော့အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ကြ၍၊ ခုရံ–လုံ့လဝီရိယကို(တာဝန်ကို)၊ နိက္ခိတ္တမတ္တေ–သော်။

နဝမသိက္မွာပဒဲ နိုင္ဆိတ်။

၁၀။ ဒသမသိက္ခာပဒ

၁၀၆၂။ အညတရာ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ ပသာခေ²–ခက်မ၌(ပေါင်နှစ်ဖက်၏ ဖြာ၍ထွက်ရာ ခန္ဓာကိုယ်၏ အောက်ပိုင်းအရပ်၌)၊ ဇာတံ–ပေါက်နေသော၊ ဂဏ္ဍံ–အဖုကို၊ ပုရိသေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိ'–အတူ၊ ဧကေနေကာ–တစ်ယောက်ချင်း၊ ဘေဒါပေသိ–ဖောက်စေပြီ(ခွဲစေပြီ)၊ ဒူသေတုံ–၄၁၊ ဥပက္ကမိ–အားထုတ်ပြီး၊ သာ–ထိုရဟန်းမသည်၊ ဝိဿရံ–ဖောက်ပြန်သောအသံကို၊ အကာသိ–ပြီ၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဥပဓာဝိတွာ–အနီးသို့ ပြေးလာ၍။

⇒ ၁၀၆၄။ ပသာခံ နာမ−မည်သည်၊ အဓောနာတိ−ချက်၏ အောက်ဖြစ် သော၊ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဏလံ−ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်၏ အထက်ဖြစ်သော အရပ် တည်း၊ ဇာတန္တိ −ကား၊ တတ္ထ−ထိုခက်မ၌၊ ဇာတံ−ပေါက်သောအနာတည်း၊ ဂဏ္ဍော+ာမ−မည်သည်၊ ယောကောစိ−အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော၊ ဂဏ္ဍော−အဖုတည်း၊ ရုဓိတံ နာမ−မည်သည်၊ ယံကိဥ္စိ−သော၊ ဝဏံ− အနာတည်း၊ပေ။ ပုရိသော နာမ,၊ မနုဿပုရိသော−လူယောက်ျားတည်း၊ ယက္ခော−သည်၊ န−မဟုတ်၊ ပေ၊ ဝိညူ−နားလည်သော၊ ဒူသေတုံ−၄ာ၊ ပဋိဗလော−စွမ်းနိုင်သူတည်း၊ သဒ္ဓိန္တိ −ကား၊ ဧကတော−တပေါင်းတည်း၊ ဧကေနေကာတိ−ကား၊ ပုရိသော စ−သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီ စ− သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ။

၁၀၆၅။ ဘိန္ဒ–ဖောက်လော၊ ဣတိ–သို့၊ အာဏာပေတိ၊ ဘိန္နေ – ဖောက်အပ်ပြီးသော်၊ ဖာလေဟိ–ခွဲလော၊ ဖာလိကေ–ခွဲအပ်ပြီးသော်၊ ဓောဝ –

ဖန်ဆေးလော၊ ဓောဝိတေ–ဖန်ဆေးအပ်ပြီးသော်၊ အာလိမ္ပ–ဆေးလိမ်းလော၊ လိတ္တေ–ဆေးလိမ်းအပ်ပြီးသော်၊ ဗန္ဓာဟိ–ကြပ်စည်းလော၊ ဗဒ္ဓေ–ကြပ်စည်း အပ်ပြီးသော်၊ မောစေဟိ–ဖြေလော၊ မုတ္တေ–ဖြေအပ်ပြီးသော်။

၁၀၆၆။ ယာကာစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဝိညူ–သော၊ ဒုတိယိကာ–နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မသည်၊ ဟောတိ။

ဒသမသိက္နွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။ အာရာမဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

~~~~

ရ။ ဂမ္ဘိနီဝဂ္ဂ ၁။ ပဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၁၀၆၇။ ဂဗ္ဘိနိ' –ကိုယ်ဝန်ရှိသော မိန်းမကို၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ ိ –ရဟန်းပြုပေးကြ ကုန်၏။ သာ–ထိုရဟန်းမသည်။ ပိဏ္ဍာယ–၄ာ၊ စရတိ၊ အယျာယ–အာ ၊ ဘိက္ခံ –ကို၊ ဒေထ–လှူကြပါကုန်(လောင်းကြပါကုန်)၊ အယျာ–သည်။ 🗐 ဂရုဘာရာ–လေးသောကိုယ်ဝန်ရှိ၏။

၁၀၆၉။ အာပန္နသတ္တာ–ရောက်သော သတ္တဝါရှိသော မိန် မကို၊ ဂဗ္ဘိနီ နာမ ဝုစ္စတိ။ ဝုဋ္ဌာပေယျာတိ–ကား၊ ဥပသမ္ပာဒေယု၊–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းေ အဖြစ်သို့ ရောက်စေအံ့၊ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ–၌၊ ဥပဇ္ဈာယာယ– ဥပစ္ဈာယ်ရဟန်းမ၏၊ ဂဏဿ စ–၏လည်းကောင်း၊ အာစရိန်ယာ စ– ကမ္မဝါစာဆရာမ၏လည်းကောင်း။

ပဌမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

ም ၁၀၇၂။ ပါယန္တိ –နို့တိုက်ဆဲမိန်းမကို . ဝုဋ္ဌာပေန္တိ ၊ အယျာ – သည်။ သဒုတိယိကာ –နှစ်ယောက်မြောက်အဖော် ရှိ၏။

၁၀၇၄။ ပါယန္တီ နာမ–မည်သည်၊ မာတာ ဝါ–အမိရင် သည်သော်လည် ကောင်း၊ ဓာတီ ဝါ–အထိန်းသည်သော်လည်းကောင် ၊ ဟောတိ။

ဒုတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတ်။

ာ။ ဝုဋ္ဌာလန္တိ ။ ။(ဥ+ဌာ+ဏာပေ+အန္တိ့) သဒ္ဒါနက်မှာ "သာမေး" , သိက္ခမ^{့်} အ<mark>ဖြစ်မှ ထမြောက်စေ"ဟု ဖြစ်၏ ၊ ထိုသို့</mark> ထမြောက်စေခြင်းဟူသည္ ရဟ[ု] ပြုပေ ြင် (ဘိက္ခုနီပြုပေးခြင်း)ပင်တည်း။ ပါတိမောက်ဘာ၌ (၄၇၂)။

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

၁၀၇၇။ ဒေဝဿာနိ-နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဆသု-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-သိက္ခာပုဒ်တို့၌ (အကျင့်တို့၌)၊ အသိက္ခိတသိက္ခံ-မကျင့်အပ်သေး သော သိက္ခာရှိသော(သိက္ခာကို မကျင့်ရသေးသော)၊ သိက္ခမာနံ-ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်၊ ဗာလာ-နားမလည်ကုန်သည်၊ အဗျတ္တာ-မထက်မြက် ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကပ္ပိယံ ဝါ-အပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အကပ္ပိယံ ဝါ-မအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ န စာနန္တိ –မသိကြကုန်။

သိက္ခမာနာယ−−အား၊ ဒွေဝဿာနိ−တို့ပတ်လုံး၊ ဆသု ဓမ္မေသု−တို့၌၊ သိက္ခာသမ္မုတိ −သိက္ခာသမ္မုတိကို(ကျင့်ခြင်းငှာ သမ္မုတိကို)၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၊ တာယ သိက္ခမာနာယ−သည်၊ သံဃံ−သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ−၍၊ ပေ၊ ဧဝံ− သို့၊ ဝစနီယော−ပြောဆိုထိုက်သည်၊ အဿ၊ (ကိ −အဘယ်သို့ ပြောဆိုထိုက် သနည်း၊) အယျေ−တို့၊ ဣတ္ထန္နာမာ−ဤအမည်ရှိသော၊ အဟံ−သည်၊ ဣတ္ထန္နာမာယ−သော၊ အယျာယ−၏၊ သိက္ခမာနာ−ပါတည်း၊ သံဃံ−ကို၊ ဒွေဝဿာနိ၊ ဆသု ဓမ္မေသု−၌၊ သိက္ခာသမ္မုတိ −ကို၊ ယာစာမိ−တောင်းပါ၏။⊜

၁၀၇၉။ သာ သိက္ခာမနာ -ကို၊ ဧဝံ -သို့၊ ဝဒေဟိ -ဆိုလော၊ ဣတိ -သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗာ - ပြောထိုက်၏၊ ပါဏာတိပါတာ - မှ၊ ဝေရမဏိ - ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဒွေဝသာနိ - တို့ပတ်လုံး၊ အဝီတိက္ကမ္မသမာဒါ နံ - မလွန်ကျူးထိုက်သော ဆောက်တည်ခြင်း မည်လောက်အောင်၊ သမာဒိယာမိ - ကောင်းစွာယူပါ၏၊ (ဝါ - ဆောက်တည်ပါ၏) ၊ပေ၊ ဝိကာလဘောဇနာ - မှ၊ ဝေရမဏိ - ကို၊ ဒွေဝသာနိ၊ အဝီတိက္ကမ္မသမာဒါ နံ - အောင်၊ သမာဒိယာမိ၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြောထိုက်၏ ။

၁။ သိက္ခမာနာ၊ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၇၃), ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၈၆), ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၀၂)။

၂။ အဝီတိက္ကမ္မသမာဒါနံ။ မဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၂၊ ၂၀၂)၌ ပြထားပြီ၊ အဝီတိက္ကမ္မနှင့်သမာဒါနံလည်း ဝါကျမဟုတ်, သမာသ်တည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ "ပါဏာတိပါတာ–ပါဏာတိပါတ်မှ၊ ဝေရမဏိ'–ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုး အဝီတိက္ကမ္မ–လွေန်ကျူးမူ၍၊ သမာဒါနံ–ဆောက်တည်ခြင်းကို၊ သမာဒိယာမိ–ဆောက်တည်ပါ၏"ဟု ပေးတော်မူ၏။ [ဘုရားကြီး(၃၃၀)။] ပါတိမောက်ဘာသာ ဋီကာ၌လည်း "ပါဏာတိပါတာ–မှ၊ ဝေရမဏိ'–ရောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အဝီတိက္ကမ္မ–လွေန်ကျူးမူ၍၊ သမာဒါနံ–ဆောက်တည်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ သမာဒိယာမိ–၏"ဟု အလွယ်ပေးတော်မူ၏။ [ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၇၂)။]

၁၀၈၁။ အသိက္ရွိတသိက္ခာ နာမ–မည်သည်၊ သိက္ခာ ဝါ–သည်လည်း၊ (ဝါ–ကိုလည်း၊) န ဒိန္နာ–မပေးအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ ဒိန္နာ–ပေးအပ်ပြီးသော၊ သိက္ခာ ဝါ–သည်သော်လည်း၊ ကုပ်တာ–ပျက်၏၊ (တစ်နည်း) ယဿာ–အကြင် သိက္ခမာန်အား၊ သိက္ခာ ဝါ န ဒိန္နာ ဟောတိ၊ ပေ၊ ကုပ်တာ၊ သာ–သည်၊ အသိက္ခိတသိက္ခာ နာမ–မည်၏။ (ဤသို့လည်းပေးနိုင်၏။)

芦 **၁၀၈၃။ ဒွေ**ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု၊ သိက္ခိတသိက္ခံ–ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော၊ သိက္ခမာနံ–ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတိ။

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

၁၀၈၄။ သိက္ခိတသိက္ခံ–သော၊ သိက္ခမာနံ–ကို၊ သံဃေန–ဘိက္ခုနီသံဃာ သည်၊ အသမ္မတံ –မသမုတ်အပ်သေးဘဲ၊ (ဝါ –ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ မပေးအပ်သေးဘဲ၊) ဝုဋ္ဌာပေန္တိ၊ သိက္ခမာနာ–တို့၊ ဧထ–လာကြကုန်၊ ဣမံ–ဤဟာကို၊ ဇာနာထ–သိကြကုန်၊ ဣမံ (ဒေထ–ပေးကြ၊ အာဟရထ–ဆောင်ယူခဲ့ကြ၊) ဣမိနာ–ဖြင့်၊ အတ္ထော–အလိုရှိ၏၊ ဣမံ–ကို၊ ကပ္ပိယံ–အပ်စပ်သည်ကို(အပ်စပ် အောင်)၊ ကရောထ–ပြုကြပါကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ အယျေတို့၊ မယံ–တို့သည်၊ သိက္ခမာနာ–တို့သည်၊ န–မဟုတ်ပါကုန်၊ မယံ၊ ဘိက္ခုနိယာ–တို့ပါတည်း။ ။သိက္ခိတသိက္ခာယ–သော၊ သိက္ခမာနာယ–အား၊ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိံ–ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိကို (သိက္ခမာန်, သမဏေ အဖြစ်မှ ထမြောက်ကြောင်း သမ္မုတိကို)၊ ဒါတံု အနုဇာနာမိ။ 🗐

👼 **၁၀၈၇။** အသမ္မတာ နာမ–မည်သည်၊ ဉ တ္တိဒုတိယေန**–**ဉတ်ဟူသော နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ ကမ္မေန–ဖြင့်၊ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ–သည်၊ (ဝါ–ကို၊) နှ ဒိန္နာ–မပေးအပ်သည်၊ ဟောတိ။

၁၀၈၉။ ဒေဝဿာနိ–လုံး၊ ဆသု ဓမ္မေသ–တို့၌၊ သိက္ခိတသိက္ခံ–သော၊ သံဃေန–သည်၊ သမ္မတံ–သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ (ဝါ–ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိပေးအပ်ပြီး သော၊) သိက္ခမာနံ–ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတိ–စေအံ့။

စတုတ္ထသိက္နွာပဒဲ နိဋ္ဌိတဲ။

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

၁၀၉၂။ ဦနဒ္ပါဒသဝဿာ နာမ–မည်သည်၊ အပ္ပတ္တဒ္ပါဒသဝဿာ– မရောက်အပ်သေးသော တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ရှိသူတည်း၊ (ဝါ–တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ရောက်ပြီး မဟုတ်သူတည်း၊) ပုရိသန္တရဂတာ–ယောက်ျားတစ်ပါး သွားလာအပ် ဖူးသော မိန်းမကို၊ ဂိဟိဂတာ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ပဉ္စမသိက္မွာပဒဲ နိုင္ဓိတ်။

보다 설탕 설탕 교육

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

၁၀၉၅။ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿံ-ပြည့်သောတစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ရှိသော၊ (ဝါ – တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပြည့်ပြီးသော)၊ ဂိဟိဂတံ-ကို၊ ဒေဝဿာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ဆသု ဓမ္မသု-တို့၌၊ အသိက္ခိတသိက္ခဲ -ကျင့်အပ်ပြီးသောသိက္ခာ မရှိသေးဘဲ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿာယ-သော၊ ဂိဟိဂတာယ-အား၊ ဒေဝဿာနိ၊ ဆသု ဓမ္မသု-တို့၌၊ သိက္ခာသမ္မုတိံ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၊ အပျေ-တို့၊ ဣတ္ထန္နာမာ-သော၊ အဟံ-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမာယ-သော၊ အယျာယ-၏၊ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿာ-သော၊ ဂိဟိဂတာ-ယောက်ျားတစ်ပါး သွားလာအပ်ဖူး သော သာမဏေမပါတည်း၊ သံဃံ-ကို၊ ဒေဝဿာနိ၊ ဆသု ဓမ္မသု-တို့၌၊ သိက္ခာသမ္မုတိံ-ကို၊ ယာစာမိ။

ဆဋ္ဌသိက္နွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဂ။ သတ္တမသိက္ခာပဒ

၁၁၀၁။ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသ၀ဿံ–သော၊ ဂိဟိဂတံ–ယောက်ျားတစ်ပါး သွားလာအပ်ဖူးသော၊ ဒွေ၀ဿာနိ၊ ဆသု ဓမ္မေသု၊ သိက္ခိတသိက္နွံ–ကျင့်အပ် ပြီးသော သိက္ခာရှိသော သိက္ခမာန်ကို၊ သံဃေန–သည်၊ အသမ္မတံ^J–မသမုတ် အပ်သေးဘဲ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ့။ ။ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသ၀ဿာယ–ပြည့်ပြီးသော တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ရှိသော၊ (ဝါ–တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ပြည့်ပြီးသော၊) ဂိဟိဂတာယ–

ယောက်ျားတစ်ပါး သွားလာ အပ်ဖူးသော၊ ဒွေဝဿာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ဆသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ သိက္ခိတသိက္ခာယ- ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော၊ တာယ-ထိုသိက္ခမာန်သည်၊ ပေ၊ ဧဝမဿ ဝစနီယော၊ (ကိ်)၊ အယျေ-တို့၊ ဣတ္ထန္နာမာ-သော၊ အဟံ-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမာယ-သော၊ အယျာယ-၏၊ ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿာ-သော၊ ဂိဟိဂတာ-သော၊ ဒေဝဿာနိ-လုံး၊ ဆသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ သိက္ခိတသိက္ခာ-ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော သိက္ခမာန် ပါတည်း၊ သံဃံ-ကို၊ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ'-ကို၊ ယာစာမိ။

သတ္တမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၁၁၀၇။ သဟ^{န္စီ}ဝိနိ' –အတူတကွ အသက်ရှင်လေ့ရှိသော တပည့်မကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ – ထမြောက်စေပြီး၍ (ရဟန်းမ ပြုပေးပြီး၍)၊ ဒွေဝဿာနိ –လုံ ၊ နေဝ အနဂ္ဂဏှာတိ – ကိုယ်တိုင်လည်း မချီးမြှောက်၊ န အနဂ္ဂဏှာပေတိ -သူတစ်ပါးကိုလည်း မချီးမြှောက်စေး^{ခြာ}

၁၁၀၉။ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဥဒ္ဒေသန –ပါဠိကို ရွတ်ပြခြင်းဖြင့်လည်း ကောင်း (ပါဠိသင်ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း)၊ ပရိပုစ္ဆာယ – အနက်အဓိပ္ပာယ် ကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဩဝါဒေန – ဆုံးမခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနုသာသနီယာ – သွန်သင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ န အနုဂ္ဂဏာယျ။

အဋ္ဌမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၉။ နဝမသိက္ခာပဒ

🗐 ၁၁၁၀။ ၀ုဋ္ဌာပိတံိ–ထမြောက်စေသော၊ (ဝါ –ရဟန်းပြုပေးသေား) ပ**ု**တ္တိနိ –ဥပစ္ဈာယ်ဆရာမသို့၊ ဒွေဝဿာနိ–လုံး၊ နာနုဗန္နန္တိ –မလိုက်ကြကုန် (မလုပ်ကျွေးကြကုန်)။

၁၁၁၃။ ဥပသမ္မာဒိတံ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေတတ် သော၊ (ပဝတ္တိနိ်၌ စပ်၊) ဥပစ္ဈာယာ–ဥပစ္ဈာယ်ဆရာမကို၊ ပဝတ္တိနီ နာမ ဝုစ္စတိ၊ သယံ–ကိုယ်တိုင်၊ နှ ဥပဋ္ဌဟေယျ–မပြုစု မလုပ်ကျွေးအံ့။

၁။ ဝုဋ္ဌာပိတံ။ ။(ဥ+ဌာ+ဏာပေ+တ) ပဝတ္တိနိ'နှင့် အရဘူဖြစ်၍ "ဝုဋ္ဌာပိတံ"၌ တ**ပစ္စည်းကို "ကတ္တုသာဓန"ဟု မှ**တ်ပါ၊ ဥပသမ္ဗာဒိတံ၌လည်∙ နည်းတူသိပါ၊ (ဥပသမ္မာဒိတ=ဥပ+သံ+ပဒ+ကာရိတ်ကျေ+တ)။ ₩

ာ၁၁၄။ ဥပစ္ဈာယာ–သည်၊ ဗာလာ ဝါ–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို နားမလည် သည်သော်လည်းကောင်း၊ အလဇ္ဇိနီ ဝါ–အလဇ္ဇိမသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–အံ့။

နဝမသိက္ရွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

-218ko- ~1**8ko-** ~2**8**ko-

၁ဝ။ ဒသမသိက္ခာပဒ

၁၁၁၅။ သဟဓီဝိနိ ၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ – ၍၊ နေဝ ဝူပကာသေတိ – ကိုယ်တိုင် လည်း အရပ်တစ်ပါးသို့ ခေါ် မသွား၊ န ဝူပကာသာပေတိ – သူတစ်ပါးကိုလည်း အရပ်တစ်ပါးသို့ ခေါ် မသွားစေ၊ သာမိကော – ခင်ပွန်းသည်၊ အဂ္ဂဟေသိ – ကောက်ယူပြီ (ခေါ် သွားပြီ)၊ အယံ ဘိက္ခုနီ – သည်၊ ပက္ကန္တာ – သည်၊ သစေ အဿ စ – ထိုသို့ ဖြစ်လတ်သော်၊ သာမိကော – သည်၊ န ဂဏေယျ – မယူနိုင်ရာ။

၁၁၁၇။ အန္တမသော–အားဖြင့်၊ ဆပဉ္စယောဇနာနိပိ–ခြောက်ယူဇနာ, ငါး ယူဇနာ အရပ်တို့သို့လည်း၊ နေဝ ဝူပကာသာပေဿာမိ–ကိုယ်တိုင်မူလည်း ခေါ်မသွားတော့အံ့၊ နဝူပကာသေဿာမိ–သူတစ်ပါးကိုမူလည်း ခေါ်မသွားစေ တော့အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ခုရံ–လုံ့လဝီရိယကို (တာဝန်ကို)၊ နိက္နိတ္တ မတ္တေ–ချအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်။

> ဒသမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။ ဂဗ္ဘိနိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၈။ **ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂ** ၁။ ပဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၁၁၁၉။ ဦနဝီသတိဝဿံ– သော၊ ကုမာရိဘူတံ– အပျိုစင်ဖြစ်သော သာမဏေမကို၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ ၊ သာမဏေရီ–ကို၊ ကုမာရိဘူတာနာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။^{ခွာ}

၁၁၂၂။ ဦနဝီသတိဝသာယ–ယုတ်လျော့သော အသက်နှစ်ဆယ်ရှိသူမ၌၊ (စသည်ဆို)။ ပရိပုဏ္ဏသညာ–ပြည့်ပြီဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ (စသည်ဆို)။

ပဌမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

(အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်ပြီးသော)၊ ကုမာရိဘူတံ-အပျိုစစ်ဖြစ်သော သာမဏေမကို၊ ဒွေဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု၊ အသိက္ခိတသိက္ခံ–ကျင့်အပ်ပြီးသောသိက္ခာ မရှိဘဲ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ၊ အဋ္ဌရသဝဿာယ–တစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်ရှိသော၊ ကုမာရိဘူတာယ– အား၊ ဒွေဝဿာနိ၊ ဆသု ဓမ္မေသု–တို့၌၊ သိက္ခာသမ္မုတိ –ကို၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ။

ခုတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

၁၁၃၀။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ−သော၊ ကုမာရိဘူတံ−အပျိုစင်ဖြစ်သော၊ ဒေဝဿာနိ၊ ဆသု ဓမ္မေသု−တို့၌၊ သိက္ခိတသိက္ခံ−ကျင့်အပ်ပြီးသောသိက္ခာ ရှိသော သိက္ခမာန်ကို၊ သံဃေန−သည်၊ အသမ္မတံ−မသမုတ်အပ်သေးဘဲ (ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ မရသေးဘဲ)၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿာယ−သော၊ ကုမာရိဘူတာယ³−သော၊ ဒေဝဿာနိ၊ ဆသု ဓမ္မေသု−တို့၌၊ သိက္ခိတ သိက္ခာယ−အား၊ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ' ဒါတုံ အနုဧာနာမိ။ 🗐

တတိယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

🗐 **၁၁၃၆။** ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဦနဒ္ဒါဒသဝဿာ^၂–ယုတ်လျောသေး တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါရှိသည်၊ (ဝါ–တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါ မရသေးသည်း) (ဟုတွာ– ဖြစ်ပါလျက်)၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ ။

စတုတ္ထသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁။ ကုမာရိဘူတာယ။ မဤနှင့်စပ်၍ သိက္ခမာန်သုံးမျိုးနှင့် ဥတ်ကမ္မဝါစာ၌ သုံးစွဲရမည့် နာမည်(စကားလုံး)များကို ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၇၇)၌ အကျယ်ပြထားပြီ။ ၂။ ဦနုဒ္ဓါဒသဝဿာ။ မသာမဏေ, သိက္ခမာန်များကို ဥပစ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်း ပြုပေးရမည့်အရွယ် ဖြစ်သောကြောင့် "ဒွါဒသဝဿ"အရ အသက်ကို မယူရ, သိက္ခာ(ဝါ)ကို ယူရမည်ကို သတိပြုပါ။ (ဘိက္ခုတို့မှာ ဆယ်ဝါရမှ, ဘိက္ခုနီတို့မှာ

တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါရမှ ဥပစ္ဈာယ် လုပ်ကောင်းသည်။)

၃၈၄

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

🊌 **၁၁၄၀။** ဘိက္ခုနိယော~ တို့သည်၊ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဂဿာ– ပြည့်သော တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါ ရိုကုန်သည်၊ (သမာနာပိ–ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊) သံဃေန– သည်။ အသမ္မတာ–မသမုတ်အပ်ကုန်ဘဲ၊ (ဝါ –ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ မရကြသေးဘဲ၊) ဝုဋ္ဌာပေန္တိ ၊ ပရိပုဏ္ဏချွဲ ဒသဝဿာယ–ေသာ၊ ဘိက္ခုနိယာ–အား၊ ဝုဋ္ဌာပန သမ္မုတိ' – ကို၊(ထမြောက်စေကြောင်း သမ္မုတိကို)၊ ဒါတုံ အနုစာနာမိ၊ အယျေ – တို့၊ အဟံ–သည်၊ ဣတ္တန္နာမာ–သော၊ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿာ–သော၊ ဘိက္ခုနီ – ပါတည်း၊ သံဃံ=ကို၊ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ^{*3}=ကို၊ ယာစာမိ=တောင်းပါ၏။

သာ ဘိက္ခုနီ–ကို၊ သံဃေန–သည်၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ–ပိုင်းဖြတ်ထိုက်၏ (စုံစမ်း နိုင်းချိန်ထိုက်၏)၊ (ကိ•ံ –အဘယ်သို့ ပိုင်းဖြတ်ရမည်နည်း၊) အယံ ဘိက္ခုနီ – သည်၊ ဗျတ္တာ–ထက်မြက်ကျွမ်းကျင်၏၊ လဖ္ဖိနီ–မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိ၏ ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပိုင်းဖြတ်ထိုက်၏၊ ဗာလာ စ–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို နားမလည် သည်လည်းကောင်း၊ အလမ္ဇိနီ စ–မကောင်းမှုမှ ရက်ခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည် လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောတိ–အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ န ဒါတဗ္ဗာ–ဝုဋ္ဌာပန သမ္မုတိ မပေးထိုက်။

ပဉ္စမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

🗐 ာ၁၄၆။ စဏ္ဍကာဠီ–သော၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃဲ၊ ဥပသက်မိတွာ– ၍၊ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ –ကို၊ ယာစတိ–တောင်း၏ ၊ ပရိစ္ဆိန္ခ်တ္မွာ–ပိုင်းဖြတ်၍(စုံစမ်း နှိုင်းချိန်၍)၊ အယျေ–မ၊ တေ–အရှင်မအား၊ (အလဲ၌ စပ်၊) (ဝါ–၏၊) ဝုဋ္ဌာပိတေန –ထမြောက်စေခြင်းဖြင့်၊ (ဝါ –ဥပ**စ္ဈာ**ယ်လုပ်၍ ရဟန်းပြုပေးခြင်း ဖြင့်၊) အလံတာဝ–မသင့်လျော်သေးပါ၊ ဣတိ -ဤသို့ပြော၍၊ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ ၊ န္ အဒါသိ-မပေး၊ ပေ၊ သာဓူတိ-ကောင်းပါပြီဟူ၍၊ ပဋိဿဏိ–ဝန်ခံပြီ။

၁။ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ'။ ။ဤ ဂဗ္ဘိနီဝဂ်, ကုမာရိဘူတဝဂတို့၌ သမ္မုတိသုံးမျိုး ရှိ၏။ (၁) သိက္ခာသမ္မုတိ=ကျင့်ခြင်းငှာ သမုတ်ခြင်း၊ သာမဏေမအား သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါး တို့၌ မပေါက်ကြားအောင်ကျင့်ဖို့ရန် သမ္မုတိပေးခြင်း၊ (၂) ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ=သာမဏေမ, သိက္ခမာန်အဖြစ်မှ ထမြောက်ကြောင်း သမ္မုတိ၊ ထိုသို့ နှစ်နှစ် ကျင့်ပြီးသော သိက္ခမာန် အား သာမဏေမှ သိက္ခမာန်အဖြစ်မှ ထမြောက်ကြောင်း ရဟန်းပြုခွင့်ပေးသော သမျှတိ၊ (၃) ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ=ထမြောက်စေကြောင်းသမ္မုတိ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါရပြီးသော ဘိက္ခုနီအေား သာမဏေမ သိက္ခာမာန်များကို ဥပစ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်းပြုပေးနိုင်ရန် ပေးအပ်သော သမ္မုတိ၊ ဤသို့ သုံးမျိုးရှိပုံကို သတိပြုပါ။

ငါ့အားသာ၊ န ဒေတိ။

အဟမေဝ–ငါသည်သာ၊ ဗာလာ နန–အမိုက်မတဲ့လော၊ အဟမေဝ၊ အလဇ္ဇီ နန–အလဇ္ဇီမတဲ့လော၊ သံဃော–သည်၊ အညာသံ ဘိက္ခုနီနံ–တို့အား၊ ယံ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ•်–ကို၊ ဒေတိ၊ (တံ–ထိုဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတ်ကို၊) မယုမေဝ–

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

အလံ တာဝ တေ အယျေ ဝုဋ္ဌာပိတေနာတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စမာနာ–ပြောဆိုအပ် သော်၊ သာဓူတိ–ဟူ၍၊ ပဋိဿုဏိတွာ–ဝန်ခံပြီး၍၊ ပစ္ဆာ–နောက်၌၊ ခီယနမ္မေ– ရှံ့ချခြင်းသဘောသို့၊ အာပဓ္ဇိဿတိ နာမ–ရောက်ရသနည်း။

၁၁၄၉။ ပကတိယာ–အားဖြင့်၊ ဆန္ဒာ–ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဒေါသာ–မုန်းခြင်း ကြောင့်၊ မောဟာ–မသိနားမလည်ခြင်းကြောင့်၊ ဘယာ–ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ကရောန္တံ –ပြုသူကို၊ ခိယျတိ–ရှုတ်ချအံ့။

ဆဋ္ဌသိက္နွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဂျ၊ သတ္တမသိက္ခာပဒံ

ာ၁၅၀။ ဥပသမ္ပဒံ-အထက်တန်းဖြစ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို၊ (ဝါ-မြင့်မြတ် သော ရဟန်,အဖြစ်ကို၊) ယာစီ-တောင်းပြီ၊ အယျေ၊ တွံ-သည်၊ မေ-အာ.၊ စီဝရံ-ကို၊ သစေ ဒဿသိ-အကယ်၍ ပေးအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပေးလတ်သော်၊ အဟံ-သည်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ-စေမည်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-ပြောဆိုပြီး၍၊ နေဝ ဝုဋ္ဌာပေတိ-ကိုယ်တိုင်လည်း ရဟန်းပြုမပေး၊ ဝုဋ္ဌာပနာယ-၄၁၊ ဥဿုက္ကံ-ကို၊ န ကရောတိ။

သတ္တမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၈။ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

၁၁၅၄။ အယျေ၊ တွံ–သည်၊ မံ–ငါသို့(ငါ့နောက်သို့)၊ ဒွေဝဿာနိ– လုံး၊ သစေ အနုဗန္ဓိဿသိ–အကယ်၍ လိုက်အံ့၊ ဧဝံ–ဤသို့ လိုက်လတ်သော်၊ အဟံ–သည်၊ တံ–ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ။

အဋ္ဌမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

会→む

၉။ နဝမသိက္ခာပဒံ

၁၁၅၈။ ပုရိသသံသဋ္ဌံ–အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်ပြီး ယောက်ျားကြီးတို့နှင့် ရောနှောသော၊ ကုမာရကသံသဋ္ဌံ–အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်ခင် လုလင်ပြိုတို့နှင့် ရောနှောသော၊ စဏ္ဍိ –ကြမ်းတမ်းသော၊ သောကာဝါသံ –ယောက်ျားတို့အတွင်း သောကကို သွင်းတတ်သော၊ (တစ်နည်း) သောကာဝါသံ–သောကဟူသော နေရာရှိသော၊ စဏ္ဍကာဠိ –သော၊ သိက္ခမာနံ –ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတိ။ 🗐

၁၁၆၀။ ကောနော–စိတ်ဆိုးလေ့ရှိသူမကို၊ စဏ္ဍီ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယာ–အကြင် သိက္စမာန်သည်၊ ပရေသံ–သူတစ်ပါးတို့၏၊ ဒုက္ခံ – စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကို၊ ဥပ္ပာဒေတိ–ဖြစ်စေတတ်၏၊ သောကံ–သောကသို့၊ အာဝိသတိ–ဝင်တတ်၏၊ (သာ–သည်၊) သောကာဝါသာ နာမ–မည်၏၊ အဇာနန္တီ –မသိသည် ဖြစ်၍၊ ဝုဋ္ဌာပေတိ။

နဝမသိက္ရွာပဒံုနိဋ္ဌိတံ။

၁၀။ ဒသမသိက္ခာပဒ

၁၁၆၂။ မာတာပိတူဟိပိ–မိဘရင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သာမိကေန ဝါ–လင်သည်လည်းကောင်း၊ အနနုညာတံ–ခွင့်မပြုအပ်သော၊ သိက္ခမာနံ– ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတိ၊ ဇနကာ–ဖြစ်စေတတ်သော မိရင်း ဖရင်းတို့ကို၊ မာတာ ပိတရော နာမ–မာတာပိတုတို့ မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ယေန–အကြင် လင် ယောက်ျားသည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတာ–သိမ်းပိုက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော– ထိုလင်ယောက်ျားသည်၊ သာမိကော နာမ–မည်၏။

ဒသမသိက္စာပဒံ နိဋ္ဌိတဲ။

၁၁။ ကောဒသမသိက္ခာပဒ

ာ၀၆။ သိက္ခမာနံ – ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ – စေမည် (ရဟန်းပြုပေးမည်)၊ ဣတိ – ဤသို့ ကြံ၍၊ ထေရေ – ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ – တို့ကို၊ သန္နိပါတေတွာ – စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ပဟူတံ – များစွာသော၊ ခါ ဒနီယံ ဘောဇနီယံ – ကို၊ ပဿိတွာ – မြင်၍၊ အယျာ – တို့၊ အဟံ – သည်၊ သိက္ခမာနံ – ကို၊ န တာဝဝုဋ္ဌာပေဿာမိ – ရဟန်းပြုမပေးသေးပါ၊ ဣတိ – ဤသို့ လျှောက်၍၊ ထေရေ – ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ – တို့ကို၊ ဥယျောဇေတွာ – လွှတ်လိုက်ပြီး၍၊ ဒေဝဒတ္တံ – ကို လည်းကောင်း၊ (ကောကာလိကံ – ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋမောဒကတိဿကံ – ကို၊ ခန္ဓ ဒေဝိယာ – ၏၊ ပုတ္တံ – ကို၊) သမုဒ္ဒ ဒတ္တံ – ကို လည်းကောင်း၊ သန္နိပါတေတွာ – စည်းဝေးစေ၍၊ သိက္ခမာနံ – ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေသိ။

၁။ သောကာဝါသံ၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၉၂, ၃၉၃)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၀၆)။ **၂။ ကောကာလိက် စသည်**။ ။ငါးပါးရှိသင့်ကြောင်းကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ (၁၊ ၃၉၈)၌ ပြခဲ့ပြီ။

ပါရိဝါသိက³ဆန္ဒဒါနေန—သုံးအပ်ပြီးသော ဆန္ဒပေးခြင်းဖြင့်(ပျက်ပြယ်ပြီး သော ဆန္ဒပေးခြင်းဖြင့်)။

၁၁၆၈။ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေနာတိ–ကား၊ ပရိသာယ–သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာယ--ထပြီးလတ်သော်၊ (သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၌ စပ်။)

၁၁၆၉။ ပရိသာယ–သည်၊ အဝုဋ္ဌိတာယ–မထမီ၊ ဝုဋ္ဌာပေတို။

ဧကာဒသမသိက္မွာပဒံ နိုင္ဗိတံ။

၁၂။ ဒွါဒသမသိက္ခာပဒ

ြား **၁၁၇၀။** အနဝဿံ–နှစ်တိုင်း နှစ်တိုင်း၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ–ထမြောက်စေကြကုန်၏ (ရဟန်းပြုပေးကြကုန်၏)၊ ဥပဿယော–ကျောင်းသည်၊ န သမ္မတိ^၂– မလောက်။

၁၁၇၃။ ဧကန္တရိကံ^၃~တစ်နှစ်ခြား၍၊ ဝုဋ္ဌာပေတိ။

ဒွါဒသမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၃။ တေရသမသိက္ခာပဒ

🗐 **၁၁၇၄။ ဧကံဝဿံ–**တစ်နှစ်တည်း၌၊ ဒွေ–နှစ်ယောက်သော သိက္ခမာန် တို့ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ–သိက္ခမာန်အဖြစ်မှ ထမြောက်စေကြကုန်၏၊ ဥပဿယော– သည်၊ တထေဝ–ထို့အတူပင်၊ န သမ္မတိ။

၁၁၇၇။ ဧကန္တရိက်–၍၊ ဧကံ–ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတိ။

တေရသမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။ ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉။ ဆတ္တုပါဟ**ေ**ဝ၇ ၁။ ပဋ္ဌမသိက္ခာပဒ

👼 **၁၁၇၈။** ဆတ္တုပါဟန် –ထီး ဖိနပ်ကို၊ ဓာရေန္တိ –ဆောင်ကြကုန်၏။ **၁၁၇၉။** တဿာ–ထိုဘိက္ခုနီ၏၊ ဆတ္တုပါဟနံ –ကို၊ ဝိနာ –ကြဉ်၍၊ ဖာသု – ချမ်းသာမှုသည်၊ န ဟောတိ။

၁။ ပါရီဝါသိက၊ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ(၄၈၁)။ ကင်္ခါဘာသာဋီကာ(၂၊ ၃၉၅)။

၂။ န သမ္မတိ၊ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၁၀)။

၃။ ဧကန္တ ရိက်၊ ကင်္ခါဘာဋီ (၂၊ ၃၉၇)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၁၀)။

ာ၁၈၁။ ဆတ္တံ နာမ ၊ပေ၊ သလာကဗဒ္ဓံ။ [ပါဠိတော်နိဿယ၊ စာပိုဒ် (၆၆၃)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

🖹 **၁၁၈၂။** အဂိလာနာ–ဂိလာန မဟုတ်ဘဲ၊ အဂိလာနသညာ–ဂိလာန မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေတိ။

ပဋမသိက္နာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

*+---

၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒ

၁၁၈၄။ ယာနေန –ယာဉ်ဖြင့်၊ ယာယန္တိ –သွားကြကုန်၏။

၁၁၈၅။ ပဒသာ–ခြေဖြင့်(ခြေလျင်)၊ ဂန္တုံ–၄ာ၊ န သက္ကောတိ–မစွမ်းနိုင်။ 🖲 **၁၁၈၇။** ယာနံ နာမ ၊ပေ၊ ပါဋင်္ကါ။ ပြါဠိတော်နိဿယ၊ စာပိုဒ်(၆၃၉)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဒုတိယသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

┎╪╅╈╈╬

၃။ တတိယသိက္ခာပဒ

၁၁၉၀။ အညတရာ၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ အညတရိဿာ–သော၊ ဣတ္ထိယာ–
၏၊ ကုလူပိကာ–အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သည်၊ ဟောတိ၊ အပျေ၊
ဟန္ဒ–ရော့၊ ဣမံ သင်္ဃာဏံ –ဤခါးကြိုးတန်ဆာကို၊ အမုကာယ နာမ–
ထိုမည်သော၊ ဣတ္ထိယာ–အား၊ ဒေဟိ–ပေးလိုက်ပါ၊ အဟံ၊ ပတ္တေန–
သပိတ်ဖြင့်၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ သစေ ဂစ္ဆာမိ–အံ့၊ (စဝံသတိ)၊ မေ–၏၊
ဝိဿရော–သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဋိမုဥ္စိတ္ကာ–စွပ်၍
(ခါး၌ပတ်၍)၊ အဂမာသိ–သွားပြီ၊ တဿာ–ထို ခါးကြိုးတန်ဆာ၏၊
ရထိကာယ–ရထားလမ်း၌ (လမ်းမ၌)၊ သုတ္တကေ–ကြိုးသည်၊ ဆိန္နေ–
ပြတ်လတ်သော်၊ ဝိပ္ပကိရိယိံသု–ဖရိဖရဲ ပြန့်ကျဲကုန်ပြီ။ ("မဏယော–ပတ္တမြား
တို့သည်"ဟု ကတ္တားထည့်ပါ။)

(ခြ

၁၁၉၂။ သင်္ဃာဏိ နာမ–မည်သည်၊ ယာကာစိ–အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ကဋ္ဋူပဂါ (ကဋိ+ဥပဂါ)–ခါးသို့ ကပ်ရောက်သော တန်<mark>ဆာတည်း (</mark>ခါးဝတ် တန်ဆာတည်း)။

၁၁၉၃။ ကဋိသုတ္တကံိ–ခါးစည်းချည်ကို၊ ဓာရေတိ–ဆောင်အံ့။

တတိယသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒ

🗊 ၁၁၉၄။ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ–မိန်းမတို့၏ တန်ဆာကို၊ ဓာရေန္တိ ။ ၁၁၉၆။ ဣတ္ထာလင်္ကာရော နာမ–မည်သည်၊ သီသူပဂေါ–ဦးခေါင်းသို ကပ်ရောက်သော တန်ဆာလည်းကောင်း၊ (ဂီဝါ–လည်ပင်း၊ ဟတ္ထ–လက်၊ ပါဒ–ခြေ၊) ကဋ္ဌျပဂေါ–လည်းကောင်းတည်း။

စတုတ္ထသိက္ရွာပဒံုနိဋ္ဌိတံ။

၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒ

ာ၁၉၈။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန³–နဲ့သာရည်, အလှရည်ဖြင့်၊ နဟာယန္တိ –ရေချိုးကြ ကုန်၏။

🗐 **၁၂၀၀။** ဂန္ဓော နာမ–မည်သည်၊ ယောကောစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ရာ သော၊ ဂန္ဓော–နဲ့သာတည်း၊ ဝဏ္ဏကံ နာမ၊ ယံကိဉ္စိ–သော၊ ဝဏ္ဏကံ– အဆင်းကို ပြုတတ်သော အလှရည်တည်း။

ပဥ္အမသိက္မွာပဒံုနိဋ္ဌိတံ။

၆။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒ

ာ၂၀၂။ ဝါသိတကေန – နံ့သာဖြင့် ထုံအပ်သော၊ ပိညာကေန – နှမ်းမုန့်ညက် ဖြင့်၊ နဟာယန္တိ ။

၁၂၀၄။ ဝါသိတကံ နာမ၊ ယံကိဉ္စိ–သော၊ ဂန္ဓဝါသိတံ–နံ့သာဖြင့် ထုံအပ်သော နှမ်းမုန့်ညက်တည်း၊ တိလပိဋ္ဌံ–နှမ်းမုန့်ညက်ကို(နှမ်းကို ကြိတ်ချေ ထားသော အမှုန့်ကို)၊ ပိညာကံ နာမ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

🗐 **၁၂၀၅။** ပကတိပိညာကေန –ပကတိနှမ်းမုန့်ညက်ဖြင့်။

ဆဋ္ဌသိက္ရွာပဒံုနိုင္မိတံ။

ဂျ၊ သတ္တမသိက္ခာပဒ

၁၂၀၆။ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိယာ–ကို၊ ဉမ္မဒ္ဒါပေန္တိ ^{ပိ၂}– ပွတ်တိုက်လည်း ပွတ်တိုက်စေကြကုန်၏၊ ပရိမဒ္ဒါပေန္တိ ပိ–နှိပ်နယ်လည်း နှိပ်နယ်စေကြကုန်၏။

၁။ ဂန္ဓဝဏ္ထကေန။ ။ဂန္ဓ–နံ့သာ၊ (ဝါ–နံ့သာဖြင့် ရောစပ်အပ်သောရေ၊) ဝဏ္ဏက– အဆင်းကို ပြုတတ်သော အလှရည်၊ (ဝါ–အလှရည်ဖြင့် ရောစပ်အပ်သော ရေ)။ ပါစိတ်ဘာဋီ (၂၊ ၂၁၂)။ ကန်ါဘာဋီ (၂၊ ၃၉၉)။

၂။ ဥမွဒ္ဒါတေန္တိ, ပရိမဒ္ဒါတေန္တိ။ ။ရေးဆရာအဆက်ဆက်က "ဥမ္မဒ္ဒန"ကို "ပွတ်တိုက်"ဟုလည်းကောင်း, "ပရိမဒ္ဒန"ကို "နိပ်နယ်, ဆုပ်နယ်"ဟုလည်းကောင်း ပေးတော်မူကြ၏၊ "ဥမ္မဒ္ဒန"ကို "နင်း"ဟု အနက်ဆိုလျှင် ပို၍ကောင်းမည် ထင်ပါသည်။

၁၂၀၈။ သမ္ဗာဟာပေတိ–နှိပ်နယ်စေအံ့ (ဆုပ်နယ်စေအံ့)။

သတ္တမသိက္မွာပဒဲ နိဋ္ဌိတံ။

de de de

(၈, ၉, ၁၀) သိက္ခာပဒ။

၁၂၁၂။ သာမဏေရီ နာမ–မည်သည်၊ ဒသသိက္စာပဒိကာ–ဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ် ရှိသူတည်း။ ^房

(၈,၉,၁၀) သိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

+++++++

၁၁။ ကောဒသမသိက္ခာပဒ

၁၂၁၄။ ဘိက္ခုဿ–၏၊ ပုရတော–ရေ့၌၊ အနာပုစ္ဆာ–မပန်မလျှောက်ဘဲ၊ အာသနေ–နေရာ၌၊ နိသီဒန္တိ –ထိုင်ကြကုန်၏။

ာ၂၁၆။ အန္တမသော–အားဖြင့်၊ ဆမာယံပိ–မြေပေါ်၌သော်မှလည်း၊ နိသီဒတိ။

^厚 **၁၂၁၇။** အနာပုစ္ဆိတေ~မပန်ပြောအပ်သော ရဟန်း၌။ (စသည်ဆို။)

ဧကာဒသမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

-34 16-34 16-34 14-01 10-34 16-34 16-

၁၂။ ဒွါဒသမသိက္ခာပဒ

၁၂၁၉။ အနောကာသကတံ–မပြုအပ်သော အခွင့်ရှိသော၊ (ဝါ–မေးခွင့် မပြုသေးသော၊) ဘိက္ခုံ–ကို၊ ပဉ္စံ–ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆန္တိ။

၁၂၂၁။ သုတ္တန္တေ −၌၊ ဩကာသံ−အခွင့်ကို၊ ကာရာပေတွာ−ပြုစေပြီး၍၊ ဝိနယံ ဝါ−ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မံ ဝါ−ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆတိ−အံ့၊ အနောဒိဿိ−မညွှန်ပြမူ၍ (မည်သည့် ပါဠိရပ်၌ မေးလိုပါ၏ဟု မညွှန်ပြမူ၍)၊ ဩကာသံ ကာရာပေတွာ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ−အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ပါဠိရပ်၌၊ ပုစ္ဆတိ။

ဒွါဒသမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၃။ တေရသမသိက္ခာပဒ

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

၁၂၄။ အသံကစ္စိကာ-ရင်စည်းတဘက် မပါဘဲ (ရင်လွှမ်းတဘက် မပါဘဲ)၊ ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဏာယ-၄ာ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ တဿာ-ထိုရဟန်းမ၏၊ (သံဃာဋိယော၌ စပ်၊) ရထိကာယ-၌၊ ဝါတမဏ္ဍလိကာ-လေပွေသည်၊ သံဃာဋိယောိ-သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဥက္ခိပ်ံသု-မြှောက်ပင့်ကုန်ပြီ(တိုက်လွှင့်ကုန်ပြီ)၊ မနညာ-တို့သည်၊ ဥက္ကုဋ္ဌိ -ကြွေးကြော်မှုကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ်) အယျာယ-အရှင်မ၏၊ ထနုဒရာ-သားမြတ်နှင့် ဝမ်းဗိုက်တို့သည်၊ သုန္ဒရာ-လှပါပေကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြွေးကြော်ကြကုန်ပြီ၊ သာ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ တေဟိ မနုသောဟိ-တို့က၊ ဥပ္ပဏ္ဍိယမာနာ-ပြောင်လှောင်အပ်သော်၊ မင်္ကု-မျက်နှာမသာယာသည်၊ အဟောသိ။

၁၂၂၆။ သံကစ္စိကံ^၂ နာမ၊ အဓက္ခကံ–ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်၏ အောက်၌၊ ဥဗ္ဘနာဘိ–ချက်၏ အထက်၌၊ တဿ–ထိုအရပ်ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထာယ– ဖုံးလွှမ်းခြင်း အကျိုးငှာ၊ (အနညာတံ–ခွင့်ပြုအပ်သော သင်္ကန်းတည်း။)

၁၂၂၇။ အစ္ဆိန္နစီဝရိကာယ–လုယူအပ်သောသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းမ၏ ၊ နဋ္ဌစီဝရိကာယ–ပျောက်သောသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းမ၏၊ (အနာပတ္တိ)။ [စီဝရအရ "ရင်စည်းတဘက်"ကို ယူပါ။]

> တေရသမသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။ ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ ၊ပေ၊ ဓာရယာမီတိ။

ခုဒ္ဒက်–သေးငယ်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်းသည်၊ သမတ္တံ–ပြီးပြီ။ ဘိက္ခုနိုဝိဘင်္ဂေ–၌၊ ပါစိတ္တိယကဏ္ဍံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

ာ။ သံဃာဋိယော။ ။ဤသံဃာဋိအရ ခုကုဋ်သာမက ဧကသီကိုပါ ယူပါ၊ "ပဉ္စာဟိကံ သံဃာဋိစာရံ အတိက္ကာမေယျ"၌ ဘိက္ခုနီတို့ သုံးစွဲသော သင်္ကန်းအားလုံး ကိုပင် "သံဃာဋိ"ဟု ဆိုသည်။ ဝိ (၂၊ ၃၇၀)။

၂။ သံကစ္စိကံ။ ။ဤသံကစ္စိကံကို ရှေးနိဿယတို့၌ "ရင်လွှမ်းတဘက်"ဟု အနက်ဆိုကြ၏၊ ရင်စည်းတဘက် ဖြစ်သင့်ကြောင်းကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ခကျယ် စိနစ်ထားပြီ။ ပါတိမောက်ဘာဋီ (၄၈၇)။

ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ

၅။ ပါဋိဒေသနီယကဏ္ဍ

၁။ ပဌမပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒ

၁၂၂၈။ သပ္ပိံ–ထောပတ်ကို၊ ဝိညာပေတွာ–တောင်း၍၊ ဘုဥ္ဇန္တိ၊ ကဿ ၊ပေ၊ န ရုစ္စတိ။ ပြါစိတ်ဘာဋီ (၁၊ ၄၂၀) စာပိုဒ် (၂၅၇, ၂၆၀)တို့၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၂၃၁။ သပ္ပိ နာမ ၊ပေ၊ သပ္ပိ။ [ပါစိတ်ဘာဋီ (၁၊ ၄၂၀) စာပိုဒ် (၂၆၀)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပဋ္ဌမပါဋီဒေသနီယသိက္မွာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဒုတိယ--အဋ္ဌမပါဋ္ရိဒေသနီယသိက္ခာပဒ

၁၂၃၄။ တေလံ–ဆီ၊ မ**ုံ**–ပျားရည်၊ ဖာဏိတံ–တင်လဲ၊ မစ္ဆံ–ငါး၊ မံသံ– အသား၊ ခီရံ–နို့ရည်၊ ဒဓိ –နို့ဓမ်း။

၁၂၃၇။ တေလံ နာမ ၊ပေ၊ တေသညေဝ ဒဓိ။ [ပါစိတ်ဘာဋီ (၁၊ ၄၂၀) စာပိုဒ် (၂၆၀)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အဋ္ဌမပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ ၊ပေ၊ ဓာရယာမီတိ။ ဘိကျွန်ဝိဘင်္ဂေ ပါဋိဒေသနီယကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတံ။

၆။ သေခ်ိယကဏ္ဍ

ျဤသေဓိယကဏ္ဍ၌ ပုဒ်ထူး အနက်ထူး မရှိ၊ ပုံလိင်သဒ္ဒါကို ဣတ္ထိလိင်သဒ္ဒါအဖြစ် ပြောင်းလဲပြခြင်းသာ ထူး၏။ (သံခိတ္တံ–ချုံးထားအပ်ပြီ။)

ရ။ အဓိကရဏသမထကဏ္ဍ

။ဤသမထအခန်း၌ ပုဒ်ထူး အနက်ထူး မရှိ၊ **"ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အယျာယော နိဒါနံ"** စသော မဟာနိဂုံး (နိဂုံးကြီး)၌လည်း သိက္ခာပုဒ် အရေအတွက်အလိုက် သင်္ချာသဒ္ဒါအထူးမျှသာ ရှိ၏။

> ဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။ ပါစိတ္တိယပါဋိ နိဋ္ဌိတာ။

📲 ပါစိတ်ပါဠိတော်နိဿယ ဒုတိယပိုင်း အားလုံးပြီးပြီ။ 🤄

၁၃၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တဖေါင်းလပြည့်ကျော်(စ)ရက်၊ (၉၊ ၃၊ ၉၉) အင်္ဂါနေ့။